OCTAVARIUM ROMANUM, SIVE OCTAVÆ FESTORUM; LECTIONES...

Chiesa cattolica

Digitized by Google

BIBLIOTECA VITT. EMANUELE
42
3 B
9
FONDO EBORENSE

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

P. Fr. Nicolai Lisini a Valentano M. O. ad simplicitor usum 1842

Digitized by Google

OCTAVARIUM ROMANUM,

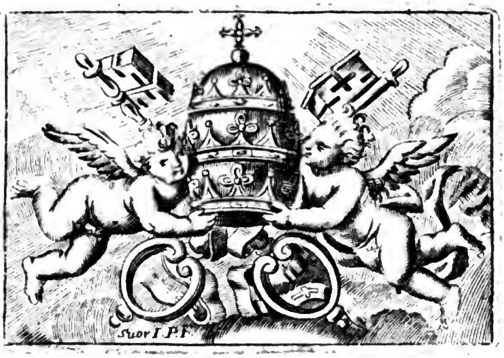
SIVE OCTAVÆ FESTORUM;

Lectiones ſecundi ſcilicet, & tertii Nocturni ſingulis diebus recitandæ infra Octavas Sanctorum Titularium, ſeu Tutelarium Eccleſiarum, aut Patronorum locorum,

A SACRA RITUUM CONGREGATIONE ad uſum totius Orbis Eccleſiarum approbatæ.

Omnia ſuis locis in hac editione extenſa, à mendis plurimis expurgata, & candori originali reſtituta;

Ac ne error in Officio recitando obrepat, notavimus in ſingulis Rubricis Octavarum propria Feſta Sanctorum noviſſimè occurrentia.

VENETIIS,
Ex Typographia Balleoniana.
MDCCXXXVII.

Ex Libris Joachim Mancini

Digitized by Google

LECTORI
ECCLESIASTICO
Et Benevolo.

De Origine Octavarum, cauſis, & ritu.

OCtavas, hoc eſt, per octo conſequentes dies Feſta quædam celebrandi, mos fuit antiquiſſimus, Hebræis primùm, mox Chriſtianæ Eccleſiæ divino conſilio traditus, atque ritu perpetuo receptus. Primus Moyſes, quamvis alias Feſtivitates non ultra ſeptimum terminaret diem, Feſtum (*a*) tamen tabernaculorum menſe ſeptimo ita inſtituit, ut ejus octavus dies, æquè ac primus, haberetur celeberrimus atque ſanctiſſimus. Deinde Salomon (*b*) poſt delatam Arcam teſtamenti in templum à ſe ſummo Deo dedicatum, detinuit populos diebus octo, in hoſtiis pacificis, & holocauſtis, quos dimiſit in die Octava, benedicentes Regi, lætantes, & alacri corde. Cùm autem illud idem templum aliquantò pòſt fuiſſet profanatum, expiavit illud Ezechias (*c*) Rex diebus item octo, & ſanctificavit. Haud ſecùs præſtitere (*d*) Machabæi, qui diebus octo altare dedicarunt, offerentes holocauſta magna cum lætitia, & ſacrificium ſalutaris & laudis. Quorum omnium uti laudabiles conſuetudines non modò Dei Filius in humanis degens non abolevit, ſed exemplo ſuo confirmavit & probavit, tum ad (*e*) Encænia, tum ad Scenopegiam (*f*) aſcendens, & immorans uſque ad octavum diem: in noviſſimo quippe die magno Feſtivitatis ſtabat Jeſus, & clamabat, dicens: *Si quis ſitit, veniat ad me & bibat*; Spiritum ſanctum octavo quia fortè die ſub aquæ typo largiturus. Itaque par eſt credere, à Spiritu ſancto doctos Apoſtolos & Apoſtolicos viros, Octavarum ſacramenta ad nos uſque tranſmiſiſſe; & pro diverſorum ratione Feſtorum, minùs magiſve celebres indixiſſe Octavas. Certè ab Apoſtolorum (*g*) tempore poſt Dominicam diem, quæ frequentiſſima eſt Reſurrectionis Domini Octava; &, ut habet ſanctus (*h*) Ignatius, Regina eſt & dierum Princeps, cœptæ ſunt coli Paſchatis Octavæ & Pentecoſtes: ita ut, retentis nominibus, quæ apud Hebræos erant in uſu, auguſtiora tamen myſteria, quæ nova erant in illis, celebrarentur; nimirum Crucis & Reſurrectionis Dominicæ in Paſchate, & Adventus Spiritus ſancti Paracliti in Pentecoſte. Atque eadem ratione, qua Apoſtoli prædicta Feſta ſervanda decreverunt, qui iiſdem ſucceſſerunt Apoſtolici viri reliquos dies Feſtos cum Octavis introduxerunt, ut celebriores ſolemnitates etiam Octavarum additione illuſtrarent: ſanctè & piè mutuato ritu ab antiquis Judæorum ritibus, ut in aliis multis teſtatur ſanctus (*i*) Leo Papa. Ejuſmodi fuere Feſta Nativitatis & Epiphaniæ Domini, de quorum Octavis meminit Ordo Romanus, editus in lucem, Stephano Summo Pontifice, Pipino, ſeu Carolo Magno procurante. Octavarum Aſcenſionis Domini, quod eſt Feſtum antiquiſſimum, non puto recens inſtitutum; de quibus (k) Radulphus Tungrenſis mentionem facit. (*l*) Urbanus IV. inſtituiſſe videtur, vel certè firmaſſe Octa-

Ori..
a Levit. 2.
b 3. Reg. 8.
c 2. Par 29
d 1. Mach. 4.
e Joan. 10.
f Joan. 7.
g Apoc. 1.
h Epiſt. ad Magnej. ..aron. anno Domini 58.
i Serm. 7. de jejunio ſeptimi menſis. Hittorp. de Divin. Offic. in Præfat.
k Propoſ. 19. ant. annum 1400.
l Anno Dñi 1262.

Digitized by Google

Octavas Corporis Chriſti. Porrò dividit (a) Radulphus alias Octavas in majores & minores; majores vocat, Aſſumptionis & Nativitatis beatæ Mariæ virginis, nec non Apoſtolorum Petri & Pauli; minores verò, Andreæ, Laurenti, Martini, & penes Carthuſienſes, Joannis Baptiſtæ. (b) Amalarius antiquior Radulpho novit Octava SS. Stephani, Joannis Euangeliſtæ, & Innocentium. Indicat etiam, inter majores haberi Sanctorum omnium Octavam, manuſcriptus Codex antiquus citatus à (c) Baronio Sancivit (d) Papa Felix hoc nomine quartus, ut per octo dies Dedicatio colatur Eccleſiarum; quam à Conſtantino editam, & à ſancto Silveſtro indictam per octo dies, ſcribunt (e) ſanctus Athanaſius & Sozomenus. Denique Patronos locorum, & Titulares Eccleſiarum, in ſua quaque Eccleſia locove ſolemni pompa concelebratos docet (f) Auctor Micrologi, qui Gregorio VII. ſynchronus, & Anſelmi Lucenſis familiaris fuit. Imò verò inſigni miraculo, quadringentis & ampliùs annis, præbuiſſe Deum populo terræ ſiccum iter in mari per tria milliaria ſeptem diebus, ad Feſta nimirum S. Clementis Papæ cum Octavis peragenda, (g) S. Ephrem Epiſcopus & martyr, & S. Gregorius Turonenſis conſtanter tradunt. Et hæc de origine.

Ceterùm quis neget, haud temerè, ſed divino prorſus conſilio Octavas eſſe adinventas? Neque ſolùm ob eam cauſam quam attigimus, ut celebritas eſſet illuſtrior; ſed quia myſtica ſunt ea, quæ octonario notantur numero in ſacris Litteris, eaque multa myſteriis ſcatent & quamplurimis; nempe, quòd in Arca Noe octo tantùm animæ ſalvæ factæ ſunt per aquam ut beati (h) Petri verbis utar: quòd item, qui primus (i) erat Noe, octavum tamen juſtitiæ præconem idem appellat Petrus. Quid, quod in templo (k) Ezechieli demonſtrato, octo cubitorum erat veſtibulum Orientalis portæ? Quid, quòd octo gradibus ad eamdem & Auſtralem portam aſcendebatur? Quid, quòd ibidem ſuper octo menſas immolabatur? Quid, quòd à Moyſe (l) Tabernaculi fœderis ea pars, quæ Occidentalem reſpiciebat plagam (Roma Occidentalis eſt) octo conſtabat tabulis? Taceo prædefinitum Octavum (m) diem circumciſioni, oblationi pecorum, altaris expiationi, Sacerdotum conſecrationi, emundationi leproſorum & feminifluorum. Cur quibuſdam Pſalmis Octavæ titulus datus? Cur pro octava in citharis octo chordarum, ſi (n) Ruperto credimus, modulatio præcepta ab eo qui inter filios Iſai octavus fuit, ab Iſai neglectus, à Deo, quia octavus, electus? Pro pace Chriſti tempore danda, habes in (o) Michæa octo primates homines? vel, ut legit (p) Ambroſius octo morſus hominum: & à (q) Salomone mandatum accipis dare partem ſeptem, nec non & octo. Quibuſnam? Difficilis planè locus. Ambroſius (r) dixit, fortaſſe benedictionibus, ſeu, quod idem eſt, octo beatitudinibus. Et quidem Pythagorici juſtitiam (ſ) hoc numero ſignificabant; quia primus omnium ita ſolvitur in numeros pariter pares, hoc eſt, in bis quaterna, ut nihilominùs in numeros æquè pariter pares diviſio quoque ipſa ſolvatur, hoc eſt, in bis bina. Et quia (t) ex his apparet, quanta & partium ſuarum, & ſeorſum ſua plenitudine nitatur, plenum hunc vocavere numerum, quippe qui efficit cubum, corporeæ ſoliditatis indicium. Adde, ad ipſam cœli harmoniam hunc unum numerum aptiſſimum eſſe, quod & in muſicis verum eſt: octo enim ſphæræ ſunt quæ moventur, reliquæ

ſunt

a Ubi ſupra.
b Circa annum Dñi 830. l.4. c. 37.
c In Not. ad Martyrolog. 8. Novemb
d De conſecr. diſt. 1. c. 17.
e Apol. 2. lib. 2. c. 26.
f Circa annum Dñi 1080.
g An. 102. ac 586.
Cauſæ.
h 1. Petri 3
i 2. Petri 2.
k Ezech. 40.
l Exod. 26. 36.
m Gen. 7. Exod. 22. Ezech. 43. Levit. 9. 13. 15.
Pſ. 6. & 11. 1. Paralip. 15.
n Serm. de Div. Off. 5. 1. Reg. 16.
o Mich. 5.
p Epiſt 39.
q Eccl. 11.
r Serm. in Luca 6.
ſ Varro 1. de Somno Scipionis.
t Silva Allegor.

ſunt immobiles . Sed abſit (cum (*a*) Ambroſio loquar diſputante de ſeptenario) abſit, inquam, ut Pythagorico & Philoſophorum more iſta tractemus, & non ſecundùm formam & diviſionem gratiæ ſpiritalis: tametſi hactenus plenitudinem concentumque juſtitiæ in octava ſignificavimus. a Epiſt. 39.

Itaque ſanctus (*b*) Hilarius hæc tradit: *Conſummatio doctrinæ & eruditionis noſtræ ſub perfecti hujus numeri abſolutione concluditur: ante quem neque munda Deo hoſtia fuit, neque in generis familia quis, ceſſante circumciſione, ſuſceptus eſt, & ex quo rurſum iterandæ generationis cœpit exordium*. b in Pſalm. 118. Clemens autem (*c*) Alexandrinus, *Octo*, ait, *qui eſt primus cubus, eſt æqualitas in omnibus dimenſionibus, longitudinis, latitudinis, & altitudinis*. c Lib. 6. Strom. An earum quoque, de quibus ſanctus (*d*) Paulus ad Epheſios? d Ehepſ. 3. ſed fuſiùs enarrantem audiamus ſanctum (*e*) Ambroſium: e Euarr. 2. ad Orontianum. *Qui octava die regenerationis ſortitur myſteria, conſecratur per gratiam, & ad hæreditatem regni cœleſtis vocatur. Magna in virtutibus Spiritus ſancti hebdomadis gratia: eadem tamen hebdomadem ſonat, ogdoadem conſecrat: in illa ſonus, in iſta fructus eſt; ideoque octavo die ſoluta paradiſo reddidit Spiritus gratia, quos extorres ſua fecerat culpa. Hebdomadas veteris Teſtamenti eſt, octava novi, quando Chriſtus reſurrexit, & dies omnibus nova ſalutis illuxit. Propterea & vetus Teſtamentum dedit partem octavæ in circumciſionis ſolemnitate: ſed illa adhuc in umbra latebat. Venit Sol juſtitiæ, & conſummationis paſſionis propria revelavit ſui luminis radios, quos retexit omnibus, & vitæ claritatem aperuit æternæ*. Præclariùs infrà, prænarratis ſeptem ætatibus humanæ vitæ, *Octava*, inquit, *unam & perpetuam ætatem invehit; qua excreſcimus in virum perfectum, in agnitione Dei, fidei plenitudine, in qua legitima ætatis menſura impletur. Septima mundi ætas concluſa eſt, octava illuxit gratia, quæ fecit hominem jam non hujus mundi eſſe, ſed ſupra mundum*. Sanctus (*f*) Auguſtinus extremam his apponat manum: f Lib. 1. de Serm. Dñi in monte, cap. 3. *Octava*, inquit, *tamquam ad caput redit, quia conſummatum perfectumque oſtendit ac probat. Septem ſunt quæ perficiunt* (erat ſermo de octo beatitudinibus) *octava clarificat, & quod perfectum eſt, demonſtrat*. An igitur Octavæ nomine Patres intelligunt conſummationem doctrinæ; an ſolidam virtutis formam? an æternam animarum beatitatem? an corporum glorioſam reſurrectionem? an gratiæ totius & gloriæ plenitudinem omnem cum claritate conjunctam? Hæc omnes omnia: quibuſcum concordat Euangelium, quod octavo die dubitantem (*g*) Thomam fide inſtruit & roborat, g Joan. 20. quod per octo (*h*) Beatitudines virtutis quaſi viam ſternit, h Matth. 5. quod animarum & corporum ſplendorem, immortalitatem, & gloriam, in octavo quodam à Chriſti (*i*) promiſſione die, i Luc. 9. repræſentat in monte, quod denique non niſi (*k*) Jeſum ſonat, k Joann. 1. plenum gratiæ & veritatis; nomine quoque præſeferentem multiplicem octavam, bonorum omnium pleniſſimam; ſiquidem ſex litteræ nominis ejus Græcanici tantum valent, ſupputante Beda, Lib. 1. Luc. cap. 8. quantum numerus octingentorum octoginta octo. Dicam & ego; ut quemadmodum à ſenario numero, qui laboris eſt, Antichriſti derivat nomen, cujus numerus eſt in (*l*) Apocalypſi 666. l Apoc. 13. ita ab octonario, qui æternæ quietis eſt, Chriſti nomen, cujus numerus 888. perpetuæ ſalutis noſtræ myſteria portet. Celebramus igitur, Octavarum titulo, Chriſtum Jeſum in primis; tum doctrinam, virtutes, Beatorum gaudia, futuram eorumdem re-

I	10.
H	8.
Σ	200.
O	70.
Υ	400.
Σ	200.
	888.

generationem, glorioſam immortalitatem, & cumulum
a Lib.4.c. 29. bonorum omnium. *Celebretur per ſeptem dies* (audi (*a*) Fortunatum nomine & re) *opus ſeptiformis Spiritus, & in octava die conſummatio, & declaratio atque glorificatio ejuſdem operis:* & infrà, in natalitiis (*b*) Sanctorum mo-
b Cap. 36. net, debere nos gratulari receptationi animarum in beatam requiem; in octavis deinde, reſurrectioni corporum.

Ritus. Ideo & dies octava eodem ritu, quo prima, colitur;
c Levit.23. Moyſe quoque (*c*) hoc ipſum præcipiente. Quòd ſi diverſo ritu interjacentes percurras dies, non tamen minore cultu, quàm extremos. Qua de re duo prorſus obſer-
d Lib. 6. in Levit. vanda: alterum notavit (*d*) Heſychius, tam extremis, quàm mediis, voluiſſe Moyſen in prima illa octava offerri holocauſta; ut nimirum doceamur, debere nos exempla Sanctorum ſequi, & toto tempore vitæ, quod ſeptenario ſignificatur, Deo placere; quouſque Deo octava demum die fruamur. Alterum à Radulpho (*e*) indicatur;
e Propoſ. 19. dies privatos infra majores Octavas reputari, quaſi forent temporis Paſchalis, lætitiæ quàm maximè ſpiritualis. Quæ cùm ita ſint, quis dignè ſatis umquam colat celebretque inſtitutas pro meritis meritò Sanctorum Octavas? Si non valemus eorum natalitia dignè venerari,
f Ibid. quantò minùs Octavas? *Magnitudo Feſti*, Radulphus (*f*) ait, *à nobis exigit, ut & priùs illud incipiamus, & tardiùs terminemus*. Priùs autem dicimur incipere, quando Vigiliæ officio Feſtum prævenimus; tardiùſque terminamus, cùm ad Octavam diem Feſtum protendimus. Præveniamus ergo, & prorogemus, ut ardentiùs, quos debemus, recolamus; quæve uno die minùs poſſumus, ſeu quæ ipſo Feſto die, heu! negligimus, reliquis diebus compenſemus. Quoniam verò pro naturæ noſtræ imbecillitate facilè laſſeſcimus, & conſuetudine aurium, in iiſdem divinis Officiis repetendis, aſſueſcunt & langueſcunt animi; ut contrà potiùs exardeſcant ii, Majores noſtri, Spiritu ſancto ducti (immutatis reliquis, ut una eademque ſit ſolemnitas) Lectiones varias è SS. Patribus deprompſere, tum ſecundi tum tertii Nocturni, quæ juvant mirificè & contra tædium, & ad excitandam pietatem. Quod utinam in omnibus Octavis contigiſſet fieri! deſideratæ ſunt enim hactenus Sanctorum Patronorum & Titularium particularium Eccleſiarum Octavæ, infra quas eadem relegere quæ in die Feſto ſunt lecta, videbatur ſatis grave.

Sed ecce tandem (procul eſto torpor & animorum languor) ecce quas concupiſti Octavas, à Sac. Rit. Congregatione atque à ſanctiſſima Apoſtolica Sede approbatas, à qua haud ſcio, an in ſacris ritibus quidquam deſiderare queas, poſt edita jam & benè recognita Pontificale, Cæremoniale, Miſſale, Breviarium, & Rituale.

Exiguum eſt opuſculum, non fuit exiguus tamen labor, ac diligentia in expiſcando quandoque ex Oceano ſanctorum Patrum magis recondita. Audeo dicere: meliùs nequaquam in hoc genere Sancti Patres ſcripſere. Habes indices Octavarum, & Patrum in proximis primis pagellis, quibus adjecimus Rubricas omnes quæ ad Octavas pertinent, è Breviario huc translatas, & nonnullas diverſo charactere magis explicatas. Plura, fateor, potuiſſent dari, puta quorumdam propriiſſima Feſtorum; & dediſſem, niſi majorum noſtrorum judicio & auctoritati, ut par eſt, acquieviſſem. Quidquid autem boni in hoc qualicumque Opere repereris, in Deum optimum maxi-

Digitized by Google

maximum ſtatim refer. Deinde habeto magnam gratiam pliſſimo viro & eruditiſſimo, bonæ memoriæ Silvio Cardinali Antoniano, qui mihi, ut facerem, demandavit ſæpiùs; cùm ille me, minùs peritum, in eorum numerum cooptaſſet, qui Clementis VIII. auctoritate recognoſcendis Romano Miſſali & Breviario præfecti erant: ſatis illi facere numquam potui, concionibus aſſiduis, aliiſve diſciplinæ Regularis negotiis ſemper implicitus. Curis aliquando vacuus, obtemperavi tandem. Parem etiam, imò majorem habeto gratiam optimo & in omni doctrinæ genere præſtantiſſimo Roberto Cardinali Bellarmino, de ſacris ritibus, atque adeò de univerſa Eccleſia optimè merito, qui vel poſtremò currenti calcaria addidit, ad honorem Dei & Sanctorum, ad Eccleſiæ totius ſpiritale ſolatium, & non modicam utilitatem. Sed ò utinam edidiſſet tantus vir, quæ ipſe jam, ſi non omnia, paraverat multa ad has ipſas Octavas celebrandas: quæ neſcio quo fato deperdita, in noſtra hæc, perdenda potiùs, ſunt commutata. Hoc unum à te, benigne Lector, enixè peto, & quanta poſſum animi humilitate rogo, ut quotieſcumque pro celebranda Octava pius ad hæc legenda veneris, mei quoque, miſerrimi peccatoris, apud Deum reminiſcaris.

Don Bartholomæus Gavantus
Cleric. Reg. S. Pauli.

OCtavarium hoc à R. P. Bartholomæo Gavanto, Clerico Regulari S.Pauli, celebrandis cum Octava Feſtivitatibus jampridem elaboratum, ac referente bon. mem. Illuſtr. Card. Bellarmino, à Sacr. Rit. Congregatione non ſemel laudatum, probatumque, ut recitari poſſit, ne diutiùs religioſi viri deſiderarent, eadem Congregatio, poſſe imprimi ſeorſum à Breviario, unanimi Illuſtriſſimorum Patrum conſenſu decrevit, die 19. Februarii 1622.

Franc. Maria Card. à Monte.

Locus ✝ Sigilli.

Jo. Bapt. Rinucius Secret.

DON JULIUS CAVALCANUS
Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Præpoſitus Generalis.

OCtavarium Romanum, pro celebrandis cum Octava Feſtivitatibus, perutile opus, & Eccleſiæ Catholicæ propè neceſſarium, Auctore R. P. D. Bartholomæo Gavanto, Præpoſito Collegii S. Pauli Bononiæ, Congregationis noſtræ, peritorum virorum è noſtris judicio, qui illud examinarunt, & Sacr. Rit. Congregationis Decreto laudatum & approbatum, pro eo munere quod ad nos ſpectat, imprimendi facultatem concedimus. In quorum fidem has manu noſtra ſubſcriptas, ſigilloque noſtro munitas dedimus Mediolani in Collegio noſtro SS. Apoſtolorum Pauli & Barnabæ, die 6. Decembris 1623.

Don Julius Cavalcanus Præp. General.

Digitized by Google

INDEX OCTAVARUM

Quæ habentur in hoc Octavario

PROPRIÆ.

Sanctiſſimæ Trinitatis, Lectiones ii. & iii. Nocturni, pag. 1. & ſeqq.
Transfigurationis Domini, ſeu Feſti Salvatoris. Lect. ii. & iii. Noct. 13.
Feſtorum S. Crucis, Lectiones ii. Nocturni. 20.

Et Lectiones iii. Nocturni in Euangelia. Feſtorum { Inventionis. 20. / Exaltationis. 24.

Feſtorum B. Mariæ, Lectiones ii. Nocturni. 24.

Et Lectiones iii. Nocturni in Euangelia. Feſtorum { Purificationis. 31. / Viſitationis. 34. / S. Mariæ ad Nives. 39. / Præſentationis. 42.

Dedicat. S. Michaelis Archang. Lect. ii. & iii. Nocturni. 44. Et Apparitionis ejuſdem Lectiones ii. & iii. Nocturni. 51.

Feſtorum SS. Apoſtolorum {
Andreæ, Lectiones ii. & iii. Nocturni. 53.
Converſionis S. Pauli, Lectiones ii. Noct. 59.
Mathiæ. 62.
Philippi & Jacobi, Lectiones iii. Noct. 62.
Joannis ante portam Latinam, Lect. iii. Noct. 64.
Barnabæ, Lectiones iii. Nocturni. 67.
Jacobi, Lectiones iii. Nocturni. 70.
Petri ad Vincula, Lectiones iii. Noct. 73.
Bartholomæi extra Rom. Lect. iii. Noct. 76. Rom. 79.
Matthæi, Lectiones iii. Nocturni. 80.
Simonis & Judæ, Lectiones iii. Noct. 85.
}

S. Mariæ Magdal. Lect. iii. Noct. 90.
S. Marthæ, Lect. iii. Noct. 93.
S. Franciſci Xaverii Confeſſ. 95.
S. Joannis Chryſoſt. Epiſc. & Conf. 95.
S. Iſidori Epiſc. & Confeſſor. 96.
S. Leonis Papæ. 96.
S. Aniceti Papæ & mart. 97.
S. Anſelmi Epiſcopi & Confeſſ. 97.
S. Athanaſii Epiſc. & Confeſſ. 97.
S. Monicæ viduæ. 97.
SS. Nerei &c. mart. 97.
SS. Viti &c. mart. 98.
SS. Marci & Marcelliani mart. 98.
SS. Septem Fratrum mart. 98.
S. Joannis Gualberti Abbatis. 98.
S. Apollinaris Epiſc. & mart. 98.
S. Cajetani Thienæi Confeſſ. 98.
S. Donati Epiſc. & mart. 98.
SS. Cyriaci &c. martyrum. 99.
Decollationis S. Joannis Baptiſtæ. 99.
SS. Felicis & Adaucti martyrum. 99.
SS. Chryſanthi & Dariæ mart. 99.
S. Gregorii Thaumaturgi. 99.
S. Petri Cœleſtini Papæ & Conf. 99.
S. Baſilii Epiſcopi & Confeſſ. 100.
S. Ignatii Loyolæ Confeſſ. 100.
S. Franciſci Confeſſoris. 100.
S. Franciſci Borgiæ Confeſſ. 100.
S. Cæciliæ virginis, & martyr. 99.
S. Clementis Papæ & mart. 100.

Digitized by Google

COMMUNES.

Apoſtolorum, Lectiones ii. Nocturni. 101.
Euangeliſtarum, Lect. ii. Noct. 109. Et Lectiones iii. Noct. 116.
Martyris Pontificis, Lectiones ii. Nocturni. 123.
Et Lectiones iii. Noct. in Euangelia { Si quis venit ad me. 129. / Si quis vult poſt me venire. 137.
Martyris non Pontificis, Lectiones ii. Nocturni. 144.
Et Lectiones iii. Noct. in Euangelia { Nolite arbitrari. 149. / Nihil eſt opertum. 157. / Niſi granum frumenti. 164.
Martyrum tempore Paſchali, Lectiones ii. Nocturni. 172.
Et Lectiones iii. Noct. in Euangelia { Ego ſum vitis vera. 173. / Ego ſum vitis, vos palmites. 180. / Amen dico vobis, quia. 186.
Plurimorum Martyrum extra tempus Paſch. Lect. ii. Noct. 187.
Et Lectiones iii. Noct. in Euangelia { Cum audieritis prælia. 193. / Deſcendens Jeſus. 200. / Sedente Jeſu ſuper montem. 206. / Videns Jeſus turbas. 213. / Confiteor tibi, Pater. 221. / Væ vobis, qui ædificatis. 229. / Qui vos audit, me audit. 230. / Attendite à fermento. 231.
Confeſſoris Pontificis, Lectiones ii. Nocturni. 239.
Et iii. Noct. in Euangel. { Homo peregrè. 244. / Vigilate, quia neſcitis. 251. / Nemo lucernam accendit. 256. / Videte, Vigilate. 264.
Doctorum, Lectiones ii. & iii. Nocturni. 265.
Confeſſoris non Pontificis, Lectiones ii. Nocturni. 276.
Et iii. Noct. in Euangel. { Sint lumbi veſtri. 283. / Nolite timere puſillus grex. 289. / Homo quidam nobilis. 296.
Abbatum. Lectiones iii. Nocturni. 303.
Virginum & Martyrum, Lectiones ii. Nocturni. 311.
Et iii. Noct. in Euangel. { Decem virginibus. 317. / Acceſſerunt ad Jeſum. 324.
Martyrum non Virginum, Lectiones ii. Nocturni. 338.
Et iii. Noctur. in Euang. Simile eſt regnum cœlorum theſauro. 338.
Nec Virginum nec Martyrum, Lectiones ii. Nocturni. 345.
Et iii. Nocturni in Euangel. Ibat Jeſus in civitatem. 353.

KALENDARIUM

FESTORUM,

Quæ in hoc Octavario habent proprias Octavas.

Sanctiſſimæ Trinitatis. pag. 1

JANUARIUS.

25 Converſionis S. Pauli Apoſtoli. 59
27 S. Joannis Chryſoſtomi Epiſcopi & Confeſſ. 95

FEBRUARIUS.

2 Purificatio B. M. Virginis. 31
24 Mathiæ Apoſtoli. 62

APRILIS.

4 S. Iſidori Epiſc. & Confeſſ. 96
11 Leonis Papæ & Confeſſ. 96
17 Aniceti Papæ & mart. 97
21 S. Anſelmi Epiſc. & Confeſſ. 97

MAJUS.

1 Philippi & Jacobi Apoſtol. 62
2 Athanaſii Epiſcopi & Conf. 97
3 Inventionis S. Crucis. 20
4 Monicæ Viduæ. 97
6 Joannis ante portam Latinam. 64
8 Apparitio S. Michaelis Archangeli. 44
12 Nerei, Achillei, Domitillæ & Pancratii mart. 97
19 Petri Cœleſtini Papę & Conf. 97

JUNIUS.

11 Barnabæ Apoſtoli. 67
14 Baſilii Epiſcopi & Confeſſ. 100
15 Viti, Modeſti & Creſcentiæ Martyrum. 98
18 Marci & Marcelliani martyrum. 98

JULIUS.

2 Viſitatio B. Mariæ virg. 34
10 Septem Fratrum mart. 98
12 Joannis Gualberti Abbatis. 98
22 Mariæ Magdalenæ. 90
23 Apollinaris Epiſcopi & mart. 98
25 Jacobi Apoſtoli. 70
29 Marthæ virginis. 93
31 Ignatii Loyolæ Confeſſ. 100

AUGUSTUS.

1 Petri ad Vincula. 73
5 Dedic. S. Mariæ ad Nives. 39
6 Transfiguratio Domini. 13
7 Cajetani Thienæi Conf. 98
7 Donati Epiſcopi & mart. 98
8 Cyriaci, Largi & Smaragdi martyrum. 99
24 Bartholomæi Apoſtoli extra Romæ. 76
25 Ejuſdem Bartholom. Romæ. 79
29 Decollatio S. Joannis Baptiſtæ. 99
30 Felicis & Adaucti mart. 99

SEPTEMBER.

14 Exaltatio S. Crucis. 24
21 Matthæi Apoſtoli & Euangeliſtæ. 80
29 Dedicatio S. Michaelis Archangeli. 44

OCTOBER.

4 Franciſci Confeſſoris. 100
10 Franciſci Borgiæ Conf. 100
25 Chryſanthi & Dariæ mart. 99
28 Simonis & Judæ Apoſt. 85

NOVEMBER.

17 Gregorii Thaumaturgi Epiſcopi & Confeſſ. 99
21 Præſentatio B. Mariæ virg. 42
32 Cæciliæ virg. & mart. 99
23 Clementis Papæ & mart. 100
30 Andreæ Apoſtoli. 53

DECEMBER.

3 Franciſci Xaverii Confeſſ. 95

Digitized by Google

EX RUBRICIS
Generalibus Breviarii Romani,
CLEMENTIS OCTAVI
Auctoritate recogniti,
Cum aliquibus adnotationibus ad Octavas ſpectantibus.

De Octavis.

De Octava fit Officium, vel ſaltem commem. (quando aliquo Feſto vel Dominica impeditur) per octo dies continuos: fit de Oct. in Paſchate Reſurrectionis, in Aſcenſione Domini, in Pentecoſte, in Feſto Corporis Chriſti, in Feſtis, quibus in Kalend. apponitur Oct. item in Feſto Dedicationis propriæ Eccleſiæ, & in Feſto principalis Patroni, & Titularis loci, vel Eccleſiæ, & in Feſtis aliorum Sanctorum, quæ apud quaſdam Eccleſias, Congregat. & Relig. conſueverunt ſolemniter cum Octavis celebrari: niſi illa Feſta venerint in Quadrag. quo tempore omittitur Offic. cujuſcumque Oct. Quòd ſi aliquod Feſtum, quod celebrari ſolet cum Oct. paulò ante Quadrag. venerit, & jam per aliquot dies factum ſit Offic. de ejus Octava adveniente Quadrageſ. nihil ampliùs fiat de ea, nec commemoratio, & idem ſervetur de Octavis nondum abſolutis, quando ſupervenit Feſtum Pentec. & die 16. Decembris.

In Paſcha Reſurrect. & Pentec. Offic. Oct. terminatur in Sabbato ſequenti ad Nonam. *Videſne, quòd ſolemnitas incipit à Sabbato ſancto, & à Vigilia Pentecoſtes?*

Infra Oct. fit de Feſtis Duplicibus, & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam tranſlatis, ut dicetur de Tranſl. Feſtorum, num. 5. cum commem. Oct. niſi illa Feſta ſint de ſolemnioribus enumeratis in Rubr. de commemorationibus, in quibus nulla fit commem. de Oct. exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Chriſti; de quibus fit ſemper commem. quocumque Feſto in illis occurr. Infra Oct. autem Paſchæ, & Pentec. non fit de Feſto aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Eccleſiæ, vel Dedicat. ejuſdem; ſed transfertur poſt Oct. Infra Oct. Epiphan. fit tantùm de Patrono, vel Titulari Eccleſiæ, & Dedicatione ejuſdem (non tamen die Octava) cum commem. Oct. Infra Oct. Corporis Chriſti fit tantùm de Duplicibus, non tamen de tranſlatis, cum commemor. Octavæ: de Semiduplicibus verò infra eam non fit, ſed transferuntur poſt Oct. ut dicitur in Rubr. de Tranſlatione Feſtorum. De Simplicibus infra quaſcumque Octavas occurrentibus fit tantùm commem. præterquam in duobus diebus poſt Paſcha, & Pentec. ut dicitur in Rubrica de commem. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut in Rubrica de Dominicis.

Si duæ Octavæ ſimul occurrant (ut Octava S. Joannis Baptiſtæ & Octava Corporis Chriſti, vel Octava Patroni Eccleſiæ cum alia Octava,) quando non erunt celebranda Feſta novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commem. alterius.

1. *Cave, ne pro digniori accipias eum, qui potiorem habere videatur locum in Eccleſia, ubi octava celebratur, ſed attende claſſes Feſtorum, & Octavarum concurrentium, & in pari claſſe attende ordinem perſonarum, & earum dignitatem; puta Octava S. Laurentii cedet Octava S. Claræ in Eccleſia S. Claræ, non autem cedet Octava Aſſumptionis B. V. ſeu Omnium Sanctorum, Octava alicuius S. Patroni loci, ſeu*

Digitized by Google

ſeu Tituli Eccleſiæ; attende quoque dignitatem ex eo titulo, ceteris paribus, quod ab Eccleſia univerſali celebratur.

De die autem Octava cujuſcumque Feſti fit totum Officium Duplex cum commem. diei infra aliam Octavam. De Feſtis occurrentibus in die Octav. ſervetur, quod dicitur in Rubrica de Translatione Feſtorum.

2 *Hoc eſt: Si in die Octava alicujus Feſti habentis Octavam occurrat aliquod Feſtum Duplex ex majoribus in Rubrica de Commemor. enumeratis, fiat de Feſto cum commem. diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini, & Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Feſto, ſed transfertur in primam diem ſimiliter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis feſtis, fiat de Octava, & Feſtum transferatur.*

Officium de Oct. fit cum tribus Noct. novem ſcilicet Pſal. & novem Lect. (exceptis Oct. Paſchæ & Pentec. in quibus fit cum uno Noct. ut ſuis locis ponitur) & omnia dicuntur, ſicut in die Feſti, præter Lect. quarum primæ tres ſemper ſunt de Script. occurr. in Officio de Temp. præterquam infra Oct. Aſſumpt. B. Mariæ, in qua ſingulis diebus poſitæ ſunt Lect. propriæ de Canticis canticorum: aliæ Lect. ii. & iii. Noctur. dicuntur quæ infra Octavam poſitæ ſunt.

Infra Oct. verò Patroni, vel Titularis Eccl. vel alterius Feſti, quod in aliquibus Eccleſiis conſnevit cum Oct. celebrari, ſi apud illas Eccleſias non habentur propriæ, & approbatæ Lect. pro ii. & iii. Noct. infra Oct. repetantur Lectiones poſitæ in Communi Sanctorum, ſi de Sanctis fiat Octava, alioquin Lect. diei Feſti.

Nota pro uſu hujus Octavarii.

3 *Hic habentur approbatæ Lectiones pro Oct. propriis, & communibus Sanctorum: quod ſi in tertio Nocturno communes non deſerviant aliquibus Feſtis, quæ videlicet proprium habent Euangelium, eo caſu, poſt diem Feſtum (in quo legi debet proprium Euangelium cum ſua Homilia) in ſequentibus diebus infra Octavam lege Euangelium in Miſſa, & Officio vel primum, vel aliud congruentius de Communi, cum ſuis Homiliis, ut fit infra Oct. SS. Petri & Pauli. In die verò Oct. legatur in iii. Noct. ut in die feſto, ſi propriis caret, ſeu communibus Lectionibus in Euangelium diei feſti, niſi aliud notetur.*

Infra Oct. Officium fit ſemiduplex, in die Oct. duplex. In Veſp. infra Octavam, omnia dicuntur, ſicut in ii. Veſp. Feſti, & in primis Veſp. diei Octavæ omnia ſicut in primis Veſp. Feſti, niſi aliter in propriis locis notetur.

Infra Octavam non fiunt ſuffragia conſueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam, & Completorium, etiam ſi fiat Officium de Dominica, vel Feſto Semiduplici.

Ex Rubrica de Dominicis. IV.

De Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Aſcenſionis, & Corporis Chriſti, fit ſicut infra Octavam. In Dominicis infra alias Octavas fit de Dominica, ut in Pſalterio, & in Proprio de Tempore cum commem. Octavæ. De Dominica occurrente in die Octava fit tantùm commemor. niſi aliud notetur.

De Commemorationibus. IX.

De Octava, quando Feſtum novem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, niſi illud Feſtum novem Lectionum fuerit ſolemne principale alicujus loci: & niſi fuerit dies Octava.

Idem ſervatur in Feſtis primæ claſſis, quod in Feſto ſolemni principali loci; ne ſcilicet fiat commemoratio de Octava, nec in utriſque Veſperis Feſti, nec in Laudibus.

In Feſtis autem ſecundæ claſſis idem ſervatur: niſi quòd in ii. Veſpe-

Digitized by Google

Veſperis hujuſmodi Feſti fit commemoratio de die infra Octavam, ſi de ea ſequenti die faciendum ſit Officium: ſed de Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ & Corporis Chriſti, ſemper fit commemoratio in utriſque Veſperis & Laudibus, quocumque Duplici infra eas adveniente.

De Translatione Feſtorum. X.

Quando Feſtum habens Octavam transfertur, non ideò dies Oct. transferatur, ſed ipſa die de ea fiat commemoratio quæ alias erat Octava, ſi Feſtum non fuiſſet translatum: quòd ſi Feſtum poſt totam ſuam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur ſine Octava, niſi Titularis Eccleſiæ privilegio aliter fieri oporteat.

Si aliquod Feſtum Duplex infra Octavam occurrens alio majori Feſto Duplici impediatur, transferatur in primam diem ſimiliter non impeditam, & in eo fiat commemoratio de Octava.

Feſtum Semiduplex occurrens in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de Feſtis occurrentibus, transfertur in ſequentem diem cum commemorat. Octavæ; quæ ſi fuerit alio Feſto duplici, vel ſemiduplici impedita, prædictum Feſtum ſemiduplex veniens in Dominica transfertur poſt Octavam, ita ut Feſtum ſemiduplex infra Octavam non transferatur, niſi in proximè ſequentem diem.

De Concurrentia Officii. XI.

Duplici concurrente cum die Oct. ſi ejuſdem ſint ſolemnitatis, regulariter à Capitulo fit de die Oct. ſi non ſint ejuſdem ſolemnitatis: Feſtum majus habeat primas, & ſecundas Veſperas cum commem. minoris in ſuis Veſperis.

Duplici concurrente cum die infra Octavam omnia de duplici cum commemoratione Octavæ, niſi Duplex fuerit primæ claſſis.

Semiduplici concurrente cum die infra Octavam, à Capitulo fit de ſequenti, & commem. præcedentis, niſi aliter ſignetur.

Dominica concurrente cum die infra Oct. omnia de Dominica cum commem. ſequenti.

Die infra Octavam concurrente cum ſequente Dominica, vel Semidupl. à Capitulo fit de ſequenti, cum commemoratione Octavæ.

Cum Simplici non concurrit propriè dies infra Octavam, ſed fit commem. de Simplici.

Die Oct. concurrente cum alia die Octava, à Capitulo fit de ſequenti, cum commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Chriſti concurrente cum Octava S. Joannis, & quando aliter in locis propriis notatur.

Die Oct. concurrente cum ſeq. Duplici minori, etiam translato, à Capit. fit de ſequenti cum commem. Oct. concurrente verò cum ſequenti duplici majori etiam translato, totum Officium fit de ſequenti cum commemor. Octavæ, excepta die Octava Epiphaniæ, Paſchæ, Aſcenſionis, & Corporis Chriſti, in quibus de ſequentibus fit tantùm commemoratio. Si autem ſequens feſtum etiam translatum, fuerit ex ſolemnioribus enumeratis in Rubrica de Commemorationibus, num. 6. ideſt, ſecundæ claſſis, totum officium fit de ſequenti cum commemoratione Octavæ diei.

4. *Quid ſi dies Octava occurrat in Dominicis prima, vel ſecundæ claſſis, in quibus de Octava facienda eſt tantùm commemoratio? Utrùm Veſpera præcedentis dicenda ſint de die Octava, an verò de die ſequenti? Dicenda ſunt Veſpera (niſi concurrant cum alio feſto præcedenti) de officio ſequenti, cum commemoratione diei Octava, ut in primis Veſperis feſti, quia cùm dies Octava non habeat officium in die ſequenti, nec etiam convenit habere primas Veſperas in præcedenti, ut in ſimili caſu dicitur de Concurrentia officii, num. 10. & hoc rurſus decrevit Sacra Congregatio Rituum, die 9. Novembris 1622.*

De

Digitized by Google

De Pſalmis. XXII.

In Veſperis infra Octavam dicuntur Pſalmi ut in ſecundis Veſperis Feſti: ſed in primis Veſperis diei Octavæ dicuntur, ut in primis Veſperis Feſti, niſi aliter notetur.

De Lectionibus. XXVI.

Si in aliquibus Feriis Quatuor Temporum, Feria ii. Rogationum, Vigilia Aſcenſionis, occurrat dies Octava alicujus Feſti habentis Octavam, in i. Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in i. Nocturno Feſti lectæ fuerunt. Si verò occurrat dies infra Octavam, tunc ſumantur de Communi.

Nota pro uſu hujus Octavarii.

¶ Accidere poteſt in legendis Lectionibus ſecundi & tertii Nocturni Octavarum Communium, quæ in hoc Volumine continentur; quòd ratione Feſtorum infra octavas occurrentium omitti debeant initia vel Sermonum, vel Homiliarum; de quibus tamen poſt Feſtum occurrens eſt rurſus legendum: & tunc poſt tale Feſtum, non legatur titulus, De Sermone, vel De Homilia, cùm nondum de iiſdem lectum ſit; ſed dicatur ſimpliciter; Sermo, ſeu Homilia S. N. ac ſi eſſet initium Sermonis, ſeu Homilia; vel legatur initium ipſum in præcedentibus diebus poſitum, prout videbitur magis congruere. Idem ſervetur, quando in die Octava præſcribitur ſumi aliquas infra octavam omiſſas, ob diem Dominicam, ſeu Feſtum occurrens.

De Reſponſoriis brevibus Horarum. XXVIII.

Reſponſoria brevia, quæ ponuntur in die Feſto habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava.

De Oratione. XXX.

Infra Octavas dicitur Oratio, ut in die Feſti, ſimiliter & in die Octava, niſi alia propria aſſignetur.

De Hymno. Te Deum. XXXI.

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus Feſtis, & per eorum Octavas, excepto Feſto SS. Innocentium, niſi venerit in Dominica; dicitur tamen in ejus die Octava.

De Symbolo S. Athanaſii. XXXIII.

Non dicitur in Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Aſcenſionis, & Corporis Chriſti; in Dominicis infra alias Octavas dicitur.

De Precibus. XXXIV.

Preces Dominicales ad Primam, & Completorium non dicuntur infra Octavas, etiam ſi non fiat Officium de Octava.

De Commemorationibus Communibus. XXXV.

Suffragia de Sanctis non dicuntur infra Octavas, etiam ſi non fiat de Octava.

IN-

Digitized by Google

INDEX
SANCTORUM PATRUM,

E quibus deſumptæ ſunt Octavarii Lectiones.

Ambroſius.
Athanaſius.
Auguſtinus.
Baſilius.
Beda.
Bernardus.
Cyprianus.
Cyrillus Alexandrinus.
Epiphanius.
Fulgentius.
Gregorius Magnus.
Gregorius Nazianzenus.
Gregorius Nyſſenus.
Hieronymus.
Hilarius.
Joannes Chryſoſtomus.
Irenæus.
Leo Papa.
Maximus.
Petrus Chryſologus.

ABSOLUTIONES,
ET BENEDICTIONES

Dicendæ ante Lectiones ſecundi & tertii Nocturni in Officio de Octava.

In ſecundo Nocturno, Abſolutio.

Ipſíus pietas, & miſericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre, & Spíritu ſancto vivit & regnat in ſæcula ſæculórum.
℟. Amen.

Benedictiones.

5 Deus Pater omnípotens ſit nobis propítius & clemens.
℟. Amen.
5 Chriſtus perpétuæ det nobis gáudia vitæ.
6 Ignem ſui amóris accéndat Deus in córdibus noſtris.

In tertio Nocturno, Abſolutio.

A Vínculis peccatórum noſtrórum abſólvat nos omnípotens & miſéricors Dóminus.
℟. Amen.

Benedictiones.

7 Euangélica léctio ſit nobis ſalus & protéctio.
8 Divínum auxílium máneat ſemper nobíſcum.
9 Ad ſocietátem cívium ſupernórũ perdúcat nos Rex Angelórum.

Si Officium ſit de Octava alicujus Sancti, octava Benedictio erit.

Cujus feſtum cólimus, ipſe, vel ipſa intercédat pro nobis ad Dóminum.

Quando ſunt plures, dicitur, Quorum, vel Quárum feſtum cólimus, ipſi, vel ipſæ intercédant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium ſit de Octava S. Mariæ, octava Benedictio erit.

Cujus feſtum cólimus, ipſa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum ſit aliud Euangelium cum Homilia, nona Benedictio erit,

Per Euangélica dicta deleántur noſtra delícta.

Digitized by Google

OCTAVÆ PROPRIÆ;
HOC EST,

Lectiones propriæ pro ſecundo, ſeu tertio, ſeu pro utroque Nocturno, infra Octavas eorum Feſtorum recitandæ, quæ in Breviario Romano proprio ritu celebrantur.

INFRA OCTAVAM SANCTISSIMÆ TRINITATIS.

Feria ſecunda. Secunda die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Athanáſii Epíſcopi.

In id, Omnia mihi tradita, in fine. Lectio iv.

Mirum eſt, impios iſta nefária audére garríre, cùm & hómines ſint, & quæ in terra ſunt, néqueant explicáre. Sed quid dico, quæ in terra ſunt? imò vel ſua ipsórum nobis expónant, videántque num ſatis exploráte inveſtigáre queant quæ ipsórũ natúræ ſunt. Hómines proféctò audáces & protérvi, qui non tremant eam glóriam, in quam cúpiunt Angeli proni inclinatique aſpicere; cùm præ illis longè ſint natúra & órdine ſublimióres. Quid enim propínquius Cherubínis & Seraphínis? Illi non obtuéntur hanc Majeſtátem, aut in pédibus eréctos ſe tenent, imò ne fáciem quidem nudam relínquunt; ſed ea obveláta; glóriam Majeſtatémque Dei lábiis numquam ceſsántibus extóllunt, nihil áliud, quàm divínam & ineffábilem natúram tríplici título Sanctitátis glorificántes.

℟. Quis Deus magnus ſicut Deus noſter? * Tu es Deus qui facis mirabília. ℣. Notam fecíſti in pópulis virtútem tuam, redemíſti in bráchio tuo pópulum tuum. Tu es.

Lectio v.

Neque eſt quiſquam ſanctórum Prophetárum inter eos, qui máximè digni hábiti ſunt, ut iſtiúſmodi ſpectáculis interéſſent, qui nobis id ſe audíſſe renútiávit, Angelos illos in primis vícibus exclamándi, Sanctus, máxima voce uſos eſſe; in ſecúndis autem non æquè magna; in tértiis adhuc ſubmiſſióri: & primam ſanctificatiónem própriam legitimámque eſſe, ſecúndam inferióris notæ, tértiam adhuc gradátim deterióris conditiónis eſſe. Apágeſis, váleat deméntia execrabilium hóminum. Trínitas

enim undecúmque laudábilis, & venerábilis, & adoránda una eſt, & indiviſíbilis, & quæ figúra éxprimi néqueat.

℟. Tibi laus, tibi glória, tibi gratiárum áctio in ſæcula ſempitérna,* O beáta Trínitas. ℣. Et benedíctum nomen glóriæ tuæ ſanctum & laudábile, & ſuperexaltátum in ſæcula. O beáta. Lectio vi.

COnjungúntur autem unà hæ Sanctificatiónes pro inſecábili illa unitáte. In eo enim ipſo, quo ampliſſima illa animántia tértiò próferunt glorificatiónem, dum ajunt, Sanctus, Sanctus, Sanctus, tríplici número tres perféctas, abſolútas, íntegras perſónas oſténdunt: quemádmodum ſub única voce, Dóminus, unam ſubſtántiam declárant. Hæc eſt enim vera doctrína, hoc eſt verum ſignū argumentúmque, quòd ita iſta inter ſe conſéntiunt, neque diſſident, vel inter Patres. Nam etſi tempóribus diſtent, in id tamen omnes conténdunt, neque immérito: uníus enim Dei Prophétæ ſunt, unúmque & idem Verbum concórditer prædicant.

℟. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis:* Et ſapiéntiæ ejus non eſt númerus. ℣. Magnus Dóminus, & magna virtus ejus, & ſapiéntiæ ejus nō eſt finis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Lib. 2. de Trinitate, initio.

SUfficiébat quidem credéntibus Dei ſermo, qui in aures noſtras Euangeliſtæ teſtimónio cum ipſa veritátis ſuæ virtúte transfúſus eſt, cùm dicit Dóminus: Eúntes nunc docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Quid enim in eódem Sacraménto ſalútis humánæ non continétur? aut quid eſt quod réliquum ſit, aut obſcúrum? Plena ſunt ómnia & perfécta, ut à pleno & perfécto. Nam & verbórum ſignificatiónem, & efficiéntiam rerum, & negotiórum órdinem, & natúræ intelligéntiam comprehéndunt.

℟. Benedicámus Patrem, & Fílium cum ſancto Spíritu:* Laudémus & ſuperexaltémus eum in ſæcula.
℣. Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli, & laudábilis & glorióſus in ſæcula. Laudémus.

Le-

Digitized by Google

Lectio viii.

BAptizáre juſſit in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti: ideſt, in confeſſióne & Auctóris, & Unigéniti, & Doni. Auctor eſt unus ómnium: unus eſt enim ingénitus Deus Pater, ex quo ómnia: & unus Unigénitus Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, per quem ómnia: & unus Spíritus ſanctus, donum in ómnibus. Omnia ergo ſunt ſuis virtútibus ac méritis ordináta: una potéſtas innaſcíbilis, ex qua ómnia; una progénies, per quam ómnia; perféctæ ſpei munus unum. Nec deéſſe quidquam conſummatióni tantæ reperiétur, intra quam ſit in Patre, & Fílio, & Spíritu ſancto, infínitas in ætérno, ſpécies in imágine, uſus in múnere.

℞. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena eſt omnis terra glória ejus. ℣. Tres ſunt qui teſtimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spíritus ſanctus: & hi tres unum ſunt. Sanctus. Glória. Plena.

Lectio ix.

SEd compéllimur hæreticórum & blaſphemántium vítiis illícita ágere, árdua ſcándere, ineffabília loqui, inconcéſſa præſúmere; &, cùm ſola fide expléri, quæ præcépta ſunt, oportéret, adoráre ſcilicet Patrem, & venerári cum eo Fílium, ſancto Spíritu abundáre; cógimur ſermónis noſtri humilitátem ad ea, quæ inenarrabília ſunt, exténdere, & in vítium vítio coarctámur aliéno: ut quæ continéri religióne méntium oportuíſſet, nunc in perículum humáni elóquii proferántur. De intelligéntia enim hæreſis, non de Scriptúra eſt: & ſenſus, non ſermo fit crimen.

Te Deum laudámus.

Feria 3. Tertia die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ambróſii Epíſc.

De dign. cond. hum. c. 1.

Lectio iv.

ANima quamdam ſanctæ Trinitátis habet imáginem. Primò in eo, quia ſicut Deus eſt, vivit, & ſapit; ita ánima ſecúndùm ſuú modum eſt, vivit, & ſapit. Eſt quoque & ália Trínitas in ea, qua ad imáginem ſui conditóris perféctæ quidem & ſummæ Trinitátis, quæ ex Patre & Fílio & Spíritu ſancto, cóndita eſt. Et licèt uníus illa natúræ, tres tamen in ſe dignitátes habet, ideſt, intelléctum, voluntátem & memóriam.

℞. Quis Deus. 1.

Lectio v.

NAm ſicut ex Patre generátur Fílius, & ex Patre Filióque procédit Spíritus ſanctus: ita ex intelléctu generátur volúntas, & ex

Digitized by Google

his item ambóbus procédit memória, ſicut fácilè à ſapiénte quólibet intélligi poteſt. Nec enim ánima perfécta poteſt eſſe ſine his tribus, nec horum trium unum áliquod, quantum ad ſuam pértinet beatitúdinem, ſine áliis duóbus íntegrum conſtat. Et ſicut Deus Pater, Deus Fílius, Deus Spíritus ſanctus eſt, non tamen tres Dii ſunt, ſed unus Deus, tres habens persónas: ita & ánima intelléctus, ánima volúntas, ánima memória; non tamen tres ánimæ in uno córpore, ſed una ánima, tres habens dignitátes.

℟. Tibi laus. 2.

Lectio vi.

Atque in his tribus ejus imáginem mirabíliter gerit in ſua natúra noſter intérior homo, ex quibus quaſi excellentióribus ánimæ dignitátibus jubémur diligere conditórem, ut in quantum intelligitur, diligátur; & quantum dilígitur, ſemper in memória habeátur. Nec ſolus súfficit de eo intelléctus, niſi fiat in amóre ejus volúntas: imò nec hæc duo ſufficiunt, niſi memória addátur, qua ſemper in mente intelligéntis & diligéntis máneat Deus: ut ſicut non poteſt eſſe moméntum, quo homo non utátur, vel fruátur Dei bonitáte & miſericórdia, ita nullum débeat eſſe moméntum, quo præséntem eum non hábeat memória.

℟. Magnus Dóminus. 2.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Serm. de Trinitate, initio.

Vide, oro, teſtimónia ſanctæ & conſubſtantiális Trinitátis, & veneráre illam rectè, ne péreas. Et dixit, inquit, Deus: Faciámus hóminem ſecúndùm imáginem noſtram. Cum quo conſílium init Deus? Cum Angelis, inquis. At non habent Angeli imáginem Dei. Lóquitur autem ad coopíficem Fílium, & ſanctum Spíritum. Audi Pſaltem dicéntem: Verbo Dómini cœli firmáti ſunt, & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum. Non ignóras autem, Verbum eſſe Fílium. Iterùm & álio loco dicit Scriptúra: Veníte, & deſcendámus, & confundámus illórum linguas. Dicéndo, Veníte, pares honóre exhortándo vocat: uníus eſt vox ad duos honóre æquáles. ℟. Benedicámus. 2.

Le-

Digitized by Google

Lectio viii.

AUdi quoque & beátum Job, qui maniféſtè declárat inſeparábilem Trinitátem. Dicit enim: Vivit Dóminus, qui ſic me judicávit; & Omnípotens, qui amáram fecit ánimam meam; & Spíritus divínus, qui tenétur in náribus meis. Dicéndo, Dóminum, & Omnipoténtem, & Spíritum Divínum, conſubſtantiálem Trinitátem prædicat. Diſce & hymnum Séraphim clamántium tértiò, Sanctus, Sanctus, Sanctus: non enim dicunt ſemel, neque bis, neque quater; ut ne multis nomínibus multos deos nobis indúcerent, ſed unum ſolum. Ter autem dicéndo, Sanctus, maniféſtant unam & æquálem glóriam Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Audi item & Prophétam dicéntem: Spíritus Dómini locútus eſt in me, & ſermo illíus in ore meo pronuntiátus eſt: quia Deus erat ſermo. Ecce, dicéndo, Spíritum Dómini, & Sermónem, & Dóminum, prædicat inſeparábilem Trinitátem.

℟. Duo Séraphim. 3.

Paulò pòſt. Lectio ix.

PEr hæc ómnia unum regnum indiviſíbilis Trinitátis intellígere póſſumus. Ipſe autem Deus Sermo, qui propter nos verè incarnátus, reditúrus unde ſeparátus non fúerat, dicit ſanctis Apóſtolis ſuis: Ite, & docéte omnes gentes, baptizántes illos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Obſignáti ſumus, ſed unum ſignáculum eſt ſanctæ Trinitátis, unum Baptíſma. Quómodo ígitur audes à Patérna ſubſtántia alienáre Fílium, vel Spíritum ſanctum? Neque enim ſi aliéni ſunt, cum Patre debébant connumerári. Quanam ratióne in Baptíſmo debuérunt annumerári? Enimvérò, ſi nomen Patris ſolum eum, qui baptizátur, poteſt ſalváre; quare coaſſumúntur & creatúræ, quaſi Pater non poſſit ſolus ſalváre? Abſit. Te Deum laudámus.

Feria 4. Quarta die.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro S. Cyrílli Epíſcopi Alexandríni contra Juliánum.

Lib. 3. paulò poſt initium.

Lectio iv.

UNum & ſolum Deum dicébat, confitebatúrque maniféſtè illum eſſe divínus Abraham, quem nominábat excélſum, & universórum nativitátis auctórem, quæ in cœlo & in terra. Procedénte verò témpore mentem ácuit, ut plus cognóſceret, & tunc firmióres de Deitáte ſermónes dídicit. Non enim ſolùm, quòd unus ſit Deus, & álius præter illum nullus, dídicit: ſed & quòd in ſancta ac conſubſtantiáli Trinitáte in-

intelligátur unius & immaculátæ natúræ plenitúdo, quaſi in figúris adhuc & ſenſibiliter docebátur.

℟. Quis Deus. 1.

Lectio v.

SCriptum enim ſic eſt de Abraham: Appáruit autem Deus ad quercum Mambre, ſedénte ipſo in óſtio tabernáculi ſui in merídie. Cùm autem ſuſpexiſſet, óculis ſuis vidit: & ecce tres viri ſtetérunt ſuper eum: & videns occúrrit in occúrſum eis, & adorávit ſuper terram, & dixit: Dómine, ſi invéni grátiam coram te, ne prætéreas púerum tuum. Ecce maniféſtè inquit, apparuíſſe quidem illi Deum; fuíſſe autem tres viros qui videbántur, accurrentémque divínum Abraham non tamquam tribus dixíſſe: Dómini, ſi invéni grátiam coram vobis: ne prætereátis púerum veſtrum: Dóminum autem ſinguláriter nomináſſe tres.

℟. Tibi laus. 2. Lectio vi.

VIde, óbſecro, vide tres quidem fuiſſe qui apparuérunt, ſubſtitiſſe autem in própriis ſubſiſténtiis ſíngulos, ſermóne conſubſtantialitátis in unum comprehénſos, & ita dédita ópera collóquia inter ſe miſcuiſſe. Verúmtamen ejúſmodi imágines obſcúræ quidem ſunt, & veritátem non ſatis expriméntes; quamvis miram utilitátem hábeant, ut manudúcant ad ea quæ mentem & ſermónem noſtrum excédunt. Nam única quidem ex conféſſo eſt Deitátis natúra, quæ ſuper omnes, & per ómnia, & in ómnibus; dilatátur autem mentáliter in ſanctam Trinitátem, venerandámque ac conſubſtantiálem, in Patrem, inquam, & Fílium, & Spíritum ſanctum.

℟. Magnus Dóminus. 2.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 5. Comment. in Matth. in fin.

DAta eſt mihi potéſtas in cœlo & in terra. Illi potéſtas data eſt, qui paulò antè crucifixus, qui ſepúltus in túmulo, qui mórtuus jacúerat, qui póſteà reſurréxit. In cœlo autem & in terra potéſtas data eſt, ut qui antè regnábat in cœlo, per fidem credéntium regnet & in terris. Eúntes autem docéte omnes Gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii,

Digitized by Google

Filii, & Spíritus ſancti. Primùm docent omnes Gentes, deínde doctas intíngunt aqua. ℣. Benedicámus. 2.

Lectio viii.

NOn enim poteſt fieri, ut corpus Baptíſmi recípiat Sacraméntum, niſi antè ánima fidei ſuſcéperit veritátem. Baptizántur autem in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti: ut quorum una eſt divínitas, una ſit largítio; noménque Trinitátis, unus Deus eſt. Docéntes eos ſerváre ómnia, quæcúmque mandávi vobis. Ordo præcípuus: juſſit Apóſtolis, ut primùm docérent univérſas Gentes, deínde fidei intíngerent Sacraménto: & poſt fidem ac Baptíſma, quæ eſſent obſervánda, præcíperent.

℟. Duo Séraphim. 3.

Lectio ix.

AC ne putémus lévia eſſe quæ juſſa ſunt, & pauca, áddidit: Omnia quæcúmque mandávi vobis: ut quicúmque credíderint, qui in Trinitáte fúerint baptizáti, ómnia fáciant quæ præcépta ſunt. Et ecce ego vobíſcum ſum uſque ad conſummatiónem ſæculi. Qui uſque ad conſummatiónem ſæculi cum diſcípulis ſe futúrum eſſe promíttit, & illos oſténdit ſemper eſſe victúros, & ſe numquam à credéntibus receſſúrum.

Te Deum laudámus.

Feria 5. Quinta die.

Fit de feſto Sanctiſſimi Corporis Chriſti.

Feria 6. Sexta die.

Si Feſtum SS. Trinitatis titulus eſt Eccleſiæ, fit de Octava ejuſdem, cum cõmem. Octavæ Corporis Chriſti.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Cypriáni Epiſcopi & mártyris.

De Oratione Domini, in fin.

Lectio iv.

IN oratiónibus celebrándis invenímus, obſerváſſe cum Daniéle tres púeros in fide fortes, & in captivitáte victóres, horam tértiam, ſextam, nonam, ſacraménto ſcílicet Trinitátis, quæ in noviſſimis tẽpóribus manifeſtári habébat. Nam & prima hora in tértiam véniens, conſummátum númerũ Trinitátis oſténdit. Itémque ad ſextam quarta procédens, declárat álteram Trinitátem. Et quando à séptima nona complétur per ternas horas, Trínitas perfécta numerátur. Quæ horárum ſpátia jam pridem ſpirituáliter determinántes adoratóres Dei, ſtatútis & legítimis ad precem tempóribus ſerviébant: & manifeſtáta póſtmodùm res eſt, ſacraménta olim fuiſſe, quòd antè ſic juſti precabántur.

℟. Quis Deus. 1. Lectio v.

NAm ſuper diſcípulos hora tértia deſcéndit Spíritus ſanctus, qui grátiam

Domínicæ repromiſſiónis implévit. Item Petrus hora ſexta in tectum ſupériùs aſcéndens, ſigno páriter & voce Dei monéntis inſtrúctus eſt; ut omnes ad grátiam ſalútis admítteret, cùm de emundándis Gentílibus antè dubitáret. Et Dóminus hora ſexta crucifixus, ad nonam peccáta noſtra sánguine ſuo ábluit: & ut redímere & vivificáre nos poſſet, tunc victóriam ſuam paſſióne perfécit.

℟. Tibi laus. 2.

Lectio vi.

SEd nobis, fratres dilectíſſimi, præter horas antíquitus obſervátas, orándi nunc & ſpátia & ſacraménta crevérunt. Nam & manè orándum eſt, ut reſurréctio Dómini matutína oratióne celebrétur. Recedénte item ſole, ac die ceſſánte, neceſſáriò rurſus orándum eſt. Nam quia Chriſtus ſol verus, & dies eſt verus, ſole ac die ſæculi recedénte, quando orámus, & pétimus ut ſuper nos lux dénuò véniat, Chriſti precámur advéntum, lucis ætérnæ grátiam præbitúrum.

℟. Magnus Dóminus. 2.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtini Epíſc.

Serm. 189. de Temp.

AUdío, fratres, quòd quidam inter ſe díſputant, quómodo Pater & Fílius & Spíritus ſanctus, & tres ſunt, & unum ſunt. Vidétis ex quæſtióne, quàm periculóſa ſit diſputátio. Lutum & vas fíguli de Creatóre díſputat, & ad natúræ ſuæ ratiónem non poteſt perveníre: & curióſè quærit ſcire de myſtério Trinitátis, quod Angeli in cœlo ſcire non poſſunt. Quid enim dicunt Angeli in cœlo? Quis eſt iſte Rex glóriæ? Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ. Ergo & nos simplíciter dicámus: Vis ſcire natúram Dei? Hoc ſcito quod néſcias, nec in hoc contriſtéris quia néſcias: quia & Angeli neſciérunt, & ſimíliter omnes creatúræ.

℟. Benedicámus. 2.

Lectio viii.

SEd dicit áliquis: Quómodo ergo credo quod néſcio? Dicam ſimplíciter, ántequam áliqua de Scriptúris próferam. O Chriſtiáne, qui tibi vidéris nihil ſcire, ſi ſcias hoc ipſum quòd néſcias, nónne magis pluris vidéris à céteris ſcire? Gentílis homo videt lápidem, &

Deum putat. Philóſophi vident cœlum, & Deum putant. Tu verò vide quantam ſuper iſtos hábeas ſciéntiam, qui dicis: Deus lapis eſſe non poteſt. Dénique accépto Baptíſmo hoc dícimus: Fidélis factus ſum, credo quod néſcio, & proptéreà ſcio, quia me ſcio neſcire quod néſcio. Sed dicit áliquis: Hoc non eſt expónere, ſed expoſitiónem fúgere. Nónne meum eſt, piè ignorántiam confitéri, quàm témerè mihi ſciéntiam vindicáre?

℟. Duo Séraphim. 3.

Lectio ix.

DIcámus áliquid de Scriptúris, ratiónem non ſequéntes, ſed auctoritátem Dómini Salvatóris. Chriſtus enim dicit aſcenſúrus in cœlum, ad Apóſtolos loquens, quibus prædicat ut magíſter & Dóminus: nobis autem súfficit ſcire de Trinitáte, quod Dóminus expónere dignátus eſt. Ite, & baptizáte omnes gentes in nómine Patris, & Filii, & Spíritus ſancti. Tria nómina áudio, & unum dícitur nomen. Non enim dixit, In nomínibus, ſed, In nómine. Tria nómina dicit, & quómodo unum ponit? Multa ſunt quæ dici poſſunt; ſed ſufficiat fidélibus pauca de myſtério Trinitátis audíſſe. Nobis ſufficiat crédere, quia eſt: & non témerè ratiónem quærere Trinitátis; ſed timére, & oráre Dóminum ſemper debémus, & ſibi ſoli ſciéntiam noſtram in hac parte exhibeámus, ut diébus ei ac nóctibus laudes canámus, cui ſit glória in ſæcula ſæculórum. Amen.

Te Deum laudámus.

Sabbato. Septima die.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitióne S. Gregórii Papæ in Ezechiélem Prophétam.

Homilia 16. ante med.

Lectio iv.

THálami portæ ad viam Orientálem tres hinc, & tres inde, & menſúra una trium. Quæréndum nobis eſt, quid eſt quod dícitur: Tres hinc, & tres inde? Thálami quippe juxta viam Orientálem, ſunt corda fervéntium in amóre Dei. Et ſive hi qui elécti in Teſtaménto véteri fuérunt; ſive hi, qui in Teſtaménto novo ſecúti ſunt; nimírum conſtat, quia omnes ex amóre Trinitátis accénſi ſunt. Neque enim verè Deum dilígerent, ſi ejúſdem Trinitátis, quæ Deus eſt, grátiam non accepíſſent. Juxta viam ergo Orientálem tres hinc, & tres inde ſunt thálami: quia dum inter véteres & novos Patres Dóminus incarnári dignátus eſt, quaſi in médio thalamórum via Orientális appáruit, qui thálami ad veram ſpéciem ex

Digitized by Google

Trinitátis ſunt cognitióne decoráti. ℟. Quis. 1.

Lectio v.

HOc quoque eſt, ſive de vetéribus, ſeu de novis Pátribus ſentiéndum: quia Orientális via, cùm tres hinc & tres inde thálamos habet, menſúra una trium eſt; quóniam ipſa fides, atque ipſum méritum, ténuit corda præcedéntium, quæ replévit corda ſequéntium ſub Teſtaménto novo poſitórum, ſicut & per Paulum dícitur: Habéntes autem eúmdem ſpíritum fidei; ſicut ſcriptum eſt: Crédidi, propter quod locútus ſum. Et nos crédimus, propter quod & lóquimur. Spiritáles quippe illi Patres omnipoténtem Deum Trinitátem ita eſſe crediderúnt, ſicut eámdem Trinitátem novi Patres apértè locúti ſunt. ℟. Tibi laus. 2.

Lectio vi.

ISaías namque audit Angélica ágmina in cœlo clamántia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Ut enim perſonárum Trinitas monſtrarétur, tértiò Sanctus dícitur: Sed ut una eſſe ſubſtántia Trinitátis appáreat, non Dómini Sábaoth, ſed Dóminus Sábaoth eſſe perhibétur. Quod David quoque séntiens, ait: Benedícat nos Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus. Qui cùm tértiò dixiſſet, Deus, ut unum eſſe hunc oſténderet, ſubdit: Et métuant eum omnes fines terræ. Paulus quoque lóquitur, dicens: Quóniam ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt ómnia. Ex ipſo, vidélicet ex Patre: per ipſum, per Filium: in ipſo autem, in Spíritu ſancto. Quem ergo ipſum cùm tértiò dixíſſet, adjúnxit: Ipſi glória in ſæcula ſæculórum, Amen. Non dixit, Ipſis; ſed, Ipſi. ℟. Magnus Dóminus. 2.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Filii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 1. de Spiritu, cap. 14.

QUis igitur unitátem ſeparáre áudeat nóminis, cùm operatiónis vídeat unitátem? Sed quid ego unitátem nóminis arguméntis áſtruo, cùm divínę vocis évidens teſtimónium ſit, unum nomen eſſe Patris & Filii & Spíritus ſancti? Scriptum eſt enim: Ite, baptizáte gentes in nómine Patris, & Filii, & Spíritus ſancti. In nómine dixit, non, In nomínibus. Non ergo áliud nomen

Pa-

Digitized by Google

Patris; áliud nomen Filii, áliud nomen Spíritus ſancti; quia unus Deus: non plura nómina, quia non duo Dii, non tres Dii.

℞. Benedicámus. 2.

Lectio viii.

ET ut aperíret, quia una divínitas, una majéſtas eſt, quia unum nomen Patris & Filii & Spíritus ſancti, non in álio nómine vénerit Fílius, in álio nómine Spíritus ſanctus; ait ipſe Dóminus: Ego veni in nómine Patris mei, & non accepiſtis me. Quod autem nomen Patris eſt, hoc nomen Filii, Scriptúra declárat: quia in Exodo dixit Dóminus: Ego antecédo in nómine meo, & vocábo te nómine meo Dóminum in conſpéctu tuo. Dóminus ergo dixit: quia in nómine ſuo vocávit Dóminum. Dóminus ergo & Patris eſt nomen, & Filii.

℞. Duo Séraphim. 3.

Lectio ix.

CUm autem unum nomen ſit Patris & Filii, áccipe, quòd & Spíritus ſancti idem nomen ſit: quóniam & Spíritus ſanctus in nómine Filii venit, ſicut ſcriptum eſt: Paráclitus autem ille Spíritus ſanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia. Qui autem venit in nómine Filii, útique étiam in nómine Patris venit: quia unum Patris & Filii eſt. Sic fit, ut unum & Patris & Filii nomen ſit & Spíritus ſancti. Nec enim eſt áliud nomen ſub cœlo ullum, in quo opórtet ſalvos fieri.

Te Deum laudámus.

Dominica.

IN DIE OCTAVA

SS. Trinitatis.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Lib. 15. de Trinit. initio.

Lectio iv.

DEus ipſe, quem quærimus, adjuvábit, ut ſpero, ne ſit infructuóſus labor noſter: & intelligámus, quémádmodum dictum ſit in Pſalmo ſacro: Lætétur cor quæréntium Dóminum. Quærite Dóminum, & confirmámini: quærite fáciem ejus ſemper. Vidétur enim quod ſemper quæritur, numquam inveníri. Et quómodo jam lætábitur, & non pótiùs contriſtábitur cor quæréntium, ſi non potúerint inveníre quod quærunt? Non enim ait, Lætétur cor inveniéntium, ſed quæréntium Dóminum. Et tamen Dóminum Deum inveníri poſſe dum quæritur, teſtátur Iſaías, dum dicit: Quærite Dóminum. Et mox: ut invenéritis, invocáte eum.

℞. Quis Deus. 1.

Lectio v.

SI ergo quæſítus inveníri poteſt, cur dictum eſt: Quærite fáciem ejus ſemper? An & invéntus fortè

quærendus eſt? Sic enim ſunt incomprehenſibília requiréndа, ne ſe exiſtimet nihil inveniſſe, qui, quàm ſit incomprehensíbile quod quærébat, potúerit invenire. Cur ergo ſic quærit, ſi incomprehensíbile comprehéndit eſſe quod quærit, niſi quia ceſsándum non eſt, quámdiu in ipſa incomprehenſibílium rerum inquiſitióne proficitur: & mélior melióque fit quærens tam magnum bonum, quod & inveniéndum quæritur, & quæréndum invenítur? Nam & quæritur, ut inveniátur dúlciùs; & invenítur, ut quærátur avídiùs.

℞. Tibi laus. 2. Lectio vi.

SEcúndùm hoc áccipi poteſt quod dictum eſt in libro Eccleſiáſtico dícere Sapiéntiam: Qui me mandúcant, adhuc esúrient; & qui bibunt me, adhuc sítient. Mandúcant enim, & bibunt, quia invéniunt: & quia esúriunt ac sitiunt, adhuc quærunt. Fides quęrit, intelléctus ínvenit: propter quod ait Prophéta: Niſi credidéritis, non intelligétis. Et rurſus intelléctus eum, quem ínvenit, adhuc quærit. Deus enim reſpéxit ſuper filios hóminum, ſicut in Pſalmo ſacro cánitur: Ut vídeat, ſi eſt intélligens, aut requírens Deum. Ad hoc ergo debet homo eſſe intélligens, ut requírat Deum. ℞. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti. Et réliqua.

Homilía ſancti Baſílii Epíſcopi.

De vera fide, in fine.

TRia nómina ſeórſum síngula ſuam peculiárem quamdam proprietátem apértè ſigníficant, quæ piè conſiderári in ipſis poteſt. Atque in Patre quidem propríetas Patris, in Fílio verò proprietas Fílii, in Spíritu ſancto poſtrémò ſua quædam à duóbus divérſa proprietas: cùm neque Spíritus ſanctus à ſeipſo loquátur, neque Fílius à ſemetípſo fáciat quidquam: ac Pater quidem Fílium mittat, Fílius verò Spíritum ſanctum. Sic ſentímus, & ſic baptizámus in Trinitátem conſubſtantiálem, idque ex præcépto ipsíus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui dixit: Eúntes docéte omnes Gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus ſancti: docéntes eos ſerváre ómnia, quæcúmque mandávi vobis.

℣. Benedicámus. 2.

Digitized by Google

Lectio viii.

Quæ ſervántes, & charitátem erga illum habére nos demonſtrámus, & digni efficimur, qui in ea maneámus. Quod cùm ita ſit, magnópere horror, & orátos velim vos, fratres chariſſimi, ut miſſa iſtiúſmodi curióſa inveſtigatióne, flagitiosáque verbórum contentióne, his conténti ſimus, quæ à ſanctis viris, atque ab ipſo ádeò Dómino noſtro Jeſu Chriſto dicta ſunt. Eaque ſentiámus, quæ reſpóndeant cœléſti vocatióni: & vitam agámus Chriſti Euangélio conveniéntem, ſempitérnam vitam, & cœléſte regnum ſperántes, parátum ómnibus ſervántibus mandáta Dei & Patris, quæ ſunt ſecúndùm Euangélium beáti Dei Jeſu Chriſti Dómini noſtri, in Spíritu ſancto, & veritáte.

℟. Duo Séraphim. 3.

Nona Lect. Homilia Dominicæ infra Octavam Corporis Chriſti.

Die 6. Auguſti.

INFRA OCTAVAM TRANSFIGURATIONIS Domini, ſeu Salvatoris.

In die Feſto, ſi primæ Claſſis eſt, addatur Lectio ix. quæ ſequitur, omiſſa illa, quæ eſt de Sanctis.

S. Joann. Chryſ. ex Hom. 57.

Tu verò Matthæi philoſophiam conſidera, qui non celávit nómina eórum qui præpóſiti fúerant. Quod & Joánnes ſæpiùs facit, cùm exímias Petri laudes veríſſimè ac diligentíſſimè deſſcríbat. Nullum enim in hoc Apoſtolórum consórtio livor, aut inánis glória locum habébat. Primos ígitur Apoſtolórum ſeórſum aſſúmpſit. Quámobrem eos ſolos accépit? quia excellentióres céteris vidélicet erant. Cur autem non íllicò, ſed poſt ſex dies hoc fecit? ne céteri, ſcílicet diſcípuli, ſeu hómines moveréntur: qua de re nec eos nominávit, quos acceptúrus erat. Te Deum.

Die 7. Auguſti. Secunda die.

Fit de S. Cajetano Confeſſ. Duplex.

Die 8. Auguſti. Tertia die.

Fit de SS. Cyriaco, &c. mart. cum comm. Octavæ.

Die 9. Auguſti. Quarta die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Hilárii Epiſcopi.

Can. 17. in Matth. Lectio iv.

In hoc facti génere ſervátur & rátio, & númerus, & exémplum. Nam poſt dies ſex glóriæ Domínicæ hábitus oſténditur: ſed míllium ſcílicet annórum tempóribus evolútis, regni cœléſtis honor præfigurátur: tribúſque aſſúmptis, de trium orígine, Sem, Cham, Japheth, futúra eléctio pópuli oſténditur. Quòd autem Móyſes & Elías ex omni San-

Sanctórum número aſsiſtūt: médius inter legem, & Prophétas Chriſtus in regno eſt. Cum his enim Iſraélem, quibus téſtibus prædicátus eſt, judicábit. Simúlque ut & humánis corpóribus decréta eſſe reſurrectiónis glória docerétur, cùm Móyſes conſpicábilis adſtitíſſet. ℟. Inebriáti ſunt ab ubertáte domus tuæ: * Et torrénte voluptátis tuæ potáſti eos. ℣. Quóniā apud te eſt fons vitæ, & in lúmine tuo vidébimus lumen. Et.

Lectio v.

IPſe autem Dóminus fit nive ac ſole candídior, ſupra opiniónem ſcílicet noſtram cęléſtis lúminis ſplendóre conſpícuus. Petro autem, ut tria illic tabernácula fierent offerénti, nihil reſpondétur: nondum enim, ut in hac glória conſiſterétur, erat tempus. Hunc eſſe Fílium, hunc diléctum, hunc complácitum, hunc audiéndum vox de nube ſigníficat: ut idóneus ipſe præceptórum tálium auctor eſſet, qui poſt ſæculi damnum, poſt crucis voluntátem, poſt óbitum corpóreum, regni cœléſtis glóriam ex mortuórum reſurrectióne facti confirmáſſet exémplo.

℟. Præcéptor, bonum eſt nos hìc eſſe: * Faciámus hìc tria tabernácula: tibi unum, Móyſi unum, & Elíæ unum. ℣. Non enim ſciébat quid díceret. Faciámus.

Lectio vi.

TErritos deinde, & conſternátos elevávit: ut ſolùm contueréntur quem médium conſtitíſſe inter Móyſen & Elíam víderant. Ad futúri enim formam, atque ad facti fidem Móyſes & Elías in monte conſtíterant. Siléntium enim rerum geſtárum, quia víderant, ímperat, donec à mórtuis reſúrgeret. Hoc enim fidei præmium reſervabátur: ut honor redderétur his, apud quos non levis ſola præceptórum auctóritas reperirétur. Infirmos enim ſanáverat ad vocis audítum; ut cùm eſſent Spíritu ſancto repléti, tunc geſtórum ſpirituálium teſtes eſſent.

℟. Si miniſtrátio mortis, lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non poſſent inténdere filii Iſrael in fáciem Móyſi propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur: * Multò magis miniſtrátio ſpíritus, quæ manet, erit in glória. ℣. Amplióris enim glóriæ Chriſtus præ Móyſe dignus eſt hábitus, quantò amplióṙem honórem habet domo, qui fabricávit eam. Multò. Glória Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 17.

IN illo témpore: Aſsúmpſit Jeſus Petrum, & Ja-

có-

cóbum, & Joánnem fratrem ejus, & duxit illos in montem excélſum ſeórſum: & transfigurátus eſt ante eos. Et réliqua.

Homilía ſancti Leónis Papę.

Ex Homilia de Transfiguratione Domini.

ASſúmpſit Jeſus Petrum, Jacóbum, & fratrem ejus Joánnem, & conſcénſo cum eis ſeórſum monte præcélſo, claritátem ſuæ glóriæ demonſtrávit: quia licet intellexíſſent in eo majeſtátem Dei, ipsíus tamen córporis, quo divínitas tegebátur, poténtiam neſciébant. Et ídeò próprié ſignantérque promíſerat, quoſdam de aſtántibus diſcípulis non priùs guſtáre mortem, quàm vidérent Fílium hóminis veniéntem in regno ſuo, ideſt, in régia claritáte, quam ſpiritáliter ad natúram ſuſcépti hóminis pertinéntem, his tribus viris vóluit eſſe conſpicuam. Nam illam ipsíus Deitátis ineffábilem & inacceſsíbilem viſiónem, quæ in ætérnam vitam mundis corde ſervátur, nullo modo mortáli adhuc carne circúmdati intuéri póterant & vidére.

℟. Vocávit nos Deus vocatióne ſua ſancta ſecúndùm grátiam ſuam, quæ maniſeſtáta eſt nunc, * Per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti. ℣. Qui deſtrúxit mortem, illuminávit autem vitam in incorruptiónem. Per. Lectio viii.

DIcénte Patre: Hic eſt Filius meus diléctus, in quo mihi benè complácui, ipſum audíte, nónne evidénter audítum eſt: Hic eſt Fílius meus, cui ex me & mecum eſſe ſine témpore eſt? quia nec génitor génito prior, nec génitus eſt genitóre poſtérior. Hic eſt Fílius meus diléctus, quem à me non séparat Déitas, non dívidit potéſtas, non diſcérnit ætérnitas. Hic eſt Fílius meus, non adoptívus, ſed próprius: non aliúnde creátus, ſed ex me génitus: nec de ália natúra mihi factus comparábilis, ſed de mea eſſéntia mihi natus æquális.

℟. Deus, qui fecit de ténebris lumen reſplendéſcere, illúxit in córdibus noſtris, * Ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Jeſu Chriſti. ℣. Exórtum eſt in ténebris lumen rectis corde, miséricors, & miſerátor, & juſtus. Ad illuminatiónem.

Glória Patri. Ad.

Nona Lectio Vigiliæ S. Laurentii.

Die 10. *Auguſti*. *Quinta die*.

Fit de S. Laurentio martyre.

Die 11. *Auguſti*. *Sexta die*.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Serm. 69. de div. Lectio iv.

INſpiciénda nobis, & tractánda eſt, chariſſimi, viſio,

ſio, quam Dóminus demonſtrávit in monte. Ipſa eſt enim, de qua díxerat: Amen dico vobis, quia ſunt hìc quidam de circumſtántibus, qui non guſtábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno ſuo. Non parva quæſtio eſt. Neque enim ille mons, regnum erat comprehénſum. Quid eſt mons ei, qui póſſidet cœlum? Quod non ſolùm légimus, ſed étiam óculis cordis quodámmodo vidémus. Regnum ſuum dicit, quod multis locis appéllat regnum cœlórum: regnum autem cœlórum, eſt regnum Sanctórum. ℟. Inebriáti ſunt ab ubertáte domus tuæ: * Et torrénte voluptátis tuæ potáſti eos. ℣. Quóniam apud te eſt fons vitæ, & in lúmine tuo vidébimus lumen. Et.

Lectio v.

HOc ut oſtenderétur, vidéte, quid factum eſt. Dóminus ipſe Jeſus reſpléndui ſicut ſol, veſtiménta autem ejus facta ſunt cándida ſicut nix. Ipſe Jeſus quidem. Ipſe ſpléndui ſicut ſol, ſe lumen eſſe ſignificans quod illúminet omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Quod eſt iſte ſol óculis carnis, hoc ille óculis cordis: & quod iſte cárnibus, hoc ille córdibus. Veſtiménta autem ejus, Eccléſia ejus. Veſtiménta enim, niſi ab indúto contineántur, cadunt. Horum veſtimentórum quædam quaſi noviſſima fimbria Paulus fuit. Ipſe enim dicit: Ego enim ſum mínimus Apoſtolórum.

℟. Præcéptor, bonum eſt nos hìc eſſe: * Faciámus hìc tria tabernácula; tibi unum, Móyſi unum, & Elíæ unum. ℣. Non enim ſciébat quid díceret. Faciámus.

Lectio vi.

MOyſes & Elías, ideſt, lex & Prophétæ, quid valent, niſi cum Dómino colloquántur? Niſi Dómino perhíbeant teſtimónium, quis leget legem? quis Prophétas? Vidéte quàm bréviter hoc Apóſtolus ait: Per legem enim cognítio peccáti. Nunc autem ſine lege, juſtítia Dei manifeſtáta eſt; ecce ſol: teſtificáta à lege & Prophétis; ecce ſplendor. Videt hoc Petrus, & humána ſápiens tamquam homo: Dómine, bonum eſt, inquit, nos hìc eſſe. Ut quid inde diſcéderet ad labóres, & dolóres? Habens in Deum ſanctos amóres, & ideò bonos mores, benè ſibi volébat eſſe. Ad hæc nihil Dóminus reſpóndit. ℟. Si miniſtrátio mortis, lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non poſſent inténdere filii Iſrael in fáciem Móyſi, propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur: * Multò magis miniſtrátio ſpíritus, quæ manet,

net, erit in glória. ℣. Amplióris enim glóriæ Chriſtus præ Móyſe dignus eſt hábitus, quantò amplióꝛem honórem habet domo, qui fabricávit eam. Multò. Glória Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 17.

IN illo témpore: Aſsúmpſit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem fratrem ejus, & duxit illos in montem excélſum ſeórſum: & transfigurátus eſt ante eos. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in Matth. c. 17.

QUæritur quómodo poſt dies ſex aſsúmpſerit eos, & dúxerit in montem excélſum ſeórſum, cùm Lucas Euangeliſta octonárium númerum ponat. Sed fácilis reſpónſio eſt: quia hìc médii ponúntur dies, ibi primus ádditur & extrémus. Non enim dícitur: Poſt dies octo: ſed die octávo. Duxit illos in montem. Dúcere ad montána diſcípulos pars regni eſt. Ducúntur ſeórſum, quia multi vocáti, pauci verò eléćti. Et transfigurátus eſt ante eos. Qualis futúrus eſt témpore judicándi, talis appáruit Apóſtolis.

℟. Vocávit nos Deus vocatióne ſua ſancta ſecúndùm grátiam ſuam, quæ manifeſtáta eſt nunc, *Per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti. ℣. Qui deſtrúxit mortem, illminávit autem vitam in incorruptiónem. Per.

Lectio viii.

QUod autem dicit, Transfigurátus eſt ante eos, nemo putet, príſtinam eum formam & fáciem perdidíſſe, vel amiſiſſe córporis veritátem, & aſſumpsíſſe corpus vel ſpiritále, vel aéreum: ſed quómodo tranſformátus ſit, Euangeliſta demónſtrat, dicens: Et reſplénduit fácies ejus ſicut ſol, veſtiménta autem ejus facta ſunt alba ſicut nix. Ubi ſplendor faciéi oſténditur, & candor deſcríbitur véſtium, non ſubſtántia tóllitur, ſed glória commutátur. Transformátio ſplendórem áddidit, fáciem non ſubtráxit.

℟. Deus, qui fecit de ténebris lumen ſplendéſcere, illúxit in córdibus noſtris, * Ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Jeſu Chriſti. ℣. Exórtum eſt in ténebris lumen rectis corde, miséricors, & miſerátor, & juſtus. Ad illuminatiónem. Glória Patri. Ad.

Pro SS. Martyribus Tiburtio & Suſanna.

Lectio ix.

TIbúrtius Chromátii Præfécti Urbis filius, ſáćti

cti Sebaſtiáni ópera Chriſtiánus, cùm ob eam cauſam ad Fabiánum júdicem addúctus eſſet, múltaque apud illum de Chriſti fide prædicáret; excandéſcens judex, paviméntum candéntibus carbónibus ſterni jubet. Mox, Tibúrti, inquit, vel diis noſtris ſacrifices opórtet, vel per iſtos carbónes nudis pédibus tibi incedéndum eſt. At ille Crucis ſigno ſe múniens, fidentérque ámbulans in pruna: Diſce, inquit, ex hoc ſolum eſſe Deum, quem Chriſtiáni colunt: prunæ enim mihi flores vidéntur. Quod cùm mágicis ártibus tribuerétur: extra Urbem ductus Tibúrtius, ac via Lavicána tértio ab Urbe lápide gládio percúſſus, ibi à Chriſtiánis ſepelítur. Quo die Susánna virgo nobiliſſima, quòd Galérii Maximiáni, filii Diocletiáni Imperatóris, conjúgium recusáret, ut quæ virginitátem Deo vóverat: poſt multa tormentórum génera, quibus váriè tentátum eſt ſanctum vírginis propóſitum, domi ſuæ juſſu Imperatóris gládio percúſſa, ad duplex virginitátis & martyrii præmium migrávit in cœlum.

Te Deum laudámus.

Die 12. Auguſti.

Septima die.

Fit de ſancta Clara virgine, Duplex, ut in Breviario.

Die 13. Auguſti.

In die Octava Transfigurationis Domini.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Cyrílli Epíſcopi Alexandrini.

Apud Metaph. poſt med.

Lectio iv.

Arbitrátus fortáſſe beátus Petrus adveniſſe tempus regni Dei in monte quidem versári déligit; dicit autem tria eſſe faciénda tabernácula, néſciens quid díceret. Non erat enim tempus conſummatiónis ſæculi, neque in præsénti témpore ſunt Sancti futúri partícipes ſpei eis promíſſæ. Cùm ergo diſpensátio adhuc eſſet in princípio, & nondum eſſet finíta: quómodo erat conſentáneum, Chriſtum, qui vénerat propter charitátem in mundum, desínere pro eo velle pati? Neſciébat ergo Petrus quid díceret.

℟. Inebriáti ſunt ab ubertáte domus tuæ: * Et torrénte voluptátis tuæ potáſti eos. ℣. Quóniam apud te eſt fons vitæ, & in lúmine tuo vidébimus lumen. Et.

Lectio v.

Ceterùm præter admirábile & arcánum Chriſti glóriæ ſpectáculum, áliquid quoque áliud factum eſt útile, & neceſſárium ad confirmándam in ſe fidem, non ſolis diſcípulis ſed étiam nobis ipſis. Déſuper enim ex alto éxtitit vox

Dei,

Digitized by Google

Dei, & Patris, dicéntis: Hic eſt Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui; ipſum audíte. Et dum facta eſt, inquit, vox, invéntus eſt ſolus Jeſus. Ecce præſénte Móyſe Pater jubet ſanctis Apóſtolis, ut eum áudiant. Quòd ſi eos voluíſſet ſequi præcépta Móyſis, dixíſſet: Serváte legem. Nunc autem ne hoc quidem dicit Deus, & Pater. Aberat quidem Móyſes, Elías autem non áderat, ſolus verò erat Chriſtus. Juſſit ergo ipſum audíre: ipſe eſt enim finis legis & Prophetárum.

℟. Præcéptor, bonum eſt nos hìc eſſe: * Faciámus hìc tria tabernácula; tibi unum, Móyſi unum, & Elíæ unum. ℣. Non enim ſciébat quid díceret. Faciámus.

Lectio vi.

PRoptéreà Judæórum pópulum allocútus eſt, dicens: Si crederétis Móyſi, crederétis útique mihi: ille enim de me ſcripſit. Quóniam autem & per ſapientíſſimum Móyſen datum præcéptum contémnere, & quæ per ſanctos Prophétas dicta ſunt, nihil dúcere perpétuò perſeverárunt, jure ſunt abalienáti & exturbáti à bonis, quæ promíſſa ſunt ipſis pátribus. Obediéntia enim mélior eſt, quàm ſacrifícium: & auſcultátio, quàm adeps agnórum, ſicut ſcriptum eſt. Et ita quidem ſe habent res Judæórum. Nobis autem, qui ejus advéntum agnóvimus, ómnia omníno bona áderunt, per ipſum & in ipſo Chriſto. Per quem, & cum quo, Deo & Patri glória & poténtia, cum ſancto Spíritu in ſæcula ſæculórum. Amen.

℟. Si miniſtrátio mortis, lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non poſſent inténdere filii Iſrael in fáciem Móyſi, propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur: * Multò magis miniſtrátio ſpíritus, quæ manet, erit in glória. ℣. Amplióris enim glóriæ Chriſtus præ Móyſe dignus eſt hábitus, quantò ampliórem honórem habet domo, qui fabricávit eam. Multò. Glória Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 17.

IN illo témpore: Aſſúmpſit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem fratrem ejus, & duxit illos in montem excélſum ſeórſum: & transfigurátus eſt ante eos. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſcopi.

Lib. 7. in Lucam, cap. 9.

HIc eſt Fílius meus diléctus. Hoc eſt, non Elías fílius, non Móyſes fílius; ſed hic eſt Fílius, quem ſolū vidétis: receſſérunt enim illi,

li, ubi cœpit Dóminus deſignári. Vides hanc non ſolùm inſipiéntium, ſed étiam perfectórum, imò étiam cæléſtium fidem eſſe perféctam, Filium Dei ſcire. Sed quóniam hæc jam ſuprà díximus, cognóſce nubem iſtam non fumigántium eſſe móntium nebulóſo humóre concrétam, & coácti áeris calígine píceam, quæ cælum tenebrárum horróre ſubtéxat: ſed lúcidam nubem, quæ nos non pluviálibus aquis & huméntis alluvióne imbris immádidet, ſed de qua mentes hóminum, voce Dei omnipoténtis emíſſa, ros fidei rigávit. ℟. Vocávit nos Deus vocatióne ſua ſancta, ſecúndùm grátiam ſuam, quæ manifeſtáta eſt nunc; * Per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti. ℣. Qui deſtrúxit mortem, illuminávit autem vitam in incorruptiónem. Per.

Lectio viii.

Itaque cùm tres eſſent, unus eſt factus. Tres in princípio vidéntur, unus in fine. Perfécta enim fidei unum ſunt. Dénique hoc étiam Dóminus Patrem orat, ut omnes unum ſimus. Nec ſolùm Móyſes & Elías in Chriſto unum ſunt, ſed étiam nos unum corpus ſumus Chriſti. Ergo & illi tamquam in uno córpore recipiúntur in Chriſti corpus: quia & nos unum érimus in Chriſto Jeſu. Aut fortáſſis, quia lex & Prophétæ ex verbo: quæ autem ex verbo cœpérunt, in verbo déſinunt. Finis enim legis eſt Chriſtus, ad juſtítiam omni credénti. ℟. Deus, qui fecit de ténebris lumen ſplendéſcere, illúxit in córdibus noſtris, * Ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Jeſu Chriſti. ℣. Exórtum eſt in ténebris lumen rectis corde, miséricors, & miſerátor, & juſtus. Ad illuminatiónem. Glória Patri. Ad illuminatiónem.

Nona Lectio de SS. Hippolyto & Caſſiano martyribus.

Die 3. Maji.

INFRA OCTAVAM INVENT. S. CRUCIS.

In die feſto, ſi ſit primæ claſſis, Lectio viii. terminetur ad illa verba, **non ſe credit eis.** Nona verò Lectio inchoari debet ibi, **Intendat,** uſque in finem.

Die 4. Maji. Secunda die.

Fit de S. Monica Vidua, Dupl. cum commemoratione Octavæ.

Die 5. Maji. Tertia die.

Fit de S. Pio V. Papa & Confeſſ. Semid. cum comm. Octavæ.

Die 6. Maji. Quarta die.

Fit de S. Joanne ante portam Latinam, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 7. Maji. Quinta die.

De S. Stanislao Epiſcopo & mar-

martyre, semid. cum commemor. Octavæ.

Die 8. Maji. Sexta die.

De Apparitione S. Michaelis Archangeli, duplex, cum commem. Octavæ.

Die 9. Maji. Septima die.

De S. Gregorio Nazianzeno Epiſcopo & Confeſſore, duplex, cum comm. Octavæ.

Die 10. Maji. In die Octava.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Ex Homil. 55. in Matth. poſt medium.

Lectio iv.

NEminem glorioſórum ſalútis noſtræ ſignórum púdeat, ſummæque bonórum, qua & vívimus, & ſumus; ſed ut corónam, ſic Chriſti Crucem ferámus: étenim noſtra ómnia per illam perficiúntur. Sive regeneratióne & renovatióne opus eſt, Crux præſtò eſt: ſive myſticus ille cibus suméndus, ſive in órdinem eccleſiáſticum áliqui cooptándi, ſive quidvis áliud faciéndum eſt, ubíque victóriæ noſtræ ſignum adeſt. Ob eámque cauſam illam & in ædibus, & in muris, & in fóribus, & in fronte, & in mente cum magno ſtúdio depíngimus, & inſcúlpimus. Noſtræ enim ſalútis, communíſque libertátis & bonitátis Dómini noſtri hoc ſignum eſt. Cùm ergo inſigníris, tibi in mentem véniat vis omnis, quam in ſe Crux cóntinet: ac tum dénique iram omnéſque à ratióne avérſos ánimi ímpetus extínxeris. ℟. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini noſtri Jeſu Chriſti, in quo eſt ſalus, vita, & reſurréctio noſtra: * Per quem ſalváti & liberáti ſumus, allelúja. ℣. Tuam Crucem adorámus Dómine, & recólimus tuam glorióſam Paſſiónem. Per quem. Lectio v.

NOn enim omnínò dígito impriménda, & conſignánda eſt, ſed priùs voluntáte, ac judício cum magna fide: quia ſic in óculis vultúque impréſſa impurórum ſceleſtorúmque dæmonum nullus ad te accédere, aut in propínquo ſtare umquam póterit, cernens gládium, quo vulnus plagámque accépit, vidénſque enſem, quo mortem accépit. Si enim nos, cùm loca, in quibus damnáti ſecántur, vidémus, exhorréſcimus: cógita quid eventúrum ſit diábolo, cùm arma vidébit, quibus vim poteſtatémque ejus omnem Chriſtus diſſólvit, ſerpentíſque caput amputávit. Hoc étiam ſignum jánuas clauſas majórum noſtráque ætáte apéruit: hoc nóxia mortiféraque venéna profligávit, hoc cicútæ vim diluit, hoc dénique venenatárum beſtiárum morſus curávit.

℟. Dum

Digitized by Google

℟. Dum ſacrum pignus cœlitus revelátur, Chriſti fides roborátur? * Adſunt prodígia divína in virga Móyſi prímitus figuráta, allelúja, allelúja. ℣. Ad Crucis contáctum reſúrgunt mórtui, & Dei magnália reſerántur. Adſunt.

Lectio vi.

SI enim inferórum portas apéruit, & cœlórum orbes laxávit, paradisíque áditum introitúmque reſtítuit, & diáboli nervos fregit; quid mirum vidéri debet, ſi mortífera venéna, & ália ejúſdem géneris vincit & ſúperat? Hoc ígitur in mente tua inſcúlpe, animorúmque noſtrórum ſalútem ampléctitor. Crux enim hæc orbem terrárum convértit, errórem éxpuit, veritátem revocávit, terram cœlum fecit, hómines Angelos réddidit. Hinc dæmones non jam horríbiles ſunt, aut metuéndi, ſed contemnéndi: neque mors eſt mors, ſed ſomnus. Hac abjécta ſunt humi, conculcátaque ómnia, quæ nobis adversántur.

℟. Hoc ſignum Crucis erit in cœlo, cùm Dóminus ad judicándum vénerit: * Tunc maniféſta erunt abſcóndita cordis noſtri, allelúja, allelúja. ℣. Cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, & cœperit judicáre ſæculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 3.

IN illo témpore: Erat homo ex Phariſæis, Nicodémus nómine, princeps Judæórum. Hic venit ad Jeſum nocte, & dixit ei: Rabbi, ſcimus quia à Deo veníſti magíſter. Et réliqua.

Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Ex Sermone 55.

SIcut Móyſes exaltávit ſerpéntem in deſérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis. Unde ſi affixus ſerpens ligno filiis Iſrael cóntulit ſanitátem, quantò magis ſalútem præſtat pópulis Dóminus in patíbulo crucifixus? & ſi figúra tantū próſuit, quantum prodéſſe crédimus veritátem? Serpens ígitur primus crucifigitur. Rectè planè, ut, quia primus apud Deum peccáverat diábolus, primus Crucis ſenténtia ferirétur. In ligno enim crucifigitur: rationabíliter factum; ut, quia homo in paradíſo per árborem concupiſcéntiæ decéptus fúerat, nunc idem per ligni árborem ſalvarétur: atque éadem matéria, quæ cauſa mortis fúerat, eſſet remédium ſanitátis.

℟. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus ſuſtínuit: * Quæ ſola digna fuit portáre prétium hujus ſæculi,

li, allelúja. ℣. Hoc ſignum Crucis erit in cœlo, cùm Dóminus ad judicándum vénerit. Quæ ſola.

Lectio viii.

DEínde poſt ſerpéntem in Salvatóre homo ipſe crucifigitur, ſcílicet ut poſt auctórem puniátur & fácinus. Per primam Crucem vindicátum eſt in ſerpéntem, per ſecúndam in venéna ſerpéntis: hoc eſt, primùm auctor ipſe punítur, deínde ejus malígnitas condemnátur. Virus enim, quod perſuaſióne ſua in hóminem transfúderat, nunc rejícitur, nunc curátur. Nam cùm homo paſſióni addúcitur, non morti tráditur, ſed mortis in eo fácinus emendátur. Hoc enim egit Dóminus per hóminem quem ſuſcépit; ut, dum ínnocens pátitur, prævaricatiónis illíus diabólicæ in eo inobediéntia corrigátur, & deínceps liber à culpa fieret, ac liber eſſet à morte. Habéntes ígitur Dóminum Jeſum, qui nos paſſióne ſua liberávit, in ipſum aſpiciámus ſemper, & de ipsíus ſigno ſperémus noſtris vulnéribus medicínam.

℟. Sicut Móyſes exaltávit ſerpéntem in desérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis: Ut omnis, qui credit in ipſum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnam, allelúja. ℣. Non miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut júdicet mundum, ſed ut ſalvétur mundus per ipſum. Ut omnis. Glória Patri. Ut omnis.

Pro SS. martyribus Gordiano & Epimacho.

Lectio ix.

GOrdiánus judex, cùm ad eum Januárius préſbyter, ut condemnarétur, ſub Juliáno Apóſtata ductus eſſet, ab eódem in Chriſtiána fide inſtrúctus, cum uxóre & quinquagínta tribus áliis ex eádem família Romæ baptizátur. Quare Præféctus, relegáto Januário, Gordiánum à Clementiáno Vicário inclúdi jubet in cárcerem: qui póſteà eúmdem Gordiánum, vinctum caténis ad ſe accersítum, cùm à fidei propóſito deterrére non poſſet, plumbátis diu cæſum, cápite plecti ímperat. Cujus corpus ante Apóllinis templum cánibus objéctum, noctu à Chriſtiánis via Latína ſepelítur in eádem crypta, in quam relíquiæ beati Epímachi mártyris translátæ fúerant ab Alexandría: ubi is diu propter Chriſti confeſſiónem conſtríctus in cárcere, poſtrémò combúſtus, martyrio coronátus eſt.

Te Deum laudámus.

Feſtum S. Antonini Epiſc. & Confeſſ. Semiduplex; transfertur in aliam diem.

Die

Die 14. Septembris.

INFRA OCTAVAM EXALTATIONIS S. CRUCIS.

Die 15. Septembris. Secunda die.

Fit de die Oct. Nativitatis Beatæ Virginis Mariæ, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 16. Septembris. Tertia die.

Fit de Sanctis Cornelio & Cypriano Pontificibus martyribus, ſemiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 17. Septembris. Quarta die.

Fit de ſacris Stigmatibus in corpore ſancti Franciſci, ſemiduplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 18. Septembris. Quinta die.

Fit de ſancto Thoma de Villanova, Epiſcopo & Confeſſore, ſemiduplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 19. Sept. Sexta die.

Fit de ſanctis Januario & ſociis, martyribus, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 20. Sept. Septima die.

Fit de ſanctis Euſtachio, & ſociis, duplex, cum commemor. Octavæ & Vigiliæ.

Die 21. Sept. In die Octava.

Fit de ſancto Matthæo Apoſtolo & Euangeliſta, duplex, cum commemoratione dictæ Octavæ.

INFRA OCTAVAS FESTORUM BEATÆ Mariæ Virginis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Sermone 18. de Sanctis, in medio. Lectio iv.

EXúltat María, & matrem ſe læta mirátur, & de Spíritu ſancto ſe peperíſſe gaudet: nec quia péperit innúpta, terrétur: ſed quia genúerit, cum exultatióne mirátur. O fémina ſuper féminas benedícta, quæ virum omníno non novit, & virum ſuo útero circúmdedit! Circúmdat virum María, Angelo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, ſerpénti conſentiéndo. O felix obediéntia, ò insígnis grátia! quæ dum fidem humíliter dedit, cœli in ſe opíficem corporávit. Hinc proméruit glóriam, quam ipſa póſtmodùm auxit. Ecce, ait, ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia variant pro varietate Feſtorum. Lectio v.

O Beáta María, quis tibi dignè váleat jura gratiárum ac laudum præcónia repéndere, quæ ſingulári tuo aſséņſu mundo ſuccurríſti pérdito? Quas tibi laudes fragílitas humáni géneris perſólvat, quæ

quæ ſolo tuo commércio recuperándi áditum invénit? Accipe itaque quaſcúmque exíles, quaſcúmque méritis tuis ímpares gratiárum actiónes: & cùm ſuſcéperis vota, culpas noſtras orándo excúſa. Admítte noſtras preces intra ſacrárium exauditiónis, & repórta nobis antídotum reconciliatiónis.

Lectio vi.

SIt per te excusábile quod per te ingérimus; fiat impetrábile quod fida mente póſcimus. Accipe quod offérrimus, redóna quod rogámus, excúſa quod timémus: quia tu es ſpes única peccatórum. Per te ſperámus véniam delictórum, & in te beatíſſima noſtrórum eſt expectátio præmiórum. Sancta María ſuccúrre míſeris, juva puſillánimes, réſove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo ſexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam ſanctam feſtivitátem. vel apponatur aliud nomen Feſti beatæ Mariæ, de quo fit Officium.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Sermone in cap. 12. Apocal.

Lectio iv.

NOvum fecit Dóminus ſuper terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quàm Chriſtum, de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier ſole apparéret amícta. Dénique & coronávit eum, & vicíſſim ab eo méruit coronári. Egredímini filiæ Sion, & vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater ſua. Verùm hoc áliàs. Interim ſanè ingredímini magis, & vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius ſuus. In cápite, inquit, ejus coróna ſtellárum duódecim.

Lectio v.

DIgnum planè ſtellis coronári caput, quod & ipſis longè cláriùs micans, ornet pótiùs, quàm ornétur ab eis. Quidni corónent sídera, quam ſol veſtit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores roſárum, & lília convállium. Nimírum læva ſponſi ſub cápite ejus, & jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æſtimet gemmas, quis ſtellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum eſt?

Lectio vi.

QUid ergo ſidéreum micat in generatióne Maríæ? Planè quòd ex régibus orta, quòd ex sémine Abrahæ, quòd generóſa ex ſtirpe David. Si id parum vidétur, adde quòd generatióni illi ob ſinguláre privilégium ſanctitátis divínitus nóſcitur

tur eſſe concéſſa: quòd longè antè eiſdem pátribus cœlitus repromíſſa, quòd myſticis præfiguráta miráculis, quòd oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim ſacerdotális virga, dum ſine radíce flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio ſiccæ áreæ máduit: hanc in Ezechiélis viſióne Orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præſignábat.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſt.

Apud Metaphraſten.

Lectio iv.

DEi Fílius non dívitem, aut locupléte áliquam féminam ſibi matrem elégit, ſed beátam vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cùm enim beáta María ſupra omnem humánam natúram caſtitátem ſerváret, proptéreà Chriſtum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur ſanctíſſimam Vírginem & Dei matrem accurréntes, ejus patrocíniis utilitátem aſſequámur. Itaque quæcúmque eſtis vírgines, ad matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretioſíſſimam, & incorruptíbilem poſſeſſiónem patrocínio ſuo vobis conſervábit.

Lectio v.

MAgnum revéra miráculum, fratres dilectíſſimi, fuit beáta ſemper virgo María. Quid namque illa majus aut illúſtrius ullo umquam témpore invéntum eſt, ſeu aliquándo inveníri póterit? Hæc ſola cœlum ac terram amplitúdine ſuperávit. Quidnam illa ſánctius? Non Prophétæ, non Apóſtoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim, non dénique áliud quídpiam inter creátas res viſíbiles aut inviſíbiles, majus aut excelléntius inveníri poteſt. Eadem ancílla Dei eſt & mater: éadem virgo & génitrix.

Lectio vi.

HÆc ejus mater eſt, qui à Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli & hómines agnóſcunt Dóminum rerum ómnium. Vis ne cognóſcere quantò Virgo hæc præſtántior ſit cœléſtibus poténtiis? Illæ cum timóre & tremóre aſsíſtunt, fáciem velántes ſuam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc & peccatórum véniam conſéquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Eccléſiæ noſtræ decus, glória & firmaméntum, aſsíduè pro nobis precáre Jeſum Fílium tuum & Dóminum noſtrum: ut per te miſericórdiam inveníre in die judícii, & quæ repóſita ſunt iis qui dili-

diligunt Deum, bona cónſequi poſsímus, grátia & benignitáte Dómini noſtri Jeſu Chriſti: cum quo Patri ſimul & ſancto Spirítui glória, & honor, & impérium nunc & ſemper in ſæcula ſæculórum, Amen.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro ſancti Epiphánii Epíſcopi advérſus hæreſes.

Lib. 3. hæreſi 78. poſt med.

Lectio iv.

Beáta mater Dei María per Hevam ſignificátur, quæ per ænígma accépit, ut mater vivéntium vocétur. Illa étenim mater vivéntium vocáta eſt, étiam poſtquam audívit: Terra es, & in terram revertéris, poſt tranſgreſſiónem. Et mirum eſt, quòd poſt tranſgreſſiónem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem ſensíbilem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta eſt in terra: hìc autem verè à María hæc vita mundo génita eſt, ut vivéntem gígneret, & fieret María mater vivéntium. Per ænígma ígitur María mater vivéntium appelláta eſt.

Lectio v.

Hevæ datum eſt operire corpus ſenſíbile propter nuditátem ſenſíbilem: Mariæ verò datum eſt à Deo, ut páreret nobis Agnum & ovem, & ex glória ipsíus Agni & ovis fieret nobis velut à véllere in ſapiéntia per virtútem ipsíus induméntū incorruptibilitátis. Heva étiam mortis cauſa facta eſt homínibus: per ipſam enim mors ingréſſa eſt in mundū: María verò cauſa vitæ, per quam génita eſt nobis vita, & per hanc Fílius Dei advénit in mundum: & ubi abundávit peccátum, ibi ſuperabundávit & grátia: & unde illáta eſt mors, illinc procéſſit & vita, ut vita pro morte fieret: & qui per mulíerem nobis vita factus eſt, mortem ex mulíere indúctam exclúderet. Et quóniam illic Heva, cùm adhuc eſſet virgo, per inobediéntiam trāſgréſſa eſt: è contrário per Vírginem obediéntia grátiæ facta eſt, annuntiáto advéntu in carne de cœlo, & vita ætérna.

Lectio vi.

De María accípitur (líceat mihi hoc dícere) quod ſcriptum eſt de Eccléſia: Relínquet homo patrem ſuum & matrem ſuam, & adhærébit uxóri ſuæ: & erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóſtolus dicit: Myſtérium hoc magnum eſt, ego autem dico in Chriſto & Eccléſia. Et vide Scripturárum accurátam dicéndi proprietátem, quòd de Adam quidem dixit, formávit: de Heva verò non formátam eſſe, ſed ædificátam. Accépit enim,

inquit, unam de coſtis ejus, & ædificávit ipſi in uxórem. Quo oſténdat, Dóminum quidem de María efformáſſe ſibi ipſi corpus, ab ipſa verò coſta ædificátam eſſe Ecclésiam, in eo quòd punctum & apértum eſt ipsíus latus, & myſtéria sánguinis & aquæ, prétia redemptiónis facta ſunt.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Cyrílli Epíſcopi Alexandríni.

Homilia contra Neſtorium.

Lectio iv.

HIlarem vídeo cœtum Sanctórum ómnium, qui convenérunt promptis ánimis, à ſancta & Dei matre María ſemper virgine convocáti. Laus & glória ſit tibi, ſancta Trínitas, quæ omnes nos ad hanc celebritátem convocáſti. Sit étiam tibi ſancta Dei mater laus. Tu enim es pretióſa margaríta orbis terrárum: tu lampas inextinguíbilis, coróna virginitátis, ſceptrū orthodóxæ fidei, templum indiſſolúbile, cóntinens eum qui nuſquam continéri poteſt; mater, & virgo; per quam benedíctus, qui venit in nómine Dómini, in ſanctis Euangéliis nominátur.

Lectio v.

PEr te Trínitas ſanctificátur, per te Crux pretióſa celebrátur, & adorátur in toto orbe terrárum. Per te exúltat cœlum, lætántur Angeli & Archángeli, fugántur dæmones, & homo ipſe ad cœlum revocátur. Per te omnis creatúra idolórum erróre deténta, convérſa eſt ad agnitiónem veritátis, & fidéles hómines ad ſanctum Baptíſma pervenérunt, atque in toto orbe terrárum conſtrúctæ ſunt Ecclésiæ.

Lectio vi.

TE adjutríce gentes véniunt ad pœniténtiam. Quid plura? Per te unigénitus Dei Fílius, vera illa lux effúlſit ſedéntibus in ténebris & umbra mortis. Per te Prophétæ prænuntiárunt, per te Apóſtoli ſalútem Géntibus prædicárunt. Quiſnam póterit tuárum laudum præcónia explicáre, María mater & virgo? Hanc, fratres dilectíſſimi, celebrémus, ejus Fílium Ecclésiæ ſponſum immaculátum adorántes: cui honor & glória in ſæcula ſæculórum. Amen.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex Epíſtola ſancti Ambróſii Epíſcopi ad Sirícium Papam.

Epiſt. 81. al. 7. *Lectio iv.*

DE via perverſitátis prodúntur dícere: Virgo concépit, ſed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre, cùm ſemper concéptus præcédat, par-

partus ſequátur? Sed ſi doctrínis non créditur ſacerdótum, credátur oráculis Chriſti, credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non eſt impoſsíbile Deo omne verbum. Credátur ſymbolo Apoſtolórum, quod Eccléſia Románа intemerátum ſemper cuſtódit & ſervat. Audívit María vocem Angeli, & quæ antè díxerat: Quómodo fiet iſtud? non de fide generatiónis intérrogans, reſpóndit póſteà: Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi ſecúndùm verbum tuum.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri advérſus Joviniánum.

De Apologia ad Pammachium, pro lib. adverſus Jovinianum, in fin.

Lectio v.

CHriſtus virgo, Mater vírginis noſtri virgo perpétua, mater & virgo. Jeſus enim clauſis ingréſſus eſt óſtiis: & in ſepúlchro ejus, quod novum & in petra duríſſima fúerat excíſum, nec ánteà quis, nec póſteà póſitus eſt. Hortus conclúſus, fons ſignátus; de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel ſpinárum: fúnium peccatórum, quibus antè alligabámur: ſpinárum, quæ ſuffócant ſeméntem patrisfamílias. Hæc eſt porta Orientális, ut ait Ezéchiel, ſemper clauſa & lúcida, opériens in ſe, vel ex ſe próferens ſancta Sanctórum: per quam ſol juſtítiæ & Póntifex noſter ſecúndùm órdinem Melchíſedech ingréditur & egréditur.

Ex libro S. Irenæi Epíſcopi & mártyris advérſus hæreſes.

Lib. 5. cap. 19. Lectio vi.

IN ſua própria veniénte Dómino, & ſua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipſo, & recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno eſt, obediéntiam faciénte, & ſeductióne illa ſolúta, qua ſedúcta eſt malè illa, quæ jam viro deſtináta erat virgo Heva; per veritátem euangelizáta eſt benè ab Angelo jam ſub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum ſermónem ſedúcta eſt, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita & hæc per Angélicum ſermónem euangelizáta eſt, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et ſicut illa ſedúcta eſt, ut effúgeret Deum, ſic hæc ſuáſa eſt obedíre Deo, ut vírginis Hevæ virgo María fíeret advocáta. Et quemádmodum adſtríctum eſt morte genus humánum per vírginem, ſolvátur per vírginem, æqua lance diſpóſita virginális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitióne S. Gregórii Papæ in libros Regum.

In 1. Regum 1. Lectio iv.

FUit vir unus de Ramáthaim Sophim, de monte Ephraim. Poteſt hujus montis nómine beatíſſima ſemper virgo María, Dei génitrix, deſignári. Mons quippe fuit, quæ omnem eléctæ creatúræ altitúdinem, electiónis ſuæ dignitáte tranſcéndit. An non mons ſublímis María, quæ ut ad conceptiónem ætérni Verbi pertíngeret, meritórum vérticem ſupra omnes Angelórum choros, uſque ad ſólium Deitátis eréxit? Hujus enim montis præcellentíſſimam dignitátem Iſaías vatícinans, ait: Erit in noviſſimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quia altitúdo Maríæ ſupra omnes Sanctos refúlſit.

Ex Epiſtola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augúſtam.

Epiſt. 13. ante med. Lectio v.

SAcraméntum reconciliatiónis noſtræ ante témpora ætérna diſpóſitum, nullæ implébant figúræ: quia nondum ſupervénerat Spíritus ſanctus in Vírginem, nec virtus Altíſſimi obumbráverat ei, ut & intra intemeráta víſcera, ædificánte ſibi Sapiéntia domum, Verbum caro fieret, & forma Dei ac forma ſervi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum naſcerétur in témpore, & per quem facta ſunt ómnia, ipſe inter ómnia gignerétur. Niſi enim novus homo, factus in ſimilitúdinem carnis peccáti, noſtram ſuſcíperet vetuſtátem, & conſubſtantiális Patri, conſubſtantiális eſſe dignarétur & Matri, naturámque ſibi noſtram ſolus à peccáto liber uníret; ſub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas.

De Expoſitióne S. Baſílii Epíſcopi in Iſaíam Prophétam.

In cap. 8. poſt initium. Lectio vi.

ACcéſſit, inquit, ad Prophetíſſam & in útero accépit, & péperit Fílium. Quòd María Prophetíſſa fúerit, ad quam próximè accéſſit Iſaías per prænotiónem ſpíritus, nemo contradíxerit, qui ſit memor verbórum Maríæ, quæ prophético affláta ſpíritu elocúta eſt. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum: & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo: quia reſpéxit humilitátem ancíllæ ſuæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quòd ſi ánimum accommodáveris univérſis

Digitized by Google

ejus verbis, non útique contentióſè negáveris eam fuíſſe Prophetíſſam, quòd Dómini Spíritus in eam ſupervénerit, & virtus Altíſſimi obumbráverit ei.

Die 2. Februarii.

INFRA OCTAVAM PURIFIC. B. MARIÆ.

Ave Regína cœlórum. dicitur in fine Completorii diei ſecundæ Februarii, licèt Feſtum Purificationis transferatur in aliam diem, ac etiam in propria Eccleſia, ex Decr. S. R. C. 11. Jan. 1681.

Die 3. Februarii. Secunda die.

In ſecundo Nocturno.

Per totam hanc Octavam in ſecundo Nocturno leguntur Lectiones, ut infra Octavas feſtorum B. Mariæ, cum ſequentibus Reſponſoriis. 24.

℟. iv. Símeon juſtus, & timorátus expectábat redemptiónem Iſrael: * Et Spíritus ſanctus erat in eo. ℣. Reſpónſum accépit Símeon à Spíritu ſancto, non viſúrum ſe mortem, niſi vidéret Chriſtum Dómini. Et Spíritus ſanctus.

℟. v. Reſpónſum accépit Símeon à Spíritu ſancto, non viſúrum ſe mortem, niſi vidéret Chriſtum Dómini: * Et benedíxit Deum, & dixit: Nunc dimíttis ſervum tuum in pace, quia vidérunt óculi mei ſalutáre tuum, Dómine. ℣. Cùm indúcerent púerum Jeſum paréntes ejus, ut fácerent ſecúndùm conſuetúdinem legis pro eo: ipſe accépit eum in ulnas ſuas. Et benedíxit.

℟. vi. Cùm indúcerent púerum Jeſum paréntes ejus in templum, ut fácerent ſecúndùm conſuetúdinem legis pro eo, accépit eum Símeon in ulnas ſuas, & benedíxit Deum, dicens: * Nunc dimíttis Dómine ſervum tuum in pace. ℣. Suſcípiens Símeon púerum in mánibus exclamávit, dicens. Nunc. Glória Patri. Nunc.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo témpore: Poſtquam impléti ſunt dies purgatiónis Mariæ ſecúndùm legem Móyſi, tulérunt Jeſum in Jerúſalem, ut ſíſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Eſt Oratio 7. inter 17. Declam. Patrum, circa med.

Tamétſi virgo nulla purgatióne egéret: áttamen, ne lex calcári viderétur, adduxérunt púerum Jeſum in Jerúſalem, ut ſíſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Ubi corpóreæ expiatiónis méntio habétur, ibi lex Móyſi tri-

tribúitur: ubi verò oblatiónis ſanctæ, ibi, ſicut in lege Dómini ſcriptum eſt, dícitur. Hoc autem diſcrímen ea de cauſa non conſtitúitur, quaſi lex Móyſis non ſit lex Dómini (quidquid enim Prophéta Spíritu ſancto afflátus, de re quápiam diſſerens lóquitur, Dóminus súggerit) nihilóminus, quod expiátio corpóreum typum præſeférret, Móyſis sánctio appellátur.

℟. Suſcípiens Jeſum in ulnas ſuas Simeon: exclamávit, & dixit: * Tu es verè lumen ad illuminatiónem Géntium, & glóriam plebis tuæ Iſrael. ℣. Cùm indúcerent púerum Jeſum paréntes ejus, & ipſe accépit eum in ulnas ſuas, & benedíxit Deum, & dixit. Tu es.

Lectio viii.

Contrà verò, quòd omne primogénitum Dómino ſiſterétur, Euangeliſta, quod primò ex útero enátum erat, honórans, ſecúndùm legem Dómini ſiſti pérhibet. Sicut ſcriptum eſt in lege Dómini: Omne maſculínum adapériens vulvam, ſanctum Dómino vocábitur. Hoc decrétum, & hæc lex, tótaque decréti & legis rátio & cauſa ob eum póſita eſt, qui úterum apertúrus erat. Nulla enim ſive brutórum animántium, ſive hóminum primogénita compérta ſunt umquam, quæ aperirent vulvam; quare tantùm primogénita erant. Quem autem virgo péperit, is ſolus úterum apéruit.

℟. Senex púerum portábat: puer autem ſenem regébat: * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo poſt partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem.

Glória Patri. Quem.

Nona Lectio de S. Blaſio Epiſcopo.

Die 4. Februarii. Tertia die.

Fit de S. Andrea Corſino Epiſc. & Confeſſ. Duplex, cum commem. Octav.

Die 5. Februarii. Quarta die.

Fit de S. Agatha virg. & mart. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 6. Februarii. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo témpore: Poſtquam impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ secúndùm legem Móyſi, tulérunt Jeſum in Jeruſalem, ut ſiſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Tom. 7. in die Purificationis Deiparæ.

Præcépit Dóminus in lege; ut, qui poſſet agnum pro

pro filio vel filia ſimul & túrturem ſive colúmbam offérret; qui verò non ſufficeret ad offeréndum agnum, duos jam túrtures, vel duos colúmbæ pullos offérret. Ergo Dóminus noſter per ómnia memor ſalútis, non ſolùm homo fieri, cùm Deus eſſet; ſed étiam cùm dives eſſet, pauper fieri dignátus eſt pro nobis, ut nos ſua paupertáte ſimul & humanitáte, divitiárum & divinitátis ſuæ donáret eſſe partícipes. ℟. Suſcípiens Jeſum. 32.

Lectio viii.

SEd libet pauliſper intuéri, cur hæ máximè vólucres in hóſtiam Dómini jubéntur offérri. Nam & Abraham Patriárcha tantò ante legem has in holocáuſtum Dómini légitur obtuliſſe: & in pleríſque legis cæremóniis, qui mundándus eſſet, per has jubebátur mundári. Colúmba ergo ſimplicitátem, turtur índicat caſtitátem: quia & colúmba ſimplicitátis, & caſtitátis amátor eſt turtur; ita ut ſi cónjugem caſu perdíderit, non áliam ultrà quærere curet. Méritò ergo turtur & colúmba Dómino offerúntur in hóſtiam, quia nimírum ſimplex & pudíca fidélium conversátio gratum eſt illi ſacrifícium juſtítiæ.

℟. Senex púerum. 32.

Nona Lectio de S. Dorothea, ut in Breviario.

Die 7. Februarii. Sexta die.

Fit de S. Romualdo Abbate, dupl. cum commemoratione Octavæ.

Die 8. Februarii. Septima die.

Fit de S. Joanne de Matha Confeſſ. duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 9. Februarii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

IN illo témpore: Poſtquam impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ ſecúndùm legem Móyſi, tulérunt Jeſum in Jerúſalem, ut ſíſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Orat. 7. inter 17. Declam. Patrum.

LUmen ad revelatiónem Géntium. Cur lumen? quia Gentes in ténebris verſabántur, & quia rurſum obſcuráta, tetríſque peccatórum ténebris obdúcta, per illud illuſtránda, & expiánda erant. Et glóriam plebis tuæ Iſrael. Hìc glória, illic revelátio. Hìc doctrínæ inítium, illic diſciplínæ perſecútio. Aſt objécerit hìc fortè quíſpiam: dic quæſo, úbinam ſunt Iſraelítæ? Ecce habes Petrum, habes Paulum, habes Joánnem, habes tria míllia, habes quinque míllia, habes Eccléſiam Jeroſoly-

mitánam, habes eos prætéreà Judæos, qui inter Gentes diſpérſi fidem ſuſcéperant.

℟. Suſcípiens Jeſum. 32.

Lectio viii.

ITaque aſſervabátur in pópulo illo fidei ſemen, neque ſimul univérſus peſſum ivit, abſit: neque ſimul omnes Judæi in intéritum ruérunt, ſed plúrimi. Neque id mirum: nam & nunc quoque infelíci hac rerum conſtitutióne, beatáque vocatióne, multi quidem ſunt vocáti, pauci verò eléċti. Non totus ítaque pópulus ille ſimul intériit, non totus depravátus eſt, non totus in infidelitáte permánſit, non totus perſecútus eſt Apóſtolos. Credidérunt enim per Apóſtolos ſimul tria míllia, extra mulíeres & párvulos, & facta eſt Jeroſólymis Ecclésia ádmodum numeróſa.

℟. Senex púerum. 32.

Nona Lectio de S. Apollonia.

Die 2. Julii.

INFRA OCTAVAM VISITATIONIS B. MARIÆ.

In die feſto, ſi ſit primæ claſſis, Lectio vii. de Homilia S. Ambroſii erit, ut in Breviar. Lectio viii. terminetur ad illa verba, númerum cuſtodíſſe, Lectio ix. Non enim ſola. uſque ad finem, omiſſa Lectione SS. Proceſſi, &c. martyrum.

Die 3. Julii. Secunda die.

In ſecundo Nocturno.

Lectiones ſecundi Nocturni ut ſuprà in Feſtis B. Mariæ. 24. cum ſequentibus Reſponſoriis.

℟. iv. Ecce iſte venit ſáliens in móntibus, tranſíliens colles: * Símilis eſt diléctus meus cápreæ, hinnulóque cervórum. ℣. Exultávit ut gigas ad curréndam viam, à ſummo cœlo egréſſio ejus. Símilis eſt diléctus.

℟. v. Congratulámini mihì omnes, qui dilígitis Dóminum, quia cùm eſſem párvula, plácui Altíſſimo: * Et de meis viſcéribus génui Deum & hóminem.

℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem reſpéxit Deus. Et de meis.

℟. vi. Beáta quæ credidíſti, quóniam perficiéntur in te quæ dicta ſunt tibi à Dómino. Et ait María: * Magníficat ánima mea Dóminum. ℣. Veníte, & audíte, & narrábo quanta fecit Deus ánimæ meæ. Magníficat.

Glória Patri. Magníficat.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo témpore: Exúrgens María, ábiit in montána cum feſtinatióne in civitátem Juda. Et intrávit in domum

mum Zachariæ, & ſalutávit Eliſabeth. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

Lib. 2. in Lucam, cap. 1.

MOrále eſt ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem áſtruant. Et ídeò Angelus, cùm abſcóndita nuntiáret, ut fidem aſtrúeret exémplo, ſenióris féminæ ſterilíſque concéptum vírgini Maríæ nuntiávit: ut poſſíbile Deo omne quod ei placúerit, aſséreret. Ubi audívit hoc María, non quaſi incrédula de oráculo, nec quaſi incérta de núntio, nec quaſi dúbitans de exémplo, ſed quaſi læta pro voto, religióſa pro officio, feſtína pro gáudio, in montána perréxit. Quò enim jam Deo plena, niſi ad ſuperióra cum feſtinatióne conténderet? Neſcit tarda molímina ſancti Spíritus grátia.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. ℣. Et miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viii.

DIſcite & vos ſanctæ mulíeres ſedulitátem, quam prægnántibus debeátis exhibére cognátis. Maríam, quæ antè ſola in intimis penetrálibus verſabátur, non à público virginitátis pudor, non ab ſtúdio aſpéritas móntium, non ab officio prolíxitas itíneris retardávit. In montána Virgo cum feſtinatióne, Virgo officii memor, injúriæ immemor, afféctu urgénte, non ſexu, relícta perréxit domo. Díſcite vírgines non circumcursáre pèr aliénas ædes, non demorári in platéis, non áliquos in público miſcére ſermónes: María in domo ſera, feſtína in público; manſit apud cognátam ſuam tribus ménſibus.

℟. Felix namque es ſacra virgo María, & omni laude digníſſima: * Quia ex te ortus eſt ſol juſtítiæ, * Chriſtus Deus noſter. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo ſexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam ſanctam Viſitatiónem. Quia ex. Glória Patri. Chriſtus.

Lectio ix.

DIdiciſtis vírgines pudórem Maríæ, díſcite humilitátem. Venit propínqua ad próximam, júnior ad ſeniórem: nec ſolùm venit, ſed étiam prior ſalutávit. Decet enim, ut quantò cáſtior virgo, tantò humílior ſit. Nóverit deférre ſenióribus: ſit magíſtra humilitátis, in qua eſt proféſſio caſtitátis. Eſt & cauſa pietátis, eſt étiam norma doctrínæ. Contuéndum eſt enim, quia ſupérior venit ad infe-

riórem, ut inférior adjuvétur: María ad Eliſabeth, Chriſtus ad Joánnem.

Te Deum laudámus.

Die 4. Julii. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo témpore: Exúrgens María, ábiit in montána cum feſtinatióne in civitátem Juda. Et intrávit in domum Zacharíæ, & ſalutávit Eliſabeth. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi.

Unde ſuprà, paulò poſt.

EXultávit Joánnes, exultávit & Maríæ ſpíritus. Exultánte Joánne, replétur Eliſabeth: Maríam tamen non repléri ſpíritu, ſed ſpíritum ejus exultáre cognóvimus. Incomprehenſíbilis enim incomprehenſíbiliter operabátur in Matre: & illa poſt concéptum replétur, iſta ante concéptum. Benedícta tu inter mulíeres. Novit ſermónem ſuum Spíritus ſanctus, nec umquam oblivíſcitur. Et prophetía non ſolùm rerum complétur miráculis, ſed étiam proprietáte verbórum.

℟. Beátam me. 35.

Lectio viii.

QUis eſt iſte fructus ventris, niſi ille, de quo dictum eſt: Ecce hæréditas Dómini, filii; merces, fructus ventris? Hoc eſt, hæréditas Dómini filii, ſunt qui merces ſunt fructus illíus, qui de Maríæ ventre procéſſit. Ipſe fructus ventris eſt flos radícis, de quo benè prophetávit Iſaías, dicens: Exiet virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcéndet. Radix enim eſt família Judæórum, virga María, flos Chriſtus: qui véluti bonæ árboris fructus pro noſtræ virtútis procéſſu nunc floret, nunc fructíficat in nobis.

℟. Felix. 35. Lectio ix.

ET unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? Non quaſi ignórans dicit: ſcit enim eſſe Spíritus ſancti grátiam & operatiónem, ut mater Prophétæ à Matre Dómini ad profécťum ſui pígnoris ſalutétur. Sed quaſi non humáni hoc mériti, ſed divínæ grátiæ munus eſſe cognóſcat, ita dicit: Unde hoc mihi? hoc eſt, quò tantum bonum mihi áccidit, ut mater Dómini mei véniat ad me? non cognóſco méritum. Unde hoc mihi? qua juſtítia? quibus factis? pro quibus méritis? Non uſitáta hæc officia feminárum ſunt.

Te Deum laudámus.

Die 5. Julii. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo témpore: Exúrgens María, ábiit in montána

na cum feſtinatióne in civitátem Juda. Et intrávit in domum Zacharíæ, & ſalutávit Eliſabeth. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi.

Unde ſuprà, paulò pòſt.

VIdes non dubitáſſe Maríam, ſed credidiſſe, & ideò fructum fidei conſecútam. Beáta inquit, quæ credidíſti. Sed & vos beáti, qui audítis, & créditis: quæcúmque enim credíderit ánima, & cóncipit, & génerat Dei Verbum, & ópera ejus agnóſcit. Et ait María: Magníficat ánima mea Dóminum. Sit in ſíngulis Maríæ ánima, ut magníficet Dóminum: ſit in ſíngulis ſpíritus Maríæ, ut exúltet in Deo. Nam etſi ſecúndùm carnem una Mater eſt Chriſti, ſecúndùm fidem tamen ómnium fructus eſt Chriſtus.

℟. Beátam. 35. Lectio viii.

OMnis enim ánima cóncipit Dei verbum, ſi tamen immaculáta & immúnis à vitiis, intemeráto caſtimóniam pudóre cuſtódiat. Quæcúmque ígitur talis eſſe potúerit ánima; magníficat Dóminum, ſicut ánima Maríæ magnificávit Dóminum, & exultávit ſpíritus ejus in Deo ſalutári ſuo. Non quòd Dómino áliquid humána voce poſſit adjúngi, ſed quia magnificátur in nobis. Sed Maríæ, quò persóna mélior, eò prophetía plénior.

℟. Felix. 31. Lectio ix.

NEc otióſum vidétur, quòd & ante Joánnem Eliſabeth prophétat, & María ante Dómini ortum: ſerpunt enim jam tentaménta ſalútis humánæ. Nam ſicut peccátum à muliéribus cœpit: ita étiam bonũ à muliéribus inchoátur: ut féminæ quoque muliébria ópera deponéntes, infirmitáti renúntient; & ánima, quæ non habet ſexum, ut María, quæ neſcit errórem, religióſo, imitétur ſtúdio caſtitátem.

Te Deum laudámus.

Die 6. Julii. Quinta die.

Fit de die Oct. SS. Apoſtolorum, cum commem. Octavæ Viſitationis.

Die 7. Julii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo témpore: Exúrgens María, ábiit in montána cum feſtinatióne, in civitátem Juda. Et intrávit in domum Zacharíæ, & ſalutávit Eliſabeth. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comm. in Luc. lib. 1. c. 3.

NOtándum, quanta Eliſabeth ánimum grátia, María intránte ditávit, quem

quem ſimul de prætérito, præſénti, atque futúro, per prophetiæ ſpíritum illuſtrávit. Dicens enim: Beáta, quæ credidíſti: apértè índicat, quia verba Angeli, quæ dicta ad Maríam fúerant, per ſpíritum agnóvit. Atque ſubjúngens, Perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino, quæ étiam eam in futúro ſequeréntur, prævídit. Matrem verò Dómini ſui nóminans, quia Redemptórem humáni géneris in útero portáret, intelléxit.

℟. Beátam. 35.

Ex Homilia ejuſdem.

Lectio viii.

ET quia per temeritátem ſedúctæ mulíeris mors in mundum introíerat, cóngruum fúerat, ut in indícium vitæ reverténtis mulíeres ſe devótæ humilitátis ínvicem ac pietátis prævenírent obséquiis. Prior ergo nobis beáta Dei Génitrix ad ſublimitátem pátriæ cœléſtis iter oſténdit humilitátis, non minùs religiónis, quàm caſtitátis exémplo venerábilis. Síquidem glória virgínei & intemeráti córporis qualis ſit, vita ſupérnæ civitátis; ad quam ſuſpirámus, insínuat. Quis enim néſciat, vírginem Deo conſecrátam, mulíere Deo dédita gradum habére potiórem? Quis dúbitet, Matrem Regis ætérni jure matri mílitis præferéndam?

℟. Felix. 35. Lectio ix.

INtrat ergo domum Zacharíæ atque Elíſabeth, quam ſervum ac præcursórem Dómini paritúram nóverat, ſalútat: non quaſi dúbia de orácu lo, quod accéperat, ſed ut congratulatúra de dono, quod conſérvam accepíſſe didícerat: non ut verbum Angeli mulíeris atteſtatióne probáret, ſed ut mulíeri provéctę ætátis Virgo juvéncula miniſtérium sédula impénderet. Aperiénte os ad ſalutándum beáta María, repléta eſt mox Spíritu ſancto Elíſabeth, replétus eſt & Joánnes. Aderat namque tempus, quo impleréntur Angeli ſermo, quem díxerat, Quia Spíritu ſancto replébitur adhuc ex útero matris ſuæ.

Te Deum laudámus.

Die 8. Julii. Septima die.

Fit de S. Eliſabeth Reginæ Portugalliæ, Semiduplex, ut in Breviario, cum commemoratione Octavæ.

Die 9. Julii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo témpore: Exúrgens María, ábiit in montána cum feſtinatióne, in civitátem Juda. Et intrávit in domum Zacharíæ, & ſalutávit Elíſabeth. Et réliqua.

Ho-

Digitized by Google

Homilía ſancti Bernárdi Abbátis.

De Verb. Apoc. c. 12. circa finem.

MIrabátur Eliſabeth persónam veniéntis, dicens: Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? Commendábat & vocem ſalutántis, adjíciens: Ut facta eſt vox ſalutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. Et beatificábat fidem credéntis. Beáta, ínquiens, quæ credidíſti. Magna quidem præcónia, ſed & devóta humílitas, nihil ſibi paſſa retinére, in eum magis univérſa refúdit, cujus in ſe beneficia laudabántur.

℟. Beátam. 35. Lectio viii.

TU, inquit, magníficas matrem Dómini: ſed, Magníficat ánima mea Dóminum. In voce mea filium pérhibes exultáſſe in gáudio; ſed, Exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo: & ipſe quoque tamquam amícus ſponſi gaudet ad vocem ſponſi. Beátam me eſſe dicis, quæ crédidi: ſed credulitátis & beatitúdinis cauſa reſpéctus eſt ſupérnæ pietátis: ut ex hoc magis beátam me dicant omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem & exíguam reſpéxit Deus.

℟. Felix. 35. Lectio ix.

VErúmtamen numquid putámus fratres, Eliſabeth ſanctam in eo, quod per Spíritum útique loquebátur erráſſe? Abſit. Beáta plane, quam reſpéxit Deus, & beáta, quæ crédidit. Hic enim magnus divínæ reſpectiónis éxtitit fructus. Ineffábili ſiquidem artificio Spíritus ſupervéniens tantæ humilitáti, magnanímitas tanta in ſecretário virgínei cordis accéſſit: ut quod vidélicet nec humílitas tanta mínuit magnanimitátem, nec magnanímitas tanta humilitátem. Sed cùm in ſua æſtimatióne tam húmilis eſſet, nihilóminùs & in promiſſiónis credulitáte magnánimis: ut quæ nihil áliud, quàm exíguam ſe ſe reputáret ancíllam, ad inſcrutábile Sacraméntum nullátenus ſe dubitáret eléctam, & veram Dei & hóminis genitrícem créderet mox futúram.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM DEDICAT. B. MARIÆ ad Nives.

Die 6. Auguſti. Secunda die.

Fit de Transfigur. Dómini, dupl. cum comm. Octavæ.

Die 7. Auguſti. Tertia die.

Fit de S. Cajetano Confeſs. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 8. Auguſti. Quarta die.

Fit de SS. Cyriaco & ſociis martyribus, Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die

Die 9. Auguſti. Quinta die.

In ſecundo Nocturno.

Per totam hanc Oct. in ii. Noctur. ſumuntur Lect. ut infra Octavam Feſtorum B. Mariæ, 24. cum ſequentibus Reſponſoriis.

℟. iv. Sicut cedrus exaltáta ſum in Líbano, & ſicut cypréſſus in monte Sion: quaſi myrrha elécta; * Dedi ſuavitátem odóris. ℣. Et ſicut cinnamómum, & bálſamum aromatízans. Dedi ſuavitátem.

℟. v. Quæ eſt iſta quæ procéſſit ſicut ſol, & formóſa tamquam Jerúſalem? * Vidérunt eam filiæ Sion, & beátam dixérunt, & regínæ laudavérunt eam. ℣. Et ſicut dies verni circúmdabant eam flores roſárum, & lília convállium. Vidérunt.

℟. vi. Ornátam monílibus filiam Jerúſalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam filiæ Sion, beatíſſimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntũ effúſum nomen tuum. ℣. Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntũ.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii ſecúndũ Lucam. Lect. vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Loquénte Jeſu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía ſancti Irenæi Epiſcopi & mártyris.

Lib. 1. adv. hæreſes, c. 32.

ERrant qui dicunt, Chriſtum nihil ex Vírgine accepíſſe, ut abjíciant carnis hæreditátem, abjíciant autem & ſimilitúdinem. Hoc autem dícere eſt, & putatívè apparuíſſe eum, & tamquam hóminem, cùm non eſſet homo: & factum eum hóminem nihil aſſuméntem de hómine. Si enim non accépit ab hómine ſubſtántiam carnis, neque homo factus eſt, neque fílius hóminis, & Apóſtolus Paulus in Epíſtola, quæ eſt ad Gálatas, maniféſtè ait: Miſit Deus Fílium ſuum factum de mulíere.

℟. Felix namque es ſacra virgo María, & omni laude digníſſima: * Quia ex te ortus eſt ſol juſtítiæ, Chriſtus Deus noſter. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo ſexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam ſanctam feſtivitátem. Quia ex te.

Lectio viii.

ET rurſus in ea, quæ eſt ad Romános, De Fílio autem, inquit, ejus, qui factus eſt ex sémine David ſecúndùm carnem, qui prædeſtinátus eſt Fílius Dei in virtúte, ſecúndùm ſpíritum ſanctificatiónis, ex reſurrectióne mortuórum Jeſu

ſu Chriſti Dómini noſtri. Céterùm ſupervácua eſt in Maríam deſcénſio ejus. Qui enim in eam deſcendébat, ſi nihil incipiébat súmere ab ea? Aut ſi nihil ſumpsíſſet ex María, numquam eas percepíſſet eſcas, per quas nutrítur corpus: nec quadragínta diébus eſuríſſet corpus ejus, ſuam quærens eſcam.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. ℣. Et miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.
Glória Patri. Quia.

Nona Lectio de Homilia Vigiliæ S. Laurentii.

Die 10. *Auguſti*. *Sexta die*.

Fit de S. Laurentio mart.

Die 11. *Auguſti*. *Septima die*.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo témpore: Loquénte Jeſu ad turbas: extóllens vocem quædam múlier de turba dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtini Epiſc.

De ſancta Virginit. c. 3.

QUid áliud nos docet Dóminus, niſi carnáli cognatióni genus noſtrum ſpiritále præpónere: nec inde beátos eſſe hómines, ſi juſtis & ſanctis carnis propinquitáte jungúntur: ſed ſi eórum doctrínæ ac móribus obediéndo, atque imitándo cohæréſcunt? Beátior ergo María percipiéndo fidem Chriſti, quàm concipiéndo carnem Chriſti. Nam & dicénti cuídam: Beátus venter, qui te portávit: ipſe reſpóndit: Imò beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud.

℟. Felix. 40. Lectio viii.

DEnique frátribus ejus, id eſt ſecúndùm carnem cognátis, qui non in eum credíderant, quid prófuit illa cognátio? Sic & matérna propínquitas nihil Maríæ profuíſſet, niſi felíciùs Chriſtum corde, quàm carne geſtáſſet. Ipſa quoque virgínitas ejus ídeò grátior & accéptior, quia non eam concéptus Chriſtus viro violatúro, quam conſerváret, ipſe prærípuit; ſed priúſquam conciperétur, jam Deo dicátam, de qua naſcerétur, elégit.

℟. Beátam. 41.

Nona Lectio ſanctorum Tiburtii & Suſannæ.

Die 12. *Auguſti*. *In die Octava*.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo témpore: Loquénte Jeſu ad turbas: extóllens vocem quædam múlier de turba dixit illi: Beátus ven-

Digitized by Google

venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

In Joann. c. 2. Hom. 20. circa finem.

CUm audíeris mulíerem illam dicéntem: Beátus venter, qui te portávit: & úbera, quæ tu ſuxíſti: deínde Dóminum reſpōdéntem: Quinímò beáti, qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud: ea ſenténtia dictum exíſtima, non quòd matrem neglígeret, ſed nihil ei utilitátis matris nomen allatúrum oſténderet, niſi bonitáte & fide præſtáret. Quòd ſi Maríæ nihil ſine virtúte matérna cháritas erat profutúra, longè minùs nobis patris, fratris, matris, filii bónitas, niſi áliquid noſtrum afferámus.

℟. Felix. 40. Lectio viii.

IN nullo namque álio, niſi in ſolis ſui ipsíus virtútibus poſt divínam grátiā de ſalúte cuípiam ſperándum eſt. Nam ſi id profutúrum erat per ſe Maríæ, profuiſſet étiam Judæis, quorum conſanguíneus erat Chriſtus ſecúndùm carnem: profuíſſet civitáti, in qua natus eſt, profuiſſet frátribus. At qui dum fratres rerum ſuárum curam habuérunt, nihil eis propinquitátis nomen prófuit, ſed cum réliquo mundo damnáti erant.

℟. Beátam me dicent. 41.

Lectio ix.

TUnc autem admiratióni eſſe cœpérunt, quando própria claruérunt virtúte: pátria verò nihil inde conſecúta cécidit, & incéndio abſúmpta eſt: concíves miſerè interémpti periére: conſanguínei ſecúndùm carnem nil ad ſalútem lucráti ſunt, deficiénte virtútis patrocínio. Verùm Apóſtoli ante omnes clariſſimi evasérunt, cùm ſe ad veram & expeténdam ejus familiaritátem conſuetudinémque per obediéntiam contulérunt. Hinc intellígimus, fide ſemper nobis opus eſſe, & vita, quæ virtútibus lúceat: hæc dumtáxat ſalvos nos fácere póterit.

Te Deum laudámus.

Feſtum S. Claræ virg. Duplex, transfertur.

Die 21. Novembris.

INFRA OCTAVAM PRÆSENTATIONIS beatæ Mariæ virginis.

Lect. ſecundi Noct. ut infra Octav. feſtorum B. Mariæ. 24. & ℟ia ſecundi & tertii Noctur. ut infra Oct. S. Mariæ ad Nives. 40.

Die 22. Novemb. Secunda die.

Fit de S. Cæcilia virg. & mart. Dupl. cum comm. Oct.

Die 23. Novembr. Tertia die.

De S. Clemente Papa & mart. Semid. cum commem. Octavæ.

Die

Die 24. Novemb. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio vii. & viii. Homiliæ S. Irenæi. **Errant qui dicunt,** &c. ut in v. die infra Oct. S. Mariæ ad Nives. 40.

Lectio ix. de S. Chryſogono mart.

Die 25. Novemb. Quinta die.

De S. Catharina virg. & mart. Dupl. cum commem. Octavæ.

Die 26. Novemb. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lect. vii. & viii. de Homil. S. Auguſt. **Quid áliud,** &c. ut in vii. die S. Mariæ ad Nives. 41. Lect. ix. de S. Petro Epiſc. & mart.

Die 27. Novemb. Septima die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo témpore: Loquénte Jeſu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

In Cap. 12. Matth. Hom. 45. poſt initium.

UNa ſola, & vera, & commúnis nobílitas atque neceſſitúdo cum Chriſto eſt, ut voluntátem Dei fácias. Hic propinquitátis modus multò mélior eſt atque ubérior: idcírcò cùm múlier quędam dixíſſet, Beátus venter, qui te portávit: & úbera, quæ ſuxíſti; non reſpóndit: Nullus me portávit venter, nec ulla ipſe úbera ſuxi: ſed, Beáti, qui fáciunt voluntátem Patris mei. Vides quemádmodum núllibi conjunctiónem hanc natúræ hóminum negat, ſed addit ſemper illam, quæ à virtútibus eſt.

℟. Felix. 40. Lectio viii.

NOn dixit, ſe non habére matrem, ſed inde matrem quoque ſuam beatitúdinem conſecutúram aſſéruit, ſi Patris ejus fáceret voluntátem. O admirábilem honórem! ò virtútis incredíbiles honóres! Quò dúcitis benè vivéntes hómines! quot mulíeres ſanctíſſimam illam Vírginem beatificárunt? quot úterum illum admiránturʔ quot optárunt tales fuíſſe matres, & cétera contémnere ómnia? quid ígitur próhibet?

℟. Beátam. 41. Lectio ix.

ECce namque rectam, atque fácilem viam nobis propóſuit, ut non féminis ſolùm, verùm étiam viris ad hunc órdinem perveníre líceat: imò verò étiam ad majórem: multò enim propinquióres Deo ſunt qui voluntátem ejus fáciunt, quàm qui ſumma carnis neceſſitúdine conjungúntur. Non ergo ſimplíciter propinquitátem illam desídera, verùm étiam capéſſe, magnóque ſtúdio cónfice quæ ad hoc

de-

Digitized by Google

deſidérium te perdúcant. Te Deum laudámus.

Die 28. Novembris. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Homilia S. Joannis Chryſoſtomi. **Cùm audíeris.** ut in die Octava S. Mariæ ad Nives. 42.

INFRA OCTAVAM S. MICHAELIS ARCH. & ſanctorum Angelorum.

Die 29. Septembris.

IN DEDICATIONE S. MICHAELIS ARCHANGELI.

Die 30. Sept. Secunda die.

Fit de S. Hieronymo Confeſſore, & Doctore, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 1. Octobris. Tertia die.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 34. in Euang.

Lectio iv.

QUia Angelórum nómina interpretándo perſtrínximus, ſúpereſt, ut ipſa officiórum vocábula bréviter exequámur: Virtútes étenim vocántur illi nimírum Spíritus, per quos ſigna & mirácula frequéntiùs fiunt. Poteſtátes étiam vocántur hi, qui hoc poténtius céteris in ſuo órdine percepérunt, ut eórum ditióni virtútes advérſæ ſubjéctæ ſint, quorum poteſtáte refrænántur, nec corda hóminum tantum tentáre præváleant, quantum volunt.

℟. Hic eſt Míchael Archángelus, princeps milítiæ Angelórum: * Cujus honor præſtat beneficia populórum, & orátio perdúcit ad regna cœlórum. ℣. Archángelus Míchael præpóſitus paradíſi, quem honoríficant Angelórum cives. Cujus.

Lectio v.

PRincipátus étiam vocántur, ipſis quoque bonis Angelórum ſpiritibus præſunt, qui ſubjéctis áliis dum quæque ſunt agénda diſpónunt, eis ad explénda divína miniſtéria principántur. Dominatiónes autem vocántur, qui étiam poteſtátes principátuum diſſimilitúdine, alta tranſcéndunt. Nam principáti eſt inter réliquos priórem exiſtere: domınári verò eſt étiam ſubjéctos quoſque poſſidére. Throni quoque illa ágmina ſunt vocáta, quibus ad exercénda judícia ſemper Deus omnípotens præſidet. Unde & per Pſalmiſtam dícitur: Sedes ſuper thronum, qui júdicas æquitátem.

℟. Venit Míchael Archángelus cum multitúdine Angelórum, cui trádidit Deus ánimas Sanctórum, * Ut perdúcat eas in paradíſum exultatiónis. ℣. Emítte Dómine Spíritum ſanctum tuum de cœlis, ſpíritum ſapiéntiæ & intelléctus. Ut.

Lectio vi.

CHérubim quoque plenitúdo ſciéntiæ dícitur, & ſublimióra illa ágmina idcircò Chérubim vocáta ſunt: quia tantò perfectióri ſciéntia plena ſunt, quantò claritátem Dei vicíniùs contemplántur. Séraphim étiam vocántur illa ſpirítuum ſanctórum ágmina, quæ ex ſinguléri propinquitáte Conditóris ſui incomparábili ardent amóre. Séraphim namque ardéntes, vel incendéntes vocántur: quorum proféctò flamma amor eſt: quia quò ſubtíliùs claritátem divinitátis ejus aſpíciunt, eò valídiùs in ejus amóre flaméſcunt.

℟. In témpore illo conſúrget Míchael, qui ſtat pro filiis veſtris: * Et véniet tempus, quale non fuit, ex quo Gentes eſſe cœpérunt, uſque ad illud.

℣. In témpore illo ſalvábitur pópulus tuus omnis, qui invéntus fúerit ſcriptus in libro vitæ. Et véniet tempus.

Glória Patri. Et véniet.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo témpore: Acceſſérunt diſcípuli ad Jeſum dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Ex variis in Matth. Homil. 18.

VÆ mundo à ſcándalis. Mundum iſtum terrénum locum dicit. Neque verò de cœlo, & terra intellígere debémus mundum, ſed mundum hìc intelligámus terrénum; ídeò quod dixit Dóminus, Regnum meum non eſt de iſto mundo. Si eſſem de mundo, amáret me mundus; & dícitur ad Apóſtolos: Vos non eſtis de mundo. Væ ígitur mundo, hoc eſt terréno loco, ab ſcándalis: necéſſe enim eſt ut véniant ſcándala, non quia necéſſe, ſed quia mundo necéſſe ut véniant.

℟. In conſpéctu Géntium nolíte timére: vos enim in córdibus veſtris adoráte, & timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíſcum eſt. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu ſua. Angelus.

Lectio viii.

VIdéte quòd dícimus, ſubtíle eſt. Si necéſſe eſt ut véniant ſcándala, ergo abſque culpa eſt ille per quem venit ſcándalum. Sed nos dícimus, ſcándalum non venit, niſi in terréno mundo. Vis non tibi veníre ſcándalum? noli eſſe terrénus. Propptéreà dico, mundus terrénus ſcándalum habet, terra iſta necéſſe eſt

eſt ut hábeat ſcándalum. Noli portáre terrénum, ſed cœléſtem, & ſcándalum non habébis. Verúmtamen væ hómini illi, per quem ſcándalum venit.

℟. Míchael Archángelus venit in adjutórium pópulo Dei: * Stetit in auxílium pro animábus juſtis.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu ſua. Stetit. Glória Patri. Stetit.

Nona Lectio de S. Remigio Epiſcopo & Confeſſore.

Die 2. Octobris. Quarta die.

Fit de SS. Angelis Cuſtodibus, dupl. cum comm. Oct.

Die 3. Octobris. Quinta die.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Et ſunt nonnúlli, qui accéptis virtútibus, étiam electórum hóminum mérita tranſcéndunt: cùmque & bonis melióres ſunt, eléctis quoque frátribus principántur: quò ergo iſti ſortem ſuam, niſi inter Principátuum números accípiunt? Et ſunt nonnúlli, qui ſic in ſemetipſis cunctis vitiis, omnibúſque deſidériis dominántur, ut ipſo jure munditiæ dii inter hómines vocéntur: unde & ad Móyſen dícitur: Ecce conſtítui te Deum Pharaónis: quò ergo iſti, niſi inter números Dominatiónum currunt?

℟. Hic eſt. 44. Lectio v.

Et ſunt nonnúlli, qui dum ſibimetipſis vigilánti cura dominántur, dumque ſe ſolícita intentióne diſcútiunt, divíno timóri ſemper inhæréntes, hoc in múnere virtútis accípiunt, ut judicáre rectè & álios poſſint: quid ergo iſti, niſi Throni ſui conditóris ſunt? Vel quò, niſi ad ſupernárum sédiū números adſcribúntur? Per quos dum ſancta Eccléſia régitur, plerúmque de quibúſdam ſuis infirmis áctibus étiam elécti judicántur. Et ſunt nonnúlli, qui tanta Dei ac próximi dilectióne pleni ſunt, ut Chérubim jure nominéntur. Quia enim Chérubim plenitúdo ſciéntiæ dícitur; & Paulo dicénte didícimus, quia plenitúdo legis eſt cháritas: omnes, qui Dei & próximi charitáte céteris ámpliùs pleni ſunt, meritórum ſuórum ſortem inter Chérubim números percepérunt.

℟. Venit. 44. Lectio vi.

Et ſunt nonnúlli, qui ſupérnæ contemplatiónis fácibus accénſi, in ſolo conditóris ſui deſidério anhélant, nihil jam in hoc mundo cúpiunt, ſolo æternitátis amóre paſcúntur, terréna quæque abjíciunt, cuncta temporália mente tranſcéndunt, amant & ardent, atque in ipſo ſuo ardóre requiéſcunt, amándo ar-

Digitized by Google

ardent, loquéndo & álios accéndunt; & quos verbo tangunt, ardére prótinus in Dei amóre fáciunt. Quid ergo iſtos niſi Séraphim díxerim, quorum cor in igne convérſum lucet, & urit; quia & méntium óculos ad ſupérna illúminant, & eos compungéndo in flétibus vitiórũ rubíginem purgant?

℟. In témpore. 45.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo témpore: Acceſſérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Sermone 20. tom. 5.

SI diligénter audiſtis Euangélicam lectiónem, intellígere potéſtis, quæ miníſtris ac ſacerdótibus Dei reveréntia debeátur: vel qua ipſos cléricos ínvicem humilitátis ſedulitáte opórteat prævenire. Ait enim Dóminus percontántibus diſcípulis, quis eórum in regno cælórum major eſſet futúrus, ſtatúto coràm puérulo: Quicúmque humiliáverit ſe ſicut puer iſte, hic major erit in regno cœlórum. Unde intellígimus, quòd humilitáte pervenítur ad regnum, ſimplicitáte penetrátur ad cœlum. Quiſquis ergo cupit divinitátis tenére faſtígia, humilitátis ima ſectétur.

℟. In conſpéctu. 45.

Lectio viii.

QUod autem ait Euangélica léctio, Qui ſcándalizáverit unum de puſíllis iſtis, & cétera: puſíllos hìc nõ ætáte púeros, ſed malítia párvulos dicit. Sicut Apóſtolus ait: Malítia párvuli eſtóte, ut ſénſibus perfécti ſitis. Qui ſunt iſti, niſi clérici idónei, & mónachi religióſi, vel láici? Quiſquis ígitur his irréverens, aut cõtumelióſus extíterit, hac velut pœna plectétur, ut infórmi ſaxo religáto illi ad collũ, præcipitétur in mare. Sed videámus, cur ſcandalizántibus Chriſtiánis iſta pœna data ſit, aut quid ſibi velit ipſa ſenténtia: puto enim illã áliquod myſtériũ continére.

℟. Míchael. 46. Lectio ix.

QUaſi verò non ſufficeret in mare hómini demergéndo ſaxum qualecúmque non magnum, aut enórme, ſed molæ aſináriæ lapis ei religétur ad collum, ut cum peritúro hómine péreat res úſui neceſſária. Sed puto, hoc magis eſſe, quòd in Scriptúris áſini figúra pópulus gentílium nuncupátur: qui clauſis óculis circa ignorántiæ molam erróris ſui gyro pertráhitur: & in illa curſus directióne veſtígiis ſæpè redeúntibus invítus úſui labórat alieno. Hic er-

Digitized by Google

ergo gentílis pópulus cùm perſecutiónem Chriſtiáno intúlerit, hac pœna pléctitur, ut cum ſua ſacrílega mola judicándi ſæculi flúctibus demergátur.

Te Deum laudámus.

Die 4. Octobris. Sexta die.

Fit de ſancto Franciſco, duplex, cum comm. Octavæ.

Die 5. Octobris. Septima die.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Fertur verò Dionyſius Areopagíta, antíquus vidélicet & venerábilis Pater, dícere, quòd ex minórum Angelórum agmínibus foras ad expléndum miniſtérium, vel viſibíliter, vel inviſibíliter mittúntur, ſcílicet quia ad humána ſolátia, aut Angeli, aut Archángeli véniunt. Nam ſuperióra illa ágmina ab intimis numquam recédunt, quóniam ea, quæ præéminent, uſum exterióris miniſtérii nequáquam habent. Huic autem ſénſui & illud créditur non inconveniénter opitulári, quod per Daniélem dícitur: Míllia míllium miniſtrábant ei, & décies míllies centéna míllia aſſiſtébant ei.

℟. Hic eſt. 44. Lectio v.

Aliud namque eſt miniſtráre, áliud aſsíſtere: quia hi adminíſtrant Deo, qui ad nos nuntiándo éxeunt: aſsíſtunt verò, qui ſic contemplatióne íntima perfruúntur, ut ad expléndа foras ópera minimè mittántur. Sed hoc quoque de ipſis agmínibus, quæ mittúntur, certum tenémus: quia & cùm ad nos véniunt, ſic extériùs implent miniſtérium, ut tamen numquam deſint intériùs per contemplatiónem. Et mittúntur ígitur, & aſsíſtunt: quia etſi circumſcríptus eſt Angélicus ſpíritus; ſummus tamen Spíritus ipſe, qui Deus eſt, circumſcríptus non eſt. Angeli ítaque & miſſi, & ante ipſum ſunt: quia quólibet miſſi véniant, intra ipſum currunt. ℟. Venit. 44.

Lectio vi.

Sciéndum quoque eſt, quia plerúmque ipſi beatórum ſpiríituum órdines viciniórum ſibi órdinum vocábula ſortiúntur. Sed idcircò uno eodémque vocábulo commúniter non censéntur, ut ille ordo vocári priváto unuſcujúſque rei nómine débeat, qui hanc in múnere pléniùs accépit. Séraphim namque incéndium díximus, & tamen ardóre conditóris ſimul omnes ardent. Chérubim verò plenitúdinem ſciéntiæ dícimus, & tamen quis ibi áliquid néſciat, ubi ipſum omnes ſimul fontem ſciéntiæ Deum vident? Quæ ergo ex parte ab ómnibus habéntur

tur, eis in priváto nómine data ſunt, qui hæc in múnere pléniùs accepérunt.

℟. In témpore. 45.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo témpore: Acceſsérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía ſancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 2. in feſto S. Michaelis.

AUdíſtis, fratres, Euangélicam lectiónem advérſus eos, qui puſíllos ſcandalízant, ſatis terribíliter intonántem. Némini blandítur Véritas, néminem palpat, nullum ſedúcit; apértè denúntians, quóniam væ hómini illi, per quem ſcándalum venit. Períre síquidem necéſſe eſt hóminem, qui charitátem nō habet, etiámſi tradíderit corpus ſuum ita ut árdeat. Et hoc díxerim, fratres, ut in ea charitáte, & unanimitáte, & pace, in qua ſtatis in Dómino, ſolíciti ſitis perſeveráre & abundáre magis. Quæ eſt enim ſpes noſtra, & gáudium noſtrum, & coróna glóriæ? nónne únitas & unanímitas veſtra?

℟. In conſpéctu. 45.

Lectio viii.

IN hoc enim cognóſcunt omnes, étiam Angeli ſancti, quòd Chriſti eſtis diſcípuli, ſi dilectiónem habuéritis ad ínvicem. Numquid enim Chriſti grátia diligémur ab Angelis, ſi de mútuæ dilectiónis inópia cognóverint, nequáquam ejus nos eſſe diſcípulos? Numquid diligémur ab eis propter nos ipſos, ideſt, ſpirituális natúræ ſimilitúdine, ſi invenímur non dilígere humánæ natúræ noſtræ consórtes? Dénique, numquid Angeli díligent nos propter ſeípſos, & futúram de nobis civitátis ſuæ reſtauratiónem, ſi (quod abſit) unum, quo ſolo uníri, & coædificári eis póſſumus, defúerit glútinum charitátis?

℟. Míchael. 46.

Nona Lectio de SS. Placido, & ſociis.

Die 6. Octobris.

Feſtum S. Brunonis transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Serm. 2. in feſto S. Mich.

Lectio iv.

ANgelórum hódie memória celebrátur, & exígitis débitum pro tanta ſolemnitáte ſermónem. Crédimus ſanè, & indubitáta fide tenémus, divína eos præséntia & viſióne beátos ſine fine lætári in bonis Dómini; áttamen, ſi multum eſt ad nos loqui de ea charitáte & glória, qua in ſemetipſis, imò in Deo ſuo

Angeli ſancti noſtris omníno ſuperéminent córdibus: de ea loquámur, quam nobis éxhibent, grátia & charitáte. Neque id cuíquam incredíbile videátur, quandóquidem ipſe quoque creátor & Rex Angelórum venit non miniſtrári, ſed miniſtráre, & ánimam ſuam dare pro multis. ℟. Hic eſt. 44.

Lectio v.

HUjus ítaque tanti miníſtri grátia nihil mirum ſi dignánter nobis, imò & libénter Angeli ſancti miníſtrent: ipſi enim amant nos, quia nos Chriſtus amávit. Et hæc díxerim, fratres, ut ampliórem erga beátos Angelos fidúciam habeátis, ac proínde familiáriùs in omni neceſſitáte veſtra eórum invocétis auxília: ſed & digniùs in eórum præséntia conversári, & magis ac magis eórum vobis conciliáre grátiam, captáre benevoléntiam, exoráre cleméntiam ſtudeátis.

℟. Venit Míchael. 44.

Lectio vi.

CAvénda nobis eórum offénſa, & in his máximè exercéndum, quibus eos nóvimus oblectári. Sunt enim plúrima, quæ eis placent, & quæ in nobis inveníre deléctant: ut eſt ſobríetas, cáſtitas, paupértas voluntária, crebri in cœlum gémitus, & oratiónes cum lácrymis & cordis intentióne. Attamen ſuper ómnia hæc unitátem & pacem à nobis éxigunt Angeli pacis. Quidni máximè delecténtur in his, quæ formam quamdam civitátis ſuæ repræséntant in nobis, ut miréntur Jerúſalem novam in terra? ℟. In témpore. 45.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo témpore: Acceſſérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſt.

Ex Homil. 60. in Matth. circa medium.

VIdéte, ne contemnátis unum de párvulis iſtis. Párvulos hìc non ætáte, ſed multórum æſtimatióne appellávit: páuperes, inquam, ignótos, ceteróſque hujúſmodi, quos multi contémnunt, qui revérà párvuli non ſunt, cùm Creatóris ómnium amíci ſint, quos ipſe multò magis venerabilióres facit, dicens: Quia Angeli eórum ſemper vident fáciem Patris mei, qui in cœlis eſt. ℟. In conſpéctu. 45.

Lectio viii.

HInc maniféſtum eſt, quia omnes Sancti Angelos habent. Apóſtolus étiam ait de mulíere, quóniam velámen débeat habére in cápite propter Angelos;

los; & Móyſes: Státuit fines Géntium ſecúndùm númerum Angelórum Dei. Hìc verò non de Angelis ſimplíciter dícitur, ſed de Angelis excelléntibus atque ſuprémis. Nihil enim áliud deſignátur, cùm dicit: Fáciem Patris mei aſpíciunt, quàm ſumma fidúcia eórum, & honor præcípuus.

℟. Míchael. 46.

Lectio ix.

VIdes, quot quibúſque ratiónibus ad modéſtiam, & ad curam tenuiórum fratrum nos révocat. Infántem in médio ſtátuit, & dixit: Efficiámini ſicut párvuli: & quicúmque talem ſuſcéperit párvulum, me ſuſcípiet, & quicúmque hunc ſcandalizáverit, extréma luet ſupplícia: & ſcandalizántes hómines, étiam ſi loco mánuum atque oculórum nobis eſſent, abſcíndere juſſit; Angelórum quoque auctoritáte, qui hos ténues fratres tutántur; ut eos venerémur, impéllit.

Te Deum laudámus.

Die 8. Maji.

INFRA OCTAVAM APPARITIONIS S. MICHAELIS Archangeli.

Die 9. Maji. Secunda die.

Fit de ſancto Gregorio Nazianzeno Epiſcopo & Confeſſore, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 10. Maji. Tertia die.

Fit de S. Antonino Epiſcopo & Confeſſore, ſemiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 11. Maji. Quarta die.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones ſancti Gregorii Papæ. Quia Angelórum, &c. ut in tertia die infra Octavam Dedicationis. 44.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo témpore: Acceſſérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. Comment. in cap. 18. Matth.

POſt invéntum ſtatérem, poſt tribúta réddita, quid ſibi vult Apoſtolórum repentína interrogátio, Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Quia víderant pro Petro & Dómino idem tribútum rédditum, ex æqualitáte prétii arbitráti ſunt, Petrum ómnibus Apóſtolis eſſe prælátum, qui in redditióne tribúti Dómino fúerat comparátus: ídeò intérrogant, quis major ſit in regno cœlórum. Vidénſque Jeſus cogitatiónes eórum, & cauſas erróris intélligens, vult deſidérium glóriæ, humilitátis contentióne ſanáre.

Digitized by Google

℟. In cóſpéctu Géntium. 45.

Lectio viii.

SI autem manus tua, vel pes tuus ſcandalízat te, abſcínde eum, & prójice abs te. Necéſſe eſt quidem veníre ſcándala: væ tamen ei eſt hómini*, qui, quod necéſſe eſt ut fiat in mundo, vítio ſuo facit, ut per ſe fiat. Igitur omnis truncátur affé-ctus, & univérſa propínquitas amputátur, ne per occaſiónem pietátis unuſquíſque credéntiū ſcándalis páteat. Si, inquit, ita eſt, quis tibi conjúnctus, ut manus, pes, óculus, & eſt útilis, atque ſolícitus, & acútus ad perſpiciéndum; ſcándalum autem tibi facit, & propter diſſonántiam morum te pértrahit in gehénnam: mélius eſt, ut & propinquitáte ejus, & emoluméntis carnálibus cáreas: ne, dum vis lucrifácere cognátos & neceſsários, cauſam hábeas ruinárum.

℟. Míchael. 46. Lectio ix.

DIco vobis, quia Angeli eórum in cœlis ſemper vident fáciem Patris mei. Suprà díxerat, per manum, & pedem, & óculum omnes propinquitátes, & neceſſitúdines, quæ ſcándalum fácere póterant, amputándas: auſteritátem ítaque ſenténtiæ, ſubjécto præcépto témperat, dicens: Vidéte ne contemnátis unum ex puſíllis iſtis. Sic, inquit, præcípio ſeveritátem, ut commiſcéri cleméntiā dóceam: Quia Angeli eórum in cœlis ſemper vident fáciem Patris. Magna dígnitas animárum, ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in cuſtódiam ſui Angelum delegátum. Unde légimus in Apocalypſi Joánnis: Angelo Epheſi, & reliquárum Eccleſiárum, ſcribe hæc. Apóſtolus quoque præcipit velári cápita feminárum in Eccléſiis propter Angelos.

Te Deum laudámus.

Die 12. Maji. Quinta die.

Fit de SS. Nereo, &c. mart. Semiduplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 13. Maji. Sexta die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Gregorii Papæ.

Ex Homilia 34. in Euangel.

Lectio iv.

SEd quid prodeſt nobis de Angélicis ſpirítibus iſta perſtríngere, ſi non ſtudeámus hæc étiam ad noſtros proféctus cóngrua conſideratióne deriváre? Quia enim ſupérna illa cívitas ex Angelis & homínibus conſtat, ad quam tantum crédimus humáni géneris aſcéndere, quantos illic cóntigit eléctos Angelos remansíſſe, ſicut ſcriptū eſt: Státuit términos Géntium ſecúndùm númerum Angelórum Dei; debémus & nos áliquid ex illis diſtinctiónibus ſupernórum cívium ad uſum noſtræ converſatiónis tráhere, noſque

que ipſos ad increménta virtútum bonis ſtúdiis inflammáre. ℟. Hic eſt. 44.

Lectio v.

Quia enim illuc tanta aſcéſúra créditur multitúdo hóminum, quanta multitúdo remánſit Angelórum: ſúpereſt, ut ipſi quoque hómines, qui ad cœléſtem pátriam rédeunt, ex ejus agmínibus áliquid illuc reverténtes imiténtur. Diſtínctè namque converſatiónes hóminum ſingulórum ágminum ordínibus cóngruunt, ut in eórum ſortem per converſatiónis ſimilitúdinem deputéntur. Sunt pleríque qui parva cápiunt, ſed tamen hæc éadem parva piè annuntiáre frátribus non deſíſtunt; iſti ítaque in Angelórum númerum currunt.

℟. Venit. 44.

Lectio vi.

Et ſunt nonnúlli, qui divínæ largitátis múnere reféčti, ſecretórum cœléſtium ſumma & cápere prævalent, & nuntiáre: quò ergo iſti, niſi inter Archangelórum númerum deputántur? Et ſunt álii, qui mira fáciunt, ſigna valénter operántur; quò ergo iſti, niſi ad ſupernárum virtútum ſortem, & númerum cóngruunt? Et ſunt nonnúlli, qui étiam de obséſſis corpóribus malígnos ſpíritus fugant, eóſque virtúte oratiónis & vi accéptæ poteſtátis ejíciunt: quò itaque iſti méritum ſuum, niſi inter Poteſtátum cœléſtium númerum ſortiúntur?

℟. In témpore illo. 45.

In tertio Nocturno.

Tres Lectiones Homil. S. Ambroſii, **Si diligénter**, &c. ut ſuprà in v. die infra Octavam Dedicat. 47.

Die 14. Maji. Septima die.

Lect. ii. Nocturn. **Fertur verò**, &c. ut in vii. die infra Octav. Dedicat. 48.

In tertio Nocturno.

Lect. vii. & viii. **Audíſtis, fratres**, &c. ut in eadem vii. die. 49. ix. Lectio de S. Bonifacio mart.

Die 15. Maji. In die Octava.

Lect. ii. Noctur. **Angelórum**, &c. ut in die Octav. Dedicationis. 49.

Lectiones iii. Nocturni: **Vidéte**, &c. ut in eadem die Octav. 50.

INFRA OCTAVAS SS. APOSTOLORUM.

Lectiones Propriæ.

Die 30. Novembris.

INFRA OCTAVAM S. ANDREÆ APOSTOLI.

Die 1. Decembr. Secunda die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Petri Chryſólogi.

Serm. 133. Lectio iv.

Beátus Andréas méritò natus hódie créditur, quan-

quando non ad præſéntem vitam matérno eſt effúſus ex útero, ſed concéptu fidei, martyrii partu, cœléſtem nóſcitur generátus ad glóriam; quando non eum matérna cunábula ſuſcepére vagiéntem, ſed ſupérna triumphántem ſecréta recepérunt; quando non infirmum lactis paſtum genitrícis trahit ex péctore, ſed pro rege ſuo devotiſſimus miles virtútis ſánguinem fudit. Vivit, quia mortem cœléſtis milítiæ bellátor occídit.

℟. Homo Dei ducebátur, ut crucifigerent eum: pópulus autem clamábat voce magna, dicens: * Innocens ejus ſanguis ſine cauſa damnátur. ℣. Cùmque dúcerent eum, ut crucifigerétur, factus eſt concúrſus populórum clamántium, & dicéntium. Innocens.

Lectio v.

SEquitur hic moriéndo, Dóminum æſtuans & anhélans, ac toto virtútis gradu Domínicis incúmbit hærére veſtigiis, ne eum curſus fáciat díſparem fratri, quem natúra ſímilem, vocátio ſócium, parem grátia ipſa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, ſicut ille, patrem, pátriam, cenſum relíquit; labóribus, oppróbriis, itinéribus, contuméliis, vigíliis, Chriſti indeféſsè germáni ſocietáte donávit. Solum eſt, quòd témpore Domínicæ paſſiónis fugit: ſed neque hoc impar quia fugit. Negáre autem ſi áliqua putátur culpa, non eſt grávius fúgere, quàm negáre. Sed tacénda ſunt ália. Æquávit fratres vénia, quos ſic diſcréverat culpa.

℟. O bona crux, quæ decórem, & pulchritúdinem de membris Dómini ſuſcepíſti: áccipe me ab homínibus, & redde me magíſtro meo. * Ut per te me recípiat qui per te me redémit. ℣. Beátus Andréas expánſis mánibus ad cœlum orábat, dicens, Salva me bona crux. Ut per.

Lectio vi.

CRucem, quam refúgerant, póſteà conjúnctis víribus ardénter invádunt; ut, unde reátum súmpſerant, inde conſcénderent cœlum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque Crucem, árborem conſcéndit Andréas; ut, qui Chriſto cómpati geſtiébant, in ſemetípſis figúram formámque ipsíus exprímerent paſſiónis: & redémpti ligno conſummaréntur ad palmam. Sic Andréas noſter, etſi cedit órdini, præmio tamen non cedit & labóri.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, ſed contradicéntem mihi: * Qui ámbulant vias non bonas, ſed poſt peccáta ſua. ℣. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultió-

ultiónum líberè egit: exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem ſupérbis: Qui ámbulant.
Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo témpore: Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Euangel.

MUltum dimíſit, qui cum re poſséſſa étiam concupiſcéntiis renuntiávit. A ſequéntibus tanta dimíſſa ſunt, quanta à non ſequéntibus concupíſci potuérunt. Nemo ígitur étiã cùm quoſdam cónſpicit multa reliquíſſe, apud ſemetípſum dicat: Imitári mundi hujus cõtemptóres volo, ſed quod relínquam non hábeo. Multum, fratres, relínquitis, ſi deſidériis terrénis renuntiátis.
℟. Orávit ſanctus Andréas, dum reſpíceret in cœlum, & voce magna clamávit, & dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiáris ab ímpio júdice depóni: * Quia virtútem ſanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu es magiſter meus Chriſtus, quem diléxi, quem cognóvi, quem conféſſus ſum; tantúmmodò in iſta voce exáudi me. Quia virtútem.

Lectio viii.

EXterióra étenim noſtra Dómino quantúmlibet parva ſufficiunt: cor namque, & non ſubſtántiam penſat, nec perpéndit, quantum in ejus ſacrificio, ſed ex quanto proferátur. Nam ſi exteriórem ſubſtántiam perpendámus, ecce ſancti negotiatóres noſtri perpétuam Angelórum vitam, datis rétibus & navi mercáti ſunt. Æſtimatiónem quippe prétii non habet, ſed tamen regnum Dei tantum valet, quantum habes.
℟. Videns crucem Andréas exclamávit, dicens: O crux admirábilis, ò crux deſiderábilis, ò crux quæ per totum mundum rútilas: * Súſcipe diſcípulum Chriſti, ac per te me recípiat qui per te móriens me redémit. ℣. O bona crux quæ decórem, & pulchritúdinem de membris Dómini ſuſcepíſti. Súſcipe. Glória Patri. Súſcipe.

Lectio ix.

VAluit namque Zachæo dimídium ſubſtántiæ, quia dimídium áliud ad hoc, quod injúſtè ábſtulit, reſtituéndum in quádruplum reſervávit. Váluit Petro & Andréæ, dimíſſis rétibus, & navi. Váluit & víduæ duóbus minútis. Váluit álteri cálicem aquæ frí-

Digitized by Google

gidæ. Regnum itaque Dei, ut díximus, tantum valet, quantum habes.

Te Deum laudámus.

Die 2. Decembr. Tertia die.

Fit de S. Bibiana virgine & martyre, Semiduplex, cum commemor. Octavæ.

Die 3. Decembr. Quarta die.

Fit de S. Franciſco Xaverio Confeſſ. Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 4. Decembr. Quinta die.

Fit de S. Petro Chryſologo Epiſc. & Confeſſ. Duplex, cum commem. Octavæ, Feriæ, ac S. Barbaræ virginis & mart.

Die 5. Decembris. Sexta die.

In ſecundo Nocturno,

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. longè poſt principium. Lectio iv.

BEáti Andréæ Apóſtoli ſolémnitas hódie celebrátur: quam ſi pia ſolicitúdine perſcrutémur, multa inveniémus in ea, quæ ædíficent ánimas noſtras. In ipſo síquidem converſiónis ſuæ initio magnum nobis perféctæ obediéntiæ præſtat exémplum: quod quidem Chriſtiánis ómnibus neceſſárium. Vis audíre perféctæ obediéntiæ formam? Vidit Dóminus Petrum & Andréam mitténtes rete in mare, & ait illis: Veníte poſt me, fáciam de piſcatóribus piſcatóres: imò prædicatóres. At illi contínuò, nihil dijudicántes, aut hæſitántes, nihil interrogántes, ſine omni mora relíctis rétibus & navi ſecúti ſunt eum.

℟. Homo Dei. 54.

Lectio v.

AGnóſcite fratres, quóniam propter vos ſcripta ſunt hæc, propter vos ſíngulis annis in Eccléſia recitántur; ut diſcéntes veræ obediéntiæ formam, caſtigétis corda veſtra in obediéntia charitátis. Sola eſt cháritas, quæ obediéntiam gratam facit, & acceptábilem Deo. Hílarem quippe datórem díligit Deus. Et item, Si tradídero, inquit, corpus meum, ita ut árdeam, charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodeſt.

℟. O bona crux. 54.

Lectio vi.

VUltis, ut de ipſa quoque beáti hujus Apóſtoli paſſióne, quam nimírum hódie celebrámus, loquámur áliquid ad laudem Chriſti, & ædificatiónem veſtram? Audíſtis certè, cùm perveníſſet beátus Andréas ad locum, ubi crux paráta erat, quómodo confortátus ſit in Dómino, & per ſpíritum, quem unà cum céteris Apóſtolis in ígneis linguis accéperat, verba verè ígnea loquerétur. Videns ergo parátam éminus crucem, nequáquam (ut exígere vidétur mortális infírmitas) fácies ejus expálluit,

non

non contrémuit corpus, nec mens turbáta eſt, non recéſſit, ut áſſolet, intelléctus.

℟. Expándi manus. 34.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo témpore: Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilia 14. in Matth. circa initium.

ET Joánnes quidem áliter dixit eos vocátos: unde maniféſtum eſt, ſecúndam hanc vocatiónem fuiſſe, idque ex multis rebus oſténditur. Nam, ibi quidem dicit, quòd ad Chriſtum, ántequam Joánnes in cárcerem ducerétur, accéſſerint: hìc verò, poſtquam ille incíderit in víncula: & ibi quidem, quòd Andréas Petrum; hìc verò quòd Jeſus ambos vocet. Et Joánnes quidem ait, quòd Jeſus veniéntem ad ſe Petrum vidēs, dicit: Tu es Simon filius Jona, tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus: Matthæus verò áſſerit, quòd iſto jam nómine vocarétur.

℟. Orávit. 55. Lectio viii.

SEd à loco étiam, ex quo vocáti ſunt, aliiſque multis id ſcire poſsíbile eſt, & ab eo, quòd fácilè obediérunt vocánti, ſúaque ómnia reliquérunt. Erant quippe ſufficiénter jam antè prædócti: & ibi quidem Andréas in domum véniens, múltaque à Chriſto áudiens invenítur: hìc verò unum audiéntes, nudúmque verbum, conféſtim ſequúntur. Vidétur quippe fuiſſe cónſequens ut priùs quidem audíerint, & ſecúti ſint; póſteà verò cùm & Joánnem in cárcere ligátum, & ipſum ſeceſsiſſe vidíſſent, reliquiſſe eos magiſtrum, atque ad artem própriam revertiſſe. Sic dénique piſcántes eos rurſus invénit.

℟. Videns crucem. 55.

Lectio ix.

PErpénde verò & fidem, & obediéntiam vocatórum (cognóſcis quàm dulcis ſit piſcátio) síquidem in médio ipsíus óperis conſtitúti, cùm illum audíſſent jubéntem, nihil diſtulérunt, nihil omníno cunctáti ſunt; non dixérunt: Revertémur domum, loquémur propínquis; ſed cuncta illicò relinquéntes fecérunt quod Eliséus quoque ſub Elía légitur impléſſe. Talem quippe à nobis obediéntiam Chriſtus efflágitat, ut neque punctum témporis differámus, etiámſi nos áliquid neceſsáriũ urgére videátur.

Te Deum laudámus.

Die 6. Decembris. Septima die.

Fit de S. Nicolao Epiſcopo & Confeſſ. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 7. Decembris.

Feſtum ſancti Ambroſii transferatur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

In Vigilia S. Andreæ, in med.

Lectio iv.

QUanta exultatióne univérſæ terræ celebrándum tantę novitátis miráculum, tam magníficum opus divínæ virtútis! Andréas homo erat símilis nobis paſsíbilis, & tam veheménti ardóre ſpíritus crucem ſitiébat, tam inaudíto à ſæculis gáudio tripudiábat, cùm parátum ſibi éminus patíbulum conſpexíſſet. O crux, inquit, diu deſideráta, & jam concupiſcénti ánimo præparáta, ſecúrus & gaudens vénio ad te, ita ut & tu exúltans ſuſcípias me. Vidétis, quia non ſe capit præ magnitúdine gáudii? ita, inquit, ut & tu exúltans.

℟. Homo. 54. Lectio v.

ERgo ne tanta eſt exultátio, ut exúltet, & ipſa crux, nec lethi quidquam hábeat, ſed totum lætítiæ ſit? Aut quis dicat minùs, contra conſuetúdinem, ſupra ratiónem, ultra natúram, crucifixum exultáre, quàm crucem? Illi ſenſum lætítiæ natúra negávit; huic, ſi quid prævalet, gáudium omne extérminat, ingerítque dolórem. Fratres, ignis vibrans eſt, non lingua loquens: & ſi lingua certè ígnea eſt. Carbónes ſunt ignis illíus, quem de excélſo Chriſtus míſerat in óſſibus ejus. Atque útinam deſolatórii nobis ſint, conſuméntes & exuréntes quidquid in nobis eſt carnális affectiónis! ℟. O bona crux. 54. Lectio vi.

PLanè, beáte Andrĕa, granum ſinápis eſt fides tua, quæ tam inſperátum, ubi teri cœpit, cœpit ex ſe proférre fervórem. Quid ſi paulò ámpliùs tererétur? Quis fervórem illum ánimus, quis verba illa ſuſtinére poſſet audítus? Teréndum eum putat Ægéas, crucis ſupplícium mínitans: ſed non eſt ita. Accénditur magis in verbo hoc, & líberè clamat: Ego ſi patíbulum crucis expavéſcerem, crucis glóriam non prædicárem. Méritò proínde crucis amatórem venerántur quicúmque ſunt ſervi crucis: ſed ab his ampliórem jure devotiónem éxigit, qui ſpeciáliùs propoſuérunt tóllere crucem ſuam.

℟. Expándi manus. 54.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo témpore: Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ,

lilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Marc. lib. 1. cap. 6.

ISti primi vocáti ſunt, ut Dóminum ſequeréntur. Piſcatóres & illiteráti mittúntur ad prædicándum, ne fides credéntium non in virtúte Dei, ſed eloquéntia, atque doctrína putarétur. Quęri autem poteſt, quómodo binos vocáverit de navículis piſcatóres, primò Petrum & Andréam, deínde progréſſus páululùm, álios duos filios Zebedæi, ſicut narrant Matthęus & Marcus, cùm Lucas dicat, ambas eórum navículas implétas magna illa captúra píſcium, ſociósque Petri commémoret Jacóbum & Joánnem filios Zebedæi vocátos ad adjuvándum, cùm rétia plena extráhere non poſſent.

℟. Orávit. 55. Lectio viii.

UNde & intelligéndum eſt, hoc primò eſſe factum, quod Lucas insínuat, nec tunc eos à Dómino vocátos, ſed tantùm Petro fuíſſe prædíctum, quòd hómines eſſet captúrus: quod non ita dictum eſt, quaſi jam piſces numquam eſſet captúrus: nam & poſt reſurrectiónem Dómini légimus eſſe piſcátos. Dictum eſt ergo, quòd deínceps captúrus eſſet hómines: non dictum eſt, quòd jam non eſſet captúrus piſces.

℟. Videns. 55. Lectio ix.

UNde ſecúndùm Lucã datur intélligi, eos ad captúram píſcium ex more remeáſſe, ut pósteà fieret quod Matthæus, & Marcus narrant, quando eos binos vocávit, & ipſe juſſit, ut eum ſequeréntur, primò duóbus, Petro & Andréæ, deínde duóbus Zebedæi filiis. Tunc enim ſubdúctis ad terram návibus, tamquam cura redeúndi, ſed ita eum ſecúti ſunt, tamquam vocántem & jubéntem, ut ſequeréntur. Te Deum laudámus.

Die 25. Januarii.

INFRA OCTAVAM CONVERS. S. PAULI Apoſtoli.

Die 26. Januarii. Secunda die.

Fit de S. Polycarpo Epiſcopo & martyre, Semid. cum commemor. Octavæ.

Die 27. Januarii. Tertia die.

Fit de S. Joanne Chryſoſtomo Epiſc. & Confeſſ. Duplex, cum commem. Octavę.

Die 28. Januarii. Quarta die.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Ex Sermone 14. de Sanctis.

Lectio iv.

QUid ergo proſtrátus audit? Saule, Saule, quid me

me perſéqueris? Membris adhuc pófitis in terra, caput clamábat in cœlo: & non dicébat, Quid perſéqueris fidéles meos? ſed, Quid me perſéqueris? Et ille: Quid me jubes fácere? Jam parat ſe ad obediéndum qui priùs ſæviébat ad perſequéndum. Jam formátur ex perſecutóre prædicátor, ex lupo ovis, ex hoſte miles. Ovis áudiat quid fácere débeat. Cæcus ſanè factus, ut interióre luce fulgéret cor ejus.

℟. Tu es vas electiónis ſancte Paule Apóſtole, prædicátor veritátis in univérſo mundo: * Per quem omnes Gentes cognovérunt grátiam Dei, ℣. Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. Per.

Lectio v.

Addúctus eſt ad Ananíam, & Ananías interpretátur Ovis. Ecce lupus rapax addúcitur ad ové ſequéndam, non rapiéndam: & ne rapiéntem ovis expavéſceret lupum, ipſe paſtor de cœlo, qui ómnia faciébat, nuntiávit lupum ventúrum ovi, ſed non ſævitúrum: & tamen tam immánis fama lupum illum præcéſſerat, ut non poſſet ovis audíto ejus nómine non conturbári. Mira & magna res géritur. Lupo ſęvítia interdícitur: lupus ad ovem captívus dúcitur. Tanta autem præcéſſerat fama lupi raptóris, ut timéret ovis étiã ſub manu paſtóris.

℟. Grátia Dei ſum id quod ſum: * Et grátia ejus in me vácua non fuit, ſed ſemper in me manet. ℣. Qui operátus eſt Petro in Apoſtolátum, operátus eſt & mihi inter Gentes. Et grátia.

Lectio vi.

Ab agno pro óvibus mórtuo fit ovis ſecúra de lupo. Ego, inquit, illi oſténdam, quanta illum opórteat pati pro nómine meo. Ubi terror? Ubi ſalus? Quod faciébat contra nomen paſtóris, pátitur pro nómine paſtóris. O ſævítia, ò miſericórdia! Vides illum præparáre ferrum: ſecatúrus eſt, non peremptúrus; curatúrus, non occiſúrus. Sed quo fine? Ipſum, qui patiebátur audíte: Non ſunt condígnæ paſſiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Ac ſi dicat: Sæviat mundus, fremat mundus, quod poteſt, fáciat: quid fáciet rei quam acceptúri ſumus? Appéndo quod pátior, contra id quod ſpero. Hoc nunc séntio, illud credo: & tamen plus eſt quod credo, quàm quod séntio.

℟. Saulus, qui & Paulus, magnus prædicátor, * A Deo confortátus convaleſcébat, & confundébat Judæos. ℣. Oſténdens quia hic eſt Chriſtus Fílius Dei. A Deo confortátus. Glória Patri. A Deo.

In

In tertio Nocturno, Lectio vii. & viii. ſumuntur ex quarta die Octavæ de Communi Abbatum, Homilia S. Joannis Chryſoſtomi. **Si céntuplum**, &c. in Euangel. **Ecce nos relíquimus**, &c. ut infrà. 306. cum ſequent. ℟ iis, & nona Lectio de S. Agnete ſecundò.

℟. vii. **Sancte Paule Apóſtole prædicátor veritátis, & doctor Géntium: * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit, ut digni efficiámur grátia Dei. ℣. Tu es vas electiónis ſancte Paule Apóſtole, prædicátor veritátis. Intercéde.**

℟. viii. **Damáſci, præpóſitus Gentis Aretæ regis vóluit me comprehéndere: * Et à frátribus per murum demíſſus ſum in ſporta, * Et ſic eváſi manus ejus in nómine Dómini. ℣. Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſcit quia non méntior. Et à frátribus.**

Glória Patri. Et ſic.

Die 29. Januarii. Quinta die.

Fit de S. Franciſco Saleſio Epiſcopo & Confeſſ. Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 30. Januarii. Sexta die.

Fit de S. Martina virgine & mart. Semid. cum commemoratione Octavæ.

Die 31. Januarii. Septima die.

Fit de S. Petro Nolaſco Confeſſore, Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 1. Februarii.

Feſtum S. Ignatii transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſt.

Serm. de Ferendis reprehenſionibus.

Lectio iv.

SAulus autem adhuc ſpirans minas, & cædem in diſcípulos Dómini. Atqui in epíſtolis Paulus vocátur: quare ergo nomen mutávit Spíritus ſanctus? Quemádmodum dóminus, qui ſervum mercátus eſt, oſténdere volens ſe dóminum ſervi, nomen illíus immútat: ita & Spíritus ſanctus fecit, ubi Paulum captívum accépit, vocábulum ejus mutávit, ut étiam inde díſceret Paulus, ſe habére Dóminum. Nóminum enim impoſítio domínii ſignum eſt, & præcípuum. Volens enim Dóminus docére Adámum, quòd eum príncipem & dóminum ómnium feciſſet, addúxit ad eum ómnia animália, ut vidéret quid vocáret ea.

℟. **Tu es vas.** 60.

Lectio v.

VErùm quam ob cauſam Spíritus ſanctus non ſtatim mutávit nomen Pauli, ſed expectávit ad tantum tempus? Si ſtatim converſo Paulo mutátum fuiſſet & nomen ejus, tunc minùs maniféſta fuiſſet ejus convérſio, & ad fidem translátio.

Nam

Nam ſicut in fámulis uſu evenire ſolet, quòd obſcúri fiant, ſi quàm primùm fugam iniérunt, ſua nómina mutárint; ita & in Paulo contigíſſet, ſi mox ut relíctis Judæis ad nos venit, áliud nomen ſortítus fuiſſet: nemo enim ſcivíſſet, quòd perſecútor ille eſſet Euangelíſta. Hinc enim omnes diſcébant, quòd ille ipſe eſſet, qui priùs fúerat Eccléſiam perſecútus.

℟. Grátia Dei. 60.

Longè infrà. Lectio vi.

Aggrediúntur hìc nos quidam dicéntes: Et quid mirum, quòd Paulus ad fidem pervénit, cùm Deus vocem illam, quaſi funem cervíci ejus injécerit, vique ipſum ad ſe dúxerit? Atténdite diligénter. Qualis illa vis & necéſſitas, dic, ò homo? Vocávit eum ſupérnè. Credis omnino quòd vocávit eum ſupérnè? Igitur & te hódie vocat per illam vocem, cur & tu non obédis? Vides non eſſe neceſſitátis negótium? nam ſi necéſſitas quædam foret, oportébat & te obedíre: cùm autem & tu non obédis, maniféſtum, quòd ille voluntárius obedívit. Multum quidem fecit ad ſalútem Pauli vocátio: non tamen deſtítuit eum à ſuis óperibus; & ſuæ própriæ voluntátis laude: neque nócuit ejus líbero arbítrio, ſed voluntárius advénit ipſe, atque ſua bona voluntáte. ℟. Saulus. 60.

In iii. Noct. ut in die Feſto de Communi Oct. Abbatũ, Homil. S. Hieron. Grandis fidúcia. &c. ut infrà. 303.

Die 24. Februarii.

INFRA OCTAVAM S. MATHIÆ APOST.

Si hoc feſtum venerit ante Quadr. fit de illa Oct. uſque ad Fer. iv. Cinerum excluſive. Lectiones & ℟ia ſecundi Noct. de Communi Oct. Apoſtol. ut infrà. Lect. iii. Noct. Homil. in Euang. Confiteor tibi Pater, &c. de Cõmuni plurimorum Martyr. 221. cum Reſp. de Communi Oct. Apoſtolorum.

Die 1. Maji.

INFRA OCTAVAM SS. PHILIPPI & JACOBI Apoſtolorum.

Lect. ii. Noct. de Communi Oct. Apoſt. infrà. ℟. Lux perpétua. cum reliq. ut in eodem Communi tempore Paſch. 101.

Die 2. Maji. Secunda die.

Fit de ſancto Athanaſio Epiſcopo & Conf. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 3. Maji. Tertia die.

De Inventione S. Crucis, Duplex, ſine commemoratione Octavæ.

Die 4. Maji. Quarta die.

Fit de S. Monica Vidua, Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die

Digitized by Google

Die 5. Maji. Quinta die.

Fit de S. Pio V. Papa & Confeſſ. Semiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 6. Maji.

Fit de S. Joanne ante portam Latinam, Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 7. Maii.

Fit de S. Stanislao Epiſc. & martyre, Semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 8. Maji. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Non turbétur cor veſtrum. Créditis in Deum, & in me crédite. In domo Patris mei manſiónes multæ ſunt. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 68. in Joann.

QUómodo vadit, & parat locum, ſi jam multę manſiónes ſunt? Aut, ſi adhuc parándus eſt, cur non méritò dixiſſet, Vado paráre? An iſtæ manſiónes & ſunt, & parándæ ſunt? Si quò minùs enim eſſent, dixiſſet, Vado paráre: & tamen quia ita ſunt, ut parándæ ſint, non eas vadit paráre, ſicut ſunt: ſed ſi abíerit, & paráverit, ſicut futúræ ſunt, iterùm véniens accípiet ſuos ad ſeipſum, ut ubi eſt ipſe, ſint & ipſi. Quómodo ergo manſiónes in domo Patris non áliæ, ſed ipſæ, & ſine dúbio jam ſunt ſicut parándæ non ſunt, & nondum ſunt, ſicut parándæ ſunt? ℟. Ego ſum vitis vera, & vos pálmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allelúja, allelúja. ℣. Sicut diléxit me Pater, & ego diléxi vos. Qui manet.

Lectio viii.

QUómodo ergo putámus, niſi quómodo étiam Prophéta prædicat Deum, quia fecit quæ futúra ſunt? Non enim ait, Qui factúrus eſt, quæ futúra ſunt; ſed, Qui fecit quæ futúra ſunt. Ergo & fecit ea, & factúrus eſt ea: nam neque facta ſunt, ſi ipſe non fecit: neque futúra ſunt ſi ipſe non fécerit. Fecit ergo ea prædeſtinándo, factúrus eſt operándo. Sicut diſcípulos quando elégerit, ſatis índicat Euangélium, tunc útique quando eos vocávit: & tamen ait Apóſtolus: Elégit nos ante mundi conſtitutiónem: prædeſtinándo útique, non vocándo. Quos autem prædeſtinávit, illos & vocávit. Sic & manſiónes præparávit & præparat; nec álias, ſed quas præparávit, has præparat, qui fecit quæ futúra ſunt: quas præparávit prædeſtinándo, præparat operándo.

℟. Cándidi facti ſunt Nazaræi

ræi ejus, allelúja: ſplendórem Deo dedérunt, allelúja; * Et ſicut lac coaguláti ſunt, allelúja, allelúja.
℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, ſapphíro pulchrióres. Et.
Glória Patri. Et.

Lectio ix.

SEd quid eſt, quòd ut præparáret ábiit, cùm profécto nos ipſos præparet, quod non fáciet, ſi relíquerit? Agnóſco Dómine, ut poſſum: nimírum illud ſigníficas, quia ut paréntur iſtæ manſiónes, vívere debet juſtus ex fide. Qui enim à Dómino peregrinántur, opus habent ex fide vívere, quia per hanc ad ſpéciem contemplándam paråntur. Eat ergo Dóminus, & paret locum. Eat ne videátur, láteat ut credátur. Tunc enim locus parátur, ſi ex fide vivátur. Créditus deſiderétur, ut deſiderátus habeátur. Deſidérium dilectiónis præparátio eſt manſiónis. Ita Dómine, para quod paras: nos enim tibi paras, & te nobis paras; quóniam locum paras, & tibi in nobis, & in te nobis. Tu enim dixíſti: Manéte in me, & ego in vobis.
Te Deum laudámus.

Feſtum Apparitionis S. Michaelis Archangeli transfertur in aliam diem.

Die 6. Maji.

INFRA OCTAVAM SANCTI JOANNIS ante Portam Latinam.

Lect. ſecundi Noctur. de Communi Oct. Apoſt. infrà. ℟. Lux perpétua. cum reliquis de eodem Communi tempore Paſchali, 101.

Die 7. Maji. Secunda die.

Fit de S. Stanislao Epiſc. & mart. Semiduplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 8. Maji. Tertia die.

De Apparitione S. Michaelis Archangeli, Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 9. Maji. Quarta die.

De S. Gregorio Nazianzeno Epiſcopo & Confeſſore, Duplex, cum comm. Oct.

Die 10. Maji. Quinta die.

Fit de S. Antonino Epiſcopo & Confeſſore, Semiduplex, cum comm. Octavæ.

Die 11. Maji. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo témpore: Accéſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi cum filiis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 5. de Fide ad Gratianum, cap. 2. poſt initium.

COnſideráte, quæ mater filiórum Zebedæi cum

cum filiis & pro filiis petat: Mater eſt útique, cui pro filiórum honóre ſolícitæ, inmoderátior quidem, ſed tamen ignoſcénda mensúra votórum eſt. Atque mater ætáte longæva, ſtúdio religióſa, ſolátio deſtitúta, quæ tunc témporis, quando vel juvánda, vel alénda foret válidæ prolis auxílio, abéſſe ſibi líberos patiebátur, & voluptáti ſuæ mercédem ſequéntium Chriſtum prætúlerat filiórum. Qui prima voce vocáti à Dómino (ut légimus) relíctis rétibus & patre ſecúti ſunt eum. ℟. Ego ſum. 63.

Lectio viii.

HÆc ígitur ſtúdio matérnæ ſedulitátis indulgéntior obſecrábat Salvatórem, dicens: Ut sédeant hi duo filii mei, unus ad déxteram tuam, & alter ad ſiníſtram in regno tuo. Et ſi error, pietátis tamen error eſt. Néſciunt enim matérna víſcera patiéntiam: & ſi voti avára, tamen veniábilis cupíditas, quæ non pecúniæ eſt ávida, ſed grátiæ. Nec inverecúnda petítio, quæ non ſibi, ſed líberis conſulébat. Matrem conſideráte, matrem cogitáte. ℟. Cándidi. 63.

Lectio ix.

COnſiderábat Chriſtus matris dilectiónem, quæ filiórum mercéde grandævam ſolabátur ſenéctam: & deſidériis licèt feſſa matérnis, chariſſimórum pignorum tolerábat abséntiam. Conſideráte étiam féminam, hoc eſt, ſexum fragiliórem, quem Dóminus própria nondum confirmáverat paſſióne. Conſideráte, inquam, Hevæ illíus primæ mulíeris hærédem, transfúſa in omnes immoderátæ cupiditátis ſucceſſióne labéntem: quam Dóminus adhuc próprio sánguine non redémerat, nondum inólitam affectibus ómnium immódici contra fas honóris appeténtiam ſuo Chriſtus cruóre dilúerat. Hæreditário ígitur múlier delinquébat erróre.

Te Deum laudámus.

Die 12. Maji. Septima die.

Fit de SS. Nereo, &c. mart. Semid. cum comm. Octavæ.

Die 13. Maji. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo témpore: Acceſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi cum filiis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 66. in Matth.

NOn turbétur quiſquam, ſi ádeò imperféctos dícimus Apóſtolos fuiſſe: nōdum enim myſtériū crucis erat conſummátum,

non-

nondum grátia Spíritus in corda ipsórum infúſa. Quòd ſi virtútem ipsórum díſcere cupis, quales poſt datam grátiam Spíritus fúerint, consídera, & vidébis, omnem ab illis pervérſam affectiónem fuiſſe ſuperátam. Hac enim de cauſa eórum modò imperféctio revelátur, ut apértè percípere poſſis, quales súbitò per grátiam effécti fuérunt. Quòd ígitur nihil ſpiritále petébant, nec de cœléſti regno quidquam cogitábant, perſpícuum eſt. Sed tamen inſpiciámus étiam quómodo accédant, & quid dicant. Vólumus, ínquiunt, ut quodcúmque petiérimus, fácias nobis. Ad quod Chriſtus, Quid vultis? reſpóndit: non ignórans certè, ſed ut eos reſpondére cogat, & ulcus détegat, & ita medicaméntum appónat.

℟. Ego ſum. 63. Lectio viii.

ILli verò cùm erubéſcerent, & verecúndia prohiberéntur, quóniam humáno afféctu eò devénerant, ſeórſum ab áliis diſcípulis Chriſtum accipiéntes, interrogavérunt. Progréſſi ſunt enim, inquit, ne illis manifésti fierent: & ita demum ea quæ volébant, dixérunt. Volébant autem, ut ego conjício, quóniam ſuper duódecim ſedes ſeſſúros diſcípulos audiérunt, primátum hujus conséſſus impetráre: & præpóni quidem ſe céteris ſciébant, Petrum verò ſibi præférri formidántes, dícere auſi ſunt: Dic ut unus à dextris, alter à ſiníſtris sédeat. Et urgent dicéntes: Dic. Quid ígitur ipſe? Ut ſignificáret eos nihil pétere ſpiritále, ſed nec ſcire quidem quid póſtulent: non enim pétere audérent, ſi ſcirent: Neſcítis, ait, quid petátis: neſcítis quàm magnum hoc ſit, quàm mirábile, ac ipſas ſuperióres excédens virtútes.

℟. Cándidi. 63. Lectio ix.

ET adjécit: Potéſtis bíbere cálicem, quem ego bibitúrus ſum; & baptíſmo, quo ego baptízor, baptizári? Perpéndis, quómodo ſtátim ab hac opinióne ipſos remóvit, contrária eis díſſerens. Nam vos, inquit, de honóribus & de corónis mecum ágitis: ego verò de luctámine atque ſudóre díſſero. Non præmiórum hoc tempus eſt, nec illa glória mea modò apparébit; ſed cædis ac periculórum tempus præſens eſt. Pérſpice autem, quáliter ipſo interrogatiónis modo & hortátur & állicit. Non enim dixit: Poteſtíſne cædem ſubíre? poteſtíſne veſtrum effúndere sánguinem; ſed, Quonam pacto potéſtis bíbere cálicem? Deínde allíciens, inquit, Quem ego bibitúrus ſum: ut ipſa cum eo com-

Digitized by Google

communicatióne labórum promptióres redderéntur. Te Deum laudámus.

Die 11. *Junii*.

INFRA OCTAVAM S. BARNABÆ APOSTOLI.

Lectiones & Reſponſoria ſecundi Nocturni de Communi Octava Apoſtolorum, ut infrà. 101.

Die 12. *Junii*. *Secunda die*.

Fit de S. Joanne à S. Facundo Conf. duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 13. *Junii*. *Tertia die*.

Fit de S. Antonio de Padua Confeſſ. duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 14. *Junii*. *Quarta die*.

De S. Baſilio Magno Epiſcopo & Conf. duplex, cum commem. Octavæ.

Die 15. *Junii*. *Quinta die*.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euángélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homilía ſancti Hilárii Epíſcopi.

Can. 10. in Matth. circa med.

INſtrúctos nos ſerpéntis prudéntia monet eſſe oportére. Hunc, ántequam Adam tradúceret, jam ſapiéntem Géneſis nuncupávit, & prudéntiam ejus malignántis consílii órdine dócuit. Primùm enim ánimam ſexus mollióris aggréſſus eſt, ſpe deínde illéxit, & communiónem immortalitátis ſpopóndit: & per hæc tanta præmia, opus consílii & voluntátis ſuæ geſſit. Pari ígitur opportunitáte introſpécta uniuſcujúſque & natúra & voluntáte, verbórum adhibénda prudéntia eſt: ſpes bonórum futurórum reveládna, & cœléſtia perféctæ fidei præmia proferénda.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

ET quod ille mentítus eſt, nos prædicémus ex vero, ſecúndùm ſponſiónem Dei, Angelis símiles futúros eſſe qui credent: ut mentes plébium fáciles, & abſolútas circumſæviéntibus licèt lupis & hæréticis, promíſſis regnórum cœléſtium occupémus, & rerum fidem ſerpéntis prudéntia, colúmbæ ſimplicitáte tradámus. Monet étiam tráditis abéſſe oportére curam reſponſiónis, ſed expectándum pótiùs quid Spíritus Dei súggerat. Quia fides noſtra ómnibus præcéptis divínæ voluntátis inténta, ad reſponſiónem ſciéntiæ inſtruétur; in exémplo habéntes Abraham, cui poſtuláto ad hóſtiam Iſaac, non défuit áries ad víctimam.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lect. ix. de SS. Vito, & c. mart.

Die

Digitized by Google

Die 16. Junii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 119. de diverſ.

AUdíſtis, fratres, cùm ſanctum Euangélium legerétur, quemádmodum Dóminus noſter Jeſus Chriſtus diſciplína ſua ſuos corroboráverit, dicens: Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Conſideráte, fratres mei, quid fáciat, ſi unus lupus inter multas oves véniat: quantacúmque ſint óvium míllia, uno lupo in médio, turbabúntur: & ſi non omnes laniántur, omnes tamen terréntur. Qualis ergo erat iſta rátio, quale consílium, qualis potéſtas, nec lupum ad oves admíttere, ſed in lupos oves míttere? Mitto, inquit, vos ſicut oves in médio lupórum: non ad límites lupórum, ſed in médio lupórum. ℟. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

ERat ergo lupórum agmen, oves paucæ. Cùm enim multi lupi occidérunt paucas oves, convérſi ſunt lupi, & facti ſunt oves. Audívimus ergo quod mónuit qui corónas promíſit, & agónem præmíſit: & quia expéctat certántes, ádjuvat laborántes. Cujúſmodi certámen indíxit? Eſtóte, inquit, aſtúti ut ſerpéntes & símplices ſicut colúmbæ. Hoc qui intelléxerit & tenúerit, ſecúrus móritur. Quis autem ſecúrus móritur, niſi qui ſe ſic nóverit moritúrum; ut mors in illo moriátur, vita coronétur? ℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

QUaprópter, chariſſimi, exponéndum eſt nobis, quamvis hinc jam ſæpiùs dixérimus, quid ſit, símplices eſſe ut colúmbæ, aſtúti ut ſerpéntes. Si jam ſimplícitas columbárum indícta eſt nobis, aſtútia ſerpéntis quid facit in colúmbæ ſimplicitáte? Amo in colúmba quòd fel non habet; tímeo in ſerpénte quòd venénum habet. Noli ex omni parte horrére ſerpéntem: habet quod óderis, habet quod imitéris. Serpens enim cùm fúerit ſenectúte prægravátus, & sénſerit pondus vetuſtátis, coárctat ſuper cavérnam, & ponit túnicã véterem, ut novus exúltet. Imitáre illum Chriſtiáne, qui audis Chriſtũ dicéntem: Intráte per angúſtam portam. Et Paulus Apóſtolus tibi dicit: Exúite véterem hóminem cum áctibus ſuis, & indúite novum. Te Deum.

Die

Digitized by Google

Die 17. Junii. Septima die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtini Epíſcopi. Unde ſuprà.

HAbes ergo quod imitéris in ſerpénte: noli mori pro vetuſtáte, ſed pro veritáte. Qui móritur pro cómmodo temporáli, pro vetuſtáte móritur: cùm autem exútus fúeris omni iſta vetuſtáte, imitátus es aſtútiam ſerpéntis. Imitáre & illum in hoc: ſerva caput tuum, tene apud te Chriſtum. Si fortè áliquis veſtrùm advértit aliquándo, cùm volúerit cólubrum occídere, quómodo pro cápite ſuo totum corpus óbjicit íctibus feriéntis: illud in ſe feríri non vult, ubi ſe novit vitam habére. Et Chriſtus vita noſtra eſt: ipſe enim dixit: Ego ſum via, véritas, & vita. Audi & Apóſtolum: Caput viri Chriſtus eſt. Qui ergo Chriſtum ſervat in ſe, caput ſuum ſervat pro ſe.

℟. Iſti. 108. Lectio viii.

JAm verò quid opus eſt commendáre multis verbis ſimplicitátem columbárum? cavénda enim erant venéna ſerpéntis. Ibi imitátio periclitabátur, ibi erat quod timerétur. Colúmbam verò ſecúrus imitáre, atténde colúmbas in ſocietáte gaudére: ubíque ſimul volant, ſimul paſcúntur, nolunt eſſe ſolæ: communióne gaudent, charitátem ſervant, gemítibus amóris múrmurant, óſculis filios génerant. Nam quando colúmbę, quod plerúmque advértimus, rixántur de céllulis ſuis, quodámmodo pacáta conténtio eſt. Numquid quia rixántur, ſeparántur? ſimul volant, ſimul paſcúntur, & ipſa inter ſe pacáta eſt rixa.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

VIde rixam columbárũ. Apóſtolus dicit: Si quis verbo noſtro non obáudit per epíſtolã, hunc notáte, & nolíte commiſcéri cum eo. Ecce rixa: ſed atténde, quóniam columbárum eſt rixa, non lupórum. Contínuò ſubjécit: Et non ut inimícum exiſtimétis, ſed corrípite ut fratrem. Colúmba amat, & quando rixátur: lupus odit & quando blandítur. Columbárum ergo ſimplicitátem habéntes, aſtútiam ſerváte ſerpéntum.

Te Deum laudámus.

Die 18. Junii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ecce

ego

Digitized by Google

ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 34. in Matth. paulò poſt initium.

DIligénter consídera, qui ſunt qui hæc árdua & laborióſa ádeunt, formidolóſi vidélicet, & indócti, illiteráti, rudes, obſcúri quidam hómines & ignóti, qui numquam Philoſophórum percepérunt inſtitúta, vixque umquam in forum deſcendérunt, piſcatóres, & publicáni, multis repléti rebus, quæ jure ánimos eórum poſſent dejícere. Nam ſi magnos & claros viros tāta diffícultas rerum potuíſſet cōmovére, quómodo non potuíſſet imperítos hómines, quibus nullíus rei magnæ áliquid venit in mentem? ſed non dejécit, neque turbávit: nec id injúria, dicet quíſpiam: cùm ſe intellígerent poſſe lepróſos mundáre, dæmónia ejícere.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

EGo autem dícere non dubitárim, quia vidélicet idípſum jure debébat ipſos conturbáre; quóniā, qui tantam poteſtátem habérēt, ut defúnctos étiam à morte poſſent excitáre, hi tanta perícula eſſent ſubitúri, tanta bella geſtúri, ad júdices vincti deducéndi, commúnis dénique totíus orbis admonítio futúri. Quæ ígitur in ómnibus his erat conſolátio? ſola mitténtis virtus. Quocírcà ita ſignánter incépit: Ecce ego mitto vos. Sufficiat hoc vobis ad omnem conſolatiónem, ſatis ſit ad confiténdum. Vides, quanta ejus eſt auctóritas? intélligis, quóniam máxima ſit potéſtas? pércipis inexpugnábilem ejus eſſe virtútem?

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio nona de SS. Marco, &c. mart.

Die 25. Julii.

INFRA OCTAVAM SANCTI JACOBI APOSTOLI.

Lect. & ℟. ii. Noctur. de Communi Octava Apoſtolorum, ut infra. 101.

Die 26. Julii, Secunda die.

Fit de S. Anna, dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 27. Julii. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

IN illo témpore: Accéſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi cum filiis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía ſancti Hilárii Epíſcopi.

Can. 20.

NOn ſine áliquo moménto rerum ita efféctum fuíſſe exiſtimándum eſt, ut mater filiórum Zebedæi

dæi Dóminum deprecarétur. Numquid & filiis peténdi familiáritas non erat? ſed erat geſtórum effectibus prophetándum. Itaque in matre filiórum Zebedæi lex intellígitur, quæ confidéntia privilégii ſui pro credéntibus ex ſe pópulis deprecátur: quæ quia ſupériùs audíerat primos noviſſimos, & noviſſimos primos futúros: deférri filiis ſuis orat, ut in Dómini regno unus ad déxteram ejus sédeat, alter ad ſiniſtram. Cui Dóminus reſpóndit, neſcíre eam quid oret. Nihil quidem de glória Apoſtolórum ambigebátur, & judicatúros eos ſermo ſupérior expóſuit.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

DEnique in médio ſermóne, an cálicem ſuum poſſent bíbere intérrogat. At illi, qui jam martyrii libertátem conſtantiámque retinébant, bibitúros ſe pollicéntur. Dóminus collàudans eórum fidem, ait, martyrio quidem eos ſecum cómpati poſſe; ſed lævæ ejus ac déxteræ aſſidére, áliis à Deo Patre fuiſſe depóſitum. Et quidem, quantum arbitrámur, ita honor iſte áliis eſt reſervátus, quòd tamen nec Apóſtoli ab eo erunt aliéni: qui in duódecim Patriarchárum ſede conſidéntes Iſraélem judicábunt. Céterùm, ut rátio ſpirituális intelligéntiæ plena eſſet, pro duóbus Dóminum mater orávit. Duæ enim ſunt vocatiónes ex Iſrael: una diſcipulórum Joánnis, áltera Apoſtolórum & Phariſæórum. Ideò ígitur pro duóbus orávit, quia Euangélio Chriſti hæ vocatiónes géminæ credidérunt.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lectio de S. Pantaleone martyre.

Die 28. Julii. Quarta die.

Fit de SS. Nazario, &c. mart. ſemid. cum commemoratione Octavæ.

Die 29. Julii. Quinta die.

De S. Martha virgine, ſemid. cum commem. Octavæ.

Die 30. Julii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

IN illo témpore: Accéſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi cum filiis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Poſt initium.

CRedéndum eſt, quòd illa máximè cauſa, vel muliebrem matris affectum, vel carnáles adhuc diſcipulórum ánimos ad hæc poſtulánda concitáverit, quia meminiſſent ſermónis Dómini, cùm ait: Cùm sséderit Filius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis &

vos

vos ſuper ſedes duódecim; renoſsétque ſe inter diſcípulos ſpeciáliùs à Dómino díligi, ſe ſpeciáliùs cum beáto Petro cónſcios ſæpè factos arcanórum, quæ ignorárent céteri, quod frequens ſancti Euangélii textus índicat. Hinc eſt enim, quòd ipſis quoque quo modo Petro, novum ab illo nomen impónitur; ut ſicut ille, qui priùs Simon dicebátur, per fortitúdinem ac ſtabilitátem fidei impugnábilis vocábulum Petri méruit; ita & iſti Boanérges, hoc eſt, filii tonítrui vocaréntur: quia vidélicet & vocem Patris ſuper Dóminum in monte clarificátum unà cum Petro audírent, & plura áliis diſcípulis myſteriórum ſecréta cognóſcerent.

℟. Iſti ſunt, qui, 108.

Lectio viii.

QUia verò iidem filii Zebedæi promptum gerébant ánimum ad bibéndum cálicem Dómini, conſtat eos cum céteris Apóſtolis dignitátem sédium, quam quærébant, accepiſſe; non tamen ea diſtinctióne qua petébant, ſed ambo priùs ad ſiníſtram ejus ad tempus, ambo nunc ad déxteram ejus ſedére perpétuò meruérunt. A ſiníſtris quippe Chriſti ſedébant, cùm regéndis in hac vita fidélium pópulis Apoſtólico jure præſidérent, illo nimírum in regno, de quo ipſe ait: Regnum Dei intra vos eſt. Sedent à dextris nunc in illa, quæ mortem neſcit, vita, júdices mundi cum illo, utrámque hanc ſedem illis ipſo Fílio cum Patre paránte.

℟. Iſti ſunt viri, 109.

Nona Lectio de Sanctis Abdon, & Sennen martyribus, ut in Breviario.

Die 31. Julii. Septima die.

Fit de ſancto Ignatio Confeſſore, Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 1. Auguſti.

Feſtum ſancti Petri ad Vincula transfertur in aliam diem non impeditam.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo témpore: Accéſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi cum filiis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. Comment. in Matth. cap. 20.

UNde opiniónem regni habet mater filiórum Zebedæi, ut cùm Dóminus díxerit, Fílius hóminis tradétur princípibus ſacerdótum, & Scribis, & condemnábunt eum morte, & tradent Géntibus ad illudén-

déndum, & flagellándum, & crucifigéndum: & ignomíniam paſſiónis timéntibus diſcípulis nuntiáret; illa glóriam póſtulet triumphántis? Hac, ut reor, ex cauſa, quia poſt ómnia díxerat Dóminus: Et tértia die reſúrget; putávit eum múlier poſt reſurrectiónem illicò regnatúrum, & hoc quod in ſecúndo advéntu promíttitur, in primo eſſe compléndum: & aviditáte feminea præséntia cupit, immemor futurórum.

℞. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

Mater póſtulat, & Dóminus diſcípulis lóquitur: intélligens preces ejus ex filiórum deſcéndere voluntáte. Potéſtis bíbere cálicem, quem ego bibitúrus ſum? Cálicem in Scriptúris divínis intellígimus paſſiónem, juxta illud: Pater, ſi poſsíbile eſt, tránſeat à me calix iſte. Et in Pſalmo: Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Cálicem ſalutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo. Statímque inſert quis iſte ſit calix: Pretióſa in conſpéctu Dómini mors ſanctórum ejus.

℞. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lectio de SS. Machabæis martyribus, ut in Breviario.

Die 1. Auguſti.

INFRA OCTAVAM S. PETRI AD VINCULA.

Lectiones ſecundi Nocturni de Communi Octava Apoſtolorum, ut infrà. 101. cum ſequentibus Reſponſoriis.

℞. iv. Dómine ſi tu es, jube me veníre ad te ſuper aquas: Et exténdens manum apprehéndit eum, & dixit Jeſus: Módicæ fidei, quare dubitáſti? ℣. Cùmque vidíſſet ventum válidum veniéntem, tímuit: & cùm cœpiſſet mergi, clamávit dicens: Dómine ſalvum me fac. Et exténdens.

℞. v. Surge Petre, & índue te veſtiméntis tuis, áccipe fortitúdinem ad ſalvándas Gentes: * Quia cecidérunt caténæ de mánibus tuis. ℣. Angelus Dómini áſtitit, & lumen reſúlſit in habitáculo cárceris, percuſſóque látere Petri excitávit eum dicens: Surge velóciter, Quia cecidérunt.

℞. vi. Tu es paſtor óvium, princeps Apoſtolórum, tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeò tibi tráditæ ſunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris ſuper terram, erit ligátum & in cœlis: & quodcúmque ſólveris ſuper terram, erit ſolútum & in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

Digitized by Google

Die 2. Auguſti. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Venit Jeſus in partes Cçſaréæ Philíppi: & interrogábat diſcípulos ſuos, dicens: Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Epíſcopi.

Commentar. in Matth. can. 16. poſt init.

DOminus à diſcípulis requírit, quem ſe hómines eſſe dícerent: & adjécit, hóminis filium. Hæc enim confeſſiónis tenénda rátio eſt, ut ſicut Dei Fílium, ita & filium hóminis meminérimus: quia álterum ſine áltero nihil ſpei tríbuit ad ſalútem. Editis ítaque, quæ divérſæ de eo erant hóminum opiniónibus, quid de ſe ipſi séntiant quærit. Petrus reſpóndit: Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditiónes propoſitiónis expénderit; Dóminus enim díxerat: Quem me hómines eſſe dicunt, fílium hóminis? Et certè filium hóminis, contemplátio córporis præferébat. Sed addéndo, Quem me eſſe dicunt, ſignificávit, præter id quod in ſe videbátur, eſſe áliud ſentiéndum: erat enim hóminis fílius. Quod ígitur de ſe opinándi judícium deſiderábat? Non illud arbitrámur quod de ſe ipſe confeſſus eſt: ſed occúltum erat, de quo quærebátur, in quod ſe credéntium fides debébat exténdere.

℟. Ego pro te rogávi Petre, ut non deficiat fides tua: *Et tu aliquándo convérſus confirma fratres tuos.

℣. Caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus, qui eſt in cœlis. Et tu.

Lectio viii.

ET dignum planè confeſſio Petri præmium conſecúta eſt; quia Dei Fílium in hómine vidíſſet. Beátus hic eſt, qui ultra humánum óculos intendíſſe & vidíſſe laudátus eſt: non id quod ex carne & sánguine erat cóntuens, ſed Dei Fílium cœléſtis Patris revelatióne conſpíciens: dignúſque judicátus, qui quod in Chriſto Dei eſſet, primus agnóſceret. O in nuncupatióne novi nóminis felix Eccléſiæ fundaméntum: dignaque ædificatióne illíus petra, quæ inférnas leges, & tártari portas, & ómnia mortis clauſtra diſſólveret! O beátus cœli jánitor, cujus arbítrio claves ætérni áditus tradúntur, cujus terréſtre judícium præjudicáta auctóritas ſit in cœlo! ut quæ in terris aut ligáta ſint aut ſolúta, ſtatúti ejúſdem conditiónem obtíneant & in cœlo.

℟. Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Reſpóndens

dens Petrus, dixit: Tu es Chriſtus Filius Dei vivi:* Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificábo Eccléſiam meam.
℣. Beátus es Simon Bar-Jóna, quia caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus, qui eſt in cœlis. Et ego. Glória Patri. Et ego.

Lectio ix. S. Stephani Papæ & martyris.

Die 3. Auguſti. Tertia die.

Fit de Inventione S. Stephani, ſemidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 4. Auguſti. Quarta die.

De ſancto Dominico Confeſſ. duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 5. Auguſti. Quinta die.

De Dedicat. S. Mariæ ad Nives, duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 6. Auguſti. Sexta die.

De Transfiguratione Domini, duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 7. Auguſti. Septima die.

Fit de S. Cajetano Confeſſ. duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 8. Auguſti.

Feſtum SS. Cyriaci, &c. transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b

IN illo témpore: Venit Jeſus in partes Cæſaréæ Philíppi: & interrogábat diſcípulos ſuos, dicens: Quem dicunt hómines eſſe Filium hóminis? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. Commentar. in Matth. cap. 16.

PUlchrè intérrogat: Quē dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? quia qui de Fílio hóminis loquúntur, hómines ſunt: qui verò divinitátem ejus intélligunt, non hómines, ſed dii appellántur. At illi dixérunt: Alii Joánnem Baptiſtam, álii autem Elíam. Miror, quoſdam intérpretes cauſas errórum inquírere ſingulórum, & diſputatiónem longíſſimam téxere, quare Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum álii Joánnem putáverint, álii Elíam, álii Jeremíam, aut unum ex Prophétis: cùm ſic potúerint erráre in Elía & Jeremía, quo modo Heródes errávit in Joánne, dicens: Quem ego decollávi Joánnem, ipſe ſurréxit à mórtuis, & virtútes operántur in eo.
℟. Ego pro te. 74.

Lectio viii.

VOs autem quem me eſſe dícitis? Prudens lector atténde, quòd ex conſequéntibus, textúque ſermónis, Apóſtoli nequáquam hómines, ſed dii appellántur. Cùm enim dixíſſet: Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? ſubjécit: Vos au-

tem quem me eſſe dícitis? Illis, quia hómines ſunt, humána opinántibus; vos qui eſtis dii, quem me eſſe exiſtimátis? Petrus ex persóna ómnium Apoſtolórum profitétur: Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi. Deum vivum appéllat, ad diſtinctiónem eórum deórum, qui putántur dii, ſed mórtui ſunt.

℟. Quem dicunt. 74.

Lectio ix.

RESpóndens autem Jeſus, dixit ei: Beátus es Simon Bar-Jóna. Teſtimónio de ſe Apóſtoli reddit vicem. Petrus díxerat: Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi: mercédem recépit vera conféſſio. Beátus es Simon Bar-Jóna. Quare? Quia non revelávit tibi caro & ſanguis, ſed revelávit Pater. Quod caro & ſanguis reveláre non pótuit, Spíritus ſancti grátia revelátum eſt. Ergo ex confeſſióne ſortitur vocábulum, quòd revelatiónem ex Spíritu ſancto hábeat, cujus & filius appellándus ſit. Síquidem Bar-Jóna in noſtra lingua ſonat, filius colúmbæ.

Te Deum laudámus.

Die 24. Auguſti.

INFRA OCTAVAM S. BARTHOLOMÆI APOSTOLI.

Extra Romam.

Lectiones & Reſponſoria ſecundi Nocturni de Communi Octava Apoſtolorum, ut infrà. 101. Reſponſoria tertii Nocturni, ex eodem Communi. 108.

Die 25. Auguſti. Secunda die.

Fit de S. Ludovico Confeſſore, Semiduplex, cum commemor. Octavæ.

Die 26. Auguſti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Exiit Jeſus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epiſcopi.

Lib. 5. in Luc. c. 6.

NOn omnis, qui orat, aſcéndit in montem: eſt enim orátio, quæ peccátum facit: ſed qui benè orat, à terrénis ad ſuperióra progrédiens, vérticem curæ ſublímis aſcéndit. At ille non aſcéndit in montem, qui de ſæculi divítiis, aut de honóre ſolícitus eſt: non aſcéndit in montem, qui fundi jus optat aliéni. Aſcéndit ille, qui Deum quærit: aſcéndit ille, qui curſus ſui Domínica adjuménta depóſcit.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Paulò poſt. Lectio viii.

NOli inſidiatríces aperíre aures, ut putes fílium quaſi infirmum rogáre, ut

Digitized by Google

ut impetret quod implére non poſſit. Poteſtátis auctor, obediéntiæ magiſter ad præcépta virtútis ſuo nos infórmat exémplo. Advocátum, inquit, habémus apud Patrem. Si advocátus eſt, debet útique pro meis intervenire peccátis. Non ergo quaſi infirmus, ſed quaſi pius óbſecrat. Vis ſcire, quia ómnia quæ velit poſſit? & advocátus & judex eſt: in áltero pietátis officium, in áltero insígne eſt poteſtátis.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix. de S. Zephyrino Papa & martyre.

Die 27. Auguſti. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo témpore: Exiit Jeſus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 2. Comment. in Luc. cap. 6.

NOtándum, quòd Euangélica & Apoſtólica ſcriptúra non ſolùm illos duódecim appéllat diſcípulos Chriſti, ſed & omnes qui in eum credéntes magiſtério ejus ad regnum cœlórum erudiebántur. Diſcípuli quippe à diſcéndo ſunt vocáti, ex quorum multitúdine, quos ipſe vóluit, elégit, quos & Apóſtolos nominávit. Apóſtoli Græcè, Latinè Miſſi dicúntur.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

CUjus ſacraméntum nóminis expónens Euangeliſta Marcus, ait: Et fecit ut eſſent duódecim cum illo, & ut mítteret eos prædicáre Euangélium. Et ipſe Dóminus dicit: Sicut miſit me Pater, & ego mitto vos. Qui benè duódecim ſunt elécti, ut videlicet mundi ſalútem, quam verbo prædicárent, ſuo quoque número myſticè commendárent.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

HInc eſt enim, quia cùm in typo Eccléſiæ Sálomon Dómino templum cónderet, fecit & mare æneum, in quo ſacerdótes lavaréntur, duodecímque illud boum clunis impóſuit, quorum tres Aquilónem, tres Occidéntem, tres Merídiem, & tres aſpícerent Oriéntem. Figuráliter insínuans, quóniam Apóſtoli Apoſtolorúmque ſucceſſóres cunctas orbis quadráti plagas, fide & confeſſióne ſanctæ Trinitátis eſſent à peccatórum labe purgatúri.

Te Deum laudámus.

Die 28. Auguſti. Quinta die.

Fit de ſancto Auguſtino Epiſcopo & Confeſſ. Dupl cum commem. Octavæ.

Digitized by Google

Die 29. Auguſti. Sexta die.

De Decollatione S. Joannis Baptiſtæ, Dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 30. Auguſti. Septima die.

De S. Roſa virg. dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 31. Auguſti. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo témpore: Exiit Jeſus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 2. Comment. in Lucæ cap. 6.

BArtholomæus Syrū nomen eſt, non Hebræum, & interpretátur, Fílius ſuſpendéntis aquas, hoc eſt, Fílius Dei: qui prædicatórum ſuórum mentes ad cœléſtia contemplánda ſuſpéndit, ut quò celſa libériùs pérvolant, eò terrenórum corda ferácius dictórum ſuórum guttis inébrient. Unde benè Móyſes de Ecclésia myſticè diſſerens, ait: Quia non eſt terra, ad quam ingredímini poſſidéndam, ſímilis terræ Ægypti, de qua exíſtis, ubi jacto sémine in hortórum morem aquę ducúntur irríguæ, ſed de cœlo plúvias expéctans, quam Deus ſuus inviſit omni témpore. Sæculáris enim ſapiéntia quaſi cóluber per humum ſerpit; divína autem de cœléſtibus íntonat.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Paulò infrà. Lectio viii.

ELectúrus Apóſtolos Dóminus in montána súbiit, turbas verò doctúrus ad campéſtria redit; quia non niſi in húmili Chriſtum turbæ vidére ſufficiunt. Nam hæc eſt norma, quam ſecútus Apóſtolus ait: Non pótui vobis loqui quaſi ſpiritálibus, ſed quaſi carnálibus. Quaſi párvulis in Chriſto lac vobis potum dedi, non eſcam; nondum enim poterátis, ſed ne nunc quidem potéſtis. Apóſtoli autem ipſi ſecúndùm Matthæum quaſi perfectióres, & in monte, & apérto Salvatóris ore docti eſſe narrántur.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

UBi ſi quis diligéntiùs utrúmque velit Euangeliſtam perſcrutári, poteſt intélligi, cùm in monte duódecim diſcípulos elégit è plúribus, quos & Apóſtolos nominávit, quod Matthæus prætermíſit, tunc illum habuiſſe ſermónem, quem Matthæus interpóſuit, & Lucas tácuit, hoc eſt, in monte. Ac deínde, cùm deſcendíſſet in loco campéſtri habuiſſe álterum ſímilem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet: & utrúmque ſermónem

eó-

eódem modo eſſe conclúſum; raróque úſpiam vel turbas Dóminum ad altióra ſequi, vel quémpiam débilem invénies in monte curári.

Te Deum laudámus.

Feſtum S. Raymundi Nonnati, Duplex, transfertur in aliam diem.

INFRA OCTAVAM S. BARTHOLOMÆI

Romæ, & ubi celebratur die 25. Auguſti.

Lect. & Reſponſ. ii. Noct. de Communi Oct. Apoſtolorum, infrà. 101.

Die 26. Auguſti. Secunda die.

Fit de S. Ludovico Confeſſ. Semidupl. cum commemor. Oct. & S. Zephyrini.

Die 27. Auguſti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo témpore: Exiit Jeſus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 5. in Lucam, c. 6.

NOn omnis, qui orat, aſcéndit in montem: eſt enim orátio, quæ peccátum facit: ſed qui benè orat, à terrénis ad ſuperióra progrédiens, vérticem curæ ſublímis aſcéndit. At ille non aſcéndit in montem, qui de ſæculi divítiis, aut de honóre ſolícitus eſt: non aſcéndit in montem, qui fundi jus optat alièni. Aſcéndit ille, qui Deum quærit: aſcéndit ille, qui curſus ſui Domínica adjuménta depóſcit.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Paulò pòſt. Lectio viii.

NOli inſidiatríces aperíre aures, ut putes fílium quaſi infirmum rogáre, ut ímpetret quod implére non poſſit. Poteſtátis auctor, obediéntiæ magíſter ad præcépta virtútis ſuo nos infórmat exémplo. Advocátum, inquit, habémus apud Patrem. Si advocátus eſt, debet útique pro meis interveníre peccátis. Non ergo quaſi infirmus, ſed quaſi pius óbſecrat. Vis ſcire, quia ómnia quæ velit poſſit? & advocátus & judex eſt: in áltero pietátis officium, in áltero insígne eſt poteſtátis.

℟. Iſti ſunt. 109. Lectio ix.

ELígitur & Judas, non per imprudéntiam, ſed per providéntiam. Quanta eſt véritas, quam nec adverſárius miníſter infirmat? Quanta morálitas Dómini, qui periclitári magis apud nos judícium ſuum, quàm afféctum máluit? Suſcéperat enim hóminis fragilitátem, & ídeò nec has partes recuſávit infirmitátis humánæ. Vóluit déſeri, vóluit prodi, vóluit ab Apóſtolo ſuo tradi; ut tu à ſócio deſértus, à ſó-

Digitized by Google

à ſócio próditus, moderátè feras tuum erráſſe judícium, períſſe beneficium.

Te Deum laudámus.

Die 28. Auguſti. Quarta die.

Fit de S. Auguſtino Epiſc. Confeſſ. dupl. cum commemoratione Octavæ.

Die 29. Auguſti. Quinta die.

De Decollat. S. Joannis Baptiſtæ, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 30. Auguſti. Sexta die.

Fit de S. Roſa virgine Limana, Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 31. Auguſti. Septima die.

Fit de S. Raymundo Nonnato, Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 1. Septembr. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo témpore: Exiit Jeſus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 2. Comment. in Luc. cap. 6.

NOtándum, quòd Euangélica & Apoſtólica ſcriptúra non ſolùm illos duódecim appéllat diſcípulos Chriſti, ſed & omnes qui in eum credéntes magiſtério ejus ad regnum cœlórum erudiebántur. Diſcípuli quippe à diſcéndo ſunt vocáti, ex quorum multitúdine, quos ipſe vóluit, elégit; quos & Apóſtolos nominávit. Apóſtoli Græcè, Latínè Miſſi dicúntur.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

CUjus ſacraméntum nóminis expónens Euangeliſta Marcus, ait: Et fecit ut eſſent duódecim cum illo, & ut mítteret eos prædicáre Euangélium. Et ipſe Dóminus dicit: Sicut miſit me Pater, & ego mitto vos. Qui benè duódecim ſunt elécti, ut vidélicet mundi ſalútem, quam verbo prædicárent, ſuo quoque número myſticè commendárent.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lectio de S. Ægidio Abbate, ut in Breviario.

Die 21. Septembris.

INFRA OCTAVAM S. MATTHÆI APOST. & Euangeliſtæ.

Lect. & Reſponſ. ii. Noct. de Communi Octav. Euangeliſt. infrà. 109.

Die 22. Septembris. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo témpore: Vidit Jeſus hóminem ſedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Ho-

Digitized by Google

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homil. 31. in Matth. initio.

NOn eſt ab re, grandem Euangeliſtæ philoſophíam admirári, qui anteáctam vitam ſuam non celávit, & nomen ſuum adſcripſit: quod álii mutáta appellatióne occultavérunt. Sed cur dixit in telónio ſedíſſe? Virtútem vocátis vóluit oſténdere, qui non impóſito adhuc ſine pravæ publicanórum converſatióni, è médio malórum pélago ipſum abſtráxit: ſicut beátum Paulum quoque furéntem, ac omni rábie ardéntem, & ignem Eccléſiæ inferéntem redúxit. Vidíſti virtútem vocántis: diſce nunc vocáti obediéntiam.

℟. Iſti ſunt qui. 108.

Lectio viii.

NOn enim repugnávit, nec ambigéndo ſecum dixit: Putáſne publicánum, peccatorémque me rectè abſque fraude vocáverit? non eſt enim hujuſcémodi humílitas laudábilis: ſed conféſtim ita obtemperávit, ut nec domum quidem ad communicándum rem cum ſuis proféctus ſit: verùm, ſicut piſcatóres, priùs rétibus unà cum navígio, atque patre relíctis; ſic iſte público officio, & quæſtu relícto ſequebátur. Sic præparátum ánimum, atque præmeditátum oſténdens, ſic ab omni ſæculári negótio ſeípſum erípiens, mirábili hac obediéntia teſtimónium vocánti perhíbuit, quòd opportúnè ipſum vocáverit.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix. de SS. Mauritio, & ſociis martyribus.

Die 23. Septembris. Tertia die.

Fit de S. Lino Papa & martyre, Semidupl. cum commemorat. Octavæ.

Die 24. Septembr. Quarta die.

Fit de B. M. V. de Mercede, Duplex, ubi feſtum ipſius celebratur die xxiv. Septembris, aliàs de Octava ut ſequitur.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. c

IN illo témpore: Vidit Jeſus hóminem ſedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà, immediatè.

SEd cur jam, inquies, non de ómnibus ſcripſit, quómodo vocáti ſunt, ſed de Petro, Jacóbo, Joánne, atque Philíppo ſolùm, de céteris verò nihil? Quia iſti máximè in húmili artificio, atque turpi quæſtu verſabátur. Quid enim publicáno pejus, aut piſcatúra humílius?

Digitized by Google

Phílippum étiam non fuiſſe insígnem, à pátria ejus planum fieri poteſt. Idcírcò de his máximè ſcribunt. Qua de cauſa, cùm laudabília narrant, ſuſpéctos habébis? præsértim cùm multa ſigna, & mirácula bréviter tranſcúrrant; Crucis verò patíbulum, quod oppróbrii plenum eſſe videbátur, exactíſſimè proſecúti ſunt, diſcipulorúmque ſtúdia, artifícia, quæſtus, contémptum, & ipsíus magíſtri progenitóres, qui turpitúdine áliqua detinebántur, magna voce in médium próferunt.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

Patet ergo, quanta ſibi eſſet cura veritátis, cùm nihil ad grátiam, nihil ad oſtentatiónem ambitióſè conſcrípſerint. Verùm Matthæus, honórem quoque non mínimum conſecútus eſt: menſa enim Dómini contínuò dignátus, póterat fácilè majóra quoque ſperáre, qui vidébat jam ſe líberè cum Dómino converſári: quamvis Jeſus non cum illo ſolùm ad menſam accubúerit, ſed áliis quoque cum multis; quod ſibi crímini à nobilióribus dabátur, qui peccatóres depelléndos eſſe censébant: ſed nec ipſum celárunt Euangeliſtæ, quod ab ímprobis, atque ínvidis ad infámiam dicebátur.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

Concúrrunt autem quaſi ad consórtem artifícii multi publicáni, quos Matthæus lætítia non parva propter accéſſum Chriſti invitávit, Dómino ita diſponénte, qui omne genus curatiónis animórum exhíbuit, nec diſputándo ſolùm, aut ægrótos curándo, aut inimícos redarguéndo, verùm étiam comedéndo, atque bibéndo, multos à vítiis ad virtútem redúxit, ut nos doctióres his ómnibus efficeret: non eſſe tempus, nec opus, ex quo non poſſímus utilitátem ſubdúcere. Te Deum laudámus.

Die 25. Septemb. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

In illo témpore: Vidit Jeſus hóminem ſedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi.

Serm. 28.

Matthæum de telónio dívitem, de uſúris locuplétem, lucris ſæculi onúſtum, quòd in Apoſtolátum Chriſtus elégerit, quid dicémus? Hódie Matthæus de ſe ipſo ſic cœpit: Et cùm transíret inde Jeſus, vidit hóminem. Matthæus publicánus génerat nobis non parvam ſuis quæſtiónibus

bus quæſtiónem, & magnum nobis negótiũ ſua negotiatióne propónit. Quam quæſtiónem? quod negótium? Deus súſcipit páuperes, ſed dívites non repéllit. Habéntes súſcipit, & ad ſe áttrahit non habéntes. Abraham dives, dives Job, David dives: & quid Abraham beátius? quid fórtius Job? quid David sánctius? ℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

SEd ad hæc reſpondétur: Fuérunt ſanctis innocéntes divítiæ, útpote à Deo datæ, non túrpiter acquisítæ; concéſſæ ad uſum vitæ, non ad mortis usúram. Matthęum verò publicánum divítiæ ſic cupiditátis publicábant magíſtrum, fornáce avarítiæ ſic coquébant, ſic alligábant vínculis cautiónum, ſacculórum pondéribus ſic premébant, ut levári ad innocéntiam, ad juſtítiam súrgere, ad virtútem prógredi non valéret. Unde & ſedére ejus erat jam ſubſidére, nõ ſedére. Hunc ergo talem ad ſua cur vocáverit Chriſtus, cur elégerit ad divína, niſi quærátur áltiùs, facit altíſſimam quæſtiónem: & non tantùm quæſtiónem, ſed & ſcándalum; ſicut illo témpore circumſtántium pateſécit inténtio. ℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

QUómodo enim infírmitas non laboráret humána, quando vidébat apud Chriſtum pecúniam ſic valére, ut daret fraudulénto fidem, venáli grátiam, cupiditátis magíſtro officiũ largitátis, doctóri fœnoris magiſtérium ſanctitátis, publicáno ſæculi cœléſte ſecrétum? Urébat vidéntes quòd usúra, quæ vaſtat terram, tollebátur ad cœlum: & hanc, quam deteſtántur hómines, Déitas advocábat. Fratres, in quæſtióne hac ingénium laboráret intérpretis, ſi non ipſe Dóminus totum, quod eſt quæſtiónis, auférret. Audiámus: Cùm transíret, inquit, Jeſus. Non dixit, Cùm ſtaret ibi: transívit & pertransívit, ne Matthæus remanéret ibi. Vidit hóminem: quia in Matthæo hómines liberáret, hoc eſt, hómines, quos pecúnia poſſidébat: ſervíre Deo néqueunt pecúniæ ſerviéntes. Veni, ſéquere me: hoc eſt, depóne póndera, diſrúmpe víncula, ſolve láqueos.

Te Deum laudámus.

Die 26. Septembris.

Sexta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo témpore: Vidit Jeſus hóminem ſedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Digitized by Google

De Homilía S. Petri Chryſ.
Serm. 29.

CUm Matthæum publicánum Dóminus ad Apoſtolátus faſtígium évocat & extóllit, dat manum lapſis, ſpem reſtítuit deſperátis; réddidit vitæ quos ſibi jam mors detinébat addíctos. Cùm præteríret, inquit, Jeſus, vidit Levi Alphæi ſedéntem ad telónium. Sedébat útique, quia ſtare non póterat póndere cupiditátis oppréſſus, & ipſa totus conſciéntia fraudis incúrvus. Aurum natúra grave, grávius fit avarítia nimis. Hinc eſt, quòd plus habéntem déprimit, quàm feréntem; & vehementiùs ággravat corda, quàm córpora. Aurum erogáre bonum, repónere malum, contémnere válidum, fúgere perſecúrum: quod ſicut víncere virtútis eſt, ita felicitátis eſt evaſíſſe.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Poſt pauca. Lectio viii.

MEritò Matthæum Dóminus tálibus vínculis abſólvi cúpiens, præpedítum súſcitat, dicéndo: Séquere me: hoc eſt, me ſéquere de ſupérnis ad ſupérna tendéntem, & non aurum de ínferis ad inférna mergéntem: ubi fúerit theſáurus tuus, illic & cor tuum erit. Matthæus non ſubtráhitur óperi, ſed mutátur; & telónium súſcipit magis, quàm relínquit: ut manſúra Deo non hómini peritúra conquírat: ut non trigéſimum in quadragéſimum, quinquagéſimumque nummum triſtis rédigat ſupputátor, ſed trigéſimum in ſexagéſimum, & centéſimum gáudii fructum lætus recóndat, divínis cómmodis profutúrum.

℟. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lect. de SS. Cypriano & Juſtina martyribus.

Die 27. Septembr. Septima die.

Fit de SS. Coſma & Damiano mart. Semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 28. Septembr. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo témpore: Vidit Jeſus hóminem ſedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chryſólogi. Serm. 30.

HOdiérna Euangélica léctio Matthæum publicánum ſic in Apóſtolum commutávit, ut qui erat fraudátor pecúniæ, fieret grátiæ diſtribútor; & de impietátis ſchola ad pietátis magiſtérium perveníret; fierétque doctor miſericórdiæ, qui avarítiæ fúerat inſtitútor. Dum trãsíret Jeſus, vidit hóminem. Vidit plus divínis óculis, quàm humánis: vidit hó-

Digitized by Google

hóminem, ut peccáta hóminis non vidéret: vidit opus ſuum, ut deſpíceret ópera peccatórum: vidit illum Deus, ut ille vidéret Deum: vidit illum Chriſtus ſedéntem, quia preſſus cupiditátis póndere, súrgere non valébat. ℞. Iſti ſunt. 108.

Lectio viii.

DEtériùs ſedébat in telónio publicánus iſte, quàm paralyticus, de quo antè díximus, jacébat in lecto: quia ille carnis patiebátur paralyſim, iſte mentis. In illo fúerat compágo turbáta membrórum: in iſto totus ordo fúerat ſénſuum diſſipátus. Ille jacébat captus carne: ſedébat córpore & ánimo iſte captívus. Ille dolóribus ſuccumbébat invítus: iſte vítiis voluntárius ſerviébat. Iſte ſibi innocens avarítiæ videbátur in crímine: ille ſe cognoſcébat inter vúlnera peccatórem. Iſte lucrórum cumulábat peccáta: ille dolórum gemítibus peccáta dolébat. Méritò ígitur paralytico dícitur: Dimittúntur tibi peccáta tua; quia cōpensárat delícta dolóribus: publicáno autē dícitur, Veni, séquere me; ut ſequéndo me répares quod cōſequéndo pecúniam perdidíſti.

℞. Iſti ſunt viri. Lectio ix.

SEd dicit áliquis: Quare publicánus, qui major vidétur in crímine, major habétur in múnere? Nam mox Apoſtolátum certa prædítum dignitáte non ſolùm ipſe accépit, ſed áliis indulgéntiam tríbuit peccatórum: totum orbem ſplendóre Euangélicæ prædicatiónis irrádiat, & paralyticus ſola dignus vénia vix habétur. Vis noſſe quare plus conſecútus ſit publicánus? Quia juxta Apóſtolum, Ubi abundávit peccátum, ſuperabundávit & grátia ſimul: ut publicánus gentílis pópuli typum téneat, paralyticus Judáici pópuli ſit figúra: qui hódie malæ valetúdinis tenétur in lecto, ut niſi portátus fúerit fide Géntium, oblátus Chriſto miſeratióne Sanctórum, Chriſtiáni pópuli credulitáte ſalvátus, ad domum fidei, ad domum pátriæ non poteſt pervenire. Te Deum.

Feſtum S. Vvenceslai mart. transfertur in aliam diem.

Die 28. Octobris.

INFRA OCTAVAM SS. SIMONIS ET JUDÆ Apoſtolorum.

Lect. & ℞. i. Noctur. de Communi Octava Apoſtolorum, ut infrà.

Die 29. Octobris. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Hæc man-

mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit; ſcitóte, quia me prióṛem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

De Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Ex Tract. 87. in Joannem.

PRo hac autem dilectióne, patiénter debémus étiam mundi ódia ſuſtinére: necéſſe eſt enim, ut nos óderit, quos cernit nolle quod díligit. Sed plúrimùm nos de ſe ipſo Dóminus conſolátur, qui adjécit atque ait: Si mundus vos odit, ſcitóte quóniam me priórem vobis ódio hábuit. Cur ergo ſe membrum ſuper vérticem extóllit? Recúſas eſſe in córpore, ſi non vis ódium mundi ſuſtinére cum cápite. Si de mundo, inquit, eſsétis, mundus quod ſuum erat diligeret. Univérſæ útique hoc dicit Eccléſiæ, quam plerúmque étiam ipſam mundi nómine appéllat: ſicut eſt illud, Deus erat in Chriſto, mundum reconcílians ſibi. Totus ergo mundus Eccléſia eſt, & totus mundus odit Eccléſiam.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

MUndus ígitur odit mundum, inimícus reconciliátum, damnátus ſalvátum, inquinátus mundátum. Sed iſte mundus, quē Deus in Chriſto reconcíliat ſibi, & qui per Chriſtum ſalvátur, & cui per Chriſtum peccátum omne donátur; de mundo eléctus eſt inimíco, damnáto, contamináto. Ex eádem quippe maſſa, quæ tota in Adam périit, fiunt vaſa miſericórdiæ, in quibus eſt mundus pértinens ad reconciliatiónem, quam mundus odit, ex eádem maſſa pértinens ad vaſa iræ, quæ proféćta ſunt ad perditiónem. Dénique continuò ſubjécit: Quia verò de mundo non eſtis, ſed ego elégi vos de mundo, proptéreà odit vos mundus: ergo & ipſi inde erant, unde ut non eſſent, elécti ſunt inde.

℟. Iſti ſunt. 109. Lectio ix.

SI autem quærátur, quómodo ſe díligat mundus perditiónis, qui odit mundum redemptiónis: díligit ſe útique falſa dilectióne, non vera. Proinde falsò ſe díligit, & verè odit: Qui enim díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam. Sed dilígere ſe dícitur, quóniam iniquitátem, qua iníquus eſt, díligit; & rurſus odiſſe ſe dícitur, quóniam quod ei nocet, hoc díligit. Odit ergo in ſe natúram, díligit vítium: odit quod factum eſt per Dei bonitátem, díligit quod in eo factum eſt per líberam voluntátem. Unde nos quoque illum dilígere & prohibémur, ſi rectè intellígimus & jubémur: prohibémur ſcílicet, ubi nobis dícitur, Nolíte

lite dilígere mundum: jubémur autem, ubi nobis dícitur, Dilígite inimícos veſtros: ipſi ſunt enim mundus, qui nos odit... Vítium quippe in illo dilígere prohibémur, jubemúrque dilígere natúram: cùm ipſe in ſe díligat vítium, oderítque natúram: ut nos eum & diligámus, & odérimus rectè, cùm ſe ipſe díligat, oderítque pervérsè.

Te Deum laudámus.

Die 30. Octobris. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit, ſcitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

De Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Ex Tract. 89. in Joann. poſt initium.

QUid eſt: Si nõ veníſſem, & locútus eis fuíſſem, peccátũ nõ habérent? Numquid ſine peccáto erãt Judæi, ántequam Chriſtus ad eos in carne veníſſet? Sed magnum quoddam peccátum, non omne peccátũ, quaſi ſub generáli nómine vult intélligi: hoc eſt autem, quia non credidérunt in Chriſtum, qui proptéreà venit, ut credátur in eum. Hoc peccátum, ſi nõ veníſſet, non útique habérent. Advéntus quippe ejus quantum credéntibus ſalutáris, tantum non credéntibus exitiális factus eſt; tamquam & ipſe caput, & princeps Apoſtolórum, quod de ſe ipſi dixérunt, extíterit: quibúſdam quidem odor vitæ in vitam, quibúſdam verò odor mortis in mortem.

℟. Iſti ſunt, qui. 108.

Lectio viii.

SEd quod adjúnxit, atque ait: Nunc autem excuſatiónem non habent de peccáto ſuo: poteſt movére quæréntes, utrùm hi, ad quos non venit Chriſtus, nec locútus eſt eis, hábeant excuſatiónem de peccáto ſuo. Si enim non habent, cur hìc dictum eſt, proptéreà iſtos non habére, quia venit, & locútus eſt eis? Si autem habent, utrùm ad hoc hábeãt, ut à pœnis alienéntur, an ut mitiùs puniántur? Ad hæc inquisíta pro meo captu, Dómino donánte reſpóndeo, habére illos excuſatiónem, non de omni peccáto ſuo, ſed de hoc peccáto, quo in Chriſtum non credidérunt, ad quos non venit, & quibus non eſt locútus: ſed non in eo ſunt número hi, ad quos in diſcípulis venit, & quibus per diſcípulos eſt locútus, quod & nunc facit. Ad hoc enim pértinet, quod ait: Qui vos récipit, me récipit; & qui vos

vos ſpernit, me ſpernit.
℟. Iſti ſunt viri. 109.

Lectio ix.

RESſtat inquírere, utrùm ii, qui, priúſquam Chriſtus veníret in Eccléſiam ad Gentes, & priúſquam Euangélium ejus audírent, vitæ hujus fine prævénti ſunt, ſeu præveniúntur, poſſunt habére hanc excuſatiónem. Poſſunt planè: ſed non ídeò poſſunt effúgere damnatiónem. Quicúmque enim ſine lege peccavérunt, ſine lege períbunt: & quicúmque in lege peccavérunt, per legem judicabúntur. Tanta eſt autem ſuppliciórum, quanta divérſitas peccatórum: quæ quómodo ſe hábeat, áltiùs índicat ſapiéntia divína, quàm conjectúra ſcrutátur, aut effátur humána.

Te Deum laudámus.

Die 31. Octobris. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit, ſcitóte quia me prióſrem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epíſc.

Unde ſuprà, circa finem.

QUi me odit, & Patrem meum odit. Hìc nobis fortáſſe dicátur, Quis poteſt odiſſe quem neſcit? Et útique díxerat: Hæc fácient vobis, quia néſciunt eum, qui miſit me. Non ítaque diſſimulánda náſcitur quæſtio, quómodo poſſint odíſſe quem néſciunt. Si enim Deum, non quod ipſe eſt, ſed néſcio quid áliud eum ſuſpicántur, aut credunt, & hoc odérunt; utique non ipſum odérunt, ſed quod ſua mendáci ſuſpicióne, vel vana credulitáte concípiunt. Si autem quod eſt, hoc de illo séntiunt, quómodo eum neſcíre dicúntur? Et de homínibus quidem fieri poteſt, ut eos ſæpè, quos numquam vídimus, diligámus; ac per hoc nec illud è contrário impoſsíbile eſt, ut eos, quos numquam vídimus, odérimus. Fama quippe de áliquo ſermocinánte, ſeu benè, ſeu malè, fit non imméritò, ut amémus, vel odérimus ignótum.

℟. Iſti ſunt. 108.

Tract. 90. in Joan. circa fi

Lectio viii.

SIcut fieri poteſt, ut homo bonus hóminem bonum óderit néſciens, vel pótiùs díligat néſciens; (ipſum enim díligit, cùm bonum díligit; quia id quod eſt ille, hoc iſte díligit) óderit autem néſciens, non ipſum, ſed quòd putat eſſe ipſum: ita fieri poteſt, ut étiam homo injúſtus óderit hóminem juſtum, & dum æſtimat ſe ſui ſimi-

ſimilem injúſtum dilígere, néſciens díligat juſtum: & tamen dum eum credit injúſtum, díligit non ipſum, ſed quod putat eſſe ipſum. Quemádmodum autem hóminem, ſic & Deum. Dénique ſi interrogaréntur Judæi, utrùm diligerent Deum; quid ſe áliud, quàm dilígere reſpondérent? nec ex ánimo mentiéntes, ſed errándo pótius opinántes. Quómodo enim dilígerent Patrem veritátis, qui habérent ódio veritátem? Odérunt ergo quam néſciunt; & cùm illam odérunt, proféctò & eum, de quo nata eſt, niſi odiſſe non poſſunt. ℟. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lect. de Homilia Vigiliæ omnium Sanctorum.

Die 1. Novembris. Quinta die.

Fit de Feſto omnium SS. Duplex.

Die 2. & 3. Novembris. Sexta & Sept. die.

De Octava omnium Sanctorum, ſemidupl. cum commem. Oct. SS. Apoſtolorum Simonis & Judæ.

Die 4. Novemb. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit; ſcitóte, quia me priórem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

Homilía ſancti Cyrilli Epíſcopi Alexandríni.

In Joann. lib. 10. c. 27.

FAcile, imò verò jucúndum eſſe oſténdit Chriſtus quod natúra ſui moleſtiſſimum eſt. Quid enim acérbius, & plerúmque damnóſius, quàm ódio habéri? ſuáve tamen id efficitur propter Deum: & quando grátia pietátis áccidit, arguménto eſt, non inhiáre rebus cadúcis eum qui ódio habétur. Idcircò longè à ſancto profánum diſtínguitur, & mores probi converſatióne improba pervertúntur; altérutri enim ſuis inhæréntes ſtúdiis, mores altérius accúſant: quas ob res necéſſe eſt, ut ſtudióſus, qui vivéndi probitáte turpitúdinem improbórum, collatióne morum, denúdat, mínimè à vitióſis diligátur. ℟. Iſti ſunt. 108.

Lectio viii.

UNde non doléndum, ſed gaudéndum pótiùs nobis eſſe Chriſtus áſſerit: nam etſi detriméntum in rebus cadúcis multórum ódium áfferat, máximo tamen apud Deum eſt emoluménto: imò verò velut, qui ódio habétur à mundo, extra mundum eſt: ſic qui à mundo dilígitur, malis mūdi ſubjícitur. Efficitur autē à Chriſto his verbis, ut líberè & abſque ódii formídine diſcípuli prædicatióne utántur, cùm nihil dilectióni Dei præpo-

ponéndum eſſe doceántur. Non quæro placére homínibus, Paulus ait: ſi homínibus placérem, Chriſti ſervus non eſſem: non enim poſſunt, qui pravitátem éligunt, Deo placére. Quare qui Deo ſervíre vult, ab eo mundum offéndi necéſſe eſt, máximè cùm à sórdibus mundi álios revocáre conétur. ℟. Iſti ſunt. 109.

Lectio ix. de SS. Vitale & Agricola mart.

Finis Octavarum SS. Apoſtolorum.

Die 22. Julii.

INFRA OCTAVAM SANCTÆ MARIÆ MAGDALENÆ.

Reſponſoria ſumuntur de Communi Octava nec virg. nec mart. ut infrà. 325.

Die 23. Julii. Secunda die.

Fit de S. Apollinari Episc. & martyre, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 24. Julii. Tertia die.

Lectiones ſecundi Nocturni de Sermone S. Auguſtini. Præſtábit nobis, &c. ut in quarta die de Communi Octava nec virginis nec martyris. 337.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. c

IN illo témpore: Rogábat Jeſum quidam de Phariſæis, ut manducáret cum illo. Et ingréſſus domum Phariſæi diſcúbuit. Et réliqua.

Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 33. in Euangelia.

COgitánti mihi de Maríæ Magdalénæ pœniténtia, flere magis libet, quàm áliquid dícere. Cujus enim vel sáxeum pectus illæ hujus peccatrícis lácrymæ ad exémplum pœniténdi non emólliant? Conſiderávit namque quid fecit, & nóluit moderári quid fáceret. Super convivántes ingréſſa eſt, non juſſa venit, inter épulas lácrymas óbtulit. Díſcite quo dolóre ardet, quæ flere & inter épulas non erubéſcit.

℟. Os ſuum. 328.

Lectio viii.

HAnc verò, quam Lucas peccatrícem muliéré, Joánnes Maríam nóminat; illam eſſe Maríam crédimus, de qua Marcus ſeptem dæmónia ejécta fuiſſe teſtátur. Et quid per ſeptem dæmónia, niſi univérſa vítia deſignántur? Quia enim ſeptem diébus omne tempus comprehénditur, rectè ſeptenário número univérſitas figurátur. Septem ergo dæmónia María hábuit, quæ univérſis vítiis plena fuit.

℟. Regnum. 329.

Nona Lectio Vigiliæ S. Jacobi Apoſtoli.

Digitized by Google

Die 25. Julii. Quarta die.

Fit de Sancto Jacobo Apoſtolo ; duplex, ſine commemoratione Octavæ.

Die 26. Julii. Quinta die.

De S. Anna, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 27. Julii. Sexta die.

Lectiones ſecundi Nocturni, de Sermone ſancti Auguſtini, Proſpíciens, &c. ut in ſexta die de Communi Octava nec virg. nec martyr. infrà. 339.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. c

IN illo témpore: Rogábat Jeſum quidam de Phariſæis, ut manducáret cum illo. Et ingréſſus domum Phariſæi, diſcúbuit. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Unde ſuprà.

QUem Phariſæus de falſa juſtítia præſúmens, niſi Judáicum pópulum; quem peccátrix múlier ad veſtígia Dómini véniens & plorans niſi convérſam Gentilitátem deſignat? Quæ cum alabáſtro venit, unguéntum fudit, retrò ſecus pedes Dómini ſtetit, lácrymis pedes rigávit, capíllis terſit, eoſdémque quos infundébat & tergébat pedes oſculári non déſiit. Nos ergo, nos illa múlier expréſſit, ſi toto corde ad Dóminum poſt peccáta redeámus, ſi ejus pœniténtiæ luctus imitémur. Quid namque unguénto, niſi bonæ odor opiniónis exprímitur? Unde & Paulus dicit: Chriſti bonus odor ſumus Deo in omni loco. ℟. Os ſuum. 328.

Lectio viii.

SI ergo recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Eccléſiam reſpergámus, quid in Dómini córpore, niſi unguéntum fúndimus? Sed ſecus pedes Jeſu múlier ſtetit: contra pedes enim Dómini ſtétimus, cùm in peccátis póſiti ejus itinéribus renitebámur. Sed ſi ad veram pœniténtiam poſt peccáta convértimur, jam retrò ſecus pedes ſtamus: quia ejus veſtígia ſéquimur, quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat: quod nos quoque veráciter ágimus, ſi quibúslibet últimis membris Dómini per compaſſiónis affectum inclinámur, ſi ſanctis ejus in tribulatióne compátimur, ſi eórum triſtítiam, noſtram putámus. ℟. Regnum. 329.

Lectio. ix. de S. Pantaleone martyre.

Die 28. Julii. Septima die.

De SS. Nazario &c. mart. ſemid. cum comm. Octavæ.

Die 29. Julii.

Feſtum S. Marthæ transfertur in aliam diem.

Digitized by Google

IN DIE OCTAVA.

Lectiones ſecundi Nocturni, de Sermone ſancti Auguſtini. Duplícia, &c. ut in die Octava nec virgi. nec martyr. infrà 341.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. c

IN illo témpore: Rogábat Jeſum quidam de Phariſæis, ut manducáret cum illo. Et ingréſſus domum Phariſæi, diſcúbuit. Et réliqua.

Homilía ſancti Petri Chryſólogi.

Sermone 93. poſt initium.

VEnit múlier, & venit retrò: quia reus ánimus poſt tergum ſtat ad véniam, quia per culpam novit ſe vultus fidúciam perdidiſſe. Venit ſatisfactúra Deo, non hómini placitúra, cùm venit: venit pietátis illa, non voluptátis exhibitúra convívium. Dénique & pœniténtiæ ponit menſam, fercula compunctiónis appónit, panem dolóris infert, potum lácrymis témperat in menſúra, & ad delícias Deitátis totas, totam pulſat cordis ſui & córporis ſymphóniam, órgani planctus dat clamórem, cítharam per ſuſpíria longa modulátur, gémitus aptat in fiſtulam: & dum pectus ipſam conſciéntiam árguens, ſæpè pércutit, facit placitúra Deo cymbala perſonáre: dumque táliter appórtat divínis óculis cibos, totas miſericórdiæ cópias ſic repórtat.

℟. Os ſuum. 328. Lect. viii.

ECce múlier, quæ erat in civitáte peccátrix. Exággerat Euangeliſta mulíeris fácinus, ut accúmulet indulgéntiam largitóris. In civitáte peccáverat, quia fama ſua famam totíus tetígerat civitátis: ſicque jam non peccátrix ſolùm, ſed ipsíus civitátis facta fúerat ipſa peccátum. Hæc cognóvit, quòd niſi ab illo ſolo civitátis peccátum non poſſet auférri, qui ſolus mundi vénerat abolére peccátum: & ut cognóvit, quia accúmberet Dóminus in domo Phariſæi, non ad ſtantem, non ad ſedéntem audet veníre peccátrix. Deus cùm ſtat, córripit; cùm ſedet, júdicat: proſtrátis cónjacet, cùm decúmbit.

℟. Regnum. 329. Lectio ix.

POrtávit óleum, quia medicínam letháli vúlneri à ſupérno médico perquirébat: ad pedes tendit ſemper, citam véniam qui requírit. Et benè ſtans, quia jam cádere non poteſt qui ad pedes Chriſti méruit perveníre. Stans retrò ſecus pedes ejus: ut Chriſti veſtígiis inníxa percúrreret per viam vitæ, quæ per viam cucúrrerat mortis. Lácrymis rigábat pedes ejus. En mu-

Digitized by Google

mutátur ordo rerum: plúviam terræ cœlum dat ſemper. Ecce nunc rigat terra cœlum: imò ſuper cœlos, & uſque ad ipſum Dóminum imber humanárum proſíliit lacrymárum, ut juxta Pſalmíſtam & de aquis flétuum cantétur illud: Et aquæ omnes, quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini. O quanta vis in lácrymis peccatórum! rigant cœlum, terram díluunt, extínguunt gehénnam, delent in omne fácinus latam divína promulgatióne ſenténtiam. Te Deum laudámus.

Die 29. Julii.

INFRA OCTAVAM S. MARTHÆ VIRGINIS.

Lectiones & Reſponſoria ii. Noct. ex Communi Octava Virginum, 311.

Die 30. Julii. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g

IN illo témpore: Intrávit Jeſus in quoddam caſtéllum: & múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum ſuam. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 27. de Verbis Domini, tom. 10.

SAnctum Euangélium cùm legerétur, audívimus, à fémina religióſa ſuſcéptum eſſe Dóminum hoſpítio: éaque Martha vocabátur. Et cùm eſſet ipſa occupáta in cura miniſtrándi, ſoror ejus María ſedébat ad pedes Dómini, & audiébat verbum ejus. Laborábat illa, vacábat iſta. Illa erogábat, hæc implebátur. Verúmtamen Martha labórans multùm in illa occupatióne & negótio miniſtrándi, interpellávit Dóminum: & de ſoróre ſua conquéſta eſt, quòd eam laborántem non adjuváret.

℟. Hæc eſt. 325.

Lectio viii.

DOminus autem pro María reſpóndit Marthæ: & ipſe ejus factus eſt advocátus, qui judex fúerat interpellátus. Martha, inquit, circa multa es occupáta; quando unum eſt neceſſárium. María meliórem partem elégit, quæ non auferétur ab ea. Audívimus enim & interpellatiónem interpellántis, & ſenténtiam júdicis. Quæ ſenténtia interpellánti reſpóndit, ſuſcéptam deféndit. Erat enim María inténta dulcédini verbi Dómini. Inténta erat Martha quómodo páſceret Dóminum, inténta María quómodo paſcerétur à Dómino. A Martha convívium Dómino parabátur, in cujus convívio María jam jucundabátur. ℟. Média. 325.

Lectio ix. de SS. Abdon & Sennen.

Die 31. Julii. Tertia die.

Fit de S. Ignatio, Duplex.

Die 1. Auguſti. Quarta die.

Fit de ſancto Petro ad Vincula, dupl. cum comm. Oct.

Die 2. Auguſti. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndũ Lucam, Lect. vii. Cap. 10. g

IN illo témpore: Intrávit Jeſus in quoddam caſtéllum: & múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum ſuam. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi. Unde ſupra.

BEnè Martha circa corporálem Dómini, quid dicam, neceſſitátem, an voluptátem? miniſtrábat carni mortáli. Sed quis erat in carne mortáli? In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Ecce quod María audiébat. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis. Ecce Martha cui miniſtrábat. Ergo María meliórem partem elégit, quæ non auferétur ab ea. Hoc enim elégit, quod ſemper manébit, ídeò non auferétur ab ea, ℟. Hæc eſt. 325.

Lectio viii.

CIrca unum María ſe vóluit occupári. Jam tenébat. Mihi autem adhærére Deo bonum eſt. Sedébat ad pedes cápitis noſtri. Quantò humíliùs ſedébat, tantò ámplius capiébat. Cónfluit enim aqua ad humilitátem convállis, dénatat de tum óribus collis. Non ergo Dóminus opus reprehéndit, ſed munus diſtínxit. Circa multa es occupáta: porrò unum eſt neceſſárium. Jam hoc ſibi María elégit. ℟. Média nocte. 325.

Lectio ix. de S. Stephano Papa & martyre.

Die 3. Auguſti. Sexta die.

De Inventione S. Stephani Protomart. Semiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 4. Auguſti. Septima die.

De ſancto Dominico Confeſſore, Duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 5. Auguſti.

FeſtumNivis transfertur in primã diem non impeditã.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g

IN illo témpore: Intrávit Jeſus in quoddam caſtéllum: & múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum ſuam. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi. Unde ſupra.

TRanſit labor multitúdinis, & rémanet cháritas unitátis. Ergo quod elégit María, non auferétur ab ea: à te autem Martha, quod elegiſti (útique hoc sé-

ſéquitur, útique hoc ſubintellígitur) à te, quod elegíſti, auferétur: ſed bono tuo auferétur, ut quod méliùs eſt, detur. Auferétur enim à te labor, ut réquies detur. Tu návigas, illa jam in portu eſt. ℟. Hæc eſt. 325.

Lectio viii.

VIdétis ergo, chariſſimi, & quantum árbitror, jam intellígitis in his duábus muliéribus, quæ ambæ fuérunt Dómino gratæ, ambæ amábiles, ambæ diſcípulæ: vidétis ergo, & magnum áliquid intellígitis, quicúmque intellígitis, quod audíre & ſcire debétis étiam qui non intellígitis, in his duábus muliéribus duas vitas eſſe figurátas, præséntem & futúram, laborióſam & quiétam, ærumnóſam & beátam, temporálem & ætérnam.

℟. Média nocte. 325.

Lectio ix.

DUæ ſunt vitæ: de illis vos copióſiùs cogitáte. Quid hábeat hæc vita, non dico mala, non iníqua, non nefária, non luxurióſa & ærúmnis plena, timóribus caſtigáta, tentatiónibus ſolícita: hanc ipſam innocéntem vitam dico, qualem decébat habére Martham. Hanc ergo, quantum potéſtis, inſpícite; & de hac, ut dixi, copióſiùs, quàm lóquimur, cogitáte. Vita verò iníqua áberat ab illa domo, nec cum Martha erat, nec cum María: &, ſi aliquándo fuit, Dómino intránte fugit.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAS ALIORUM SANCTORUM.

Qui in Breviario ſeu Miſſali Romano proprium habent Euangelium, Lectiones tertii Nocturni in Officio, & Euangelium in Miſſa leguntur, ut infrà ponuntur, juxta Rubricam à Sacra Rituum Congregatione approbatam, quæ habetur ſuprà in Rubricis Titul. de Oct. num. 4. videlicet:

Die 3. Decembris.

Infra Octavam S. Franciſci Xaverii Confeſſoris, lege Euangelium. Sint lumbi veſtri. cum ſuis Homiliis de Octava Communi Confeſſoris non Pontificis. 283. Et in Miſſa lege idem Euangelium.

In die Octava, lege Euangelium & Homiliã diei feſti.

Die 27. Januarii.

Infra Octavam S. Joannis Chryſoſtomi Epiſc. Conf. & Doctoris Eccleſiæ, omnia ſumuntur ex Communi Doctorum, infrà. 265. Sed in quarta die legitur Homilia S. Auguſtini Epiſcopi, incipiens, Oſténdit Dóminus fátuos eſſe judicándos, &c. ut in Communi Doctorum, in Breviario.

Digitized by Google

Die 4. Aprilis.

Infra Octav. S. Iſidori Epiſcopi Confeſſ. & Eccleſiæ Doct. omnia dicuntur ut in Communi Doctorum. 265.

In die autem Octavæ lege Homiliam diei Feſti.

Die 11. Aprilis.

Infra Octavam ſancti Leonis Papæ & Confeſſoris, lege Euangel. Vigiláte cum ſuis Homiliis de Octava Communi Confeſſoris Pontificis. 351.

In die Octava, lege Euangel. cum Homilia ſequenti.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b

IN illo témpore: Venit Jeſus in partes Cæſareæ Philíppi: & interrogábat diſcípulos ſuos, dicens: Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.

Sermone 3. in Anniverſ. aſſumptionis ſuæ, poſt initium.

APóſtolos Dóminus, quid de ſe hómines opinéntur, intérrogat; & támdiu ſermo reſpondéntiũ commúnis eſt, quámdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicátur. At ubi quid hábeat ſenſus diſcipulórum exígitur, primus eſt in Dómini confeſſióne, qui primus eſt in Apoſtólica dignitáte. Qui cùm dixiſſet: Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi: reſpóndit ei Jeſus: Beátus es Simon Bar-Jóna; quia caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus, qui in cœlis eſt. Ideſt, ideò beátus es, quia Pater meus te dócuit: nec terréna opínio te feféllit, ſed inſpirátio cœléſtis inſtrúxit: & non caro & ſanguis, ſed ille me tibi, cujus ſum unigénitus Fílius, indicávit. ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

ET ego, inquit, dico tibi; hoc eſt, ſicut meus Pater tibi manifeſtávit divinitátem meam, ita & ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus; ideſt, cùm ego ſim inviolábilis petra, ego lapis anguláris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo poteſt áliud pónere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtúte ſolidáris, ut quæ mihi poteſtáte ſunt própria, ſint tibi mecum participatióne commúnia. Et ſuper hanc petram ædificábo Eccléſiam meam, & portæ ínferi non prævalébunt advérſus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxtruam templum: & Eccléſiæ meæ cœlo inſeréndа ſublímitas, in hujus fidei firmitáte consúrget. ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

HAnc confeſſiónem portę ínferi non tenébunt, mortis víncula non ligábunt: vox enim iſta vox vitæ

Digitized by Google

tæ eſt. Et ſicut confeſsóres ſuos in cœléſtia próvehit: ita negatóres ad inférna demérgit. Propter quod dicit beatiſſimo Petro: Tibi dabo claves regni cœlórum. Et quæcúmque ligáveris ſuper terram, erunt ligáta & in cœlis: & quæcúmque sólveris ſuper terram, erunt ſolúta & in cœlis. Transívit quidem étiam in álios Apóſtolos vis poteſtátis iſtíus; & ad omnes Eccléſiæ príncipes decréti hujus conſtitútio commeávit: ſed non fruſtrà uni commendátur quod ómnibus intimátur. Petro enim ídeò hoc ſinguláriter créditur, quia cunctis Eccléſiæ rectóribus Petri forma præpónitur. Manet ergo Petri privilégium, ubicúmque ex ipsíus fertur æquitáte judícium. Nec nímia eſt vel ſevéritas, vel remíſſio, ubi nihil erit ligátum, nihil ſolútum, niſi quod beátus Petrus aut sólverit, aut ligáverit.

Te Deum laudámus.

Die 17. Aprilis.

In feſto & in die Octava S. Aniceti Papæ & martyris, lege Euangelium, Quia plorábitis & flébitis. cum ſua Homilia de Octava Communi plurimorum Martyrum tempore Paſchali. 186.

Infra Octavam, lege Euangelium, Ego ſum vitis vera. cum ſuis Homiliis de Octava Communi plurimorum Martyrum tempore Paſchali. 174.

Die 21. Aprilis.

Infra Octavam S. Anſelmi Epiſcopi Confeſſ. & Eccleſiæ Doctoris, omnia ſumenda erunt ex Communi Doctorum, ut infrà. 265. Sed in tertia die legitur Homilia S. Auguſtini Epiſc. Oſténdit Dóminus, &c. de eodem Communi, in Breviario.

Die 2. Maji.

Infra Octavam S. Athanaſii Epiſcopi & Confeſſoris, lege Euangelium, Vos eſtis ſal terræ. cum ſuis Homiliis de Octava Communi Doctorum. 265.

In die Octava, Euangelium & Homiliam, ut in die Feſto; vel Homiliam Feſti S. Polycarpi, 26. Januarii, in Breviario, quæ pertinet etiam ad textum Euangelii Feſti S. Athanaſii.

Die 4. Maji.

Infra Octavam S. Monicæ viduæ, lege Euangel. Símile eſt regnum cœlórum theſáuro. cum ſuis Homiliis de Octava Communi Virginum. 328.

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam S. Ambroſii, quæ habetur in Breviario Feria v. Dominicæ iv. Quadrageſimæ vel in fine Octavarii. 344.

Die 12. Maji.

Infra Octavam SS. Nerei & Achillei, &c. lege Euangel. Sedénte Jeſu. cum ſuis Ho-

Homiliis de Octava Communi plurimorum Martyrum. **206.**

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam S. Gregorii Papæ, ut in Dominica xx. poſt Pentecoſten, in Breviario.

Die 15. Junii.

In feſto & in die Octava SS. Viti, Modeſti & Creſcentiæ martyrum, lege Euangelium, Q**ui vos audit.** cum ſua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. **230.**

Infra Octavam, lege Euangelium, S**edénte Jeſu.** cum ſuis Homiliis de Octava Communi plurimorum Martyrum. **206.**

Die 18. Junii.

In feſto & in die Octava SS. Marci & Marcelliani martyrum, lege Euangelium, V**æ vobis.** cum ſua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. **229.**

Infra Octavam, lege Euangelium, D**eſcéndens Jeſus.** cum ſuis Homiliis de eodem Communi. **200.**

Die 10. Julii.

Infra Octavam Septem Fratrum martyrum, lege Euangelium, D**eſcéndens Jeſus.** cum ſuis Homiliis de Communi Octava plurimorum Martyrum. **200.**

In die Octava lege Euangelium & Homiliam diei Feſti.

Die 12. Julii.

Infra Octavam S. Joannis Gualberti Abbatis, lege Euangelium, E**cce nos reliquimus.** cum ſuis Homiliis de Octava Communi Abbatum. **303.**

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam diei Feſti.

Die 23. Julii.

Infra Octavam S. Apollinaris Epiſcopi & martyris, lege Euangelium, S**i quis venit ad me.** cum ſuis Homiliis de Octava Communi Martyrum Pontificum. **129.**

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam diei Feſti.

Die 7. Auguſti.

Infra Octavam S. Cajetani Thienæi Confeſſoris, lege Euangelium, S**int lumbi.** cum ſuis Homiliis de Octava Communi Confeſſoris non Pontificis. **283.**

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam diei Feſti.

Die 7. Auguſti.

In feſto & in die Octava ſancti Donati Epiſcopi & martyris, lege Euangelium, V**idéte, vigiláte.** cum ſua Homilia de Communi Octava Confeſſoris Pontificis. **264.**

Infra Octavam, lege Euangelium, V**igiláte.** cum ſuis Homiliis de Communi Octava Confeſſ. Pontif. **351.**

Die

Die 8. Auguſti.

Infra Octavam SS. Cyriaci, Largi & Smaragdi martyrum, lege Euangelium, **Cùm audiéritis prælia.** de Communi Octava plurimorum Martyrum. 193.

In die Octava fit de Aſſumptione B. Mariæ virginis.

Die 29. Auguſti.

Infra Octavam Decollationis ſancti Joannis Baptiſtæ, Lectiones ſecundi Nocturni ſumuntur de Communi Octava unius Martyris non Pontificis: & in tertio Nocturno, lege Euangelium, **Nolíte arbitrári.** cum ſuis Homiliis de Communi Octava unius Martyris non Pontificis. 149.

In die Octava, lege Euangelium & Homiliam diei Feſti.

Die 30. Auguſti.

In feſto & in die Octava SS. Felicis & Adaucti martyrum, lege Euangelium, **Qui vos audit.** de Communi Octava plurimorum Martyrum. 230.

Infra Octavam, lege Euangelium, **Sedénte Jeſu.** cum Homiliis de eodem Communi. 206.

Die 25. Octobris.

In feſto & in die Octava SS. Chryſanthi & Dariæ Martyrum, lege Euangelium, **Væ vobis.** cum ſua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. 229.

Infra Octavam, lege Euangelium, **Deſcéndens Jeſus.** cum ſuis Homiliis de eodem Communi. 200.

Die 17. Novembris.

Infra Octavam S. Gregorii Thaumaturgi Epiſcopi, lege Euangel. **Homo péregrè.** cum ſuis Homiliis de Octava Communi Confeſſoris Pontificis. 244.

In die Octava, in tertio Nocturno, lege ut in die Feſto.

Die 22. Novembris.

Infra Octavam S. Cæciliæ virginis & Martyris, omnia de Communi Virginum. 317. Sed in quarta die legatur Homilia S. Gregorii Papæ, incipiens, **Sæpè vos fratres, &c.** ex eodem Communi, in Breviario.

¶ Denique infra Octavas aliorum Sanctorum, qui videntur habere proprium Euangelium, ſed verè deſumptum eſt quodam modo ex alieno, ut ita dicam, Communi Sanctorum, lege per totam Octavam idem Euangelium diei Feſti cum ſuis Homiliis, quæ habentur in Octavis Communibus. Verbi gratia:

Die 19. Maii.

Infra Octavam S. Petri Cœleſtini Papæ & Confeſſ. lege Homilias in Euangel. **Ecce nos relíquimus ómnia.** de Communi Octava Abbatum. 303.

Die 14. Junii.

Infra Octavam S Baſilii Magni Epiſcopi & Confeſſ. lege Homilias in Euangel. **Si quis venit ad me.** de Communi Octava unius Martyris Pontificis. 129.

Die 31. Julii.

Infra Octavam ſancti Ignatii Loyolæ Confeſſoris, lege Homilias in Euangelium, **Deſignávit Dóminus.** de Communi Octava Euangeliſtarum. 116.

Die 4. Octobris.

Infra Octavam S. Franciſci, lege Homilias in Euangelium, **Confiteor tibi Pater.** de Octava Communi plurimorum Martyrum. 221.

Die 10. Octobris.

Infra Octavam S. Franciſci Borgiæ Confeſſoris, lege Homilias in Euangelium, **Ecce nos reliquimus ómnia.** de Octava Communi Abbatum. 303.

Die 23. Novembris.

Infra Octavam S. Clementis Papæ & martyris, lege Homilias in Euangelium, **Vigiláte.** de Octava Communi Confeſſoris Pontificis, 251. Et ſic de ſimilibus.

Finis Octavarum Propriarum.

OCTA-

Digitized by Google

OCTAVÆ COMMUNES SANCTORUM; HOC EST,

Lectiones communes recitandæ infra Octavas in ſecundo Nocturno; & Homiliæ in tertio Nocturno ſuper omnia Euangelia, quæ habentur in Communi Sanctorum in Miſſali Romano.

INFRA OCTAVAM APOSTOLORUM.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſtomi,

In Encom. SS. duodecim Apoſtolorum apud Metaphraſten, initio.

Lectio iv.

DUódecim electi ſunt athlétæ, & nullus eórum manſit non coronátus: una enim grátia erat ómnibus sócia certáminis, & cum eis concurrébat, & uniuſcujúſque victóriam reddébat magis probátam. Sed ò beátum & præclárum veſtrum, ò Apóſtoli, cœtum, quòd ómnia facti eſtis ómnibus, Dei grátia; non arúndine, ſed ſermóne greges hóminum perítè capiéntes. Vos enim eſtis immóbiles colúmnæ rectæ fidei, petra Eccléſiæ, Regni ſceptra, & hujus máximi gregis vigiles defenſóres, morbi humanitátis gratúiti médici, & noſtræ ad Deum pœniténtiæ ſuſceptóres miſericórdes.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes ſpléndidas veſtes, & Angelus Dómini locútus eſt ad me, dicens: * Iſti ſunt viri ſancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, & dicéntem. Iſti ſunt viri.

Tempore Paſchali, ℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúja, allelúja. ℣. Lætítia ſempitérna erit ſuper cápita eórum: gáudium, & exultatiónem obtinébunt. Et ætérnitas.

Lectio v.

CUm enim eſsétis véluti quædam animátæ incúdes, dum verberarémini, eos qui verberábant, fabricáti eſtis ad agnitiónem.

Digitized by Google

Hinc Petrus Romam áccipit in diſciplínam, Paulus illinc mundo annúntiat Euangélium, Andréas córrigit Græciæ Sapiéntes, Simon Bárbaros Deum docet, Thomas Baptíſmate deálbat Æthíopes; Jacóbi Cáthedram honórat Judæa, Marci thronum, quæ eſt ad Nilum, compléctitur Alexandría: Lucas & Matthæus ſcribunt Euangélia: Joánnes, qui vel poſt finem adhuc tractat Theologíam, tamquam vivus curat Epheſum: Bartholomæus érudit Lycáonas ad temperántiam, Philíppus fáciens mirácula ſervat Hierápolim.

℟. Beáti eſtis cùm maledíxerint vobis hómines, & perſecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérſum vos, mentiéntes, propter me: *Gaudéte, & exultáte, quóniam merces veſtra copióſa eſt in cœlis.

℣. Cùm vos óderint hómines, & cùm ſeparáverint vos, & exprobráverint, & ejécerint nomen veſtrum tamquam malum propter Filium hóminis. Gaudéte.

Tempore Paſchali, ℟. Virtúte magna reddébant Apóſtoli, *Teſtimónium reſurrectiónis Jeſu Chriſti Dómini noſtri, allelúja, allelúja. ℣. Repléti quidem Spíritu ſancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Teſtimónium.

Lectio vi.

NOn ceſſant omnes ómnibus ubíque benefácere. Púlverem immortálem reliquérunt in ſepúlchris, nunc quidem pii cultóres, paulò pòſt autem ſedéntes mundi Júdices. Cùm huic appropinquáſſet claudus, revérſus eſt ſanis & íntegris pédibus. Cùm in illum incidíſſet paralyticus, juſſus eſt ferre grabátum. Alius vocábat mórtuos, illi verò ei ſtatim obtemperárunt. Altérius autem umbra ſola fugábat morbos. Altérius invocatiónem exhorrébant dæmones, & eórum ſudária diſtillábant medicínam: erant enim diſcípuli illíus, cujus fimbria furto ſurrépta, contáctu ejus quæ sánguinis laborábat proflúvio, exſiccávit rubrum Mare sánguinis.

℟. Iſti ſunt triumphatóres, & amíci Dei, qui contemnéntes juſſa príncipum, meruérunt præmia ætérna: *Modò coronántur, & accípiunt palmam. ℣. Iſti ſunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, & lavérunt ſtolas ſuas in sánguine Agni. Modò coronántur.

Glória Patri. Modò.

Tempore Paſchali, ℟. Iſti ſunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúja: modò venérunt ad fontes, *Repléti ſunt claritáte, allelúja, allelúja. ℣. In conſpéctu Agni amícti ſunt ſtolis albis,

Digitized by Google

bis, & palmæ in mánibus eórum. Repléti.

Glória Patri. Repléti.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Sermone 43. de Sanctis.

Lectio iv.

SI ómnium Sanctórum mártyrum grata nobis debet eſſe ſolémnitas, quantò grátior eórum, qui præſéntem ſecúti ſunt príncipem mártyrum? Si agnórum, quantò magis aríetum? Illórum enim filii non generatióne carnis, ſed imitatióne virtútis facti ſunt omnes, qui poſtériùs uſque ad mortem confeſſi ſunt Chriſtum. His primùm Dóminus, cùm ad confeſſiónem ſui nóminis hortarétur, non ſolùm ſe promíſit victóriæ coronatórem, ſed & certáminis adjutórem: étiam in ipſis & pósteros admonébat, quóniam quod dicébat, ſcriptum pósteris relinquébat.

℟. Vidi conjúnctos. vel Lux perpétua. 101.

Lectio v.

ILlis ergo ait, exhórtans eos: Cùm autem addúcent vos ad príncipes & poteſtátes, nolíte cogitáre quid reſpondeátis, vel quid loquámini: non enim vos eſtis qui loquímini, ſed Spíritus Patris veſtri, qui lóquitur in vobis. Meditári vétuit, & confitéri præcépit. Máluit enim auférre præſumptiónem humánam, & grátiam dare divínam, ut in ſemetípſis tímidi & mundo eſſent audáces. Unde & in Pſalmo vox mártyrum dicit, quaſi ex parte humánæ fragilitátis veréndo: Eripe me de inimícis meis, Deus meus, & ab inſurgéntibus in me líbera me. Et paulò pòſt de auxílio divíno confidens dicit: Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

SUpra céteras enim turbas fidélium, nec non antiquórum juſtórum & Prophetárum eminéntes Apóſtolos ſuos volens Dóminus oſténdere, dixit ad eos: Beáti óculi, qui vident quæ vos vidétis, & aures quæ áudiunt quæ vos audítis: multi enim Prophétæ & juſti voluérunt vidére quæ vos vidétis, & non vidérunt; & audíre quæ audítis, & non audiérunt. Item álibi: Jam, ait, non dicam vos ſervos, quia ſervus neſcit quid fáciat dóminus ejus. Vos autem dixi amícos, quia ómnia, quæcúmque audívi à Patre meo, nota feci vobis. Item ait idem álio loco: Quæcúmque alligavéritis ſuper terram, erunt ligáta & in cœlo: & quæcúmque ſolvéritis ſuper terram, erunt ſolúta & in cœlo.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà. Lectio iv.

ISti ſunt lux mundi: quia per ipſos lumen fidei & veræ ſciéntiæ primùm Dóminus huic mundo trádidit, & ab errórum ac peccatórum ténebris Gentes & pópulos éruit. Iſti ſunt ſal terræ: quia per eos, terrígenæ condiméntum ſapóris vitæ ætérnæ percepérunt, ut reſtríngerent carnis laſcíviam, & à putrédine peccatórum & vitiórum vérmibus ſervaréntur illæſi. Iſti ſunt lápides pretióſi, quos in fundaménto cœléſtis ædificii póſitos Joánnes in Apocalypſi ſua deſcríbit: quia prædicátio eórum Eccléſiæ fundaménta locávit. Unde & Paulus ait: Vos eſtis cives Sanctórum & doméſtici Dei, ſuperædificáti ſuper fundaméntum Apoſtolórum & Prophetárum.

℟. Vidi, vel Lux. 101.

Lectio v.

HOc ergo conſiderántes, fratres chariſſimi, quæ tanti duces pópuli nos docuérunt, ſtudeámus factis implére quæ illi juſſérunt. Diſcámus eórum exémplo mundi divítias contémnere, præséntis ſæculi voluptátem non amáre, regnum cœléſte deſideráre, Chriſto nihil præpónere, ſed ejus mandátis in ómnibus obedíre, paupertátem præséntium rerum dilígere, virtútum divítias habére, ſapiéntiæ theſáurum appétere, ſpirituáles delícias quærere, nulli invidére, ſed omnes hómines dilígere, amícos in Deo, & inimícos propter Deum, quia hæc eſt vera & ſola diléctio.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

ISti ergo Príncipes noſtri, in amóre Dei perfectíſſimi, & in proximórum dilectióne repléti, hinc potuérunt mundi ímpetum víncere, & cruéntum ſæculum domáre, quia nihil amavérunt in omni re, niſi Dei voluntátem. Ita & nos, fratres, diligámus in ómnibus rebus Dei fácere voluntátem, & creatórem noſtrum amémus in ſemetípſo, creatúram verò in conditóre ſuo, & ſic habébimus ordinatíſſimam charitátem: quia Deus cháritas eſt, & qui díligit hanc dilectiónem, díligit Deum. Et ſi ita dilexérimus, díligit nos ipſe Deus, díligunt nos & ſancti Apóſtoli júdices noſtri, & exórant pro nobis, ut in universáli judício Chriſti cum ipſis in perpétuum coronémur.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

QUIN-

Digitized by Google

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chryſólogi.

Serm. 28. Lectio iv.

QUòd ſit virtútibus cognáta paupértas, terréna & cœléſtis cómprobat diſciplína. Athléta ad luctámen nudus accédit, confligit cum flúctibus nauta nudus, miles in ácie non niſi expedítus aſsíſtit: qui tendit ad philoſophíam, totum, quod in rebus eſt, antè contémnit. Eſt ergo virtútibus cognáta paupértas, & ſi paupértas virtútum parens, virtútum ſócia ſic habétur, ſápere cónvenit, quare Chriſtus ad virtútis officium páuperes ſic elégit. Sed in iſtis quantum vilis mundánus videbátur aſpéctus, pretióſas tantùm ánimas Dei intúitus tunc vidébat. Erant cenſu páuperes, ſed innocéntia locuplétes, loco húmiles, ſed ſanctitáte ſublímes: viles arte, ſed ſimplicitáte pretióſi: obſcúri vita, ſed vitæ mérito perlucéntes.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Paulò poſt. Lectio v.

CAptóres píſcium, ſed piſcatóres hóminum jam decréti. Veníte, inquit, & fáciam vos fieri piſcatóres hóminum, ut vitális eſcæ jactu, ut hamo cœléſtis verbi, de mortis gúrgite ánimas ad lucem tóllerent ſempitérnam. Captóres píſcium fiunt hóminum piſcatóres; de labóre tránſeunt ad labórem, quia labor neſcit laſséſcere meditátus: ómnia quæ de uſu véniunt, non fatígant; virtus exercítio perſevérat.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

HInc eſt, quòd Apóſtolos ſuos Chriſtus humánis labóribus exercéri vóluit, ut eos indeféſſos rédderet in divínis: vóluit eis Deus manére fortitúdinem, de exercítio præſtáre virtútem. Et quia fructus próvenit ex labóre, vóluit eos labóres non pérdere, ſed mutáre: ipſe antè illis uſum labóris indúlſit, qui póſteà eis tolerántiam dedit virtútis. Hinc eſt quòd regna, gentes, cárceres, víncula, torménta, mortes, ſæviéntes hómines terris ómnibus ſic vicérunt.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſtomi.

Serm. 1. de Pentec. tom. 3.

Lectio iv.

QUæ ſunt tales ſtellæ, ſicut Apóſtoli? Stellæ in cœlo, Apóſtoli ſuper cœlos. Stellæ de igne inſenſíbili, Apóſtoli de igne intelligíbili. Stellæ in nocte lucent, in die obſcuràntur: Apóſtoli in die & in nocte

ſuis rádiis, hoc eſt, virtútibus effúlgent. Stellæ orto ſole obſcurántur: Apóſtoli ſole juſtitiæ reſplendénte, ſua claritáte lucéſcunt. Stellæ in reſurrectióne cadent ſicut fólia: Apóſtoli in reſurrectióne rapiéntur in áera núbibus. Et in illis quidem ſidéribus álius Héſperus, álius Lúcifer appellátur: in Apóſtolis autem nullus Héſperus eſt, omnes Lucíferi, & ídeò ſtellis majóres Apóſtoli.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

ET quicúmque eos luminária vocáverit mundi, non peccábit: nõ ſolùm dum eſſent in córpore, ſed étiam magis nunc, quando de hac vita migrárunt: grátia enim & mérita Sanctórum non minuúntur morte, non retardántur die, non diſſolvúntur in terra, nec nocte obſcurántur, nec ténebris obumbrántur. Et hoc res ipſa demónſtrat. Piſcatóres quippe erant, & illis dormiéntibus rétia operabántur. Et tunc quidem piſces capiébant ad mortem, nunc autem hómines cápiunt ad ſalútem, claudos faciéntes cúrrere, cæcos illuminántes, lepróſos mundántes, dæmones effugántes, teſtátur multitúdo credéntium diúrna. Vinitóres erant, & illis abséntibus córpore vinea efflоréſcit, & botros affert.

℟. Beáti, vel Virtúte. 102.

Paulò poſt medium.

Lectio vi.

UBi ſunt nunc, qui audent Eccléſiæ contraíre? Quando novélla erat, in nullo pótuit lædi: & nunc, quando uſque ad cœlum pervénit, exíſtimas eam poſſe ſuperári? Et tunc quidem, cùm úndecim eſſent Apóſtoli, nullus eos ſuperáre pótuit, ſed pauci hómines totum cepérunt mundum: & nunc, quando terra, & mare, & orbis terrárum, & inhabitábiles regiónes, & civitátes, & omnes fines terræ pietáte repléti ſunt, putas eam te poſſe lædere? Sed non póteris: Chriſtus enim propter eam paſſus eſt, portæ inferi non prævalébunt advérſus eam. Faciliùs cœlum exterminári poteſt, & terra períre, quàm áliquid mali pati Eccléſia.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Hom. 30. in Euang. poſt med.

Lectio iv.

SCriptum eſt: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum ſunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum ſermo ſapiéntiæ, álii ſermo ſciéntiæ ſecúndùm eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem

dem Spíritu, álii grátia ſanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii diſcrétio Spirítuum, álii género linguárum, álii interpretátio ſermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens ſíngulis prout vult.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

QUot ergo ſunt bona prædicántium, tot ſunt ornaménta cœlórum. Hinc rurſus ſcriptum eſt: Verbo Dómini cœli firmáti ſunt. Verbum enim Dómini Fílius eſt Patris. Sed eóſdem cœlos, vidélicet ſanctos Apóſtolos, ut tota ſimul ſancta Trínitas oſtendátur operáta, repéntè de ſancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de ſpíritu ſumpta eſt: quia mundi hujus poteſtátibus contraíre non præſúmerent, niſi eos ſancti Spíritus fortitúdo ſolidáſſet. Quales namque doctóres ſanctæ Eccléſiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, ſcimus: & poſt advéntum illíus, cujus fortitúdinis facti ſint, conſpícimus. ℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

CErtè iſte ipſe paſtor Eccléſiæ, ad cujus ſacratíſſimum corpus ſedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla oſtiária requiſíta dicat. Una enim mulíeris voce percúſſus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et penſándum, quia eum comprehénſum Petrus negávit in terra, quem ſuſpénſum latro conféſſus eſt in cruce. Sed vir iſte tantæ formídinis, qualis poſt advéntum Spíritus exiſtat, audiámus. Fit convéntus magiſtrátus atque ſeniórum, cæſis denuntiátur Apóſtolis, ne in nómine Jeſu loqui débeant; Petrus magna auctoritáte reſpóndet: Obedíre opórtet Deo magis, quàm homínibus.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitióne ſancti Auguſtíni Epíſcopi ſuper Pſalmum octogéſimum ſextum.

Ante medium. Lectio iv.

FUndaménta ejus in móntibus ſanctis, díligit Dóminus portas Sion. Quare ſunt fundaménta Apóſtoli & Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem noſtram. Quare ſunt portæ? Quia per ipſos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: & cùm per ipſos intrámus, per Chriſtum intrámus. Ipſe eſt enim jánua. Et cùm dicúntur duódecim portæ Jerúſalem, & una porta Chriſtus, & duódecim portæ Chriſtus, quia in duó-

decim portis Chriſtus, & ídeò duodenárius númerus Apoſtolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii ſignificátio eſt númeri. Sedébitis, inquit, ſuper duódecim ſedes, judicántes duódecim tribus Iſrael.

℞. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

SI duódecim ſellę ibi ſunt, non eſt ubi ſédeat tertiuſdécimus Paulus Apóſtolus, & non erit quómodo júdicet: & ipſe ſe judicatúrum dixit, non hómines tantùm, ſed & Angelos. Quos ángelos, niſi apóſtatas ángelos? Neſcitis, inquit, quia ángelos judicábimus? Reſpondéret ergo turba: Quid te jactas judicatúrum? ubi ſedébis? Duódecim ſedes dixit Dóminus duódecim Apóſtolos: unus cécidit Judas, in locum ipsíus ſanctus Mathías ordinátus eſt; implétus eſt duodenárius númerus sédium. Primò locum inveni, ubi ſédeas, & ſic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo ſedes quid ſibi velint, videámus. Sacraméntum eſt cujúſdam univerſitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Eccléſia: unde vocátur hoc ædifícium ad Chriſti compágem.

℞. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

ET ideò quia úndique venítur ad judicándum, duódecim ſedes ſunt: ſicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ ſunt. Non ſolùm ergo illi duódecim, & Apóſtolus Paulus, ſed quotquot judicatúri ſunt, propter ſignificatiónem univerſitátis ad ſedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor ſunt, Oriens, Occidens, Aquilo, & Merídies. Iſtæ quátuor partes aſsíduè nominántur in Scriptúris. Ab iſtis quátuor ventis, ſicut dicit Dóminus in Euangélio, à quátuor ventis ſe collectúrum eléctos ſuos: ab ómnibus ergo iſtis quátuor ventis vocátur Eccléſia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur niſi per baptíſmum in nómine Patris, & Filii, & Spíritus ſancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℞. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

Lectiones iii. Nocturni habentur ſuprà in propriis feſtis SS. Apoſtolorum, cum ſequentibus Reſponſoriis.

℞. vii. Iſti ſunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Eccléſiam ſánguine ſuo: * Cálicem Dómini bibérunt, & amíci Dei facti ſunt.

℣. In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Ten-

Digitized by Google

Tempore Paſchali,

℟. vii. Ego ſum vitis vera, & vos pálmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allelúja, allelúja. ℣. Sicut diléxit me Pater, & ego diléxi vos. Qui manet.

℟. viii. Iſti ſunt viri ſancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, & dedit illis glóriam ſempitérnam: * Quorum doctrina fulget Eccléſia, ut ſole luna.

℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti ſunt juſtítiam. Quorum.

Glória Patri. Quorum.

Tempore Paſchali,

℟. viii. Cándidi facti ſunt Nazaræi ejus, allelúja: ſplendórem Deo dedérunt, allelúja: * Et ſicut lac coaguláti ſunt, allelúja, allelúja. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, ſapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et

INFRA OCTAVAM EUANGELISTARUM.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſt.

Homil. 1. in Matth.

Lectio iv.

PRincípio requiréndum eſt, quænam illa cauſa ſit, quòd ex tam multis diſcípulis duo tantùm ſcribunt Apóſtoli, & duo eórum, qui Apóſtolos ſunt ſecúti: unus enim Petri, alter Pauli diſcípulus, præter Joánnem atque Matthæum Euangélia condidérunt. Quia ſcílicet nihil ambitióne moti faciébant, ſed ómnia ad utilitátem referébant. Quid igitur, non ſufficiébat unus Euangeliſta cuncta memoráre? Sufficiébat quidem, ſed cùm quátuor ſint, qui Euangélia conſcríbant, nec eíſdem tempóribus, nec in eíſdem locis, neque páriter congregáti, & inter ſe conferéntes, & tamen quaſi uno ore ómnia prænúntiant: fit hoc ſine dúbio veritátis grande indícium.

℟. Vidi conjúnctos. vel Lux perpétua. 101.

Lectio v.

VErùm è contrário, inquis, iſta res áccidit: in multis enim diſſidére redarguúntur: imò hoc ipſum máximum eſt teſtimónium veritátis. Si enim ad unguem in ómnibus conſonárent, étiam uſque ad témpora ac loca, ipſaque ádeò verba, nemo inimícus credidíſſet umquam, eos non commúni ad decipiéndum conſílio congregátos, quaſi ex humána quadam conſpiratióne Euangélium condidíſſe: non enim ſimplicitátis fuíſſe tam ſolícitam conſonántiam judicárent. Nunc verò, quæ vidétur in rebus exíguis diſſonántia,

ab

ab omni illos ſuſpicióne deféndit, & ſatis clare ſcribéntium exiſtimatiónem tuétur.
℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

SI verò áliquid de tempóribus ac locis váriè dixérunt, nihil quidem dictórum obeſt veritáti. Si verò in miráculis non omnes ómnia dixérunt: ſed hic quidem illa, alter verò ália narrávit, nihil te omníno contúrbet. Nam ſi unus univérſa dixíſſet, ſupérfluus jam fuiſſet númerus ceterórum: ſin vária omnes inter ſe ſcripsíſſent, ac nova ómnia, nullum potuiſſet conveniéntiæ apparére documéntum. Unde & ſimul ómnia narráta fuérunt; ſed & quivis illórum peculiáre quiddam ſibi ſumens rétulit, quò minùs ſupérfluus haberétur, & adjéctus témerè, ac ſimul veritátis dictórum exáctum, præbéret nobis índicem.
℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà. Lect. iv.

UBi autem eórum unuſquíſque degens ſcripſerit, non valdè eſt, cur contendámus. Quòd verò advérſus ſe non ſcripſerint, ex toto óperis contéxtu tentábimus demonſtráre. Et certè áliud eſt diverſo modo quid dícere, áliud advérſo. Nihil, inquam, horum loquor. Procul à me abſit, ex aliórum deméntia pro Euangeliſtis ſatisfactiónem paráre. Illud ſanè libénter rogárim, quonam modo fidem diſſona merúerint, quonam pacto obtinére potúerint, unde admiratióni fúerint, pugnántia inter ſe dicéndo?
℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

PRædicábant paſſim per orbem habitábilem, quamvis multi teſtes eórum prædicatiónis exíſterent, tum étiam inimíci, hoſtéſque plúrimi. Non enim in uno áliquo ſcribéntes ángulo, ea quæ ſcripſerant, occultavérunt: ſed terras, maríaque luſtrántes, in conſpéctu & áuribus ómnium volúmina ſacra replicábant. Quæ ſicut étiam nunc fieri vidémus, ipſis quoque præſéntibus legebántur inimícis: nec quidquam tamen ex his quæ dicta ſunt, quemquam offéndit; nec imméritò: erat enim divína virtus, quæ ómnia capéſſit, ac córrigit apud omnes.
℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

NIſi enim iſtud fuiſſet, unde publicánus, unde piſcátor, unde illiterátus quiviſſet umquam tam ſublímiter philoſophári? Quæ enim ſapiéntes ſæculi, nec per ſómnium quidem aliquándo

do imaginári potuérunt, hęc iſti cum aſſeveratióne maniféſta annúntiant atque perſuádent: idque fáciunt non tantùm in vivis agéntes, ſed étiam ubi fato functi ſunt: & non duóbus, non vigínti, non centum, aut mille, aut decem míllibus, ſed úrbibus, & Géntibus, & pópulis, & terræ prorſus, ac mari, Græciæ ſimul ac Barbáriæ, & habitabílibus pártibus orbis, ipsóque deſérto. Et certè ea perſuadébant, quæ natúram noſtram longè probántur excédere.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 10. Comment. in Luc. c. 23. paulò ante medium.

Lectio iv.

PRopter nos dividúntur veſtiménta Chriſti, quia non poſſunt ſínguli habére ómnia: & per ſortes, quia non pro hóminis voluntáte divíſio fit Spíritus ſancti. Diviſiónes enim gratiárum ſunt, ſed ómnia operátus eſt Spíritus, dívidens ſíngulis prout vult. Et fortáſſe mílites iſti, quátuor Euangeliſtárum habent typum, qui ſcripſérunt Euangélium: intuére nunc Chriſti veſtiménta divíſa. Ubi illa quæram? quære in Matthæo, invénies penes ipſum ſolum chlámydem coccíneam, penes Joánnem veſtem purpúream, penes Marcum púrpuram tantùm, penes Lucam veſtem albam: hac enim ſola pro ſua fuit portióne conténtus. Quantos verò Chriſtus ſua veſte veſtívit? Puto autem, quòd non quátuor tantùm, ſed omnes veſtívit mílites, & ómnibus abundávit.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

ACcipe & áliud. Iſtæ quátuor partes, non partes véſtium, ſed qualitátes mihi vidéntur eſſe virtútum. Alius enim de regno ſublímiùs ſcripſit, álius de hóminis inſtitutióne diffúſiùs: Lucas nitórem ſibi ſacerdotális veſtis elégit: Marcus verbórum textum non deſiderávit: Joánnes verò quaſi quaſdam intéxit ſenténtias, quibus véſtiat fidem noſtrã. Nónne tibi vidétur intéxtũ grande illud, In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipſum facta ſunt. At verò Marcus, tamquam púrpuræ fulgóre conténtus, ſine ulla intextióne verbórum: Inítium, inquit, Euangélii Jeſu Chriſti Fílii Dei.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

ERgo cétera veſtiménta Chriſti divíſa ſunt, népe vel geſta vel grátia; túnica ve-

verò non pótuit dívidi: & ídeò, secúndùm Joánnem, ſuper illa ſors agitátur: quia fides non proportióne ſingulórum, ſed pro jure eſt ómnium. Quod enim non divíditur, ſíngulis manet integrum. Et benè déſuper texta in Joánne légitur: ſic enim téxitur fides Chriſti, ut de divínis ad humána deſcéndat: eò quòd ante ſæcula ex Deo génitus, poſterióre témpore ſuſceptiónem carnis aſsúmpſerit. Per hoc ergo ſignificátur nobis, quòd non débeat fides ſcindi, ſed sólida permanére.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Lib. 1. de conſenſu Euangel. cap. 1. poſt initium.

Lectio iv.

MAtthæus & Joánnes, étiam ſcripta de Chriſto, quæ ſcribénda viſa ſunt, libris ſíngulis edidérunt. At ne putarétur, quod áttinet ad percipiéndum, & prædicándum Euangélium intereſſe áliquid, utrùm illi annúntient, qui eúmdem Dóminum hìc in carne apparéntem diſcipulátu famulánte secúti ſunt; an ii, qui ex illis fidéliter compérta credidérunt: divína providéntia procurátum eſt per Spíritum ſanctum, ut quibúſdam étiam ex illis qui primos Apóſtolos ſequebántur, non ſolùm annuntiándi, verùm étiam ſcribéndi Euangélium tribuerétur auctóritas. Hi ſunt Marcus & Lucas.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

ISti ígitur quátuor Euangeliſtæ, univérſo terrárum orbe notíſſimi, & ob hoc fortáſſe quátuor, quóniam quátuor ſunt partes orbis terræ, per cujus univerſitátem Chriſti Eccléſiam dilatári, ipſo ſui númeri ſacraménto quodámmodo declarárunt, hoc órdine ſcripsiſſe perhibéntur. Primùm Matthæus, deinde Marcus, tértiò Lucas, últimò Joánnes. Unde álius eis fuit ordo cognoſcéndi, atque prædicándi, álius autem ſcribéndi. Ad cognoſcéndum quippe atque prædicándum, primi útique fuérunt, qui ſecúti Dóminum in carne præséntem, dicéntem audiérunt, faciêntémque vidérunt, atque ex ejus ore ad euangelizándum miſſi ſunt.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

SEd in conſcribéndo Euangélio, quod divínitus ordinátum eſſe credéndum eſt, ex número eórum, quos ante paſſiónem Dóminus elégit, primum atque últimum locum duo tenuérunt, primum Matthæus, últimum Joánnes: ut réliqui

qui duo, qui ex illo número non erant, ſed tamen Chriſtum in illis loquéntem ſecúti erant, tamquam filii amplecténdi; ac per hoc in loco médio conſtitúti, utróque ab eis latére muniréntur. Horum ſanè quátuor ſolus Matthæus Hebreo ſcripsiſſe perhibétur elóquio, céteri Græco.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Unde ſuprà.

Lectio iv.

ET quamvis ſinguli ſuum quemdam narrándi órdinem tenuiſſe videántur, non tamen unuſquiſque eórum velut altérius præcedéntis ignárus voluiſſe ſcríbere reperítur, vel ignoráta prætermisiſſe quæ ſcripsiſſe álius invenítur: ſed, ſicut unicuíque inſpirátum eſt, non ſupérfluam cooperatiónem ſui labóris adjúnxit. Nam Matthæus ſuſcepiſſe intellígitur Incarnatiónem Dómini ſecúndùm ſtirpem régiam, & pléraque ſecúndùm hóminum præséntem vitam, & facta, & dicta ejus. Marcus eum ſubſecútus, tamquam pediſſequus, & breviátor ejus vidétur: cum ſolo quippe Joánne nihil dixit, ſolus ipſe perpáuca cum ſolo Luca pauciòra, cum Matthæo verò plúrima, & multa penè tótidem, atque ipſis verbis, ſive cum ſolo, ſive cum céteris conſonánte.

℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

LUcas autem circa ſacerdotálem Dómini ſtirpem, atque persónam magis occupátus appáret. Nam & ad ipſum David, non régium ſtemma ſecútus aſcéndit, ſed per eos, qui reges non fuérunt, éxiit ad Nathan filium David, qui nec ipſe rex fuit: non ſicut Matthæus, qui per Salomónem regem deſcéndens, céteros étiam reges ex órdine proſecútus eſt; ſervans in eis, de quo pósteà loquémur, myſticum númerum. Dóminus enim Jeſus Chriſtus unus verus Rex, & unus verus ſacérdos, illud ad regéndos nos, iſtud ad expiándos, has duas persónas apud antíquos Patres ſingillátim commendátas ſuam figúram egiſſe declarávit, multíſque documéntis divinárum Scripturárum, Rex & Sacérdos Chriſtus appáret.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

CUm ergo Matthæus circa Regis, Lucas circa Sacerdótis persónam géreret intentiónem, útique humanitátem Chriſti máximè commendárunt. Secúndùm hóminem quippe Chriſtus & Rex & Sacérdos

dos effectus eſt, cui dedit Deus ſedem David patris ſui, ut regni ejus non eſſet finis, & eſſet ad interpellándum pro nobis mediátor Dei & hóminum, homo Chriſtus Jeſus. Non autem hábuit tamquam breviatórem conjúnctum Lucas, ſicut Marcum Matthæus. Et hoc fortáſſe non ſine áliquo ſacraménto: quia regum eſt non eſſe ſine cómitum obséquio. Unde ille, qui régiam persónam Chriſti narrándam ſuſcéperat, hábuit ſibi tamquam cómitem adjúnctum, qui ſua veſtígia quodámmodo ſequerétur. Sacérdos autem, quóniam in Sancta ſanctórum ſolus intrábat, proptéreà Lucas, cujus circa ſacerdótium Chriſti erat inténtio, non hábuit tamquam sócium ſubſequéntem, qui ſuam narratiónem quodámmodo breviáret.

℞. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà, cap. 5.

Lectio iv.

PRoínde cùm duæ virtútes propóſitæ ſint ánimæ humánæ, una activa, áltera contemplatíva: intélligi datur, ſi diligénter advértas, tres Euangeliſtas temporália facta Dómini & dicta, quæ ad informándos mores vitæ præséntis máximè valérent, copióſiùs proſecútos, circa illam actívam virtútem fuiſſe versátos, Joánnem verò facta Dómini multò pauciόra narrántem, dicta verò ejus ea præsértim, quæ Trinitátis unitátem, & vitæ ætérnæ felicitátem inſinuárent, diligéntiùs & ubériùs conſcribéntem, in virtúte contemplatíva commendándam ſuam intentiónem prædicationémque tenuíſſe.

℞. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

UNde mihi vidéntur, qui, ex Apocalypſi illa quátuor animália ad intelligéndos quátuor Euangeliſtas interpretáti ſunt, probabílius áliquid attendíſse; illi, qui leónem in Matthæo, hóminem in Marco, vítulum in Luca, áquilam in Joánne intellexérunt. De princípiis enim librórum quamdam conjectúram álii cápere voluérunt, non de tota intentióne Euangeliſtárum, quæ magis fúerat perſcrutánda. Multò enim congruéntiùs ille, qui régiam Chriſti persónam máximè commendávit, per leónem ſignificátus accípitur; unde & in Apocalypſi cum ipſa tribu régia leo commemorátus eſt: Vicit leo de tribu Juda. Quòd autem per vítulum Lucas ſignificátus

Digitized by Google

tus ſit propter máximam victimam ſacerdótis, néutri dubitavérunt.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

MArcus ergo, qui neque ſtirpem régiam, neque ſacerdotálem, vel cognatiónem, vel conſecratiónem narráre vóluit, & tamen in eis versátus oſténditur, quæ homo Chriſtus operátus eſt, tantùm hóminis figúra in illis quátuor animálibus ſignificátus vidétur. Hæc autem animália tria in terra gradiúntur: unde iſti tres Euangeliſtæ in his máximè occupáti ſunt, quæ Chriſtus in carne operátus, & quæ præcépta mortális vitæ exercéndæ carnem portántibus trádidit. At verò Joánnes ſuper núbila infirmitátis humánæ velut áquila volat, & lucem incommutábilis veritátis acutíſſimis atque firmíſſimis óculis cordis intuétur.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitione S. Gregorii Papæ ſuper Ezechielem Prophetam. Sancta quátuor animália, &c. ut in Breviario, de Communi Euangeliſtarum.

In die verò Octava S. Matthæi, & S. Marci, lege ut ſequitur in ſecundo Nocturno.

De Expoſitióne S. Gregórii Papæ ſuper Ezechiélem Prophétam.

Homil. 3. l. 1. in Ezech. Lect. iv.

QUátuor ergo fácies uni ſunt: quia ſi requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat: hoc nimírum ſentit, quod Marcus, Lucas, & Joánnes. Si quęras quid Joánnes séntiat hoc proculdúbio, quod Lucas, Marcus, & Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joánnes, & Lucas. Si quæras quid Lucas: hoc quod Joánnes, Matthæus, & Marcus ſentit. Quátuor ergo fácies uni ſunt; quia notítia fidei, qua cognoſcúntur à Deo, ipſa eſt in uno, quæ eſt ſimul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus ſimul quátuor cognóſces. ℟. Vidi. vel Lux. 101.

Lectio v.

ET quátuor pennæ uni: quia Dei omnipoténtis Filium Dóminum noſtrũ Jeſum Chriſtum ſimul omnes concórditer prædicant: & ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant. Euangeliſtárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem: quia in eum, quem corpóreum aſpíciunt, quaſi fácies inténdunt: ſed dum hunc eſſe incircumſcriptum atque incorpóreum ex divini-

nitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quaſi in áera levántur. Quia ítaque una eſt fides incarnatiónis ejus in ómnibus, & par contemplátio divinitáti ejus in ſíngulis, rectè nunc dícitur: Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni.

℟. Beáti. vel Virtúte. 102.

Lectio vi.

SEd quæ virtus eſſet, ſi fidem, atque contemplatiónem Dómini habéntes prædicatóres illíus, ſancta ópera non habérent? Séquitur: Et pedes eórum pedes recti. Quid per pedes, niſi greſſus áctuum deſignántur? Quátuor ergo animálium pedes recti eſſe deſcribúntur, quia ſanctórum Euangeliſtárum, atque ómnium perfectórum ópera ad ſequéndam iniquitátem non ſunt retórta. Hi autem pedes rectos non habent, qui ad mala mundi, quæ reliquérunt, reflectúntur. De quibus ſcriptum eſt: Canis revérſus ad ſuum vómitum.

℟. Iſti ſunt triumphatóres. vel Iſti ſunt agni. 102.

INFRA OCTAVAM EUANGELISTARUM.

Lectiones tertii Nocturni.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndū Lucam. Lect. vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuagínta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Homilia 17. in Euangel.

MIſſis autem prædicatóribus, quid dicat audiámus: Meſſis quidem multa, operárii autem pauci. Ad meſſem multam operárii pauci ſunt, quod ſine gravi mœróre loqui non póſſumus: quia etſi ſunt qui bona áudiant, deſunt tamen qui dicant: Ecce mundus ſacerdótibus plenus eſt, ſed tamen in meſſe Dei rarus valdè invenítur operátor: qui officium quidem ſacerdotále ſuſcípimus, ſed opus officii non implémus. Sed penſáte, fratres charíſſimi, penſáte quod dícitur: Rogáte ergo dóminum meſſis, ut mittat operários in meſſem ſuam. Vos pro nobis pétite, ut digna vobis operári valeámus, ne ab exhortatióne lingua tórpeat, ne poſtquam prædicatiónis locum ſuſcépimus, apud juſtum júdicem noſtra nos tacitúrnitas addícat. ℟. Iſti ſunt, qui. 108. vel Ego ſum vitis. pro varietate temporis. 109.

Paulò pòſt. Lectio viii.

SEd útinam, ſi ad prædicatiónis virtútem non ſufficimus, loci noſtri officium in innocéntia vitę teneámus; nam

nam súbditur: Ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. Multi enim cùm regíminis curam ſuſcípiunt, ad lacerándos súbditos inardéſcunt, terrórem poteſtátis éxhibent, & quibus prodéſſe debúerant, nocent. Et quia charitátis víſcera non habent, dómini vidéri áppetunt: patres ſe eſſe mínimè recognóſcunt, humilitátis locum in elatiónem dominatiónis immútant: & ſi quando extrínſecùs blandiúntur, intrínſecùs ſæviunt. De quibus áliàs Véritas dicit: Véniunt ad vos in veſtiméntis óvium, intrínſecùs autem ſunt lupi rapáces. ℞. Iſti sũt. vel Cándidi. 109. Lectio ix.

Contra quæ ómnia conſiderándum nobis eſt, quia ſicut agni inter lupos míttimur, ut ſenſum ſervántes innocéntiæ, morſum malítiæ non habeámus. Qui enim locum prędicatiónis súſcipit, mala inférre non debet, ſed toleráre; ut ex ipſa ſua manſuetúdine iram ſæviéntium mítiget, & peccatórum vúlnera in áliis ipſe afflictiónibus vulnerátus ſanet. Quod tunc benè rector éxhibet, cùm ſeipſum dilígere per amórem privátum neſcit: cùm nulla, quæ mundi ſunt, áppetit: cùm terrénæ cupiditátis onéribus nequáquam mẽtis colla ſuppónit. Unde & súbditur: Nolíte portáre sácculũ. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuagínta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Unde ſuprà.

Prædicatóri tanta in Deo debet eſſe fidúcia, ut præséntis vitæ ſumptus, quamvis non provídeat, tamen ſibi hos non deéſſe certíſſimè ſciat: ne, dum mens ejus occupátur ad temporália, minùs áliis provídeat ætérna. Quæ ſi quis verba étiam per allegoríam velit intélligi, in sácculo pecúnia clauſa eſt: pecúnia verò clauſa, eſt ſapiéntia occúlta. Qui ígitur ſapiéntiæ verbum habet, ſed hoc erogáre próximo négligit, quaſi pecúniam in sácculo ligátam tenet. Unde ſcriptum eſt: Sapiéntia abſcóndita, & thesáurus occúltus, quæ utílitas in utríſque? ℞. Iſti. 108. vel Ego. 109.

Paulò poſt. Lectio viii.

Ecce autem, qui sácculum & peram portáre prohíbuit, ſumptus & aliménta ex eádem prædicatióne concédit. Nam séquitur:

In eádem autem domo manéte, edéntes & bibéntes, quæ apud illos ſunt: ut ab eis terréna ſtipéndia conſequámur, quibus præmia vitæ cœléſtis offérimus. Unde étiam Paulus hæc ipſa pro mínimo ſuſcípiens, dicit: Si nos vobis ſpirituália ſeminávimus, magnum eſt, ſi veſtra carnália metámus? Et notándum quod súbditur: Dignus eſt operárius mercéde ſua: quia jam de mercéde ſunt óperis ipſa aliménta ſuſtentatiónis, ut hic merces de labóre prædicatiónis inchoétur, quæ illic de veritátis viſióne perficitur. ℟. Iſti. vel Cándidi. 109.

Paulò pòſt. Lectio ix.

SEd quid nos (quod tamen ſine dolóre dícere non póſſumus) quid nos, ò paſtóres, ágimus, qui & mercédem conſéquimur, & tamen operárii nequáquam ſumus? Fructus quippe ſanctæ Eccléſiæ in ſtipéndio quotidiáno percípimus, ſed tamen pro ætérna Eccléſia mínimè in prædicatióne laborámus. Penſémus, cujus damnatiónis ſit, ſine labóre hìc percípere mercédem labóris. Ecce ex oblatióne fidélium vívimus, ſed numquid pro animábus fidélium laborámus? Illa in noſtrum ſtipéndium súmimus, quæ pro rediméndis peccátis ſuis fidéles obtulérunt: nec tamen contra peccáta éadem vel oratiónis ſtúdio, vel prædicatiónis, ut dignum eſt, inſudámus. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndũ Lucam. Lect. vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuagínta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ. Unde ſuprà.

SEd quando nos vitam corrígere valémus aliénam, qui neglígimus noſtrã? Curis enim ſæculáribus inténti, tantò inſenſibilióres intus efficimur, quantò ad ea, quæ foris ſunt, ſtudioſióres vidémur. Uſu quippe curæ terrénæ à cœléſti deſidério ánimus obduréſcit: & dum ipſo ſuo uſu durus efficitur per actiónem ſæculi, ad ea emollíri non valet, quę pértinent ad charitátem Dei. Sacérdos enim non diſtat à pópulo, quando nullo vitæ ſuæ mérito vulgi tranſcéndit actiónem. Plorémus Jeremíæ lácrymis: Quómodo oſcurátum eſt aurum, mutátus eſt color óptimus, diſpérſi ſunt lápides ſanctuárii in cápite ómnium plateárum? Aurum quippe obſcurátum eſt: quia ſacerdótum vita, quondam per glóriam virtútum clara, nunc

Digitized by Google

nunc per actiónes infirmas oſténditur réproba.

℟. Iſti ſunt. 108. vel Ego ſum. 109. Lectio viii.

COlor óptimus eſt mutátus: quia ille Sanctitátis hábitus per terréna & abjécta ópera ad ignomíniā deſpectiónis venit. Lápides verò ſanctuárii intrínſecùs habebántur, nec ſumebántur in ſummi ſacerdótis córpore, niſi cùm Sancta ſanctórum ingrédiens, in ſecréto ſui conditóris apparébat. Nos ergo ſumus lápides ſanctuárii, qui apparére ſemper debémus in ſecréto Dei, quos numquam necéſſe eſt foris cónſpici, ideſt, numquam in extráneis áctibus vidéri: ſed diſpérſi ſunt in cápite ómnium plateárum, quia hi, qui per vitam probam & oratiónem intus ſemper eſſe debúerant, per vitam réprobam foris vacant. Ecce jam penè nulla eſt ſæculi áctio, quam ſacerdótes non adminiſtrent.

℟. Iſti. vel Cándidi. 109.

Nona Lectio vel de S. Vitale, vel de ſancto Hilarione.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuagínta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſcopi.

Lib. 7. in Lucæ, cap. 10.

SI quem movet, qua ratióne in Ægypto calceáti jubéntur édere agnum, Apóſtoli autem ſine calceaméntis ad prædicándum Euangélium dirigúntur: is conſideráre debet, quia in Ægypto póſitus debet adhuc morſus cavére ſerpéntis: multa enim venéna in Ægypto. Et qui in typo Paſcha célebrat, patére poteſt vúlneri: qui autem miníſter eſt veritátis, evítat venéna, non trépidat. Et ut ſcias hoc verum eſſe, ipſe Dóminus ait: Ecce dedi vobis poteſtátem calcándi ſuper ſerpéntes & ſcorpiónes, & ſupra omnes virtútes inimíci, & nihil vobis nocébunt.

℟. Iſti. vel Ego ſum. 109.

Lectio viii.

NOn virgas in manu jubéntur tóllere Apóſtoli. Quid eſt virga, niſi proferéndæ poteſtátis insígne, & ulciſcéndi inſtruméntum dolóris? Ergo húmilis Dómini (in humilitáte enim judícium ejus ſublátum eſt:) húmilis, inquam Dómini præcéptum diſcípuli ejus, humilitátis officiis exequúntur: eos enim miſit ad ſeminándam fidem, qui non cógerent, ſed docérent; nec vim poteſtátis exercérent, ſed do-

doctrínam humilitátis attóllerent. Habet tamen quos, & cum virga Apóſtolos míſerit, ſicut Paulus teſtificátur dicens: Quid vultis? in virga véniam ad vos, an in charitáte, & ſpíritu manſuetúdinis? Hanc virgam étiam & Timótheo dedit Apóſtolus, dicens: Argue, óbſecra, íncrepa. Aut fortáſſe ante paſſiónem Dómini: quę nutántium populórum corda firmávit, neceſſária ſola fúerit manſuetúdo, poſt paſſiónem corréptio. ℟. Iſti. vel Cándidi. 109.

Lectio ix.

Certè múlceat Dóminus, íncrepet Paulus: ſuádeat, qui poteſt, péctora étiam dura mollíre: árguat qui non poteſt univérſa ſuadére. Virgam ígitur Paulus ex doctrína legis aſſúmpſerat; légerat enim: Qui parcit báculo, odit filium ſuum. Et ídeò Dóminus in véteri Teſtaménto ait: Viſitábo in virga iniquitátes eórum. In novo autem ſe ipſum óbtulit, ut ignóſceret univérſis, dicens: Si me quæritis, sínite hos abíre. Sed & Paulus, virgam quidem minátur, ſed in ſpíritu manſuetúdinis víſitat delinquéntes. Dénique ut ſcias mitem eſſe doctórem; eórum ipsórum, quos árguit, cónſulit voluntátem. Quid vultis, inquit, in virga véniam ad vos, an in charitáte, & ſpíritu manſuetúdinis? Semel virgam dixit, bis mitióra ſubjécit, adjíciens manſuetúdinem charitátis.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuaginta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

Unde ſuprà.

Fortáſſe quibúſdam hoc durum & ſupérbum, nec manſuéti & húmilis Dómini præcépto convenire videátur, quòd ille, qui étiam accubitiónis loco pręcipit eſſe cedéndum, hoc loco mandet diſcípulis: Néminem ſalutavéritis in via; cùm iſte commúnis ſit uſus grátiæ. Si inferióres ſuperiórum ſibi favórem conciliáre conſuevérunt. Gentíles quoque cum Chriſtiánis habent hujúſmodi officiórum cōmércia: quómodo Dóminus hunc uſum humanitátis avéllit? ℟. Iſti ſunt. 108. vel Ego ſum. 109.

Lectio viii.

Sed consídera, non hoc eſſe ſolùm, Néminem ſalutavéritis; ſed non fruſtrà ádditum, In via. Dénique & Eliséus cùm mítteret ſervum ſuum, ut báculum ejus pó-

Digitized by Google

póneret ſupra corpus defúncti puéruli, mandávit ei, ne per viam áliquem ſalutáret. Feſtinátio enim jubébat eum conténdere, ut celebrándæ reſurrectiónis exequerétur officium, ne confabulatióne alicújus óbvii, mandáto deflecterétur à múnere.

℟. Iſti. vel Cándidi. 109.

Lectio ix.

ERgo & hìc non ſalutatiónis officium aufértur, ſed obſtáculum impediéndæ devotiónis abolétur: ut quando divína mandántur, paulíſper ſequeſtréntur humána. Pulchra eſt ſalutátio; ſed eò púlchrior, quò præceptórum matúrior execútio divinórum, quæ per moram ſæpè traxit offénſam. Ideò autem & honéſta prohibéntur, ne ſolémnis grátia obrépat officii, & impédiat miniſtérium, cujus mora culpa ſit. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euãgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuagínta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc. Serm. 42. de Sanctis, circa medium.

IPſe Dóminus noſter lóculos hábuit in via, & ipſos lóculos Judæ commendáverat. Patiebátur quidem furem: ſed ego à Dómino meo díſcere cúpiens dico: Dómine patiebáris furem, unde habébas unde tólleret? Me hóminem míſerum & infirmum monuíſti nec sácculum portáre: tu portáſti lóculos, & erat ubi furem paterêris: ſi non portáres, nec ille inveníret quod auférret. Quid reſtat? niſi quòd hic dicat mihi: Intéllige, quod audis, Noli portáre sácculum. Quid eſt sácculus? pecúnia clauſa, id eſt, occúlta ſapiéntia. Nolíte fieri ſapiéntes penes voſmetípſos. Accípite Spíritum ſanctum. Fons in te debet eſſe, non sácculus: unde erogátur, non ubi includátur.

℟. Iſti. 108. vel Ego ſum. 109.

Lectio viii.

NEminem in via ſalutavéritis. Poteſt quidem & ſimplíciter ſic áccipi, quia juſſit nos feſtinánter ágere injúncta. Sed eſt áliud, quod hìc magis recógitem non diſsímile intellígere, quod plus pértinet ad me, & ad omnes diſpenſatóres, ſed & ad vos auditóres. Qui ſalútat, ſalútem dicit: nam & antíqui in epíſtolis ſuis ſic ſcribébant, Ille illi ſalútem. Salutátio à ſalúte nomen accépit. Quid ergo eſt, Néminem in via ſalutavéritis? Qui ſalútant in via, per occaſiónem ſalútant. Vídeo vos cito

tò intellexíſſe, nec tamen débeo jam finíre: non enim omnes citò intellexíſtis. Sed quia de via lóquimur, tamquam in via ambulémus. Velóces tardos expectáte, & páriter ambuláte.

℟. Iſti. vel Cándidi. 109.

Lectio ix.

QUid ergo dixi, Qui in via ſalútat, per occaſiónem ſalútat? Non ad eum ibat, quem ſalútat; áliud agébat, áliud occúrrit; áliud petébat, áliud tranſvérsò quod ágeret, invénit. Si ergo prædicas, hoc age per dilectiónem, non per occaſiónem. Sunt ergo hómines, qui ſua quæréntes, non áliud prædicant Euangélium: de quibus Apóſtolus gemens dicit: Omnes enim ſua quærunt, non quæ Jeſu Chriſti. Et hi ſalutábant, hoc eſt, ſalútem annuntiábant, Euangélium prædicábant: ſed áliud quærébant, & ideò per occaſiónem ſalutábant. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

In die Octava S. Marci leguntur præcedentes tres Lectiones de Homilia S. Auguſtini. Ipſe Dóminus, &c. ut ſuprà. 121.

In die verò Oct. S. Lucæ leguntur ſequentes Lectiones.

Léctio S. Euãgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Deſignávit Dóminus & álios ſeptuaginta duos: & miſit illos binos ante fáciem ſuam in omnem civitátem & locum, quò erat ipſe ventúrus. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Lucam.

SIcut duódecim Apóſtolos formam Epiſcopórum exhibére ſimul & præmonſtráre, nemo eſt qui dúbitet; ſic & hos ſeptuagínta duos figúram presbyterórũ, ideſt, ſecúndi órdinis ſacerdótum geſſíſſe ſciéndum eſt: tamétſi primis Eccléſiæ tempóribus, ut Apoſtólica ſcriptúra teſtis eſt, utríque presbyteri, utríque vocabántur Epíſcopi: quorum unum ſapiéntiæ maturitátem, álterum indúſtriam curæ paſtorális ſigníficat. Benè autem ſeptuagínta duo mittúntur: ſive quia tótidem mundi Géntibus Euangélium prædicándum erat; ut quómodo duódecim tribus Iſrael, ita & hi propter éxteras Gentes deſtinaréntur imbuéndas: ſeu quòd ipſo prædicántium número totus orbis per Euangélium ſummæ & individuæ Trinitátis illuſtrándus intimabátur.

℟. Iſti ſunt qui vivéntes. 108.

Lectio viii.

SIcut ſolem hunc conſtat triduánum ſuæ lucis ámbitum mundo per ſeptuagínta duas horas affláre ſólitum: nam & Dóminus ipſe

ſe

ſe diem, ſuos verò Apóſtolos horas appéllat, dicens: Nónne duódecim horæ ſunt diéi? ſi quis ambuláverit in die, non offéndit. Et in Pſalmis præcípitur: Benè nuntiáte diem de die, ſalutáre ejus; hoc eſt, lumen de lúmine, Deum verum de Deo vero. Sed & multis ſanctę Scriptúræ locis per tres dies myſtérium Trinitátis oſténditur, præcípuè quia Dóminus tértia die reſurréxit à mórtuis. Sed & in véteri Teſtaménto pópulus ad montem Sínai pervéniens, die tértia legem accépit. Idem flúvium Jordánem, quo baptíſmi grátia commendáta eſt, tértia, quam adíerat, dies transívit. ℟. Iſti ſunt viri. 109.

Nona Lectio de SS. Chryſantho, & Daria martyribus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS Pontificis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Epíſcopi.

Eſt de ſancto Cypriano.

Lectio iv.

CLarum tanti mártyris natális diem, beáti ſcílicet N. quo terrénis ac moribúndis membris exútus, ad ætérnæ præmia vitæ tranſmigrávit, & ſacerdótii ejus doctrínam, ac martyrii nobis victóriam commendávit, fecítque ex temporáli quondam triſtítia liberiórem. Dum enim inter perículum cruéntæ mortis & glóriam devóti certáminis Epíſcopus confiténdo pátitur, Eccléſia orándo compátitur. Quis néſciat, hunc ipſum, qui nunc ánnua circumſtitutióne feſtus nobis revólvitur dies, Chriſtiánis ac religióſis méntibus illo tunc témpore fuiſſe ſolícitum, dum advérſus diábolum ab antíſtite, ſuſcépto cúlmine, pia plebis expectátio trepidáret, atque ita fides reſíſteret perſequénti, ne caro ſuccúmberet blandiénti: ita paſtor præcéderet, ne ovíle deséreret, deſertúmque lupus inváderet. ℟. Honéſtum fecit illum Dóminus, & cuſtodívit eum ab inimícis, & à seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Deſcenditque cum illo in fóveam: & in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

Lectio v.

DOlébat Eccléſia ſubtráctum ínterim ſuo consórtio tam claríſſimum ſacerdótem: ſed tamen gaudébat, proſtráto adverſário, Chriſti mártyrem extitíſſe victórem. Erat in memória doctrína laudábilis, verſabátur ante óculos virtus mirábilis, quando Sanctus Deo ſervábat quod docúerat: & quid céteri fácere de-

Digitized by Google

bérent, non jam verbis, ſed opéribus demonſtrábat, fidem ſermónum exémplis, rerum válida ſoliditáte confirmans: credens & confidens pro ómnium ſalúte Chriſtum mórtuum, ac ſe pro ejus nómine non ſubtráhere occidéndum. Cujus enim ſánguine tunc indígnus redémptus fúerat, dignũ ſuum ſánguinem pro illo fundébat: & cujus ſánguinem in hac vita fidéliter bíberat, ab ipſo ſibi ætérnam vitam reddi poſſe credíderat.

℟. Deſidérium ánimæ ejus tribuíſti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudáſti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: poſuíſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo. Et.

Lectio vi.

INtérritus contémpſit Príncipum juſſa, & júdicum edíctum. Parátus excépit percuſſóris ictum, & ánimum ſoli Deo súbditum étiam ipſa mors ſervávit invíctum. Dénique nihil eum revocávit à paſtóris gregíſque cuſtódia, apparítor violéntus, perſecutiónis tempus, júdicis metus, ímminens gládius, próximus mortis occáſus. Proínde conſiderántes ejus luctam, perſeverántiam, victóriam páriter & corónam, & quid eváſerit, quò pervénerit, dulci mentis ſpéculo reſovéntes, ánnua devotióne cantémus: Benedíctus Dóminus, qui non dedit nos in venatióne déntibus eórum: láqueus contrítus eſt, & nos liberáti ſumus.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis póſuit ſuper caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ, & intelléctus: & aqua ſapiéntiæ ſalutáris potávit illum. Et corónam.

Glória Patri. Et corónam.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtíni Epíſc.

Eſt de ſancto Cypriano 123.

Lectio iv.

SErmónem éxigit tam grata & religióſa ſolémnitas, qua paſſiónem beáti mártyris N. celebrámus. Triſtis proculdúbio tunc Eccléſia fuit, non damno cadéntis, ſed deſidério recedéntis: ſemper cúpiens vidére præſéntem tam bonum rectórem, atque doctórem. Sed quos afflíxerat ſolicitúdo certáminis, conſoláta eſt coróna victóris. Et nunc non ſolùm ſine ulla triſtítia, verùm étiam cum ingénti lætítia, cuncta quæ tunc geſta ſunt, legéndo recólimus, diéque iſto gaudére nobis concéſſum eſt, non timére. Neque enim formidámus terribíliter veniéntẽ, ſed expectámus hiláriter redeúntem. ℟. Honéſtum. 123.

Le-

Lectio v.

VIcina córporis morte, non moriebátur in ánimo paſtóris vigilántia paſtorális, & cura tuéndi Domínici gregis. Uſque ad extrémum vitæ hujus diem mente sóbria tenebátur, nec excutiébat ab ánimo diligéntiam fideliſſimi diſpenſatóris, manus tam próxima cruénti carníficis. Ita ſe mártyrem cogitábat futúrum, ut eſſe non oblivíſcerétur Epíſcopum; magis curans, quam ratiónem Paſtórum Príncipi de commíſſis ſibi óvibus rédderet: quàm quid infidéli de fide própria reſpondéret. Amábat quippe eum, qui Petro díxerat: Amas me? Paſce oves meas. Et paſcébat oves ejus, pro quibus ſánguinem fúndere, illum ímitans præparábat.

℟. Deſidérium ánimæ. 124.

Lectio vi.

PRæcéſſerant eum multi Mártyres, quos flagrantíſſimis exhortatiónibus ſuis ad vincéndum diábolum accénderat: & erat útique juſtum, ut quos verídicus loquéndo præmíſerat, patiéndo intrépidus ſequerétur. Quid ad hæc dicámus? quid ad hæc exultémus tanta conceptióne gaudiórum? in quid erúmpat cor noſtrum & os noſtrum? Habéntes memóriam præséntis loci, feſtivitátem ſolemniſſimi diéi, propoſitiónem ſalubérrimi exémpli, ómnibus medúllis noſtris dicámus: Deo grátias.

℟. Stola jucunditátis. 124.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Eſt de S. Apollinar. 128.

Lectio iv.

MEritò ſanctus N. quia juxta mandátum Dei ſui pérdidit ánimam ſuam, eam invénit in vitam ſempitérnam. Beátus, qui ita curſum conſummávit, fidem ſervávit, ut verè primus à credéntibus ſuo reperirétur in loco: nec eum quiſquam confeſsóris vocábulo minórem credat eſſe quàm mártyrem, quem Dei nutu quotidiánum & multíplicem revérſum cónſpicit ad agónem. Audi Paulum dicéntem: Quotídie mórior. Semel mori parum eſt eum, qui poteſt Regi ſuo glorióſam ſæpè de hóſtibus reférre victóriam.

℟. Honéſtum fecit. 123.

Lectio v.

NOn tam mors, quàm fides, & devótio mártyrem facit: & ſicut virtútis eſt in ácie, in conflíctu, pro regis amóre ſuccúmbere; ita perféctæ virtútis eſt diu ágere, & conſummáre certámina. Non ídeò perſecútus eſt mártyrem, quia non ſtatim íntulit mortem; ſed probávit mártyrem, quia non elícuit fidem: injécit tela, quæ pótuit, & ómnium ar-

Digitized by Google

mórum ſuórum génera cállidus exégit inimícus: nec tamen fortíſſimi ductóris movére mentem pótuit, aut temeráre conſtántiam.

℟. Deſidérium ánimæ. 124.

Lectio vi.

SEd ut propugnatórem ſuum ſibi Eccléſia ſancta retinéret, Chriſto vehementer occúrrit: ut vincénti juſtítiæ reſerváret corónam, & ſibi belli témpore prælíatóris ſui præséntiam condonáret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Eccléſia ſancta mater, ut nuſquam à ſuo ſepararétur Antíſtite. Ecce vivit: ecce ut bonus paſtor ſuo médius aſsíſtit in grege, nec unquam ſeparátur ſpíritu, qui córpore præcéſſit ad tempus. Extínctus eſt diábolus, perſecútor occúbuit. Ecce regnat, & vivit qui pro Rege ſuo deſiderávit occídi, qui vivit, & regnat Deus per ómnia ſæculórum ſæcula. ℟. Stola. 124.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epíſc.

Serm. 50. de Verb. Domini.

Lectio iv.

PAſtor bonus Chriſtus. Quid Petrus? nónne bonus paſtor? nónne & ipſe ánimam ſuam pro óvibus ſuis póſuit? quid Paulus? quid céteri Apóſtoli? quid eórum témpora conſequéntes beáti Epíſcopi mártyres? Quid étiam iſte Sanctus N.? Nónne omnes paſtóres boni, non mercenárii, de quibus dícitur: Amen dico vobis, percepérunt mercédem ſuam? Omnes ergo illi paſtóres boni, non ſolùm quia ſánguinem fudérunt, ſed quia pro óvibus fudérunt: non enim fudérunt elatióne, ſed charitáte.

℟. Honéſtum. 123. Lectio v.

NAm & apud hæréticos, qui propter iniquitátes & erróres ſuos áliquid moleſtiárum perpéſſi fuérunt, nómine martyrii ſe jactant: ut hoc pállio dealbáti facíliùs furéntur, quia lupi ſunt. Si autem vultis ſcire, in quo número habéndi ſunt, paſtórem bonum Paulum Apóſtolum audíte: quóniam non omnes, qui córpora ſua in paſſióne étiam ígnibus tradunt, æſtimándi ſunt ſánguinem fudiſſe pro óvibus, ſed pótiùs contra oves. Si diſtribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, & tradídero corpus meum, ut árdeam. Jam ipſi ſunt. Sed vide, quid ſéquitur: Charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodeſt. Ecce venítur ad paſſiónem: ecce venítur & ad ſánguinis effuſiónem, venítur & ad córporum incenſiónem: & tamen nihil prodeſt, quia cháritas deeſt. Adde charitátem, proſunt ómnia: détrahe charitátem, nihil proſunt cétera.

℟. Deſidérium ánimæ. 124.

Digitized by Google

Lectio vi.

QUale bonum eſt cháritas iſta, fratres? quid pretióſius? quid luminóſius? quid firmius? quid utilius? quid ſecúrius? quómodo autem habet vel exiguam charitátem, qui étiam convíctus non amat unitátem? Hanc Dóminus unitátem commendans, paſtóribus bonis commendans paſtóres bonos, nóluit multos appellare paſtóres. Neque enim ut dixi jam, non erat paſtor bonus Petrus, Paulus, Apóſtoli céteri, & poſterióres ſancti Epíſcopi, beatúſque N.? Omnes hi paſtóres boni: & tamen ille paſtóribus bonis non commendávit paſtóres bonos, ſed paſtórem bonum. Ego ſum, inquit, paſtor bonus. ℟. Stola jucunditátis. 124.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíſcopi.

De S. Cypriano Homil. ✝.

Lectio iv.

IN martyrio beatiſſimi N. fratres chariſſimi, univérſa nobíſcum Chriſti exúltat Ecclésia, quam in omne gáudium & cœléſtis eruditióne ſermónis inſtrúxit, & múnere triumphális ſánguinis decorávit. Fuit enim in eo, ſicut compértum habémus, & contra erróres diáboli, ſpiritális ſapiéntiæ plenitúdo, & advérſum perſecutiónes mundi, Chriſtiáni péctoris infatigáta conſtántia. Quis non hujúſmodi virum, quantis valet præcórdiis, proſequátur, cujus eloquéntia inſpiráta divinitus & Eccléſias dócuit, & ſæculum confutávit? ℟. Honéſtum fecit. 123.

Lectio v.

VÉrè hic mirábilis, atque ómnium ubíque ſtúdiis celebrándus, quem ſánctitas ſacerdótem, perítia doctórem, fides mártyrem conſecrávit. Pretióſa, inquit David, in conſpéctu Dómini mors Sanctórum ejus. Vidéte, charíſſimi, in quantum venerábilis N. étiam prophéticam ſupergréſſus eſt laudem, cujus in conſpéctu Dómini non ſolùm mors, ſed & vita éxtitit pretióſa. Moriéndo namque, próprium Chriſto ſánguinem dedit, vivéndo nihilóminus cohortatióne fortíſſima, innúmeros cœlo mártyres acquisívit. ℟. Deſidérium. 124. Lectio vi.

QUid hoc clárius ſacerdóte, qui inter hóminum turbas glória cœléſtis converſatiónis emícuit, atque inter Angélicos cœtus, & ſua factus eſt, & aliórum morte conſpícuus? Juſtíſſimè hic cum Patriárcha David cantávit Dómino Deo ſuo dicens: Cor meum, & caro mea exultavérunt in Deo vivo. Exultávit ítaque cor ejus in Deo vivo, cùm

moriéntis ac moritúri ſæculi vanitáte deſpécta, totum ſe divínis mancipávit obséquiis. Exultávit & caro ejus in Deo, quæ de hoc mundo non míſeri corruptióne languóris, ſed piis pro religióne ſupplíciis conſecráta migrávit. ℟. Stola. 124.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Máximi Epíſcopi.

Unde ſuprà. Lectio iv.

HIc eſt ille Euangélicus paterfamílias, próferens de theſáuro ſuo nova & vétera, qui véteris novíque Teſtaménti unum atque idípſum myſtérium prædicans, Eccléſias Chriſti locupletíſſima diſputatióne ditávit. Incorruptíbilis atque indeféſſus illíus eſt hódie theſáurus, qui pecúniam Dómini ſui nummuláriis fœnerans, quotídie in corde fidélium, cœléſtium divitiárum ſanctam conquírit uſúram. ℟. Honéſtum. 123. Lectio v.

QUid ígitur, fratres, tanto ſpecióſius viro, cujus hæc eſt régula & menſúra ſermónis, ut inter várias hóminum cauſas, motúſque divérſos, nunc affectióne patris, nunc auctoritáte doctóris conſolétur húmiles, ſupérbos cómprimat, negligéntes árguat, íncrepet infidéles? Tantóque dénique decóre ſacerdótium, vitámque ſuam vir fideliſſimus adornávit, ut doctrínam ſuam ſubſequéntibus confirmáret opéribus, Domínicam illam ſenténtiam tenens, Qui docúerit & fécerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. ℟. Deſidérium. 124. Lect. vi.

QUàm magnus hic, quàmque præcípuus in regno cœlórum eſt, quem in omnem glóriam ſermo prophéticus, vita mirábilis, & mors Deo devóta ſublímat? Nec immérito, fratres, tanto cum honóre nóminis ejus memória, per ampliſſima mundi ſpátia celebrátur, quia per univérſum orbem ad firmaméntum fídei noſtræ, & páſſio ejus, & doctrína profécit. ℟. Stola. 124.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chryſóſt.

De S. Ignatio, tom. 5. circa medium. Lectio iv.

TEmpus animadvértite, fratres, quo dignitátem Epiſcopálem beátus N. eſt aſſecútus. Neque enim eſt éadem nunc, quæ tunc erat, Eccléſiam gubernándi condítio: non æquális eſt labor viam tritam & planè parátam poſt multos íngredi viatóres; atque eam, quæ nunc primò ſecánda eſt, quæque prærúpta & ſaxóſa, feríſque plena, nec ullum adhuc viatórem admíſit. Tunc autem, quocúmque quis óculos vérteret, ubique præcipítia, bára-

Digitized by Google

báratһra, & bella, & pugnæ, & perícula: Imperatóres, & Reges, & pópuli, & civitátes, & Gentes, & doméſtici, & aliéni credéntibus insídias tendébant.

℞. Honéſtum. 123. Lectio v.

QUemádmodum ígitur gubernatórem admirámur, non quòd vectóres poſſit in portum incólumes dúcere, cùm mare tranquíllum eſt, cùmque navis fertur ventis ſecúndis: ſed cùm inſaniénte pélago, ventíſque ſæviéntibus, qui in navi ſunt inter ſe diſſéntiunt, magna tempeſtáte intus & foris navigántes exagitánte, navim tamen poteſt dirígere & conſerváre. Sic eos, qui tunc Eccléſiam regébant, multò magis, quàm illos, qui eam in præséntia gubérnant, ſuſpícere debémus, & admirári, quando multa bella intus & foris: quando fídei planta imbecíllior erat adhuc, & diligéntia magis indigébat: quando véluti modò génitus infans Eccléſiæ pópulus, magnam providéntiam, atque ſapiéntiam ánimæ, à qua nutriéndus eſſet, poſtulábat.

℞. Deſidérium ánimæ. 124.

Paulò pòſt. Lectio vi.

VErùm ne totum tempus in Epiſcopátus conſideratióne collocántes ab iis, quæ ad eum, ut mártyrem ſpectant, enarrándis excludámur; age ad illíus certámina contendámus. Versútus enim diábolus, & ad ſtruéndas aptus insídias, exiſtimábat, ſi paſtóres ſuſtulíſſet, ovília ſe fácilè direptúrum. Sed qui comprehéndit aſtútos in eórũ aſtútia, oſténdens, Eccléſias ſuas non ab homínibus gubernári, ſed eos, qui in ipſum credunt, ſemper à ſe regi; id fieri permittébat, ut cùm cérneret, rectóribus ſublátis, non tamen religiónem deléri, nec veritátis prædicatiónem extíngui, ſed pótiùs augéri: ex rebus ipſis & ipſe, & qui ei inſerviébant, omnes intellígerent, Chriſtianórum diſciplínam, non ab homínibus pendére, ſed in cœlis radíces ágere, Deúmque eſſe, qui ubíque Eccléſias tuerétur.

℞. Stola jucunditátis. 124.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS PONTIFICIS.

Homilia in Euangelium Luc. 14. Si quis venit ad me. in die Feſto habetur Homilia S. Gregorii Papæ. Si conſiderémus, &c. ut in Breviar. de Communi unius Martyris.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & fi-

& filios, & fratres, & ſoróres, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 37. in Euangel.

UT autem Dóminus demonſtráret, hoc erga próximos ódium, non de affectióne procédere, ſed de charitáte, addit prótinus, dicens: Adhuc autem & ánimam ſuam. Odíſſe ítaque præcípimur próximos, odíſſe & ánimam noſtram. Conſtat ergo quia amándo debet odíſſe próximum, qui ſic eum odit ſicut ſemetípſum. Tunc enim benè noſtram ánimam odímus, cùm ejus carnálibus deſidériis non acquiéſcimus, cùm ejus appetítum frángimus, ejus voluptátibus reluctámur. Quæ ergo contémpta ad mélius dúcitur, quaſi per ódium amátur.

℟. Coróna áurea ſuper caput ejus, * Expréſſa ſigno ſanctitátis, glória honóris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, poſuíſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo. Expréſſa ſigno.

Lectio viii.

SIc nimírum exhibére uxóri & próximis noſtris ódii diſcretiónem debémus, ut in eis & diligámus quod ſunt, & habeámus ódio, quòd in Dei nobis itínere obsíſtunt. Certè dum Paulus Jeroſólymam pérgeret, prophéta Agábus zonam illíus apprehéndit, ſuíſque pédibus alligávit, dicens: Virum, cujus hæc zona eſt, ſic alligábunt Judæi in Jerúſalem. Sed is, qui ánimam ſuam perféctè óderat, quid dicébat? Ego non ſolùm alligári, ſed & mori in Jerúſalem parátus ſum pro nómine Dómini Jeſu, nec fácio ánimam meam pretioſiórem, quàm me.

℟. Hic eſt verè martyr, qui pro Chriſti nómine ſánguinem ſuum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, ſed ad cœléſtia regna pervénit. ℣. Juſtum dedúxit Dóminus per vias rectas, & oſténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Sequens Reſp. dicitur poſt viii. Lectionem infra Octavas quinque ſanctorum Mart. Pontif. Marcelli, Joannis, Silverii, Martini & Pontiani.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Poſuíſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo. ℣. Vitam pétiit à te, & tribuíſti ei longitúdinem diérum in ſæculum ſæculi. Poſuíſti. Glória Patri. Poſuíſti.

Lectio ix.

ECce quómodo amándo ánimam ſuam óderat, imò

Digitized by Google

imò ódiens amábat, quam cupiébat pro Jeſu nómine morti trádere, ut hanc ad vitam de peccáti morte ſuſcitáret. Ab hac ergo diſcretióne ódii noſtri, trahámus formam ad ódiũ próximi. Ametur quílibet in hoc mundo adversárius, ſed in via Dei contrárius non ametur étiam propínquus. Quiſquis enim jam ætérna concupiſcit, in ea quam aggréditur, cauſa Dei, extra patrem, extra matrem, extra uxórem, extra filios, extra cognátos, extra ſemetípſum fieri debet, ut eò vériùs cognóſcat Deum, quò in ejus cauſa néminem recognóſcit.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euãgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 14.

In illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Paulò poſt, unde ſuprà.

Scimus, quia, cùm de terra Philiſthinórum arca Dómini ad terram Iſraelitárum redíret, plauſtro ſuperimpóſita eſt, & vaccæ plauſtro ſubjúnctæ ſunt, quæ fœtæ fuiſſe memorántur, quarum vitulos clauſérunt domi. Et ſcriptum eſt: Ibant autem in diréctum vaccæ per viam, quæ ducit Béthſames, & itínere uno gradiebántur, pergéntes & mugiéntes: & non declinábant neque ad déxteram, neque ad ſiníſtram. Quid ígitur vaccæ, niſi fidéles quoſque in Ecclésia desígnant? qui dum ſacri elóquii præcépta consíderant, quaſi ſuperimpóſitam ſibi Dómini arcam portant. ℟. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

De quibus hoc étiam eſt notándum, quòd fuiſſe fœtæ memorántur: quia ſunt pleríque, qui in via Dei intrínſecùs póſiti, foris carnálibus afféctibus ligántur; ſed non declínant à recto itínere, quia arcam Dei portant in mente. Ecce enim vaccæ Béthſames pergunt; Béthſames quippe dícitur Domus ſolis; & Prophéta ait: Vobis autem, qui timétis Dóminum, oriétur ſol juſtítiæ. Si ígitur ad ætérni ſolis habitatiónem téndimus, dignum profectò eſt, ut de Dei itínere pro carnálibus afféctibus non declinémus: tota enim virtúte penſándum eſt, quòd vaccæ Dei plauſtro ſuppóſitæ pergunt & gemunt: dant ab íntimis mugitus, & tamen de itínere non defléctunt greſſus. Sic nimirũ fidéles quique eſſe debent, ut compatiántur

Digitized by Google

tur próximis per charitátē, & tamen de via Dei non exórbitent per compaſſiónem.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

HOc ipſum verò ánimæ ódium quáliter exhibéri débeat, Véritas ſubdéndo maniféſtat, dicens: Et qui non bájulat crucem ſuam, & cétera. Crux quippe à cruciátu dícitur: Et duóbus modis crucem Dómini bajulámus, cùm aut per abſtinéntiam carnem afficimus, aut per compaſſiónem próximi neceſſitátem illíus noſtram putámus. Qui enim dolórem éxhibet in aliéna neceſſitáte, crucem portat in mente. Sciéndum verò eſt, quòd ſunt nonnúlli, qui carnis abſtinéntiam non pro Deo, ſed pro ináni glória éxhibent: & ſunt plerique, qui compaſſiónem próximo nō ſpirituáliter, ſed carnáliter impéndunt, ut ei non ad virtútem, ſed quaſi miſerándo ad culpas fáveant. Hi itaque crucem quidem vidéntur ferre, ſed Dóminum non ſequúntur: unde rectè hæc éadem Véritas dicit: Qui non bájulat crucem ſuam, & venit poſt me, non poteſt meus eſſe diſcípulus.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres, & ſoróres, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Unde ſuprà.

QUis enim ex vobis volens turrim ædificáre, & cétera. Omne quod ágimus, præveníre per ſtúdium conſideratiónis debémus. Ecce enim juxta Veritátis vocem, qui turrim ædificat, priùs ædificii ſumptus parat. Si ígitur humilitátis turrim ædificáre cúpimus, priùs nos præparáre ad advérſa hujus ſæculi debémus. Hoc enim inter terrénum & cœléſte ædificium diſtat, quòd terrénum ædificium expénſas colligéndo conſtrúitur; cœléſte verò ædificium expénſas diſpergéndo. Ad illud ſumptus fácimus, ſi non hábita colligámus; ad iſtud ſumptus fácimus, ſi & hábita relinquámus.

℟. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

SEd quia de conſtruéndo ædificio comparátio data eſt, nunc ex minóre ad majus ſimilitúdo súbditur: ut ex rebus mínimis majóra penséntur. Rex contra regem ex æquo venit ad prælium, & tamen ſi ſe perpéndit non poſſe ſufficere, legatiónem mittit, & ea

& ea quæ pacis ſunt, póſtulat. Quibus ergo nos lácrymis véniam ſperáre debémus, qui in illo treméndo exámine, cum Rege noſtro ex æquo ad judícium non venímus, quos nimírum conditiónis infírmitas & cauſa inferióres éxhibet? ℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

MIttámus ad hunc legatiónem, lácrymas noſtras, mittámus miſericórdiæ ópera: mactémus in ara ejus hóſtias placatiónis; cognoſcámus nos cum eo in judício non poſſe conténdere. Pensémus virtútem ejus fortitúdinis, rogémus ea quæ pacis ſunt. Hæc eſt noſtra legátio, quæ Regem veniéntem placat, ſinguláriter ad abſolutiónem noſtram obláta cum lácrymis, & benignitáte mentis ſacri altáris hóſtia ſuffragátur: quia is, qui in ſe resúrgens à mórtuis jam non móritur, adhuc per hanc in ſuo myſtério pro nobis iterùm pátitur. Nam quóties ei hóſtiam ſuæ paſſiónis offérimus, tóties nobis ad abſolutiónem noſtram, paſſiónem illíus reparámus.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuũ, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Unde ſuprà, circa finem.

RElínquat ergo ómnia qui poteſt: qui autem ómnia relínquere non poteſt, cùm adhuc Rex longè eſt, legatiónem mittat, lacrymárum, eleemoſynárum, hoſtiárum múnera ófferat: vult enim placári précibus, qui ſcit quia portári non poſſit irátus. Quòd adhuc moram facit veníre, legatiónem pacis ſúſtinet: veníſſet jam namque ſi vellet, & cunctos adversários ſuos trucidáſſet. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

SEd & quàm terríbilis véniat, índicat, & tamen ad veniéndum tardat, quia non vult inveníre quos púniat: ſed reátum nobis contémptus noſtri denúntiat, dicens: Sic ergo omnis ex vobis, qui non renúntiat ómnibus quæ póſſidet, non poteſt meus eſſe diſcípulus: & tamen ſperándæ ſalútis remédium confert: quia qui per iram non poteſt ferri, per poſtulátæ pacis vult legatiónem placári. ℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

LAváte ergo, fratres chariſſimi, lácrymis máculas

las peccatórum, eleemóſynis térgite, ſacris hóſtiis expiáte. Nolíte poſſidére per deſidérium quæ adhuc per uſum mínimè reliquíſtis. Spem in ſolo Redemptóre figite, ad ætérnam pátriam mente transíte. Si enim nihil in hoc mundo amándo poſſidétis, etiam poſſidéndo cuncta reliquíſtis. Ipſe nobis gáudia deſideráta concédat, qui nobis ætérnæ pacis remédia cóntulit, Jeſus Chriſtus Dóminus noſter, qui vivit & regnat cum Patre & Spíritu ſancto in ſæcula ſæculórum, Amen. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuũ, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chrysóſt.

Ex Homil. 36. in Matth. longè poſt initium.

SI quis venit ad me, & non habet ódio patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & líberos, & fratres, & adhuc ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Non ſimplíciter juſſit te conjúnctos tibi hómines inſequi; id enim iníquum omníno, atque peſtíferum eſt: ſed quando plus me petit áliquis díligi, ódio ipſum hábeas, ait: Hoc enim tam diligénti, quàm ei qui dilígitur, perniciosíſſimum eſt. Hac doctrína & credéntes filios majóris ánimi fecit; & patres ne ab amóre Chriſti líberos detúrbent, admónuit, vidéntes tantas eſſe ipsíus vires, ut fácilè poſſet à paréntibus filios erípere: quare ea tentáre non debent quæ ad finem dedúcere non poſſunt. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

DEinde ne moléſtè, aut gráviter ferant fidéles, animadvérte quò ſermónem dedúcit. Cùm enim díxerit, Qui non odit patrem, & matrem; conféſtim íntulit, Et ánimam ſuam. Quid enim? paréntes, fratres, ſorores, uxórem, pro me ſolùm abjiciéndos putas? Nihil eſt hómini ánima ſua conjúnctius; & tamen niſi hanc étiam óderis, non ea quæ diligénti, ſed ea quæ ódio habénti, tibi retribuéntur. Nec ſimplíciter odíſſe ánimam jubet; ſed ádeò, ut ad bellum, ad pugnas, ad cædem, ad ſánguinem prodas.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

NAm qui non portat crucem ſuam, & venit poſt me, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Ita non ad mortem ſimplíciter parátos eſſe jubet, ſed ad mortem étiam

étiam violéntam: nec ad violéntiam ſolùm, verùm étiam ad máximè ómnium exprobrábilem. Nec tamen áliquid adhuc de ſua paſſióne diſséruit, ut iſtis intéreà caſtigáti, æquióri ánimo de paſſióne ipsíus verba factúrum áudiant. An non eſt dignum veheménter admirári atque ſtupére, quómodo ánima à córpore illórum non evolávit, qui hæc audíerant? quómodo ígitur non evolávit? máxima erat ac ineffábilis virtus dicéntis, atque audiéntium cháritas non parva. Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuū, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres & ſorores, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

In Pſalm. 118. Octon. 14.

SI quis otióſis hoc accípiat áuribus; fortáſſe dicat, Tu Dómine Jeſu legem dedíſti, dicens: Dílige Dóminum Deum tuum, dílige próximum tuum; &, ut impléres hanc legem, veníſti. Dixíſti per legem, Honóra patrem & matrem; & in Euangélio jubes, ut paréntes óderim: quómodo ſibi convéniunt iſta præcépta? ſic mitis & húmilis corde veníſti? Non poſſum ſalvo pietátis jure odíſſe patrem, cui débeo quòd creátus ſum; nec matrem, longo decem ménſium faſtídio pii fœtus ónera portántem, cui in abſolutióne plus perículi, in delatióne plus tædii eſt. Quid dulcíſſimi meréntur filii, ut patérno excludántur amóre, cùm ſit ímpium mori nolle pro líberis? quid uxor charíſſima, quædam vitæ cohæres, & consórtium commúnis natúræ? ℟. Coróna. 130. Lectio viii.

ODerim ergo pígnora charitátis? ita Euangélii lenitáte rigórem prædúræ legis Judæis infléctis, ut quorum lex condémnat injúrias, eórum tu Euangélio tuo condémnes grátiam? Vídeo iſtiúſmodi aſſertióni me reſpondére non poſſe: ſed tu Dómine reſpónde. Reſpondébit ígitur: Egóne condémno pietátem, qui odi iniquitátem? Ego paréntes præcípio non amándos, qui inimícos ſuádeo diligéndos? Sed non legíſti: Tempus amándi, & tempus ódio habéndi: & tempus belli, & tempus pacis? De quo hoc dicit Eccleſiáſtes? nónne de eo quod ratióne témporis fiat, ut piè & amáre & odíſſe poſsímus; ut quos diléxeris, odíſſe: & quos óderis, amáre con-

convéniat? Tempus igitur amándi, tempus ódio habéndi: hoc eſt, tempus martyrii, quando ea quæ divína ſunt, omni charitáti neceſſitúdinum præferénda ſunt. Tempus belli, quo étiam bellum pro Chriſti nómine pérfidis pignóribus inferámus. Tempus pacis, quia in pace locus ejus.

℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

DEnique ipſe in Euangélio evidénter expóſuit, qua ratióne noſtros debeámus odiſſe, dicens: Qui díligit patrem aut matrem plus quàm me, non eſt me dignus. Non dixit indígnos eſſe, qui paréntes ſuos díligunt; ſed eos indígnos ait, qui plus paréntes, quàm Chriſtum díligunt. Si enim ideò deférimus paréntibus, quia noſtræ generatiónis auctóres ſunt; quantò magis Chriſtum opórtet amáre, qui ipsórum eſt auctor paréntum? Iſti dedérunt quod non poteſtátis eſt, ſed miniſtérii ſui. Chriſtus donat ſalútem, qui paréntum benefícia consérvat.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuũ, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres & ſoróres, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Ex Epiſtola 38.

SUmptus ad turrim ædificándam & bellántium valéntia decem míllium advérſus regem qui vigínti míllia habet, nihil eſt áliud, quàm ut renúntiet unuſquíſque ómnibus quæ ſunt ejus. Prælocútio autem ſupérior cum extréma concluſióne concórdat: in eo enim, quòd unuſquíſque renúntiat ómnibus quæ ſunt ejus, étiam illud continétur, ut óderit patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & filios, & fratres, & ſoróres, adhuc & ánimam ſuam. Omnia enim hæc própria ejus ſunt; quæ plerúmque implicant, & impédiunt ad obtinénda; non iſta própria temporáliter tranſitúra, ſed in ætérnum mansúra commúnia.

℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

NEc ſuccénſeant paréntes, hoc præcípere Dóminum, ut eos odérimus; quando nobis hoc de ánima noſtra præcípitur. Sicut autem hoc præcéptum, quo pérdere jubémur ánimam noſtram, non ad id valet, ut ſe quiſque intérimat, quod inexpiábile nefas eſt; & tamen

men valet, ut intérimat in ſe carnálem ánimę affectum, quo cum impediménto futúræ vitæ præſens vita deléctat: ita de paréntibus rectíſſimè dícitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidárum interficiens, ſed ſpiritáli gládio verbo Dei carnálem afféctum eórum, quo & ſeípſos & eos quos genuérunt, irritaméntis hujus ſæculi obligáre conántur, piè fidentérque percútiens & occídens, illud in eis vívere fáciat, quo cum filiis ſuis temporálibus, paréntes ætérnos Deum Eccleſiámque cognóſcunt.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

TOlle crucem tuam, & ſéquere Dóminum. Crux enim noſtra, quam Dóminus portári à nobis jubet, ut eum expeditíſſimi ſequámur, quid áliud, quàm mortalitátem carnis hujus ſignificat? ipſa enim nos crúciat, donec abſorbeátur mors in victóriam. Crux ergo hęc ipſa crucifigénda eſt, & transfigénda eſt clavis timóris Dei, ne ſolútis & líberis membris reluctántem portáre non poſſis: ſequi enim Dóminum, niſi eam portans, omníno non vales. Nam quómodo eum ſéqueris, ſi non es ejus? Qui autem Jeſu Chriſti ſunt, ait Apóſtolus, carnem ſuam crucifixérunt cum paſſiónibus & deſidériis. Te Deum.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS Pontificis.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 16. Si quis vult poſt me veníre, &c.

In die Feſto habetur Homilia ſancti Gregorii. Quia Dóminus ac Redémptor noſter novus homo, &c. in Breviario de Communi unius Martyris.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 37. in Euangelia.

QUid eſt, quod dícimus, Relinquámus & nos? Si enim noſmetípſos relínquimus, quò íbimus extra nos? vel quis eſt qui vadit, ſi ſe déſerit? Sed áliud ſumus per peccátum lapſi, áliud per natúram cónditi: áliud quod fécimus, áliud quod facti ſumus. Relinquámus noſmetípſos, quales peccándo nos fécimus: & maneámus noſmetípſi, quales per grátiam facti ſumus.

℟. Coróna. 130.

Le-

Lectio viii.

ECce enim qui ſupérbus fuit, ſi convérſus ad Chriſtum húmilis factus eſt, ſemetipſum relíquit. Si luxurióſus quiſque ad continéntiam vitam mutávit, abnegávit útique quod fuit. Si avárus quiſque ambíre jam déſiit, & largíri dídicit própria, qui priùs aliéna rapiébat, proculdúbio ſemetipſum relíquit. Ipſe quidem per natúram, ſed non eſt ipſe per malítiam. Hinc enim ſcriptum eſt: Verte ímpios, & non erunt. Convérſi namque ímpii non erunt, non quia non erunt omníno in eſséntia, ſed ſcílicet non erunt in impietátis culpa.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

PEnsémus, quómodo ſe Paulus abnegáverat, qui dicébat: Vivo autem jam non ego. Extínctus namque fúerat ſævus ille perſecútor, & vívere cœperat pius prædicátor. Si enim ipſe eſſet qui priùs, pius profécto non eſſet: ſed qui ſe vívere dénegat, dicat: Vivo autem jam non ego. Unde & poſt ſancta verba, quæ per doctrínam veritátis clamat, prótinus ſubdit: Vivit verò in me Chriſtus. Ac ſi apértè dicat: Ego quidem à me ipſo extínctus ſum, quia carnáliter non vivo; ſed tamen eſſentiáliter mórtuus non ſum, quia in Chriſto ſpiritáliter vivo. Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Unde ſuprà.

DIcat ergo Véritas, dicat: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum: quia niſi quis à ſemetípſo deficiat, ad eum qui ſuper ipſum eſt, non appropínquat: nec valet apprehéndere quod ultra ipſum eſt, ſi neſcíerit mactáre quod eſt. Sic ólerum plantæ tranſponúntur ut proficiant; itaque, ut ita díxerim, eradicántur ut creſcant: ſic rerum ſémina in terræ admixtióne defíciunt, ut in reparatióne ſui géneris ubériùs aſsúrgant. Unde enim vidéntur perdidiſſe quod erãt, inde accípiũt hoc apparére quod nõ erant.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

SEquitur: Qui enim volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam. Sic dícitur fidéli, ac ſi agrícolæ dicátur: Fruméntum ſi ſervas, perdis: ſi ſéminas, rénovas. Quis enim néſciat, quòd fruméntum, cùm in ſémine míttitur, perit ab óculis,

lis, in terra déficit; ſed unde putréſcit in púlvere, inde viridéſcit in renovatióne. Quia verò ſancta Eccléſia áliud tempus habet perſecutiónis, atque áliud pacis: Redémptor noſter ipſa ejus témpora diſtínguit in præcéptis. Nam perſecutiónis témpore ponénda eſt ánima: pacis autem témpore ea quę ámpliùs dominári poſſunt, frangénda ſunt deſidéria terréna. ℞. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

UNde & nunc dícitur: Quid enim próficit homo, ſi lucrétur totum mundum, ſe autem perdat, & detriméntum ſui fáciat? Cùm perſecútio ab adversáriis deeſt, valdè vigilántiùs cor cuſtodiéndum eſt: nam pacis témpore, quia licet vívere, libet étiam ambíre. Quæ profécto avarítia benè compéſcitur, ſi ipſe ſtatus ambiéntis ſolícitè conſiderétur. Nam cur inſtet ad colligéndum, quando ſtare non poteſt ipſe qui cólligit? Curſum ergo ſuum quiſque consíderet, & cognóſcet ſibi poſſe ſufficere parva quæ habet. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homil. 56. in Matth. init.

PErpénde, quómodo nullo pacto cogit orátio: non enim dixit, oportére ipſos pati, vellent nolléntque. Sed quid? Si quis, ait, poſt me veníre vult, non impéllo, non úrgeo, ſed líberam ſingulórum voluntátem effíciens, dico: Si quis vult. Non enim ad afflictiónes & ónera, nec ad ſupplícia & pœnas, ut cógere mihi opus ſit, ſed ad ineffabília bona cónvoco, quorum ea natúra eſt, ut fácilè per ſe ipſa vos invitáre poſſint. His dictis veheménter eos attráxit: poténtior enim omníno eſt orátio mitis, quàm violénta. ℞. Coróna. 130.

Lectio viii.

MAgna enim ſunt, ait, quæ retríbuo, ac tália, ut ultrò ac ſpontè hómines ad ea concurſúros dubitáre non débeas. Non enim ſi quis aurum atque argéntum propóneret, vim inférret; quantò igitur magis in cœléſtibus bonis inferénda non eſt? Et certè ſi rerum ipſa natúra non perſuádet, & niſi ſpontè curras, nec accípere quidem dignus es; nec ſi accéperis, quale quantumcúmque ſit quod accéperis, cognóſces:

ſces: ideò non cogit Chriſtus, ſed hortátur, indúlgens nobis. Mínimè autem oneróſam oratiónem reddit, quia non ſibi ſoli hæc imminére, ſed commúniter univérſo terrárum orbi propónit, dicens: Si quis vult, ſive vir, ſive múlier, ſive princeps, ſive súbditus, hanc viam ingrediátur.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

ET ſermo quidem unum quid ſignificáre vidétur, tria verò cóntinet, abnegatiónem tui ipsíus, & ut crucem accípias, & tértiò ut Chriſtum ſequáris: quorum duo conjúncta ſunt, unum per ſe ipſum ſeparátim pónitur. Conſiderémus ígitur priùs, quidnam ſit abnegáre ſeipſum. Si ergo intélligis quid ſit álium abnegáre, tunc rectè percípies quid ſit abnegáre teipſum. Quid ígitur abnegáre áliū? qui álium jam abnegávit, fratrem puta, aut ſervum, aut quemvis álium, ſi cædi eum virgis vídeat, ſi arcéri vínculis, non occúrrit, non auxiliátur, nec prorſus ullo modo movétur; ceu ille qui pénitus ab illo alienátus eſt.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre; ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

ET tollat crucem ſuam. Nam, ne quis putet, ad verba uſque tantúmmodò, ac contumélias & oppróbria abnegatiónem hanc ſui fieri oportére, id ſubjúnxit, ut vídeas abnegándos nos eſſe uſque ad mortem, & mortem turpíſſimam: quam deſígnans, non dixit, Abneget ſeipſum, uſque ad mortem, ſed, Tollat crucem ſuam. Non ſemel, nec bis, ſed contínuè per totam vitam hanc tecum mortem circúmferas, & contínuè ad necem paratíſſimus ſis. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

MUlti quidem pecúnias contempſére, multi delícias vitę ac glóriam conculcavérunt, mortem autem deſpícere non potuérunt; ſed perícula & dolóres formidárunt. Ego verò ad effuſiónem uſque ſánguinis volo certatóres meos luctári, & ad necem uſque pugnam continuáre. Quare ſi mortem obíre opórteat; & eam turpíſſimam, & æſtimatióne hóminum péſſimam, feréndа ómnia ſunt æquo, imò pótiùs læto ánimo. Et ſequátur me, inquit.

℟. Hic eſt. 130.

Le-

Digitized by Google

Lectio ix.

NAm poſſet quis ſic tália pati, ut Chriſtum non ſequerétur; ſi nihil vidélicet propter ipſum paterétur? Quippe latrónes, ſepulchrórum violatóres, dæmonum invocatóres multa plerúmque tália patiúntur. Ne ígitur credas, ipsíus paſſiónis natúram per ſe ſufficere, cauſam ejus ſubjécit. Quam ipſam? Ut quæ dicta ſunt, univérſa fáciens atque pátiens, ipſum ſequáris: ut ſcílicet propter ipſum ómnia ſuſtíneas, utque omnem virtútis númerum hábeas. Id enim eſt Dóminum rectè ſequi, & ut opórtet, ſi propter ipſum cuncta súfferas, & álias virtútes non négligas. Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Canon. 16. 17.

OBeátum damnum, & jactúra felix! ditéſcere nos Dóminus detriménto ánimæ & córporis vóluit, & eſſe ſui símiles hortátur: quia ipſe in figúra Dei conſtitútus uſque ad mortem húmilis & obédiens factus, principátum poteſtátis totíus, quæ in Deo eſt, accépit. Sequéndus ígitur eſt cruce aſsúmpta, & paſſiónis ſuæ, ſi non ſorte, attamen voluntáte comitándus eſt. Quid enim prodeſt occupáſſe mundum, & toto terrénæ poteſtátis domináatu ópibus ſæculi incubáre, ſi perdénda ánima, & ſuſcipiéndum vitæ detriméntum eſt?

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

QUæ autem commutátio pro ánima, cùm fúerit amíſſa, quærétur? cum Angelis enim Chriſtus áderit, reddens síngulis ut merebúntur. Quid offerémus ad vitam? præparátos credo terrenárum opum futúris commérciis theſáuros, ambitióſos dignitátum famæque títulos, aut véteres delegátæ nobilitátis imágines? Negánda ſunt hæc ómnia, ut melióribus abundémus: & contémptu univerſórum Chriſtus ſequéndus eſt, & ætérnitas ſpirituálium, terrenórum eſt damno comparánda.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

GRave onus infirmitáti humánæ impoſúerat, ut cùm ſenſum vitæ hómines ex vivéndi affectu habére cœpiſſent, fructum ejus, qui præſens corpóribus blandiebátur, amítterent; negaréntque ſe ſibi, id eſt, quod eſſe cœpiſſent, eſſe

ſe

ſe nollent: cùm ſenſus hujus exórdium ex affectu voluntátis habuiſſent. Opus ergo erat veri ac maniféſti exémpli auctoritáte, ut contra vim ſenſúmque judícii, optábile fieret præséntium damnum, lucro deínceps non ambíguo futurórum. Igitur poſtquam & tolléndam crucem, & perdéndam ánimam, & damno mundi commutándam vitæ æternitátem monúerat: convérſus ad diſcípulos, ait: Quoſdam ex his futúros, qui guſtatúri mortem non eſſent, donec Fílium hóminis in regni ſui glória contueréntur.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum: & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 16.

QUi depónit véterem hóminem cum opéribus ſuis, dénegat ſemetípſum, dicens: Vivo autem, non ego, vivit verò in me Chriſtus: tollit crucem ſuam, & mundo crucifigitur. Cui autem mundus crucifixus eſt, ſéquitur Dóminum crucifixum. Aut quam dabit homo commutatiónem pro ánima ſua? Pro Iſrael datur commutátio Ægyptus, & Æthiópia, & Syéne: pro ánima humána illa ſola eſt retribútio, quam Pſalmíſta canit: Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Cálicem ſalutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo.

℞. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

FIlius enim hóminis ventúrus eſt in glória Patris ſui cum Angelis ſuis. Petrus ad prædicatiónem Domínicæ mortis ſcandalizátus, ſenténtia Dómini fúerat increpátus, provocáti ſunt diſcípuli ut abnegárent ſe, & tóllerent crucem ſuam, & morientium ánimo ſequeréntur Magíſtrum. Grandis terror audiéntium, & qui poſſit, Príncipe Apoſtolórum pertérrito, étiam áliis metum injícere: idcircò triſtibus læta ſuccédunt, & dicit: Fílius hóminis ventúrus eſt in glória Patris ſui cum Angelis ſuis. Times mortem? audi glóriam triumphántis: veréris crucem, auſcúlta Angelórum miniſtéria.

℞. Hic eſt. 130. Lectio ix.

TErrórem Apoſtolórum ſpe medicári volúerat promiſſórum, dicens: Fílius hóminis ventúrus eſt in glória Patris ſui cum Angelis ſuis: ínſuper auctoritáte júdi-

júdicis áddita, Reddet unicuíque ſecúndùm ópera ſua. Póterat Apoſtolórum tácita cogitátio iſtiúſmodi ſcándalum ſuſtinére. Occiſiónem & mortem nunc dicis eſſe ventúram: quòd autem promíttis te affutúrum in glória Patris cum Angelórum miniſtériis & júdicis poteſtáte, hoc in dies erit, & in témpora longa differétur. Prævidens ergo occultórum cógnitor quid poſſent objícere, præséntem timórem præsénti compénſat præmio. Quid enim dicit? Sunt quidam de hìc ſtántibus, qui non guſtábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis veniéntem in regno ſuo. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam, & ſequátur me. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Serm. 47. de diverſis.

DUrum vidétur & grave quod Dóminus imperávit; ut ſi quis eum vult ſequi, ábneget ſeipſum: ſed non eſt durum, nec grave quod ille ímperat, qui ádjuvat ut fiat quod ímperat. Nam & illud verum eſt quod ei dícitur in Pſalmo: Propter verba labiórum tuórum ego cuſtodívi vias duras. Quidquid enim durum eſt in præcéptis, ut ſit lene, cháritas facit. Nóvimus quanta ipſe amor facit. Quid autem eſt, Neget ſe? Non præsúmat de ſe, séntiat ſe hóminem, & reſpíciat dictum Prophéticum: Maledíctus omnis, qui ſpem ſuam ponit in hómine: ſubdúcat ſe ſibi, ſed non deórſum verſus: ſubdúcat ſe ſibi, ut hæreat Deo. ℞. Coróna. 130.

Lectio viii.

TOllat crucem ſuam, & ſequátur me. Quò ſequéndus eſt Dóminus? quò iit, nóvimus; reſurréxit enim, & aſcéndit in cœlum: illò ſequéndus eſt. Planè deſperándum non eſt, quia ipſe promíſit, non quia homo áliquid poteſt. Jam quare deſperémus, ſi membra illíus cápitis ſumus? Bonum eſt illò eum ſequi, ſed vidéndum eſt, quà: étenim verba iſta Dóminus Jeſus non tunc dicébat, quando à mórtuis jam reſurréxerat: nondum erat paſſus, ventúrus erat ad crucem, ventúrus ad exhonoratiónem, ad contumélias, ad flagélla, ad ſpinas, ad vúlnera, ad inſultatiónes, oppróbria, mortem. Quaſi exaſperáta eſt via: pigrum te facis; non vis ſequi: Séquere.

Nam

Nam quis non veſit ire ad exaltatiónem? omnes deléctat celſitúdo, ſed humílitas gradus eſt. ℟. Hic eſt. 130.

Paulo poſt. Lectio ix.

QUid eſt, Tollat crucem ſuam? Ferat quidquid moléſtum eſt: ſic me ſequátur. Cùm enim cœperit me móribus & præcéptis meis ſequi, multos habébit contradictóres, multos habébit prohibitóres, multos habébit diſſuasóres, & hos de ipſis quaſi comítibus Chriſti. Cum Chriſto ambulábant qui cæcos clamáre prohibébant. Sive ergo minas, ſive blandiménta, ſive quáslibet prohibitiónes, ſi ſequi vis, in crucem verte: tólera, porta, noli ſuccúmbere. Vidéntur his verbis Dómini exhortáta martyria. Si perſecútio eſt, nónne pro Chriſto debent cuncta contémni? Amátur mundus, ſed præponátur, à quo factus eſt mundus.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ambróſii Epíſc. Sermone 93. in Natali SS. Nazarii, &c. poſt medium.

Lectio iv.

TAntus Chriſti teſtis pretióſus confeſſióne, pretióſior ſánguine, crudéli vúlnere pretióſior, & tincta veſte candídior, licèt peculiáris putétur privilégio ſepúlchri, ſed ómnium eſt communióne ſuffrágii. Non cláuditur locis quod diffúnditur méritis. Invocáſti ubíque mártyrem, ubíque te exáudit ille qui honorátur in mártyre. Moderánte ítaque eo, qui penſat vota tua, & diſpénſat múnera ſua, in tantum vicína præséntia efficácis præbébitur advocáti, in quantum fúerit fides devóta ſuſcépti. Orátio enim quæ caſtitátis, juſtítiæ, eleemoſynárum opéribus adjuvátur, excédit mundum, pénetrat paradíſum, évolat uſque ad ipſum ſummæ Majeſtátis, Angelo conferénte, conſpéctum. ℟. Honéſtum. 123. Lect. v.

QUæ cùm ita ſint, honorémus beátos mártyres, príncipes fidei, interceſsóres mundi, præcónes regni, cohærédes Dei. Quòd ſi dicas mihi, Quid honóras in carne jam reſolúta atque cõſúmpta, de qua nulla jam Deo cura eſt? Et ubi eſt illud, charíſſimi, quod ipſa Véritas lóquitur per Prophétam? Pretióſa, inquit, in conſpéctu Dómini mors Sanctórum ejus? Et íterùm: Mihi autem valdè honorificándi ſunt amíci tui Deus. Honoráre debémus ſervos Dei, quantò magis amícos Dei? de quibus álio loco dícitur:

tur: Dóminus cuſtódit ómnia oſſa eórum, & unum ex his non conterétur.

℟. Deſidérium ánimæ. 124.

Lectio vi.

HOnóro ergo in carne mártyris excéptas pro Chriſti nómine cicatríces: honóro vivéntis memóriam: perennitátem virtútis. Honóro per confeſſiónem Dómini ſacrátos cíneres: honóro in cinéribus sémina æternitátis: honóro corpus, quod mihi Dóminum meum oſténdit dilígere, quod me propter Dóminum mortem dócuit non timére. Cur autem non honórent corpus illud fidéles, quod reveréntur & dæmones? quod & afflixérunt in ſupplício, ſed glorificant in ſepúlchro. Honóro ítaque corpus, quod Chriſtus honorávit in gládio, quod cum Chriſto regnábit in cœlo.

℟. Stola jucunditátis. 124.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Sermone 1. de S. Cypriano, qui eſt 113. de Diverſis.

Lectio iv.

SPíritus ſanctus dóceat nos in hac hora, quæ opórteat dícere: dictúri enim ſumus áliquid de laude N. glorioſíſſimi mártyris, cujus natálem hódie, ſicut noſtis, celebrámus. Quod nomen ſic frequéntat Eccléſia, ideſt, natáles, ut natáles vocet pretióſas mártyrum mortes. Quid eſt hoc, fratres? quando natus eſt, ignorámus: & quia hódie paſſus eſt, natálem ejus hódie celebrámus. Sed illum diem non celebrarémus, etſi noſsémus: illo enim die traxit originále peccátum, iſto autem die vicit omne peccátum.

℟. Honéſtum fecit. 123.

Sermone 3. de eodem.

Lectio v.

IStum nobis feſtum diem páſſio beatíſſimi N. mártyris fecit: cujus nos victóriæ celébritas in iſtum locum devotíſſimos congregávit. Sed celebrátio ſolemnitátis mártyrum, imitátio debet eſſe virtútum. Fácile eſt, honórem mártyris celebrári: magnum eſt, fidem atque patiéntiam mártyris imitári. Hoc ſic agámus, ut illud optémus: hoc ſic celebrémus, ut illud pótiùs diligámus. Quid laudémus in fide mártyris? quia uſque ad mortem certávit pro veritáte, & ídeò vicit. Blandiéntem mundum contémpſit, ſæviénti non ceſſit: ídeò victor ad Deum accéſſit. Abúndant in iſto ſæculo erróres & terróres: beatíſſimus martyr erróres ſapiéntia, terróres patiéntia ſuperávit.

℟. Deſidérium. 124. Lect. vi.

COntémnite ergo ſæculum Chriſtiáni, contémnite ſæculum, contémnite. Contempſérunt mártyres,

res, contempſérunt Apóſtoli, contémpſit beátus N. cujus hódie memóriam celebrámus. Divites eſſe vultis, honoráti eſſe vultis, ſani eſſe vultis: totum ille cõtémpſit, ad cujus memóriam conveníſtis. Quid óbſecro tantum amátis, quod contémpſit quem ſic honorátis? quem, ſi iſta non contempsiſſet, non útique ſic honorarétis. Quare te invénio eárum rerum amatórem, quarum veneráris contemptórem? certè illum, ſi hæc amáret, non veneraréris. Et tu noli amáre: non enim intrávit, & óſtium contra te clauſit: Contémne & tu, & intra poſt illum. ℟. Stola. 124.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

De ſancto Cypriano 129.

Lectio iv.

QUóniam hódie Deo in natáli ſancti N. mártyris convénimus, in quo miro certámine de diábolo triumphávit; & quia nobis virtútum ſuárum glorióſum relíquit exémplum: ídeò exultáre nos cónvenit, & lætári. Natálem ergo Sanctórum cùm audítis, chariſſimi, nolíte putáre illum dici quo naſcúntur in terram de carne; ſed de terra in cœlum, de labóre ad réquiem, de tentatiónibus ad quiétem, de cruciátibus ad delícias; non fluxas, ſed fortes, & ſtábiles, & ætérnas: de mundánis riſibus ad corónam & glóriam. Tales natáles dignè mártyrum celebrántur.

℟. Honéſtum fecit. 123.

Lectio v.

CUm ergo hujúſmodi feſtívitas ágitur, noli æſtimáre, chariſſime, quòd in ſolis prándiis, & profuſióribus épulis natáles mártyrum celebréntur: ſed imitándum tibi propónitur quod in memória mártyris célebras. Aſpice ergo, chariſſime, alacritátem pópuli circumſtántis: in hac enim die aliquándo turba áſtitit impiórum, cùm ſanctus N. juſſu tyránni feriréture: turbæ erant malórum, expectántium chori; nunc multitúdo fidélium ad collætándum devóta conflúxit: tunc turba ſæviéntium, nunc exultántium: tunc deſperatórum, nunc ſperántium. ℟. Deſidérium. 124.

Lectio vi.

IDeircò ergo natáles mártyrum ánnua lætítia celebrántur, ut quod ſemel actũ eſt, per omne ævum in memória máneat devotórum. Geſta res eſt, chariſſime, ne te díceres ignoráre: celebrántur ánnua, ne dicas, Oblítus ſum. Ad hæc ergo imitándo vos animáte, chariſſimi, hanc magnanimitátis grátiam concupíſcite: hoc pétite dari vobis, quod ille méruit adipíſci.

℟. Stola jucunditátis. 124.

QUIN-

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

De ſancto Clemente.

Lectio iv.

PRetióſa in conſpéctu Dómini mors Sanctórum ejus. Audiat peccátor, & iraſcátur, déntibus ſuis fremat, & tabéſcat. Deprehénſus eſt in aſtútia ſua, cécidit in fóveam quam fecit, in láqueum íncidit quem teténdit: invídia síquidem diáboli mors intrávit in orbem terrárum: ſed ecce pretióſa facta eſt mors Sanctórum. Neque enim áliter, quàm ipſa, hódie beátus martyr, cujus ſolémnia celebrámus, morte córporis triumphávit: fecit síquidem de neceſſitáte virtútem, pœnam peccáti in méritum glóriæ commutávit; fidélem ſe probávit in módico, ut dignus invenirétur ſupra multa conſtítui. ℟. Honéſtum. 123.

Lectio v.

FIdélé ſe probávit ei, qui déderat, cùm pro ejus amóre univérſa contémpſit, ómnia detriméntum fáciens, & arbitrátus ut ſtércora, ut lucrifáceret Chriſtum. Sed fortè múrmurat étiam nunc inimícus, Pellem, ínquiens, pro pelle, & ómnia quæ habet homo, dabit pro ánima ſua. Quid ergo? Putas, quòd in ipſa córporis ſui vita, quã accépit à Dómino, infidélis inveniátur, ut vel ipſam præferat illi? Ecce habes poteſtátem, irrue in eum per ſatéllites tuos, ut coarctétur è duóbus, aut à Dómino neceſſe habens, aut à córpore ſeparári. Vária & immánia exquíre génera tormentórum: ſed nóveris, te mártyri noſtro fabricáre corónas. ℟. Deſidérium. 124. Lect. vi.

COronábitur ergo, quia legítimè certávit, quia fidéliter vicit, quia nec blandiméntis vitæ hujus, nec mortis horróre à charitáte Chriſti pótuit ſeparári. Quid nos ad hæc dícimus, fratres? Congratulámur mártyri, ſed jam glória ejus non ſine noſtra confuſióne eſt. Ecce enim, beátus N. homo erat símilis nobis paſsíbilis, eádem circúmdatus infirmitáte, & carni ſuæ eódem vínculo naturális affectiónis inhærens. Si ergo ille ſic glorificávit Chriſtum in córpore ſuo, & cálicem ſalutáris accépit: quid nos retribúimus Dómino pro ómnibus quæ retríbuit nobis? ℟. Stola jucunditátis. 124.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

Unde ſuprà. Lectio iv.

UT quid ergo? non póſſumus & nos cum beáto N. Chriſti bíbere cálicem? Sed fortè reſpóndent áliqui: Poſsémus, ſi opportúnitas non deéſſet; ſed perſe-

cutiónis tempus ceſsávit. At ego, fáteor, non ſatis credíderim ita dicéntibus. Quid enim? quotídie céditis punctióni acus unius, & mucróni vos arbitrámini poſſe reſíſtere? in mínimis probáte conflíctibus, quàm viríliter in majóri certámine ſtare poſsítis. Novit Dóminus figméntum noſtrum, nec dat nobis tam forte certámen.

℟. Honéſtum. 123. Lectio v.

BEáto N. certámen forte dedit, ut vínceret, & díſceret, quóniam ómnium poténtior eſt ſapiéntia. Veſtrum autem certámen quale eſt, fratres mei? Quotídie vobis ſuggéritur in córdibus veſtris: Frange Ordinem tuum, múrmura, détrahe, age remíſſiùs, infirmitátem símula, reſpónde ei qui fortè dúriùs locútus eſt, ut ſatisfácias deſidério tuo: nec dícitur cuíquam, Niſi hæc féceris moriéris; ſed, ut multùm, cum difficultáte & labóre resíſtes ánimo tuo.

℟. Deſidérium ánimæ. 124.

Lectio vi.

SI ergo in hujúſmodi certámine periclitámur, ſi vix resíſtimus, ſi intérdum étiam ſuccúmbimus; quid in illo tam gravi certámine facerémus? Si juncis fragílibus cedit infirmitas noſtra, quómodo telis resíſteret? Vidétis, quómodo ad níhilum redácti ſumus: & ſicut ſolent mulíeres aut párvuli, pugnántes laudámus álios, pugnáre ipſi non póſſumus?

℟. Stola jucunditátis. 124.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones ſancti Auguſtini. Triumphális beáti, &c. quæ habentur in Breviario in Communi unius Martyris. Quòd ſi lectæ fuerint in die Feſto, legantur hac die Lect. S. Ambroſii, Príncipes perſecúti, &c. ut in eodem Communi.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſtíni Epíſcopi.

Sermone 44. de Sanctis, circa med. Lectio iv.

PAtiénter permíttunt ægróti, ſe à médicis ſecári, uri, & váriis amaritúdinum confectiónibus anxiári, ut temporáli tandem reſtituántur ſanitáti: quantò magis vir beátus longanímiter tolerávit omnem acerbitátem tormentórum temporálium, ut coronarétur in miſericórdia & miſeratiónibus, & in bonis ſatiarétur deſidérium ſuum? In torculári itaque conculcári vóluit, ut tamquam uva matúra in vinum deficeret, & vinum malórum granatórum dilécto ſuo propináret, quo mentes religióſæ ebriátæ, ſciunt utíliter conculcáre, & ad ætérna irretórtis óculis anheláre.

℟. Honéſtum fecit. 123.

Le-

Lectio v.

QUi ergo in tyrocínio ſuo mundánas contémpſit divítias, qui corporáles étiam refrænávit illécebras, qui in provéctu milítiæ ſuæ multas eſt perpéſſus injúrias, in perfectióne ſacrificii nil ſibi resérvans, ſeípſum óbtulit holocáuſtum, bibens illum cálicem pretióſum, quem ſedens ad magnam menſam ſacræ lectiónis ſibi priùs ab invitatóre ſuo víderat appóſitum. Cujus mors quantumcúmque videátur in conſpéctu reprobórum deſpicábilis, in óculis tamen ejus eſt pretióſa, qui in Sanctis ſuis eſt mirábilis.

℟. Deſidérium. 124. Lect. vi.

IPſe enim primò vocávit mílitem ſuum, ipſe juſtificávit, ipſe magnificávit; ipſe dedit ei pugnáre, ipſe dedit & víncere. Longè eſt diſsímilis hæc milítia mundánæ milítiæ, in qua victóres exiſtimántur, qui, quod malè desíderant, aſſequúntur: qui lætántur cùm malefécerint, & exúltant in rebus péſſimis. In Chriſtiáno ergo agóne maniféſta eſt pœna, occúlta victória, ſecúndùm quod ex persóna mártyrum clamat Pſalmíſta: Da nobis auxílium de tribulatióne, quia vana eſt ſalus hóminis: in Deo faciémus virtútem. Tamquam ſi dícerent, Victória noſtra, glória noſtra intus eſt, non foris eſt: foris deſpécti, intus diléčti. ℟. Stola. 124.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

Homilia in Euangel. Matth. c. 10. Nolíte arbitrári, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Can. 10.

QUæ iſta divíſio eſt? inter prima enim legis præcépta accépimus, Honóra patrem tuum, & matrem tuam: & ipſe Dóminus ait: Pacem meam do vobis, pacem meam relínquo vobis. Quid ſibi vult miſſus pótiùs gládius in terram, & ſeparátus à patre filius, & filia à matre, & nurus advérſus ſocrum, & hóminis doméſtici ejus inimíci? Igitur exínde pública auctóritas impietáti proferrétur. Ubíque ódia, ubíque bella, & gládius Dómini, inter patrem & filium, & inter filiam matrémque deſæviens.

℟. Coróna áurea. 130.

Digitized by Google

Lectio viii.

GLádius telórum ómnium telum acutíſſimũ eſt, in quo ſit jus poteſtátis, & judícii ſevéritas, & animadvérſio peccatórum. Et hujus quidem teli nómine novi Euangélii prædicatiónem appellátam frequens in Prophétis auctóritas eſt. Dei ígitur verbum nuncupátum meminérimus in gládio: qui gládius miſſus in terram eſt, ideſt, prædicátio ejus hóminum córdibus infúſa. Fitque gravis in domo una diſsénſio, & doméſtica novo hómini erunt inimíca: quia ille per verbum Dei divíſus ab illis, manére & intérior & extérior, ideſt, & corpus & ánima, in ſpíritus novitáte gaudébit.

℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

PErgit deínde eódem præceptórum & intelligéntiæ decúrſu. Nam poſteáquam relinquénda ómnia, quæ in ſæculo chariſſima ſunt, imperáverat, adjécit: Qui non áccipit crucem ſuam, & séquitur me, non eſt me dignus: quia qui Chriſti ſunt, crucifixérunt corpus cum vítiis & concupiſcéntia. Et indignus eſt Chriſto, qui non crucem ſuam, in qua compátimur, commórimur, conſepelímur, conresúrgimus, accípiens, Dóminum ſit secútus, in hoc ſacraménto fídei ſpíritus novitáte victúrus.

Te Deum laudámus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth. cap. 10.

SUprà díxerat, Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. Nunc infert quid poſt prædicatiónem ſequátur. Ad fidem Chriſti totus orbis contra ſe divíſus eſt: unaquæque domus & infidéles & credéntes hábuit, & proptéreà bellum miſſum eſt bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid & in Géneſi advérſus rebélles hómines, qui moti fúerant de Oriénte, & turrem extrúere feſtinábant, per quam cœli alta penetrárent, feciſſe ſcríbitur Deus, ut divíderet linguas eórum.

℟. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

VEni enim ſeparáre hóminem advérſus patrem ſuum. Hic locus propè iiſdem verbis in Michæa Prophéta ſcríbitur. Et notándum,

Digitized by Google

dùm, ubicúmque de véteri Teſtaménto teſtimónium pónitur, utrùm ſenſus tantùm an ſermo conséntiat. Qui amat patrem aut matrem pluſquam me, non eſt me dignus. Qui antè præmíſerat, Non veni pacem míttere, ſed gládium, & dividere hómines advérſus patrem & matrem, nurum & ſocrum; ne quis pietátem religióni anteférret, ſubjécit dicens: Qui amat patrem aut matrem pluſquam me. Et in Cántico légimus canticórum: Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu neceſsárius eſt: ama poſt Deum patrem, ama matrem, ama filios.

℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

ORdo pulchérrimus: ad prædicatiónem mittit, docet perícula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum ſuprà túlerat, æs de zona excúſſerat. Dura Euangeliſtárum condítio. Unde ergo ſumptus, unde victus neceſsária? Auſteritátem mandatórum ſpe témperat promiſsórum, Qui récipit, ínquiens, vos, me récipit: & qui me récipit, récipit eum qui me miſit: ut in ſuſcipiéndis Apóſtolis unuſquíſque credéntium Chriſtum ſe ſuſcepiſſe arbitrétur.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

De Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Unde ſuprà.

LEgimus in Prophéta David: Ad excuſándas excuſatiónes in peccátis: quòd multi peccatórum ſuórum quaſi juſtas præténdant occaſiónes; ut, quod voluntáte delínquunt, videántur neceſſitáte peccáre. Dóminus ſcrutátor cordis & renum futúras cogitatiónes in ſíngulis contuétur. Díxerat: Qui récipit vos, me récipit; ſed hoc præcéptum multi pſeudoprophétæ & falſi prædicatóres póterant impedíre, medicátus eſt huic quoque ſcándalo, dicens: Qui récipit juſtum in nómine juſti, mercédem juſti accípiet.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

RUrſus póterat álius causári, & dícere: Paupertáte prohíbeor, tenúitas me rétinet, ut hoſpitális eſſe non poſſim. Et hanc excuſatiónem leviſſimo præcépto díluit, ut cálicem aquæ frígidæ toto ánimo porri-

gámus. Frigidæ, inquit, aquæ, non cálidæ: ne & in cálida, paupertátis ex penúria lignórum occáſio quæreretur. Tale quid & Apóſtolus ad Gálatas præcépit: Commúnicet autem is, qui catechizátur verbo, ei qui ſe catechízat, in ómnibus bonis.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

ET diſcípulos ad magiſtrórum refrigéria cohortátur: quia póterat quíslibet obténdere paupertátem, & præcéptum elúdere, priúſquam ille propónat, imminéntem ſolvit quæſtiónem, dicens: Nolíte erráre; Deus non irridétur. Quæ enim ſemináverit homo, hæc & metet. Et eſt ſenſus: Fruſtrà causáris inópiam, cùm áliud hábeat conſciéntia tua: me potes fállere cohortántem, ſed ſcito, quòd quantumcúmque ſemináveris, tantum & meſsúrus ſis.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

in tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chrysóſt.

Homil. 36. in Matth. initio.

NOn veni pacem in terram míttere. Quómodo ígitur præcipit, cùm ad ſuſcipiéntium domos ingrederéntur, pacem ómnibus dícere? Aut quómodo Angeli clamábant: Glória in excélſis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis? Quómodo & omnes Prophétæ pacem témpore ipſíus futúram prænuntiárunt? Quia vidélicet præcípua ſingularíſque pax tunc præſtátur, quando quod tabe, vel sánie corrúptum eſt, abſcínditur atque projícitur: quando factióſa & ímproba pars repéllitur, aut omníno deſtrúitur; ſic certè cœlis terra conjúngi poteſt.

℟. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

NAm & médicus hoc modo réliquum corpus consérvat fácilè, ſi quod redúci ad ſanitátem non poteſt, excíderit atque abjécerit: & milítiæ dux ad ſolvéndam mílitum conſpiratiónem álterum in álterum cóncitat. Sic in turre factum vidémus, quando perniciósa illa pax per vocis diſcrepántiam diſſolúta, tranquíllam atque laudábilem pacem réddidit. Sic étiam Paulus eos, qui advérſus ſe conſpirábant, dividébat atque diſſipábat. Nec enim ſemper concórdia laudánda, cùm étiam latrónes magna inter ſe concórdia conſpiráre ſciámus. Non ígitur ex propóſito Chriſti, ſed ex men-

mente animóque hóminum vitióſo bellum erúmpit.

℞. Hic eſt. 130. Lectio ix.

QUid ígitur ait, Non veni míttere pacem? Nolíte, ait, exiſtimáre harum rerum cauſam vos futúros: ego ſum qui, quóniam hómines ad vítia infidelitatémque proclíves ſunt, hæc præparo. Non ergo, quaſi præter expectatiónem veſtram quidquam accíderit, turbatióne áliqua moveámini, cùm ídeò vénerim, ut bellum commíttam. Hæc volúntas mea eſt, nulla vos invádat turbátio, quaſi bello atque insídiis orbe terrárum feróciùs exagitáto; nam ſi hoc modo pejórem partem concidérimus, tunc pars mélior cœlo copulábitur.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus discípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà, paulò pòſt.

NOn dixit bellum, ſed quod atrócius eſt, gládium. Quòd ſi acérbiùs hæc & minùs compóſitè dicta tibi videántur, nequáquam miréris: nam, ne ſuſpicári quis poſſit, verbórum lenocíniis alléctos à Chriſto ſuíſſe Apóſtolos, ac étiam ut aſperitáte verbórum ad injúſtas contumélias audítum præparet, non jucúndè rem áſperam, ſed aſpérrimè atque duríſſimè prótulit. Nec iſta ſibi ſuffecérunt, ſed látiùs natúram iſtíus belli, ac síngulas partes amplíficans, omni bello inteſtíno atque civíli multò magis peſtíferum oſténdit, dicens: Veni enim ſeparáre hóminem advérſus patrem ſuum, & filiam advérſus matrem ſuam, & nurum advérſus ſocrum ſuam, & inimíci hóminis doméſtici ejus.

℞. Coróna. 130. Lectio viii.

MAgnum omníno, ac ſuper hóminem eſt, quòd qui primi hæc audíerint, libénter ſuſcípere, & áliis perſuadére potuérunt. Et quamquam non ipſe, ſed hóminum impróbitas, horũ ómnium cauſa futúra eſſet, ſe tamen factúrum ómnia dicit: talis quippe Scripturárum eſt conſuetúdo. Ut enim étiam álibi dícitur, Dedit ipſis Deus óculos ne vídeant: ſic étiam in hoc loco; ut, quemádmodum díximus, hæc ómnia præmeditáti, atque his verbis ſtabilíti, cùm oppróbriis & contuméliis peteréntur, minùs turbári poſſent.

℞. Hic eſt verè. 130.

Digitized by Google

Lectio ix.

SI autem gravióra hæc cuípiam videántur, priſcam hiſtóriam ánimo verſet. Hoc enim ipſum & ſuperióribus tempóribus cóntigit, quod máximo arguménto eſt, cognáta eſſe vétera novis: & eúmdem eſſe qui hæc dicat, & illa imperávit. Judæis enim tunc pepércit, cùm ſínguli próximos ſuos interemíſſent: ſic étiam quando vítulum conſecrárunt, & quando Beélphegor dedicárunt. Ubi ergo ſunt qui dícere audent: Péſtifer eſt ille Deus, hic propítius atque mitis?

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Longè pòſt.

ANimadvértis, quot quibúſque cauſis perſuádet, & domos totíus orbis Apóſtolis áperit, cùm planè his ómnibus ſigníficet univérſos ſibi hómines debitóres futúros? Primùm quia dixit: Dignus eſt operárius cibo ſuo. Deínde, quia nudos nihil habéntes emíſit. Tértiò, quia in bella & pugnas pro ſuſcipiéntibus eos emíſit. Quartò, quia mirabílibus atque inaudítis ſignis eos illuſtrávit. Quintò, quia, quod ómnium bonórum cauſa, pacem ipsórum ore ad domos recipiéntium addúcit. Sextò, quia gravióra non ſuſcipiéntibus minátur ſupplícia, quàm Sódoma mereátur. Séptimò, quia ipſum étiam cum Patre accipiéntes hoſpitári aſſéruit.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

OCtávò, quia Prophétæ mercédem ac juſti futúram recipiénti pollicétur. Nonò, quòd aquæ frígidæ cálicem præbéntes, non parvas ſint retributiónes habitúri: quorũ unumquódque per ſeipſum ſatis magnas vires ad attrahéndum póſſidet. Quis enim milítiæ ducem, quamvis vulnéribus ſanguinoléntum vídeat, non magno gáudio tamen domi recípiat, cùm ab ácie redeúntem magnis trophæis, & ſinguléri victória vídeat?

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

SEd quiſnam talis modò eſt, ínquies & recipiémus ipſum? Proptéreà diſcípuli, Prophétæ, ac juſti dénique nomen adjécit, ut diſcas, non ex dignitáte recépti, ſed ex voluntáte recipiéntis mercédem omnem eſſe conſtitútam. Nam quod in hoc loco de Prophétis, diſcípulis,

lis, ac juſtis dicit, id álibi de recipiéntibus abjéctos ac mínimos hómines prótulit. In quantum enim, inquit, uni minimórum feciſtis, mihi feciſtis; & contrà rurſus, ſi nulli horum, nec mihi. Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illó témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi. Sermone 164.

PUtátis, quia pacem veni míttere in terram? non, dico vobis, ſed ſeparatiónem. Et ubi eſt illud: Ecce Agnus Dei? Ubi illud: Sicut ovis ad occiſiónem ductus eſt, & ſicut agnus coram tondénte ſe mutus, ſic non apéruit os ſuum? Sed & illud: Dícite filiæ Sion, ecce Rex tuus venit tibi manſuétus? Et quid eſt, quòd Agnus iſte tam durè in prædicatióne pércutit? quid ſic aríetat in verbo, qui in paſſióne tanta patiéntia tacet, in morte tota humilitáte ſuccúmbit? ℞. Coróna. 130.

Lectio viii.

ET reverà, fratres, mundum Chriſtus per ómnia mitis & manſuétus intrávit, dum náſcitur noſtro dulcis in gérmine, dum cunis blandè, blándior ipſe fovétur, dum párvulus in grémio ſe fundit & resólvit humáno, dum paréntis in collo ſtríngitur, & ſtringit toto charitátis ampléxu. Pauper agit ſemper, ſolitárius ſemper incédit; quia pauper commúnis eſt ſemper: patet ómnibus, ſolitárius ſemper. Et quid eſt, quòd tantum verbis ſpargit ignem, quòd tanta & tália inflámmat & dilátat incéndia? ℞. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

URget aqua ignem, cogitánda eſt talis tamque diviſa conjúnctio: urget unda flammam, multíplicat flamma undam. Quæ eſt talis tam concors iſta diſcórdia? Géritur hìc agrícolæ divíni ſpécies: plena namque ómnia calóre gérminant, humóre nutriúntur. Unde rerum parens Deus ignis & aquæ commércio nos gérminat, nos enútrit, quorum tanto ardet, calet, exæſtuat, anhélat afféctu. Putátis, ait, quia pacem veni míttere in terram? Non. Quare? quia conjúnctio cœléſtis eſt in iſta ſeparatióne terréna: nemo poteſt connécti terræ, & jungi cœlo. Grata ergo & chara ſit iſta terréna ſeparátio, quæ nos ſic à terrénis ſéparat, ut ínſerat nos divínis. Te Deum laudámus.

Digitized by Google

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, ſed gládium. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſc.

Ex lib. 7. in Lucam.

CUm in ómnibus ferè Euangélii locis ſpirituális intelléctus operétur, tamen in præſénti máximè: & ne quem durítia nudæ expoſitiónis offéndat, ſpiritáli altitúdine ſenſus séries temperánda eſt; præſértim cùm ſacroſáncta relígio morálibus diſciplínis, & mítibus pietátis exémplis, étiam fidei éxules ad reveréntiam tamen ſui cleménter invítet, ut prævia fidei diſciplína, manſuetúdine ſui ſuperſtitiónum dura diſſólvat, & obnóxias erróribus mentes cogat étiam fide crédere, quas pótuit pietáte mulcére. Etenim cùm fidei alta pectóribus non capiúntur infirmis, per ea quæ præcépta ſunt, ea quæ veneránda ſunt, æſtimántur: ut juſta de juſto, ſancta de ſancto, bonórum ſuórum bonum teſténtur auctórem.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

ERgo Dóminum illum, qui ſimul divinitátis reveréntiam, & pietátis grátiam ſua lege compléxus eſt, dicens: Díliges Dóminum Deum tuum; díliges próximum tuum, ita nunc mutátum eſſe opinábimur: ut abolére neceſſitúdinum nómina, collídere pietátis affécus, chariſſimórum pignorum diſsídia mandáſſe credámus? Et quómodo ipſe eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum? Quómodo ipſe dicit: Pacem meam do vobis, pacem meam relínquo vobis; ſi paréntes à filiis, filios à paréntibus diſsídio neceſſitúdinis ſeparatúrus advénit? Quómodo maledíctus, qui non honórat patrem; religióſus, qui déſerit? ℟. Hic eſt verè. 130.

Lectio ix.

SEd ſi advertámus, quia prima cauſa religiónis, ſecúnda pietátis eſt, enodándam étiam hanc æſtimábimus queſtiónem. Opórtet enim, ut divínis humána poſthábeas. Nam ſi officium paréntibus exhibéndum eſt: quantò magis auctóri paréntum, cui grátiam étiam pro paréntibus tuis debes? Aut, ſi illi omníno non recognóſcunt paréntem, quemádmodum tu recognóſcas? Non ígitur dicit, renuntiándum eſſe pignóribus, ſed Deum ómnibus præferéndum. Non dilígere paréntes, ſed Deo preſérre prohibéris:

ris: étenim natúræ pignora, Dómini beneficia ſunt.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

Homilia in Euangel. Matthæi, cap. 10. Nihil eſt opértum, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non ſciétur. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Comment. in Matth. c. 10. poſt med.

DOminus diem judícii oſténdit, quæ abſtrúſam voluntátis noſtræ conſciéntiam prodet: & ea quæ nunc occúlta exiſtimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non conſília, non poteſtátes inſectántium monet eſſe metuéndas: quia dies judícii nulla hæc fuiſſe atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. Non légimus, Dóminum ſólitum fuiſſe nóctibus ſermocinári, & doctrínam in ténebris tradidíſſe: ſed quia omnis ſermo ejus carnálibus ténebræ ſunt, & verbum ejus infidélibus nox eſt. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

ITaque id quod à ſe dictum eſt, cum libertáte fidei & confeſſiónis vult eſſe loquéndum. Idcircò quæ in ténebris dicta ſunt, prædicári juſſit in lúmine: ut quæ ſecréto áurium commíſſa ſunt, ſuper tecta, id eſt, excélſo loquéntium præcónio audiántur. Conſtánter enim Dei ingerénda cognítio eſt, & profúndum doctrínæ Euangélicæ ſecrétum in lúmine prædicatiónis Apoſtólicæ revelándum: non timéntes eos, quibus cùm ſit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum eſt: ſed timéntes pótiùs Deum, cui perdéndæ in gehénna & ánimæ & córporis ſit poteſtas. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

NOlíte timére eos qui occídunt corpus. Nullus igitur córporum noſtrórum caſus eſt pertimeſcéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus eſt dolor: quando pro natúræ ſuæ atque oríginis conditióne reſolúta, in ſubſtántiam ſpirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére conſtántiam; étiam conditióne, qua tenerémur,

mur, adjécit: negatúrum ſe eum Patri in cœlis, qui ſe homínibus in terra negáſſet: eum porrò qui confeſſus coram homínibus ſe fuíſſet, à ſe in cœlis confiténdum: qualéſque nos nóminis ſui teſtes homínibus fuíſſémus, tali nos apud Deum Patrem teſtimónio ejus usúros. Te Deum laudámus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus discípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Ex Comment. in Matth. cap. 10 lib. 1.

ET quómodo in præſénti ſæculo multórum vítia neſciúntur? Sed de futúro ſæculo ſcríbitur: Quando judicábit Deus abſcóndita hóminum, & illuminábit látebras tenebrárum, & manifeſtábit consília córdium. Et eſt ſenſus: Nolíte timére perſecutórum ſævítiam, & blaſphemántium rábiem; quia véniet dies judícii, in quo veſtra virtus, & eórum nequítia demonſtrábitur. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. Quod audítis in myſtério, apértiùs prædicáte: quod díſcitis abſcónditè, públicè loquímini: quod vos erudívi in párvulo Judææ loco, in univérſis úrbibus, & in toto mundo audácter dícite.

℟. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

EUm timéte, qui poteſt ánimam & corpus pérdere in gehénnam. Nomen gehénna in vetéribus libris non invenítur, ſed primùm à Salvatóre pónitur. Quærámus ergo, quæ ſit ſermónis hujus occáſio. Idólum Baal juxta Jerúſalem, ad radícem montis Mória, in quibus Síloe fluit, non ſemel légimus. Hæc vallis, & parva campi planíties írrigua erat, & nemoróſa, plénaque delíciis, lucúſque in ea idólo conſecrátus erat. In tantam autem deméntiam pópulus vénerat, ut deſérta templi vicínia, ibi hóſtias immoláret, & rigórem religiónis delíciæ víncerent, filióſque ſuos dæmóniis incénderent, vel initiárent: & appellabátur locus iſte Gehénnon, ideſt, Vallis filii Hennon. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

FUtúra ergo ſupplícia, & pęnæ perpétuæ, quibus peccatóres cruciándi ſunt, hujus loci vocábulo denotántur. Dúplicem autem eſſe gehénnam, nímii ignis & frígoris, in Job pleníſ-

niſſimè légimus. Quòd autem ait, Veſtri autem capílli cápitis omnes numeráti ſūt; derídent intelligéntiam Eccleſiáſticam in hoc loco qui carnis reſurrectiónē negant: quaſi & nos capíllos, qui numeráti ſunt, & à tonsóre decíſi, omnes dicámus resúrgere: cùm Salvátor non díxerit, Veſtri autem capílli cápitis omnes ſalvándi ſunt, ſed, numeráti ſunt. Ubi númerus, & ſciéntia número demonſtrátur, non ejúſdem número conſervátio.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non ſciétur. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi.

Sermone 101.

VObis autem dico amícis meis, ne terreámini: quia libertátem probat virtus, metus índicat ſervitútem: nam liber ad glóriam, ſervus natus eſt ad timórem. Méritò ergo ad Dei amicítias ſublimátur qui propter Deum humánas déſpicit mortes, neſcit timóres. Si amícos morum facit imitátio, morum ſimilitúdo conjúngit; conveniénter eos amícos vocat Chriſtus, quos imitatióne ſua mundi jácula, & ipſam mortis formídinem cónſpicit, & prævidet calcatúros. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

VObis autem dico, ideſt, non ómnibus, ſed amícis. Vobis autem dico, quos mors abſólvit iſta, non finit. Vobis dico, quos córporis reſolútio prómovet ad mélius, non tranſdúcit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoátur, non finítur. Vobis dico, quorum mors pretióſa fit, non ſui qualitáte, ſed cauſa, dum vitæ magis lucra ínvenit, quàm vitæ perdat usúram. Sed audiámus quid dicat amícis ſuis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. ℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

AUdiant qui de bono mortis véterum vetúſta volúmina detrivérunt, nihil tamen inde cápere virtútis, aut conſolatiónis áliquid inveníre valuérunt. Quis hómini, quis ſapiénti dicat: Mori natúræ eſt, neceſſe eſt deperíre? Nobis vixérunt véteres, vívimus nos futúris, nemo ſibi. Quod non poteſt tolli, velle, virtútis eſt. Súſcipe voluntárius, ad quod urgéris invítus. Mors ántequam véniat, non eſt; cùm autem vénerit, veníſſe neſcítur. Nec ergo amisíſſe te dóleas; quod, cùm amíſeris, non dolébis.

Te Deum laudámus.

QUAR-

Digitized by Google

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non ſciétur. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 18. de Verb. Apoſt. circa med.

CUm dicis mihi, Gehénnam tímeo, ardére tímeo, in ætérnum puníri tímeo; quid dictúrus ſum? Malè times? vanè times? Non áudeo, quandóquidem ipſe Dóminus abláto timóre ſubjécit timórem: & ait, ubi dixit, Nolíte timére eos qui corpus occídunt, & póſteà non habent quid fáciant: ſed eum timéte, qui habet poteſtátem & corpus & ánimam míttere in gehénnam ignis: ita dico vobis, hunc timéte. Cùm ergo Dóminus timórem incúſſerit, & veheménter incúſſerit, & repeténdo verbum, comminatiónem ingemináverit, dictúrus ego ſum, Malè times? Iſta non dicam. Planè time, nihil méliùs times: nihil eſt quod magis timére débeas.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

SEd intérrogo te, Si non te vidéret Deus quando facis, nec quiſquam te convínceret in judício illíus, fáceres? Tu te vide: non enim potes ad verba ómnia mea respondére, inſpice te ipſum. Fáceres? Si fáceres, ergo pœnam times, caſtitátem nondum amas, charitátem nondum habes: ſervíliter times; formído eſt mali, nondum diléctio boni. Sed time tamen ut iſta formído cuſtódiat te, ut perdúcat ad dilectiónem. Timor enim iſte, quo gehénnam times, & ideò mala non facis, cóntinet te; & ſic voléntem peccáre ánimum interiórem nõ ſinit. Eſt quidam cuſtos timor, quaſi pædagógus legis: líttera eſt minans, nondum grátia juvans. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

CUſtódiat tamen te timor iſte, dum non facis timéndo, & véniat cháritas: intret in cor tuum; & quantum illa intrat, tantum timor exit. Timor enim id agébat ne fáceres? cháritas hoc agit, ut nolis fácere, etiámſi impúnè poſſis admíttere. Dixi quid timeátis, dixi quid appetátis. Sectámini charitátem, intret cháritas, admíttite illam timéndo peccáre, admíttite amórem non peccántem, admíttite amórem benè vivéntem. Habet ſecum ſuum timórem, quem introdúcit ipſa cháritas: ſed illum caſtum, permanéntem in ſæculum ſæculi. Te Deum.

QUIN-

Digitized by Google

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod nō ſciétur. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſ.

Homilia 35. in Matth. circa med.

VIdes, quòd non promíttit ipſis hujus vitæ perpetuitátem, mori autem promíttit, ut majóra ſublimióraque cónferat, quàm ſi numquam morti traderéntur. Et certè multò mélius eſt mortem omníno deſpícere, quàm eam effúgere. Quocircà non in perículum mortis, cùm nati eſſent hómines, ipſos introdúcit, ſed terróre moriéndi morte ſuperióres facit. Ita brevi oratióne duóbus, vel tribus verbis abſolúta, ſalutárem de immortalitáte opiniónem in ánimis eórum fixit atque locávit. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

POſteà ne putaréntur quaſi ſe derelíctos ab eo, ad cædem & violéntum perventúros intéritum, de providéntia Dei diſputat, dicens: Nónne duo páſſeres aſſe vendúntur, & unus ex ipſis non cadit in láqueum ſine Patre veſtro, qui eſt in cœlis? Veſtri autem & capilli cápitis omnes numeráti ſunt. Quid enim vílius paſſéribus? ait, ſed tamen numquam ignoránte Deo capiúntur. Non enim cooperánte Deo incídere in láqueum páſſeres ait, quod divínæ majeſtáti indignum eſt; ſed non eſſe clàm Deo étiam viliſſimárum ávium cauſam, oſténdit. Quòd ſi nihil pénitus Deus ignórat, at vos patérna charitáte proſéquitur, & ita amat, ut pilos cápitis quoque veſtri non négligat, quid timéndum vobis eſt? ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

HOc autem dicébat, non quòd Deus capíllos númeret, ſed quia perféctam cognitiónem rerum ómnium, & ſummam de ómnibus Dei providéntiam oſténdere vóluit. Si ergo cuncta novit quæ fiunt, ſi vult, poteſt ſimul ſerváre vos? nolíte, cùm tribulatiónes vobis accíderint, derelíctos vos eſſe à Deo exiſtimáre: non enim ab incómmodis córporis liberáre vos vult, ſed ad eam perfectiónem addúcere ſtudet, ut incómmoda córporis contemnátis. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt

eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non ſciétur. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epíſc.

Serm. 13. de Martyribus.

ADmonent nos elóquia divína, quæ lecta ſunt, timéndo non timére, & non timéndo timére. Ait enim: Nolíte timére eos qui corpus occídunt, ánimam autem non poſſunt occídere. Ecce ubi mónuit ne timerémus, vidéte ubi monúerit ut timerémus. Sed eum, inquit, timéte, qui poteſtátem habet corpus & ánimam occídere in gehénna. Ergo timeámus, ut non timeámus. Timor vidétur ad ignáviam pertinére: timor infirmórum vidétur eſſe, non fórtium. Sed vidéte, quid ait Scriptúra: Timor Dómini, ſpes fortitúdinis. Timeámus ne timeámus: hoc eſt, prudénter timeámus, ne inániter timeámus. ℞. Coróna áurea. 130.

Paulò pòſt. Lectio viii.

DIcat ergo fortiſſimus martyr, ſtans homo ante hóminem: Non tímeo, quia tímeo. Tu quod mináris, ſi ille nolit, non facis: quod autem ille minátur, ut fáciat, à nullo impedítur. Deínde, tu quod mináris, etſi permítteris, quid facis? uſque ad carnem ſævis, ánima tuta eſt: nō occídes quod non vides: viſíbilis viſíbilem terres. Habémus ambo inviſíbilem creatórem, quem ſimul timére debeámus, qui hóminem ipſum ex viſíbili & inviſíbili creávit: viſíbilem de terra fecit, inviſíbilem flatu ſuo animávit. Potes ferire habitáculum, numquid habitatórem? Fugit percúſſo vínculo colligátus, & erit in occúlto coronátus. ℞. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

QUid ergo mináris, qui ánimæ nihil fácere potes? Per méritum ejus cui fácere nihil potes, resúrget cui fácere áliquid potes. Per méritum enim ánimæ resúrget & caro: & habitatóri reddétur, jam non ruitúra, ſed manſúra. Ecce verba mártyris dico: Ecce propter ipſam carnem meam tímeo comminántem. Caro mea súbjacet poteſtáti, ſed étiam capílli cápitis mei numeráti ſunt creatóri. Quid tímeo ne carnem perdam, qui nec capíllum perdo? quómodo non atténdit carnem meam, cui ſic nota ſunt vília mea?

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quod non ſciétur. Et réliqua.

De

De Homilía S. Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà, circa finem.

SCitóte, certúmque tenéte, corpus mórtuum eſſe ſine ánima, ánimam mórtuam eſſe ſine Deo. Omnis homo ſine Deo, mórtuam habet ánimam. Plangis mórtuum: magis plange ímpium, plange infidélem. Scriptum eſt: Luctus mórtui, ſeptem dies; fátui autem & ímpii, omnes dies vitæ illórum. An verò non in te ſunt víſcera Chriſtiánæ miſeratiónis, ut plangas corpus, à quo diſcéſſit ánima; & non plangas ánimam, à qua recéſſit Deus? ℟. Coróna. 130. Lectio viii.

HOc tenens martyr reſpóndeat comminatóri: Quid me cogis ut negem Chriſtum? ſi nolúero, quid facis? Pércutis corpus meum, ut recédat inde ánima mea: ſed ipſa ánima mea ad ſe habet corpus. Non eſt imprúdens, non eſt insípiens. Tu vis feríre corpus meum: vis ut, cùm tímeo ne férias corpus meum, & recédat inde ánima mea: ego fériam ánimam meam, & recédat inde Deus meus? Inde ergo Dóminus, Qui habet poteſtátem & corpus & ánimam occídere in gehénna ignis. Quómodo? quando mittétur in gehénnam ímpius, ardébit? Ibi corpus, ibi ánima: mors córporis, ſempitérna pœna: mors ánimæ, Dei abséntia.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

VIs noſſe quæ ſit mors ánimæ? intéllige Prophétam dicéntem: Tollátur ímpius, ut non vídeat claritátem Dómini. Tímeat ergo ánima mortem ſuam, & non tímeat mortem córporis ſui: quia ſi timúerit mortem ſuam, & víxerit in Deo ſuo, non eum offendéndo, & à ſe repelléndo; merébitur in fine recípere corpus ſuum, non ad pœnam ætérnam ſicut ímpii, ſed ad vitam ætérnam ſicut juſti. Illam mortem timéntes, & illam vitam mártyres diligéntes, promíſſa Dei expectántes, minas perſecutórum contemnéntes, & ipſi apud Deum coronári meruérunt, & nobis celebránda ſolémnia reliquérunt. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nihil eſt opértum, quod non revelábitur: & occúltum, quòd nõ ſciétur. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſc.

Lib. 7. in Lucam, cap. 12.

SI tanta eſt Dei étiam ætérna majéſtas, ut unus ex paſſéribus, aut noſtrórum númerus capillórũ præter

ter ſciéntiam Dei non ſit; quàm indígnum eſt æſtimáre, quòd fidélium corda Dóminus aut ignóret, aut ſpernat, qui vilióra cognóſcat? Fortáſſe dicat áliquis, Quómodo Apóſtolus dixit: Numquid de bobus cura eſt Deo: cùm útique bos páſſere pretioſior ſit? Sed áliud eſt cura, áliud ſciéntia. Dénique númerus capillórum non in actu computatiónis, ſed in facilitáte cognitiónis accípitur. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

NOn enim ſolícitam Deus curæ numerántis inténdit excúbiam, ſed, cui cógnita ſunt ómnia, quaſi numeráta ſunt ómnia. Benè tamen numeráti dicúntur, quia illa, quæ vólumus ſerváre, numerámus. Póſſumus tamen hìc diſcútere áliquod intelligéntiæ ſpirituális arcánum, præſértim cùm hoc videátur absúrdum, ut hómines non pótiùs homínibus, quàm paſſéribus comparéntur. Unde benè Matthæus duos páſſeres póſuit, corpus animámque ſigníficans, quóniam caro quoque ſi conſéntiens Dei legi, & éxuens ſe lege peccáti, in natúram ánimæ ſénſuum puritáte transíerit, alis ad cœlum ſpiritálibus elevátur. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

JAm illud nō eſt dúbium, ánimæ páſſerem comparári, cùm légeris: Anima nóſtra ſicut paſſer erépta eſt de láqueo venántium. Et álibi: Quómodo dícitis ánimæ meæ, Tránſmigra in montem ſicut paſſer? In ſumma ígitur hic ſenſus eſt: Si Dóminus vílibus ávibus, & infidélibus homínibus, vel in oriúndo ſole, vel in terréna fecunditáte proſpéxit, ſi miſericórdiæ ſuæ ómnibus munus impértit, haud eſſe dubitándum, contemplatiónem apud illum fidélium valitúram eſſe meritórum.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

Homilia in Euangel. Joann. cap. 12. Niſi granum fruménti, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipſum ſolum manet. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 51. in Joann. ſub med.

IPſe Dóminus Jeſus erat granum mortificándum, & multiplicándum: mortificándum infidelitáte Judæó-

dæórum, multiplicándum fide populórum. Jam verò exhórtans ad paſſiónis ſuæ ſectánda veſtígia, Qui amat, inquit, ánimam ſuam, perdet eam. Quod duóbus modis intélligi poteſt: Qui amat, perdet: ideſt, ſi amas, perdes. Si cupis vitam tenére in Chriſto, noli mortem timére pro Chriſto. Item álio modo: Qui amat ánimam ſuam, perdet eam: noli amáre, ne perdas: noli amáre in hac vita, ne perdas in ætérna vita.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

HOc autem, quod poſtériùs dixi, magis habére vidétur Euangélicus ſenſus. Séquitur enim: Et qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtódit eam. Ergo, quod ſuprà dictum eſt, qui amat (ſubintellígitur, in hoc mundo) ipſe útique perdet: qui autem odit (útique in hoc mundo) in vitam ætérnam ipſe cuſtódit eam. Magna & mira ſenténtia, quemádmodum ſit hóminis in ánimam ſuam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si malè amáveris, tunc odíſti: ſi benè óderis, tunc amáſti. Felíces, qui odérunt cuſtodiéndo, ne perdant amándo.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

SEd vide ne tibi ſubrépat, ut teípſum velis interímere, ſic intelligéndo, quòd debes odíſſe in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam malígni atque pervérſi hómines, & in ſeipſis crudelióres & ſceleratióres homicídæ, flammis ſe donant, aquis ſe præfócant, præcipitio ſe collídunt, & péreunt. Hoc Chriſtus non dócuit: imò étiam diábolo præcipítium ſuggerénti reſpóndit: Redi retrò sátanas; ſcriptum eſt: Non tentábis Dóminum Deum tuum. Petro autem dixit, ſigníficans qua morte clarificatúrus erat Deum: Cùm eſſes júnior, cingébas te, & ambulábas quò volébas; cùm autem ſenúeris, alter te cinget, & feret quò tu non vis. Ubi ſatis expréſſit, non à ſeípſo, ſed ab álio debére occídi, qui veſtígia ſéquitur Chriſti.

Te Deum laudámus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipſū ſolū manet. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epiſc.

Unde ſuprà.

CUm ergo cauſæ artículus vénerit, ut hęc condítio præponátur, aut faciéndum eſſe contra Dei præcéptum, aut ex hac vita emigrán-

grándum; quorum duórum homo ſi cogátur álterum elígere, comminánte mortem perſecutóre, ibi éligat Deo diléćto émori, quàm offénſo vívere. Ibi óderit in hoc mundo ánimam ſuam, ut in vitam ætérnam cuſtódiat eã. Si quis mihi miníſtrat, me ſequátur. Quid eſt, Me ſequátur, niſi, Me imitétur? Chriſtus enim pro nobis paſſus éſt, ait Apóſtolus Petrus, relínquens nobis exémplũ, ut ſequámur veſtígia ejus. ℟. Coróna. 130.

Lećt. viii.

Ecce quod dićtum eſt: Si quis mihi miníſtrat, me ſequátur. Quo frućtu? qua mercéde? quo præmio? Et ubi ſum, inquit, ego illic & miníſter meus erit. Gratis amétur, ut óperis, quo miniſtrátur illi, prétium ſit, eſſe cum illo. Ubi enim benè erit ſine illo, aut quando eſſe malè póterit cum illo? Audi evidéntiùs: Si quis mihi miniſtráverit, honorificábit eum Pater meus. Quo honóre, niſi ut ſit cum Fílio ejus? Quod enim ſupériùs ait: Ubi ego ſum, illic & miníſter meus erit: hoc intellígitur expoſuiſſe, cùm dicit: Honorificábit eum Pater meus. Nam quem majórem honórem accípere póterit adoptátus, quàm, ut ſit ubi eſt únicus, non æquális fáćtus divinitáti, ſed conſociátus æternitáti? ℣. Hic eſt. 130.

Lećtio ix.

Quid ſit autem miniſtráre Chriſto, cui óperi merces tanta propónitur, hoc pótiùs debémus inquírere. Si enim hoc putavérimus eſſe Chriſto miniſtráre, ea quæ ſunt córpori neceſſária præparáre, aut cœnánti cibum cóquere, vel appónere, vel póculum dare, potúmque miſcére: fecérunt hoc illi, qui potuérunt eum in córpore habére præséntem, ſicut Martha & María, quando & Lázarus unus erat ex diſcumbéntibus. Sed eo modo Chriſto étiam Judas pérditus miniſtrávit. Nam & lóculos ipſe habébat: & quamvis ex eis, quæ mittebántur, ſceleratíſſimè furarétur, per illum tamen étiam neceſſária parabántur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léćtio ſanćti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lećtio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipſum ſolũ manet. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà.

Nullo modo ígitur de hujuſcémodi miniſtris díceret Dóminus: Ubi ſum ego, illic & miníſter meus

meus erit: &, Si quis mihi miniſtráverit, honorificábit eum Pater meus: quóniam Judam tália miniſtrántem, reprobátum pótiùs, quàm honorátum vidémus. Ut quid ergo álibi quærimus, quid ſit miniſtráre Chriſto, & non pótiùs in iſtis ipſis verbis agnóſcimus? Cùm enim dixit: Si quis mihi miniſtrat, me ſequátur: hoc intélligi vóluit, ac ſi díceret: Si quis me non ſéquitur, non mihi miníſtrat. Miníſtrant ergo Jeſu Chriſto qui non ſua quærunt, ſed quæ Jeſu Chriſti. ℟. Coróna. 130.

Lectio viii.

MIníſter eſt Chriſtus uſque ad illud opus magnæ charitátis, quod eſt ánimam ſuam pro frátribus, pónere: hoc eſt enim & pro Chriſto pónere: quia & hoc propter ſua membra dictúrus eſt: Cùm pro iſtis feciſtis, pro me feciſtis. De tali quippe ópere étiam ſe miniſtrum fácere & appelláre dignátus eſt, ubi ait: Sicut Filius hóminis non venit miniſtrári, ſed miniſtráre, & ánimam ſuam pónere pro multis. Hinc eſt ergo unuſquíſque miníſter Chriſti, unde eſt miníſter & Chriſtus. Sic miniſtrántem Chriſto honorificábit Pater ejus honóre illo magno, ut ſit cum Fílio ejus, nec umquam deficiat felícitas ejus. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

CUm ergo audítis, fratres, Dóminum dicéntem: Ubi ego ſum, illic & miníſter meus erit; nolíte tantúmmodò bonos Epíſcopos & clericos cogitáre: étiam vos pro módulo veſtro miniſtráte Chriſto, benè vivéndo, eleemóſynas faciéndo, nomen doctrinámque ejus, quibus potuéritis, prædicándo: ut unuſquíſque étiam paterfamílias hoc nómine agnóſcat patérnum affectum ſuæ famíliæ ſe debére. Pro Chriſto & pro vita ætérna ſuos omnes admóneat, dóceat, hortétur, corrípiat, impéndat benevoléntiam, exérceat diſciplínam: ita in domo ſua eccleſiáſticum & quodámmodo Epiſcopále implébit officium, miníſtrans Chriſto, ut in ætérnum ſit cum ipſo.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipſū ſolū manet. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 65. in Joan. poſt med.

TAlem, de reſurrectióne diſputans, ratiónem Pau-

Paulus étiam áttulit. Quam ígitur habébunt excuſatiónem qui reſurrectiónem non credunt, cùm in ſemínibus & in plantis quotídie hoc videámus, ac étiam in noſtro génere? Primùm enim corrúmpi ſemen opórtet, inde fieri generatiónem. Omníno autem, cùm Deus áliquid facit, nulla opus eſt ratióne. Quómodo nos ex níhilo fecit? Hoc ad Chriſtiános dico, qui ſe dicunt crédere Scriptúris.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

Ego autem & áliud dicam ex humánis ratiónibus. Alii malítiam, álii virtútem ſectántur: ſed malítiæ ſectatórum multi felíciter in últimam pervenérunt ſenectútem, virtútis autem contrà. Quómodo ergo pro méritis unuſquíſque accípiet? quando? Certè, inquiunt: ſed córpora non reſúrgent. Nónne áudiunt Paulum dicéntem: Opórtet autem corruptíbile hoc indúere incorruptiónem? Neque ánimam intélligit, quippe quæ non corrúmpitur: & reſurréctio de mórtuo dícitur: Cécidit autem corpus. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

Quare córporis reſurrectiónem negas? An non poſsíbilis Deo eſt? quod dícere ſummæ améntiæ eſt. An non decet? quámobrem? ut corruptíbile, quod & labóris eſt & mortis párticeps, in præmiis commúnicet. Si non decuíſſet, neque à princípio factum eſſet. Nónne carnem ipſe accépit? Quòd accéperit, & ipſam ſuſcitáverit, audi quid dicat: Infer dígitum tuum huc, & vide, quia ſpíritus oſſa & nervos non habet. Quare Lázarum ſuſcitávit, ſi mélius fuíſſet ſine córpore ſuſcitáre? Nolíte, dilectíſſimi, ab hæréticis décipi: eſt enim reſurréctio, eſt judícium. Hæc tollunt quicúmque nolunt óperum ſuórum ratiónem réddere.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipſum ſolũ manet. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 60. in Joannem.

Dulcis præſens vita eſt, & multæ plena voluptátis, non tamen ómnibus, ſed iis tantùm qui illi ſunt affixi. Quòd ſi quis in cœlum ſuſpéxerit, & quæ ibi præclára ſunt, contemplátus fúerit, ſtatim hanc contémnet, ac nullíus prétii exiſtimábit. Nam & córporum pul-

pulchritúdo, quoad púlchrius non deprehénditur, in admiratióne habétur: cùm verò áliud præſtántius apparúerit, illa prior deſpícitur. Quòd ſi illam pulchritúdinem étiam nos intuéri voluérimus, & cœléſtis regni ſpéciem conſideráre, conféſtim nos hujus ſæculi vínculis diſſolvémus.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

VInculum namque eſt terrenárum rerum afféctio: ad cujus diſſolutiónem ut nos indúceret Chriſtus, quid dicat, atténde: Qui amat ánimam ſuam, perdet eam: & qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtódit eam. Ænígmati símile hoc dictum vidétur: non tamen ita eſt, imò verò præcípuæ ſapiéntiæ plenum. Et quómodo, qui amat ánimam ſuam, perdet eam? Qui abſúrdis ejus cupiditátibus obtémperat, qui præter débitum ei indúlget: quemádmodum è contrário, qui odit eam in hoc mundo, cuſtódit eam; hoc eſt, qui non paret ei, cùm nóxia jubet. ℟. Hic eſt. 130.

Lectio ix.

ET non dixit, qui non paret, ſed qui odit. Sícuti enim, quos ódio habémus, ne vocem quidem audíre, nec vultum eórum vidére æquo ánimo pátimur: ita & ánimæ, ſi quid præter Dei voluntátem nobis ímperat, veheménter averſári opórtet. Cùm enim jam de morte ad eos verba factúrus eſſet, de morte vidélicet ſua, & prævidéret eórum triſtítiam, & exanimatiónem, per excéſsū locútus eſt, ínquiens: Quid dico, ſi mortem meam generósè non ferétis? niſi vos ipſi moriámini, nullum vos ſequétur emoluméntum.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipſum ſolum manet. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chrysóſtomi.

Unde ſuprà.

ET vide, quómodo lenit ſermónem ſuum: grávius enim & moléſtius videbátur dícere hómini, ánimam amánti, eſſe moriéndū. Et quid antíquitus dico, quando & nunc multos inveniémus libénter ómnia tolerántes, ut hac vita fruántur, & máximè qui futúram credunt: qui cùm vident ædifícia, moléſque & máchinas, lacrymántur, dicéntes: Quot homo, & quanta molítur? & fit pulvis. Sic magna præséntis vitæ cupíditas.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

HÆc víncula Chriſtus diſſólvens, inquit: Qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtódit eam. Quòd enim ad eórum tolléndum metũ hæc díceret, audi quæ ſequúntur: Qui mihi miníſtrat, me ſequátur. De morte locútus, & óperum ſequélam atque imitatiónem éxigit: opórtet enim omníno miníſtrum, eum cui miníſtrat, ſequi.

℟. Hic eſt. 130. Lectio ix.

ET conſídera, quando hæc lóquitur, non cùm perſecutiónem patiebántur, ſed cùm confidébant, cùm ſe in tuto eſſe arbitrabántur, quòd à multis honoraréntur colerentúrque; quando & consúrgere póterant, & audíre: Et tollat crucem ſuam, & ſequátur me: hoc eſt, ſemper parátus ſis, inquit, ad perícula, ad mortem, ad terréna exília. Inde cùm grávia dixiſſet, præmium ponit, quòd qui ſequétur ipſum, erit ubi ipſe eſt. Quibus verbis oſténdit reſurrectiónem poſt mortem. Ubi ego ſum, inquit, illic & miníſter meus.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipſum ſolum manet. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc.

Serm. 37. lib. 50. Homil.

MOdò, fratres charíſſimi, cùm divína léctio legerétur, audívimus Dóminum dicéntem: Qui amat ánimam ſuam, perdet illam. Huic ſenténtiæ quaſi contrárium vidétur eſſe quod ait Apóſtolus, Nemo umquam carnem ſuam ódio hábuit. Si ergo nemo eſt qui carnem ſuam óderit, quantò magis nemo eſt qui óderit ánimam ſuam? multùm quippe ánima carni præpónitur, quia ipſa eſt habitátrix, caro habitáculum. Et ánima dominátur, caro autem ſervit: ánima ſupérior eſt, caro ſubjécta.

℟. Coróna. 130. Lectio viii.

SI ergo nemo umquam carnem ſuam ódio hábuit, quis eſt, qui ánimam ſuam óderit? Propter hoc non parvam quæſtiónem nobis íntulit præſens Euangélica léctio, ubi audívimus: Qui amat ánimam ſuam, perdet illam. Sunt ergo qui pervérsè ánimam ſuam amant, & hoc vult Dei ſermo corrígere, non ut óderint ánimam ſuam, ſed ut rectè díligant. Malè enim diligéndo perdunt eam, & fit quiddam magnum quaſi præpóſterum & contrárium, ſed ita tamen

fit,

Digitized by Google

fit, ut, ſi diligas eam pervérſè, perdas illam; ſi óderis illam rectè, conſérves illam. Eſt ergo quidam pervérſus amor ejus, & quoddam rectum ódium ejus: ſed amor pervérſus ab ódio, ódium rectum ab amóre eſt.

℞. Hic eſt. 130. Lectio ix.

Quis ígitur modus diligéndi ánimam? Putátis mártyres non amáre ánimas ſuas? Vidétis certè modò, ſi cujus vita præséntis ſæculi periclitétur, quómodo amíci ejus currunt pro ea, quómodo cúrritur ad Ecclésiam: rogátur Epíſcopus ut intermíttat, ſi quas habet actiónes, currat, feſtínet. Quare? Pro ánima. Et omnes contremiſcunt, ómnibus céteris rebus intermíſſis, feſtinándum eſſe decérnunt. Omnis feſtinátio laudátur, omnis tardátio accuſátur. Quare? Pro ánima. Quid eſt pro ánima? Ne moriátur homo. Non nóverant Mártyres amáre ánimas ſuas, & tamen hoc eſt pro ánima ne moriátur homo. Mors hóminis iníquitas eſt: ſi curris pro hac vita centum míllia, quot míllia debes cúrrere pro vita ætérna? Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipſum ſolum manet. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà.

Diſcámus ergo, fratres, amáre ánimas noſtras. Omnis volúptas ſæculi tranſitória eſt. Eſt amor útilis, eſt amor nóxius: amor amóre impedítur: amor nóxius recédat, & amor útilis ſuccédat. Sed quia hómines nolunt illinc recédere, ídeò in illos non poteſt áliud introíre. Ut non cápiant, pleni ſunt: fundant, ut cápiant. Vis ut intret mel, unde acétum nondum fudíſti? funde quod habes, ut cápias quod non habes. Ideò prima renuntiátio eſt huic ſæculo, & deínde convérſio ad Deum. Qui renúntiat, fundit; qui convértitur, implétur: ſed ſi non fiat córpore ſolo, ſed & corde.

℞. Coróna áurea. 130.

Lectio viii.

Quæritur autem, quómodo creſcat iſte amor: habet enim inítia ſua, habet augménta ſua, habet perfectiónem ſuam. Primò illud atténdat chárітas veſtra, amóres omnes & dilectiónes priùs ſunt in homínibus de ſe, & ſic de ália re quam díligunt. Si

Digitized by Google

diligis aurum, priùs te díligis, & ſic aurum; quia ſi tu mórtuus fúeris, nullus erit qui aurum poſsídeat. Ergo diléctio unicuíque à ſe íncipit, & non poteſt niſi à ſe incípere, & nemo monétur ut ſe díligat. Primùm ergo dílige Deum, deínde teipſum; poſt hæc dílige próximum tuum ſicut teipſum. Priùs tamen diſce amáre teipſum, ſic dílige próximum tuum ſicut teipſum: nam ſi teipſum non noſti amáre, quómodo próximum póteris in veritáte dilígere?

℞. Hic eſt verè. 130.

Lectio ix.

SI ergo vis veræ charitátis órdinem cuſtodíre, fac juſtítiam, dílige miſericórdiam, fuge luxúriam, íncipe, ſecúndùm præcéptum Dómini, non ſolùm amícos, ſed étiam inimícos dilígere. Et hæc cùm fidéliter cuſtodíre toto corde conténderis, iſtis virtútibus quaſi quibúſdam grádibus póteris aſcéndere, ut mereáris Deum toto ánimo, & tota virtúte dilígere. Et cùm ad iſtam felícem perfectiónem véneris, omnes concupiſcéntias iſtíus mundi tamquam ſtércora computábis: & cum Prophéta póteris dícere: Mihi autem adhærére Deo bonum eſt.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM

tempore Paſchali.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Leguntur tres Lectiones S. Ambroſii, Dignum & cóngruum, &c. quæ habentur in Brev. in Communi Martyr. tempore Paſch. cum ſequentibus ℞iis. Quòd ſi lectæ fuerint in die feſto, legantur hac die ſequentes Lectiones. Et licèt nos, &c. poſitæ infrà in tertia die.

℞. iv. Lux perpétua lucébit ſanctis tuis Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúja, allel. ℣. Lætítia ſempitérna erit ſuper cápita eórum: gáudium, & exultatiónem obtinébunt. Et.

℞. v. In ſervis ſuis, allelúja, * Conſolábitur Deus, allel. ℣. Judicábit Dóminus pópulum ſuum, & in ſervis ſuis. Conſolábitur.

℞. vi. Fíliæ Jerúſalem, veníte & vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus,* In die ſolemnitátis, & lætítiæ, allelúja. ℣. Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, benedíxit fílios tuos in te. In die. Glória Patri. In die.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Si ſequentes tres Lect. lectæ fuerint in ii. die, legantur hodie Lectiones, ut in iv. die, infrà. Quibus ego vos, &c.

De

De Sermóne S. Ambróſii Epíſcopi.

Serm. 74. Lectio iv.

ET licèt nos in reſolutióne córporis mortis umbra circúmdet: tamen greſſus ſuos vita non déſerit, ſed inter ipſas médias inférni leges incunctánter Chriſti virtútibus ambulámus. Unde ait ſanctus Prophéta: Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, quóniam tu mecum es. Quod maniféſtiùs Dóminus ait de fidéli, dicens: Qui autem credit in me, non moriétur in ætérnum; & licèt moriátur, vivet.

℞. Lux perpétua. 172.

Lectio v.

ERgo, fratres, cum ſanctis martyribus Paſchæ Dómini glóriam conferámus; conferámus, inquam; & licèt méliùs nóverint ómnia, tamen nos illis prædicémus, quemádmodum de ſepúlchri grémio reſurréxit ad ſúperos. Illi nobis revélent, quo pacto de inférni profúndo remeáverit ad ſepúlchrum. Notum, inquam, nobis fáciant, quemádmodum in exánime jam corpus & frígidum ſeſe calor inſinuáverit, ſpíritus ingéſſerit, ſanguis infúderit, & gelátas humóre venas priſtini vigóris pulſus agitáverit.

℞. In ſervis ſuis. 172.

Lectio vi.

NOtum, inquam, nobis fáciant, quemádmodum órganum córporis diſſipátum, in priórem ſtatum nervórum rurſus coaptáverit reſolúta compágo; & harmoníam víſcerum jam ſiléntem in véterem concéntum ſpíritus vivíficans animáverit. Sacerdótes ergo prædicent quæ Salvátor poſt reſurrectiónem mirabília geſſit ad ſúperos; mártyres revélent quanta in ipſa morte refrigéria operátus ſit in defúnctos.

℞. Fíliæ Jerúſalem. 172.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Leguntur tres Lect. S. Cypriani. Quibus ego vos láudibus. &c. quæ habentur in Breviario de Communi Martyrum tempore Paſchali. Quòd ſi lectæ fuerint in die Feſto, pro hac die, & reliquis totius Octavæ, ſumantur Lectiones de Octavis Communibus unius vel plurium Martyrum, extra tempus Paſchale.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM tempore Paſchali.

Homilia in Euangelium Joannis, cap. 15. Ego ſum vitis vera, &c.

In die feſto habentur Lectiones de Homilia ſancti Auguſtini. Iſte locus Euangéli-

Digitized by Google

gélicus, &c. in Breviario de Communi Martyr. tempore Paſchali.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtini Epíſcopi.

Tract. 80. in Joannem.

DEnique cùm de Patre, tamquam de agrícola dixiſſet, quòd infructuóſos pálmites tollat, fructuóſos autem purget ut plus áfferant fructum, continuò étiam ſe ipſum mundatórem pálmitum oſténdens: Jam vos, inquit, mundi eſtis propter ſermónem, quem locútus ſum vobis. Ecce & ipſe mundátor eſt pálmitum, quod eſt agrícolæ, non vitis officium, qui étiam pálmites operários ſuos fecit: nam etſi non dant increméntum, impéndunt tamen áliquod adjuméntum, ſed non de ſuo: quia ſine me, inquit, nihil potéſtis fácere.

℟. Ego ſum vitis vera, & vos pálmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allelúja, allelúja. ℣. Sicut diléxit me Pater, & ego diléxi vos. Qui manet.

Lectio viii.

AUdi étiam ipſos confiténtes: Quid autem eſt Apóllo? quid autem Paulus? Miníſtri, per quos credidíſtis, & unicuíque ſicut Dóminus dedit. Ego plantávi, Apóllo rigávit. Et hoc ergo, ſicut unicuíque Dóminus dedit. Non ítaque de ſuo. Jam verò quod séquitur, Sed Deus increméntum dedit; non per illos, ſed per ſeípſum facit: Excédit hoc humánam humilitátem, excédit Angélicam ſublimitátem: nec omníno pértinet, niſi ad agrícolam Trinitátem.

℟. Cándidi facti ſunt Nazaræi ejus, allelúja, ſplendórem Deo dedérunt, allelúja: * Et ſicut lac coaguláti ſunt, allelúja, allelúja. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, ſapphíro pulchrióres. Et ſicut. Glória Patri. Et ſicut.

Lectio ix.

JAm vos mundi eſtis: mundi ſcílicet, atque mundándi: neque enim niſi mundi eſſent, fructum ferre potuíſſent. Et tamen omnem qui fert fructum, purgat agrícola, ut fructum plus áfferat. Fert fructum, quia mundus eſt: atque ut plus áfferat, purgátur adhuc. Quis enim eſt in hac vita ſic mundus, ut non ſit magis magíſque mundándus? Ubi ſi dixérimus,

Digitized by Google

mus, quia peccátum non habémus, nos ipſos ſedúcimus, & véritas in nobis non eſt. Mundet ítaque mundos, hoc eſt fructuóſos, ut tantò ſint fructuoſióres, quantò fúerint mundióres.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà.

QUare non ait, Mundi eſtis propter Baptíſmum quo loti eſtis: ſed ait, Propter verbum quod locútus ſum vobis: niſi quia & in aqua verbum mundat? Détrahe verbum, & quid eſt aqua, niſi aqua? Accédit verbum ad eleméntum, & fit Sacraméntum, étiam ipſum tamquam viſíbile verbum. Nam & hoc útique díxerat, quando pedes diſcípulis lavit: Qui lotus eſt, non índiget niſi ut pedes lavet, ſed eſt mundus totus. Unde iſta tanta virtus aquæ, ut corpus tangat, & cor ábluat, niſi faciénte verbo?

℞. Ego ſum vitis. 174.

Lectio viii.

NOn quia dícitur, ſed quia créditur: nam & in ipſo verbo áliud eſt ſonus tránſiens, áliud virtus manens. Hoc eſt verbum fidei, quod prædicámus, ait Apóſtolus. Unde in Actibus Apoſtolórum légimus: Fide mundans corda eórum. Chriſtus quippe nobíſcum vitis, cum Patre agrícola, diléxit Eccléſiam, & ſeípſum trádidit pro ea. Lege Apóſtolum, & vide quid adjúngat: Ut eam ſanctificáret, inquit, mundans eam lavácro aquæ in verbo.

℞. Cándidi. Lectio ix.

MUndátio igitur nequáquam fluxo & lábili tribuerétur eleménto, niſi adderétur, In verbo. Hoc verbum fidei tantum valet in Eccléſia Dei, ut per ipſam credéntem, offeréntem, benedicéntem, tingéntem, étiam tantíllum mundet infántem, quamvis nondum valéntem corde crédere ad juſtítiam, & ore confitéri ad ſalútem. Totum hoc fit per verbum, de quo Dóminus ait: Jam vos mundi eſtis, propter verbum, quod locútus ſum vobis.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 81. in Joannem.

VItem ſe dixit eſſe Jeſus, & diſcípulos ſuos pálmites, & agrícolam Patrem: unde jam pridem, ſicut potúimus, diſputátum eſt. In hac autem lectióne, cùm adhuc de ſeípſo, qui eſt vitis, & de ſuis palmítibus, hoc eſt diſcípulis, loquerétur: Manéte, inquit in me, & ego in vobis: non eo modo illi in ipſo, ſicut ipſe in illis. Utrúmque autem prodeſt non ipſi, ſed illis: ita quippe in vite ſunt pálmites, ut viti non cónferant, ſed inde accípiant unde vivant; ita verò vitis in palmítibus, ut vitále aliméntum ſubminiſtret eis, non ſumat ab eis.

℟. Ego ſum. 174. Lectio viii.

AC per hoc, & manéntem in ſe habére Chriſtum, & manére in Chriſto, diſcípulis prodeſt utrúmque, non Chriſto. Nam præciſo pálmite, poteſt de viva radíce álius pullulare; qui autem præciſus eſt, ſine radíce non poteſt vívere. Dénique adjúngit, & dicit: Sicut palmes non poteſt ferre fructum à ſemetípſo, niſi mánſerit in vite; ſic nec vos, niſi in me manséritis. Magna grátiæ commendátio, fratres mei: corda ínſtruit humílium, ora óbſtruit ſuperbórum.

℟. Cándidi facti ſunt. 174.

Lectio ix.

ECce ſi qui audent, reſpóndeant, qui ignorántes Dei juſtítiam, & ſuam voléntes conſtitúere; juſtítiæ Dei non ſunt ſubjécti. Ecce cui reſpóndeant, ſibi placéntes, & ad bona ópera faciénda Deum ſibi neceſſárium non putántes? Nónne huic resíſtunt veritáti, hómines mente corrúpti, réprobi circa fidem, qui reſpóndent, & loquúntur iniquitátem, dicéntes: A Deo habémus, quòd hómines ſumus; à nobis ipſis autem quòd juſti ſumus? Hæc ſunt inánia præſumptiónis veſtræ: & ſi eſt in vobis ullus ſenſus, horréte: qui enim à ſemetípſo ſe fructum exíſtimat ferre, in vite non eſt; qui in vite non eſt, in Chriſto non eſt.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà, ſub medium.

NE quiſquam putáret, ſaltem parvum áliquem fructum poſſe à ſemetípſo pálmitem ferre: cùm dixiſſet, Hic fert fructum multum, non ait, Quia ſine me

me parum potéſtis fácere; ſed, Nihil potéſtis fácere. Sive ergo parum, ſive multum, ſine illo fieri non poteſt, ſine quo nihil fieri poteſt: quia etſi parum attúlerit palmes, eum purgat agrícola, ut plus áfferat. Tamen niſi in vite mánſerit, & víxerit de radíce, quantúmlibet fructum à ſemetípſo non poteſt ferre. Quamvis autem Chriſtus vitis non eſſet, niſi homo eſſet: tamen iſtam grátiam palmítibus non præbéret, niſi étiam Deus eſſet.

℟. Ego ſum vitis. 174.

Lectio viii.

VErùm quia ita ſine iſta grátia non poteſt vivi, ut & mors in poteſtáte ſit líberi arbítrii: Si quis in me, inquit, non mánſerit, mittétur foras ſicut palmes, & aréſcet, & cólligent eum, & in ignem mittent, & ardet. Ligna ítaque vitis tantò ſunt contemptibilióra ſi in vite non mánſerint, quantò glorioſióra ſi mánſerint. Dénique ſicut de his étiam per Ezechiélem Prophétam Dóminus dicit: Præcíſa nullis agricolárum úſibus proſunt, nullis fabrílibus opéribus deputántur. Unum de duóbus pálmiti cóngruit, aut vitis, aut ignis: ſi in vite non eſt, in igne erit: ut ergo in igne non ſit, in vite ſit.

℟. Cándidi facti ſunt. 174.

Lectio ix.

SI manséritis in me, inquit, & verba mea in vobis mánſerint: quodcúmque voluéritis, petétis, & fiet vobis. Manéndo quippe in Chriſto, quid velle poſſunt, niſi quod cónvenit Chriſto? Quid velle poſſunt manéndo in Salvatóre, niſi quod non eſt aliénum à ſalúte? Aliud quippe vólumus quia ſumus in Chriſto: & áliud volúmus quia ſumus adhuc in hoc ſæculo. De manſióne namque hujus ſæculi nobis aliquándo ſubrépit, ut hoc petámus, quod nobis non expedíre neſcímus. Sed abſit ut fiat nobis, ſi manémus in Chriſto, qui non facit quando pétimus, niſi quod éxpedit nobis.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà.

MAnéntes ergo in eo cùm verba ejus in nobis manent, quodcúmque voluérimus, pétimus, & fiet nobis: quia ſi pétimus, & non fiet, non hoc pétimus quod habet mánſio in eo,

nec quod habent verba ejus quæ manent in nobis; ſed quod habet infirmitas & cupíditas carnis, quæ non eſt in eo, & in qua non manent verba ejus: nam útique ad verba ejus pértinet orátio illa, quam dócuit, ubi dícimus: Pater noſter, qui es in cœlis. ℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

AB hujus oratiónis verbis & ſénſibus non recedámus petitiónibus noſtris, & quidquid petiérimus, fiet nobis. Tunc enim dicénda ſunt verba ejus in nobis manére, quando fácimus quæ præcépit, & dilígimus quæ promíſit: quando autem verba ejus manent in memória, nec inveniúntur in vita, non computátur palmes in vite, quia vitam non áttrahit ex radíce. ℟. Cándidi. 174. Lectio ix.

AD hanc differéntiam valet quod ſcriptum eſt: Et memória retinéntibus mandáta ejus, ut fáciant ea: multi enim memória rétinent, & contémnunt, vel étiam derídent, & oppúgnant ea. In his verba Chriſti non manent, quia tangunt, & quodámmodo non cohærent; & ídeò illis non fierunt in beneficium, ſed in teſtimónium: & quia ſic inſunt eis ut non máneant in eis, ad hoc tenéntur ab eis ut judicéntur ex eis.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus discípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

Homil. 75. in Joann. initio.

EGo ſum vitis, vos pálmites. Quid vult hæc parábola ſignificáre? quòd qui non vacat doctrínæ, vívere non poteſt, & quòd futúra ſigna Chriſti virtúte provéniunt. Pater meus agrícola eſt. Quid? auxílio índiget Fílius? Abſit: neque ſic intellígitur. Vide quàm diligénter hanc parábolam exéquitur: non enim radíci, ſed palmítibus agrícolæ curam conférre dicit. Radícis autem non ália cauſa hìc méminit, quàm ut díſcerent, ſine ipſíus poténtia nihil fieri poſſe: & quòd ita ipſi fide uniéndi ſunt, ut palmes viti.

℟. Ego ſum vitis. 174.

Lectio viii.

OMnem pálmitem in me non feréntem fructum, tollet eum Pater: Hìc ſignat vitam, oſténdens, ſine opéribus néminem in ipſo eſſe poſſe. Et omnem, qui fert fructum, purgábit: ideſt, incitábit ad virtútis curam. Atqui radix circum-

cumfoſſióne & cultù primùm índiget; ſed nihil de ea nunc dicit, ſed de palmítibus, ſibi ipſi ſe ſufficere oſténdens. Diſcípuli autem multa præceptóris cura índigent, étiamſi ſtudióſi ſint: ídeò inquit, Omnem, qui fructum fert, purgábit eum; qui fructum non facit, non poteſt eſſe in vite: qui fructum fert, eum reddet fecundiórem.

℞. Cándidi facti ſunt. 174.

Lectio ix.

HOc urgéntis mœróris grátia eos allocútus eſt, dicet áliquis. Purgáre enim pálmitem, incídere eſt, ut fecundiórem fáciat: unde oſténdit, tentatiónibus éffici fortióres. Inde, ne de quibus dicat, intérrogent, & íterùm ſolicitaréntur, inquit: Jam vos mundi eſtis propter ſermónem, quem locútus ſum vobis. Vides, qualem ſe pálmitum curatórem profiteátur? Ego vos purgávi, inquit. Atqui ſupériùs hoc Patris officium oſténdit: ſed nulla eſt inter Patrem & Fílium differéntia: jam veſtra opus eſt diligéntia.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agrícola eſt. Et réliqua.

Homilía S. Cyrílli Epíſcopi Alexandríni.

Lib. 10. cap. 14. in Joann.

EA de cauſa vitem ſe appelláſſe maniféſtè Dóminus oſténdit, ut quaſi óculis hoc exémplo cernerémus, manéntes in eo ut pálmites, ex vite humóre tracto, ſpiritálem poſſe fructum afférre: reſiliéntes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in ſervatióne mandáti deficiant, non modò nihil fructus productúros, ſed ætérnum étiam ignem paſſúros. Qui enim à pietáte vel charitáte Chriſti décidit, ſupplíciis ſeipſum tradit, ſicut decíſus palmes ad nihil áliud quàm ad ignem útilis eſt.

℟. Ego ſum vitis. 174.

Lectio viii.

RAdícem ſupérnæ benevoléntiæ ac firmaméntum eſſe ait: ſi quaſi ſpiritále depóſitum, Euangélicæ diſciplínæ dógmata & mandáta ſervárint. Servántibus autem ſine mora petíta bona pollicétur affutúra. Si manséritis, inquit, in me, & verba mea in vobis mánſerint, quodcúmque voluéritis, petétis, & fiet vobis. Fíeri enim poteſt, ut in Chriſto máneas, & verba ejus in te non hábeas. Duplex enim via eſt, per fi-

Digitized by Google

dem & charitátem, propter quam mandáta ſervántur.

℟. Cándidi facti ſunt. 174.

Lectio ix.

QUæ cùm ita ſint, qui verbis nudis Chriſtum confiténtur, ſed mandatórum obſervatióne, ideſt, charitáte ad perfectiónem non conformántur; quamvis Chriſto fide inhæreant, inque eo hac ratióne máneant, verba tamen ejus non habent: non oblíti quidem illi prædicatiónis Euangélicæ, ſed illécebris voluptátum capti, Spíritus grátiam abjíciunt. Quare opórtet ad fidem ópera charitátis accédere: nam, qui ſic facit, is & in Chriſto per fidem manet, & in corde ſuo verba ejus consérvat, ut in Pſalmis dícitur: In corde meo abſcóndi elóquia tua, ut non peccem tibi.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM

tempore Paſchali.

Homilia in Euangelium Joannis, cap. 15. Ego ſum vitis, vos pálmites. &c.

In die feſto habentur tres Lectiones Homiliæ S. Auguſtini. Ne quiſquam putáret, &c. ut in Breviario, de Communi Martyrum tempore Paſchali.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 81. in Joannem, ſub medium.

MAnéntes ergo in eo cùm verba ejus in nobis manent, quodcúmque voluérimus, pétimus, & fiet nobis: quia ſi pétimus, & non fiet, non hoc pétimus quod habet mánſio in eo, nec quod habent verba ejus quæ manent in nobis; ſed quod habet infírmitas & cupíditas carnis, quæ non eſt in eo, & in qua non manent verba ejus: nam útique ad verba ejus pértinet orátio illa, quam dócuit, ubi dícimus: Pater noſter, qui es in cœlis.

℟. Ego ſum vitis. 174.

Lectio viii.

AB hujus oratiónis verbis & ſénſibus nõ recedámus petitiónibus noſtris, & quidquid petiérimus, fiet nobis. Tunc enim dicénda ſunt verba ejus in nobis manére, quando fácimus quæ præcépit, & dilígimus quæ

quæ promíſit: quando autem verba ejus manent in memória, nec inveniúntur in vita, non computátur palmes in vite, quia vitam non áttrahit ex radíce.

℟. Cándidi. 174. Lectio ix.

AD hanc differéntiam valet quod ſcriptum eſt: Et memória retinéntibus mandáta ejus, ut fáciant ea: multi enim memória rétinent, & contémnunt; vel étiam derídent, & oppúgnant ea. In his verba Chriſti non manent, qui tangunt, & quodámmodo non cohærent; & ídeò illis non erunt in beneficium, ſed in teſtimónium: & quia ſic inſunt eis ut non máneant in eis, ad hoc tenéntur ab eis ut judicéntur ex eis.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

De Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 82. in Joannem.

IN hoc, inquit, glorificátus eſt Pater meus, ut fructum plúrimum afferátis, & efficiámini mei diſcípuli. Sivè glorificátus, ſive clarificátus dicátur, ex uno Græco verbo utrúmque translátum eſt. Doxa enim quæ Græcè dícitur, Latínè Glória eſt. Hæc eſt ad Deum glória, qua glorificátur non homo, ſed Deus, ſi non ex opéribus, ſed ex fide juſtificátur, ut ex Deo illi ſit quod étiam benè operátur, quóniam palmes, ſicut jam ſupériùs dixi, non poteſt ferre fructum à ſemetípſo. Unde & álibi, cùm dixíſſet, Sic lúceat lumen veſtrum coram homínibus, ut vídeant ópera veſtra bona; ne à ſemetípſis putárent eſſe bona ópera ſua, mox áddidit: Et glorificent Patrem veſtrum, qui in cœlis eſt.

℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

MAnéte, inquit, in dilectióne mea. Quómodo manébimus? Audi quid séquitur: Si præcépta mea, inquit, ſervavéritis, manébitis in dilectióne mea. Diléctio facit præcépta ſerváre. An præcépta ſerváta fáciunt dilectiónem? Sed quis ámbigat, quòd diléctio præcédit? Unde enim præcépta ſervet, non habet qui non díligit. Quod ergo ait, Si præcépta mea ſervavéritis, manébitis in dilectióne mea; oſténdit, non unde diléctio generétur, ſed unde monſtrétur.

℟. Cándidi. 174.

Lectio ix.

QUamvis quod ait, Manéte in dilectióne mea, non appáret quam díxerit dilectiónem, utrùm qua eum dilígimus, an qua ipſe díligit nos: ſed ex verbo ſuperióre dignóſcitur. Díxerat quippe, Et ego diléxi vos: cui verbo continuò ſubjúnxit, Manéte in dilectióne mea. Illa ergo qua diléxit eos. Quid eſt ergo, Manéte in dilectióne mea, niſi manéte in grátia mea? Et quid eſt, ſi præcépta mea ſervavéritis, manébitis in dilectióne mea; niſi, ex hoc ſciétis, quòd in dilectióne mea, qua vos dílígo, manébitis, ſi præcépta mea ſervábitis? Non ergo, ut nos díligat, priùs ejus præcépta ſervámus: ſed niſi nos díligat, præcépta ejus ſerváre non póſſumus. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil poteſtis fácere. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epiſc.

Tract. 83. in Joann.

AUdiſtis, chariſſimi, Dóminum dicéntem diſcípulis ſuis: Hæc locútus ſum vobis, ut gáudium meū in vobis ſit, & gáudium veſtrum impleátur. Quod eſt gáudium Chriſti in nobis, niſi quòd dignátur gaudére de nobis? Et quod eſt gáudium noſtrum, quod dicit impléndum, niſi ejus habére consórtium? Propter quod Petro díxerat, Si non lávero te, non habébis partem mecum. Gáudium ergo ejus in nobis grátia eſt, quam præſtitit nobis, & ipſe eſt gáudium noſtrum. Sed de hac ille étiam ex æternitáte gaudébat, quando nos elégit ante conſtitutiónem mundi.

℞. Ego ſum. 174. Lect. viii.

NEc rectè póſſumus dícere, quòd gáudium ejus plenum non erat. Non enim Deus imperféctè aliquándo gaudébat; ſed illud ejus gáudium in nobis non erat, quia nec nos, in quibus eſſe poſſet, jam erámus; nec quando eſſe cœpimus, cum illo eſſe cœpimus. Gáudium ígitur ejus de ſalúte noſtra, quod in illo ſemper fuit, cùm præſcivit & prædeſtinávit nos, cœpit eſſe in nobis, quando vocávit nos. Et hoc gáudium méritò noſtrum dícimus, quò & nos beáti futúri ſumus: ſed hoc gáudium noſtrum creſcit, & próficit, & ad ſuam perfectiónem perſeverándo perténdit. Ergo inchoátur in fide renaſcéntium, implébitur in præmio reſurgéntium.

℞. Cán-

Digitized by Google

℟. Cándidi. 174. Lectio ix.

ECce unde dictum exíſtimo, Hæc locútus ſum vobis, ut gáudium meum in vobis ſit, & gáudium veſtrum impleátur: In vobis ſit meum, impleátur veſtrũ. Semper enim erat meum plenum, & ántequam vocaréminì, cùm vocándi à me præſciréminì: ſed fit & in vobis, cùm hoc efficímini, quod præſcívi de vobis: implébitur autem veſtrum, quia beáti éritis, quod nondum eſtis, ſicut creáti eſtis, qui non fuiſtis. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilia 75. in Joan.

EGo ſum vitis vos, pálmites. Quid vult hæc parábola ſignificáre? quòd qui non vacat doctrínæ, vivere non poteſt, & quòd futúra ſigna Chriſti virtúte provéniunt. Pater meus agrícola eſt. Quid? auxílio índiget Fílius? Abſit: neque ſic intellígitur. Vide quàm diligénter hanc parábolam exéquitur: non enim radíci, ſed palmítibus agrícolæ curam conférre dicit. Radícis autem non ália cauſa hìc méminit, quàm ut díſcerent, ſine ipſíus poténtia nihil fieri poſſe: & quòd ita ipſi fide uniéndi ſunt, ut palmes viti. ℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

OMnem pálmitem in me non feréntem fructum, tollet eum Pater. Hìc ſignat vitam, oſténdens, ſine opéribus néminem in ipſo eſſe poſſe. Et omnem, qui fert fructum, purgábit: ideſt, incitábit ad virtútis curam. Atqui radix circumfoſſióne & cultu primùm índiget: ſed nihil de ea nunc dìcit, ſed de palmítibus, ſibi ipſi ſe ſufficere oſténdens. Diſcípuli autem multa præceptóris cura índigent, étiam ſi ſtudióſi ſint: ídeò inquit, Omnem, qui fructum fert, purgábit eum; qui fructum non facit, non poteſt eſſe in vite; qui fructum fert, eum reddet fecundiórem. ℟. Cándidi. 174.

Lectio ix.

HOc urgéntis mœróris grátia eos allocútus eſt, dicet áliquis. Purgáre enim pálmitem, incídere eſt, ut fecundiórem fáciat: unde oſténdit tentatiónibus éffici fortióres. Inde, ne de quibus dicat, intérrogent, & íterùm ſolicitaréntur, inquit: Jam vos mundi eſtis pro-

propter ſermónem, quem locútus ſum vobis. Vides; qualem ſe pálmitum curatórem profiteátur? Ego vos purgávi, inquit. Atqui ſupériùs hoc Patris officium oſténdit: ſed nulla eſt inter Patrem & Filium differéntia: jam veſtra opus eſt diligéntia.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà, circa medium.

COnſídera, quanta eos auctoritáte alloquátur. Non enim dixit, Manéte in dilectióne Patris, ſed, Mea. Inde ne dícerent, Quando nos ómnibus inimícos reddidíſti, tunc nos dimíttis, tunc diſcédis; hoc negat: ſed ita eis, modò velint, conglutinári dicit, ut palmes viti. Rurſúſque in fidúcia hoc pigrióres ne redderéntur, non duratúrum bonum dixit, ſi id negligerent: & ne, ſi ad ſeipſum ómnia reférret, promptióres ad caſum rédderet, inquit: In hoc clarificátus eſt Pater. Semper enim & ſuam & Patris in eos dilectiónem oſténdit.

℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

NOn ergo Judæórum res glória Patris erat, ſed quæ ipſi erant acceptúri. Inde ne dícerent, Pátrias poſſeſſiónes relíquimus, & nunc ómnium nudi deſérimur; In me, inquit, reſpícite: díligit me Pater, & tamen hæc mihi ſubeúnda proponúntur. Non ígitur ego vos, quia non díligam, in præséntia relínquo: nam, etſi ego mórior, nec tamen proptéreà non amári à Patre conjectúram fácio, neque vos perturbári opórtet: ſi in dilectióne mea manébitis, nihil vobis horum nocére póterit.

℟. Cándidi. 174.

Lectio ix.

MAgnum namque & inſuperábile quiddam diléctio eſt, quæ non nudis verbis, ſed re oſtendénda eſt. Ipſe inimícos reconciliávit, nos in amóre perſtémus: ipſe incépit, nos ſaltem proſequámur: ipſe non ſui cómmodi grátia, (nullíus enim eget,) nos ſaltem ad nóſtram utilitátem diligámus: ipſe inimícos, nos ſaltem amícos amóre proſequámur. Nunc autem è contrário fácimus.

Te Deum laudámus.

SE-

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

Homilía ſancti Cyrílli Epiſcopi Alexandríni.

Lib. 10. c. 14. in Joann.

EA de cauſa vitem ſe appelláſſe maniféſtè Dóminus oſténdit, ut quaſi óculis hoc exémplo cernerémus, manéntes in eo ut pálmites, ex vite humóre tracto, ſpiritálem poſſe fructum afférre: reſiliéntes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in ſervatióne mandáti defíciant, non modò nihil fructus productúros, ſed ætérnum étiam ignem paſsúros. Qui enim à pietáte vel charitáte Chriſti décidit, ſupplíciis ſeípſum tradit, ſicut decíſus palmes ad nihil áliud, quàm ad ignem útilis eſt.

℟. Ego ſum. 174. Lect. viii.

RAdícem ſupérnæ benevoléntiæ ac firmaméntum eſſe ait, ſi, quaſi ſpiritále depóſitum, Euangélicæ diſciplínæ dógmata & mandáta ſervárint. Servántibus autem ſine mora petíta bona pollicétur affutúra. Si manséritis, inquit, in me, & verba mea in vobis mánſerint; quodcúmque voluéritis, petétis, & fiet vobis. Fieri enim poteſt, ut in Chriſto máneas, & verba ejus in te non hábeas. Duplex enim via eſt, per fidem & per charitátem, propter quā mādáta ſervántur. ℟. Cándidi. 174. Lect. ix.

QUæ cùm ita ſint, qui verbis nudis Chriſtum confiténtur, ſed mandatórum obſervatióne, ideſt, charitáte ad perfectiónem non conformántur; quamvis Chriſto fide inhæreant, inque eo hac ratióne máneant, verba tamen ejus non habēt: non oblíti quidem illi prędicatiónis Euangélicæ, ſed illécebris voluptátum capti, Spíritus grátiam abjíciunt. Quare opórtet ad fidem ópera charitátis accédere: nam qui ſic facit, is & in Chriſto per fidem manet, & in corde ſuo verba ejus consérvat, ut in Pſalmis dícitur: In corde meo abſcóndi elóquia tua, ut non peccem tibi. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Ego ſum vitis, vos pálmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil potéſtis fácere. Et réliqua.

De

Digitized by Google

De Homilía ſancti Cyrilli Epíſcopi Alexandríni.

Unde ſuprà.

CONſiderátiùs videámus, quid eſt quod his verbis, Ut gáudium meum in vobis ſit, Chriſtus ſignificávit. Duplex ígitur eſſe mihi ſenſus vidétur: aut enim nihil curióſius hic locus affert; ſed hoc planè dicit, ut gáudium in me habeátis, & ſic ipſi quoque gaudeátis, ſupérnæ beatitúdinis atque glóriæ magnitúdinem intelligéntes. Alius eſt, in quo áltius quiddam latet, quod enodáre non recusábimus. Quid ígitur illud eſt, aut quid ſigníficat, Ut gáudium meum in vobis ſit? ℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

HOmo factus unigénitus Dei Fílius abſque peccáto ómnia ſuſtínuit, quæ Judæórum excogitáre pervicácia pótuit: nec umquam ſputis dedecorátus, verbis deriſus, verbéribus cæſus, & tandem patíbulo affixus ullo mœróre afféctus fuit, ſed decénti ſemper ipſe gáudio plenus (quóniam voluntátem Patris conſummári vidébat, & hómines hinc ſalútem habitúros non ignorábat) illa oppróbria delícias eſſe putábat. Exultávit enim ſpíritu, inſtánte jam cruciátu, & dixit: Confíteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia occultáſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. ℟. Cándidi. 174.

Lectio ix.

QUis ergo dubitábit, delícias illi fuiſſe ſalútem hóminum? hanc enim voluntátem Patris appéllat. Hæc, inquit, vobis locútus ſum, ut gáudium meum in vobis ſit: ideſt, ut illis ſolúmmodò lætári rebus velítis, quibus ego gáudeo. Sic enim fortes ad certámina éritis, & ſpe ſalvandórum hóminum perícula libénter ſubíbitis, non parùm gaudéntes: quóniam volúntas Patris, qui vult omnes ad cognitiónem veritátis veníre, pro viríli parte veſtra perficiéntur. Hanc ego elégi lætítiam: hanc étiã ſi vos habébitis, ſincéro ac íntegro afficiémini gáudio. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM

tempore Paſchali.

Homilia in Euang. Matth. cap. 16. Quia plorábitis, & flébitis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis: quia plorábitis, & flébitis vos

vos ; mundus autem gaudébit. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 78. in Joann. initio.

UT oſténderet, poſt triſtítiam gáudium ſecutúrum, naturále addúcit exémplum: Múlier, cùm parit, triſtítiam habet. Qua parábola in calamitátibus Prophétæ uſi ſunt. Quaſi dicat: Dolóres capiétis, ſed quales partus, qui lætítiæ cauſa ſunt. Simul & reſurrectiónem confirmat, índicans óbitum ſuum perinde eſſe, ac ſi ex útero matris in lucem pródeat. Quaſi dicat: Nolíte admirári, ſi per hanc triſtítiam ad óptima vos ducam: nam & mater, ut fiat mater, ſic per triſtítiam tranſit.

℟. Ego ſum. 174.

Lectio viii.

SIgníficat autem hìc & myſtérium quoddam, quòd mortis dolóres ſólverit, & novum hóminem regenerári fécerit. Neque dixit tantùm triſtítiam tranſitúram, ſed magnitúdine lætítiæ ſuccedénte, nihil ejus pénitus remanſúrum. Ita erit Sanctis. Atqui non proptéreà gaudet múlier, quia venit homo in mundum, ſed quòd filium péperit: nam ſi id eſſet, nihil prohibéret, quin, quæ non páriunt, áliis paríentibus gaudérent. ℟. Cándidi facti ſunt. 174.

Lectio ix.

QUa ergo grátia ſic inquit? Quia ad hoc ſolùm addúxit exémplum, ut brevem triſtítiam perpétuum gáudium ſecutúrum, & ſe ad vitam transférri, & magnum malórum lucrum oſténderet. Et non dixit: Péperit filium; ſed, Quia venit homo in mundum: ubi ſuam ſigníficat reſurrectiónem, & ſe non morti illi pariénti, ſed regno parturiéndum. Ideò non dixit, Quia natus eſt filius, ſed homo. Et vos nunc quidem triſtítiam habétis; Iterùm autem vidébo vos, & gaudébit cor veſtrum. Inde, quòd non ámpliùs moriétur, inquit: Et gáudium veſtrum nemo tollet à vobis. Te Deum laudámus.

Infra Octavam legatur Euangel. in Miſſa, & Offic. Ego ſum vitis vera. cum ſuis Homiliis, ut ſuprà. 174.

In die verò Octavæ, ut in die Feſto.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex Epíſtola ſancti Cypriáni Epíſcopi & mártyris ad Mártyres.

Epiſtola 25. Lectio iv.

IMpoſuérunt cómpedes pédibus veſtris, & membra

bra felícia, ac Dei templa infámibus vínculis ligavérunt, quaſi cum córpore ligétur & ſpíritus, aut aurum veſtrum ferri contagióne maculétur. Dicátis Deo, homínibus, & fidem ſuam religióſa virtúte teſtántibus: Ornaménta ſunt iſta, non víncula: nec Chriſtianórum pedes ad infámiam cópulant, ſed claríficant ad corónam. O pedes felíciter vincti, qui non à fabro, ſed à Dómino reſolvúntur! O pedes felíciter vincti, qui itínere ſalutári ad paradíſum dirigúntur! O pedes in ſæculo ad præſens ligáti, ut ſint ſemper ad Dóminum líberi!

℟. Sancti tui Dómine mirábile conſecúti ſunt iter, ſerviéntes præcéptis tuis: ut inveniréntur illæſi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, & in Mari rubro via ſine impediménto. ℣. Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Quis non libénter & promptè cálicem ſalútis accípiat? Quis non áppetat gaudibúndus & lætus, in quo áliquid & ipſe Dómino ſuo retríbuat? Quis non pretióſam in conſpéctu Dei mortem fórtiter & conſtántèr excípiat, placitúrus ejus óculis, qui nos in congreſſióne nóminis ſui déſuper ſpectans, voléntes cómprobat, ádjuvat dimicántes, vincéntes corónat, retributióne bonitátis ac pietátis patérnæ remúnerans in nobis quidquid ipſe præſtitit, & honórans quod ipſe perfécit?

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Chriſti nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora ſua propter Deum ad ſupplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

Quis nunc vobis, dilectíſſimi fratres, conſciéntiæ victrícis vigor? quæ ſublímitas ánimi? quæ in ſenſu exultántia? qui triúmphus in péctore? unumquémque veſtrùm ſtare ad promíſſum Dei præmium, de judícii die eſſe ſecúrum? ambuláre, captívo quidem córpore; ſed corde regnánte ſcire Chriſtum ſecum eſſe præséntem, gaudéntem tolerántia ſervórum ſuórum, per veſtígia, & vias ſuas ad regna ætérna gradiéntium? Planè, quia nunc vobis in précibus efficácior ſermo eſt, & ad impetrándum quod pétitur, facílior orátio eſt: pétite impénſiùs, & rogáte, ut, qui hìc charitátis & pacis vínculo copuláti ſtétimus, páriter in regnis cœléſtibus gaudeámus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, & quaſi holocáuſti hóſtiam accépit illos: & in

in témpore erit reſpéctus illórum: * Quóniam donum, & pax eſt eléctis Dei.
℣. Qui confidunt in illum, intélligent veritátem, & fidéles in dilectióne acquiéſcent illi. Quóniam.
Glória Patri. Quóniam.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Baſilii Epíſcopi.

In Pſalm. 115. circa fin.

Lectio iv.

REverà pretióſa eſt mors Sanctórum ejus, cùm videlicet ánima per vitæ iſtíus curriculum expurgáta, ab omni elúvie & inquinaménto carnis emancipáta, ac libertáti rédditа, nullam in ſe rétinens máculam, aut rugam, duris pro pietáte agónibus jam exantlátis probáta, inſignita coróna juſtítiæ, perque hæc ómnia admirábili decóre virtútis interlúcens Dómino ſuo, atque ómnium júdici ſe præſentárit, lápide omni pretióſo rutilántior, Dei múnere eam adépta claritátem: quonam pacto non censéri debet pretióſa hóminis iſtíus mors in conſpéctu Dómini?
℟. Sancti tui. 188. Lectio v.

EXitus itaque ſanctórum virórum è vitæ iſtíus ſtádio ne lugeámus, imò fletu magis proſequénda venit ipſa natívitas, & ex útero in hanc vitam progréſſio. Natúræ enim necéſſitas fętidum præſcripſit nobis, & ſanxit carnális generatiónis ingréſſum: contrà, éxitus atque hinc emigrátio pretióſa eſt & illúſtris: neque interim ómnium talis eſt, ſed eórum, qui vitam hanc ſuam ſanctè & juſtè traduxérunt. Itaque pretióſa eſt mors, non item pretióſa natívitas: nam teſte Apóſtolo, Seminátur in ignobilitáte, ſurgit in glória: ſeminátur in corruptióne, ſurgit in incorruptióne.
℟. Vérbera. 188. Lectio vi.

PRo legis Judáicæ ritu ſi qui moriebántur, horum morticína habebántur abominatióni: contrà, mors ſi cuípiam irrogátur pro Chriſti nómine, pretióſæ censéntur relíquiæ Sanctórum ejus. In prióri lege dicebátur Sacerdótibus & Nazaræis illud: Non contaminábitur ſuper ullo mórtuo; &, Si quis tetígerit cadáver, immúndus erit; & hoc: Lavábit veſtiménta ſua. Nunc è divérſo, Mártyris oſſa quiſquis attigerit, ob grátiam córpori inſidéntem fit quadámtenus ſanctificatiónis párticeps. Quare pretióſa eſt in conſpéctu Dómini mors Sanctórum ejus.
℟. Tamquam aurum. 188.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ambróſii Epíſc.

Sermone 77. Lectio iv.

EXémplo Mártyrũ didícimus Chriſto crédere, di-

didícimus contuméliis vitam ætérnam quærere, mortem didícimus non timére. Vidéte ergo quid Martyribus debeámus, in quo alter tortus eſt, ut álius ſalvarétur: alter carníficem pértulit, ut Chriſtum alter agnóſceret: alter morti addíctus eſt, ut álius vita potirétur ætérna: & ad poſtrémum, Sanctus occíſus eſt, ut peccátor eváderet. Beáti ígitur Mártyres, nec ſibi vixérunt, nec ſibi ſunt mórtui: exémplum enim nobis reliquérunt, benè vivéndo, converſatiónis; tolerándo fórtiter, paſſiónis.

℟. Sancti tui. 188. Lect. v.

NAm ídeò Dóminus per totum mundum, divérſis in locis pati mártyres vóluit, ut tamquam idónei teſtes nos præsénti quodam fidei exémplo ſuæ confeſſiónis urgérent, ut humána fragílitas, quæ prædicatióni Domínicæ áditu longióre vix credit, vel præsénti oculórum teſtimónio martyrio créderet beatórum. Cuncti ígitur Mártyres devotíſſimè percoléndi sũt, ſed ſpeciáliter ii venerándi ſunt à nobis, quorum relíquias poſſidémus. Illi enim nos orationibus ádjuvant: iſti étiam ádjuvant paſſióne. Cum his autem nobis familiáritas eſt: ſemper enim nobíſcum ſunt, nobíſcum morántur, hoc eſt, & in córpore nos vivéntes cuſtódiunt, & de córpore recedéntes excípiunt.

℟. Vérbera. 188. Lectio vi.

CUm ſanctis ergo Martyribus quieſcéntes, evádimus ínferi ténebras eórum própriis méritis, áttamen consócii ſanctitáte. Mártyres enim inférni porta non póſſidet, quóniam eos paradíſi regna ſuſcípiunt. Nam vidémus eos útique jam regnáre: cérnimus enim ab iis frequénter obséſſos immundíſſimis dæmónibus hómines liberári, itaut cœléſti medicína & captíva ánima de diáboli láqueis eruátur, & ipſe diábolus vínculis ígneis alligátus, producátur de ſua captivitáte captívus; ut qui prædam paulò antè céperat, ipſe ſubdátur in prædam. Hæc & ália potióra mirabília per Sanctos fieri ómnibus notum eſt: & ídeò, fratres, venerémur eos in ſæculo, quos defensóres habére póſſumus in futúro.

℞. Tamquam. 188.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Gregórii Nyſséni.

In 40. Mart. orat. 2. circa medium. Lectio iv.

QUale in cœléſtibus áccidit miráculis, cùm ſeréna ac pura nocte ſtellárum decor álius per álium diſtínguitur & ornátur, unaquáque eárum ſuum ſplendó-

dórem ad commúnem ornátum cœli ſimul contribuénte; tale erat Sanctórum ſpectáculum, verè, ut alícubi inquit Ezéchiel Prophéta, víſio lampadárum inter ſe coeúntium, & quaſi convolutárum. Quàm pulchrum ígitur tunc intuéntibus erat ſpectáculum! pulchrum, inquam, iis, qui pulchra atque præclára contuéri volunt: pulchrum Angelis, pulchrum ſupramundánis virtútibus: acérbum verò dæmónibus, & quotquot dæmonum cultum amplectebántur. Hómines, ſi modò hómines dicéndi, qui tanta magnitúdine índolis excelluérunt, mílites Chriſti, ſancti Spíritus armígeri, fidei anteſignáni, turres divínæ civitátis?

℟. Sancti tui. 188.

Lectio v.

QUi omnem tormentórum pœnam, atque contuméliam, omnes terróres ingruéntes, omnem minárum vim tamquam puerílem quamdam améntiam deridébant: perínde ac ſi non córpora verbéribus præbérent, ſed córporum umbras: qui cum carne carnem deviciſſent, & contémptu mortis omnes tyrannórum terróres magnitúdine ánimi ſuperáſſent, humána conditióne ſuperióres viſi ſunt. O qui præclárè corpóreis trophæis excitáti, qui perítiam béllandi in áciem advérſus diábolum inſtrúctam tranſtulérunt, non gládio manus armántes, neque clypeum lígneum objiciéntes, ſed armatúram Dei ſuméntes, quam Prætor & Dux Eccléſiæ, divínus ille Apóſtolus deſcríbit, ſcutum, & lorícam, & gáleam, & gládium, ita tendébant advérſus cópias adverſariórum.

℟. Vérbera. 188. Lectio vi.

DUx autem erat horum quidem cœléſtis grátia, diáboli autem aciéi, is qui mortis impérium tenet, locus eis aciéi, nefariórum & ſanguinariórum tribúnal erat. Illic congréſſi decertábant, illi quidem minis pugnam laceſséntes, hi verò per patiéntiam propulsántes, & reſiſténtes. Ignis ſub hæc intentabátur, & gládius, & bárathrum, & quæcúmque ſunt ália nómina ſuppliciórum: una vox ad hæc ómnia audiebátur, Chriſtus, quem ore Sancti illi confitebántur. Hoc erat adverſariórum vulnus: hanc cúſpidem adversáriis objiciébant: per hanc vocem in médio corde vulnus adversárius accépit. Hic eſt lapis, qui per manum Davídis funda emittebátur, qui à gálea advesárii, quò deſtinátus erat, non aberrávit: nam Chriſti conféſſio, boni mílitis funda exiſtit: cadit inimícus, & caput amíttit. ℟. Tamquam. 188.

SEX-

Digitized by Google

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Auguſtini. Quotieſcúmque, fratres, &c. ut in Breviario de Communi plurimor. Martyrum. Quòd ſi lectæ fuerint in die Feſto, legantur ſequentes.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Serm. 50. de Sanctis.

Lectio iv.

QUóniam dies Sanctórum mártyrum eſt, unde pótiùs áliquid deléctet nos dícere, niſi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus mártyrum. Audívimus paulò antè beátum Apóſtolum prædicántem: Quis nos ſeparábit à charitáte Chriſti? Iſta vox eſt mártyrum. Tribulátio, an angúſtia, an perſecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? ſicut ſcriptum eſt: Propter te mortificámur tota die, deputáti ſumus ut oves occiſiónis: ſed in his ómnibus ſuperámus propter eum, qui diléxit nos. Hæc eſt vox mártyrum, ómnia toleráre, & de ſe nihil præsúmere; illum dilígere, qui glorificátur in ſuis, ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

℟. Sancti tui. 188. Lectio v.

NOverant & illud, quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, & exultáte juſti. Si juſti in Dómino lætántur, injúſti verò non novérunt lætári, niſi in ſæculo, ſed ipſæ ſunt primæ ácies debellándæ, primò vincéndæ ſunt delectatiónes, & póſteà dolóres. Quómodo poteſt ſuperáre mundum ſæviéntem, qui non poteſt ſuperáre blandiéntē? Blandítur hic mundus pollicéndo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mūdus intendéndo dolóres, egeſtátes, humilitátes. Qui non contémnit quod pollicétur, quómodo ſuperáre poteſt quod minátur?

℟. Vérbera. 188. Lectio vi.

MOdò élige, modò pugna: modò videámus, ſi non ſine cauſa cantáſti: Lætámini in Dómino, & exultáte juſti. Modò videámus, ſi non ſine cauſa audíſti: Quis nos ſeparábit à charitáte Chriſti? Equidem prætermiſit ómnia, quibus blandítur mundus, & te vóluit commemoráre cui blandítur mundus. Quare? Quia certámina mártyrum prænuntiábat, illa útique certámina, ubi vicérunt perſecutiónem, famem, ſitim, egeſtátem, ignomíniam, ad extrémum, timórem mortis, hoſtémque noviſſimum.

℟. Tamquam. 188.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Joan. Chryſ. Nemo eſt qui néſciat, &c. ut in Brev. de Communi plurim. Mart. Quòd ſi lectæ fue-

ſuerint in die feſto, hac die legantur præcedentes. Quóniam dies. ut ſuprà.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Epiſcopi.

Serm. 10. Lectio iv.

DElécţat vidére campos ſégetum áureis maturátis cálamis ariſtárum, delectabíliùs libet atténdere campos Eccléſiæ mártyrum micántes, plantátos de uno cruóre per Agni ſánguinem innocéntem. Ségetes étenim ſunt paſſiónes mártyrum, juxta curſus aquárum rigáti fóntibus lacrymárum. Nam ſic modò beátus David mártyrum purpuráta gérmina, & ante meſsóres gaudiórum tamquam manceps ſecánti meſsória, cíthara decantábat: Qui séminant, inquit, in lácrymis, in gáudio metent. Ubi séminant in lácrymis? niſi juxta árborem crucis, ubi eſt fons próximus Salvatóris.

℟. Sancti tui. 188.

Lectio v.

INde de látere ejus ſánguinis guttæ ſtillárunt, & plúvia cruóris, & aquæ ſemináta eſt toleràntia confeſsórum. De ipſo ligno viréntis crucis juxta fontem ſánguinis plantáta virgínitas flóruit caſtitátis: inde plantáta mártyrum toleràntia cœpit séminis ſui gérmina collígere purpuráta. Nam unde mártyres tólerant, niſi per Domínicam crucem? Unde mártyres, in quorum córdibus lex Dei eſt, maledictiónes non timent hóminum, niſi quia Chriſtus Dóminus pértulit patiénter impropéria Judæórum? Iſta ergo ſeminátio ſánguinis Chriſti fecit sémina mártyrum pullulàre in campo matris Eccléſiæ, & dicit David: Qui séminant in lácrymis, in gáudio metent: eúntes ibant, & flebant.

℟. Vérbera. 188.

Lectio vi.

SIc perrexérunt, quómodo revertúntur? non fientes, ſed gaudéntes: non adhuc ſeminántes, ſed manípulos ſuos læta cervíce portántes. O gérmina, quæ non urit flamma, quia juxta flumen ſunt vítreum in Jerúſalem; & perpétuò viréſcunt flore immortalitátis vitæ ætérnæ. Néſciunt marcéſcere, quia non timuérunt pro juſtítia flammis ardéri: quia agnus dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum, & delébit omnem lácrymam ab óculis eórum, & florébunt ſicut lílium in médio Angelórum.

℟. Tamquam. 188.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangelium Lucæ, cap. 21. Cùm audiéritis prælia, &c.

In die feſto habentur tres Lectiones Homiliæ S. Gregorii. Dóminus ac Redémptor, &c. in Breviario, de Communi plurim. Martyr.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Homilia in Euangel.

OMnia, quæ ad uſum vitæ accépimus, ad uſum convértimus culpæ: ſed cuncta, quæ ad uſum pravitátis infléximus, ad uſum nobis vertúntur ultiónis. Tranquillitátem quippe humánæ pacis ad uſum vértimus vanæ ſecuritátis: peregrinatiónem terræ pro habitatióne diléximus pátriæ: ſalútem córporum redégimus in uſum vitiórum: ipſa ſeréna blandiménta áeris ad amórẽ nobis ſervíre coégimus terrénæ delectatiónis. Jure ígitur reſtat, ut ſimul nos ómnia fériant, quæ ſimul ómnia vítiis noſtris malè ſubácta ſerviébãt: ut, quot priùs in mundo incólumes habúimus gáudia, tot de ipſo póſtmodùm cogámur ſentíre torménta.

℟. Propter teſtaméntum Dómini, & leges patérnas Sancti Dei perſtitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit ſemper ſpíritus in eis, & una fides. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucúndum habitáre fratres in unum. Quia unus.

Lectio viii.

QUia autem cuncta hæc non de injuſtítia feriéntis ſunt, ſed de mérito mundi patiéntis, facta pravórum hóminum præmittúntur, cùm dícitur: Sed ante hæc ómnia injícient vobis manus ſuas. Ac ſi apértè dicat: Priùs corda hóminum, & pòſt eleménta turbántur: ut cùm rerum ordo confúnditur, ex qua jam retributióne véniat, demonſtrétur. Nam quamvis finis mundi ex ipſo ſuo órdine péndeat, perverſióres tamen quoſque invéniens, quia dignè ruínis illíus opprimántur, innotéſcit.

℟. Sancti mei qui in carne póſiti, certámen habuíſtis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Sequens ℟. dicitur infra Octav. plurim. Martyr. fratrum poſt octavam Lect.

℟. Hæc eſt vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine: qui effúſo sánguine ſecúti ſunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléſtia. ℣ Ecce quàm bonum

Digitized by Google

num & quàm jucúndum habitáre fratres in unum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes. Lectio ix.

Sed audítis tot terróribus, turbári póterant infirmórum corda; atque ídeò consolátio adjúngitur, cùm prótinus ſubinfértur: Pónite ergo in córdibus veſtris, non præmeditári quemádmodum reſpondeátis. Ac ſi apértè membris ſuis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, nolíte pertiméſcere: vos ad certámen accéditis, ſed ego prælior: vos verba éditis, ſed ego ſum qui loquor.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S.Euãgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 21.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ. Unde ſuprà.

Sequitur: Tradémini autem à paréntibus, & frátribus. Minórem dolórem mala íngerunt, quæ ab extráneis inferúntur: plus verò in nobis ea torménta ſæviunt, quæ ab illis pátimur, de quorum méntibus præſumebámus: quia cum damno córporis, mala nos crúciant amíſſæ charitátis. Hinc eſt enim, quòd de Juda traditóre ſuo per Pſalmíſtam Dóminus dicit: Homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, ampliávit advérſum me ſupplantatiónem. Ac ſi dicat: Transgreſſiónem ejus tantò gráviùs pértuli; quantò hanc ab eo, qui meus eſſe videbátur, ſenſi. ℟. Propter teſtaméntum. 194. Lectio viii.

Omnes ergo elécti, quia ſummi cápitis membra ſunt, caput quoque ſuum in paſſiónibus ſequúntur, ut ipſos quoque adversários in ſua morte séntiant, de quorum vita præſumébant, & tantò eis creſcat merces óperis, quantò eis virtútis lucrum próficit ex aliénæ damno charitátis. Sed quia dura ſunt quæ prædicúntur de afflictióne mortis, prótinus conſolátio súbditur de gáudio reſurrectiónis, cùm dícitur: Capíllus de cápite veſtro non peribit. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

Scimus, fratres, quia caro inciſa dolet, capillus incíſus non dolet. Ait ergo martyribus ſuis: Capíllus de cápite veſtro non períbit: vidélicet apértè dicens: Cur timétis, ne péreat quod incíſum dolet, quando & illud in vobis períre non poteſt, quod incíſum non dolet? Séquitur: In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. Idcircò poſséſſio áni-

Digitized by Google

mæ in virtúte patiéntiæ pónitur, quia radix ómnium, cuſtóſque virtútum patiéntia eſt. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ. Unde ſupra.

PEr patiéntiam verò poſſidémus ánimas noſtras: quia dum nobis ipſis dominári díſcimus, hoc ipſum incípimus poſſidére quod ſumus. Patiéntia verò eſt, aliéna mala æquanímiter pérpeti, contra eum quoque, qui mala írrogat, nullo dolóre mordéri. Nam qui ſic próximi mala portat, ut tamen tácitus dóleat, & tempus dignæ retributiónis quærat, patiéntiam non éxhibet, ſed oſténdit. Scriptum quíppe eſt: Cháritas pátiens eſt, benígna eſt. Pátiens eſt, ut aliéna mala tóleret: benígna verò eſt, ut ipſos étiam quos portat, amet.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

SEd quia natálem mártyrum hodiérna die cólimus, fratres mei, nequáquam nos à virtúte eórum patiéntiæ exiſtimáre extráneos debémus. Si enim, adjuvánte nos Dómino, virtútem patiéntiæ ſerváre conténdimus, & in pace Eccléſiæ vívimus, & tamen martyrii palmam tenémus. Duo quippe ſunt martyrii génera, unú in mente, áliud in mente ſimul & actióne. Itaque eſſe mártyres póſſumus, etiámſi nullo percutiéntium ferro trucidémur: mori quippe à perſequénte, martyrium in apérto ópere eſt: ferre verò contumélias, odiéntem dilígere, martyrium eſt in occúlta cogitatióne.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

PRobámus quotídie verum eſſe quod ante nos dictum eſt, quia ſancta Eccléſia electórum flóribus plena, habet in pace lília, in bello roſas. Sciéndum prætéreà eſt, quòd tribus modis virtus patiéntiæ exercéri ſolet. Alia namque ſunt, quæ à Deo, ália quæ ab antíquo adversário, ália quæ à próximo ſuſtinémus. A próximo namque perſecutiónes, damna, & contumélias; ab antíquo adversário tentaménta; à Deo autem flagélla tolerámus.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm au-

audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Unde ſuprà, ſub finem.

SEd in ómnibus his tribus modis vigilánti óculo ſemetipſam debet mens circumſpícere, ne contra mala próximi pertrahátur ad retributiónem mali, ne contra tentaménta adversárii ſeducátur ad delectatiónem, vel conſénſum delícti, ne contra flagélla Opíficis ad excéſſum próruat murmuratiónis. Perfécté enim adversárius víncitur, quando mens noſtra & inter tentaménta ejus ad delectatiónem atque conſénſum non tráhitur, & inter contumélias próximi cuſtodítur ab ódio, & inter flagélla Dei compéſcitur à murmuratióne.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

NEc hæc agéntes, retríbui nobis bona præséntia requirámus: nam pro labóre patiéntiæ, bona ſperánda ſunt ſequéntis vitæ: ut tunc præmium noſtri labóris incípiat, quando omnis jam labor fúnditus ceſſat. Unde & per Pſalmiſtam dícitur: Non in finem oblívio erit páuperis, patiéntia páuperum non períbit in finem. Quaſi enim periiſſe patiéntia páuperum cérnitur, cùm nihil pro illa in hac vita humílibus recompensátur: ſed patiéntia páuperum in finem non períbit; quia tunc ejus glória percípitur, cùm ſimul ómnia laborióſa terminántur. ℟. Sancti. 194.

Lectio ix.

SErváte ergo, fratres, in mente patiéntiam, eámque cùm res éxigit, exercéte in operatióne. Nullum veſtrùm ad ódium próximi contumelióſa verba commóveant, nulla periturárum rerum damna pertúrbent. Si enim fixa mente mansúra damna pertiméſcitis, damna rerum tranſeúntium grávia non putátis. Si ætérnæ retributiónis glóriam concupíſcitis, de temporáli injúria non dolétis. Toleráte ergo adversários veſtros, ſed ut fratres dilígite, quos tolerátis. Ætérna præmia pro damnis temporálibus quærite. Nec quiſquam veſtrùm ſuis ſe víribus hanc impléré poſſe confidat, ſed obtinére précibus, ut ipſe, hanc qui ímperat, præſtet.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus discípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 6. in Lucæ, cap. 21.

CApíllus de cápite diſcipulórum Dómini non períbit, quia non ſolùm fórtia quæque geſta vel dicta Sanctórum, de quibus dícitur, Dóminus cuſtódit ómnia oſſa eórum; ſed & volátilis, ut ita dicam, ac tenuíſſima cogitatiónum fidélium ſuperficies, quæ de occúlta cordis radíce, quaſi de cérebro cæſáries exit, apud juſtum júdicem conſerváta digna mercéde donábitur.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

UNde rectè Prophéta, ut bonórum étiam cogitátuum mérita, Dómino quàm ſint accépta, demónſtret: Et relíquiæ, inquit, cogitatiónum diem feſtum agent tibi. Unde étiam Nazaréni in lege témpore conſecratiónis comam nutríre jubéntur; & novácula ſuper caput Sámuel non aſcendíſſe perhibétur. At contrà múlier captíva, ut viro Iſraelítæ núbere queat; mundátus à lepra, ut Eccléſiæ communicáre mereátur; omnes ſui córporis pilos præcipiúntur erádere.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

QUia vidélicet omnis ſapiéntium cogitátio, quæ bona, placens, & perfécta eſt, ſalvátur in perpétuum, & apud Dóminum eſt merces ejus: ſtultórum verò pravorúmque, quaſi Dei aſpéctibus indigna radix, óperum cogitátio, pœniténdo debet excídi. Et in patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. Sic enim cónditi mirabíliter ſumus, ut rátio ánimam, & ánima poſſídeat corpus. Jus verò ánimæ à córporis poſſeſſióne repéllitur, ſi non priùs ánima à ratióne poſſidétur. Cuſtódem ígitur conditiónis noſtræ patiéntiam Dóminus eſſe monſtrávit, qui in ipſa nos poſſidére noſmetípſos dócuit.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

In Luc. lib. 10. cap. 21.

QUia in occáſu ſæculi ſumus, præcédunt quædam ægritúdines mundi. Ægritúdo mundi eſt fames, ægritúdo mundi eſt peſtiléntia, ægritúdo mundi eſt perſecútio. Sunt autem & ália bella, quæ vir súſtinet Chriſtiánus: diverſárum quoque prælia cupiditátum, ſtudiorúmque conflíctus, multóque gravióres domeſtici ho-

hoſtes, quàm extránei. Nunc avarítia ſtímulat, nunc accéndit libído, nunc metus terret, nunc iracúndia exágitat, nunc ambítio movet, nunc terrére tentant ſpiritália nequítiæ, quæ ſunt in cœléſtibus.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

ITaque quaſi quibúſdam urgétur prǽliis, & quibúſdam terræmótibus quátitur móbilis ánimi nutántis afféctus. Sed fórtior dicit: Si consíſtant advérſum me caſtra, non timébit cor meum: ſi exúrgat in me prǽlium, in hoc ego ſperábo. Stat in ácie ferens hoſti óbvium pectus: étiam ſi quis Golías exúrgat immítis atque præcélſus, timéntibus tamen céteris, exúrgit húmilis quaſi David, Regis abjíciens arma terréni, ſumens fidei tela levióra, & tríplici ſparto jáculum puræ confeſſiónis intórquens, perſecutóris vúlnerat impudéntiam, contémptor minárum, négligens poteſtátum; étiam idóneus in quo Chriſtus loquátur. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

ALibi Chriſtus, álibi Pater, álibi Spíritus lóquitur Patris. Non diſcórdant iſta, ſed cóngruunt: quod unus lóquitur, tres loquúntur: quia vox una eſt Trinitátis. Huic victóri, qui ſuo Golíam gládio perémerit, dum mortem pro Chriſto éxcipit, fugátis allophylis, occúrrunt juvénculæ, illæ ſcílicet ſicut áquilæ dicéntes: Percúſſit Saul in míllibus, David in decem míllibus. Quod indício eſt, victóres ſęculi princípibus anteférri. Dénique mórtuis régibus in perpétuum, Mártyres regno, cœléſtis grátiæ honóre ſuccédunt, & illi fiunt súpplices, hi patróni. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm audiéritis prælia & ſeditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, ſed nondum ſtatim finis. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc.

Serm. 14. Lib. 50. Hom.

DOmìnus noſter Jeſus Chriſtus téſtibus, ideſt, martyribus ſuis, pro humána fragilitáte ſolícitis, ne fortè eum confiténdo atque moriéndo perírent, magnam ſecuritátem dedit, dicens: Capíllus de cápite veſtro non períbit. Times ergo ne péreas, cujus capíllus non períbit? Si ſic cuſtodiúntur ſupérflua tua, in quanta ſecuritáte eſt ánima tua? Non perit capíllus, qui cùm tondétur, non ſentis; & perit ánima, per quam ſentis? Sanè multa dura eos paſſúros eſſe prædíxit,

Digitized by Google

xit, ut prædicéndo ſáceret paratióres, diceréntque illi: Parátum cor meum.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

QUid eſt: Parátum cor meum; niſi Paráta volúntas mea? Parátam ergo habent mártyres voluntáté in martyrio, ſed præparátur volúntas à Dómino. Illis autem in malis duris, atque áſperis futúris commémorans adjécit: In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. In veſtra patiéntia, inquit: non enim eſſet patiéntia tua, ſi non ibi eſſet & volúntas tua. In veſtra patiéntia: ſed unde veſtra? Noſtrũ eſt quod à nobis habétur, noſtrum eſt & quod nobis donátur.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

QUómodo enim áliquid donas, niſi ut ejus ſit cui donas? Apérta eſt enim illa conféſſio: Nónne Deo ſubjiciétur ánima mea? ab ipſo enim eſt patiéntia mea. Dicit nobis ipſe, In veſtra patiéntia: dicámus illi & nos, Patiéntia mea ab ipſo eſt. Tuum fecit donándo, noli ingrátus eſſe tibi aſſignándo. Nónne in oratióne Domínica dícimus, & noſtrum eſt quod à Deo eſt? Quotídie dícimus, Panem noſtrum quotidiánum. Jam dixiſti, Noſtrum; & dicis, Da nobis: ecce, noſtrum, ecce, da nobis? Illo dante fit noſtrum.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangelium Lucæ, cap. 6. Deſcéndens Jeſus, &c.

In die feſto habentur tres Lectiones Homiliæ ſancti Ambroſii. Advérte ómnia in Breviario de Communi plurimorum Martyrum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 5. in Luc. cap. 6.

SEcúnda benedíctio, Beáti, inquit, mites. Tértia, Beáti qui lugent. Quarta, Beáti qui esúriunt & ſitiunt juſtítiam. Quinta, Beáti miſericórdes. Sexta, Beáti mundo corde. Séptima, Beáti pacífici. Et benè séptima; quóniam eo die ab ómnibus mundi opéribus requiévit Deus: dies enim quiétis & pacis eſt. Octáva, Beáti qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam. Veni Dómine Jeſu, doce

Digitized by Google

doce nos órdinem beatitúdinum tuárum.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

NEque enim ſine órdine dixíſti, primò beátos páuperes ſpíritu, ſecúndò beátos mites, tértiò beátos qui lugent. Etiámſi cognóſco áliquid, tamen ex parte cognóſco. Si enim Paulus ex parte cognóvit, quantum ego poſſum cognóſcere, qui Paulo quantum vita, tantum étiam verbo inférior ſum? Vita enim verbum éxigit, & acquírit: ſermo autem ſine vita non eſt ſermo Dei. Quantò me ſapiéntior Paulus? ille gloriátur in perículis, ego glórior in ſuccéſſibus.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

SEd tamen poteſt Deus de lapídibus hómines ſuſcitáre, & verbum proférre de clauſis, vocem elícere de mutis. Quia ſi óculos áſinæ apéruit, ut vidéret Angelum; potens eſt & nobis quoque aperíre óculos, ut poſsímus Dei vidére myſtérium. Beáti, inquit, páuperes. Non omnes beáti páuperes: paupértas enim média eſt; poſſunt & boni eſſe & mali páuperes. Niſi fortè ille intelligéndus pauper beátus, quem Prophéta deſcríbit dicens: Quia mélior pauper juſtus, quàm dives mendax.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euágélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi. Unde ſuprà.

BEátus pauper qui clamávit, & Dóminus exaudívit eum. Pauper à crímine, pauper à vítiis, pauper in quo mundi princeps nihil ínvenit. Pauper illíus æmulus páuperis, qui cùm dives eſſet, propter nos pauper factus eſt. Unde plenè Matthæus apéruit dicens: Beáti páuperes ſpíritu. Pauper enim ſpíritu non inflátur, non extóllitur mente carnis ſuæ. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

PRima ergo iſta benedíctio eſt, cùm deposúero omne peccátum, & exúero omnem malítiam, & ſimplicitáte conténtus fúero, inops malórum; ſúpereſt ut mores meos témperem. Quid enim mihi prodeſt carére ſæculáribus, niſi fúero mitis atque manſuétus? Nam qui ſéquitur viam rectam, ſéquitur útique illum qui ait: Díſcite à me, quia mitis ſum & húmilis corde.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

DEpóne ígitur quæ ímproba ſunt, egéto divítiis ſecúndùm bonā paupertátem, mítiga affécum tuum ut non iraſcáris, aut certè irátus ne peccáveris, juxta quod ſcriptum eſt: Iraſcímini, & nolíte peccáre. Præclárum eſt enim motum temperáre consílio: nec minóris virtútis docétur, cohibére iracúndiam, indignatiónem compéſcere, quàm omníno non iráſci; cùm plerúmque illud léntius, hoc fórtius æſtimétur. Cùm hoc féceris, meménto quia peccátor es, & lugéto peccáta tua, lugéto delícta. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi. Unde ſuprà.

ET benè tértia benedíctio eſt peccáta defléntis, quia Trínitas eſt quæ peccáta condónat. Ablue ígitur te lácrymis tuis, flétibus lava. Si tu ipſe te fléveris, álius te non flebit: nam ſi Saul defléſſet peccáta ſua, Sámuel eum non fleviſſet. Habet unuſquíſque quos fleat mórtuos ſuos. Mórtui ſumus quando peccámus, quando implémur óſſibus mortuórum. Mórtuus eſt ſermo malus, qui exit ex ore; exit enim de ſepúlchro malo: Sepúlchrum autem patens eſt guttur eórum.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

IDeò dicit Apóſtolus: Imitatóres mei eſtóte: vult nos delictórum meminiſſe noſtrórum. Paulus non habébat quod lugéret, ex quo in Chriſtum crédidit; & tamen prióra deflévit dicens: Quia non ſum dignus vocári Apóſtolus, quia perſecútus ſum Eccléſiam Dei. Ille ígitur peccátor ante fidem, nos verò adhuc peccámus poſt fidem. Qui peccátor eſt, défleat ſe, & árguat ſe, ut fiat juſtus: Juſtus enim accuſátor eſt ſui. Ordinem ígitur proſequámur, quia ſcriptum eſt: Ordináte in me charitátem.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

DEpóſui peccátum, temperávi mores, delícta deflévi, eſuríre incípio, & ſitíre juſtítiam. Æger enim cùm in gravi morbo eſt, non éſurit, quia ægritúdinis dolor famem exclúdit. Sed quæ eſt iſta fames juſtítiæ? qui ſunt iſti panes quos éſurit juſtus? Nec fortè panes illi, de quibus dictum eſt: Júvenis fui, & ſénui, & non vidi juſtum

Digitized by Google

ſtum derelictum, nec ſemen ejus quærens panem. Qui éſurit, útique vírium quærit augméntum: quod autem majus virtútis increméntum, quàm norma juſtítiæ?

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi. Unde ſuprà.

POſt has, Beáti, inquit, miſericórdes: juſtítiam enim ſéquitur miſericórdia. Unde dictum eſt: Diſpérſit, dedit paupéribus, juſtítia ejus manet in ætérnum. Sed étiam qui miſericórdiam defert, mercédem amíttit, niſi mundo corde miſereátur: nam ſi jactántiam quærat, nullus eſt fructus. Emúnda ígitur interióra mentis tuæ; &, ſi diligénter péctoris tui ſecréta mundáveris, compátere iis qui impugnántur: & intéllige, quanti hóminum, quanti fratrum tuórum auxílium tuum quærant. Sed niſi tu priùs interióra tua vácua féceris ab omni labe peccáti, ne diſſenſiónes contentionéſque ex affésctu tuo pródeant, non potes áliis ferre medicínam.

℞. Propter. 194. Lectio viii.

A Te ígitur pacem íncipe, ut, cùm fúeris ipſe pacíficus, pacem áliis feras. Quómodo enim potes aliórum corda mundáre, niſi tuum antè mundáveris? Profuíſti ígitur áliis, tulíſti auxílium plúribus: feſtína, conténde ad finem. Multi cùm eſſent éxitus vitæ, unus Dómino competébat. Nam quod natum erat ſecúndùm carnem, oportébat ſecúndùm carnem mori. Elégit paſſiónem, ut moreréтur pro nobis: & tu dic de ómnibus, quæ retríbuit tibi Dóminus: Cálicem ſalutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo, hoc eſt, paſſiónem.

℞. Sancti. 194. Lectio ix.

VIde ígitur órdinem: Opórtet te páuperem fieri ſpíritu. Humílitas enim ſpíritus divítiæ virtútum ſunt. Niſi pauper fúeris, mitis eſſe non póteris. Qui mitis eſt, poteſt lugére præséntia. Qui inferióra luget, poteſt deſideráre melióra. Qui ſuperióra quærit, inferióra devítat, ut & ipſe à ſuperióribus adjuvétur. Qui miſerétur, cor ſuum mundat. Patiéntia verò perféctio eſt charitátis. Qui autem pátitur perſecutiónem, in último certámine conſtitútus, probátur advérſis:

Digitized by Google

ſis: ut, cùm legítimè certáverit, coronétur.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & maritima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi. Unde ſuprà.

HOs quidem gradus volunt eſſe virtútum, per quos ab últimis ad ſuperióra poſsímus aſcéndere: dénique ſicut increménta virtútum, ita étiam ſunt increménta præmiórum. Plus eſt enim Dei eſſe filium, quàm poſſidére terram, & conſolatiónem meréri. Sed quia & primum præmium regnum cœlórum eſt, & últimum præmium regnum cœlórum eſt, numquid æquále præmium incipiéntibus atque perféctis eſt? ℟. Propter. 194. Lectio viii.

HAbes primum regnum, quando Sancti rapiúntur in núbibus óbviàm Chriſto in áera. Multi enim dormiéntium ſurgent, iſti in vitam ætérnam, illi in oppróbrium. Primum ergo regnum cœlórum Sanctis propóſitum eſt in abſolutióne córporis: ſecúndum regnum cœlórum eſt, poſt reſurrectiónem eſſe cum Chriſto. Cùm fúeris in regno cœlórum, tunc procéſſus eſt manſiónum: etſi unum regnum, divérſa tamen mérita ſunt in regno cœlórum. ℟. Sancti. 194.

Lectio ix.

POſt reſurrectiónem terram tuam incípies poſſidére abſolútus à morte. Ille enim, cui dícitur, Terra es, & in terram ibis, non póſſidet terram ſuam: non enim poteſt eſſe poſséſſor qui non capit fructum. Abſolútus ígitur per Domínicam crucem, ſi tamen intra jugum Dómini fúeris invéntus, conſolatiónem in ipſa poſſeſſióne repéries. Conſolatiónem séquitur delectátio, delectatiónem divína miſerátio. Quem autem miſerátur Dóminus, & vocat: qui vocátur, videt vocántem: qui Deum víderit, in jus divínæ generatiónis aſsúmitur: tunc demum quaſi Dei filius cœléſtis regni divítiis delectátur. Ille ígitur íncipit, hic replétur.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in

in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epiſcopi. Unde ſuprà.

NUnc dicámus, quemádmodum in quátuor benedictiónibus ſanctus Lucas benedictiónes ſit octo compléxus. Et quidem ſcimus virtútes eſſe quátuor cardináles, temperántiam, juſtitiam, prudéntiam, fortitúdinem. Qui pauper eſt ſpíritu, avárus non eſt. Qui flet, non ſupérbit, ſed mitis eſt, & pacátus. Qui luget, humiliátur. Qui juſtus eſt, non negat quod ſcit ómnibus ad uſum commúniter datum. Qui miſerétur, largítur de ſuo. Qui ſuum donat, non quærit aliénum, nec dolum próximo ſuo ínſtruit. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

COnnéxæ ígitur ſibi ſunt concatenatæque virtútes, ut qui unam hábeat, plures habére videátur: & Sanctis una cómpetit virtus; ſed ejus quæ fúerit ubérior, ubérius eſt præmium. Quanta hoſpitálitas in Abraham, quanta humílitas, quanta cháritas, ut fratris filium ab hoſte ſerváret: & quanta abſtinéntia, ut nihil de præda quæreret? Sed quia fide præſtitit, fidei præ céteris méruit principátum. Ergo unicuíque plura præmia, quia plura incentiva virtútum. ℟. Sancti. 194.

Lectio ix.

SEd quod in áliquo mérito copióſiùs, hoc étiam in præmio redundántiùs: Beáti ígitur páuperes ſpíritu. Habes temperántiam, quæ à peccáto ábſtinet, ſæculum calcat, illecebróſa non quærit. Beáti qui eſúriunt & ſítiunt: qui enim éſurit, eſuriénti compátitur, compatiéndo largítur, largiéndo fit juſtus: quia juſtítia ejus manet in ætérnum. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno:

Léctio S. Euangélii ſecúndũ Lucam. Lectio vii. Cap. 6.

IN illo témpore: Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulórum ejus, & multitúdo copióſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epiſcopi. Unde ſuprà.

ET in Matthæo ſitim & famem intellígimus ſpiritálem, qua cibus juſtitiæ deſiderátur, aut potus: quia virtus quaſi matéria quædam virtútum eſt, ut juſtus equálem ſe inferióribus præſtet, dolum exclúdat, veritátem requírat. Beáti qui núc fletis, quia ridébitis.

Ha-

Digitized by Google

Habes prudéntiam, cujus eſt flere occídua, & ea quæ ætérna ſunt quærere, lugére ſæculária quæ ſe ipſa impúgnent, Deum pacis inquírere, qui ſtulta mundi éligit, ut confúndat ſapiéntes, & qui ea quæ non ſunt deſtituat, ut quæ ſunt poſſit adipíſci. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

BEáti éritis, cùm vos óderint hómines. Habes fortitúdinem, ſed eam quæ non ódium mereátur ex crímine, ſed perſecutiónem patiátur ex fide. Sic enim ad paſſiónis pervenítur corónam, ſi grátiam hóminum négligas, divínam ſequáris. Dénique, ut ſcias conſummatiónem eſſe fortitúdinis paſſiónem, ſecúndùm hæc inquit, faciébant Prophétis patres eórum: quia Prophétas Judæi uſque ad mortem córporis perſecúti ſunt. ℟. Sancti. 194. Lectio ix.

ESt étiam fortitúdinis, iram víncere, indignatiónémque cohibére: ac per hoc fortitúdo ánimum corpúſque confirmat. Nec perturbári ſinit timóre áliquo, vel dolóre: quibus velut pravis interprétibus plerúmque percéllimur. Ergo temperántiam cordis habet animíque mundítiam; juſtítia misericórdiam, pacem prudéntia, manſuetúdinem fortitúdo.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM

PLURIMORUM

Martyrum.

Homilia in Euang. Matth. cap. 24. Sedénte Jeſu.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſſérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Comm. in Matth. can. 25.

DIſcípuli Dóminum intérrogant, quando hæc fierent, quodve ſignum & advéntus ſui & conſummatiónis ſæculi nóſcerent. Et quia tria hæc in unum quæſíta ſunt; diſtínctis & témporis intelligéntiæ ſignificatiónibus ſeparántur. Reſpondétur ígitur primùm de civitátis occáſu: & confirmántur veritáte doctrínæ, ne quis fallax ignorántibus poſſet obrépere. Ventúri enim erant étiam eórum témpore qui ſe Chriſtum eſſent nuncupatúri. Ut ígitur fides peſtífero mendácio détrahi poſſet, admonítio præceſſit. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

COnfirmat ígitur eos ad toleràntiam paſſiónũ, fugæ, verberatiónis, intéritus,

ritus, & públici in eos ódii propter nomen ejus. Atque his quidem vexatiónibus multi turbabúntur, & tantis inſurgéntibus malis ſcandalizabúntur, & uſque in mútuum ódium excitabúntur. Et falſi prophétæ erunt, (ut Nicoláus unus ex ſeptem Diacónibus fuit) multóſque ementíta veritáte pervértent: & abundánte nequítia chấritas refrigéſcet.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

SEd uſque in finem perſeverántibus ſalus reſerváta eſt: ac tum per omnes orbis partes viris Apoſtólicis diſpérſis, Euangélii véritas prædicábitur. Et cùm univérſis fúerit cognítio ſacraménti cœléſtis invécta, tum Jerúſalem occáſus & finis incúmbet: ut prædicatiónis fidem, & infidélium pœna, & metus civitátis érutæ conſequátur. Hæc ígitur in eam, ut fúerant prædícta, perfécta ſunt: & lapidátis, fugátis, perémptis Apóſtolis, fame, bello, captivitáte conſúmpta eſt. Ac tum fuit digna non eſſe, cùm, ejéctis prædicatóribus Chriſti, indígnam Dei prædicatióne ſe præbuit. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſſérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 24.

UBi verum lumen ſciéntiæ naſcebátur, accédunt ad eum diſcípuli ſecrétò, qui myſtéria & futurórum revelatiónem noſſe cupiébant, & intérrogant tria: quo témpore Jerúſalem deſtruénda ſit: quo ventúrus Chriſtus: quo conſummátio ſæculi futúra ſit. Multi enim vénient in nómine meo, dicéntes: Ego ſum Chriſtus, & multos ſedúcent: quorum unus eſt Simon Samaritánus, quem in Actibus Apoſtolórum légimus, qui ſe magnam dicébat eſſe Dei virtútem, hæc quoque & cétera, in ſuis volumínibus ſcripta dimíttens: Ego ſum ſermo Dei, ego ſum ſpecióſus, ego paraclétus, ego omnípotens, & ego ómnia Dei. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

HÆc autem ómnia inítia ſunt dolórum. Non ámbigo, hæc quidem juxta lítteram futúra quæ ſcripta ſunt, ſed mihi vidétur regnum contra regnum, & peſtiléntia eórum, quorum ſermo ſerpit ut cancer, & fames audiéndi verbum Dei, & commótio univérſæ terræ, & à vera

fide

fide ſeparátio, in hæréticis, magis intélligi: qui contra ſe invicem dimicántes, Eccléſiæ victóriam fáciunt. Quòd autem dixit, Hæc autem ómnia initia ſunt dolórum, mélius transfértur, parturitiónum: ut quaſi concéptus quidam advéntus Antichriſti, non partus intelligátur.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

ET quóniam abundávit iníquitas, refrigéſcet cháritas multórum. Nō ómniū negávit fidem, ſed multórum: multi enim vocáti, pauci verò elécti. Nam in Apóſtolis, & ſimílibus eórum permanſúra eſt cháritas, de qua ſcriptum eſt: Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem. Et ipſe Paulus: Quis nos ſeparábit à charitáte Chriſti? tribulátio, an angúſtia, an fames? & réliqua. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſsérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilía 70. in Matth. ſ. initio.

IDcircò ſeórſum acceſsérunt, quia de magnis & occultióribus rebus interrogatúri erant. Duo igitur interrogant: unum, Quando hæc erunt, templi hujus ſcílicet evérſio: álterum, Quod advéntus tui ſignum eſt? Lucas verò unum, de Jeroſólymis vidélicet interrogáſſe ipſos expónit: putábāt enim tunc ſtatim advéntum ejus futúrum. Marcus autem non omnes de Jeroſólymórum everſióne, ſed Petrum & Joánnem, qui majórem apud eum fidúciam habébant, interrogáſſe ait.

℟. Propter. 194. Lect. viii.

QUid ígitur ipſe? Vidéte, ne quis vos ſedúcat. Nam quóniam de Jeroſólymæ ſupplíciis audiéntes, quaſi omnes perículi inexpértes futúri, de ſecúndis ſolúmmodò cogitábant, quę ſe citò conſecutúros arbitrabántur, idcircò rurſus difficilióra eis prædícit, ſuſpénſos fáciens, & dupliciter ad vigilándum exhórtans, ne adulatióne ſeducéntium circumveniántur, neve periculórum vi opprimántur. Duplex enim bellum futúrū áſſerit; álterū à ſeductóribus, álterum ab hóſtibus: ſed illud multò grávius atque periculóſius, quod in confuſióne atque turbatióne rerum homínibus timóre pertérritis incúmbet.

℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

MAgna enim tunc profécto tempéſtas Judęam

Digitized by Google

am turbábat, Romána vi ſuperánte, multis úrbibus expugnátis, & armis univérſa regióne reférta; qua de cauſa multa facíllimè credebántur. Nam bella nunc non ea, quæ in áliis pártibus orbis geſta fuérunt, (nulla enim illórum cura erat;) ſed ea quæ advérſus Jerúſalem Románi ſuſcepérunt, prænúntiat. Jam enim Romanórum poténtia ſolícitos eos faciébat: ac, quóniam turbatúra ipſos erat, hæc ómnia prædicúntur: ut oſténdat deínde ſe quoque ipſum in Judæos inſurrectúrum, non pugnas ſolùm, verùm étiam illáta divínitus vúlnera prædícit. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſsérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà.

POſteáquam ſolícitos curiosóſque réddidit, & ad vigilándum paratióres, ſeductórum & pſeudochriſtórum facta mentióne, tunc demum Jeroſolymórum expónit afflictiónes, à prætéritis ſemper ita futúra confirmans; ut vel rudióres ad credénda hæc fácilè indúci queant. Bella verò, & bellórum audítum, primos ímpetus appéllat: & ne poſt illa bella conſumptiónem ómnium futúram putárent, premúniens íntulit: Sed nondum eſt finis: ſurget enim, ait, gens advérſus gentem. Afflictiónum oríginem intélligit; hæc autem ómnia dolórum princípium ſunt, eórum vidélicet, quæ illis áccident. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

OPportúnè perícula diſcipulórum inſéruit, ut à commúnibus eos conſolarétur; nec tamen id ei ſuffécit, ſed adjécit: Propter nomen meum. Eritis enim, ait, ódio ómnibus propter nomen meum. Tunc ſcandalizabúntur multi. Majus id malum eſt, síquidem inteſtína quoque bella ipſis ímminent: multi enim falſi fratres facti, eos turbábunt. Vides bellum triplex futúrum? unum ab hóſtibus, álterum à ſeductóribus, tértium à falſis frátribus. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

AUdi nunc Paulum de his plangéntem atque dicéntem: Déforis pugnæ, intus timóres, & perícula in falſis frátribus. Et rurſus: Tales enim falſi apóſtoli ſunt, dolóſi operárii, in Apóſtolos Chriſti ſe transformántes. Affert inde

de quod multò céteris grávius erat, nec ab ipſa quidem charitáte ullum eos ſolámen habitúros. Deínde oſténdens, generóſo excelſóque ánimo nihil hæc officere poſſe. Nolíte timére, aut turbári, ait: nam ſi toleràntiam, ut decet, habébitis, non ſuperábunt vos hæc mala. Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſsérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 4. Comm. in Marcum.

SEdet Dóminus in monte Olivárum contra templum, cùm de ruína templi, & excídio gentis díſputat: ut étiam ipſo córporis ſitu, verbis, quæ lóquitur cóngruat, myſticè desígnans, quia quiétus manens, in ſactis ſuperbórum deteſtátur améntiam. Quis enim non vídeat, quòd mons Olivéti fructíferam deſígnet ſanctæ Eccléſię celſitúdinem, quam Dóminus ſemper inhabitáre deléctátur? quia vidélicet mons ille non infructuóſas habére árbores, & ſilvam ſtérilem, ſed olívas gígnere ſolébat, quibus ad repelléndas nóctium umbras lumen álitur, ſolvúntur infirmitátes, & réquies laſſis tribúitur. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

QUæ cuncta ſpeciáliter in Eccléſia fieri probat ipſa, cùm dicit: Ego autem ſicut olíva fructífera in domo Dómini, ſperábo in miſericórdia Dei mei. Vidéte, ne quis vos ſedúcat. Multi imminénte Jeroſolymórum excídio príncipes extitére, qui ſe eſſe Chriſtos dícerent, tempúſque libertátis jam jamque appropinquáre reférrent. Multi in Eccléſia ipſis étiam tempóribus Apoſtolórum hæreſiárchæ prodiére, qui inter ália plúrima veritáti contrária, diem Dómini prædicárent inſtáre: quos Apóſtolus in epíſtola ad Theſſalonicénſes damnat. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

MUlti in nómine Chriſti venére Antichríſti, quorum primus eſt Simon Magus, cui, ſicut in Actibus Apoſtolórum légimus, auſcultábant omnes qui in Samaría erant, à mínimo uſque ad máximum, dicéntes: Hic eſt virtus Dei, quæ vocátur magna, eò quòd multo témpore mágicis ártibus ſuis dementáſſet eos. Cùm audiéritis autem bella, & opiniónes bellórum,

Digitized by Google

rum, ne timuéritis. Bella ad hoſtes pértinent, ſeditiónes ad cives. Quæ útraque à témpore Dominicæ paſſiónis in pópulo Judæórum, qui ſibi pro Salvatóre Chriſto ſeditióſum latrónem elégit, ſatis ſupérque conſtat abundáſſe. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſſérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi

De corrept. & grat. c. 6.

NEgáre non póſſumus, étiam perſeverántiam in bono proficiéntem uſque in finem, magnum eſſe Dei munus: nec eſſe niſi ab illo, de quo ſcriptum eſt, Omne datum óptimum, & omne donum perféctum desúrſum eſt, deſcéndens à Patre lúminum. Nam ſi dixérimus, iſtam perſeverántiam tam laudábilem, tamque felícem ſic eſſe hóminis, ut ei non ſit ex Deo: illud primitus evacuámus, quod ait Dóminus Petro: Rogávi pro te, ne deficiat fides tua. Quid enim ei rogávit, niſi perſeverántiam uſque in finem? ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

DEinde cùm dicit Apóſtolus: Orámus autem ad Deum, ne quid faciátis mali; proculdúbiò perſeverántiá eis orat ad Deum. Neque enim nihil mali facit qui bonum déſerit, & à quo declináre debet; inclinátur in malum, non perſevérans in bono. Nec áliud orámus, cùm orámus, ut qui ſtat, ſtet, niſi ut perſevéret. Quid eſt étiam, quod in Apoſtolórum Actibus légimus: Audiéntes autem Gentes gavíſæ ſunt, & excepérunt verbum Dómini, & credidérunt quotquot erant ordináti in vitam ætérnam? Quis in ætérnam vitam pótuit ordinári, niſi perſeverántiæ dono? ℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

QUi perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. Qua salúte, niſi ætérna? cùm in oratióne Domínica Deo Patri dícimus, Sanctificétur nomen tuum; quid áliud dícimus, quàm ut nomen ejus ſanctificétur in nobis? Quod cùm jam per lavácrum regeneratiónis efféctum ſit, quare quotídie à fidélibus póſcitur, niſi ut in eo, quod factum eſt in nobis, perſeverétur à nobis? Nullo autem dubitánte, quiſquis à Dómino, ut in bono perſevéret, precátur; donum ejus eſſe talem perſeverántiam confitétur. Te Deum laudámus.

Digitized by Google

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Sedénte Jeſu ſuper montem Olivéti, acceſsérunt ad eum diſcípuli ſecrétò, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homil. 34. in Matth. circa med.

QUi autem perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. Hæc étiam alióquin ánimos diſcipulórum extóllere poſſent, atque confirmáre: quóniam tantam prædicatiónis ſuæ virtútem audiébant futúram, ut omnis sánguinis conjúnctio virtúte illíus contemnerétur, omnis affínitas ſpernerétur, ómnia illi céderent advérſa, omnis potéſtas úndique pellerétur. Nam ſi nulla natúræ vis advérſus ſermónem veſtrum poteſt reluctári, ſed univérſa deprímitur atque resólvitur, quidnam áliud víncere vos póterit?

℟. Propter. 194.

Poſt multa. Lectio viii.

EGo certè ſtúpeo, quòd nulla ambiguitáte deténti fuérunt, nullam liberatiónem ab his malis quæſiérunt, præsértim cùm non per duos vel tres annos, ſed per totam vitam hoc impendére ſibi perciperent. Hoc enim ipſum ſignánter expréſſit, cùm dixit: Qui autem in finem perſeveráverit, hic ſalvus erit. Vult quippe non ſolùm grátia ſui ipſos eſſe munítos, ſed à ſe ipſis étiam non nihil conférre. Quod ita eſſe vidébis, ſi áltiùs conſideráveris, ália omníno ad eum, ália étiam ad diſcípulos poſſe reférri.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

COntinuam ergo patiéntiam quærit. Nam, ne quis nihil Apóſtolis, ſed totum Chriſto attríbuat; ne quis nihil mali pertulíſſe Apóſtolos putet, atque ideò de patiéntia ipsórum non admirétur, idcircò patiéntia quoque veſtra opus eſt, ait; nam etſi primò vos à perículis éruam, gravióra tamen ália atque ália deínde ſuccédent, nec éxitus umquam illórum erit in hac vita. Qui enim perſeveráverit in finem, hic ſalvus erit.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Homilía ſancti Gregorii in Euangel. Cùm audiéritis, &c. ut in Breviario in Communi plurimorum Martyrum. Vel ea, quæ in hac Octava fortaſſe fuerit omiſſa ob Dominicam, vel Feſtum infra Octavam occurrens.

IN

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euang. Matth. cap. 5. Videns Jeſus turbas.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſediſſet, acceſsérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte, ſub initium.

SI quęritur quid ſigníficet mons, benè intellígitur ſignificáre majóra præcépta juſtítiæ, quia minóra erant quæ Judæis data ſunt. Unus tamen Deus per ſanctos Prophétas & fámulos ſuos, ſecúndùm ordinatiſſimam diſtributiónem témporum, dedit minóra præcépta pópulo, quem adhuc timóre alligári oportébat; & per Fílium ſuum majóra pópulo, quem charitáte jam liberári convénerat. Cùm autem minóra minóribus, majóra majóribus dantur, ab eo dantur qui ſolus novit congruéntem ſuis tempóribus géneri humáno exhibére medicinā. ℟. Propter. 194. Lectio viii.

NEc mirum eſt, quòd dantur præcépta majóra propter regnum cœlórum, & minóra data ſunt propter regnum terrénum, ab eódem uno Deo, qui fecit cœlum & terram. De hac ergo juſtitia, quæ major eſt, per Prophétam dícitur: Juſtítia tua ſicut montes Dei. Et hoc benè ſignificat, quòd ab uno magiſtro, ſolo docéndis tantis rebus idóneo, docétur in monte. Sedens autem docet, quod pértinet ad dignitátem magiſtérii. Et accédunt ad eum diſcípuli ejus, ut audiéndis illíus verbis hi eſſent étiam córpore vicinióres, qui præcéptis adimpléndis étiam ánimo propinquábant. Et apériens os ſuum docébat eos, dicens. Iſta circumlocútio, qua ſcríbitur, Et apériens os ſuum, fortáſſis ipſa mora comméndat, aliquántò longiórem futúrum eſſe ſermónem. Niſi fortè non vacet, quòd nunc enim dictum eſt aperuiſſe os ſuum, quòd ipſe in lege véteri aperíre ſoléret ora Prophetárum. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

QUid ergo dicit? Beáti páuperes ſpíritu: quóniam ipsórum eſt regnum cęlórum. Légimus ſcriptum de appetitióne rerum temporálium: Omnia vánitas, & præſúmptio ſpíritus. Præſúmptio autem ſpíritus, audáciam & ſupérbiam ſigníficat. Vulgò étiam magnos ſpi-

ſpíritus ſupérbi habére dicúntur: & rectè, quandóquidem ſpíritus étiam ventus vocátur. Unde ſcriptum eſt: Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum. Quis verò néſciat, ſupérbos inflátos dici, tamquam vento diſténtos? Unde eſt étiam illud Apóſtoli: Sciéntia inflat, cháritas verò ædíficat. Quaprópter rectè hic intelligúntur páuperes ſpíritu, húmiles & timéntes Deum, ideſt, nõ habéntes inflántẽ ſpíritum. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſediſſet, acceſsérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epíſc.

Ex lib. 1. de Sermone Domini in monte, c. 1. & 2.

NEc aliúnde omníno incípere opórtuit beatitúdinem, quàm à paupertáte ſpíritus, síquidem perventúra eſt ad ſummam ſapiéntiam. Inítium autem ſapiéntiæ, timor Dómini: quóniam & è contrário, Inítium omnis peccáti ſupérbia ſcríbitur. Supérbi autem áppetunt & díligunt regna terrárum. Beáti mites: quóniam ipſi hæreditáte poſſidébunt terram. Illam credo terram, de qua in Pſalmo dícitur: Spes mea es tu, pórtio mea in terra vivéntium. Signíficat enim quamdam ſoliditátem & ſtabilitátem hęreditátis perpétuę, ubi ánima per bonum afféctum, tamquam loco ſuo requiéſcit, ſicut corpus in terra, & inde cibo ſuo álitur, ſicut corpus ex terra: ipſa eſt réquies, & vita Sanctórum. Mites autem ſunt qui cedunt improbitátibus, & non reſiſtunt malo, ſed vincunt in bono malum.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

BEáti lugéntes: quóniam ipſi conſolabúntur. Luctus eſt triſtítia de amiſſióne charórum: convérſi autem ad Deum, ea, quæ in hoc mundo chara amplectebántur, amíttunt. Non enim gaudent his rebus, quibus antè gaudébant: & donec fiat in illis amor æternórum, nonnúlla mœſtítia ſauciántur. Conſolabúntur ergo Spíritu ſancto, qui máximè proptéreà Paráclitus nominátur, ideſt, conſolátor: ut temporália amitténtes, ætérna lætítia perfruántur.

℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

BEáti qui eſúriunt & ſitiunt juſtítiam: quóniam ipſi ſaturabúntur. Jam iſtos amatóres dixit veri & inconcúſſi boni. Illo ergo cibo ſaturabúntur, de quo ipſe Dóminus dixit: Meus cibus eſt, ut fáciam voluntá-

tem

Digitized by Google

tem Patris mei, quod eſt juſtítia: & illa aqua, de qua quiſquis bíberit, ut idem dicit, fiet in eo fons aquæ ſaliéntis in vitam ætérnā. Beáti miſericórdes: quóniam ipsórum miſerébitur Deus. Beátos eſſe dicit, qui ſubvéniunt míſeris: quod eis ita repénditur, ut de miséria liberéntur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſedíſſet, acceſsérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtini Epíſcopi.

Ex lib. 1. De Serm. Domini in monte, cap. 2. & 3.

BEáti mundo corde: quónia m ipſi Deum vidébunt. Quàm ergo ſtulti ſunt, qui Deum iſtis exterióribus óculis quærunt, cùm corde videátur, ſicut álibi ſcriptum eſt: Et in ſimplicitáte cordis quærite illum. Hoc eſt enim mundum cor, quod eſt ſimplex cor. Et quemádmodum lumen hoc vidéri non poteſt, niſi óculis mundis: ita nec Deus vidétur, niſi mundum ſit illud, quo vidéri poteſt. Beáti pacífici, quóniam ipſi filii Dei vocabúntur. In pace perféctio eſt, ubi nihil repúgnat: & ideò filii Dei pacífici; quóniam nihil in his reſíſtit Deo, & útique filii ſimilitúdinem patris habére debent.

℟. Propter. 194. Lect. viii.

PAcífici autem in ſemetípſis ſunt, qui omnes ánimi ſui motus componéntes & ſubjiciéntes ratióni, ideſt menti & ſpirítui, carnaléſque concupiſcéntias habéntes edómitas, fiunt regnum Dei. In quo ita ſunt ordináta ómnia, ut id quod eſt in hómine præcípuum & excéllens, hoc ímperet céteris non reluctántibus, quæ ſunt nobis beſtiiſque commúnia: atque idípſum, quod excéllit in hómine: ideſt, mens & rátio, ſubjiciátur potióri, quod eſt ipſa véritas, unigénitus Fílius Dei. Neque enim imperáre inferióribus poteſt, niſi ſuperióri ſe ipſe ſubjíciat. Et hæc eſt pax, quæ datur in terra homínibus bonæ voluntátis: hæc vita conſummáti perfectíque ſapiéntis.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

DE hujúſmodi regno pacatíſſimo & ordinatíſſimo miſſus eſt foras princeps hujus ſæculi, qui pervérſis inordinatíſque dominátur. Hac pace intrínſecùs conſtitúta atque firmáta, quaſcúmque perſecutiónes, ille qui foras miſſus eſt, forínſecùs concitáverit, auget glóriam, quæ ſecúndùm

Deum

Digitized by Google

Deum eſt: non áliquid in illo ædificio labefáctans, ſed deficiéntibus máchinis ſuis innotéſcere fáciens, quanta firmitas intus extrúcta ſit. Ideò ſéquitur: Beáti qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam: quóniam ipsórum eſt regnum cœlórum. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſedíſſet, acceſſérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epíſc.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 3.

SUnt autem omnes iſtæ octo ſenténtiæ. Jam enim cétera compéllans lóquitur ad illos, qui áderant, dicens: Beáti éritis, cùm vobis maledícent, & perſequéntur vos. Superióres autem ſenténtias generáliter dirigébat. Non enim dixit: Beáti páuperes ſpíritu: quóniam veſtrum eſt regnū cœlórum; ſed Quóniam ipsórū eſt, inquit, regnum cœlórum; neque Beáti mites: quóniam vos poſſidébitis terram; ſed, Quóniam ipſi poſſidébunt terram: & ita céteras, uſque ad octávā ſéténtiā, ubi ait: Beáti qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam; quóniā ipsórum eſt regnum cœlórum.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

INde jam íncipit loqui, præséntes compéllans; cùm & illa, quæ ſuprà dicta ſunt, ad eos étiam pertinérēt, qui præséntes audiébāt: & hæc pósteà, qui vidéntur preséntibus ſpeciáliter dici, pertíneant étiam ad illos, qui abséntes, vel pòſt futúri erant. Quaprópter iſte ſenténtiárum númerus diligénter conſiderándus eſt. Incipit enim beatitúdo ab humilitáte. Beáti páuperes ſpíritu, ideſt, non infláti, dum ſe divínæ auctoritáti ſubdit ánima, timens poſt hanc vitam ne pergat ad pœnas, étiam ſi fortè in hac vita beáti ſibi eſſe videántur.

℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

INde venit ad divinárum Scripturárum cognitiónem, ubi opórtet eam ſe mitem præbére pietáte: ne id quod imperítis vidétur abſúrdum, vituperáre áudeat, & pervicácibus concertatiónibus efficiátur indócilis. Inde jā íncipit ſcire, quibus nodis ſeculi hujus per carnálem conſuetúdinem ac peccáta teneátur. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in mon-

montem; & cùm ſediſſet, acceſſérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, c. 3. & 4.

ITaque in hoc tértio gradu, in quo ſciéntia eſt, lugétur amíſſio ſummi boni, quia inhærétur extrémis. In quarto autem gradu labor eſt: ubi veheménter incúmbitur, ut ſeſe ánimus avéllat ab eis, quibus peſtífera dulcédine innéxus eſt. Hìc ergo eſurítur & ſitítur juſtítia, & multùm neceſſária eſt fortitúdo: quia non relínquitur ſine dolóre quod cum delectatióne retinétur. Quinto autem gradu perſeverántibus in labóre datur evadéndi consílium: quia niſi quiſque adjuvétur à ſuperióre, nullo modo ſibi eſt idóneus, ut ſeſe tantis miſeriárum implicaméntis expédiat. Eſt autem juſtum consílium, ut qui ſe à potentióri adjuvári vult, ádjuvet & infirmiórem, in quo eſt ipſe poténtior. Itaque beáti miſericórdes: quia ipſórum miſerébitur Deus.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

SExto gradu eſt cordis mundítia de bona conſciéntia bonórum óperum, valens ad contemplándum ſummum illud bonum, quod ſolo puro & ſeréno intelléctu cerni poteſt. Poſtrémò eſt séptima ipſa ſapiéntia, id eſt, contemplátio veritátis, pacíficans totum hóminem, & ſuſcípiens ſimilitúdinem Dei; quæ ita conclúditur: Beáti pacífici: quóniam ipſi filii Dei vocabúntur. Octáva tamquam ad caput redit, quia conſummátum perfectúmque oſténdit, & probat. Itaque in prima & in octáva nominátum eſt regnum cœlórum: Beáti páuperes ſpíritu: quóniam ipsórum eſt regnum cœlórum: &, Beáti, qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam: quóniam ipsórum eſt regnum cœlórum. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

CUm jam dícitur: Quis nos ſeparábit à charitáte Chriſti? Tribulátio, an angúſtia, an perſecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? Septem ſunt ergo quæ perficiunt: nam octáva clarificat, & quod perféctum eſt, demónſtrat, ut per hos gradus perficiántur & céteri, tamquam à cápite rurſum exórdiens. Vidétur ergo mihi étiam ſeptifórmis operátio Spíritus ſancti, de qua Iſaías lóquitur, his grádibus ſententiiſque congrúere. Sed intereſt órdinis: nam ibi enumerátio ab excellentióribus cœpit, hìc verò ab inferióribus. Ibi namque íncipit à ſapiéntia Dei, & défінit ad timóre Dei: ſed ini-

initium ſapiéntiæ timor Dómini eſt. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſediſſet, acceſsérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 4.

QUaprópter ſi gradátim tamquam aſcendéntes numerémus, primus ibi eſt timor Dei, ſecúnda pietas, tértia ſciéntia, quarta fortitúdo, quintum consíliũ, ſextus intelléctus, séptima ſapiéntia. Timor Dei cóngruit humílibus, de quibus hìc dícitur: Beáti páuperes ſpíritu: quóniam ipsórum eſt regnũ cœlórum: ideſt, non infláti, non ſupérbi, de quibus Apóſtolus dicit: Noli altum ſápere, ſed time; ideſt, noli extólli. Píetas cóngruit mítibus. Qui enim piè quærit, honórat ſanctam Scriptúram, & non reprehéndit quod nondum intélligit, & proptéreà non reſiſtit: quod eſt mitem eſſe. Unde hìc dícitur: Beáti mites, quóniam ipſi hæreditáte poſſidébunt terram. ℟. Propter. 194. Lectio viii.

SCiéntia cóngruit lugéntibus, qui jam cognovérunt in Scriptúris, quibus malis vincti teneántur, quæ tamquam bona & utilia ignorántes appetiérunt; de quibus hìc dícitur: Beáti, qui lugent nunc. Fortitúdo cóngruit eſuriéntibus, & ſitiéntibus. Labórant enim deſiderántes gáudium de veris bonis, & amórem à terrénis & corporálibus avértere cupiéntes; de quibus hìc dícitur: Beáti qui esúriunt, & sítiunt juſtítiam. Consílium cóngruit miſericórdibus: hoc enim unum remédium eſt de tantis malis evadéndi, ut dimittámus, ſicut nobis dimítti vólumus: & adjuvémus in quo póſſumus álios, ſicut & nos, in quo non póſſumus, cúpimus adjuvári; de quibus hìc dícitur: Beáti miſericórdes, quóniam ipsórum miſerébitur Deus. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

INtelléctus cóngruit mundis corde, tamquam purgáto óculo, quo cerni poſſit quod corpóreus óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcéndit; de quibus hìc dícitur: Beáti mundo corde: quóniam ipſi Deum vidébunt. Sapiéntia cóngruit pacíficis, in quibus jam ordináta ſunt ómnia, nullúſque motus advérſus ratiónem rebéllis eſt, ſed cuncta obtémperant ſpirítui hóminis, cùm & ipſe obtémperet Deo; de quibus

bus hìc dícitur: Beáti pacífici. Unum autem præmium, quod eſt regnum cœlórum, pro his grádibus váriè nominátum eſt.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſedíſſet, acceſsérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 4.

IN primo gradu, ſicut oportébat, póſitum eſt regnum cœlórum, quod eſt perféctæ ſummæque ſapiéntiæ ánimæ rationális. Sic ítaque dictum eſt: Beáti páuperes ſpíritu: quóniam ipsórum eſt regnum cœlórum: tamquam dicerétur: Inítium ſapiéntiæ timor Dómini. Mitibus hæréditas data eſt, tamquam teſtaméntum patris cum pietáte quæréntibus. Beáti mites: quóniam ipſi hæreditáte poſſidébunt terram. Lugéntibus conſolátio, tamquam ſciéntibus quid amíſerint, & quibus merſi ſunt. Beáti, qui lugent nunc: quóniam ipſi conſolabúntur. Eſuriéntibus & ſitiéntibus ſatúritas, tamquam reféctio laborántibus, fortitérque certántibus ad ſalútem. Beáti, qui esúriunt & sítiunt juſtítiam: quóniam ipſi ſaturabúntur.

℟. Propter. 194.

Lectio viii.

MIſericórdibus miſericórdia, tamquam vero & óptimo consílio uténtibus, ut hoc eis exhibeátur à potentióre, quod invalidióribus ipſi éxhibent. Beáti miſericórdes: quóniam ipsórum miſerébitur Deus. Mundis corde facúltas eſt vidéndi Deum, tamquam purum óculum ad intelligénda ætérna geréntibus. Beáti mundo corde: quóniam ipſi Deum vidébunt. Pacíficis, Dei ſimilitúdo eſt, tamquam perféctè ſapiéntibus, formatíſque ad imáginem Dei per regeneratiónem renováti hóminis. Beáti pacífici: quóniam ipſi filii Dei vocabúntur. Et iſta quidem in hac vita poſſunt compléri, ſicut compléta eſſe in Apóſtolis crédimus. Nam illa omnímoda & in Angélicam formam mutátio, quæ poſt hanc vitam promíttitur, nullis verbis expóni poteſt.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

BEáti ergo, qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam: quóniam ipsórum

ſórum eſt regnum cœlórum. Hæc octáva ſenténtia, quæ ad caput redit, perfectúmque hóminem declárat, ſignificátur fortáſſe & circumciſióne octáva die in véteri teſtaménto, & Dómini reſurrectióne poſt Sábbatum, qui eſt útique octávus, idémque primus dies, & celebratióne octavárum feriárum, quas in regeneratióne novi hóminis celebrámus; & número ipſo Pentecóſtes: nam ſeptenário número ſépties multiplicáto, quo fiunt quadragínta novem, quaſi octávus ádditur, ut quinquagínta compleántur. Et tamquam redeátur ad caput, quo die miſſus eſt Spíritus ſanctus, eo in regno cœlórum dúcitur, & hæreditátem accípimus, & conſolámur, & páſcimur, & miſericórdiam conſéquimur, & mundámur, & pacificámur. Atque ita perfécti, omnes extrínſecùs illátas moléſtias pro veritáte, & juſtítia ſuſtinémus.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jeſus turbas, aſcéndit in montem; & cùm ſediſſet, acceſſérunt ad eum diſcípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtini Epíſcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 5.

BEáti éritis, inquit, cùm vobis maledícent, & perſequéntur vos, & dicent omne malum advérſum vos, mentiéntes, propter me: gaudéte, & exultáte, quóniam merces veſtra multa eſt in cœlis. Animadvértat quiſquis delícias hujus ſæculi, & facultátes rerum temporálium quærit in nómine Chriſtiáno, intrínſecùs eſſe beatitúdinem noſtram, ſicut de ánima Eccleſiáſtica ore Prophético dícitur: Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus. Nam extrínſecùs maledícta, & perſecutiónes, & detractiónes promittúntur: de quibus tamen magna merces eſt in cœlis, quæ ſentítur in corde patiéntium, eórum, qui jam poſſunt dícere: Gloriámur in tribulatiónibus, ſciéntes quòd tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò ſpem, ſpes autem non confúndit, quia cháritas Dei diffúſa eſt in córdibus noſtris per Spíritum ſanctum, qui datus eſt nobis.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

NOn enim iſta pérpeti fructuóſum eſt, ſed iſta pro Chriſti nómine non ſolùm æquo ánimo, ſed étiam cum exultatióne tolerá-

Digitized by Google

leráre: Nam multi hærétici nómine Chriſtiáno ánimas decipiéntes, multa tália patiúntur: ſed ídeò excludúntur ab iſta mercéde, quia non dictum eſt tantùm, Beáti, qui perſecutiónem patiúntur: ſed ádditum eſt, Propter juſtítiam. Ubi autem ſana fides non eſt, non poteſt eſſe juſtítia: quia juſtus ex fide vivit. Neque ſchiſmátici áliquid ſibi ex iſta mercéde promíttant: quia ſimíliter, ubi cháritas non eſt, non poteſt eſſe juſtítia. Diléctio enim próximi malum non operátur, quam ſi habérent, non dilaniárent corpus Chriſti, quod eſt Eccléſia.

℞. Sancti. 194. Lectio ix.

QUid eſt ſanè, quòd étiam hoc non eſt nudè póſitum, ut dicerétur: Et dicent omne malum advérſum vos; ſed ádditum eſt, Mentiéntes; ádditum eſt étiam, Propter me? Propter eos ádditum puto, qui volunt de perſecutiónibus, & de famæ ſuæ turpitúdine gloriári: & ídeò dícere, ad ſe pertinére Chriſtum, quia multa de illis dicúntur mala: cùm & vera dicántur, quando & de illórum erróre dicúntur: etſi aliquándo étiam nonnúlla falſa jactántur, quod temeritáte hóminum plerúmque áccidit, non tamen propter Chriſtum illa patiúntur. Non enim Chriſtum ſéquitur, qui non ſecúndùm veram fidem, & Cathólicam diſciplínam Chriſtiánus vocátur. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangelium Matth. cap. 11. Confiteor tibi Pater, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Ser. 10. de Verbis Dominì.

VEníte ad me omnes, qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, niſi quia ſumus hómines mortáles, frágiles, infirmi, lútea vaſa portántes, quæ fáciunt ínvicem angúſtias? Sed ſi anguſtiántur vaſa carnis, dilaténtur ſpátia charitátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes, qui laborátis, niſi ut non laborétis? Deníque promíſſio ejus in promptu eſt, quóniam laborántes vocávit. Quærent fortè,

qua mercéde vocáti ſunt. Et ego vos, inquit, reficiam. Tóllite jugum meum ſuper vos, & díſcite à me, non mundum fabricáre, non cuncta viſibília & inviſibília creáre, non in ipſo mundo mirabília fácere, & mórtuos ſuſcitáre; ſed, Quóniam mitis ſum, & húmilis corde.

℟. Propter. 194.

Lectio viii.

MAgnus eſſe vis? à mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam conſtrúere celſitúdinis? de fundaménto priùs cógita humilitátis. Et quantam quiſque vult & diſpónit ſuperimpónere molem ædificii, quantò erit majus ędificium, tantò áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cùm conſtrúitur, in ſupérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo & fábrica ante celſitúdinem humiliátur, & faſtígium poſt humiliatiónem erígitur.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

QUod eſt faſtígium conſtruéndæ fábricę, quam molimur? quò perventúrum eſt cacúmen ædificii? Citò dico, uſque ad conſpéctum Dei. Vidétis quàm excélſum eſt, quanta res eſt conſpícere Deum. Qui desíderat, & quod dico, & quod audit, intélligit. Promíttitur nobis conſpéctus Dei, veri Dei, ſummi Dei. Hoc enim bonum eſt, vidéntem vidére. Nam qui colunt falſos deos, fácilè illos vident: ſed eos vident, qui óculos habent, & non vident. Nobis autem promíttitur víſio Dei vivéntis & vidéntis.

Te Deum laudámus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

Homilia 39. in Matth. circa medium.

NOn hic aut ille, ſed omnes qui curis, qui dolóribus, qui peccátis laborátis, veníte ad me; non ut pœnas luátis, verùm ut dolóres peccatáque veſtra reſolvántur. Veníte ad me, non quia glorificári me à vobis opus eſt mihi, ſed quia ſalútem veſtram máximè sítio. Ego, inquit, réquiem vobis tríbuam. Non dixit, Salvos fáciam; ſed, quod majus eſt, In omni quiéte conſtítuam. Tóllite jugum meum ſuper vos. Nolíte jugum pertiméſcere; ſua-

Digitized by Google

ſuavitátis enim exímiæ plenum eſt: neque onus metuátis; leve enim eſt.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

QUómodo autem in ſuperióribus dicébat angúſtam eſſe jánuam, & árduam tribulatiónibus viam? Quando vídelicet desídia, quando ignávia diſſolútus es. Nam, quando quæ dicta ſunt, perféceris, leve tunc erit onus: quaprópter magnitúdine retributiónis étiam nunc leve appellátur. Quómodo autem, ínquies, quæ dicta ſunt, perfíciam ánimo? Si humilitáte ſincéra, ſi manſuetúdine vera, ſi moderatióne íntegra te commúnias. Hæc quippe virtus ſublimióris philoſophíæ mater eſt, atque orígo.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

COnsídera, quómodo his ómnibus ut humilitátem præcípuè colant, ipſis perſuádet. Primò in iis, quæ ipſe perégit: Díſcite, inquit, à me, quóniam mitis ſum. Deínde magnitúdine retributiónis, Inveniétis enim réquiem animábus veſtris. Prætéreà iis quæ ipſe gratis affert: Ego enim, inquit, réquiem vobis compræſtábo. Ad hæc, quia fácilem rem atque ſuávem eſſe approbávit: Suáve namque jugum eſt, inquit, & onus meum leve.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confíteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà, paulò poſt.

SEd quómodo, ínquies, leve hoc onus eſt? Dóceat te Paulus dicens: Quis nos ſeparábit à charitáte Chriſti? tribulátio, an angúſtia, an perſecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? Dóceant te illi qui à ſynagógis Judæórum poſt mille flagélla ac vérbera ſummo gáudio affécti redíbant, quia vidélicet digni ſunt invénti, qui pro Chriſti nómine vexaréntur. Quòd ſi adhuc, jugum ac onus audiéndo, formídas nímiùm, atque perhorréſcis, non natúræ rerum hujúſmodi timórem, ſed ignáviæ totum attríbuas.

℟. Propter. 194.

Lectio viii.

QUaprópter étiam Chriſtus, ut quanta cura vigilándum eſſet, certióres nos rédderet, non ſiluit ónera, nec ſuávia tácuit:

ſed utrúmque compléxus, & jugum dixit, & ſuáve appellávit. Onus appóſuit, & leve adjécit: ut ne, aut tamquam laborióſa nímiùm fúgeres, aut tamquam nimiùm facília contémptu proſequeréris. Quòd ſi poſt hæc ómnia veheménter árdua difficilíſque tibi virtus vidétur, véniat in mentem tibi, quantò difficílior vitióſitas eſt: quod ipſe occúltiùs ſigníficat, cùm ántequam de jugo ſuo áliquid díxerit, Veníte ad me omnes, exclamáverit, qui laborátis, & oneráti eſtis.

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

HIc enim oſténdere vóluit, quantum labórem, quantum gravámen intolerábile, peccátum homínibus ácferat: idcircò non, Qui laborátis, ſolúmmodò ait, ſed étiam, Qui oneráti eſtis: quod Pſalmíſta ſignificávit apértiùs, & natúram ipsíus peccáti deſcripſit, dicens: Sicut onus grave gravátæ ſunt ſuper me. Zacharías quoque ſimíliter plumbi taléntum eſſe ait. Nullo enim póndere gráviùs prémitur ánima, nihil tam veheménter mentis reſtríngit óculos, nihil magis déjicit atque proſtérnit, quàm malè actæ vitæ ac peccatórum conſciéntia & recordátio.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. cap. 11.

AUdiant qui Salvatórem non natum, ſed creátum calumniántur, quòd Patrem ſuum vocet cœli & terræ Dóminum. Si enim & ipſe creatúra eſt, & creatúra conditórem ſuum patrem appelláre poteſt: ſtultum fuit non & ſui & cœli ac terræ Dóminum vel patrem ſimíliter appelláre. Quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus. Grátias agit & exúltat in Patre, quòd Apóſtolis ſui advéntus aperúerit ſacraménta, quæ ignoráverint Scribæ & Phariſæi, qui ſibi ſapiéntes vidéntur, & in conſpéctu ſuo prudéntes. Juſtificáta eſt ſapiéntia à fíliis ſuis. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

OMnia mihi trádita ſunt à Patre meo. Et tradéntem Patrem, & accipiéntem Fílium myſticè intéllige. Alióquin ſi juxta fragilitátem noſtram ſentíre vólumus,

mus, cùm cœperit habére qui áccipit, incipiet non habére qui déderit. Trádita autem ſibi ómnia, non cœlum, & terra, & eleménta intelligénda ſunt, & cétera quæ ipſe fecit & cóndidit: ſed hi, qui per Fílium accéſſum habent ad Patrem, & antè rebélles, Deum póſteà ſentíre cœpérunt.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

EOs, qui graviſſimo legis jugo premebántur, ad Euangélii invítat grátiam; Jugum enim meum ſuáve eſt, & onus meum leve. Quómodo lévius? lege Euangélium, cùm in lege homicídium, in Euangélio ira damnétur. Qua ratióne Euangélii grátia facílior, cùm in lege adultérium, in Euangélio concupiſcéntia puniátur? In lege multa præcépta ſunt, quæ Apóſtolus non poſſe compléri, pleníſſimè docet. In lege ópera requirúntur, quæ qui fécerit, vivet in eis. In Euangélio volúntas quæritur, quæ etiámſi effectum non habúerit, tamen præmium non amíttit.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc.

Ser. 9. de Verbis Domini.

SI dignè, ſi diligénter, ſi quod primum eſt, piè conſiderémus, inveniémus prímitus, non ſemper cùm in Scriptúris légimus confeſſiónem, debére nos intellígere vocem peccatóris. Máximè autem hoc dicéndum fuit, & hinc admonénda cháritas veſtra, quia mox ut hoc verbum ſónuit vox Lectóris, ſecútus eſt étiam ſonus tunſiónis péctoris veſtri, audíto ſcílicet, quod Dóminus ait, Confiteor tibi Pater. Túndere autem pectus quid eſt, niſi argúere quod latet in péctore, & evidénti pulſu occúltum caſtigáre peccátum?

℟. Propter. 194. Lectio viii.

NUnc ergo advértite. Si, Confiteor, Chriſtus dicit, à quo longè eſt omne peccátum; non ſolius eſt confitéri peccatóris, ſed étiam aliquándo laudatóris. Confitémur ergo, ſive laudántes Deum, ſive accuſántes noſmetipſos. Pia eſt útraque confeſſio, ſive cùm te reprehéndis qui non es ſine peccáto, ſive cùm illum laudas qui non poteſt habére peccátum. Si autem benè cogitémus, reprehénſio tua laus ipſius eſt.

Quare enim jam confitéris in accuſatióne peccáti, in accuſatióne tui ipsius? quare confitéris? quia ex mórtuo factus es vivus.

℟. Sancti. 194. Lectio ix.

SCriptúra ait: A mórtuo quaſi qui non ſit, perit conféſſio. Si perit à mórtuo conféſſio, qui confitétur, vivit: & ſi peccátum confitétur, útique à morte revíxit. Si peccáti conféſſor revíxit à morte, quis illum ſuſcitávit? Nullus mórtuus eſt ſui ipsíus ſuſcitátor: ille ſolus ſe pótuit ſuſcitáre, qui mórtua carne non mórtuus eſt: étenim hoc súſcitat, quod mórtuum fuit. Ille ſuſcitábat, qui vivébat in ſe. Mórtuus autem eſt peccátor, máximè ille quem moles conſuetúdinis premit, quaſi ſepúltus Lázarus. Quis eum ſuſcitávit, niſi qui remóto lápide clamávit, dicens: Lázare veni foras? Ergo in confeſſióne ſui accuſátio, Dei laudátio eſt.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà.

AUdi ergo Dóminum confiténtem, Confiteor tibi Pater, Dómine cœli & terræ. Quid confiteor? in quo te laudo? Hæc enim conféſſio, ut dixi, laudem habet. Quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Quid eſt hoc, fratres? A contrário ſenſu intellígite. Abſcondíſti hæc, inquit, à ſapiéntibus & prudéntibus: & non dixit, Reveláſti ea ſtultis & imprudéntibus; ſed ait, Et reveláſti ea párvulis. Sapiéntibus & prudéntibus irridéndis, arrogántibus falsò grándibus, verè autem tuméntibus oppóſuit non inſipiéntes, non imprudéntes, ſed párvulos. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

QUi ſunt párvuli? Húmiles. Ergo abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus. Nómine ſapiéntium & prudéntium, ſupérbos intélligi poſſe, ipſe expóſuit, cùm ait: Reveláſti ea párvulis. Ergo abſcondíſti non párvulis. Quid eſt, Non párvulis? non humílibus. Quid eſt, Non humílibus, niſi ſupérbis? Hæc via Dómini, aut non erat, aut latébat, ut revelarétur nobis. Unde Dóminus exultávit, quia revelátum eſt párvulis.

Digitized by Google

vulis. Debémus eſſe párvuli: nam ſi voluérimus eſſe magni, quaſi ſapiéntes & prudéntes, non nobis illud revelátur. ℟. Sancti. 194.

Lectio xi.

Qui ſunt magni? Sapiéntes & prudéntes. Dicéntes ſe eſſe ſapiéntes, ſtulti facti ſunt. Habes remédium à contrário. Si dicéndo te eſſe ſapiéntem, ſtultus factus es; dic te ſtultum, & ſápiens eris. Sed dic, dic, & intus dic: quia ſic eſt, ut dicis. Si dicis, noli coram homínibus dícere, & coram Deo non dícere. Prorſus, quod ad te ipſum pértinet, quòd ad tua tenebróſus es. Quid enim eſt áliud, eſſe ſtultum, niſi eſſe tenebróſum in corde? Dic, quia tu tibi lumen non es. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

In illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondiſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 9. de Verbis Domini.

Mirum quibúſdam vidétur, cùm áudiunt Dóminum dicéntem: Veníte ad me omnes, qui laborátis, & onerári eſtis, & ego reficiam vos. Tóllite jugum meum ſuper vos, & inveniétis réquiem animábus veſtris. Jugum enim meum leve eſt, & ſárcina mea levis. Et conſíderant eos, qui jugum ipſum intrépida cervíce ſubiérunt, & illam ſárcinam manſuetíſſimis húmeris accepérunt, tantis agitári & exercéri difficultátibus hujus ſæculi, ut non à labóribus ad quiétem, ſed à quiéte ad labórem vocáti videántur: cùm & Apóſtolus dicat: Omnes, qui volunt in Chriſto piè vívere, perſecutiónem patiéntur.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

Ait ergo áliquis: Quómodo jugum leve eſt, & ſárcina levis: quandóquidem illud jugum & ſárcinam ferre, nihil eſt áliud, quàm piè vívere in Chriſto? Et quómodo dícitur: Veníte ad me omnes, qui laborátis, & onerári eſtis, & ego refíciam vos? ac non pótiùs dícitur: Veníte, qui vacátis, ut laborétis? nam & vacántes invénit, quos condúxit in víneam, ut ferrent æſtum diéi, & ſub illo jugo levi & ſárcina levi audiámus Apóſtolum dícere; In ómnibus commēdántes noſmetipſos, tamquam Dei miníſtros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, in neceſſitátibus, in angúſtiis, in plagis. ℟. Sancti mei. 194.

Digitized by Google

Lectio ix.

OMnia ergo illa, quæ commemorávit áſpera & grávia, frequéntiùs & abundántiùs ſubſtinébat, ſed proféctò áderat ei Spíritus ſanctus, qui in exterióris hóminis corruptióne, interiórem renováret de die in diem; & guſtáta réquie ſpiritáli in affluéntia deliciárum Dei, in ſpe beatitúdinis futúræ, ómnia præséntia deliníret áſpera, & ómnia grávia releváret. Omnia enim ſæva & immánia, prorſus facília & propè nulla éfficit amor.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore, reſpóndens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abſcondíſti hæc à ſapiéntibus & prudéntibus, & reveláſti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex lib. 34. Moralium, cap. ultim. poſt medium.

AUdiámus cuncti quod magíſtra Véritas docet, dicens: Díſcite à me, quia mitis ſum, & húmilis corde. Ad hoc namque unigénitus Dei Fílius formam infirmitátis noſtræ ſuſcépit, ad hoc invisíbilis, non ſolùm visíbilis, ſed étiam deſpéctus appáruit; ad hoc contumeliárum ludíbria, irriſiónum oppróbria, paſſionúmque torménta tolerávit; ut ſupérbum non eſſe hóminem docéret húmilis Deus. Quanta ergo humilitátis virtus eſt, propter quam ſolam veráciter edocéndam, is qui ſine æſtimatióne magnus eſt, uſque ad paſſiónem factus eſt parvus? ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

QUia enim oríginem perditióni noſtræ ſupérbia præbuit diáboli, inſtruméntum redemptiónis noſtræ invénta eſt humílitas Dei. Hoſtis quippe noſter magnus inter ómnia cónditus, vidéri ſuper ómnia vóluit elátus. Redémptor autem noſter magnus manens ſuper ómnia, fieri inter ómnia dignátus eſt parvus. Sed méliùs & elatiónis cauſam detégimus, & fundaménta humilitátis aperímus, ſi brevi commemoratióne perſtríngimus, quid mortis auctor, quid vitæ cónditor dicat. Ille namque ait, In cœlum aſcéndam: iſte autem per Prophétam dicit: Vita mea inférno appropinquávit. ℟. Sancti. 194.

Poſt pauca. Lectio ix.

ILle nihil áliud mentes ſibi súbditas docet, quàm celſitúdinis culmen appétere, cuncta æquália mentis tumóre tranſcéndere, ſocietátem ómnium hóminum

num alta elatióne transíre, ac ſeſe & contra poténtiam conditóris erígere, ſicut de eíſdem per Pſalmíſtam dícitur: Tranſiérunt in diſpoſitiónem cordis, cogitavérunt, & locúti ſunt nequítias, iniquitátem in excélſo locúti ſunt. Iſte ad ſputa, ad palmas, ad cólaphos, ad ſpíneam corónam, ad crucem, ad lánceam, uſque ad mortem véniens, membra ſua ádmonet, dicens: Si quis mihi miníſtrat, me ſequátur. Te Deum.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 11. Væ vobis, qui ædificátis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dicébat Jeſus turbis Judæórum, & princípibus ſacerdótum: Væ vobis, qui ædificátis monuménta Prophetárum: patres autem veſtri occidérunt illos. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Luc. 11. c. 51. paulò ante finem.

NOn monuménta Prophetárum ornáre, ſed interfectóres Prophetárum imitári, ſcéleris eſt. Judæi ergo Prophetárum monuménta ædificándo, patrum ſuórum facta, qui eos occidérunt, arguébant: ſed patérna facínora æmulándo, dum Chriſtum Apoſtolóſque illíus inſequúntur, in ſe ipſos ſenténtiam retorquébant, éadem vidélicet ipſi, quæ in paréntibus damnábant, agéntes. Simulábant quidem ſe, ob favórem vulgi captándum, patrum ſuórum horrére perfidiam, memórias Prophetárum, qui ab eis occíſi ſunt, magnífice ornándo: ſed ipſo ópere teſtificántur, quantum patérnæ nequítiæ conſéntiant, Dóminum, qui ab iiſdem Prophétis eſt prænuntiátus, injúriis agéndo.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

UT inquirátur ſanguis ómnium Prophetárum, qui effúſus eſt à conſtitutióne mundi à generatióne iſta. Quæritur, quómodo ſanguis ómnium Prophetárum atque juſtórum ab una Judæórum generatióne requirátur; cùm & multi Sanctórum, ſive ante incarnatiónem, ſeu poſt mortem reſurrectionémque Salvatóris, ab áliis ſint natiónibus interémpti; & ipſe Dóminus, Judæis licèt acclamántibus, à Románo tamen Præſide, Romaníſque ſit milítibus crucifíxus.

℟. Sancti. 194.

Digitized by Google

Lectio ix.

SEd moris eſt Scripturárum, duas ſæpè generatiónes hóminum, bonórum ſcílicet malorúmque computáre, hoc eſt, eórum qui non ex ſanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, ſed ex Deo nati ſunt; & eórum quibus dícitur, Vos ex patre diábolo eſtis: & álibi: Serpéntes generátio viperárum. A sánguine Abel uſque ad sánguinem Zachariæ. Quare uſque ad sánguinem Zacharię, cùm & multi poſt eum ſint ab hac generatióne perémpti; niſi fortè, quia Abel paſtor óvium, Zacharías ſacérdos fuit; & ille in campo, hic in átrio templi necátus eſt, utriúſque gradus mártyres, & láici ſcílicet, & altáris officio mancipáti, ſub eórum vóluit intimáre vocábulo?

Te Deum laudámus.

Infra Octavam in Miſſa & Officio legatur Euangelium. Deſcéndens Jeſus. cum ſuis Homiliis, ut in hoc eodem Communi, ſuprà. 200.

In die Octava, ut in die Feſto.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 10. Qui vos audit, me audit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Qui vos audit, me audit: & qui vos ſpernit, me ſpernit. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 3. in Luc. 10. cap. 42. paulò ante finem.

UT in audiéndo quiſque, vel ſpernéndo Euangélii prædicatóre, non viles quaſque persónas, ſed Dóminum Salvatórem, imò ipſum Patrem ſpérnere ſe vel audíre diſceret, ait: Qui vos audit, me audit; & qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit eum qui me miſit. Quia proculdúbio in diſcípulo magíſter audítur, & in filio pater honorátur. Poteſt & ita intélligi: qui non facit miſericórdiam uni de frátribus meis mínimis, nec mihi facit; quia & ipſe pro his formam ſervi, & páuperis hábitũ ſuſcépit. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

REvérſi ſunt autem ſeptuaginta duo cũ gáudio, dicéntes: Dómine, étiam dæmónia ſubjiciúntur nobis in nómine tuo. Benè quidem confeſſi ſunt, deferéntes honórem nómini Chriſti; ſed quia infirma adhuc fide gaudé-

débant in virtútibus, vide quid áudiunt. Et ait illis: Vidébam ſátanam ſicut fulgur de cœlo cadéntem. Non modò vídeo, ſed priùs vidébam, quando córruit. Quòd autem ait, Sicut fulgur, vel præcípitem de ſupérnis ad ima lapſum ſignificat; vel quia dejéctus, adhuc transfigúrat ſe in ángelum lucis. ℟. Sancti. 194.

Lectio ix.

Ecce dedi vobis poteſtátem calcándi ſupra ſerpéntes, & ſcorpiónes. Hoc eſt, omne genus immundórum ſpírituum de obséſſis corpóribus ejiciéndi. Quamvis & ad líteram rectiſſimè poſſit áccipi: ſiquidem & Paulus à vípera inváſus, nihil advérſi pátitur. Hoc ſanè inter ſerpéntes, qui dente; & ſcorpiónes, qui cauda nocent, diſtáre árbitror: quòd ſerpéntes apértè ſæviéntes, ſcorpiónes clánculò inſidiántes, vel hómines, vel dæmones ſigníficent. Serpéntes, qui inchoándis virtútibus venéna pravæ perſuaſiónis objíciunt: ſcorpiónes, qui conſummátas virtútes ad finem vitiáre conténdunt. Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: quia ſpíritus ejícere, ſicut & virtútes álias fácere, intérdum non eſt ejus mériti qui operátur, ſed invocátio nóminis Chriſti hoc agit.

Te Deum laudámus.

Infra Octavam in Miſſa & Officio legatur Euangel. Sedénte Jeſu. cum ſuis Homiliis, ut ſuprà. 206.

In die Octava, ut in die Feſto.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Euangel. Lucæ, cap. 12. Atténdite à ferménto, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Luc. cap. 52.

De hoc ferménto Apóſtolus præcipit: Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ & nequítiæ, ſed in ázymis ſinceritátis & veritátis. Nam ſicut módicum ferméntum totam farinę, cui injícitur, maſſam corrúmpit, universámque mox conſperſiónem ſuo ſapóre commáculat: ſic nimirum ſimulátio, cujus ſemel ánimum imbúerit, tota virtútum ſinceritáte & veritáte fraudábit. Eſt ergo ſenſus:

At-

Atténdite ne æmulémini ſimulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo & veſtra virtus ómnibus, & eórum revelétur hypócriſis.

℟. Propter. 194.

Lectio viii.

VErùm quòd ſéquitur: Quóniam quæ in ténebris dixiſtis, in lúmine dicéntur: non ſolùm in futúro, quando cuncta córdium abſcóndita proferéntur ad lucem, ſed & in præſénti témpore poteſt congruénter áccipi: quóniam quæ inter ténebras quondam preſſurárum, carcerúmque umbras, vel locúti vel paſſi ſunt Apóſtoli, nunc clarificáta per orbem Eccléſia, lectis eórum áctibus públicè prædicántur. Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Si perſecutóres Sanctórum, occiſis copóribus, non habent ámplius quid contra illos agant; ergo ſupervácua fuerunt insánia, qui mórtua Mártyrum membra feris avibúſque diſcerpénda projíciunt, cùm nequáquam omnipoténtiæ Dei, quin ea reſuſcitándo vivíficet, obsíſtere poſſint.

℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

DUo autem ſunt génera perſecutórum: unum palàm ſæviéntium, álterum fictè fraudulentérque blandiéntium. Contra utrúmque nos muníre atque inſtitúere volens Salvátor, & ſuprà ab hypócriſi Phariſæórum atténdere, & hìc à carníficum cæde præcipit non timére: quia vidélicet poſt mortem nec horum crudélitas, nec illórum váleat ſimulátio duráre. Nónne quinque páſſeres veneunt dipóndio? Si minutíſſima, inquit, animália, & quæ quólibet per áera ferúntur volatília, Deus oblivíſci non poteſt; vos qui ad imáginem facti eſtis Creatóris, non debétis terréri ab his, qui occídunt corpus: quia qui irrationabília gubérnat, rationabília curáre non déſinit. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presb. Unde ſuprà.

QUærit fortáſſe áliquis, quómodo dicat Apóſtolus; Numquid de bobus cura eſt Deo? cùm útique bos páſſere pretióſior exíſtat. Sed áliud cura, áliud verò eſt ſciéntia. Dénique númerus capillórum, de quo conſequénter ait: Sed & capilli cápitis veſtri omnes numeráti ſunt; non in actu computatiónis, ſed in facultáte cognitiónis accípitur.

Non

Non enim ſolícitam Deus curæ numerántis inténdit excúbiam, ſed cui cógnita ſunt ómnia, quaſi numeráta ſunt ómnia. Benè tamen numeráta dicúntur: quia quæ vólumus ſerváre, numerámus. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

DErident intelligéntiam eccleſiáſticam in hoc loco qui carnis reſurrectiónem negant, quaſi nos ipſam terrénam matériem, quæ, diſcedénte ánima, fit cadáver, ita reſurrectióne reparándam dicámus; ut ea quæ dilabúntur, & in álias atque álias aliárum rerum ſpécies formáſque vertúntur, quamvis ad corpus rédeant unde dilápſa ſunt, ad eáſdem quoque córporis partes, ubi fuérunt, redíre necéſſe ſit: alióquin ſi capíllis cápitis redit quod tam crebra tonsúra detráxit, ſi únguibus, quod tóties dempſit exséctio, immoderáta & indecens cogitántibus, & ídeò reſurrectiónem carnis non credéntibus, occúrrit informóſitas. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

SEd quemádmodum ſi ſtátua cujúslibet ſolúbilis metálli, aut igne liquéſceret, aut confunderétur in maſſam, & eam vellet ártifex rurſus ex illíus matériæ quantitáte reparáre, nihil interéſſet ad ejus integritátem, quæ partícula matériæ, cui membra ſtátuæ redderéntur; dum tamen totum, ex quo conſtitúta fúerit, resúmeret: ita Deus mirabíliter atque ineffabíliter ártiſex de toto, quo caro noſtra conſtíterat, eam reſtítuet, nec áliquid attinébit ad ejus redintegratiónem, utrùm capílli ad capíllos rédeant, & ungues ad ungues, an quidquid eórum períerat, mutétur in carnem, & in partes álias córporis revocétur, curánte artíficis providéntia, ne quid índecens fiat. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysól.

Ex Sermone 172.

QUia in ferménto non eſt moles magnitúdinis, ſed tumóris, & conſperſio tali ſpécie infláta eſt, non ditáta; (quantum enim efferbúerit fervéntiùs, tantum farris maſſa turgéſcit, & totam formam levitátis implet & tumóris:) cóngruè à Dómino dictum eſt: Atténdite vobis à ferménto Phariſæórũ, quod eſt hypócriſis. Quid eſt hypócriſis, niſi ſpécies arte cõpóſita, quæ áliud in re agit, áliud promit in vul-

vultu? Hæc penes Phariſæos per ſciéntiam tumeſcébat, Apóſtolo ſic dicénte: Sciéntia inflat. Illos namque ſciéntia inflábat ad ſupérbiam, non inſtruébat ad vitam: & corrumpébat ad malítiam, non ad prudéntiam promovébat. ℟. Propter. 194.

Lectio viii.

ERat in eórum fácie hypócriſis, erat in eórum mente invídiæ hydrops, erat in péctore ſiticulóſus fons: erat ardens unda, quæ ſuis magis ac magis inflammabátur fluéntis; ut bibéntis non extíngueret ſitim, ſed augéret incéndium. Sic, ſic hypócriſi miniſtránte, ſuis ſemper invídia propínat. Ab hoc nos morbo súbtrahit Apóſtolus, cùm nos non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ & nequítiæ, ſed in ázymis ſinceritátis & veritátis ſanctum Paſcha Dómini celebráre compéllit.

℟. Sancti mei. 194. Lectio ix.

VEritas neſcit tumórem, ſimplícitas hypócriſim prorſus ignórat in ázymis ſinceritátis & veritátis. Hęc ſunt cordis ázyma, hæc cœléſti dulcédine conféſta, hæc grátiæ ſaporáta pinguédine, hæc ſancti Spíritus igne decócta, hæc nos manducántes Agnum Dei, Agnum qui tollit peccátum mundi, noſtrum Paſcha ſolémniter immolámus, quibus Chriſtus ad lætítiam totam eſt natus, & immutátus ad glóriam. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſc.

Lib. 7. in Lucæ, cap. 12.

PUlchérrimum locũ tenéndæ ſimplicitátis, & æmulándæ Fídei Salvátor intéxuit, ne Judáicæ perfidię more ália premámus afféctu, ália voce ſimulémus: cùm último témpore occúlta cogitatiónum accuſántiũ, aut étiam defendéntium, ſecrétum noſtræ mentis apertúra videántur. Quæ enim major eſt ſimplicitátis illécebra, quàm ut unuſquíſque cognóſcat, látebram fraudis eſſe non poſſe?

℟. Propter. 194. Lectio viii.

SEd quóniam gémina eſt cauſa perfídiæ, quia aut ex inólita malítia, aut ex accidentáli metu náſcitur: ne quis metu térritus poteſtátis, Deum, quem corde cognóſcit, negáre cogátur, pulchrè áddidit, ánimæ tantùm formidábile eſſe supplícium pœnam córporis non eſſe metuéndam. Mors enim natúræ finis, non pœnæ eſt: & ideò

ideò mortem ſupplícii corporális eſſe deféctum, pœnam verò ánimæ eſſe perpétuam: eóque Deum ſolùm eſſe metuéndum; cujus poteſtáti nō natúra præſcríbat, ſed eádem natúra ſubjáceat.

℞. Sancti. 194. Lectio ix.

INſpiráverat Dóminus ſimplicitátis affféctum; virtútem mentis eréxerat, fides ſola nutábat, benè eam de vilióribus roborávit. Nam ſi Deus obliviónem páſſerum non habet, hómini habére qui poteſt? Quòd ſi tanta eſt Dei & tam ætérna majéſtas, ut unus ex paſſéribus, aut noſtrórum númerus capillórum præter ſciéntiam Dei non fit, quàm indígnum eſt æſtimáre, quòd fidélium corda Dóminus aut ignóret, aut ſpernat, qui vilióra cognóſcat?

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis? Et réliqua.

De Homilía S. Ambróſii Epíſcopi.

Unde ſuprà, poſt pauca.

VIdéntur quinque iſti páſſeres, quinque eſſe córporis ſenſus, tactus, odorátus, guſtus, viſus, audítus: qui modo páſſerum, ſi terrenárum sórdium riméntur illúviem, atque ex incúltis locis & fœtidis cibum quærant, delictórum ſuórum láqueis occupáti, ad ſuperiórum óperum fructus, quibus epulántur ánimi, revoláre non poſſunt. Itaque variárum capti illécebris voluptátum, aut venúmdamur ſub peccáto, aut redímimur à peccáto. Chriſtus nos rédimit, adversárius vēdit. ℞. Propter. 194.

Lectio viii.

ITaque docémur, quia volándi nobis grátiam natúra dedit, volúptas ábſtulit, quæ malórum eſcis gravat ánimam, atque in natúram corpóreæ molis inclínat. Meritóque póſuit Matthæus, quia nemo illórum cadit ſine voluntáte Dei: quod enim cadit, vergit in terram; & quod volat, ad faſtígium immortalitátis evéhitur. Ne cui auté dúbium eſſet quod Matthæus dixit, Lucas evidénter absólvit: quia volúntas Dei, cognítio Dei. Non enim quiſquam voluntáte Dei cadit; ſed qui delictórum ſuórum mole rúerit, Deum latére non poteſt.

℞. Sancti mei. 194. Lectio ix.

ERgo paſſer bonus eſt, cui volándi vim natúra ſuppéditat. Eſt étiam malus paſſer, qui volándi uſum terrénæ vítio labis aboléverit: quales ſunt iſti páſſeres, qui di-

dipóndio væneunt. Alibi aſſe væneunt, álibi dipóndio. Quanta vílitas delictórum! mors enim vilis, ſed pretióſa virtus. Etenim adversárius tamquam captíva mancípia vilióris prétio æſtimatiónis addícit. At verò Dóminus, tamquam ſpecióſa servítia, quæ ad imáginem & ſimilitúdinem ſui fecit, idóneus ſui óperis æſtimátor, magno prétio nos redémit, ſicut ſanctus Apóſtolus dixit: Empti enim eſtis prétio magno. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis? Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysól.

Serm. 101.

VObis autem dico amícis meis, ne terreámini: quia libertátem probat virtus, metus índicat ſervitútem: nam liber ad glóriam, ſervus natus eſt ad timórem. Méritò ergo ad Dei amicítias ſublimátur qui propter Deum humánas déſpicit mortes, neſcit timóres. Si amicos morum facit imitátio, morum ſimilitúdo conjúngit; conveniénter eos amícos vocat Chriſtus, quos imitatióne ſua mundi jácula, & ipſam mortis formídinem cónſpicit & prævidet calcatúros.

℟. Propter. 194. Lectio viii.

VObis autem dico, ideſt, non ómnibus, ſed amícis. Vobis autem dico, quos mors absólvit, iſta non finit. Vobis dico, quos córporis reſolútio prómovet ad mélius, non tranſdúcit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoátur, non finítur. Vobis dico, quorum mors pretióſa fit non ſui qualitáte, ſed cauſa, dum vitæ magis lucra ínvenit, quàm vitæ perdat usúram. Sed audiámus quid dicat amícis ſuis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus.

℟. Sancti mei. 194. Lect. ix.

AUdiant qui de bono mortis véterum vetúſta volúmina detrivérunt, nihil tamen inde cápere virtútis, aut conſolatiónis áliquid invenire valuérunt. Quis hómini, quis ſapiénti dicat? Mori natúræ eſt, necéſſe eſt deperíre? Nobis vixérunt véteres, vívimus nos futúris, nemo ſibi. Quod non poteſt tolli, velle, virtútis eſt. Súſcipe voluntárius, ad quod urgéris invitus. Mors ántequam véniat, non eſt; cùm autem vénerit, veniſſe neſcítur. Nec ergo amiſiſſe te dóleas; quod, cùm amíſeris, non dolébis. Te Deum.

SE-

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 18. de Verbis Apoſt. circa medium.

CUm dicis mihi, Gehénnam tímeo, ardére tímeo, in ætérnum puníri tímeo; quid dictúrus ſum? Malè times? vanè times? Non áudeo, quandóquidem ipſe Dóminus abláto timóre ſubjécit timórem: & ait, ubi dixit, Nolíte timére eos qui corpus occídunt, & póſteà non habent quid fáciant: ſed eum timéte, qui habet poteſtátem & corpus & ánimam mittere in gehénnam ignis: ita dico vobis, hunc timéte. Cùm ergo Dóminus timórem incúſſerit, & veheménter incúſſerit, & repeténdo verbum, comminatiónem ingemináverit, dictúrus ego ſum, Malè times? Iſta non dicam. Planè time, nihil mélius times, nihil eſt quod magis timére débeas. ℟. Propter. 194. Lectio viii.

SEd intérrogo te, Si non te vidéret Deus quando facis, nec quiſquam te convínceret in judício illíus, fáceres? Tu te vide: non enim potes ad verba ómnia mea reſpondére, ínſpice te ipſum. Fáceres? Si fáceres, ergo pœnam times, caſtitátem nondum amas, charitátem nondum habes: ſervíliter times, formído eſt mali, nondum diléctio boni. Sed time tamen ut iſta formído cuſtódiat te, ut perdúcat ad dilectiónem. Timor enim iſte, quo gehénnam times, & ideò mala non facis, cóntinet te; & ſic voléntem peccáre ánimum interiórem non ſinit. Eſt quidam cuſtos timor, quaſi pædagógus legis: líttera eſt minans, nondum grátia juvans. ℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

CUſtódiat tamen te timor iſte, dum non facis timéndo, & véniat cháritas: intret in cor tuum; & quantum illa intrat, tantum timor exit. Timor enim id agébat ne fáceres; cháritas hoc agit, ut nolis fácere, etiámſi impúnè poſſis admíttere. Dixi quid timeátis, dixi quid appetátis. Sectámini charitátem, intret cháritas, admíttite illam, timéndo peccáre, admíttite amórem non peccántem, admíttite amórem benè vivéntem. Habet ſecum ſuum timórem, quem introdúcit ipſa cháritas: ſed illum caſtum, permanéntem in ſæculum ſæculi. Te Deum laudámus.

IN

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Atténdite à ferménto Phariſæórum, quod eſt hypócriſis. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 35. in Matthæum, circa medium.

VIdes, quòd non promíttit ipſis hujus vitæ perpetuitátem, mori autem promíttit, ut majóra ſublimióraque cónferat, quàm ſi numquam morti tradeféntur. Et certè multò mélius eſt mortem omníno deſpícere, quàm eam effúgere. Quocírcà non in perículum mortis, cùm nati eſſent hómines, ipſos introdúcit, ſed terróre moriéndi morte ſuperióres facit. Ita brevi oratióne duóbus vel tribus verbis abſolúta, ſalutárem de immortalitáte opiniónem in ánimis eórum fixit atque locávit.

℟. Propter teſtaméntum. ut ſuprà. 194.

Lectio viii.

POſteà ne putaréntur quaſi ſe derelíctos ab eo, ad cædem & violéntum perventúros intéritum, de providéntia Dei díſputat, dicens: Nónne duo páſſeres aſſe vendúntur, & unus ex ipſis non cadit in láqueum ſine Patre veſtro, qui eſt in cœlis? Veſtri autem capílli cápitis omnes numeráti ſunt. Quid enim vílius paſſéribus? ait, ſed tamen numquam ignoránte Deo capiúntur. Non enim cooperánte Deo incídere in láqueum páſſeres ait, quod divínæ majeſtáti indígnum eſt; ſed non eſſe clàm Deo étiam viliſſimárum ávium cauſam, oſténdit. Quòd ſi nihil pénitus Deus ignórat, at vos patérna charitáte proſéquitur, & ita amat, ut pilos cápitis quoque veſtri non négligat, quid timéndum vobis eſt?

℟. Sancti mei. 194.

Lectio ix.

HOc autem dicébat, non quòd Deus capíllos númeret, ſed quia perféctam cognitiónem rerum ómnium, & ſummam de ómnibus Dei providéntiam oſténdere vóluit. Si ergo cuncta novit quæ fiunt, ſi vult, poteſt ſimul ſerváre vos: nolite, cùm tribulatiónes vobis acciderint, derelíctos vos eſſe à Deo exiſtimáre: non enim ab incómmodis córporis liberáre vos vult, ſed ad eam perfectiónem addúcere ſtudet, ut incómmoda córporis contemnátis. ℟

Te Deum laudámus.

IN-

Digitized by Google

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Serm. de Depoſit. S. Euſebii.

Lectio iv.

DEpoſitiónem ſancti N. hódie celebrámus. Quid eſt deposítio? Non illa útique, quæ ſepeliéndis in terra membrórum relíquiis clericórum mánibus procurátur: ſed illa, qua homo vínculis carnálibus abſolútus liber itúrus ad cœlum, terrénum corpus expónit. Ipſa planè eſt deposítio, in qua concupíſcere abjícimus, ceſsámus delínquere, peccáre desínimus; & totum quidquid ſalúti eſt grave, quaſi abjécta sárcina óneris, expónimus. Nam ídeò hæc dies pro celebritáte máxima procurátur, quia verè eſt ſumma feſtívitas, mórtuum eſſe vítiis, ſoli vigére juſtítiæ. ℟. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, & filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

UNde & depoſitiónis ipſa dies natális dícitur, quòd delictórum cárcere liberáti, libertáti náſcimur Salvatóris. Sed videámus, ſanctus N. cum qua glória ad hanc diem depoſitiónis advénerit. Voláre non poteſt, niſi quod purum, leve atque ſubtíle eſt, cujus nec ſincéritas intemperántia retardátur, nec alácritas, nec velócitas mole gravátur. Gravári autem volátum dico, non tam mole membrórum, quàm delictórum. Unde puto étiam in ipſis ávibus ídeò velóciùs colúmbam penè præ ómnibus volitáre, quòd alacritátem & innocéntiam comitétur. ℟. Póſui adjutórium ſuper poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

DEnique ſanctus David, cùm puritáte mentis voláre concupíſceret, non altérius animántis niſi colúmbæ optávit alas, dicens: Quis dabit mihi pennas ſicut colúmbæ, & volábo, & requiéſcam? Intelligébat enim, quòd altióra facíliùs penetréntur ſimplicitáte mentis, quàm levitáte pennárum. Volávit ergo hac die ſanctus N. Æſtimémus jam ejus innocéntiam de volátu, & puritátem ejus de ipſa elatióne judicémus: tamquam colúmba enim in domo Dei degens, aſsúmpſit ſpi-

ſpirituáles pennas & requiévit in monte. ℟. Iſte eſt, qui ante Deum magnas virtútes operátus eſt, & omnis terra doctrina ejus repléta eſt: * Ipſe intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iſte eſt, qui contémpſit vitam mundi, & pervénit ad cœléſtia regna. Ipſe. Glória Patri. Ipſe.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Gregórii Nyſséni.
In funere magni Meletii, circa medium.

Lectio iv.

CUm primùm benè moráta ac modéſta Eccléſia beátum N. vidit, vidit fáciem ad imáginem Dei verè formátam, vidit dilectiónem fontis modo ſcaturiéntem, vidit grátiam lábiis circumfúſam, ánimi demiſſiónis ſummum gradum, poſt quem ámpliùs quidquam cogitári non poteſt. Vidit manſuetúdinem atque cleméntiam, qualis in Davíde fuit: qualis in Salomóne, intelligéntiam atque prudéntiam: qualis in Móyſe, bonitátem: qualis in Samuéle, perfectiónem: qualis in Joſépho, continéntiam pudicitiámque: qualis in Daniéle, ſapiéntiam, quemádmodum magnus Elías zelo fidei præditum: ſicut ſublímis Joánnes, integritáte córporis ornátum: ſícuti Paulus, inexſuperábili præditum dilectióne. Vidit tot bonórum circa unam ánimam concúrſum. Amóre beáto vulneráta eſt, caſto bonóque ſponſum ſuum amóre atque benevoléntia proſecúta diléxit. ℟. Invéni. 239.

Lectio v.

SEd priúſquam cupiditátem expléret, ántequam deſidérium recreáret atque ſedáret, amóris vi fervens, tentatiónibus athlétam ad certámina vocántibus, ſola relícta eſt. Atque ille quidem in certamínibus pro pietáte ſuſcéptis deſudábat; hæc verò durábat in caſtitáte matrimónium conſérvans. Non ablátus eſt à nobis ſponſus: in médio noſtrùm ſtat, etiámſi nos non videámus; in ádytis ac penetrálibus Sacérdos eſt, in interióribus veli, quo præcúrſor pro nobis ingréſſus eſt Chriſtus, relíquit carnis teguméntum. Non ámpliùs ſigno & umbræ cœléſtium ſervit, ſed in ipſam rerum imáginem intuétur: non ámpliùs per ſpéculum atque per transénnam & ænígma, ſed ipſa fácie cum fácie colláta intercédit apud Deum. ℟. Póſui. 239.

Lectio vi.

INtercédit autem pro nobis, & pópuli errátis. Depóſuit túnicas pellíceas: neque enim tálibus túnicis opus habent qui in paradíſo degunt: ſed habet induménta

ta, quæ puritáte vitæ ſuæ contéxuit, iiſque ſeſe exornávit. Honoráta ac pretióſa coram Dómino talis viri mors eſt: imò verò non mors, ſed ruptúra membrórum eſt. Dirupíſti enim, inquit, víncula mea. Dimíſſus eſt Símeon, liberátus eſt à vínculis córporis: láqueus contrítus eſt, & avícula avolávit. Ingréſſus eſt terram promiſſiónis, in monte cum Deo philoſophátur. Solvit ánimæ calceaméntum, ut pura planta mentis terram ſanctam, ubi conſpícitur Deus, conſcénderet.

℟. Iſte eſt. 240.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

In cap. 15. Epiſtolæ ad Romanos, Sermone 29. circa finem. Lectio iv.

CHriſtum díligens, & gregem illíus útique díligit. Et Móyſen tum primùm ſuper pópulum Judæórum póſuit, quando, qua eſſet in illum benevoléntia, reipſa jam declaráverat. David quoque símili modo regno inaugurátus eſt, poſteáquam apparúerat, quàm amíco eſſet in pópulum afféctu. Ita quippe júvenis adhuc, pópuli cauſa dóluit ac zelávit, ut & ánimam ſuam expóneret, cùm vidélicet bárbarum illum è médio tollébat. Quod verò dicébat, Quid dábitur ei, qui alienígenam hunc interfécerit? non ídeò dicébat, quòd mercédem exígeret, ſed quò ſibi crederétur, & in pugnam cum illo committerétur; nam cùm adépta jam victória ad regem eſſet ingréſſus, nihil de mercéde méminit.

℟. Invéni. 239. Lectio v.

ET Sámuel quoque benígnus erat, & amátor pópuli: unde & dicébat. Abſit autem hoc à me peccátum, ut ceſſem pro vobis oráre Dóminum. Ita & Paulus, imò non ita, ſed multò plus ómnibus ardébat erga súbditos. Unde & diſcípulos ita erga ſe animávit, ut díceret: Si poſsíbile fuíſſet, óculos veſtros eruiſsétis, mihíque dediſsétis. Et Chriſtus óptimi Paſtóris régulam próferens dixit: Bonus paſtor ánimam ſuam ponit pro óvibus. Sunt enim Sanctórum ánimæ veheménter mites & hóminum amántes, non ſolùm erga doméſticos, ſed aliénos, ita ut hanc ſuam manſuetúdinem étiam ad animántia bruta exténdant. Proptéreà & Sápiens quiſpiam dixit: Juſtus miſerétur animárum jumentórum ſuórum. Si jumentórum, multò magis hóminum. ℟. Póſui. 239.

Lectio vi.

VErùm quóniam pécorum mentiónem feci, perpendámus & óviũ paſtóres

res illos, qui in Cappádocum regióne ſunt, quália & quanta pro pécorum ſuórum cuſtódia patiántur. Illi ſæpenúmero univérſum tríduum nive óbruti perdúrant. Dicúntur autem, & qui in Líbya ſunt, non minóra mala ferre, dum íntegros menſes difficilem illam ſolitúdinem, peſſimarúmque beſtiárum plenam vagándo circúmeunt. Si tantum erga pécora diligéntiæ impéndunt paſtóres illi; quam quæſo excuſatiónem habébimus; quibus rationáles ánimæ cōcréditæ ſunt, quòd profúndum hunc ſomnum dormímus? An ignóras gregis hujus dignitátem? an illíus grátia Dóminus tuus innúmera non fecit? an non poſtrémò & sánguinem ſuum fudit? Tu verò réquiem quæris? Et quid póterit pejus eſſe paſtóribus iſtis? ℟. Iſté eſt. 240.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà. Lectio iv.

ET hómines quidem, qui pópulis præſunt, ſi quando de rebus fortúitis conſultatúri ſunt, diébus non conténti, noctes étiam vigilándo ádhibent: nos verò, qui pro ipſo cœlo certámen habémus, ipſo quoque die dormímus. Quis, quæſo, ab eo nos ſupplício erípiet, quod iſtis debétur? Si enim corpus trucidándum expónere, ſi innúmeras mortes ferre oportébat, numquid ad hoc munus, tamquam ad núndinas curréndum erat? Hæc autem non ſolùm paſtóres, ſed & oves áudiant, ut alacrióres fáciant paſtóres, áliud quidem nihil, verùm omnem obediéntiam, animúmque, cui perſuadéri queat, exhibéntes. ℟. Invéni David. 239.

Lectio v.

ITa Paulus præcépit dicens: Obedíte dúcibus veſtris, & súbditi eſtóte: nam ipſi vígilant pro animábus veſtris, tamquam ratiónem datúri. Quando verò dicit, Nam ipſi vígilant, innúmeros labóres, curas & perícula compléctitur. Bonus enim paſtor, & talis qualem Chriſtus vult, innúmeris comparátur martyribus. Propter Chriſtum quippe martyr ſemel quidem eſt mórtuus, hic verò míllies propter gregem, ſi quidem talis ſit Paſtor, qualem eſſe opórtet: talis enim paſtor ſíngulis diébus mori poteſt. Proptéreà & vos, cógnito iſto labóre, & précibus, & diligéntia, & ánimi alacritáte, & dilectióne nos juváte; ut & nos veſtra, & vos viciſſim noſtra gloriátio ſitis. ℟. Póſui. 239. Lectio vi.

NAm ídeò Chriſtus iſtud Apoſtolórum Summáti, & plus ipſum quàm réliqui

qui diligénti, comméndans, & injúngens, primùm rogábat an ab ipſo diligerétur; ut diſcas, quòd iſtud ſit ante ómnia réliqua dilectiónis in Chriſtum póſitum ſignum: ſtrénuo ſiquidem ánimo hìc opus eſt. Hæc verò mihi de óptimis paſtóribus dicúntur, non de meipſo, & mei ſimílibus: ſed ſi quis talis ſit, qualis erat Paulus, qualis Petrus, qualis N. Iſtos ítaque imitémur & ſuperióres, & súbditi: licèt enim & súbdito pro parte paſtórem ágere, nempe domus ſuæ, amicórum, domeſticórum, uxóris, liberórum. ℟. Iſte eſt. 240.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones de Serm. S. Maximi. **Ad ſancti ac beatíſſimi Patris,** &c. ut in Brev. de Communi Conf. Pontif. Quòd ſi lectæ fuerint in die feſto, ſumantur hodie Lect. ex ſequenti die ſeptima.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Maximi. **Beáti Patris** N. &c. ut in Breviario in hoc eodem Communi. Quòd ſi lectæ fuerint in die Feſto, ſumantur pro hac die Lectiones ſequentis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Si ſequentes Lectiones lectæ fuerint in præcedenti die, ſumantur hodie Lectiones recitatæ in die Feſto.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Part. 2. Paſtoralis, cap. 1.

Lectio iv.

TAntum debet actiónem pópuli áctio tranſcéndere præſulis, quantum diſtáre ſolet à grege vita paſtóris. Opórtet namque, ut metíri ſe ſolícitè ſtúdeat, quanta tenéndæ rectitúdinis neceſſitáte conſtríngitur, ſub cujus æſtimatióne pópulus grex vocátur. Sic ergo necéſſe eſt cogitatióne mundus, actióne præcípuus, diſcrétus in ſiléntio, útilis in verbo, ſingulis compaſſióne próximus, præ cunctis contemplatióne ſuſpénſus, benè agéntibus per humilitátem sócius, contra delinquéntium vítia per zelum juſtitiæ eréctus, internórum curam in exteriórum occupatióne non mínuens, exteriórum providéntiam in internórum ſolicitúdine non relínquens.

℟. Invéni David. 239.

Part. 2. Paſtor. cap. 9. & 10.

Lectio v.

COnſiderándum quoque eſt, quia cùm curam pópuli eléctus præſul súſcipit, quaſi ad ægrum médicus accédit. Si ergo adhuc in ejus córpore paſſiónes vivunt, qua præſumptióne percúſſum medéri próperat qui in fácie vulnus portat? Ille modis ómnibus debet ad exémplum benè vivéndi pértrahi, qui cunctis carnis

Digitized by Google

paſſiónibus móriens, jam ſpiritáliter vivit, qui próſpera mundi poſtpónit, qui nulla advérſa pertiméſcit, qui ſola intérna desíderat: cujus intentióni benè cóngruens, nec omníno per imbecillitátem corpus, nec valdè per contumáciam repúgnat ſpíritus: qui ad aliéna cupiénda non dúcitur, ſed própria largítur. ℟. Póſui. 239.

Ibid. cap. 8. Lectio vi.

UNde ipſum quoque Epiſcopátus officium boni óperis expreſſióne definítur, cùm dícitur: Si quis Epiſcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Ipſe ergo ſibi teſtis eſt, quia Epiſcopátum non áppetit, qui non per hunc boni óperis miniſtérium, ſed honóris glóriam quærit. Sacrum quippe officium non ſolùm non díligit omníno, ſed neſcit, qui ad culmen regíminis anhélans, in occúlta meditatióne cogitatiónis, ceterórum ſubjectióne páſcitur, laude própria lætátur, ad honórem cor élevat, rerum affluéntium abundántia exúltat. Mundi ergo lucrum quæritur ſub ejus honóris ſpécie, quo mundi déſtrui lucra debúerant. ℟. Iſte eſt. 240.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 25. Homo péregrè, &c.

In die Feſto habetur Homil. S. Gregor. Léctio S. Euangélii, &c. in Breviar. in eodem Communi Confeſſ. Pontiſ.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Homilia 9. in Euangel. circa finem.

SCiéndum verò eſt, quòd nullus ab hac taiénti acceptióne ſecúrus eſt. Nullus namque eſt, qui veráciter dicat: Taléntum mínimè accépi, non eſt unde ratiónem pónere cogar: talénti enim nómine cuílibet páuperi étiam hoc ipſum reputábitur, quod vel mínimum accépit. Alius namque accépit intelligéntiam: prædicatiónis miniſtérium debet ex talénto. Alius terrénam ſubſtántiam accépit: erogatiónem talénti debet ex rebus. Alius dídicit arté, qua páſcitur, ipſa ars ei in talénti acceptióne reputátur. Alius familiaritátis locùm apud dívitem méruit; taléntum proféctò familiaritátis accépit. Si ergo nihil pro indigéntibus lóquitur, pro

pro talénti retentióne damnátur.

℟. Amávit eum Dóminus, & ornávit eum: ſtolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradíſi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, & ornávit eum. Et ad.

Lectio viii.

TAntum quippe ab unoquóque noſtrùm ventúrus judex éxigit, quantum dedit. Ut ergo de talénti ſui ratiónibus, redeúnte Dómino, quiſque ſecúrus ſit, cum timóre penſet quotídie quid accépit. Ecce namque jam juxtà eſt, ut ille qui péregrè proféctus eſt, rédeat. Quaſi quippe péregrè ábiit, qui ſcílicet de hac terra, in qua natus eſt, longè diſcéſſit, ſed proféctò revértitur, ut de taléntis ratiónes ponat: quia ſi à bona actióne torpéſcimus, de ipſis donis, quæ cóntulit, nos diſtríctiùs júdicat.

℟. Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum ſuum, quando revertátur à núptiis.

℣. Vigiláte ergo, quia neſcítis, qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et. Glória. Et.

Lectio ix.

COnſiderémus igitur quæ accépimus, atque in eórum erogatióne vigilémus. Nulla nos à ſpirituáli ópere terréna cura impédiat, ne ſi in terra taléntum abſcónditur, talénti Dóminus ad iracúndiam provocétur. Piger étenim ſervus, cùm jam culpas judex exáminat, taléntum de terra levat: quia ſunt pleríque, qui tunc ſe à terrénis deſidériis, vel opéribus ſúbtrahunt, quando jam per animadverſiónem júdicis ad ætérnum ſupplícium trahúntur. Antè ergo de talénti noſtri ponénda ratióne vigilémus, ut cùm jam judex ad feriéndum ímminet, lucrum nos, quod fécimus, excúſet.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homil. 79. in Matth. circa medium.

TAlénta hìc pro eo, quod unuſquíſque fácere poteſt, accípimus, ſive auctoritáte protégere, ſive pecúniis juváre, ſive doctrína admonére, ſive ália quápiam re próximis prodéſſe queas. Nemo ſecum dicat, Cùm unum taléntum hábeam, nihil poſſum efficere:

potes profécto ex ea una re ſola comprobári. Non es paupérior illa vídua, non es Petro atque Joánne ruſtícior: qui quamvis rudes ſimul atque illiteráti fuérunt, quóniam magno ſtúdio commúnem utilitátem compléxi fúerant, cœlórum príncipes facti ſunt.

℟. Amávit eum. 245.

Lectio viii.

QUippe nulla res Deo grátior eſt, quàm ut univérſam vitam ad commúne cómmodum cónferas. Idcircò ratióne atque oratióne nos Deus decorávit, mentem & ingénium concéſſit, manus, pedes, vires córporis dedit, ut his ómnibus & nos ipſos & próximos tueámur. Non enim ad agéndas grátias ſolúmmodò confert orátio, verùm étiam ad docéndum, & admonéndum perútilis eſt: qua in re ſi ea diligénter utémur, Dóminum; ſin verò in contráriis, diábolum imitábimur.

℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

NAm & Petrus quandóquidem Chriſtum confitebátur, quaſi ea dicens, quæ Patris ſunt, beatificabátur: quòd autem crucem horrébat atque repellébat, quaſi ea quæ diáboli ſunt, ſápiens ácriter increpabátur. Si ergo ignoratióne crucem recuſándo reprehénſus eſt, quam nos ſpontè peccántes véniam impetrábimus? Ea ergo loquámur, quæ Chriſti verba eſſe conféſtim cognoſcúntur. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 25.

HOmo iſte paterfamílias, haud dúbium quin Chriſtus ſit: qui ad Patrem poſt reſurrectiónem victor aſcéndens, vocátis Apóſtolis, doctrínam Euangélicam trádidit; non pro largitáte & parcitáte álteri plus & álteri minus tríbuéns, ſed pro accipiéntium víribus: quómodo & Apóſtolus eos, qui sólidum cibum cápere non póterant, lacte potáſſe ſe dicit. Dénique & illum, qui de quinque taléntis decem fécerat, & qui de duóbus quátuor, símili recépit gáudio: non consíderans lucri magnitúdinem, ſed ſtúdii voluntátem.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

IN quinque, & duóbus, & uno talénto, vel divérſas grátias intelligámus, quæ

quæ unicuíque tráditæ ſunt: vel in primo omnes ſenſus examinátos; in ſecúndo intelligéntiam, & ópera; in tértio ratiónem, qua hómines à béſtiis ſeparántur. Accéptis ille terrénis ſénſibus, cœléſtium ſibi notítiam duplicávit, ex creatúris intélligens creatórem, ex corporálibus incorporália, ex viſibílibus inviſibília, ex brévibus ætérna. Et iſte pro víribus quidquid in lege didícerat, in Euangélio duplicávit: ſive ſciéntiam & ópera præséntis vitæ, futúræ beatitúdinis typos intelléxit.

℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

GRande tempus eſt inter aſcenſiónem Salvatóris, & ſecúndum ejus advéntum. Si autem Apóſtoli redditúri ſunt ratiónem, & ſub metu júdicis reſurrectúri, quid eos opórtet fácere? Et notándum, quòd ómnia quæ in præsénti habémus, licèt magna videántur & plúrima, tamen comparatióne futurórum, parva & pauca ſunt. Intra, inquit, in gáudium Dómini tui; & súſcipe, Quæ nec óculus vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcendérunt. Quid autem poteſt majus dari fidéli ſervo, quàm eſſe cum Dómino, & vidére gáudium Dómini ſui?

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Can. 27.

DIviſio pecúniæ inæquális eſt, ſed non ad dividéntem referénda divérſitas eſt. Ait enim, unumquémque ſecúndùm virtútem ſuam accepíſſe. Igitur unuſquíſque ſecúndùm fidei ſuæ menſúram taléntum, ideſt Euangélii prædicatiónem à prædicánte ſuſcépit. Sed ſervus ille, qui quinque talénta accépit, pópulus ex lege credéntium eſt; ex qua proféctus, méritum ipſíus rectè probéque perfúnctus, Euangélicæ fidei operatióne duplicávit. In ratióne autem ponénda judícii exámen eſt, quo cœléſtis verbi uſus, & rédditus diſpensáti talénti poſtulátur.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

IGitur, cui erant quinque commíſſa, Dómino revérſo, de quinque decem óbtulit: talis ſcilicet in fide repértus, qualis in lege: qui decem verbórum quinque libris Móyſi præceptórum obediéntiam per grátiam

Euangélicæ juſtificatiónis expléverit. Igitur jubétur in gáudium Dómini introíre, ideſt, in honórem glóriæ Chriſti recípitur. Ille verò ſervus, cui duo talénta commíſſa ſunt, Géntium pópulus eſt, fide atque confeſſióne & Fílii juſtificátus & Patris, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Deum atque hóminē & ſpíritu & carne confeſſus: nam & corde fides, & ore confeſſio eſt. Hæc ergo huic ſunt, duo talénta cōmíſſa. ℟. Sint. 245. Lectio ix.

SEd ut prior ille omne Sacraméntum in quinque taléntis, ideſt, in lege cognóverat, idque ipſum fide Euangélii duplicáverat: ita iſte increménto duum talentórum, atque operatióne proméruit ratióne, ac rédditu diſsímili. Par tamen à Dómino munus ambórum eſt, ut Géntium fidem exæquátam credéntium ex lege ſciéntiæ noſcerémus: nam cum laudatióne éadem jubétur in gáudium Dómini introíre. Eſt autem duplicátio ſumptæ pecúniæ, operatiónem fidei addidiſſe; & quæ opinióne credíderant, rebus factiſque geſsiſſe. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

In Gen. c. 18. Homil. 41. circa initium.

NObis non ſatis eſt, quòd extra damnum ſumus, & quod noſtrum eſt implémus: ſed vólumus, ut & vos ex dinumerátis pecúniis multum negotiémini, ut ne obnóxii fiátis ſupplício, quod luit ille, qui taléntum recóndidit, & Domínicam pecúniam non ſolùm non multiplicávit, ſed & ipſam in terra defódit. Tales enim ſunt, qui ſermónes áudiunt: taléntum enim hoc vocat, & pecúniam: neque óperam dant, ut fructum ***á***fferant.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

SEd fortè díxerit quíſpiam, parábolam iſtam talentórum de doctóribus eſſe dictam: nec ego hoc nego. Verùm ſi diligénter eam intueámini, ſciétis, quòd doctóres quidem debent dinumeráre pecúniam: ſed vos non ſolùm eam ſerváre, ſed & ſimíliter negotiári debétis. Et quare ille, qui duo áttulit talénta, eúmdem conſéquitur honórem, quem ille, qui talénta quinque attúlerat? Méritò: augmentatiónem enim & imminutiónem, non vel hujus dili-

gén-

géntia, vel illíus negligéntia fecit, ſed concreditórum quántitas. Nam quod ad diligéntiam áttinet, ambo pares fuérunt, proínde & eámdem dignitátem aſſecúti ſunt. ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

VErùm álius ille nihil tale fécerat. Sed quid? Accéſſit dicens, Cognóvi te, quòd auſtérus homo ſis, metens ubi non séminas, & cóngregans ubi non ſpargis: & véritus ábii, & occultávi taléntum in terra. O nequítiam ſervi! ò insígnem ignáviam! Nam non ſolùm juſſa contémpſit, & nihil negotiátus eſt talénto ſibi concrédito, ſed & pro talénto accuſatiónem áttulit: ita enim ſolet malítia; obténebrat ratiónem, & eum, qui ſemel à via aberrávit, per abrúpta præcípitem dat.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficiſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſupra.

HÆc autem ómnia de magíſtris dicta ſunt, ut talénta ſibi concrédita non abſcóndant, ſed omni diligéntia díſcere cupiéntibus appónant. Verùm ultrà audi, dilécte, ex indignatióne erga illum, quómodo & diſcípuli rei ſunt: & non ſolùm illa repetúntur, quæ concrédita, ſed & cum lucro operátio quæritur. Quid ígitur dicit illi Dóminus? Serve nequam. Terríbilis indignátio, & minæ valéntes per ſe percéllere ánimum. Oportébat te pecúniam tuam dinumeráre menſáriis, & ego cùm veníſſem, cum lucro repetíſſem illam. Pecúniam dicens, elóquia pretióſa: nummulários autem, vos qui ſuſcípitis.

℟. Amávit eum. 245.

Lectio viii.

QUocírcà, dilécti, cùm vobis concrédita dinumeravérimus, vobis neceſſárium erit dúplicem afférre labórem & vigilántiam; tum quòd dinumeráta cuſtodiénda ſunt, ut fixa máneant, tum quòd operándum; ut & áliis communicétur, & multos in viam virtútis indúcant: ut bifáriàm vobis lucrum accréſcat, tum pro ſalúte veſtra, tum pro aliórum utilitáte. Igitur fratres veſtros nolíte neglígere, neque ſolùm ſpectáre quæ ad vos áttinent, ſed unicuíque cura ſit, quómodo próximum ſuum è diáboli fáucibus erípiat.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

SImili modo & nos erga fratres noſtros benè affécti magnam adhibeámus diligéntiam, & obluctémur malígno illi dæmoni, ut írritos ejus faciámus conátus. Nam ſi ſínguli, qui adſint, unum lucrifácere poſſent, cógita quantam nobis lætítiam Eccléſia multitúdine filiórum ſuórum oſténderet: & quómodo diábolus confunderétur, videns in vanum & fruſtrà exténdi ſua rétia? Quòd ſi hoc fecéritis, audiétis & vos in die illo: Serve bone & fidélis, in pauca fuiſti fidélis, ſupra multa te conſtítuam.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo péregrè proficíſcens, vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

Lib. 2. de vocat. gent. cap. 2. poſt medium.

DAtur unicuíque hìc ſine mérito, unde tendat ad méritum; & datur ante ullum labórem, unde quiſque mercédem accípiat ſecúndùm ſuum labórem. Quod ita eſſe, Euangélicæ veritátis teſtimónio agnóſcitur, ubi per comparatiónem dícitur, quòd homo péregrè proficíſcens vocávit ſervos ſuos, & trádidit illis ſubſtántiam ſuam, & uni dedit quinque talénta, álii autem duo, álii verò unum, unicuíque ſecúndùm própriam virtútem, ideſt, ſecúndùm própriam & naturálem poſſibilitátem, non autem ſecúndùm próprium méritum: quia áliud eſt poſſe operári, áliud operári: & áliud eſt, poſſe habére charitátem; áliud, habére charitátem.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

NOn ítaque omnis reparábilis reparátur, nec omnis ſanábilis ſanátus eſt: quia reparábilem & ſanábilem eſſe, de natúra eſt; reparátum autem & ſanátum eſſe, de grátia eſt. Dénique iſti, quibus ſecúndùm módulum capacitátis ſuæ, quem in eis diſtribútor ſubſtántiæ prævidébat, diſpar créditus eſt númerus talentórum; non mériti remuneratiónem, ſed óperis accepére matériam. ℟. Sint lumbi veſtri. 245. Lectio ix.

IN qua duórum ſervórum vigilantíſſima indúſtria, non ſolùm glorióſis láudibus honeſtátur, ſed étiam in ætérna Dómini ſui gáudia intráre præcípitur. Tértii verò pigrum ótium & deſidióſa nequítia ſic punítur, ut & vituperatiónis dedecorétur

tur oppróbrio, & portióne, quam accéperat, exuátur. Dignus enim erat pérdere inútilem fidem, qui non exercúerat charitátem. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Euangelium Matth. cap. 24. Vigiláte, quia neſcítis, &c.

In die feſto habetur Homilia S. Hilarii. Ut ignorántiam, &c. ut in Breviario, de Communi Confeſſoris Pontificis.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

Homilía ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. de Confeſſoribus.

DOmínicus ſermo, quem debémus omnes non ſolùm ſtudióſè, verùm étiam ſapiénter audíre, cui nos opórtet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis ſuæ tenens ubíque tempériem, ut nec óvibus deſint pábula, nec paſtóribus aliménta: quædam ſpeciáliter ſolis præcipit nobis, quædam verò generáliter & nobis & vobis. Nobis namque (ideſt ſervis, quos ille paterfamílias, rerum ómnium Dóminus, ad hoc in ſua magna domo conſtítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ miniſtrémus) ſpeciáliter injúngitur ſanctæ prædicatiónis officium: generáliter verò & nobis, & vobis ſalutáris indícitur obediéntia mandatórum.

℟. Amávit eum. 245.

Lectio viii.

SErvórum ígitur, quos pópulo ſuo præpóſuit Dóminus, ſpeciáliter volens officium demonſtráre, ait, quod ex Euangélio modò audívimus: Quis, putas, eſt fidélis diſpensátor, & prudens, quem conſtítuit Dóminus ſuper famíliam ſuam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Beátus ille ſervus, quem, cùm vénerit Dóminus, invénerit ita faciéntem. Quis eſt iſte Dóminus, fratres? Chriſtus ſine dúbio, qui ſuis diſcípulis ait: Vos vocátis me magíſter & Dómine, & benè dícitis: ſum étenim.

℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

QUæ eſt étiam hujus Dómini família? Nimírum illa eſt, quam ipſe Dóminus de manu inimíci redémit, & ſuo domínio mancipávit. Hæc família eſt ſancta Cathólica Eccléſia,

Digitized by Google

quæ per orbem terræ copióſa fertilitáte diffúnditur, & redémptam ſe pretióſo ſui Dómini ſánguine gloriátur. Fílius enim hóminis, ſicut ipſe ait, non venit miniſtrári, ſed miniſtráre, & dare ánimam ſuam redemptiónem pro multis. Ipſe eſt étiam paſtor bonus, qui ánimam ſuam póſuit pro óvibus ſuis. Grex ergo boni paſtóris, ipſa eſt família Redemptóris.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

De Homilía S. Fulgéntii Epíſcopi. Unde ſuprà.

DIſpensátor verò, quis ſit, quem opórtet eſſe fidélem páriter & prudéntem; Paulus nobis oſténdit Apóſtolus, qui de ſe ſuiſque sóciis loquens ait: Sic nos exiſtimet homo, ut miníſtros Chriſti, & diſpenſatóres myſteriórum Dei. Ne quis autem veſtrùm ſolos Apóſtolos diſpenſatóres factos exiſtimet, neglectóque milítiæ ſpirituális officio, ſervus piger, infidéliter, imprudentérque dormítet, ipſe beátus Apóſtolus Epíſcopos quoque diſpenſatóres eſſe oſténdens, ait: Opórtet enim Epíſcopum ſine crímine eſſe, ſicut Dei diſpenſatórem.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

SErvi autem patrisfamílias ſumus, diſpenſatóres Dómini ſumus, mensúram trítici, quam vobis erogémus, accépimus. Quæ verò ſit iſta mensúra trítici, ſi quærámus, ipſam quoque nobis beátus Paulus Apóſtolus oſténdit, dicens: Unicuíque ſicut Deus divíſit mensúram fidei. Quam ergo mensúram trítici Chriſtus núncupat, ipſam mensúram fidei Paulus appéllat: ut agnoſcámus, non áliud eſſe ſpirituále tríticum, quàm Chriſtiánæ fidei venerábile Sacraméntum. ℟. Sint lumbi. 245. Lectio ix.

HUjus trítici mensúram vobis in nómine Dómini damus quóties illumináti dono grátiæ ſpiritális, ſecúndùm régulam veræ fidei diſputámus: & eámdem trítici mensúram per Domínicos diſpenſatóres accípitis, cùm quotídie per Dei fámulos verbum veritátis audítis. De ipſa ergo trítici mensúra loquámur; ex ipſa, ſicut Deus divíſit, univérſi paſcámur; inde alimenta bonę vitæ ſumámus, ut ad ætérnæ vitæ præmia pervenire poſſímus: in illum credentes

in

in illum ſpeſántes, illum præ ómnibus & in ómnibus diligéntes, qui ſeípſum nobis & aliméntum præſtat, ne deficiámus in via: & præmium ſervat, ut gaudeámus in pátria. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

Homilía S. Joánnis Chrysóſt.

Ex Homil. 78. in Matth. ante medium.

PRoptéreà hæc dicit Dóminus diſcípulis, ut vígilent, ut júgiter paráti ſint, quia qua non exiſtimant hora, ventúrus eſt. Solícitos ígitur facit & curióſos, ne umquam virtútem négligant. Tale quid autem eſt, quod dícitur: Si præſcírent hómines, quando moritúri ſint, diligéntiam ſuam circa illam horam oſténderent. Ne ígitur in illo ſolúmmodò témpore, ſed continuè diligéntes ſint, nec generálem, nec ſingulárem horam prædícit, ut ſemper expectándo, ſemper vigilent: hac enim ratióne términū vitæ uniuſcujúſque occúluit.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

DEinde liquidò ádeò ut numquā liquídiùs, Dóminum ſe ipſum appellávit. Hæc autem étiam ad erubeſcéntiam deſídiæ mihi dicta vidéntur: majórem enim diligéntiam pecuniárum conſervandárum habent furem expectántes, quàm vos ſalútis ánimæ. Vígilant enim tunc, ne áliquid ſibi ſurripiátur: vos verò, quamvis certò ſciátis ventúrum Dóminum, non perſeverátis tamen, neque ita vigilátis, ut poſsítis non impræparáti ex hac vita diſcédere. Quaprópter cum pernície dormiéntium dies ille ventúrus eſt.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

NAm quemádmodum non læderétur ille furtò, ſi furem ſciret ventúrum; ſic & vos, quóniā ſcitis Dóminum ventúrum, paratióres eſſe debétis. Céterū quóniam judícii mentiónem fecit, ad Doctóres étiam vertit oratiónem, de pœna & méritis diſſerens. Et primò bonis collátis, ad peccatóres éxitum facit, commodíſſimè oratiónem conclúdens. Quis ergo, inquit, fidélis ſervus & prudens, quem conſtítuit Dóminus ſuper famíliam ſuam, ut det illis cibum in témpore? Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigi-

giláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi. Unde ſuprà.

DIc, quæſo, num & hoc ignorántis eſt? nam, ſi quóniam nec Fílium ſcire dictum eſt, ignoráre ipſum affirmas: quid modò dices, cùm dubitãdo dícere videátur, Quis ígitur fidélis ſervus? An & hoc ipsũ ignoráre confinges? nequáquam: nullus enim niſi mẽte captus id díceret. At qui cauſam de illo dícere póſſumus, de hoc verò nullam. Quid porrò, quando interrogándo dicit, Petre díligis me; neque illud ſciébat? aut quando quærit: Ubi poſuíſtis eum?

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

EGo verò étiam Patrem ita loquéntem invénio. Ipſe enim eſt qui dicit: Adã ubi es? &, Clamor Sodomórũ multiplicátus eſt in me, deſcéndens ígitur vidébo, ſi ſecúndùm clamórem veniéntem ópera fiant: ſi autem non ita, ut cognóſcam. Et álibi: Si fortè audíerint, ſi fortè intelléxerint. Et in Euangélio: Verebúntur fortáſſe Fílium meum. Quæ ómnia verba, quamvis ignoratiónem ſignificent, non ignórans tamen, ſed ut eum decet, diſpénſans ita dicébat.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

DE Adam ergo illo modo quæſívit, ut ad apologíam, hoc eſt, ad dicéndam cauſam peccáti eum indúceret. De Sódomis autem ita locútus eſt, ut nos erudíret, nihil ánteà eſſe determinándum, quàm ad rem ipſam cértiùs pervenirémus. Per Prophétam autem ambíguè loqui vidétur, ne prædíctio inobediéntiam neceſſáriò fácere viderétur. In Euangélio verò oſténdere vóluit, quia reveréri Fílium debuíſſent. Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà.

HOc autem in loco, ne rurſus curióſiùs perſcruténtur, & adhuc, ut, quod rárius eſt, pluris oſténdat. Expénde autem qualem hæc verba ignorántiam ſignificáre poſſunt, ſi quidem à ſe conſtitútum ſuper famíliam ſuam ignoráret. Prætéreà beatíficat quidem eum, (Beátus enim, inquit, ſervus ille;) quis verò ſit, ſiléntio trádidit: quis enim eſt, aut quómodo conſtítuet Dóminus ſuper famíliam ſuam, quem invéniet ſic facién-

ciéntem? Hæc non de pecúniis ſolúmmodò, verùm étiã de verbis, de virtúte, de omni diſpenſatióne ſingulo hómini concéſſa, dicta ſunt.

℟. Amávit. 245. Lect. viii.

HÆc parábola vel ad geréntes, gubernantéſque rempúblicam accommodári poteſt. Docet enim unumquémque ad cõmúnem utilitátem ómnia conférre, quæ ſua ſunt, ſive ſapiéntiam, ſive principátum, ſive quidquid áliud, non ad detriméntum conſervórum, nec ad perditiónem ſuam. Quaprópter utrúmque ab eo flágitat, prudéntiam ſcílicet, atque fidem. Delícta enim ab améntia oríginem habent.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

FIdélem ígitur appéllat, quóniam nihil ex rebus dómini ſibi attríbuit, nec incáſſum quidquam expéndit; prudéntem autem, quia diſpensáre nóverit: opportúnè síquidem utráque re nobis opus eſt, ne ſcílicet, quæ dómini ſunt, ad próprios uſus rapiámus, & ut opportúne ómnia diſpensémus. Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi. Unde ſuprà.

NAm ſi álterum horum abſit, ejus abséntia álterum omníno cláudicat. Si enim fidélis ita ſit, ut non furétur; diſpérdat autem, non neceſſário consúmens impéndio, non parvum id crimen eſt. Si verò è contrário rectè diſpénſet, ſibi verò accúmulet, ingens rurſus hæc culpa. Audiámus étiam, qui pecunióſi ſumus.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

NOn enim doctóribus hæc ſolùm, ſed divítibus étiam dicit, cùm utríſque Dóminus divítias ſuas credíderit, máximas quidem doctóribus, ſed locuplétibus non parvas. Si ergo docéntes majóres divítias séminent, atque diſpérgant; vos autem nullam in minóribus liberalitátem oſtendátis (cur liberalitátem, & non gratitúdinem dixi? non enim veſtra, ſed aliéna tribúitis:) quænam vobis futúra eſt excusátio? ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

SEd ínterim, ántequam de punitióne dicátur, approbáti præmia ſervi quália ſint, audiámus. Amen dico vobis, in ómnibus ſuis conſtítuet eum. Quid hoc honóre majus? quæ orátio hanc dignitátem, hanc beatitúdinẽ áſſequi póterit, cùm

coe-

Digitized by Google

cœlórum cónditor, cui ómnia ſérviunt, hóminem in ómnibus ſuis conſtitútus eſt? Prætéreà & prudéntem eum appellávit, quia novit magna pro parvis perdénda non eſſe; quia moderátè vitam hìc péragens, cœlos conſecútus eſt.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vigiláte, quia neſcítis qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſc.

De Fide, lib. 5. cap. 8.

QUærimus, qua ratióne Dóminus deſignáre moménta nolúerit. Si quærámus, non ignorántiæ inveniémus eſſe, ſed ſapiéntiæ. Nobis enim ſcire non próderat, ut dum certa futúri judícii moménta neſcimus, ſemper tamquam in excúbiis conſtitúti, & in quadam virtútis ſpécula collocáti, peccándi conſuetúdiné declinémus, ne nos inter vítia dies Dómini deprehéndat.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

NOn enim prodeſt ſcire, ſed metúere quod futúrum eſt: ſcriptum eſt enim, Noli alta ſápere, ſed time. Nam ſi diem deſignáſſet expréſsè, uni ætáti hóminum, quæ próxima erat judício: viderétur diſciplínam præſcripsiſſe vivéndi ſuperióris témporis; aut juſtus eſſet remíſſior, aut peccátor ſecúrior. Namque adúlter, niſi quotidiánam pœnam métuat, non poteſt adulterándi cupiditátem desínere.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

PLerúmque enim, quibus incentívum eſt impúnitas, timor tædium eſt. Ideò ergo dixi, quòd ſcire non próderat; imò próderat ignoráre, ut ignorántes timerémus, ut obſervántes emendarémur, ſicut ipſe dixit: Eſtóte paráti, quia neſcítis qua hora Fílius hóminis ventúrus eſt. Namque miles, niſi bellum in mánibus eſſe cognóſcat: præténdere non novit in caſtris.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS

Pontificis.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 11. Nemo lucérnam accéndit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra can-

candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen videant. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epiſc.

Lib. 7. Comment. in Luc. c. 11. poſt initium.

QUia in ſuperióribus Eccléſiam ſynagógæ prætulit, hortátur nos, ut fidem pótiùs noſtram ad Eccléſiam transferámus. Lucérna enim fides eſt, juxta quod ſcriptum eſt: Lucérna pédibus meis verbum tuum, Dómine. Verbum enim Dei fides noſtra eſt: verbum Dei lux eſt. Lucérna eſt fides. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Lucérna autem lucére non poteſt, niſi aliúnde lumen accéperit. ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

HÆc eſt lucérna quæ accénditur, virtus ſcílicet noſtræ mentis & ſenſus, ut drachma illa poſſit, quæ períerat, reperíri. Nemo ergo fidem ſub lege conſtítuat. Lex enim intra menſúram eſt, ultra menſúram grátia: lex obúmbrat, grátia clarificat. Et ídeò nemo fidem ſuam intra menſúram legis inclúdat, ſed ad Eccléſiam cónferat, in qua ſeptifórmis Spíritus relúcet grátia, quam princeps ille Sacerdótum fulgóre ſupérnæ divinitátis illúminat, ne eam legis umbra reſtínguat. ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

DEnique lucérna illa, quam matutínis veſpertiníſque tempóribus, ritu véteri Judæórum, princeps ſacerdótum ſolébat accéndere, velut ſub módio ſita legis evánuit; & civitas illa Jerúſalem, quæ in terris eſt, quæ occídit Prophétas, quaſi in conválle fletus póſita delitéſcit: illa autem Jerúſalem, quæ in cœlo eſt, in qua mílitat fides noſtra, in illo altíſſimo ómnium locáta monte, hoc eſt Chriſto, non poteſt ténebris & ruínis hujus mundi abſcóndi, ſed fulgens candóre ſolis ætérni, luce nos grátiæ ſpiritális illúminat. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen videant. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Lib. 28. Mor. c. 6. circa fin.

QUid per óculum exprímitur, niſi opus ſuum prævéniens cordis inténtio? quæ priùs quàm ſe in actióne exérceat, hoc jam, quod áppetit, contemplátur. Et quid appellatióne cór-

córporis deſignátur, niſi unaquæque áctio, quæ intentiónem ſuam, quaſi intuéntem óculum ſéquitur. Lucérna ítaque córporis eſt óculus, quia per bonæ intentiónis rádium mérita illuſtrántur actiónis.

℟. Amávit. 245. Lect. viii.

ET ſi óculus tuus ſimplex fúerit, totum corpus tuum lúcidum erit: quia ſi rectè inténdimus per ſimplicitátem cogitatiónis, bonum opus efficitur, etiámſi minus bonum eſſe videátur. Et ſi óculus tuus nequam fúerit, totum corpus tuum tenebróſum erit: quia, cùm pervérſa intentióne quid vel rectum ágitur, etſi ſplendére coram homínibus cérnitur, apud exámen tamen intérni Júdicis obſcurátur. Unde & rectè ſubjúngitur: Vide ergo, ne lumen, quod in te eſt, ténebræ ſint: ſi lumen, quod in te eſt, ténebræ ſunt, ipſæ ténebræ quantæ erunt? ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

QUia ſi hoc, quod benè nos ágere crédimus, ex mala intentióne fuſcámus, quanta ipſa mala ſunt, quæ mala eſſe, étiam cùm ágimus, non ignorámus? etſi ibi nil cérnimus, ubi quaſi diſcretiónis lumen tenémus, qua cæcitáte in illa offéndimus, quæ ſine diſcretióne perpetrámus. Vigilánti ígitur cura per cuncta ópera inténtio nobis noſtra penſánda eſt, ut nihil temporále in his, quæ agit, áppetat, totam ſe in ſoliditáte æternitátis figat, ne ſi extra fundaméntum actiónis noſtræ fábrica pónitur, terra dehiſcénte ſolvátur. Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De Sermone Domini in monte, lib. 1. can. 6.

QUid putámus, ita eſſe dictum, Sub módio, ut occultátio tantùm lucérnæ accipiénda ſit, tamquam ſi díceret, Nemo accéndit lucérnam, & occúltat illam? An áliquid étiam módius ſignificat, ut hoc ſit pónere lucérnam ſub módio, ſuperióra fácere córporis cómmoda, quàm prædicatiónem veritátis; ut ídeò quiſque veritátem non prædicet, dum timet ne áliquid in rebus corporálibus & temporálibus moléſtiæ patiátur. ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

ET benè módius dícitur, ſive propter retributiónem mensúræ; quia ea quiſque récipit, quæ geſſit in córpore; ut illic, inquit Apóſtolus, recípiat unuſquíſque quæ geſſit in córpore. Sive quóniam temporália bona, quæ córpore peragúntur, certa diérum mensúra & inchoántur & tránſeunt, quam fortáſſe ſignificat módius; ætérna verò & ſpiritália nullo tali fine coercéntur; non enim ad mensúram dat Deus ſpíritum. Sub módio ergo lucérnam ponit quiſquis lucem bonæ doctrínæ cómmodis temporálibus obſcúrat & tegit. ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

SUper candelábrum autem, qui corpus ſuum miniſtério Dei súbjicit, ut ſupérior ſit prædicátio veritátis, & inférior sérvitus córporis: per ipſam tamen córporis ſervitútem excelléntior lúceat doctrína, quæ per officia corporália, ideſt, per vocem, & linguam, & céteros córporis motus in bonis opéribus inſinuátur diſcéntibus. Super candelábrum ergo ponit lucérnam, cùm dicit Apóſtolus: Non ſic pugno tamquam áerem cædens, ſed caſtígo corpus meum, ne fortè áliis prædicans, ipſe réprobus invéniar. Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndũ Lucam. Lect. vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epíſc.

De Sermone Domini in monte, lib. 2. c. 3.

SI óculus tuus ſimplex fúerit, totum corpus tuũ lúcidũ erit. Qui locus ſic intelligẽdus eſt, ut novérimus, ómnia ópera noſtra tunc eſſe munda, & placére in conſpéctu Dei, ſi fiant símplici corde, ideſt, intentióne ſupérna, fine illo charitátis; quia & plenitúdo legis cháritas. Oculum ergo hìc accípere debémus ipſam intentiónem, qua fácimus quidquid fácimus; quæ ſi munda fúerit & recta, & illud aſpíciens quod aſpiciéndum eſt, ómnia ópera noſtra quæ ſecúndùm eam operámur, necéſſe eſt bona ſint: quæ ómnia ópera, totũ corpus appellávit. ℟. Amávit. 245. Lectio viii.

NOn ergo quid quiſque fáciat, ſed quo ánimo fáciat, conſiderándum eſt: Hoc eſt enim lumẽ in nobis: quia hoc nobis maniféſtum eſt, bono ánimo nos fácere quod fácimus. Omne enim

quod

quod manifeſtátur, lumen eſt: nam ipſa facta, quæ ad hóminum ſocietátem à nobis procédunt, incértum habent éxitũ, & ídeo ténebras eas vocávit. Itaque ſi bono ánimo feci quod mihi, cùm fácerem, notum erat, & ídeò lumen vocátur; illuminátur étiam factum meum, qualemcúmque éxitum habúerit: ſi autem malo ánimo feci étiam ipſum lumen, ténebræ ſunt. Lumen enim dícitur, quia novit quiſque quo ánimo fáciat: ſed ipſum lumen ténebræ ſunt, quia ad inferióra declinátur intẽtio. ℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

SI ergo lumen, quod in te eſt, ténebræ ſunt, ipſæ ténebræ quantæ erunt? Hoc eſt, ſi ipſa cordis inténtio, qua facis quod facis, quæ tibi nota eſt, ſordidátur appetítu rerum temporálium, atque cæcátur; quantò magis ipſum factum, cujus incértus eſt éxitus, sórdidum & tenebróſum eſt? Quia etſi benè alícui provéniat quod tu non recta & munda intentióne facis, quómodo tu féceris, tibi imputátur, non quómodo illi provénerit. Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía S. Bernárdi Abbát.

Ex Tract. de Præc. & diſpenſ. longè poſt med.

SI óculus tuus fúerit ſimplex, totum corpus tuum lúcidum erit. Ut intérior óculus verè ſimplex ſit, duo illi eſſe árbitror neceſsária, charitátem in intentióne, & in electióne veritátem. Nam ſi bonum quidem díligat, ſed verum non éligat, habet quidem zelum Dei, ſed non ſecúndùm ſciéntiam. Et néſcio quemádmodum judício veritátis vera eſſe poſſit cum falſitáte ſimplícitas. Volens dénique ad veram diſcípulos inſtrúere ſimplicitátem magíſtra Véritas; Eſtóte, inquit, prudéntes ſicut ſerpéntes, & símplices ſicut colúmbæ. Præmíſit prudéntiam, ſine qua néminem ſatis eſſe poſſe símplicẽ ſciret. ℟. Amávit. 245. Lectio viii.

QUómodo dénique verè ſimplex erit óculus cum ignorántia veritátis? aut verò vera poteſt dici ſimplícitas, quam ſimplex ignórat véritas? Scriptum eſt enim: Ignórans ignorábitur. Céterùm ſicut óculum símplicem duo iſta fáciunt bona, amor boni, & cognítio veri: ſic nequam ócu-

óculum duo è regióne mala conſtitúunt; cæcitas, qua fit ut veritátem non agnóſcat; & pervérſitas, qua fit ut díligat iniquitátem. Secúndùm hoc duplex malum, & illud item géminum bonum, quadrifáriàm dividámus óculum cordis, in bonum, & meliórem; in malum, & pejórem.

℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

ALius eſt ítaque pius óculus, non quidem fállere promptus, ſed tamen falli pronus, de quo Prophéta, Ephraim, inquit, quaſi colúmba ſedúcta, non habens cor. Alius is, quem Dóminus símplicem dicit, tam nec fállere fácilis, quàm nec falli: de quo & Apóſtoli docéntur, cùm eis dícitur, Eſtóte prudéntes ſicut ſerpéntes, & símplices ſicut colúmbæ. Et item álius eſt óculus ſimplíciter malus, fallens útique libénter, ſed non fácilè falſus: qualem proféctò habent illi, qui ore Domínico aſtruúntur prudentióres eſſe filiis lucis in generatióne ſua. Et álius, quem nequam eſſe definímus, quia ſit duplíciter malus, cui quippe & malítia parit ignorántiam, & ignorántia malitiam óperit, ita ut ſæpè néſciens & malum quod vult non fáciat, & bonum fáciat quod non vult. Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndũ Lucã. Lect. vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comm. in Luc. cap. 50.

DE ſe ipſo Dóminus hęc lóquitur, oſténdens, etſi ſuprà díxerit, nullum generatióni nequam niſi ſignum Jonæ dandum, nequáquam tamen lucis ſuæ claritátem fidélibus occultándã. Ipſe quippe lucérnam accéndit, qui teſtam humánæ natúræ flamma ſuæ divinitátis implévit. Quam proféctò lucérnam nec credéntibus abſcóndere, nec módio ſuppónere, hoc eſt, ſub menſúra legis inclúdere, vel ultra unius Judææ Gentis términos vóluit cohibére: ſed ſupra candelábrum, inquit, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

CAndelábrum Eccléſiã dicit, cui lucérnam ſuperpóſuit: quia noſtris in frontibus fidem ſuæ incarnatiónis adfixit; ut, qui Eccléſiam fidéliter ingredi volúerint, lumen veritátis palàm

làm queant intuéri. Qua ſenténtia Judæórum quoque Próceres condémnat, qui ſigna quæréntes extériùs, apértam lucis jánuam nolúerint intráre credéndo. Dénique præcipit, ne ópera tantúmmodò, ſed & cogitatiónes, & ipſas étiam cordis intentiónes mundáre & caſtigáre memínerint.

℟. Sint lumbi 245. Lect. ix.

LUcérna córporis tui eſt óculus tuus. Corpus quippe dicit ópera quæ palàm cunctis appárent, óculum verò ipſam mentis intentiónem, qua operátur, & de cujus mérito eádem ópera, lucis an tenebrárum ſint ópera, diſcernúntur; ſicut ipſe conſequénter expóſuit, dicens: Si óculus tuus fúerit ſimplex, totum corpus tuum lúcidum erit. Si, inquit, pura rectáque intentióne, quę potes, ágere bona ſtudúeris, lucis proféctò ſunt ópera quæ facis, etiámſi coram homínibus imperfectiónis áliquid habére videántur: quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyt. Unde ſuprà.

SI autem nequam fúerit, étiam corpus tuum tenebróſum erit. Si autem pervérſa eſt inténtio quæ præcédit, pravum eſt omne opus quod ſéquitur, quamvis rectum eſſe videátur. Vide ergo, ne lumen, quod in te eſt, ténebræ ſint: hoc eſt, ne ipſa cordis inténtio, quæ lumen eſt ánimæ, vitiórum calígine fuſcétur, ſédula diſcretióne perpénde. ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

JUxta quod álibi præcípitur: Omni cuſtódia ſerva tuum cor, quóniam ex ipſo vita procédit. Si ergo corpus tuum totum lúcidum fúerit, non habens áliquam partem tenebrárum, erit lúcidum totum. Totum corpus noſtrum ómnia noſtra ópera dicit: quia & Apóſtolus membra noſtra núncupat quædam ópera, quæ ímprobat, & mortificánda præcipit, dicens: Mortificáte ergo membra veſtra, quæ ſunt ſuper terram, fornicatiónem, immundítiam, libídinem, & cétera tália.

℟. Sint lumbi. 245. Lect. ix.

SI ígitur ipſe bonum bona intentióne patráveris, non habens in tua conſciéntia áliquam partem tenebró-

bróſæ cogitatiónis, etiámſi contígerit áliquem proximórum tua bona actióne nocéri, verbi grátia, aut de pecúnia, quam à te índigens & petens accéperat, fácere, vel pati áliquid mali, aut de verbo exhortatiónis, quo errántem corrígere volébas, fortè perniciósiùs erráre; tu tamen pro tuo símplici & lúcido corde, & hìc & in futúro lucis grátia donáberis. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nemo lucérnam accéndit, & in abſcóndito ponit, neque ſub módio, ſed ſupra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

In Matth. Homilia 21. circa medium.

LUcérna córporis tui eſt óculus tuus. Quod óculus córpori, hoc intelléctus eſt ánimæ. Ut enim nequáquam óptes auro ornári, veſte sérica cónſpici, ſi ſit óculis tibi caréndum, ſed horum proculdúbio ſanitátem deſiderabiliórem rebus ómnibus judicáres; quæ ſi tibi certè depéreat, nihil te jam tota vita deléctat: quantò magis pro óculis debes mentis efficere? Sicut enim poſtquam corporálium oculórum lumen extínctum eſt, ómnia jam membra in miséria versántur ac ténebris, ita étiam mente cæcáta, innúmeris prorſus malis hóminum vita cumulátur.

℟. Amávit. 245. Lectio viii.

QUemádmodum ígitur in córpore hoc máximè providémus, ut óculos habeámus incólumes; ſic étiam in ánima intelléctus conſervémus ſalútem? Si verò cæcámus iſtum, quo áliis quoque debémus lumen inférre, unde jã ipſi potérimus aſpícere? Sicut enim qui caput ipſum fontis obſtrúxit, totum ſimul exſiccávit & flúvium: ſic étiam qui óculum mentis ténebris obdúxit, omnes quoque vitę iſtíus actus una confuſióne cæcávit. Propter quod ait: Si lumen, quod in te eſt, ténebræ ſunt, ipſæ ténebræ quantæ erunt? ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

QUando enim lucérna extínguitur, quando gubernátor mérgitur, quando dux ipſe cápitur, quę tandem obediéntibus ſupérerit ſpes ſalútis? Proptéreà nunc quidem omíſit dícere eas quæ divítiis tendúntur, inſídias, lites vidélicet ac pugnas: ſed ponens his ómnibus ſævióra, & quæ abſque dúbio ſemper áccidũt, à malígna

Digitized by Google

ligna concupiſcéntia líberat audiéntes. Etenim multò horribílius eſt mentem huic ægritúdini mancipáre, quàm cárceris ſqualóre maceràri. Dedit enim nobis intelléctū Deus, ut ignorántiam fugémus è méntibus, ut rectum teneámus juſtúmque judícium. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Euang. Marci, cap. 13. Vidéte, vigiláte, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Marcum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vidéte, vigiláte, & oráte: neſcítis enim quando tempus ſit. Et réliqua.

Homilía ſancti Petri Chryſólogi. Ex Sermone 24.

SEmper & ad ómnia vigílias eſſe ſalutáres, nullus ignórat: quia revéra plus vigiláre, plus vívere eſt. Nam quid tam morti símile, quàm dormiéntis aſpéctus? quid tam vita plenum, quàm forma vigilántis? Indulgéndum ſomno eſt, ut corpus réparet, non resólvat; & vires révocet, non enérvet. Semper ergo ad ómnia vigílias eſſe ſalutáres, nullus ignórat. Quæ ars, quod opus, quod tempus, quæ poteſtas, quod officium, non vitæ lucra lucubratióne perquírit? ℟. Amávit. 245.

Lectio viii.

HInc eſt, quòd Rex in procínctu pérvigil, cállidi hoſtis præcavet & evítat insídias. Tunc in caſtris miles ſuperveniéntes noctúrnos ímpetus cauta pernoctatióne propéllit. Sic nauta vigilándo diffúſi itíneris incértas vias intrat, & calles tranſit ínvios, & veſtígio furtívo ad lucróſi portus votívam pérvenit manſiónem. Hinc paſtor adjúngit noctes diébus, & totum ſibi tempus dénegat dormiéndi, ne qua lupis, ſuffragánte ſomno, graſsándi in gregem præbeátur occáſio. ℟. Sint lumbi. 245.

Lectio ix.

SIc viátor ſolers per auras noctis æſtus ſolis prævenit, actúmque diem prævidéntiùs députat manſióni. Hoc Prophéta ſciens, non die ſolo, ſed & nocte tota clamábat ad Dóminum: Dómine Deus ſalútis meæ, in die clamávi, & nocte coram te. Quid plura? Ipſe Dóminus pernóctat in oratióne Dei; ut antè nos oratióne líberet, quàm rédimat paſſióne. Et, ſi pro ſervis Dóminus vígilat méritò pro ſe ipſis ſervos vigiláre ſic jubet. Te Deum laudámus.

In-

Digitized by Google

Infra Octavam legatur in Miſſa, & Offic. Euangelium. **Vigiláte, quia**, &c. cum ſuis Homilìis, de hoc eodem Communi, ſuprà. 351.

In die verò Octava, ut in die Feſto.

INFRA OCTAVAM DOCTORUM.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

In cap. 7. Matth. Homilia 18. poſt initium. Lectio iv.

DEus ita nos diſpóſuit eſſe, ut nec ſtudéntes & laborántes circa ſcriptúras, acquirámus ſalútem ſciéntiæ ſine grátia Dei, ut ne nobis imputémus quod ſcimus: nec tamen grátiam acquirámus, niſi ſtuduérimus, & laboravérimus circa Scriptúras, ne donum Dei detur negligéntibus. Sicut enim in bello non omnis qui pugnat, vincit; nemo tamen víncere poteſt, niſi pugnáverit: ſic non omnes, qui ſtudent & legunt, acquírunt ſciéntiam ſpirituálem; nemo tamen acquírere poteſt, niſi qui aut ſtudióſus fúerit ad legéndum, aut aſsíduus ad audiéndum.

Lectio v.

ET infidéles quidem, & non timéntes Deum invéniunt ſciéntiam legéndo & ſtudéndo, ſed non illam quæ ex Deo eſt, quæ per Spíritum ſanctum datur: ſed hanc, quæ eſt ex natúra carnáli, quæ per exercitatiónem carnis acquíritur, quam habuérunt étiam gentílium ſtudióſi. Multa enim differéntia eſt inter ſciéntias iſtas. Qui enim oratiónibus non inſtat, nec opéribus bonis, ſed per ſolum ſtúdium lectiónum factus eſt ſciens, quando áliis prædicat, ipſe ſibi non ſentit quod prædicat. Lectio vi.

SEd quando álios docet, ab intus conſciéntia ejus ridet ſibi de verbis ſuis: quia ſciéntia, quæ ex ſolis lectiónibus eſt, ex ore procédit; quæ autem de Spíritu ſancto eſt, de corde profértur: & ídeò ſpirituális ſciéntia non ſolùm dícitur, ſed & ſentítur. Non tantùm in ſcriptúris légitur, ſed ex corde ſuggéritur: & ídeò ſi álios terret, ipſe ámpliùs timet: ſi conſolátur, ipſe méliùs gaudet: & omne quod lóquitur, non tãtùm legit, ſed experiménto probávit. Ideò ergo petámus Deum, & operémur bona, ut non carnálem, ſed ſpirituálem ſciéntiam mereámur.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal eva-

núerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in Matth.

SAl appellántur Apóſtoli & Doctóres: quia per illos univérſum hóminum cónditur genus. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Si doctor erráverit, à quo álio doctóre emendábitur? Ad níhilum valet ultrà, niſi ut mittátur foras, & conculcétur ab homínibus. Exémplum de agricultúra ſumptum eſt. Sal étenim ſicut in cibórum condiméntum, & ad ſiccándas carnes neceſſárium eſt, ita álium uſum non habet. Certè légimus in ſcriptúris, urbes quaſdam ira victórum ſale ſeminátas, ut nullum in ipſis germen orirétur. Lect. viii.

CAveant ergo Doctóres & Epíſcopi, & vídeant poténtes poténter torménta ſuſtinére, nihílque eſſe remédii, ſed majórum ruínam ad tártarum dúcere. Vos eſtis lux mundi. Non poteſt cívitas abſcóndi ſupra montem póſita: neque accéndunt lucérnam, & ponunt eam ſub módio, ſed ſuper candelábrum; ut lúceat ómnibus, qui in domo ſunt. Docet fidúciam prædicándi, ne Apóſtoli abſcondántur ob metum, & ſint símiles lucérnæ ſub módio, ſed tota libertáte ſe prodant: ut quod audiérunt in cubículis, prædicent in tectis.

℟. In médio Eccléſiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus ſpíritu ſapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditátem & exultatiónem theſaurizávit ſuper eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio ix.

NOlíte putáre, quóniam veni sólvere legem, aut Prophétas: non veni sólvere, ſed adimplére. Sive quòd de ſe per álios prophetáta compléverit, ſive quòd ea quæ antè propter infirmitátem audiéntium rúdia, & imperfécta fúerant, ſua prædicatióne compléverit, iram tollens, & vicem taliónis exclúdens, & occúltam in mente concupiſcéntiam damnans. Donec tránſeat cœlum & terra. Promittúntur nobis cœli novi & terra nova, quæ factúrus eſt Dóminus Deus. Si ergo nova creánda ſunt, conſequénter vétera tranſitúra. Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro S. Auguſtini Epíſcopi de Civitáte Dei.

Lib. 18. cap. 41. Lectio iv.

AUctóres noſtri, in quibus non fruſtrà ſacrárum litterárum figitur, & terminátur canon, abſit ut inter ſe áliqua ratióne diſſéntiant: unde non immérito,

Digitized by Google

tò, cùm illa ſcríberent, eis Deum, vel per eos locútum, non pauci in ſcholis atque gymnáſiis litigióſis diſputatiónibus gárruli, ſed in agris atque in úrbibus cum doctis atque indóctis tot tantíque pópuli credidérunt. Ipſi ſanè pauci eſſe debuérunt, ne multitúdine viléſceret quod charum religióne eſſe oportéret; nec tamen ita pauci, ut eórum non ſit miránda conſénſio. Lectio v.

NEque enim in multitúdine philoſophórum, qui labóre étiam litterário monuménta ſuórum dógmatum reliquérunt, fácilè quis invénerit, inter quos cuncta, quæ ſensére, convéniant; quod oſténdere hoc ópere longum eſt. Ubi etſi áliqua vera dicebántur, eádem licéntia dicebántur & falſa prorſus, ut non fruſtrà talis cívitas myſticum vocábulum Babylónis accéperit. Bábylon quippe interpretátur Confúſio, quod nos jam dixíſſe meminimus. Non intereſt diáboli regis ejus, quàm contráriis inter ſe rixéntur erróribus, quos méritò multæ variæque impietátis páriter póſſidet. Lectio vi.

AT verò gens, pópulus, cívitas, reſpública, Iſraelítæ, quibus crédita ſunt elóquia Dei, nullo modo pſeudoprophétas cum veris Prophétis pari licéntia confudérunt, ſed concórdes inter ſe, atque in nullo diſſentiéntes, ſacrárum litterárum veráces ab eis agnoſcebántur & tenebántur auctóres. Ipſi eis erant philóſophi, hoc eſt amatóres ſapiéntiæ, ipſi ſapiéntes, ipſi Theólogi, ipſi Prophétæ, ipſi Doctóres probitátis atque pietátis. Quicúmque ſecúndùm illos ſápuit, & vixit, non ſecúndùm hómines, ſed ſecúndùm Deum, qui per eos locútus eſt, ſápuit & vixit.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíſcopi.

Comment. in Matth. can. 4. poſt initium.

VOs eſtis ſal terræ: quòd ſi ſal infatuátum fúerit, ad níhilum valet id quod ſaliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum eſt. Quómodo ergo Apóſtolos ſal terræ nuncupávit? Sed propríetas eſt quæréndà dictórum, quam & Apoſtolórum officium, & ipsíus ſalis natúra monſtrábit. Sal eſt in ſe uno cóntinens aquæ & ignis eleméntum, & hoc ex duóbus eſt unum. Lectio viii.

HIc ígitur in omnem uſum humáni géneris

Digitized by Google

effèctus incorruptióne corpóribus, quibus fúerit aſpérſus, impértit, & ad omnem ſenſum condíti ſapóris aptíſſimus eſt. Apóſtoli autem ſunt rerum cœléſtium prædicatóres, & æternitátis velut ſatóres, immortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum ſermo aſpérſus fúerit, conferéntes. Méritò ígitur ſal terræ nuncupáti ſunt, per doctrínæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reſervántes. ℟. In médio. 266.

Lectio ix.

SEd natúra ſalis ſemper éadem eſt, nec immutári umquam poteſt. Verùm quia converſióni homo súbjacet, & ſolus beátus, qui uſque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánſerit: ídeò eos ſal terræ nuncupátos monet in tráditæ ſibi poteſtátis virtúte persíſtere, ne infatuáti nihil sáliant, & ipſi, ſenſu accépti ſapóris amíſſo, vivificáre corrúpta non poſſint, & projécti de Eccléſiæ promptuáriis, cum his quos ſalíerint, pédibus incedéntium proterántur.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitióne S. Auguſtíni Epíſcopi in Epíſtolam primam B. Joánnis.

Tract. 3. cap. fin. Lectio iv.

NOn habétis neceſſitátem, ut áliquis vos dóceat, quia únctio ipsíus docet vos de ómnibus. Quid ergo nos fácimus, fratres, quia docémus vos? Si únctio ejus docet vos de ómnibus, quaſi nos ſine cauſa laborámus. Et ut quid tantum clamámus? Dimittámus vos unctióni illíus, & dóceat vos únctio ipsíus. Sed modò mihi fácio quæſtiónem, & illi ipſi Apóſtolo fácio: dignétur audíre párvulum quæréntem à ſe. Ipſi Joánni dico: Unctiónem habébant, quibus loquebáris? Tu dixíſti, quia únctio ipsíus docet vos de ómnibus: ut quid talem Epíſtolam fecíſti? quid illos tu docébas? quid inſtruébas? quid ædificábas?

Lectio v.

JAm hìc vidéte magnum ſacraméntum, fratres. Sonus verbórum noſtrórum aures pércutit, magíſter intus eſt. Nolíte putáre, quemquam hóminem áliquid díſcere ab hómine. Admonére póſſumus per ſtrépitum vocis noſtræ: ſi non ſit intus qui dóceat, inánis fit ſtrépitus noſter. Magiſtéria forínſecùs, adjutória quædam ſunt & admonitiónes. Cáthedram in cœlo habet qui corda docet. De Dómino dico. Proptéreà ait & ipſe in Euangélio: Nolíte vobis dícere magíſtrum in terra: unus eſt magíſter veſter Chriſtus. Ipſe vobis ergo intus loquátur, quando

nemo

nemo hóminum illic eſt: quia etſi áliquis eſt à látere tuo, nullus eſt in corde tuo. Chriſtus ſit in corde.

Lectio ix.

SIc ſunt iſta verba, fratres, quæ forínſecùs dícimus, quómodo eſt agrícola ad árborem: forínſecùs operátur, ádhibet aquam, & diligéntiam cultúræ. Quælibet forínſecùs adhíbeat, numquìd poma format? numquid nuditátem lignórum veſtit umbra foliórum? numquid tale áliquid intrínſecùs agit? Sed quis agit hoc? Audíte agrícolam Apóſtolum, vidéte quid ſumus, & audíte magíſtrum interiórem: Ego plantávi, Apóllo rigávit, ſed Deus increméntum dedit. Hoc ergo vobis dícimus: ſive plantémus, ſive rigémus loquéndo, non ſumus áliquid, ſed ille qui increméntum dat, Deus, ideſt, únctio illíus, qui docet vos de ómnibus.

In tertio Nocturno.

Quarta die infra Octavam S. Joannis Chryſoſtomi legatur Homilia S. Auguſtini. Oſténdit Dóminus, &c. ut in Breviar. de Communi Doctorum: infra Octavam vero aliorum Doctorum legantur ſequentes Lectiones.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 15. in Matth. ſub medium.

ATténdite quid díxerit: Vos eſtis ſal terræ: per quod oſténdit, quàm neceſſáriò iſta præcípiat. Non enim de veſtra, inquit, tantúmmodò vita, ſed de univérſo orbe vobis rátio reddénda eſt. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, ſicut mittébam Prophétas: ſed ad omnem terram prorſus ac mare, totúmque mundum, & hunc váriis crimínibus oppréſſum.

Lectio viii.

DIcéndo enim, Vos eſtis ſal terræ: oſténdit univérſam hóminum infatuátam eſſe natúram, & peccatórum vi corrúptam: & idcircò illas ab eis virtútes requírit, quæ máximè ad multórum ſalútem procurándam neceſſáriæ ſunt atque útiles. Nam qui manſuétus eſt ac modéſtus, & miſéricors & juſtus, non intra ſe tantúmmodò hæc rectè facta conclúdit, verùm in aliórum quoque utilitátem præclároſ hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo eſt atque pacíficus, & perſecutiónem

Digitized by Google

pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam inſtítuit.

℟. In médio. 267. Lectio ix.

NE ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos eſſe certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam eſſe ratiónem, Vos eſtis ſal terræ. Quid ígitur? Ipſi ne putrefácta medicáti ſunt? Nequáquam: neque enim fieri poteſt, ut ea quæ jam corrúpta ſunt, ſalis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, ſed antè renováta, ſibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aſpergébant ſale, & in ea novitáte conſervábant, quam à Dómino ſuſcéperant. Liberáre quippe à putrédine peccatórum, Chriſti virtútis eſt: ut autem ad illam iterùm non revertántur, Apoſtolórum curæ eſt ac labóris.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Gregorii Papæ, Qui poſt Orionas, &c. ut in Breviario, de Communi Doctorum.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Homil. 17. in Lucæ 10. ante medium.

COnſiderándum nobis eſt, ut qui una eadémque exhortatiónis voce non ſúfficit ſimul cunctos admonére, ſtúdeat ſíngulos, in quantum valet, inſtrúere, privátis locutiónibus ædificáre. Debémus namque penſáre continuò quod ſanctis Apóſtolis dícitur, & per Apóſtolos nobis: Vos eſtis ſal terræ. Si ergo ſal ſumus, condíre mentes fidélium debémus. Vos ígitur qui paſtóres eſtis, penſáte quia Dei animália páſcitis: de quibus proféctò animálibus Deo per Pſalmíſtam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Lectio viii.

ET ſæpè vidémus, quòd petra ſalis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem ſalis petra lámbere débeant, & melioári. Quaſi ergo inter bruta animália petra ſalis, debet eſſe ſacérdos in pópulis. Curáre namque ſacerdótem necéſſe eſt quæ ſíngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut quiſquis ſacerdóti júngitur, quaſi ex ſalis tactu, ætérnæ vitæ ſapóre condiátur. Sal étenim terræ non ſumus, ſi corda audiéntium non condímus: quod proféctò condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiónis verbum non

Digitized by Google

non ſubtrahit. Sed tunc verè áliis recta prædicámus, ſi dicta rebus & exémplis oſténdimus.

℟. In médio. 266. Lectio ix.

NUllum puto, fratres chariſſimi, ab áliis majus præjudícium, quàm à ſacerdótibus tólerat Deus: quando eos, quos ad aliórum correctiónem póſuit, dare de ſe exémpla pravitátis cernit: quando ipſi peccámus, qui compéſcere peccáta debúimus: nulla animárũ lucra quærimus, ad noſtra quotídie ſtúdia vacámus, terréna concupíſcimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipſo quo céteris præláti ſumus, ad agénda quælibet majórem licéntiam habémus, ſuſcéptæ benedictiónis miniſtérium vértimus ad ambitiónis arguméntum: Dei cauſam relínquimus, ad terréna negótia vacámus: locum ſanctitátis accípimus, & terrénis áctibus implicámur. Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro Morálium ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 9. cap. 6. Lectio iv.

HInc namque per Daniélem dícitur: Pertranſíbunt plúrimi, & múltiplex erit ſciéntia. Hinc Joánni in prióri parte revelatiónis Angelus dicit: Signa quæ locúta ſunt ſeptem tonítrua. Cui tamen in ejúſdem revelatiónis término præcépit dicens: Ne ſignáveris verba prophetíæ libri hujus. Pars quippe revelatiónis antérior ſignári præcípitur, términus prohibétur: quia quidquid in ſanctæ Eccléſiæ inítiis látuit, finis quotídie oſténdit. Nonnúlli verò à Græca líttera, quæ Ypſilon dícitur, Hyadas nuncupátas arbitrántur. Quod ſi ita eſt, ſignificatióni, quam díximus, contrárium non eſt.

Lectio v.

DOctóres enim his ſtellis non inconveniénter expréſſi ſunt, quæ à lítteris nomen trahunt. Sed quamvis Hyades ab ejúſdem lítteræ viſióne non diſcrepent; certum tamen eſt, quia hyetos Imber dícitur, eò quòd exórtæ plúvias appórtant. Vir ígitur ſanctus redemptiónis noſtræ órdinem contemplátus admirétur, atque admírans exclámet, dicens: Qui exténdit cœlos ſolus, & gráditur ſuper fluctus maris; qui facit Arctúrum, & Oríonas, & Hyadas.

Lectio vi.

EXténſis étenim cœlis, Dóminus formávit Arctúrum: quia in honórem dedúctis Apóſtolis, in cœléſti converſatióne fundávit Eccléſiam. Formáto quoque Arctúro fecit Oríonas; quia roboráta fide universális Eccléſiæ, contra procéllas

mundi édidit mártyres. Editis quoque Oriónibus prótulit Hyadas; quia convaleſcéntibus contra advérſa martyribus, ad infundéndam ariditátem humanórum córdium, doctrínam cóntulit magiſtrórum. Iſti ítaque ſunt aſtrórum ſpiritálium órdines, qui dum ſummis virtútibus éminent, ſemper ex ſupérnis lucent.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, c. 6.

NEque accéndunt lucérnam, & ponunt eam ſub módio. Quid putámus, ita eſſe dictum, Sub módio, ut occultátio tantùm lucérnæ accipiénda ſit, tamquam ſi díceret: Nemo accéndit lucérnam, & occúltat illam? An áliquid étiam módius ſignificat, ut hoc ſit pónere lucérnam ſub módio, ſuperióra fácere córporis cómmoda, quàm prædicatiónem veritátis: ut ídeò quiſque veritátem non prædicet, dum timet ne áliquid in rebus corporálibus & temporálibus moléſtiæ patiátur? Et benè módius dícitur, ſive propter retributiónem menſúræ, qua quiſque recípiet quæ geſſit in córpore, ſive quóniam temporália bona; quæ córpore peragúntur, certa diérum menſúra & inchoántur & tránſeunt, quam fortáſſe ſígnificat módius.

Lectio viii.

SUb módio ergo lucérnam ponit quiſquis lucem bonæ doctrínæ cómmodis temporálibus obſcúrat & tegit. Super candelábrum autem, qui corpus ſuum miniſtério Dei súbjicit, ut ſupérior ſit prædicátio veritátis, & inférior sérvitus córporis. Per ipſam tamen córporis ſervitútem excelléntior lúceat doctrína, quæ per officia corporália, id eſt, per vocem, & linguam, & céteros córporis motus in bonis opéribus inſinuátur étiam diſcéntibus. ℟. In médio Eccléſiæ. 266.

Lectio ix.

SUper candelábrum ergo ponit lucérnam, cùm dicit Apóſtolus: Non ſic pugno tamquam áerem cædens, ſed caſtígo corpus meum, & ſervitúti ſubjício, ne fortè áliis prædicans, ipſe réprobus invéniar. Quod verò ait, Ut lúceat ómnibus qui in domo ſunt: domum puto dictam habitatiónem hóminum, ideſt, ipſum mundum, propter id quod ſupériùs ait, Vos eſtis lumen mundi: aut, ſi domum quiſque vult accípere Ec-

Digitized by Google

Eccléſiam; nec hoc eſt abſúrdum.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epíſcopi.

Ser. 3. de Verb. Domini in Matth. Lectio iv.

CUm nobis pro officio cómpetat dícere, vobis autem convéniat pro devotióne audíre, quid tam neceſſárium tamque pértinens póterit utríſque contíngere, quàm ut quod religióſè dícitur, & devótè audítur, obséquiis competéntibus teneátur? Nam ſi religióſa non tacére lucrum eſt, tacére diſpéndium; quantò ítaque potióra lucra potúerint provenire, cùm operatiónis efféctu monſtrátur quidquid magiſtériis cœléſtibus & díſcitur, & tenétur? Par étenim cauſa, & docéntem & audiéntem conſtríngit, ut utriúſque proféſſio factórum teſtificatióne ſignétur. Lectio v.

ET quamvis diſsímile ſit doctóris dicentíſque officium, tamen utriúſque debet ſanctárum legum obſéquium: ut jungántur factis qui ſeparántur officiis; copuléntur ópere, qui divérſi ſunt nómine; & quos vocábula ab ínvicem séparant, eos obſervántia præceptórum fidéliter ac devótè conjúngat. Quare ſic fit, ut utriúſque divérſus ſit actus, ſed obſervántiæ par ſit neceſſárius in utríſque efféctus, ut factórum in ambóbus conſpíret aſsénſus, quibus divérſus eſt in vocábulis ſonus. Lectio vi.

IN doctóre enim moléſta eſt cauſa, dícere, nec fácere; præcípere, nec obſerváre: in diſcénte verò, audíre velle quod nolit impléte; aures audítui accommodáre, & ab ópere voluntátem avértere. Céterùm qui facit quod docet, & qui quidquid ímperat, complet, máximus in cœléſtibus ſenténtia Dómini declarátur. At verò, qui quod dicit négligit, & qui quod audit contémnit, ſalútis reus exiſtit, qui obſervánda contémpſit, & perícula non vitávit. Amat enim mortem, qui vitæ præcépta non ſervat: & horret vitam, qui peccáta morti débita deſperáta morte frequéntat.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilia 15. in Matth. circa medium.

SI autem ſal evanúerit, in quo ſaliétur? ad níhilum

valet ultrà, niſi ut mittátur foras, & conculcétur ab homínibus. Alii enim, etiámſi ſæpè delínquant, poſſunt tamen ad véniam perveníre: ſi verò hoc magíſter ipſe patiátur, omni ſatisfactióne privábitur, & ſupplícia extréma perſólvet. Ne enim audiéntes, Cùm exprobráverint vobis, & perſecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérſum vos, in médium prodíre formídent, dicit: Quóniam niſi ad iſta fuéritis paráti, fruſtrà étiam prodítis in públicum. Non enim vos opórtet maledícta hóminum timére, ſed laudes: quas ſi audíre cupiátis, tunc verè infatuándi eſtis, atque calcándi.

Lectio viii.

SI verò perſeverábitis, voſmetipſos úndique caſtigántes, & deínde audiéritis mala, gaudéte: hoc enim eſt opus ſalis, laxa quæque úrere atque reſtríngere. Itaque jam neceſſária ſubſéquitur maledíctio, nihil vobis prorſus incómmodans, imò étiam teſtimónium veſtræ pérhibens firmitátis. Si verò illa timéntes, fortitúdinem vobis útilem deſerátis, multò ſævióra patiémini, & malè ſcílicet audiéntes, & contémpti à cunctis atque deſpécti: hoc namque eſt ab ómnibus conculcári. Deínde ad áliud eos ſublímius ducit exémplum: Vos eſtis lux mundi. ℟. In médio Eccléſiæ. 266.

Lectio ix.

ITerùm mundi, non uníus profécto gentis, nec vìginti úrbium, ſed totíus orbis lumen tunc perhibéntur, & lumen intelligíbile, ipsóque ſole fulgéntius, ſicut étiam ſal hoc loco intellígitur ſpiritále. Priùs autem ſal póſuit, deínde lumen: ut diſcat, quantum ſit verbórum uréntium beneficium, quantúmque cómmodum honéſtæ rectæque doctrínæ. Hæc ſiquidem ſtringit ánimos, nec quoquam difflúere permíttit, facítque atténtiùs ad lumen virtútis aſpícere, ad quam, velut apprehénſa manu, pértrahit audiéntes.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epíſc.

Ex Epiſtola 152. tom. 2.

Lectio iv.

SOlicitíſſimè cavéndum eſt in docéndo ſupérbiæ vítium, quod in diſcéndo non ita eſt. Unde ſancta Scriptúra nos ádmonet dicens: Sit omnis homo velox ad audiéndum, tardus autem ad loquéndum; & ille in Pſalmo ait: Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; continuóque ſubjécit, Exultábunt oſſa humiliáta: vidit enim in audiéndo facíllimè ſervári humilitátem, quæ

quæ difficilis eſt in docéndo: quóniam necéſſe eſt, ut doctor hábeat ſuperiórem locum, ubi laborióſum eſt obtinére ne ſubrépat elátio.

In Pſalm. 129. Lectio v.

Ecce enim, fratres mei, dico charitáti veſtræ: lóquimur nos modò ad vos, ut áliquid doceámus vos: quantò méliùs, ſi omnes ſcirémus, & nemo docéret álterum, ut non eſſet álius loquens, álius áudiens; ſed omnes audiéntes unum illum, cui dícitur: Audítui meo dabis gáudium & lætítiam. Unde & ille Joánnes non tam gaudébat quia prædicábat, & quia loquebátur; ſed gaudébat quia audiébat; ait enim: Amícus autem ſponſi ſtat, & audit eum, & gáudio gaudet propter vocem ſponſi. Itaque ibi unuſquíſque probet ſe, non ut loquátur, ſed ut de álio locutiónis officium éxigat. Gáudium autem taciturnitátis intus in voluntáte hábeat, vocem doctrínæ in neceſſitáte.

De Baptiſmo contra Donatiſtas, cap. 5. Lectio vi.

Et plerúmque doctióribus minus áliquid revelátur, ut eórum pátiens & húmilis cháritas, in qua fructus major eſt, comprobétur; vel quómodo téneant unitátem, cùm in rebus obſcurióribus divérſa séntiunt; vel quómodo accípiant veritátem, cùm contra id, quod ſentiébant, declarátum eſſe cognóſcunt. Quorum duórum maniféſtum tenémus unum in beáto Cypriáno: id eſt, quómodo tenúerit unitátem cum eis à quibus divérſum ſentiébat. Hómines enim ſumus: unde áliquid áliter ſápere quàm ſe res habet, humána tentátio eſt. Nimis autem amándo ſenténtiam ſuam, vel invidéndo melióribus uſque ad ſacrilégium perveníre, diabólica præſúmptio eſt: in nullo autem áliter ſápere quàm res ſe habet, Angélica perféctio eſt.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilia 15. in Matth.

Luceat lux veſtra: hoc eſt, plúrima in vobis ſit virtus, ac máximè ingens illíus accendátur ignis, & ineffábile omníno lumen effúlgeat. Quando autem tam magna virtus fúerit & clara, latére non póterit, étiam ſi mille illam contégere velit modis ille qui póſſidet. Benè autem ait, Lumen: nihil eſt, quod ſic hóminē fáciat inſignem

gnem atque conſpícuum, etiámſi magno ámbitu optet latére, ut ſplendor iſte virtútis. Sicut enim ipſo ſole circúmdatus, ita útique clarus effúlget, nec in terram ſolúmmodò rutilátus própriæ virtútis emíttit, ſed ſupra ipſum étiam cœlum próprio fulgóre radiábit.

Lectio viii.

HInc ítaque illos ubériùs conſolátur. Etſi, inquit, maledícta in vos audiéntes dolétis: habétis tamen plúrimos, quos ad amórem atque admiratiónem Dei, veſtro adducátis exémplo. Tunc enim multi erunt omníno mirántes, non útique vos tantùm, ſed per vos étiam Patrem veſtrum. Nec dixit, Deum, ſed Patrem; conferéndæ illis nobilitátis prærogatívam hoc jam nómine largiéndo. Consídera, quantum iſtiúſmodi ſit cómmodum, quantum étiam diſcrimen. Si enim vítiis ſordeámus, étiam ſi nobis nullus obtréctet, érimus ómnibus miſerióres. Si verò virtútibus ſplendére curémus, vel ſi totus mundus contra nos maledíctis volúerit perſonáre, érimus ómnium beatíſſimi, atque ad nos trahémus omnes, qui veníre elégerint ad ſalútem. Omni quidē tuba documénta ſunt óperum clarióra, vitaque munda, ipſa eſt luce fulgéntior. ℟. In médio. 266.

Ex Homil. 16. in Matth. poſt initium. Lectio ix.

NOn veni ſólvere legem, ſed implére. Legem verò non uno tantùm, ſed áltero & tértio implévit modo. Uno quidem, quia nihil ex legítimis ipſe tranſgréſſus eſt: álio verò, quia per nos quoque idípſum facit, quod Paulus ſignificándo dicébat: Quóniam finis legis Chriſtus ad juſtítiam omni credénti. Quod enim illa per lítteram non pótuit, hoc per fidem ipſe confécit. Si verò áliquis diligénter exáminet, álium quoque tértium modum implétæ ab eo legis invéniet. Quem verò iſtum? Ipſa útique præcépta, quæ erat datúrus: non enim intéritus priórum, ſed augméntum pótiùs & compleméntum erant ea quæ dicebántur à Chriſto. Illíus quippe ſenténtiæ, qua dícitur, Non occídes, non interémptio, ſed adimplétio magis atque munítio eſt, dícere, Non iraſcáris; omniúmque ſimiliter ceterórum.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno, Tres Lect. S. Joannis Chryſoſt. Beáti N. d.es, &c. ut in Brev. de Communi Confeſſ. non

non Pont. Quòd ſi lectæ ſint in die Feſto, legantur hodie ſequentes.

Sermo S. Joánnis Chrysóſt.

Serm. de Mart. quod aut imitandi ſunt, aut non laudandi, tom. 3. Lectio iv.

QUi Sanctórum mérita religióſa charitáte mirátur, quique juſtórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores ſanctos atque juſtítiam imitétur: quóniam quem deléctat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa cultum Dei obséquium. Quare aut imitári debet, ſi laudat: aut laudáre non debet, ſi imitàri detréctat: ut qui álium laudat, laudábilem ſe reddat: & qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipſe vitæ ſanctitáte reddátur. Nam ſi proptéreà juſtos fideléſque diligimus, quòd in ipſis juſtítiam fidémque ſuſpícimus; póſſumus nos quoque eſſe quod ſunt, ſi faciámus ipſi quod fáciunt. ℟. Honéſtum fecit illum Dóminus, & cuſtodívit eum ab inimícis, & à ſeductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Juſtum dedúxit Dóminus per vias rectas, & oſténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

NEque enim difficile nobis eſt, quod ab ipſis géritur, imitári, cùm ſine præcedénti exémplo ab antíquis tália geſta conſpícimus: ut non ipſi aliórum æmuli redderéntur, ſed æmulándæ virtútis ſeipſos nobis præbérent exémplum: ut dum nos ex ipſis, & ex nobis álii proficiunt, ſic Chriſtus in ſuis ſemper ſervis in Ecclésia ſãcta laudétur. Unde ab orígine mundi ínnocens Abel occíditur, Enoch Deo placens transfértur, juſtus Noe invenítur, Abraham fidélis probátur, Móyſes manſuétus dignóſcitur, Jeſus caſtus, David lenis, Elías accéptus, Dániel ſanctus, tres púeri victóres reddúntur. ℟. Amávit eum Dóminus, & ornávit eum: ſtolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradíſi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, & ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

APóſtoli diſcípuli Chriſti, credéntium magíſtri habéntur: è quibus erudíti Confeſſóres fortíſſimi pugnant, Mártyres perfécti triúmphant, & Chriſtiáni ſemper exércitus diábolum Deo armáti debéllant. In iſtis ſemper pares virtútes, diſsímiles pugnæ, glorióſæ victóriæ. Unde tu Chriſtiáne delicátus es miles, ſi putas te poſſe ſine pugna víncere, ſine certámine triumpháre. Exere vires, fórtiter dímica, atróciter in prælio

iſto

iſto concérta. Consídera pactum, conditiónem atténde, milítiam noſce: pactum quod ſpopondíſti, conditiónem qua acceſsíſti: milítiam cui nomen dedíſti.

℟. Iſte homo perfécit ómnia, quæ locútus eſt ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi juſtum coram me ex ómnibus Géntibus.

℣. Iſte eſt qui contémpſit vitam mundi, & pervénit ad cœléſtia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Joánnis Chrysóſtomi.

De S. Philogonio, ante med.

Lectio iv.

AD hanc beátam réquiem tránſiit beátus N. quænam ígitur orátio par ſit viri láudibus, quem Deus tam felíci ſorte dignátus eſt? Non eſt ulla. Sed age, dic mihi, num idcircò ſilébimus? & cujus rei grátia convénimus? An dicémus non haud poſſe magnitúdinem geſtórum oratióne cónſequi? Atqui ob hoc ipſum necéſſe eſt dícere, quandóquidem hæc eſt præcípua laudum illíus pars, quòd factis verba æquiparári non poſſint. Nam quorum benefácta natúram étiam ſúperant mortálem, perſpícuum eſt, quòd horum laudes excédunt linguam humánam. Haud tamen ob id aſpernábitur officium noſtrum, quod pro víribus præſtámus, ſed ſuum imitábitur Dóminum: síquidem & ille víduæ duos tantùm óbolos dejiciénti in gazophylácium, non tantùm duórum obolórum mercédem, ſed multò ampliùs réddidit.

℟. Honéſtum. 277.

Lect. v.

PRoínde quamvis noſtræ facultátes exíguæ ſint, minimíque prétii, áttamen, quæ póſſumus, offérimus. Ea licèt non reſpóndeant magnitúdini meritórum ánimæ præclári juſtíque N. tamen hoc ipſum celſitúdinis illíus máximum fúerit arguméntum, quòd nec puſilla repéllat, ſed idem fáciat quod ſolent dívites. Síquidem illi, cùm accéperint à tenúibus exígua, quibus non egent, ſua vicíſſim appónunt, remunerántes eos, qui, quod póterant, obtúlerint. Itidem & hic, cùm accéperit à nobis laudem verbis peráctam, qua nequáquam eget, redonábit nobis per ipſa facta benedictiónem, qua ſemper uti poſſímus. ℟. Amávit. 277.

Lectio vi.

UNde ígitur laudatiónem illíus auſpicábimur? An à magiſtrátu, quem Spíritus illi trádidit grátia? Nam mundáni Magiſtrátus nequáquam poſſunt Chriſtianórum demonſtráre virtútes,

tútes, quin pótiùs frequénter habent accuſatiónem malítiæ. Quam ob cauſam? quóniam & ſolicitúdines amicórum, & circumcurſatiónes, & adulatiónes, aliáque permúlta his fœdióra tales Magiſtrátus ſolent conciliáre. Céterùm ubi Deus ſuo ſuffrágio deſignárit áliquem, incorrúptum ſuffrágium, aliénum ab omni ſuſpicióne judícium, indubitáta fúerit deléCti comprobátio, propter ejus, qui delégit, auctoritátem.

℟. Iſte homo perfécit. 278.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſuprà, paulò pòſt.

Lectio iv.

QUantum autem ſit pietátis arguméntum, quòd Deus illum tanto magiſtrátu dignum judicárit, audi. Chriſtus excitátus à morte, quid dicit Petro? Poſtquam enim illum interrogáſſet, Petre amas me? iſque reſpondíſſet, Tu Dómine ſcis quòd amo te; dicit illi: Si díligis me, paſce oves meas. Hoc autem dicébat, non ſolùm ut nobis certiſſimè declaráret, quantóperè ipſum dilígeret Petrus: verùm étiam, ut palàm fáceret, quantam habéret benevoléntiam erga ſuas oves. Itaque ſi quis volúerit illi commendátus eſſe, curam hábeat óvium illíus, públicam quærat utilitátem, fratrum ſuórum ſalúti proſpíciat. ℟. Honéſtum. 277.

Lectio v.

NUllum enim officium hoc Deo chárius eſt, & ob id alícubi dicit: Simon, Simon, expetívit te Sátanas, ut cribráret te tamquam tríticum, ſed ego rogávi pro te, ne deficiat fides tua. Quid ígitur hujus ſolicitúdinis curæque præmium mihi repéndis? eámdem curam, quam nobis impéndit, repóſcit. Nam & tu, inquit, aliquándo convérſus confirma fratres tuos. Neque prorſus ália res eſt, quæ períndè decláret doceátque quis ſit fidélis & amans Chriſti, quàm ſi fratrum curam agat, proque illórum ſalúte gerat ſolicitúdinē. ℟. Amávit. 277.

Lectio vi.

HÆc omnes áudiant & mónachi, qui móntium occupárunt cacúmina, quique modis ómnibus ſeipſos mundo crucifixérunt, quò pro víribus Eccleſiárum præféctos ádjuvent, horúmque curas léniant précibus, concórdia, charitáte; ſciéntes, quòd niſi modis ómnibus opitulént iis, qui tot perículis objiciúntur, per grátiam Dei, totque negotiórum curas ſúſtinent, quibuſcúmque poſſunt ratiónibus, auxiliéntur, quamquam procul habitántes, & vi-

victus ſors ipſis periiſſet, & tota in ſcópulum impegiſſet ſapiéntia.

℞. Iſte homo. 278.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregorii. Deridétur juſti ſimplícitas, &c. ut in Brev. in hoc eodem Communi. Quòd ſi in die feſto lectæ ſint, earum loco ponantur Lect. S. Joannis Chryſ. Qui Sanctórum mérita, &c. 277.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro Morálium ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 10. c. 16. in c. 12. Job.

Lectio iv.

BEnè juſti ſimplícitas, & lampas eſſe dícitur, & contémpta lampas, quia intériùs lucet; & contémpta, quia extériùs non lucet. Intus ardet flamma charitátis, foris nulla glória reſpléndet decóris. Lucet ergo, & deſpícitur qui flagrans virtútibus, abjéctus æſtimátur. Sed úſquequò lampas iſta contémnitur? úſquequò deſpicábilis habétur? numquid non fulgórem ſuum nullátenus éxerit: & numquam quánta claritáte cándeat, oſténdit? Oſténdit planè; nam prótinus ádditur: Paráta ad tempus ſtatútum. Statútum quippe contémptæ lámpadis tempus, eſt extrémi judícii prædeſtinátus dies, quo juſtus quiſque, qui nunc deſpícitur, quanta poteſtáte fúlgeat demonſtrátur.

℞. Honéſtum. 277. Lect. v.

TUnc enim cum Deo júdices véniunt, qui nunc pro Deo injúſtè judicántur. Tunc eórum lux tantò látiùs émicat, quantò eos nunc manus perſequéntium dúriùs angúſtat. Tunc reprobórum óculis patéſcet, quòd cœléſti poteſtáte ſubníxi ſunt, qui terréna ómnia ſpontè reliquérunt. Unde eléctis Véritas dicit: Vos, qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos ſuper duódecim ſedes, judicántes duódecim tribus Iſrael. Neque enim pluſquam duódecim júdices illa intérni conséſſus cúria non habébit; ſed nimírum duodenário número quántitas univerſitátis exprímitur: quia quiſquis ſtímulo divíni amóris excitátus, hìc poſſéſſa relíquerit, illic procul dúbio culmen judiciáriæ poteſtátis obtinébit.

℞. Amávit. 277. Lect. vi.

HInc eſt enim, quòd de ſanctæ Eccléſiæ ſponſo per Salomónem dícitur: Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum ſenatóribus terræ. Hinc Iſaías ait: Dóminus ad judícium véniet cum ſenióribus pópuli ſui. Hinc eóſdem ſenióres Véritas non jam fámulos,

ſed

ſed amícos denúntiat, dicens: Non jam dicam vos ſervos, ſed amícos meos. Quos Pſalmíſta íntuens, ait: Mihi autem nimis honoráti ſunt amíci tui Deus. Quorum dum celſitúdinem cordis aſpíceret, mundi glóriam qua calce calcárent, prótinus áddidit: Nimis confortátus eſt principátus eórum. Ac ne paucos eſſe crederémus, quos proficere uſque ad ſummam tantæ perfectiónis agnóſcimus; íllicò adjúnxit: Dinumerábo eos, & ſuper arénam multiplicabúntur. Quot ítaque nunc pro amóre veritátis ſeſe libénter humíliant, tot tunc in judício lámpades corúſcant. ℟. Iſte homo. 278.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. de S. Victore.

Lectio iv.

Sancti N. vita, & glória speciális, non tam ad glóriam, quàm ad virtútem próvocat omnes, qui recto ſunt corde. Non recti planè, ſed pervérſi eſt ánimi, antè quærere glóriam, quàm exercére virtútem; & velle coronári, qui legítimè non certáverit. Vanum eſt vobis, inquit, ante lucem ſúrgere. Ita eſt: fruſtrà ad celſitúdinem nítitur glóriæ, qui priùs non cláruit virtúte. Fruſtrà fátuæ vírgines ſponſo óbviàm ſurgunt, quarum lámpades extinguúntur: & ideò fátuæ, quia vácuis gloriántur lampádibus, virtútis óleum non habéntes. ℟. Honéſtum. 277.

Lectio v.

Virtus gradus ad glóriam: virtus, mater glóriæ eſt. Fallax glória, & vana eſt pulchritúdo, quam illa non parturívit. Sola eſt, cui glória jure debétur, & ſecúrè impénditur. Sancto N. nec virtus, nec glória deeſt: ſed quemádmodum ambæ res, & quo órdine in hómine proceſſérunt, id óperæ prétium intuéri. Habémus enim, dilectíſſimi, in vita N. & quod dignè mirémur, & quod ſalúbriter imitémur. Tútiùs ſanè æmulánda ſolidióra, quàm ſublimióra, & quæ magis virtútem redóleant, glóriam minùs. Studeámus proínde móribus conformári, cui in mirabílibus ſimilári, etſi vólumus, non valémus. ℟. Amávit. 277.

Lectio vi.

Æmulémur in viro sóbrium victum, devótum afféctum; æmulémur manſuetúdinem ſpíritus, caſtimóniam córporis, oris cuſtódiam, ánimi puritátem, pónere frænum iræ, & modum linguæ, dormíre párciùs, oráre frequéntiùs, commonére noſmetipſos pſalmis, hymnis, & cánticis ſpirituálibus, diébus júngere no-

Digitized by Google

noctes, & divínis láudibus occupáre; æmulémur charíſmata melióra. Æmulémur, inquam, quòd éxtitit liberális in páuperes, pátiens ad peccántes, benígnus ad omnes. Hoc enim méliùs. In his forma eſt, cui imprimámur: in miráculis glória, à qua reprimámur. Illa lætíficent, iſta ædíficent: móveant illa, iſta promóveant.

℟. Iſte homo. 278.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

GAudéte in Dómino, dilectíſſimi, qui inter contínua ſuæ pietátis benefícia indúlſit hóminem mundo, cujus multi ſalvaréntur exémplo. Iterùm dico gaudéte, quòd factus de médio appropiávit Deo, ut multò plures ejus interceſſióne ſalvéntur. In terris viſus eſt, ut eſſet exémplo: in cœlum levátus eſt, ut ſit patrocínio. Hìc infórmat ad vitam, illic invítat ad glóriam. Factus eſt mediátor ad regnum, qui fuit incitátor ad opus. Bonus mediátor, qui ſibi jam póſtulans nihil, totum in nos transférre desíderat, & ſupplicántis affáctum, & ſupplicatiónis fructum. Quid enim quærat ſibi qui nullíus eget?

℟. Honéſtum. 277.

Lectio v.

HÆc dies glorióſæ migratiónis ejus, dies lætítiæ cordis ejus: exultémus, & lætémur in ea. Introívit in poténtias Dómini, gaudeámus: quia nunc poténtior eſt ad ſalvándum. Hódie N. póſito córpore, tantò alácrior, quantò expedítior penetrávit in ſancta, ſímilis factus in glória Sanctórum. Hódie deſpécto mundo, & mundi príncipe triumpháto, ſupra mundum victor aſcéndit, accípiens de manu Dómini corónam victóriæ. Aſcéndit autem cum imménſa ſupelléctili meritórum, clarus triúmphis, miráculis glorióſus. Sedet veteránus miles, débita jam ſuavitáte & ſecuritáte quiétus: ſecúrus quidem ſibi, ſed noſtri ſolícitus. O venerándam étiam ipſis Angelis ſanctitátem, quam pari ſtúdio, etſi díſpari voluntáte, & mali fúgitant, & frequéntant boni. Nec fácilè díxerim, quid virum áſtruat ſanctiórem, horum favor, aut pavor illórum.

℟. Amávit. 278. Lect. vi.

O Miles emérite, qui Chriſtiánæ milítiæ durís labóribus Angélicæ felicitátis réquiem commutáſti: réſpice ad imbélles & imbecílles commilitónes tuos, qui inter hoſtíles gládios, & ſpiritáles nequítias tuis láudibus occupámur. Quàm pium,

pium, quàm dulce, quàm ſuáve, ò N. in hoc loco afflictiónis, & in hoc córpore mortis te cánere, te cólere, te precári! Nomen tuum, & memoriále tuum; favus diſtillans in lábiis captivórum, mel & lac ſub lingua eórum, qui tui memória delectántur. Eja ergo fortis athléta, dulcis patróne, advocáte fidélis, exúrge in adjutórium nobis; ut & nos de noſtra ereptióne gaudeámus, & tu de plena victória gloriéris. ℟. Iſte homo. 278.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 12. Sint lumbi veſtri præcíncti, &c.

In die feſto habetur Homilia ſancti Gregorii. Sancti Euangélii, fratres, &c. ut in Breviario de Communi Confeſſoris non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 13. in Euangelia.

SEd véniens Dóminus, quid vigilántibus ſervis exhíbeat, audiámus. Amen dico vobis, quòd præcínget ſe, & fáciet illos diſcúmbere, & tránſiens miniſtrábit illis. Præcínget ſe; id eſt, ad retributiónem præparat. Et fáciet illos diſcúmbere; ideſt in ætérna réquie refovéri: diſcúmbere quippe noſtrũ, in regno quiéſcere eſt. Unde rurſus Dóminus dicit: Vénient & recúmbent cum Abraham, Iſaac, & Jacob. Tránſiens autem Dóminus miníſtrat; quia lucis ſuæ illuſtratióne nos sátiat: tranſíre verò dictum eſt, cùm de judício ad regnum redit.

℟. Iſte eſt, qui ante Deum magnas virtútes operátus eſt, & de omni corde ſuo laudávit Dóminum: * Ipſe intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo ſine queréla, verus Dei cultor, ábſtinens ſe ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia ſua. Ipſe intercédat.

Lectio viii.

SEd quid ſi ſervi in prima vigília negligéntes exíſtunt? prima quippe vigília, primævæ ætátis cuſtódia eſt. Sed neque ſic deſperándum eſt, & à bono ópere ceſsándum: nam longanimitátis ſuæ patiéntiam inſínuans Dóminus ſubdit: Et ſi vénerit in ſecúnda vigília, & ſi in tértia vigília vénerit, & ita invénerit, beáti

ſunt

Digitized by Google

ſunt ſervi illi. Prima quippe vigília, primævum tempus eſt, id eſt, pueritia: ſecúnda, adoleſcéntia vel juvéntus, quæ auctoritáte ſacri elóquii unum ſunt, dicénte Salomóne, Lætáre júvenis in adoleſcéntia tua: tértia autem, ſenéctus accípitur.

℞. Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum ſuum, quando revertátur à núptiis. ℣. Vigiláte ergo quia neſcítis, qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

QUi ergo vigiláre in prima vigília nóluit, cuſtódiat vel ſecúndam: ut qui convérti à pravitátibus ſuis in pueritia negléxit, ad vias vitæ ſaltem in témpore juventútis evígilet: & qui in ſecúnda vigiláre nóluit, tértiæ vigíliæ remédia non amittat; ut qui in juventúte ad vias vitæ non vígilat, ſaltem in ſenectúte reſipíſcat. Non eſt jam, quid homo excuſatiónis invéniat. Deus deſpícitur, & expéctat: contémni ſe videt, & révocat, injúriam de contémptu ſuo ſúſcipit, & tamen quandóque reverténtibus étiam præmia promíttit.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

Homilía S. Auguſt. Epíſc.

Serm. 39 de Verbis Domini.

AUdíſtis modò Euangélium, quid monúerit nos, cautos nos fáciens, & volens eſſe expedítos & parátos ad expectándum noviſſima, ut poſt noviſſima, quæ ſunt in hoc ſæculo metuénda, ſuccédat réquies, quæ non habet finem. Beáti, qui partícipes facti fúerint. Erunt autem tunc ſecúri, qui modò non ſunt ſecúri; & iterùm tunc timébunt, qui modò timére nolunt. Ad hanc expectatiónem, & propter hanc ſpem Chriſtiáni facti ſumus. ℞. Iſte eſt. 283.

Lectio viii.

NOnne ſpes noſtra non eſt de hoc ſæculo? Non amémus ſæculum. Ab amóre ſæculi hujus vocáti ſumus, ut áliud ſæculum ſperémus, & diligámus. In hoc abſtinére nos debémus ab ómnibus illícitis concupiſcéntiis, hoc eſt, lumbos accínctos habére debémus, & fervére, & lucére in opéribus bonis, hoc eſt, lucérnas ardéntes in mánibus habére.

Digitized by Google

bére. Dixit enim ipſe Dóminus diſcípulis ſuis álio loco Euangélii: Némo accéndit lucérnam, & ponit eam ſub módio, ſed ſuper candelábrum, ut lúceat ómnibus, qui in domo ſunt.

℞. Sint lumbi. 284. Lect. ix.

ET ut oſténderet unde dicébat, ſubjécit, & ait: Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, ut vídeant bona facta veſtra, & gloríficent Patrem veſtrum qui in cœlis eſt. Lumbos noſtros accínctos eſſe vóluit, & lucérnas ardéntes. Quid eſt, Lumbos accínctos? Declína à malo. Quid eſt lucére? quid eſt lucérnas ardéntes habére? Hoc eſt, Et fac bonum. Quid eſt quod adjúnxit, & ait: Et vos símiles homínibus expectántibus Dóminum ſuum, quando revertátur à núptiis, niſi quod in illo Pſalmo ſéquitur: Inquíre pacem, & perſéquere eam? Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſt. Epiſc.

Unde ſuprà.

HÆc tria, hoc eſt, abſtinéntia à malo, & operátio boni, & ſpes præmii ætérni commemoráta ſunt in Actibus Apoſtolórum, ubi ſcriptum eſt: Quia docébat eos Paulus de continéntia, de juſtítia, & ſpe vitæ ætérnæ. Ad continéntiam pértinet, Sint lumbi veſtri præcíncti. Ad juſtítiam pértinet, Et lucérnæ ardéntes. Ad expectatiónem Dómini pértinet, Quæ eſt ſpes vitæ ætérnæ. Ergo declína à malo, hæc eſt continéntia, hi ſunt lumbi accíncti. Et fac bonum, hæc eſt juſtítia, hæ ſunt lucérnæ ardéntes: Quære pacem, & ſéquere eam: hæc eſt expectátio futúri ſæculi.

℞. Iſte eſt. 283. Lectio viii.

HAbéntes autem iſta præcépta & promíſſa, quid quærimus in terra dies bonos, ubi eos inveníre non póſſumus? Scio enim, quia eos quæritis, quando aut ægrotátis, aut in tribulatiónibus eſtis, quæ abúndant in hoc ſæculo; quóniam quando ætas vergit ad finem, & ſenex plenus eſt querélis & nullis gáudiis; inter omnes tribulatiónes, quibus contéritur genus humánum, non quærunt hómines niſi dies bonos, & vitam volunt longam, quam hìc habére non poſſunt.

℞. Sint lumbi. 284. Lect. ix.

QUid ergo eſt vita hóminis, étiam illa quæ longa dicitur? Audíte, non à me, ſed

ſed mecum ſimul. Ait enim nobis quidam: Veníte filii, audíte me, timórem Dómini docébo vos. En, quam rem vult docére: & cui rei útilis eſt timor Dómini? Séquitur: Quis eſt homo, qui vult vitam, & díligit dies vidére bonos? Reſpondémus omnes, Nos vólumus. Quid séquitur, audiámus: Cóhibe linguam tuam à malo, & lábia tua ne loquántur dolum. Modò dic, Ego. Eja reſpóndeat mihi áliquis: Ego. Et cùm hoc féceris, ſecúrus expécta vitam & dies bonos: quære pacem, & séquere eam; & tunc bona fronte dices Dómino: Feci quod juſsíſti, redde quod promisíſti. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

Homilía ſancti Petri Chrysólogi.

Ex Serm. 24. poſt initium.

NOvus ordo vigiliárum, novus hábitus imperátur, Sint lumbi veſtri præcíncti. Nil de veſtítu, nil de calceaméntis, nil de ipsíus occúrſus apparátu ſervi vígiles admonéntur, ſed tota in præcingéndis lumbis mandátur cura, tota in conſtringéndis lumbis ſtatúitur vis præcépti, áddito lucernárum ſolátio tantùm, ſine quo nec noctis aperítur obſcúritas, nec veniéntis diéi claréſcit aſpéctus. ℟. Iſte eſt. 283. Lectio viii.

CIngulum quidem eſt própriè indícium ſervitútis, quod & diſcúrſus expedítos reddat, & fáciat obſequéntes. Sed dixíſſe ſuffécerat, Eſtóte præcíncti; cur lumbos potiſſimùm nóminat? cur tanta jubéntis reveréntia lumbórum facit magnóperè mentiónem? Quæris, quare? quia in lumbis eſt tota córporis cauſa; ex lumbis tota carnis negótia ſuſcitántur, in lumbis tota eſt humáni lapſus, humánæ fragilitátis occáſio. Inde venit quod virtútis ignáros reddit, éfficit ſegnióres. ℟. Sint lumbi. 284. Lect. ix.

HInc eſt ergo, quòd principáliter Dóminus lumbos noſtros aſtríngi jubet bálteo caſtitátis, & totum carnis noſtræ péndulum, flúidum, reſolútum conſtríngi mandat contínua zona virtútis; ut carne ſuccíncta, ad Dómini occúrſum liber, velox, expedítus noſtræ mentis reddátur incéſſus. Hæc tamen áudiens homo ſcire debes, quia te non retárdat ab occúrſu Dei caro: quia ipsíus occúrſus, officii ipsíus eſt inſeparábilis

co-

Digitized by Google

comes, ſi tu ejus compónas ſárcinas, ſi réleves ónera ejus, ſi péndula & ſinuóſa involúcra ejus tu próvidus viátor aſtríngas. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chryſól. Unde ſupra.

COnſtringénda eſt ergo caro continéntiæ cíngulo, ne effúſa vítiis: ac toto peccatórum graváta póndere, ſupérnis & cœléſtibus inſíſtere non poſſit incéſſibus. Benè Dóminus adjécit, Et lucérnę ardéntes in mánibus veſtris: quia ſemper ad innocéntiæ teſtimónium lucérnæ noctúrno portántur in témpore: & ſicut vítiis amícæ ſemper ſunt ténebræ, ita lucérnæ ſemper inimícæ criminibus: sóciæ ſemper boni óperis ſunt lucérnæ. ℞. Iſte eſt. 283. Lectio viii.

SEd in mánibus Sanctórum ipſa bona ópera ſunt lucérnæ, dicénte Dómino: Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, ut vídeant veſtra bona ópera. Et verè portant lucérnas ſuas, verè foméntis óperum, verè miſericórdiæ unguénto inflámmant lámpades ſuas, qui cùm loco, propóſito, ſtúdio, látitant; ópere, virtúte, méritis corúſcant, ac ſplendent toto orbe terrárum. Et quia expectatiónis ſuæ Dóminus ſatis triſtes, ſatis ánxios nóverat mores, ne quis ſuperarétur tædio, ne quis laſséſceret tarditáte, ne quis longæ expectatiónis fatigatióne ſuccúmberet, perſeverántibus beatitúdinem cœléſtē, cœléſte promíttit obſéquium. ℞. Sint lumbi. 284.

Lectio ix.

ET ne ipsíus beatitúdinis quálitas haberétur incérta, mox adjécit: Amen dico vobis, quia præcínget ſe & fáciet illos diſcúmbere, & tránſiens miniſtrábit eis. Præcínget ſe Deus, & fáciet ſervos diſcúmbere, & miniſtrábit eis. En mutátio inaudíta rerum, en terríbilis corréptio dominatiónis, en pavénda convérſio ſervitútis: quia parúmper ſervus áſtitit in dómini ſui expectatióne ſuccínctus, & ſuſtinéndi fidem brevi fatigatióne portávit; cui ut taliónem rédderet, diſsímulat ſe in ipſa divinitáte divínitas. Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſu diſcípulis ſuis: Sint lum-

lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chryſólogi. Unde ſuprà.

DIſcumbénti hómini Deus adſtat, & adſtat in cœléſtibus: epulánti ſervo ſervit Dóminus, & ſervit accínctus: púeris ſuis, miníſtris ſuis miniſtérium facit Chriſtus, & facit in Patris jam glória conſtitútus. Homo calumniáris: eſt adhuc quòd detúlerit Patri, qui tibi in terra lavándo pedes extrémum repręſentávit obſéquium, & repromíttit in cœléſtibus noviſſimam ſervitútem. Ille tibi in cœléſtibus parat convívium, ſe miniſtro; & tu illi in terra non déſinis contínuas ingérere & generáre blaſphémias.

℞. Iſte eſt. 283. Lectio viii.

FAciet & ille tránſitus ſuos, quia tránſiens miniſtrábit illis: de dominatióne ad fidélium ſuórum pia tránſiet & migrábit obſéquia; ad te de miſericórdi Patre ſeveríſſimum transíbit in júdicem. Confiténtibus, expectántibus miniſtrábit épulas; miniſtrábit & tibi, ſed dignam de tua negatióne ſenténtiam. Si in ſecúnda & tértia vigília vénerit. Vigílias mundus plures, tres tantùm vigílias novit expectátio Trinitátis. Quare tamen à ſecúnda cœpit, & tácuit primam? Quia prima jam vigília in ortu Domínicæ nativitátis excéſſerat.

℞. Sint lumbi. 284. Lect. ix.

PRobant hoc paſtóres, qui dum ſupra gregem ſuum vígilant, gregis ipſum paſtórem in præsépio invenire, vidére, tenére meréntur, & auctórem. Sed quæ ſit ſecúnda & tértia vigília requirámus. Sicut útique prima vigília eſt ſui ortus in carne, ita ſecúnda eſt vigília, qua noſtra redit & reſuſcitátur in carne. Dénique ut ad reſurgéntem véniat, ánnuus excitátur & evígilat mundus. Tértia vigília eſt illa, qua expectátio toto noviſſimo veniéntis finítur advéntu: ut ſicut ille reſurréxit nobis, ita nos illi jam perpétuam reſurgámus ad vitam. Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. Et réliqua.

Homilía S. Fulgéntii Epiſc.

Ex Serm. de Confeſſ.

SI iſtum Dómini ſermónem ſecúndùm lítteram velímus accípere, nihil in eo cómmodi ſpirituális póſſumus invenire. Quid enim próficit ad ánimæ ſalútem, ſi áliquis corporáliter aut lum-

lumbos præcingat, aut lucérnam accéndat? In lumbis ítaque concupiſcéntia carnális oſténditur, in lucérnis verò fides & cháritas Chriſtiána monſtrátur. Jubens ígitur Dóminus lumbos noſtros præcíngi, concupiſcéntias carnis ſine dúbio præcipit refrænári. Imperans autem ut lucérnas ardéntes habeámus, hoc útique jubet, ut & lúmine veræ fidei ſplendeámus, & ſanctæ charitátis opéribus ſerveámus.

℟. Iſte eſt. 283.

Lectio viii.

Iſta, quæ de Euangélio propoſúimus, cum Prophéticis ſermónibus conferámus. Utrúmque enim Teſtaméntum Deus inſtítuit, unus Dóminus dedit: etſi ſunt utriúſque Teſtaménti divérſa pro tempóribus ſacraménta, concórdat tamen in utróque ſalútis humánæ ſenténtia, qua præcípitur ut non peccémus, & jubétur ut bonis opéribus inſiſtámus. Per Iſaíam Dóminus omnes his ádmonet verbis: Auférte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis, quiéſcite pervérsè ágere, díſcite benefácere. Quid eſt enim, Sint lumbi veſtri præcíncti, niſi, quiéſcite ágere pervérsè? quid eſt, Sint lucérnæ ardéntes, niſi, díſcite benefácere?

℟. Sint lumbi. 284.

Lectio ix.

Præcingúntur enim fidélium lumbi, dum concupiſcéntia mala comprímitur, dum iníqua cogitátio cohibétur, dum libídini reſíſtit ánimus, dum laſcíviæ denegátur afféctus, dum calcátur luxúria, dum avarítia contémnitur & rapína, dum próximi læſio devitátur, dum ſupérbia víncitur, dum invídia ſuperátur. Ardent verò lucérnæ fidélium, dum rectæ fidei régulam ſervant, dum in ſinu matris Eccléſiæ longanímiter perſevérant, dum terréna contémnunt, & cœléſtia concupíſcunt, dum ſolíciti pacem cuſtódiunt, dum ſe ínvicem purè díligunt, dum mútuo ſe honóre prævéniunt, dum manſuetúdine cordis & humilitáte proficiunt, dum miſericórdiæ ópera libénter atque hiláriter fáciunt, dumque in opéribus bonis, non homínibus, ſed Deo placére conténdunt.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Euangelium Lucæ, cap. 12. Nolite timére puſillus grex, &c.

In die Feſto habetur Homilia venerabilis Bedæ. Puſillum

lum gregem, &c. in Breviario; in hoc eodem Communi.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Ex Serm. de Confeſſoribus.

SI non omnes poſſunt implére quod Dóminus ait: Véndite quæ poſſidétis; illud tamen quod adjécit, dicens: Date eleemóſynam, ómnibus eſt poſsíbile, ſi adſit bona volúntas; ómnibus fácilè, ſi non adſit dira cupíditas; ómnibus ſalúbre, ſi férveat cháritas; cunctis debet eſſe commúne, ut ómnibus donétur ætérna felícitas. Qui ergo tantam virtútem accépit à Dómino, ut ómnia quæ in mundo ſunt, cœléſtis regni amóre contémnat: quæ habet, vendat, & egénis expéndat: qui verò tantæ virtútis nondum eſt, de his quæ habet, in quantum habet, eleemóſynam fáciat.

℟. Iſte eſt, qui ante Deum magnas virtútes operátus eſt, & de omni corde ſuo laudávit Dóminum: * Ipſe intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo ſine queréla, verus Dei cultor, ábſtinens ſe ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia ſua. Ipſe intercédat.

Lectio viii.

PErféctus poſsídeat primum virtútis locum, imperféctus ſaltem pervéniat ad ſecúndum. Efficiátur ille glorióſè dignus, ſit iſte laudabíliter largus. Sit ille ſanctæ paupertátis ardentíſſimus amátor, ſit iſte ſanctórum páuperum piíſſimus conſolátor. Hábeat iſte apud Deum patrónos páuperes, quos ille ſe gaudet virtútis habére consórtes. Sit ille talis, qui cum Dómino judicatúrus ſédeat: ſit iſte talis, qui ad déxteram judicándus aſsíſtat. Sit ille talis, qui ætérna tabernácula perpétuo jure poſsídeat: ſit iſte talis, quem ille recípiat.

℟. Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum ſuum, quando revertátur à núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia neſcítis, qua hora Dóminus veſter ventúrus ſit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

THeſáurum noſtrum, fratres, in cœlis ponámus, ut étiam cor noſtrum in cœlis habére poſsímus.

Ne-

Necéſſe eſt enim, ut quò præcéſſerit dilectiónis theſáurus, illuc étiam cogitatiónis ſequátur afféctus. Ideò Véritas ait: Ubi enim theſáurus veſter eſt, ibi & cor veſtrum erit. Ut ergo in cœlis theſaurizémus, cœléſtia diligámus. Vis noſſe ubi theſaurízas? atténde quid amas. Vis noſſe quid amas? atténde quid cógitas. Ita fiet, ut theſáurum tuum ex tuo amóre cognóſcas, & amórem tuum judício tuæ cogitatiónis intélligas.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére puſíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi.

Ex Sermone 22.

PRæmia ſtatuúntur iis ſemper, quibus certámina dura proponúntur: ac pro magnitúdine certáminis, præmii propónitur magnitúdo. Hinc eſt, quòd diſcípulis ſuis Chriſtus regnum ponit in præmio, ut in certámine non cedant perículis, non timóri. Perícula déſpicit qui tendit ad regnum: victóriæ cúpidus neſcit timére. Nolíte timére, inquit, puſíllus grex: quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Grex puſíllus mundo, magnus Deo: puſíllus, quia glorióſos vocat eos, quos inſtítuit ad óvium innocéntiam, & manſuetúdinem Chriſtiánam.

℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

ADjécit quid faciéndum ſit regnatúris: Véndite quæ poſſidétis. Non poteſt dominári ómnibus, niſi is, qui própriis non tenétur. Dejéctæ mentis eſt, qui familiáris rei méminit, cùm vocátur ad regnum; jacéns ánimus plebéjus nùmmulum theſáuris regálibus antepónit. Pauper ſenſus parvis íncubans, perdit magna: & ínhians temporálibus, déſerit ſempitérna. Homo, tali mónitu Chriſtus te ditáre vóluit, non nudáre: manére tibi tua vóluit, non períre: perpetuári, non vacuári ſácculos imperávit: juſſit te transférre, non pérdere.

℟. Sint lumbi veſtri. 290.

Lectio ix.

PLus conſílio patris agit, quàm jure dominántis. Inter inſídias latrónum & tineárum morſus quare tua recóndas, objúrgat: pervígiles noctes, dies ánxios, ſollícita témpora ne tibi ipſe fácias, commonéris. Auri cuſtos, ſervátor argénti, ſecuritátem non habet, neſcit quiétem; & cui deeſt ſecúri-

tas, quies perit; pœna dives eſt ille, non cenſu. Theſáurum non deficiéntem in cœlo: hoc eſt dícere, Ubi ego ſum, ibi pónite: date mihi, ego ſervo. Homo, da Patri, crede Deo: quia & hærédi Pater, & Deus hómini créditum non negábit: tenére tua non poteſt, quia ſua dedit.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

De Homilía ſancti Petri Chrysólogi.

Ex Serm. 23.

Audíſtis hódie, quemádmodum Dóminus paſtoráli júbilo clangórem tubæ cœléſtis adjúnxit, ut diu inclinátas óvium mentes ad divína tólleret, cœléſte prótinus promovéret ad regnum. Acquisívit humílitas ſupérbia quod amíſit: & grex pusíllus ac mitis, totas & várias edómuit própria manſuetúdine feritátes; pusíllus grex vicit ac fregit tot génera beſtiárum, quot diverſitátes súbdidit jugo Chriſti natiónum.

℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

Grex pusíllus ac mitis diu conténtus occídi, diu devorári paſſus eſt, donec gentílis ſævítia sánguine ſatiáta, vel cárnibus, Euangélici pábuli ſuavitátem, & divíni fontis fluénta degúſtans, totum contágium ſæculi evitáret, & paſtum: atque in hóminem redíret ex béſtia qui ex hómine fúerat dilápſus in béſtiam. Hoc ſensíſſe antè Prophétas, hoc Apóſtolos impléſſe, hoc pertulíſſe Mártyres conſtat, atteſtánte illo qui dicit: Propter te mortificámur tota die, æſtimáti ſumus ut oves occiſiónis. Ut verò iſte grex novi órdinis aggrederétur prælium, ubi vivit ille qui fuit occíſus: imitátus eſt ſuum Regem, illum ſecútus eſt Agnum, qui ſicut ovis ad occiſiónem ductus eſt.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

Tibi ergo Rex, tibi ſacérdos, tibi paſtor, tibi ſacrificium, tibi ovis, tibi agnus, tibi totum factus eſt qui fécerat totum. Et qui ſibi numquam, tibi tóties immutátur, propter te várias monſtrátur in formas, qui manet única ſuæ majeſtátis in forma. Et quid plura? dat ſe tibi Deus, homo, ut ferre potes; quia, ut eſt, tu non potes ſuſtinére.

Te Deum laudámus.

QUIN-

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chrysólogi.

Unde ſuprà.

SEd audiámus jam quid pusíllo gregi talis promíſerit paſtor. Nolíte timére, inquit, pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. O bónitas effúſa! ò inaudíta píetas! ò ineffábilis affectio! In ſocietáte cenſus paſtor oves aſsúmit, atque ad consórtium dominatiónis ſervos Dóminus adſcíſcit: ad principátum regni Rex gregem pópuli totíus admíttit. Sic ſic dat, cui deficere cenſus, cui regnum mínui, vacuári poteſtas non poteſt largiéndo.

℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

ECce qui dat, dare lóquitur Patrem. Numquid largitátem ſuam dénegat, ſic dicéndo? Abſit; non poteſtátem mínuit, ſed pandit affectum, ſic dicéndo: non diſtántiam facit, ſed Patris ſuámque voluntátem monſtrat, firmat unitátem. Quod autem dixit, Complácuit; & non dixit, Plácuit; munus édocet Trinitátis: quia quod erga nos Fílio plácuit, hoc complácuit Trinitáti.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

POſt tantam ergo Dóminus largitátem, poſt ſuam grátiam tibi copióſiùs collátam, abjécta & vília pecúlia ſervitútis jubet abjícere regnatúrum. Véndite quæ poſſidétis, & date eleemóſynam. Plebéjum cultum régia non admíttit potéſtas, augúſtus honor nonníſi diadémate confértur & púrpura. Abjícere ergo debet hábitum ſervitútis, qui ſe regem credit divínitus conſecrátum. Eſt conſuetúdinis, eſt ánimi felícis, ut adſcítus ad regnum, quod fuit próprium, quod privátum, mox paréntibus, mox propínquis, cívibus indigéntibus, liberáliter prorogáre, ne ſit mendícus ánimo, qui cenſu functus & honóre.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chryſólogi. *Unde ſuprà.*

TAli ergo providéntia Dóminus, conſílio tali, vília & cadúca jubet ut vendámus, ut largiámur, ut donémus, qui in cœléſti regno ómnia, quæ in cœlo & quæ in terra ſunt, vólumus poſſidére. Sed ſi vis ſerváre tuórum prétia prædiórum, & ſacculórum fortè cóndita te deléctant; fac tibi ſácculos quales ille præcépit, qui jam cupiditátis tuæ cuſtos eſt & províſor. Dénique ut vidit quòd dúriter dixit, Véndite quæ poſſidétis; mox adjécit: Fácite vobis ſácculos qui non veteráſcunt, theſáurum non deficiéntem in cœlis.

℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

ITerùm contriſtátus es: quia quod habes, in cœlis cógeris collocáre. Rogo, crede Deo tuo, qui ſervo credis: magis Deo, quàm hómini comménda. Sed ſi times ne quid inde præſúmat, ne quid diſpérgat pietas largitóris, ſigna fidei ánnulo ſácculos tuos, ut tali cuſtóde dórmias tu ſecúrus: quia ubi ille eſt, ibi locus nullus eſt furi. Non póterit tibi tuam pecúniam denegáre qui tibi ómnia ſua cóntulit, qui te regni ſui & honóre ditávit & glória.

℟. Sint lumbi veſtri. 290.

Ex Sermone 25. circa fin.

Lectio ix.

NOvo modo, imò cœléſti modo, qui hunc audit, vendéndo cómparat, recóndit erogándo; dum amíttit, acquírit. Quam cupit pecúniam perduráre, perpetuáre ſácculos divitiárum, cóndita permanére, qui dicit: Fácite vobis ſácculos qui non veteráſcunt? Ecce docet avarítiam, qui cœperat ſuadére contémptum. Et qui theſaurizántes temporáliter arguébat, ad totum cupiditátis fómitem jubet ſácculos ſine fine perquíri. Chriſte, quò te pértrahit amor tuórum! Ut avárum lucrifácias, facis eum quod deſíderat, non quod opórtet audíre: ſácculos ímperas, ut avárus, dum conſuéta percúrrit ad lucra, aut virtútem cápiat, aut à virtúte capiátur.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. *Cap. 12.*

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére puſíllus grex, quia complácuit Patri veſtro dare vobis regnum. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chryſólogi. *Poſt ſupradicta.*

VErè Pater, ò Chriſte, qui cum tuis quibuſcúmque párvulis ſic agis. Nam-

Namque & nos intérdum noſtris párvulis peténtibus nóxia, ingérimus ſalutária ſub ſpécie noxiórum, fallén-tes inſipiéntiam, non deci-piéntes affectum. Dixíſti, Fácite vobis sácculos qui non veteráſcunt. Sácculus cur parátur? quid ibi clau-ſtra, ubi ipſa cuſtos eſt inno-céntia? ibi quid ſignáculum, ubi fraudis ſuſpício non ha-bétur? ſi & in cœlo sácculis opus eſt, cura non amítti-tur, ſed mutátur. ℟. Iſte eſt qui ante. 290. Lectio viii.

DOmine, tu vidíſti, quia in theſáuris tota fides, tota ſpes in sácculis ſit avá-ris; & ídeò imputríbiles in cœlo sácculos vis parári, ut qui te non ſéquitur ad cœlum, ſequátur ſaltem sác-culos ſuos. Aváre, fac ti-bi sácculos, & fac jubénte Deo, quia votis tuis ánnuit divína majéſtas. Sed fac tibi sácculos erogándo: quia quidquid pauper accéperit, Pater cœléſtis súſcipit. Et ubi recóndit? in cœlo. Et ne fortè perdidiſſe te dóleas vel usúram, céntuplum in cœléſti fœnore recípies, quidquid in cœlum páupe-re tranſmíſeris perferénte.

℟. Sint lumbi. 290. Lectio ix.

USúra mundi centum ad unum, Deus unum ác-cipit ad centum, & tamen hómines cum Deo nolunt habére contráctum. Sunt fórſitan de cautióne ſolíciti. Quare? nónne homo hómi-ni exíguæ chártulæ obliga-tióne conſtríngitur? Deus tot & tantis volumínibus cavet, & débitor non tené-tur? Sed dicis: Eſto quòd dé-beat; quo exigénte reſtítuet? Se ipſo; quia non poteſt ille mentíri: idem ipſe eſt & exe-cútor & débitor. Non erit in reddéndo durus qui pro-fúſus eſt in largiéndo. Crede homo Deo quod tibi Deus dedit: majóra réddere vult, cùm vult debére largítor.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euāgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Je-ſus diſcípulis ſuis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri veſtro da-re vobis regnum. Et réliqua.

De Homilía S. Petri Chrysó-logi. Ex Serm. 25. initio.

HOdie Dóminus Euan-gélici gregis pusílla & ténera primórdia quàm blā-da exhortatióne ſit conſolá-tus, audíſtis. Aufert ſpes ánxias, dúbios tollit evén-tus, omnémque propéllit & exclúdit timórem, quan-do in exórdio ipſo regnum naſcéntibus pollicétur. Quis de victu, quis de veſtítu, quis de plebéjo cenſu, & vernális céſpitis vilitáte ſuſ-pírat; de regno certus, de dominatióne ſecúrus? Sa-tis ſibi ínvidet qui elevátus

ad ſumma, ipſe ſe ad humilia déjicit, ad egéna depónit. ℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

SEd ſcire cónvenit, Pater iſte quis eſt, vel qualis eſt, vel quod regnum ſuis filiis repromíttit. Quis ſit ille Pater, quotídie te confiténte cognóſcis, cùm clamas: Pater noſter, qui es in cœlis. Qualis autem ſit, ipſa óperum magnitúdine pervidiſti. Ex níhilo fecit cœlum, terram ſolidávit ex líquido, montes ſtátuit ad ſtatéram, mária intra legítimos términos ſola præcépti auctoritáte conclúſit. Verùm ſi regni, quod promíttit pusíllis, desíderas noſſe qualitátem, ipſe áperit, ſic dicéndo: Sínite párvulos veníre ad me; tálium eſt enim regnum cœlórum. Eſſe in cœlo mirum eſt: in cœlo vívere eſt majeſtátis. ℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

QUid ergo cum terra illi, qui póſſidet cœlum? quid illi cum humánis, qui adéptus eſt jam divína? Niſi fortè placent gémitus, eligúntur labóres, amántur pericula, péſſima mors deléctat, & illáta mala bonis ſunt gratióra collátis. Sed videámus quod dat Pater tantus consílium regnatúris: Véndite quæ poſſidétis, & date eleemóſynam. Si victúros vos, ſi regnatúros, ſi vos jam dívites eſſe créditis in ſupérnis, ubi futúri, quò migratúri, ubi regnatúri eſtis: vos illa, quæ veſtra ſunt, jam præcédant: opes míſeras miſericórdia computáte: quæ humána ſunt, in divína convértite. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Euangelium Lucæ, cap. 19. Homo quidam nóbilis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

Lib. 8. in Luc. cap. 19.

BOnus ordo, ut vocatúrus Gentes, & Judæos juſsúrus intérfici, qui noluérunt regnáre ſupra ſe Chriſtum, hanc præmítteret comparatiónem, ne dicerétur: Nihil déderat pópulo Judæórum, unde póterat mélior fieri? ut quid ab eo, qui nihil recépit, exígitur? Non mediócris iſta eſt mna, quam ſuprà múlier Euangélica, quia non invénit, lucér-

lucérnam accéndit, lúmine quærit admóto, gratulátur invéntam.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

DEnique ex una decem mnas álius fecit, álius quinque. Fortáſſe iſte morália habet, quia quinque ſunt córporis ſenſus; ille duplícia, ideſt, myſtica legis, & morália probitátis. Unde & Matthæus quinque talénta, & duo talénta póſuit: in quinque taléntis, ut ſint morália; in duóbus utrúmque, myſticum atque morále. Ita quod número inférius, re ubérius.

℟. Sint lumbi. 290. Lectio ix.

ET hìc póſſumus decem mnas, decem verba intellígere, ideſt, legis doctrínam; quinque autem mnas, magiſtéria diſciplínæ. Sed legiſperítum in ómnibus volo eſſe perféctum: non enim in ſermóne, ſed in virtúte eſt regnum Dei. Benè autem, quia de Judæis dicit, duo ſoli multiplicátam pecúniam déferunt; non útique æris, ſed diſpenſatiónis usúris: ália eſt enim pecúniæ fœnebris, ália doctrínæ cœléſtis usúra. Te Deum laudámus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

De Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi. Unde ſuprà.

DEnique, cùm Dóminus dicit, Quare non dediſti pecúniam meam ad menſam? non noſtræ, ſed ſuæ pecúniæ quærit usúram. Unus in terra ſe abſcondiſſe dicit, quòd ratiónem, quæ ad imáginem & ſimilitúdinem Dei data eſt nobis, ſtúdio voluptátis óbruit, & tamquam in fóvea carnis abſcóndit. De áliis ſilétur, qui quaſi pródigi debitóres, quæ accéperant, prodidérunt. In duóbus illis pauci ſunt, qui per duas vices ad cultóres vineę deſtináti ſunt, in réliquis omnes Judæi.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

QUam comparatiónem Matthæus étiam nobis vóluit aptáre, quòd ſimíliter ut dives, qui pecúniam ſuam non impértit paupéribus; ita étiam, qui doctrínæ ſuæ grátiam non dívidit imperítis, docére cùm poſſit, haud mediócris reus eſt culpæ. De quo, quóniam in libris de fide ſcriptis díximus, tranſcúrrere mélius fuit. ℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

CIvitátes autem decem eſſe quæ poſſunt, niſi fortè ánimæ, quibus jure præpónitur, qui pecúniam Dómini, & illa elóquia ca-

ſta, probáta ſicut argéntum, méntibus hóminum fœneráverit? Nam ſicut Jerúſalem dícitur ædificáta ſicut cívitas, ita ſunt ánimæ pacíficæ: & ſicut Angeli præſunt, ita & ii qui vitam merúerint Angelórum.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Commentar. in Luc. lib. 5. cap. 78.

HOmo nóbilis ille eſt, cui cæcus ſuprà clamábat: Fili David, miſerére mei. Longínqua régio, Eccléſia eſt ex Géntibus, de qua eídem hómini nóbili, qui lóquitur, Ego autem conſtitútus ſum Rex ab eo, dícitur à Patre: Póſtula à me, & dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, & poſſeſſiónem tuam términos terræ. Quæ vidélicet hæréditas ac poſſéſſio bifária ratióne régio longínqua vocátur: vel quia à finibus terræ clamat ad Dóminum: vel quia longè eſt à peccatóribus ſalus. Et cùm Deus ubíque ſit præſens, longè tamen ab eórum ſenſu, qui idóla colunt, Deus verus abeſt.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

VOcátis autem decem ſervis ſuis. Denárius númerus ad legem pértinet propter Decálogum. Vocat ítaque paterfamílias decem ſervos, quia éligit diſcípulos per lítteram legis imbútos. Dat illis decem mnas: quia legis dicta ſpirituáliter intelligénda revélat. Poſt paſſiónem quippe reſurrectionémque ſuam apéruit illis ſenſum, ut intellígerent ſcriptúras. Mina namque, quam Græci mnam vocant, centum drachmis appénditur: & omnis ſcriptúræ ſermo, qui vitæ cœléſtis perfectiónem súggerit; quaſi númeri centenárii póndere fulgéſcit. ℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

NEgotiámini, dum vénio. Verba, inquit, legis ac Prophetárum myſtica interpretatióne diſcúſſa pópulis offérte, atque ab eis fidei confeſſiónem, morúmque probitátem recípite, juxta quod Pſalmíſta ſuis auditóribus præcipit, dicens: Súmite pſalmum, & date tympanum. Hoc eſt, laudem prædicatiónis in cordis intentióne percípite, & devotiónem óperis in carnis caſtigatióne redhibéte. Tympanum quippe eſt pellis in ligno exténta. Pellis verò

in

Digitized by Google

in ligno exténta, caro eſt noſtra ad exémplum Domínicæ Crucis afflícta.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyt. Unde ſuprà.

CIves autem ejus óderant illum. Cives, ímpios Judæos dicit, de quibus álibi proteſtátur: Nunc autem & vidérunt, & odérunt & me & Patrem meum. Qui non ſolùm præſéntem uſque ad mortem crucis óderant, ſed étiam poſt reſurrectiónem ejus misérunt perſecutiónem Apóſtolis, & prædicatiónem regni cœléſtis ſprevérunt. Et factum eſt ut redíret accépto regno. Signíficat tempus, quando in maniſeſtíſſima & eminentíſſima claritáte ventúrus eſt, qui eis húmilis appáruit, cùm díceret, Regnum meum non eſt de hoc mundo.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

ET juſſit vocári ſervos, ut ſciret quantum quiſque negotiátus eſſet. Ut ſciret, inquit, non quòd eum quid láteat, cui veríſſimè dictum eſt, Dómine, tu ómnia ſcis: ſed Sciret dicit, ſcire omnes fáceret. Tunc enim ómnium ópera, & cogitatiónes palàm ómnibus oſtendúntur, quómodo in Deuteronómio, Tentat, inquit, vos Dóminus Deus veſter, ut ſciat ſi dilígitis eum, hoc eſt, ſcire fáciat. Nemo ſanè arbitrétur, eos ſolúmmodò, quibus grátia prædicándi data eſt, non autem & eos quibus prædicátum eſt, ad judícium tunc eſſe vocándos: ipſi ſunt enim pecúnia, quam boni ſervi acquiſiére mercándo.

℟. Sint lumbi. 290. Lectio ix.

VEnit autem primus. Primus ſervus, ordo doctórum eſt in circumciſiónem miſſórum, qui unam minam negotiatóris accépit, quia unum Dóminum, unam fidem, unum baptíſma, unum Deum prædicáre juſſus eſt. Sed hæc éadem mina decem minas acquisívit, quia pópulum ſub lege conſtitútum ſíbimet docéndo ſociávit. Et ait illi: Euge ſerve bone. In módico ſervus eſt fidélis qui non adúlterat verbum Dei; ſed ſicut ex Deo coram Deo in Chriſto lóquitur.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euãgélii ſecúndùm Lucam. Lect. vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nó-

bilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Unde ſuprà, paulò pòſt.

ET alter venit, dicens. Servus iſte cœtus eſt eórum, qui præpútio euangelizáre miſſi ſunt; cui Dóminus ad prædicándum eúnti unam minam, hoc eſt, unam eamdémque fidem, quæ & circumciſióni crédita eſt, præſtíterat. Sed hæc quinque minas fecit, quia Gentes córporis sénſibus ánteà mancipátas, ad fidei Euangélicæ grátiam convértit. Et huic ait: Et tu eſto ſupra quinque civitátes: hoc eſt, ex eárum, quas imbúeras, animárum fide & converſióne, magnus ſublimíſque fulgéto. De quibus myſticè dicit Iſaías: In die illa erunt quinque civitátes in terra Ægypti, loquéntes lingua Chánaan.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

QUinque enim civitátes in terra Ægypti, quinque ſunt córporis ſenſus, quibus in hoc mundo útimur, vidélicet, viſus, audítus, guſtus, olfáctus, & tactus. Et qui víderit mulíerem ad concupiſcéndum eam; qui avértit aures ſuas, ne áudiat páuperem; qui inebriátur vino; qui coronáre ſe gaudet roſis, ántequam marcéſcant; cujus sánguine plenæ manus, & déxtera eſt repléta munéribus, hujus quinque civitátes loquúntur lingua Ægypti, ideſt, univérſi ſenſus fáciunt ópera tenebrárum.

℟. Sint lumbi. 290. Lectio ix.

AT qui obtúrat aures, ne áudiat sánguinem, & claudit óculos ſuos, ne videat malum, qui guſtat & videt quàm ſuávis eſt Dóminus; qui caſtigat corpus ſuum, & ſervitúti súbjicit; qui poteſt dícere cum Apóſtolo, Chriſti bonus odor ſumus Deo; hujus civitátis loquúntur lingua mutáta, quod interpretátur Chánaan. Et qui eas à ténebris docéndo commutáverat, rectè quinque civitátibus præfici memorátur. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Unde ſuprà, paulò pòſt.

SErvus, qui negotiári juſſus, accéptam Dómini pecúniam in ſudário repóſuit, oſténdit eos, qui ad prædicándum idónei, prædicatiónis officium, jubénte Dó-

mino

mino per Eccléſiam, vel ſaltem ſuſcípere, vel ſuſcéptum dignè gérere detréctant. Pecúniam quippe in ſudário ligáre, eſt percépta dona ſub ótio lenti córporis abſcóndere. Sunt enim hómines, hac ſibi perverſitáte blandiéntes, ut dicant. Súfficit ut de ſe unuſquíſque ratiónem reddat.

℞. Iſte eſt. 290. Lect. viii.

SErvus nequam vocátur, quia & piger ac deſes eſt ad exercéndum negótium, & procax ac ſupérbus ad accusándum Dómini judícium. Quod putáverat ſe pro excuſatióne dixíſſe, in culpam própriam vértitur. Si, inquit, durum & crudélem eſſe me nóveras, & aliéna ſectári, ibíque métere ubi non séverim, quare non tibi iſtiúſmodi cogitátio incúſſit timórem, ut ſcires me mea diligéntiùs quæſitúrum, & dares pecúniam meam ad ménſam?

℞. Sint lumbi. 290. Lect. ix.

PEcúnia ergo & argéntum prædicátio Euangélii eſt, & ſermo divínus, qui dari débuit ad menſam, hoc eſt, promptis paratíſque fidélium córdibus intimári. Ad quam vidélicet menſam, ideſt, mentem auditórum, non ália, quàm Domínica eſt deferénda pecúnia, ut omnis ſermo docéntis ſcriptúræ ſenſum ſequátur. Nam quòd hic Dóminus, non quámlibet pecúniam, ſed ſuam dicit nummuláriis eſſe fœnerándam, expónit Apóſtolus dicens: Si quis lóquitur, quaſi ſermónes Dei. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Unde ſuprà.

QUi verbi pecúniam à doctóre pércipit, emítque credéndo, necéſſe eſt ut eam cum uſúris ſolvat operándo, ut quod audítu dídicit, exequátur & actu. In uſúra quippe pecúnia étiam non data recípitur. Vel certè de accépto verbi fœnore uſúras ſolvit, qui ex eo quod audit, étiam ália ſtudet intellígere, quæ necdum ex prædicatóris ore dídicit. Rectè autem amíttit collátam grátiam, quam prædicándo áliis communicáre negléxit, ut ei augeátur, qui inde laborávit.

℞. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

QUòd verò abláta à nequam ſervo mina ei, qui decē minas habébat, dari juſſa

Digitized by Google

juſſa eſt; myſticè, ut reor, índicat, intránte plenitúdine Géntium omnem Iſrael ſalvum futúrum, & tunc abundántiam grátiæ ſpiritális, quam modò nos tepénter exercémus, illíus pópuli doctóribus eſſe conferéndam. Dico autem vobis, quia omni habénti dábitur, & abundábit; ab eo autem qui non habet, & quod habet, auferétur ab eo. Hæc ad ſuperióra ſenténtia réſpicit, docens & illum poſſe amíttere munus Dei, qui habens non habet, ideſt, non útitur; & in eo augéri, qui habens habet, hoc eſt, benè útitur. Quæ gratiárum mutátio, quóniam in hac vita geri ſolet, notándum, quòd illud Dómini redeúntis exámen étiam nunc ex parte celebrátum, ſed tunc eſt universáliter impléndum.

℟. Sint lumbi veſtri. 290.

Lectio ix.

VErùm universáli maniſeſtáto judício, quod dictu quoque terríbile eſt, multi qui ad docéndum videbántur idónei, ob negligéntiæ ſuæ noxam inter indóctos reputabúntur. At álii ſimplicióres fratres, & elementórum pénitus ignári, ob converſatiónis tamen exímiæ devotiónem inter Apoſtólicos doctóres præmia ſumma percípient. Qui enim récipit prophétam in nómine prophétæ, mercédem prophétæ accípiet.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in región em longínquam accípere ſibi regnum, & revérti. Et réliqua.

Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 2. Quæſt. Euang. qu. 46.

REgio longínqua, Eccléſia Géntium uſque ad fines terræ. Revérti ſe tamen dicit: ábiit enim, ut plenitúdo Géntium intráret: revertétur, ut omnis Iſrael ſalvus fiat. Per decem mnas Legem ſigníficat, propter decálogum. Decem autem ſervos, quibus ſub illa póſitis grátia prædicáta eſt. Sic enim intelligéndum eſt eis datas mnas ad uſum, cùm intelléxerint, eam ipſam legem, remóto velámine, ad Euangélium pertinére. Cives ejus, qui poſt eum miſérunt legatiónem, dicéntes, ſe nolle ut regnet ſibi, Judæi ſunt, qui prædicatiónem Euangélii reſpuérunt.

℟. Iſte eſt. 290. Lect. viii.

QUòd autem ſervi reddéntes ratiónem, ex eo quod accéperant, laudán-

Digitized by Google

dántur quia lucráti ſunt; ſignificat eos bonam réddere ratiónem, qui benè uſi ſunt eo, quod accepérunt ad augéndas divítias Dómini, per eos qui credunt in eum. Quod qui fácere nolunt, in illo ſignificáti ſunt, qui mnam ſuam in ſudário ſervávit. Menſam, cui danda erat pecúnia, profeſſiónem ipſam religiónis accípimus, quæ tamquam públicè propónitur ad uſum neceſſárium ſalúti.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

QUòd autem unus eórum, qui benè uſi ſunt, decem acquiſívit, & alter quinque, ſignificat eos eſſe acquiſítos in gregem Dei, à quibus ipſa lex per grátiam intelléᴄta eſt. Ad hoc pértinent & decem & quinque civitátes, quibus eos præpónit. Multiplicátio enim intelligéntiæ in ipſa varietáte ad unum redáᴄta, quaſi civitátem facit vivéntium ratiónum æternárum. Eſt enim cívitas non quorúmlibet animántium, ſed rationálium multitúdo, legis uníus ſocietáte devínᴄta.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM ABBATUM.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 19. Ecce nos relíquimus ómnia, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Preſ.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

GRandis fidúcia! Petrus piſcátor erat, dives non fúerat, cibos manu & arte quærébat: & tamen lóquitur confidénter. Relíquimus ómnia. Et quia non ſúfficit tantùm relínquere; jungit quod perféᴄtum eſt: Et ſecúti ſumus te. Fécimus quod juſsíſti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jeſus autem dixit illis: Amen dico vobis: quòd vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos ſuper ſedes duódecim, judicántes duódecim tribus Iſrael. Non dixit, Qui reliquíſtis ómnia: hoc enim & Crates fecit philóſophus, & multi álii divítias contempsérunt: ſed, Qui ſecúti eſtis me: quod própriè Apoſtolórum eſt, atque credéntium.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

IN regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, (quando & mórtui de corruptióne

ne reſúrgent incorrúpti) ſedébitis & vos in ſóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Iſrael: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut ſoróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut agros propter nomen meum; céntuplum accípiet, & vitam ætérnam poſſidébit. Locus iſte cum illa ſenténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, ſed gládium. Veni enim ſeparáre hóminem à patre ſuo, & matrem à filia, & nurum à ſocru: & inimíci hóminis, doméſtici ejus. Qui ergo propter fidem Chriſti, & prædicatiónem Euangélii, omnes affectus contémpſerint: atque divítias & ſæculi voluptátes: iſti céntuplum recípient, & vitam ætérnam poſſidébunt.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

EX occaſióne hujus ſenténtiæ quidam intro dúcunt mille annos poſt reſurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum quas dimíſimus, & vitam ætérnam eſſe reddéndam: non intelligéntes, quòd, ſi in céteris digna ſit repromiſſio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíſerit, centum recípiat in futúro. Senſus ergo iſte eſt. Qui carnália pro Salvatóre dimíſerit, ſpirituália recípiet: quæ comparatióne & mérito ſui ita erunt, quaſi ſi parvo número centenárius númerus comparétur. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Homilia in natali S. Benedicti.

PErféctus ille eſt, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, & dat paupéribus, ac véniens ſéquitur Chriſtum: habébit enim theſáurum non deficiéntem in cœlis. Unde benè interrogánte Petro, dixit tálibus Jeſus: Amen dico vobis, quòd vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne, cùm séderit Filius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos ſuper ſedes duódecim, judicántes duódecim tribus Iſrael. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália præmium ſperáre dócuit, ideſt, in regeneratióne; cùm vidélicet in vitam immortálem fuérimus reſurgéndo regeneráti,

ti, qui in vitam cadúcam mortáliter erámus géniti.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

ET juſta prorſus retribútio, ut qui hic pro Chriſto humánæ glóriam celſitúdinis neglexérunt, illic à Chriſto júdices glorificáti ſinguláriter cum eo aſſídeant, qui à ſequéndis ejus veſtígiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantùm Apóſtolos, quia pro Juda prævaricánte Mathías eléctus eſt, tunc eſſe judicatúros, ſicut nec duódecim ſolæ ſunt tribus Iſrael judicándæ: alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima eſt, injudicáta recédet.

℟. Sint lumbi. 290. Lect. ix.

ET Paulus, qui tertiuſdécimus eſt Apóſtolus, judicándi ſorte privábitur, cùm ipſe dicat: Neſcitis quóniam ángelos judicábimus, quantò magis ſæculária? Sciéndum namque eſt, omnes qui ad exémplum Apoſtolórum ſua reliquérunt ómnia, & ſecúti ſunt Chriſtum, júdices cum eo ventúros, ſicut étiam omne mortálium genus eſſe judicándum. Quia enim duodenário ſæpè número ſolet in Scriptúris univérſitas deſignári, per duódecim ſedes Apoſtolórum, ómnium numeróſitas judicántium; & per duódecim tribus Iſrael, univérſitas eórum, qui judicándi ſunt, oſténditur.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presb. Unde ſuprà.

DUo ſunt órdines electórum in judício futúri: unus judicántium cum Dómino, de quibus hoc loco mémorat, qui reliquérunt ómnia, & ſecúti ſunt illum: álius judicandórum à Dómino, qui non quidem ómnia ſua páriter reliquérunt, ſed de his tamen quæ habébant, quotidiánas dare eleemóſynas Chriſti paupéribus curábant: unde & auditúri ſunt in judício: Veníte benedícti Patris mei, poſſidéte præparátum vobis regnum à conſtitutióne mundi. Eſurívi enim, & dediſtis mihi manducáre: ſitívi, & dedíſtis mihi bíbere.

℟. Iſte eſt. 290. Lectio viii.

SEd & reprobórum duos ſibi futúros órdines Dómino narránte comperímus: unum eórum, qui fidei Chriſtiánæ myſtériis initiáti, ópera fidei exercére contémnunt, quibus in judício teſtátur: Diſcédite

à me

à me maledícti in ignem ætérnum, qui præparátus eſt diábolo, & ángelis ejus: eſurívi enim, & non dedíſtis mihi manducáre. Alterum eórum, qui fidem & myſtéria Chriſti vel numquam ſuſcepére, vel ſuſcépta per apoſtasíam deſeruére, de quibus dicit: Qui autem non credit, jam judicátus eſt: quia non credit in nómine unigéniti Fílii Dei. ℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

VErùm his cum timóre & pavóre débito paulíſper commemorátis, ad lætíſſima pótiùs Dómini & Salvatóris noſtri promíſſa convertámus audítum. Videámus quæ tantæ grátia pietátis: non ætérnæ tantúmmodò vitæ præmia ſuis ſequácibus, ſed & præséntis múnera pollicétur exímia. Et omnis, inquit, qui relíquerit domum, vel fratres, aut ſoróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam ætérnam poſſidébit. Qui enim terrénis affectibus, ſive poſſeſſiónibus pro Chriſti diſcipulátu renuntiáverit, quò plus in ejus amórem profécerit, eò plures invéniet, qui ſe intérno ſuſcípere afféctu, & ſuis gáudeant ſuſtentáre ſubſtántiis.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 7. in cap. 3. ad Rom. circa finem.

SI céntuplum hìc non recípimus, nos ipſi in cauſa ſumus, qui mútuum non damus illi, qui tantum réddere poteſt. Dic enim, quæſo, quid magni dedit Petrus? nónne rete ſciſſum tantùm, & cálamum, & hamum? verùm viciſſim illi Deus univérſi orbis domos apéruit, terrámque ſimul & mare patefécit, dedítque ut omnes illum in ſua vocárent, imò quæ ſua erant, vénderent, & ad illíus pedes afférrent, ne in manus quidem tradéntes pecúniam; neque enim id audébant, tantum illi honórem unà cum munificéntia tribuébant. ℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

DIces, At ille Petrus erat. Quid tum, ò bone? Non iſta Petro tantùm promíſſa ſunt: neque enim dixit, Tu verò ò Petre, céntuplum accípies ſolus; ſed, Quiſquis relíquerit domos, aut fratres, céntuplum ac-

accípiet. Perſonárum ſiquidem differéntiam non cognóſcit, ſed recte facta magis penſat. Grátiam enim habet Deus, & cùm nobis debet, & cùm ſolvit. Aſpicit autem creditóres ſuos libéntiùs, quàm eos qui nihil mútuò dedérunt: quibus verò plura debet, eos & plus díligit. Quámobrem ſi perpétuam cum illo amicítiam iníre vis, vide ut multum tibi débeat.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

NEque enim períndè delectátur ſuis debitóribus créditor, atque Chriſtus creditóribus: fugit enim, quibus nihil debet; quibus verò debet, ad hos potíſſimùm accúrrit. Omnem ígitur lápidem movéntes, curémus Chriſtum debitórem habére: hoc enim præſens tempus fœnerándi tempus eſt. Nunc ſcílicet in indigéntia Chriſtus conſtitútus eſt: ſi jam illi nihil das mútuò, tuórum certè, cùm hinc diſcéſſeris, níhilo opus habébit; hic enim ſitit, hic éſurit: cave ígitur illum ne deſpícias. Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía S. Ambróſii Epíſc.

In Pſalm. 118. Serm. 8. post initium.

ECce nos ómnia derelíquimus, & ſecúti ſumus te. Hoc eſt, non quæſívimus quę ſæculi ſunt, non quæſívimus partem de poſſeſſiónibus, ſed te elégimus portiónem. Reliquíſti ergo ómnia, Petre, quæ habébas; unde habes quod habére te dicis? Surgit claudus, & ſono tui ſermónis erígitur: ſanitátem áliis donas, qui indigébas ipſe tuæ ſalútis auxílio. Reliquíſti ergo quæ habébas & cepíſti quæ non habébas. Chriſtus tibi pórtio, Chriſtus tibi poſſéſſio eſt: illíus nomen tibi muníficum, illíus nomen tibi eſt fructuóſum, illíus nomen tibi tribúta depéndit, & bona tribúta, non pecúniæ, ſed grátiæ. ℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

QUicúmque relíquerit patrem, aut matrem, aut domum, aut fratres, aut ſoróres, céntuplum accípiet in hoc ſæculo, & vitam ętérnam poſſidébit. Multos quidem in hoc ſæculo, qui ſua paupéribus donavérit, uberióre theſáuro locupletátos fuiſſe cognóvimus. Eſt pulchérrimus locus, ut étiam ad miſericórdiā provocéntur. Sed non debent à Dómino ſæculárem hujúſmodi

exi-

exigere mercédem, nec ſperáre quæ mundi ſunt:ſed magis, quia iis qui ómnia relíquerint, Deus pórtio eſt. Ipſe eſt útique merces perfécta virtútum, qui non céntupli enumeratióne, ſed perféctæ plenitúdinis æſtimatióne censétur. Ego,inquit, Deus tuus ſum. Non dixit, Ero, ſed, Jam ſum, jam inhábito, jam poſsídeo.

℟. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

HAbes homo inter multa propóſita étiam hujúſmodi portiónem. Propóſuit tibi Dóminus in portióne poſſeſſiónes, in portióne aurum, in portióne argéntum, in portióne honóres, in portióne nobilitátem, propóſuit étiam in portióne ſeipſum. Habes ígitur plúrimas portiónes, élige quam putas: non te númerus pertúrbet, ſed éxcitet grátia; non te labor avértat, ſed fructus invítet. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía S.Hilárii Epíſcopi.

Can. 10.

APóſtoli dictis Dómini hæc reddunt, reliquiſſe ſe ómnia, & cum ipſo eſſe. Quibus Dóminus, cùm séderit in majeſtátis ſuæ ſede, ſeſsúros ſuper ſedes duódecim,ac tótidem tribus Iſrael judicatúros, ſpopóndit;omnibúſque qui univérſa relíquerint propter nomen ejus, fructum céntupli præmii reſervátum: multos autem ex novíſſimis primos futúros, & ex primis futúros novíſſimos. Multa ſunt quæ non ſinunt nos símplici intelléctu dicta Euangélica ſuſcípere. ℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

INterpóſitis nonnúllis rebus, quæ ex natúra humáni ſenſus ſibi contrária ſunt, ratiónem quærere cœléſtis intelligéntiæ admonémur. Apóſtoli dicunt, & ſequi ſe Chriſtum, & ſe ómnia reliquiſſe. Quómodo ígitur fiunt triſtes, & quómodo métuunt dicéntes, ſalvum eſſe néminem poſſe? Namque & ab áliis fieri póterat, ſi quid feciſſent ipſi. Deínde cùm feciſſent, quare metus, vel unde ſuſcéptus eſt? Additur étiam in reſponſióne Dómini, hæc apud hómines impoſſibília, poſſibília apud Deum. Numquid apud hóminem impoſſibília erant, quæ & Apóſtoli feciſſe ſe gloriántur, & feciſſe eos Dóminus agnóſcit?

℟. Sint lumbi.290. Lect. ix.

OMnis ítaque hic ſermo eſt ſpirituális. Quid au-

autem Dei virtúti tam poſſíbile eſt, quàm ut per fidem ſalvet? ut per eam regéneret? ut per crucem vincat? ut per Euangélia adóptet? ut per reſurrectióné ex morte vivíficet? Quibus audítis Apóſtoli citò credunt, ſeséque ómnia reliquíſſe profiténtur. Sed hanc eórum obediéntiam citò Dóminus remunerátur, omnem difficultátem ſuperióris quæſtiónis absólvens, cùm dicit: Vos, qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne judicábitis duódecim tribus Iſrael. Hæc enim illa regenerátio eſt, quam Apóſtoli ſunt ſecúti, quam lex indulgére non pótuit, quæ eos ſuper duódecim thronos in judicándis duódecim tríbubus Iſrael, in duódecim Patriarchárum glória copulávit.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía ſancti Bernárdi Abbatis.

Decl. de Euang. hujus verbis.

ARbitror verba lectiónis hujus ea eſſe, de quibus ad immortálem ſponſum à finibus terræ clamat Eccléſia: Propter verba labiórum tuórum ego cuſtodívi vias duras. Hæc nempè ſunt verba, quæ contémptum mundi in univérſo mundo, & voluntáriam perſuasére homínibus paupertátem. Hæc ſunt quæ mónachis clauſtra replent, desérta anachorétis. Hæc, inquam, ſunt verba, quæ Ægyptum ſpóliant, & óptima quæque ejus vaſa dirípiunt. Hic ſermo vivus & éfficax, convértens ánimas felíci æmulatióne ſanctitátis, & veritátis promiſſióne fidéli.

℞. Iſte eſt. 284. Lectio viii.

NAm & mundus tranſit, & concupiſcéntia ejus, & relínquere hæc magis éxpedit, quàm relínqui. Ecce, inquit, relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: nimírum, quia exultávit ut gigas ad curréndam viam, nec curréntem ſequi póteras onerátus. Sed nec inútilis commutátio, pro eo, qui ſuper ómnia eſt, ómnia reliquíſſe: nam & ſimul cum eo donántur ómnia; & ubi apprehénderis eum, erit unus ipſe ómnia in ómnibus, qui pro ipſo ómnia reliquérunt. Omnia ſanè díxerim, non tantùm poſſeſſiónes, ſed étiam cupiditátes, & eas máximè.

℞. Sint lumbi. 290.

Lectio ix.

PEtrus cogitátum ſuum jactans in Dómino, &

omnem

omnem ſolicitúdinem ſuam in eum projíciens, certus quòd illi foret cura de eo, relíquit ómnia, ſecútus eſt Dóminum, ne intérrogans quidem de præmio, donec ex perículo dívitum, quod Salvátor proſequebátur, súmeret occaſiónem percunctándi, Quid ergo erit nobis? Ait illi Jeſus: Amen dico vobis. Verbum confirmatiónis præmíttitur; magnum nóveris eſſe quod séquitur, in regeneratióne ſedébitis & vos. Conſequémini, ait, quem ſequímini: ut cùm ipſe séderit, & vos páriter ſedeátis. O séſſio! Quis mihi tríbuat, ut dignis éxprimam verbis quod de ſeſſióne hac cordis affectióne concípio? Imò quis tríbuat mihi ſeſſiónis hujus imperturbáta frui réquie, quam desídero, quam cúpio, quam requíro? Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homilía S. Bernárdi Abbátis.

Unde ſupra.

ECce enim dixit, nihil in me ſedet, ſed cuncta in motu ſunt, ómnia nutant, flúctuant univérſa. Poſtrémò ubi concupíſcit adhuc caro advérſus ſpíritum, ſpíritus advérſus carnem, quidnam hóminis ſedére vidétur? Jam quidem ſedet Fílius hóminis in ſede majeſtátis: ſi quidem aſcéndens in cœlum ſedet à dextris Dei. Sed, Cùm séderit, dictum eſt, hoc eſt, cùm apparúerit ſedens, ſicut Apóſtolus ait: Cùm enim Chriſtus apparúerit vita veſtra, tunc & vos apparébitis cum illo in glória. Quid glorióſius? júdicent nunc, & præjúdicent ſupérbiæ filii, cum rege ſuo ſédeant qui ſibi látera Aquilónis elégit: tranſíbimus, & ecce non erunt.

℟. Iſte eſt. 290.

Lectio viii.

IN sédibus enim quies imperturbáta eſt, in judício dignitátis eminéntia commendátur. Quis verò ſæculáris honor excogitári poteſt, qui non prorſus in tantæ ſublimitátis comparatióne viléſcat? Non unius siquidem civitátis, aut pópuli, ſeu regiónis unius, ſed univerſitátis júdices habent præſidére cum Chriſto. Nec ſolùm hómines, ſed & ipſos ángelos judicábunt, qui paréntem ad módicum vapórem præséntis glóriæ dedignántes & exſufflántes, impropérium Chriſti univérſis præferunt títulis dignitátum. ℟. Sint lumbi. 290.

Le-

Lectio ix.

ILlud ego veheméntiùs árbitror admirándum, quòd fidéles magis in máximo quàm in módico videámini. Non enim difficile eſt ei dare céntuplum in præſénti, qui datúrus eſt vitam ætérnam in futúro. Sed quómodo, inquit, poſſunt hæc fieri? qua ratióne áccipit céntuplum qui nihil ſibi relínquit ex ómnibus? Mira nóvitas, ſed ejus, qui nova facit ómnia. Jugum tollens, ínvenit réquiem; relínquens ómnia, céntuplum habet. Nóverat hoc & ille, qui loquebátur in Pſalmo: Numquid adhæret tibi ſedes iniquitátis, qui fingis labórem in præcépto? An non fictus in præcépto labor, onus leve, ſuáve jugum, crux inúncta? Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lect. S. Ambroſii. Quóniam hódie natális, &c. ut in Breviario de Communi virg. Quòd ſi lectę ſint in die Feſto, legantur ſeq.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

QUàm laxo ſinu de prælio reverténtes cívitas cęléſtis éxcipit de hoſte proſtráto trophæa feréntibus occúrrit! Cum triumphántibus viris & féminę véniūt, quæ cum ſæculo ſexum quoque vicérunt, & gemináta glória milítiæ, vírgines cum púeris téneros annos virtútibus tranſeúntes: ſed & cétera fidélium turba aulæ perpétuæ régiam intrábit, qui ſinceritátem fidei inconcúſſis præceptórum cœléſtium diſciplínis uníta pace obſervavérunt.

℟. Propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, próſperè procéde, & regna. Et dedúcet.

Lectio v.

ERgo ágite nunc fratres, aggrediámur iter vitæ, revertámur ad civitátem cęléſtem, in qua ſcripti ſumus, & cives decréti. Non ſumus hóſpites, ſed cives Sanctórum, & doméſtici Dei, étiam illíus hærédes, cohærédes autem Chriſti. Hujus nobis urbis jánuas apériet fortitúdo: & fidúcia latum præbébit ingréſſum. Conſiderémus ergo ínclytam urbis illíus felicitátem, in quantum conſideráre poſsíbile eſt: ut enim verè eſt, comprehéndere nullus ſermo ſufficiet.

℟. Dilexíſti juſtítiam, & odíſti iniquitátem, * Proptéreà unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ.

℣. Propter veritátem, & man-

manſuetúdinem, & juſtítiam. Proptéreà.

Lectio vi.

DIcitur de ea in quodam loco ſic, Quòd aufúgiet ibi dolor, & triſtítia, & gémitus. Quid hac vita beátius, ubi non eſt paupertátis metus, non ægritúdinis imbecíllitas? Nemo lædétur, iraſcétur nemo: nemo ínvidet, cupíditas nulla exardéſcit: nullum ibi deſidérium honóris pulſat, aut poteſtátis ambítio. Nullus ibi diáboli metus, inſídiæ dæmonum nullæ, terror gehénnæ procul: mors neque córporis, neque ánimæ erit, ſed immortalitátis múnere vita jucúnda.

℟. Afferéntur Regi vírgines poſt eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia & exultatióne. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, próſperè procéde, & regna. Afferéntur.

Glória Patri. Afferéntur.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ambróſii Epiſc.

Lib. 1. de Virg. ante medium.

Lectio iv.

EGo licèt laudatiónem non ſuſcéperim virginitátis, ſed expreſſiónem; ad rem tamen pertinére árbitror, ut quæ ſit ei pátria, quis auctor appáreat. Ac priùs ubi ſit pátria, definiámus. Si enim ibi eſt pátria, ubi genitále domicílium; in cœlo proféctò eſt pátria caſtitátis: ítaque hìc ádvena, ibi íncola eſt. Quid autem eſt cáſtitas virginális, niſi expers contagiónis intégritas? Atque ejus auctórem quem póſſumus exiſtimáre, niſi immaculátum Dei Fílium, cujus caro non vidit corruptiónem, divínitas non eſt expérta contagiónem?

℟. Propter veritátem. 311.

Lectio v.

VIdéte ígitur, quanta virginitátis mérita ſint. Chriſtus ante vírginem, Chriſtus ex vírgine; à Patre quidem natus ante ſæcula, ſed ex vírgine natus ob ſæcula. Illud natúræ ſuæ, hoc noſtræ utilitátis eſt. Illud erat ſemper, hoc eſſe vóluit. Spectáte áliud virginitátis méritum, Chriſtus virgo vírginis ſponſus, & ſi dici poteſt, Chriſtus virgíneæ caſtitátis. Virgínitas enim Chriſti, non virginitátis eſt Chriſtus. Virgo eſt ergo quæ nupſit, virgo quæ nos ſuo útero portávit, virgo quæ génuit, virgo quæ próprio lacte nutrívit. Sed jam à matre deſcendámus ad filias.

℟. Dilexíſti. 311. Lectio vi.

DE virgínibus, inquit Apóſtolus, præcéptum Dómini non hábeo, consílium autem do. Si Doctor Géntium non hábuit, habére quis pótuit? Et præcéptum quidem non hábuit, ſed hábuit exémplum: non enim im-

Digitized by Google

imperári poteſt virgínitas, ſed optári. Nam quæ ſupra nos ſunt, in voto magis quàm in magiſtério ſunt. Sed volo vos, inquit, ſine ſolicitúdine eſſe: nam qui ſine uxóre eſt, ſolícitus eſt quæ Dómini ſunt, quómodo pláceat Deo. Et virgo cógitat quæ Dómini ſunt, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu. Non ego quidem diſſuádeo matrimónium, ſed virginitátis attéxo benefícium. ℟. Afferéntur. 312.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíſcopi.

In natali ſanctæ Agnetis.

Lectio iv.

CUm in toto mundo virgíneus flos Maríæ immarceſcíbiles corónas innéctat, & ſceptrígeram pudóris aulam immaculáto conſérvet affé ctu, eoúſque intégritas perſeverávit ad palmam, ut in puéllis trophæum ſanctitátis arríperet, & per veſtígia matris vírginis ad cœléſtem thálamum perveníret. O quàm imitábile virgínibus, virgo N. tu amóris tradidíſti exémplum! ò quàm ſanctum pectóribus dandum virgíneis tribuíſti reſpónſum, contemnéndo mundi divítias, execrándo carnis concupiſcéntias, & ſolam Chriſti pulchritúdinem adamándo! Accédite ad puéllam puéllæ, & diſcite quales in pé ctore ſuo circa amórem Chriſti flammas accéndit. Díſcite vírgines Chriſti amórem in ea ferventem, & omnes mundi divítias velut ſtércora recuſántem. ℟. Propter. 311. Lectio v.

IDeò enim Sanctórum per lítteras tradúntur exémpla, ut unuſquíſque pro qualitáte ſexus, modum ſui propóſiti téneat; & ſicut per vírginem vírgines, ita per cónjugem cónjuges víncere ſæculum pro Chriſti amóre ſtúdeant; ac repugnatióne ánimi, mundi dúlcia recuſántes, & ejus non recuſántes auſtéra, ad delectatiónes perpétuas, & ad gáudia ætérna pertíngant. Hæc dicéntes, non vituperámus cónjugum caſta commércia, ſed vírginum perſeverántiam adornámus. Non enim virgínitas malis rebus ſuperponénda eſt, ſed eſt rebus óptimis præferénda. Quæ enim mundis múndior, & ſanctis eſt ſánctior, non índiget malárum rerum vituperatióne laudári. ℟. Dilexíſti. 311. Lectio vi.

VEni jam virgo ad thálamum quem quæſíſti, ut ſponſam te virgínitas immaculáta cómprobet Chriſti. Felix catérva vírginum, quibus ſtúdium eſt tuæ ſequi confeſſiónis veſtígia. Habébunt enim tecum corónam in cœlo, quæ tecum ſuperavérunt inimícum

in mundo. Nam ſicut tibi veſtígia proſequénti participátio ætérnæ remuneratiónis appáruit; ita eis te imitántibus ætérna crédimus gáudia non negánda. Itaque ò ſpléndida Chriſto Dei Fílio, & ómnibus Angelis atque Archángelis grata, ut noſtri meminíſſe dignéris, quibus póſſumus précibus exorámus: ut nobis ille tríbuat indulgéntiam, qui tibi tuórum ómnium labórum trádidit palmam.

℟. Afferéntur Regi. 312.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Cypriani. Nunc nobis ad Vírgines, &c. ut in Breviario de Communi Virginum. Quòd ſi lectæ ſunt in die Feſto, ſumantur Lectiones Bedæ Quàm laxo ſinu. ex ſecunda die, ſuprà. 311.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtíni Epíſc.

De ſancta Virginitate, cap. 2.

Lectio iv.

Cum univérſa Eccléſia virgo ſit, deſponsáta uni viro Chriſto, ſicut dicit Apóſtolus, quanto digna ſunt honóre membra ejus, quæ hoc cuſtódiunt, étiam in ipſa carne, quod tota cuſtódit in fide, quæ imitátur matrem viri, & Dómini ſui? Nam Eccléſia quoque & virgo & mater eſt. Cujus enim integritáti conſúlimus, ſi virgo non eſt? aut cujus prolem allóquimur, ſi mater non eſt? María corporáliter caput hujus córporis péperit: Eccléſia ſpirituáliter membra illíus cápitis parit. In utráque virgínitas fecunditátem non ímpedit, in utráque fecúnditas virginitátem non ádimit.

℟. Propter veritátem. 311.

Lectio v. Cap. 13.

Virginális autem intégritas, & per piam continéntiam ab omni concúbitu immúnitas, Angélica pórtio eſt, & in carne corruptíbili incorruptiónis perpétuæ meditátio. Cedat huic omnis fecúnditas carnis, omnis pudicítia conjugális. Illa non eſt in poteſtáte, illa non eſt in æternitáte. Fecunditátem carnálem non habet líberum arbítrium, pudicítiam conjugálem non habet cœlum. Profécto habébunt magnum áliquid præter céteros in illa commúni immortalitáte, qui habent áliquid jam non carnis in carne.

℟. Dilexiſti juſtítiam. 311.

Lectio vi. Cap. 27.

Sequímini Agnum quocúmque íerit, ſcripſit ille de vobis. Quò ire putámus hunc Agnum? quò nemo eum ſequi vel áudeat, vel váleat, niſi vos vírgines. Quò putámus eum ire? in quos ſaltus & prata? ubi, credo, ſunt grándia gáudia; nec gáudia,

dia, quália in ipſo regno Dei céteris non virgínibus erunt, ſed à ceterórum ómnium gaudiórum ſorte diſtíncta. Gáudium vírginum Chriſti, eſt de Chriſto, in Chriſto, cum Chriſto, poſt Chriſtum, per Chriſtum, propter Chriſtum. Gáudia própria vírginum Chriſti non ſunt éadem non vírginum, quamvis Chriſti; nam ſunt áliis ália, ſed nullis tália. Ite in hæc, ſequímini Agnum, quia & Agni caro útique virgo. Sequímini virginitáte cordis & carnis, quocúmque íerit. Quid eſt eum ſequi, niſi imitári?

℟. Afferéntur Regi. 312.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Epíſcopi.

Epiſt. 3. ad Probam, cap. 4

Lectio iv.

TAm magnum Deus vóluit eſſe bonum virginitátis, ut illud non aliúnde, ſed ex vocábulo dignarétur nomináre virtútis. Vírginis ítaque ſi quis velit diligénter conſideráre vocábulum, ex virtútis invéniet nómine derivátum. Virgo enim dícitur, quaſi virágo. Viráginem verò Scriptúra ſancta non ob áliud vocátam dicit, niſi quia de viro ſumpta eſt. Dixítque Adam: Hoc nunc os ex óſſibus meis, & caro de carne mea: hæc vocábitur virágo, quóniam de viro ſumpta eſt. Itaque cùm vírginis nomen ex nómine viri deſcénderit, quis dúbitet quòd vir à virtúte vocátus ſit?

℟. Propter. 311. Lectio v.

ET quia, ſicut Paulus docet, illa ómnia in figúra facta ſunt noſtri, profécto in illa vírgine, quæ ex viri fiébat coſta, futúra jam tunc præfigurabátur Eccléſia; quæ verè de viro ſumpta, & de quo ſumpta, illi conjúncta, inde habet in veritáte virtútem, unde habet verum viráginis nomen. Propter quod hanc viráginem, ideſt, vírginem, quæ de viro ſumpta eſt, non ſolùm vírginis, ſed étiam viri nómine Paulus non dúbitat appelláre. Ait enim fidélibus: Deſpóndi enim vos uni viro vírginem caſtam exhibére Chriſto: Chriſtus eſt quippe vir, de quo hæc virgo ſumpta eſt. ℟. Dilexíſti. 311.

Lectio vi.

TYpicè ítaque à viro dícitur Vírginis vocábulum, quia nomen à Chriſto dícitur Chriſtiánum. Chriſtus enim Dei virtus eſt, & Dei ſapiéntia, ex quo eſt Eccléſia, quæ virgo in fide & charitáte perſíſtens, & ſapiéntiam póſſidet, & virtútem. Quæ cùm in divérſis membris ſuis hábeat donatiónes, ſecúndùm grátiam quæ data eſt ei, differéntes, majórem tamen grátiam donatiónis in illis membris

Digitized by Google

accépit, in quibus ita ſpiritáliter virgo dícitur, ut étiam corpóreæ virginitátis integritáte potiátur. In his enim in quibus ſic fidem cuſtódit rectam, ut étiam carnem ab omni concúbitu reſérvet intáctam, quantò pleniórem habet virginitátem, tantò plénius & perféctius ejúſdem virginitátis póſſidet nomen.

℟. Afferéntur Regi. 312.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Epíſtola S. Hierónymi Presbyteri ad Euſtóchium.

De cuſtod. Virg. tom. 1. circa medium. Lectio iv.

DE virgínibus, inquit Apóſtolus, præcéptum Dómini non hábeo: Cur? quia & ipſe ut eſſet virgo, non fuit impérii, ſed própriæ voluntátis. Neque enim audiéndi ſunt qui eum uxórem habuíſſe confingunt; cùm de continéntia diſſerens, & ſuádens perpétuam caſtitátem, intúlerit: Volo autem omnes eſſe ſicut meipſum. Et infrà: Dico autem innúptis & víduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permáneant, ſicut & ego. Quare ergo non habet Dómini de virginitáte præcéptum? quia majóris eſt mercédis, quod non cógitur, & offértur: quia ſi fuiſſet virgínitas imperáta, núptiæ videbántur ablátæ; & duríſſimum erat contra natúram cógere, Angelorúmque vitam ab homínibus extorquére.

℟. Propter. 311. Lectio v.

ALia fuit in véteri lege felícitas. Ibi dícitur: Beátus, qui habet ſemen in Sion, & domèſticos in Jerúſalem: &, Maledícta ſtérilis quæ non pariébat. Et: Fílii tui ſicut novéllæ olivárum in circúitu menſæ tuæ. Vácuus erat orbis, &, ut de typicis táceam, ſola erat benedíctio liberórum. Proptéreà & Abraham jam ſenex Cethúræ copulátur, & Jacob mandrágoris redímitur, & conclúſam vulvam in Eccléſiæ figúram Rachel conquéritur. Paulátim verò increſcénte ſégete, meſſor immíſſus eſt. Virgo Elías, Eliséus virgo, vírgines multi filii Prophetárum. Jeremíæ dícitur: Et tu ne accípias uxórem. Sanctificátus in útero, captivitáte propínqua, uxórem prohibétur accípere. Aliis verbis idípſum Apóſtolus lóquitur: Exíſtimo hoc bonum eſſe propter inſtántem neceſſitátem. Quæ eſt iſta necéſſitas, quæ aufert gáudia nuptiárum? Tempus breviátum eſt, in próximo eſt Nabuchodónoſor.

℟. Dilexíſti. 311. Lectio vi.

INveniebátur ergo, ut díximus, in viris tantùm hoc continéntiæ bonum, & in dolóribus júgiter Heva parturiébat. Poſtquam verò

rò virgo concépit in útero, & péperit nobis púerum, cujus principátus in húmeros ejus, Deum, fortem, patrem futúri ſæculi; ſolúta maledíctio eſt. Mors per Hevam, vita per Maríam. Ideóque & dítius virginitátis donum fluxit in féminas, quia cœpit à fémina. Statim ut Fílius Dei ingréſſus eſt ſuper terram, novam ſibi famíliam inſtítuit, ut qui ab Angelis adorabátur in cœlo, habéret Angelos & in terris. Tunc Holoférnis caput Judith cóntinens amputávit: tunc Aman, qui interpretátur iníquitas, ſuo combúſtus eſt igni: tunc primùm audítum eſt: Quæ non eſt nupta, cógitat quæ ſunt Dómini, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu.

℟. Afferéntur Regi. 312.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

Homilia in Euangelium Matth. cap. 25. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, &c.

In die Feſto habetur Homilia S. Gregorii. Sæpè vos fratres, &c. in Breviar. in hoc eodem Communi.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 12. in Euangelia.

NOtándum verò, quòd omnes lámpades habent, ſed omnes óleum non habent: quia plerúmque bona in ſe ópera cum eléctis & réprobi oſténdunt; ſed ſoli ad ſponſum cum óleo véniunt, qui de his quæ foris égerint, intus glóriam requirunt. Unde per Pſalmíſtam quoque de ſancta electórum Eccléſia dícitur: Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus. Dormitavérunt omnes, & dormiérunt. Dormíre, mori eſt: ante ſomnum verò dormitáre, eſt ante mortem à ſalúte languéſcere: quia per pondus ægritúdinis pervenítur ad ſomnum mortis.

℟. Hæc eſt. 325. Lectio viii.

QUid eſt autem, quòd fátuæ à prudéntibus óleum petunt, niſi quòd in advéntu Júdicis, cùm ſe intus vácuas invénerint, teſtimónium foris quærunt? Ac ſi à ſua fidúcia decéptæ próximis dicant: Quia nos quaſi ſine ópere repélli conſpícitis, dícite de noſtris opéribus quod vidíſtis. Unde & prudéntes per increpatióné ſubdunt: Ite pótiùs ad vendéntes,

tes, & émite vobis. Venditóres quippe ólei, adulatóres ſunt. De quo proféctò óleo Pſalmíſta dicit: Oleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

℞. Média. 325. Lectio ix.

O Si ſápere in cordis paláto poſſit, quid admiratiónis hábeat quod dícitur, Venit ſponſus; quid dulcédinis, Intravérunt cum eo ad núptias; Quid amaritúdinis, Et clauſa eſt jánua. Pensáte, fratres chariſſimi, ante conſpéctum tanti Júdicis, quis in illo die terror erit, quando jam in pœna remédium non erit; quanta verò tunc erit electórum lætítia, qui de ejus meréntur viſióne gaudére, de cujus conſpéctu vident & eleménta ómnia contremíſcere? cum eo ſimul ad núptias intráre, qui & in ſponſi núptiis gaudent, & tamen ipſi ſunt ſponſa: quia in illo ætérni regni thálamo viſiónis noſtræ Deus conjúngitur.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 25.

HAnc parábolam quidam ſimplíciter in virgínibus interpretántur; quarum áliæ, juxta Apóſtolum, & córpore & mente ſunt vírgines; áliæ virginitátem tantùm córporum reſervántes, vel cétera ópera non habent propóſito ſuo ſimília; vel paréntum cuſtódia reſervátæ, nihilóminùs mente nupſérunt. Sed mihi vidétur ex ſuperióribus álius ſenſus eſſe, qui dícitur; & non ad virginália córpora, ſed ad omne hóminum genus comparátio pertinére.

℞. Hæc eſt. 325.

Poſt pauca. Lectio viii.

QUi idcircò omnes vírgines appellántur, quia gloriántur in uníus Dei notítia, & mens eórum idololatríæ túrbine non conſtuprátur. Oleum habent Vírgines, quæ juxta fidem & opéribus adornántur. Non habent óleum quæ vidéntur símili quidem fide Dóminum confitéri, ſed virtútum ópera négligunt. Póſſumus quinque vírgines ſapiéntes & ſtultas, quinque ſenſus interpretári, quorum álii feſtínant ad cœléſtia, & ſupérna desíderant; álii terrénis fœcibus inhiántes foménta non habent veritátis, quibus ſua corda illúminent.

℞. Média nocte. 325.

Le-

Digitized by Google

Lectio ix. Infrà.

DIcámus áliquid, quod fórſitan lectóri útile ſit. Tradítio Judæórum eſt, Chriſtum média nocte ventúrum in ſimilitúdinem Ægyptii témporis, quando Paſcha celebrátum eſt, & exterminátor venit: unde reor & traditiónem Apoſtólicam permanſíſſe, ut in die Vigiliárum Paſchæ ante noctis dimídium, pópulum dimíttere non líceat, expectántes advéntum Chriſti: & poſtquam illud tempus transíerit, ſecuritáte præsúmpta, feſtum cunctos ágere diem. Tunc ſurrexérunt omnes vírgines illæ. Quæ lámpades ſuas querúntur extíngui, oſténdunt eas ex parte lucére: & tamen non habent lumen indeficiens, nec ópera perpétua. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 79. in Matth. poſt init.

QUam ob cauſam in perſóna vírginum hanc parábolam profert, nec qualemcúmque perſónam ſine diſcrímine súbjicit? Magna quædam de virginitáte diſſerúerat, dicens: Sunt eunúchi, qui ſeípſos caſtravérunt propter regnum cœlórum: &, Qui poteſt cápere, cápiat. Nec ignorábat, de virginitáte magnam eſſe vulgò exiſtimatiónem, quippe cùm ſit ea res natúra ſublímis: quod inde patet, quia neque in véteri Teſtaménto à priſcis illis ſanctíſque viris culta fuit, & in novo nulla legis neceſſitáte jubétur: non enim id imperávit, ſed fidélium voluntáti permíſit. Unde & Paulus ait: De virgínibus autem præcéptum Dómini non hábeo: & laudo quidem eum, qui hoc ſectátur inſtitútum, noléntem autem non cogo, neque eam rem præcéptum fácio.

℟. Hæc eſt. 325. Lectio viii.

QUóniam ígitur & magna res erat, ac de ea apud multos magna erat exiſtimátio; ne quis ea perfécta ſe totum perfeciſſe putáret, ac cétera neglígeret, hanc parábolam póſuit, ut oſténderet, virginitátem, quamvis cétera hábeat, ſi miſericórdiæ bonis carúerit, cum fornicatóribus éjici. Ac méritò quidem inhumánum ac miſericórdia caréntem cum illis cóllocat. Fornicátor enim córporum, iſtæ verò pecuniárum

Digitized by Google

cupiditáte vincúntur. Non eſt autem córporum & pecúniæ par cupíditas: ſed ácrior multò atque veheméntior illa córporum eſt. Quantò ígitur cum imbecillióre luctántur, tantò minùs vénia dignæ ſunt, ſi vincántur. Idcírcò étiam fátuas appellávit: quóniam majóri certámine ſuperáto, in facilióre totum perdidérunt. ℟. Média. 325.

Lectio ix.

LAmpades autem hoc loco illud ipſum virginitátis donum appéllat, & ſanctimóniæ puritátem: óleum verò benignitátem, eleemóſynam, impénſum indigéntibus auxílium. Tardánte autem ſponſo, dormitavérunt omnes, & dormiérunt. Non parvum témporis rurſus ſpátium interjéctum oſténdit, ut diſcípulos regnum ipsíus mox futúrum expectántes, ab ea opinióne dedúceret: id enim illi ſperábant: quaprópter crebrò ab hujúſmodi eos ſpe révocat. Ad hoc, illud quoque índicat, ſomnum quemdam eſſe mortem. Dormiérunt, inquit; média autem nocte clamor factus eſt: vel, ut in eádem parábola persíſtat: vel rurſus oſténdit, in nocte futúram eſſe reſurrectiónem. Clamórem étiam Paulus commémorat, dicens: In juſſu, in voce Archángeli, in noviſſima tuba deſcéndet de cœlo. Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dxit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

De Homilía S. Joánnis Chryſóſtomi. Unde ſuprà.

POſt ingéntes labóres, poſt incredíbiles ſudóres, & acérrimas pugnas, poſt trophæa quæ de natúræ rábie ſtatuérunt, resúrgũt cum dedécore, & lampádibus eárum extínctis, terram aſpiciéntes recédunt. Nihil ſanè tenebróſius eſt, quàm virgínitas óleo carens: unde ſic vulgò multi immiſericórdes tenebróſos ſolent appelláre. Quid ígitur ex virginitáte lucrátæ ſunt, quæ nec ſponſum quidem vidérunt, nec ſaltem ad pulsándum uſque pervenérunt, ſed terríbile illud verbum audivére: Abíte, néſcio vos? ℟. Hæc eſt. 325. Lectio viii.

QUod cùm ipſe díxerit, nihil áliud quàm gehénna, & intolerábilis cruciátus relínquitur: imò verò étiam, gehénna, iſtud verbum grávius eſt: hoc verbum ope-

operántibus étiam iniquitátem dixit: Vigiláte, quia neſcítis diem, neque horam: crebrò id répetit,ut ignorántiam éxitus ab hac vita útilem eſſe oſténdat. Ubi ſunt ergo qui per totam vitam desídia torpéſcunt, & quando à nobis admonéntur, reſpondére non dúbitant, ómnia ſe paupéribus moriéndi témpore relictúros.

℟. Média. 325. Lectio ix.

AUdiant hæc verba, & eméndent ſe: multi enim abeúndi tempus expectántes, ita repéntè rapti ſunt, ut nec injúngere ſuis quidquam potúerint. Sed hæc quidem parábola ejus eleemóſynæ grátia,quæ cum pecúnia conficitur, dicta eſt. Cur autem hæc parábola ſponſum addúcit? Ut vídeas quantum virgínibus Chriſtus afficitur iis,quæ ſua paupéribus érogant: hæc enim & vera virgínitas eſt. Nam & Paulus huic rei hanc deſcriptiónem attríbuit dicens: Innúpta ſolícita eſt de iis, quæ Dómini ſunt, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu.

Te Deum laudámus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc:Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtíni Epíſc.

Sermone 23. de Verbis Domini, cap. 2.

INtelligámus, chariſſimi, ad omnes nos, ideſt, ad univérſam omníno Eccléſiam, iſtam pertinére parábolam, non ad ſolos præpóſitos, nec ad ſolas plebes, ſed prorſus ad omnes. Quinque iſtæ,& quinque vírgines illæ, omnes omníno ſunt ánimæ Chriſtianórum: ſed, ut dicámus vobis quod Deo inſpiránte ſentímus, non qualeſcúmque ánimæ, ſed tales ánimæ, quæ habent cathólicam fidem, & habére vidéntur bona ópera in Eccléſia Dei; tamen ex ipſis quinque ſunt prudéntes, & quinque fátuæ.

℟. Hæc eſt. 325. Lectio viii.

QUare ergo appellátæ ſunt quinque, & quare vírgines, priùs videámus. Omnis ánima in córpore, ídeò quinário número censétur, quia quinque sénſibus útitur. Qui ergo ſe ábſtinet ab illícito viſu, ab illícito audítu, ab illícito odorátu, ab illícito guſtátu, ab illícito tactu, propter ipſam integritátem, vírginis nomen áccipit. Sed ſi bonum eſt abſtinére ab illícitis ſentiéndi mótibus, & ídeò unaquæque ánima Chriſtiána vírginis nomen áccipit;

quare quinque admittúntur, quinque autem repellúntur? ℟. Média. 325. Lectio ix.

ET vírgines ſunt, & repellúntur. Parum eſt, quia vírgines ſunt, & lámpades habent, vírgines propter abſtinéntiam ab illícitis sénſibus, lámpades habent propter ópera bona; de quibus opéribus Dóminus dicit: Lúceant ópera veſtra coram homínibus. Item diſcípulis dicit: Sint lumbi veſtri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus veſtris. In lumbis accínctis virgínitas, in lucérnis ardéntibus ópera bona. Si ergo ab illícitis abſtinéntia bona eſt, unde virgínitas nomen accépit; & ópera bona laudabília ſunt, quæ ſignificántur lampádibus; quare quinque admittúntur, & quinque repellúntur? T e Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi. Infrà, cap. 4.

ALias dixit prudéntes, álias ſtultas. Unde intuémur? unde diſcérnimus? De óleo. Aliquid magnum ſigníficat óleum, & valdè magnum. Putas non cháritas eſt? Quæréndo dícimus, non ſenténtiam præcipitámus. Unde mihi videátur per óleum cháritas ſignificári, dicam vobis. Apóſtolus dicit: Adhuc ſupereminentiórem vobis viam demónſtro. Si linguis hóminum loquar & Angelórum, charitátem autem non hábeam, factus ſum æraméntum ſonans, aut cymbalum tinniens. Ipſa eſt ſuperéminens via, ideſt, cháritas, quæ méritò óleo ſignificátur: ómnibus enim humóribus óleum ſuperéminet. ℟. Hæc eſt. 325.

Cap. 5. Lectio viii.

QUid ergo, fratres? Jam diſceptámus de quinque virgínibus prudéntibus, & quinque fátuis. Voluérunt óbviàm ire ſponſo. Quid eſt, ire óbviàm ſponſo? Corde ire, expectáre ejus advéntum. Sed ille tardábat. Dum tardat ille, dormiérunt omnes. Quid eſt ſomnus iſte? Ne fortè tardánte ſponſo, quóniam abúndat iníquitas, refrigéſcat cháritas multórum? Síccine intellectúri ſumus iſtum ſomnum? Non mihi placet: quia ſunt ibi prudéntes. Et útique quandò dixit Dóminus, Refrigéſcet cháritas multórum, ſubjécit & ait: Qui autem per-

perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. Non ergo eis obrépſit frigus charitátis, non in eis refríguit cháritas, ſed fervet uſque in finem. ℟. Média. 325.

Lectio ix.

EST álius ſomnus, quem nemo evádit. Non recordámini Apóſtolum dicéntem: De dormiéntibus autem nolo vos ignoráre, fratres: ideſt, de his qui mórtui ſunt. Fátua ſit virgo, prudens ſit virgo, ſomnum mortis omnes patiúntur. Ad noviſſimam tubam ſurgent omnes. Prudéntes autem illæ tulérunt óleum ſecum in vaſis ſuis: ſtultæ verò illæ non tulérunt óleum ſecum. Ibi óleum, magnum óleum. De dono Dei eſt hoc óleum. Tu ergo tecum porta, intus porta. Ubi videt Deus, ibi porta teſtimónium conſciéntiæ tuæ: qui autem ámbulat ad teſtimónium aliénum, óleum non portat ſecum.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades ſuas, exiérunt óbviàm ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtini Epíſcopi.

Unde ſuprà, cap. 8.

INténdat itaque cháritas veſtra. Sapiéntium lámpades ardébant de óleo ætérno, de conſciéntiæ ſecuritáte, de interióre glória, de íntima charitáte. Ardébant tamen & illárum fatuárum. Quare tunc ardébant? quia non déerant laudes hóminum. Póſteà verò quàm ſurrexérunt, ideſt, in reſurrectióne à mórtuis, cœpérunt aptáre lámpades ſuas, ideſt, paráre Deo óperum ſuórum réddere ratiónem. Et quia tunc nemo eſt qui laudet, omnis homo cauſæ ſuæ vacat: non erant qui óleum vénderent, cœpérunt deficere lámpades.

℟. Hæc eſt. 325.

Circa finem, cap. 10.

Lectio viii.

CLauſum eſt óſtium. Et quid illis dictum eſt, Non novi vos? Non illas novit, qui ómnia novit? Quid ergo eſt, Non novi vos? Improbo vos, réprobo vos: in arte mea non vos agnóſco: ars mea neſcit vítia. Hoc eſt autem magnum, & neſcit vítia, & júdicat vítia: neſcit faciéndo, júdicat arguéndo. Sic ergo non novi vos. Iérunt, intravérunt quinque prudéntes. Sint in vobis quinque prudéntes, ad iſtam prudéntiam quinárii númeri

Digitized by Google

pertinéntes. Véniet enim hora, & quando neſcímus, véniet. Sic clauſit Euangélium: Vigiláte, quia neſcítis diem, neque horam.
℟. Média nocte. 325.

Lectio ix.

CORde vígila, fide vígila, ſpe vígila, charitáte vígila, opéribus vígila: & quando córpore dormíeris, véniet tempus ut ſurgas. Cùm autem ſurréxeris, præpara lámpades. Tunc non extinguántur, tunc in interióre conſciéntiæ óleo vegeténtur: tunc ſponſus ille incorpóreis néxibus ampleċtátur, tunc te introdúcat in domum, ubi numquam dórmias, ubi numquam poſſit tua lampas extíngui. Hódie verò laborámus, & lámpades noſtræ inter ventos ſæculi hujus tentationéſque flúctuant: ſed árdeat in rubóre flamma noſtra, ut ventus tentatiónis áugeat ignem pótiùs, quàm extínguat.
Te Deum laudámus.

Infra Octavam Virginum in tertio Nocturno, habentur etiam Homil. in Euangel. Matth. 13. Símile eſt regnum cœlórum theſáuro, &c. poſitæ in Communi Octava Martyrum non Virginum, infra. 338.

Sed ſecunda die infra Oct. ſi virgo, de qua fit Officium, non ſit Martyr, vel ſi ſint plures Martyres, omiſſis octava & nona Lectione ibi poſitis, legantur duæ aliæ, quæ illic ſequuntur.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

Homilia in Euangelium Matth. cap. 19. Acceſsérunt ad Jeſum Phariſæi, &c.

In die feſto habetur Homilia S. Joannis Chryſoſtomi, Dóminus noſter, quia &c. in Breviario, de Communi Virginum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam, quacúmque ex cauſa? Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 32. in Matth. 19. circa finem.

NOn omnes cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt. Non dixit, Non omnes poſſunt, ſed, Non omnes cápiunt; ideſt, Omnes quidem cápere poſſunt, ſed non tamen omnes cápere volunt. Palma propóſita eſt. Qui concupíſcit glóriam, non cógitat de labóre. Nemo vínceret, ſi omnes perículum pugnæ timérent. Ex eo quòd quidam non poſſunt, & à propóſito

póſito continéntiæ cadunt, non debémus circa virtútem caſtitátis fieri pigrióres. Si enim quidam in pugna cadéntes non exánimant céteros; rem non ápplicant pugnæ, ſed hómini: quantò magis nos cadéntium negligéntiæ imputáre debémus, non difficultáti virginitátis? ℟. Hæc eſt virgo ſápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus ſumpſit ſecum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus eſt, Ecce ſponſus venit, exíte óbviàm ei. Et veniénte.

Lectio viii.

QUod autem dicit, Quibus datum eſt; non hoc ſigníficat, quóniam quibúſdam datur, quibúſdã non datur; ſed illud oſténdit, quia niſi auxílium grátię accipiámus, nihil ex nobis valeámus. Quóniam autem voléntibus grátia non denegátur, in Euangélio Dóminus dicit: Pétite, & dábitur vobis; quærite, & inveniétis; pulsáte, & aperiétur vobis. Debet autem volúntas præcédere, & ſic séquitur grátia. Nam nec grátia ſine voluntáte áliquid operátur, nec volúntas ſine grátia poteſt. Nam & terra non gérminat, niſi plúvias ſuſcéperit, nec plúvia fructíficat ſine terra. ℟. Média nocte clamor factus eſt: * Ecce ſponſus venit, exíte óbviàm ei. ℣. Prudéntes vírgines aptáte veſtras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce

Lectio ix.

SI ex quacúmque cauſa contígerit hómini uxórem non habére, an continéntiæ habébit mercédem? Non ſemper. Sicut enim peccátum ſine voluntáte opus non facit; ita juſtítia ex ópere non conſummátur, niſi volúntas adfúerit. Multi enim córpore quidem caſtitáti ſtudent, adultérium autem voluntáte commíttunt. Illa eſt glorióſa continéntia, non quam tránſgredi non poteſt necéſſitas debilitátis córporis, ſed quam compléctitur volúntas ſancti propóſiti. Ideò dicit: Sunt eunúchi qui ſic naſcúntur, ſunt eunúchi qui ab homínibus fiunt: ſed illos tenet necéſſitas, hunc autem tértium corónat volúntas.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Preſ.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

PHariſæórũ Scribarũque fáctio intérrogat Dómi-

minum, utrùm liceat hómini dimíttere uxórem ſuam quálibet ex cauſa; ut quaſi cornúto téneant eum ſyllogiſmo, & quodcúmque reſpónderit, captióni páteat. Si díxerit, dimitténdas eſſe uxóres quálibet ex cauſa, & ducéndas álias, pudicítiæ prædicátor ſibi vidébitur docére contrária. Si autem reſpónderit, non omnem ob cauſam debére dimítti, quaſi ſacrilégii reus tenébitur, & advérſus doctrínam Móyſi, ac per Móyſen Dei, fácere judicábitur.

℟. Hæc eſt. 325. Lectio viii.

IGitur Dóminus ſic reſpónſum témperat, ut decípulam eórum tránſeat, Scriptúram ſanctam addúcens in teſtimónium, & ad naturálem legem, primámque Dei ſenténtiam ſecúndę oppónens, quæ non voluntáte Dei, ſed peccántium neceſſitáte concéſſa eſt. Non legiſtis, quia qui fecit hóminem ab inítio, máſculum & féminam fecit eos? Dicéndo autem máſculum & féminam, oſténdit ſecúnda vitánda conjúgia. Non enim ait, máſculum, & féminas, quod ex priórum repúdio quærebátur; ſed máſculum & féminam, ut unius cónjugis consórtia nectereńtur.

℟. Média. 325. Lect. ix.

QUod dicit, iſtiúſmodi eſt: Numquid poteſt Deus ſibi eſſe contrárius, ut áliud antè júſſerit, & ſenténtiam ſuam novo frangat império? Non ita ſentiéndum eſt: ſed Móyſes, cùm vidéret propter deſidérium ſecundárum cónjugum (quæ vel ditióres vel junióres eſſent) primas uxóres intérfici, aut malam vitam dúcere, máluit indulgére diſcórdiam, quàm ódia & homicídia perſeveráre. Simúlque consídera, quòd non dixit, Permíſit vobis Deus, ſed Móyſes; ut juxta Apóſtolum, consílium ſit hóminis, non impérium Dei.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua.

De Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Unde ſuprà.

GRave pondus uxórum eſt, ſi excépta fornicatiónis cauſa eas dimíttere non licet. Quid enim, ſi temulénta fúerit, ſi iracúnda, ſi malis móribus, ſi luxurióſa, ſi vaga, ſi gulóſa, ſi jurgátrix, ſi malédica, tenénda erit hujúſmodi? Vólumus nólumus, ſuſtinénda eſt. Cùm enim eſsémus liberi, vo-

Digitized by Google

voluntárìe nos ſubjécimus ſervitúti. Vidéntes ergo Apóſtoli grave uxórum jugum, próferunt motum ánimi ſui, & dicunt: Si ita eſt cauſa hóminis cum uxóre, non éxpedit núbere. Quibus ille dixit: Non omnes cápiunt verbum iſtud.
℟. Hæc eſt. 325. Lect. viii.

NEmo putet ſub hoc verbo vel fatum, vel fortúnam introdúci, quòd hi ſunt vírgines, quibus à Deo datum ſit, aut quos quidam ad hoc caſus addúxerit: ſed his datum eſt, qui petiérunt, qui voluérunt, qui, ut accíperent, laboravérunt. Omni enim peténti dábitur, & quærens invéniet, & pulſánti aperiétur. Triplex genus eſt eunuchórum, duórum carnálium, & tértii ſpirituális. Tértii ſunt, qui ſeipſos caſtravérunt propter regnum cœlórum, & qui cùm poſſint eſſe viri, propter Chriſtum eunúchi fiunt: iſtis promíttitur præmium, ſuperióribus autem nihil omníno debétur.
℟. Média. 325. Lectio ix.

POſſumus & áliter dícere: Eunúchi ſunt ex matris útero, qui frigidióris natúræ ſunt, nec libídinis appeténtes: & álii, qui ab homínibus fiunt, quos aut Philóſophi fáciunt, aut propter idolórum cultum emolliúntur in féminas; vel perſuaſióne hærética ſímulant caſtitátem, ut mentiántur religiónis veritátem; ſed nullus eórum conſéquitur regnum cœlórum, niſi ſe caſtráverit propter Chriſtum. Unde ſubínfert: Qui poteſt cápere, cápiat; ut unuſquíſque consíderet vires ſuas, utrùm poſſit virginália & pudicítiæ implére præcépta. Quaſi hortántis vox Dómini eſt, & mílites ſuos ad præmium concitántis. Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua. Homilía S. Ambróſii Epíſc.

Lib. 3. de Virginibus, paulò ante med.

DIſcutiámus, utrùm Chriſtus integritátem docúerit, an repudiándam putáverit. Et ſunt, inquit, ſpadónes, qui ſeipſos caſtravérunt propter regnum cœlórum. Eſt ergo præclára milítia, quæ regno cœlórum mílitat. Itaque jam tunc Dóminus dócuit, eſſe debére intemeráta ſtúdia caſtitátis. Unde & Apóſtoli eam céteris præeminére cernéntes, Si ita eſt cauſa, ajunt, viri cum uxóre, non éxpedit

dit núbere. Quo dicto, & gravióra judicárunt ónera vínculi conjugális, & veræ integritátis grátiam prætulérunt. ℟. Hæc eſt. 325.

Lectio viii.

SEd Dóminus, qui ſciret prædicándam ómnibus integritátem, imitándam paucis, Non omnes, inquit, cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt: hoc eſt, Non eſt commúnis plúrimis & vulgáris intégritas, nec pro infirmitáte permíttitur, ſed pro virtúte concéditur. Dénique cùm dixiſſet, Et ſunt ſpadónes, qui ſeípſos caſtravérunt propter regnum cœlórum; ut oſténderet hoc non mediocris eſſe virtútis: Qui poteſt, inquit, cápere, cápiat. Et ídeò poſt hoc verbum offerúntur ad benedicéndum, qui corruptélæ expértes, integritátis munus immaculáta ætáte ſervárent.

℟. Média nocte. 329. Lect. ix.

EST ergo étiam cœléſti voce probáta virgínitas, Dominicíſque expeténda præcéptis. Quo loco magiſtérium divínæ vocis imitémur. Nam, cùm in ſuperióribus conjúgium memoráverit non eſſe ſolvéndum, niſi ex cauſa fornicatiónis, in poſterióribus integritátis grátiam donúmque contéxuit: ut docéret, non damnándas eſſe núptias, ſed probándas; núptiis tamen ipſis integritátis ſtúdia præferénda. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua. Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De ſancta Virginit. c. 23.

QUi poteſt cápere, cápiat. Quid verácius, quid lucídius dici pótuit? Chriſtus, dicit, Véritas dicit, virtus & ſapiéntia Dei dicit, eos, qui pio propóſito ab uxóre ducénda ſe continúerint, caſtráre ſeípſos propter regnum cœlórum: ecóntrà, humána vánitas ímpia temeritáte conténdit, eos, qui hoc fáciunt, præſéntem tantúmmodò neceſſitátem moleſtiárum conjugálium devitáre, in regno cœlórum ámplius quidquam céteris non habére.

℟. Hæc eſt. 325.

Cap. 24. Lectio viii.

DE quibus autem ſpadónibus lóquitur Deus per Iſaiam Prophétam, quibus ſe dicit datúrum in domo ſua, & in muro ſuo locum nominátum, meliórem multò quàm filiórum atque filiárum; niſi de iis, qui ſei-

ſeipſos caſtrant propter regnum cœlórum? Ne quis nímiùm carnális exiſtimáret in his verbis áliquid temporále ſperándum, contínuò ſubjécit: Nomen ætérnum dabo eis, nec umquam déerit. Tamquam díceret: Quid tergiverſáris ímpia cæcitas? quid ſerenitáti veritátis nébulas tuæ perverſitátis offúndis? quid in tanta ſcripturárum luce ténebras, unde inſidiéris, inquíris? Quid temporálem tantúmmodò utilitátem promíttis continéntibus ſanctis? Nomen ætérnum dabo eis.

℞. Média nocte. 325. Lect. ix.

ET ſi fortè hìc ipſum ætérnum pro diutúrno conáris accípere, addo, accúmulo, incúlco, Nec umquam déerit. Quid quæris ámplius? Ætérnum hoc nomen, quidquid illud eſt, ſpadónibus Dei, quod útique glóriam quamdam própriam excellentémque ſigníficat, non erit commúne cum multis, quamvis in eódem regno, & in eádem domo conſtitútis. Nam ídeò fortáſſis & nomen dictum eſt, quòd eos, quibus datur, diſtínguit à céteris. Te Deũ.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua.

De Homilía ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà, cap. 27.

PErgite ítaque ſancti Dei, púeri ac puéllæ, mares ac féminæ, cœlibes ac nuptæ; pérgite perſeveránter in finem. Laudáte Dóminum dúlciùs, quem cogitátis ubériùs; ſperáte felíciùs, cui ſervítis inſtántiùs: amáte ardéntiùs, cui placétis atténtiùs. Lumbis accínctis, & lucérnis ardéntibus expectáte Dóminum, quando véniat à núptiis. Vos afferétis ad núptias Agni cánticum novum, quod cantábitis cítharis veſtris, quale nemo póterit dícere, niſi vos. Sic enim vos vidit in Apocalypſi quidam præ céteris diléctus Agno, qui diſcúmbere ſuper pectus ejus sólitus erat, & bíberat, & eructábat mirabília ſuper cœléſtia Dei verbum.

℞. Hæc eſt. 325.

Cap. 29. Lectio viii.

VOs Agnum ſequímini tenéndo perſeveránter quod voviſtis, ardénter fácite cùm potéſtis, ne virginitátis bonum à vobis péreat, cùm fácere nihil potéſtis ut rédeat. Vidébit vos cétera multitúdo fidélium, quæ Agnum ad hoc ſequi non poteſt, vidébit, nec invi-

invidébit : & collætándo vobis, quod in ſe non habet, habébit in vobis. Præſúmite ítaque, fidite, roborámini, permanéte, qui vovétis & rédditis Dómino Deo veſtro vota perpétuæ continéntiæ, non propter præſens ſæculum, ſed propter regnum cœlórum.

℟. Média nocte. 325.

Cap. 30. Lectio ix.

VOs étiam, qui hoc nondum vovíſtis, qui potéſtis cápere, cápite: perſeveránter cúrrite, ut comprehendátis. Tóllite hóſtias quiſque ſuas, & introíte in átria Dómini, non ex neceſſitáte, ſed poteſtátem habéntes veſtræ voluntátis. Cogitáte quidquid illud eſt, in muro ejus locum nominátum meliórem multò quàm filiórum atque filiárum. Cogitáte illic nomen ætérnum. Quis éxplicat quale nomen erit? Quidquid tamen erit, ætérnum erit. Hoc credéndo, & ſperándo, & amándo, potuíſtis conjúgia non devitáre prohíbita, ſed tranſvoláre concéſſa.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo témpore: Acceſſérunt ad Jeſum Phariſæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homilia 12. in Matth. cap. 19. circa medium.

JUdæi in finibus ſuis conſtitútum Dóminum tentavérunt, & repulérunt, & in fornicatiónibus ſuis corporálibus fornicatiónem ſuam conféſſi ſunt ſpirituálem, dicéntes: Si licet viro dimíttere uxórem ſuam quacúmque ex cauſa? Quia non poteſt ánimo eſſe caſtus, qui córpore eſt laſcívus: hoc eſt, non poteſt Deo eſſe fidélis, qui uxóri ſuæ pérfidus eſt: ſicut nec ex divérſo conſciéntiam ſervat, qui Deo fidem non ſervat; ſed áltera altérius fornicatiónis eſt accusátrix. Et illi quidem ſecúndùm carnem interrogábant, quæ pati merebántur ſecúndùm ſpíritum.

℟. Hæc eſt. 325.

Lectio viii.

CHriſtus autem reſpóndit eis, quòd fácere eos non decébat, dicens: Quicúmque dimíſerit uxórem ſuam, niſi ob cauſam fornicatiónis, & áliam dúxerit, mœchátur. Sicut enim uxórem quocúmque modo contra voluntátem viri agéntem, dignum eſt repéllere, non autem eſt juſtum, quantum ad gravi-

vitátem viri, niſi ob cauſam fornicatiónis : ſic & Eccléſia quocúmque modo contra voluntátem égerit Chriſti, digna eſt ábjici : non autem abjícitur, propter longanimitátem Chriſti, niſi ſola cauſa transſgreſſiónis.

℟. Média. 325.

Lectio ix.

SIcut enim ſi Chriſtus priùs dimiſiſſet Eccléſiam Judæórum, non eis ſubminíſtrans per Scriptúras notítiam ſuæ divinitátis, ipſe faciébat eam adúlteram cum diis extráneis : quóniam natúra rationábilis & súbdita Deo creáta, ſine Deo non poteſt eſſe : ſic Chriſto ſemper eis ſciéntiam ſuæ divinitátis ſubminiſtránte, quóniam Synagóga ſpernens transíbat ad idóla, inexcusábilis adúltera repérta eſt. Propter quod répulit Chriſtum, non répulit eam Chriſtus ; non quacúmque ex cauſa, ſed propter cauſam fornicatiónis ipsíus : quia non ſolùm diábolo ſe conjúnxit, ſed étiam interfécit eum pro quo mori debúerat. Ab initio enim Deus génuit Chriſtum : deínde creávit hóminem quaſi cónjugem, & poténtem ſuſcípere verbum ipsíus. Ideò clamat : Quod Deus conjúnxit, homo non séparet.

Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM MARTYRIS

non Vírginis.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Baſílii Epíſcopi.

In Julittam Martyrem.

Lectio iv.

QUæ de beáta mártyre N. prædicátio ſe offert vobis depromenda, hujúſce eſt cauſa congregatiónis. Hunc enim diem vobis indíximus celébriter agéndum, quippe qui memóriam novat magni illíus certáminis, quod in mulíebri quidem córpore, generóſo alióquin ánimo & pluſquam viríli deſudátum, omni admiratióne ſtuporéve pérculit, cùm illos, qui & ipſi præséntes ſpectárunt decertántem, tum eos, qui audítu perceptúri ſunt in póſterum, referéntibus his, qui re ipſa tanti iſtíus agónis perículum fecérunt.

℟. Proper veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam : * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, próſperè procéde, & regna. Et dedúcet.

Lectio v.

BEatíſſima ígitur múlier N. (ſi tamen decóri rátio permíttit, eam vocári mulíerem, quæ heróica ánimi fortitúdine ſupergréſſa eſt

eſt infirmam natúræ mulíebris conditiónem) cujus uníus magnanimitáte & conſtántia maximópere credíderim conſternátum eſſe & percúlſum commúnem humáni géneris adversárium, nimírum indigníſſimè feréntem à muliéribus ſibi præripi palmam victóriæ; cùm iſte generóſæ hujus mulíeris virtúte tantò conſpícitur inférior, quàm, quo primùm témpore ſolicitabátur, ut à Chriſto deficeret, adníſus eſt elídere arguméntis, & convíncere inconſtántiæ, quaſi quæ per natúræ infirmitátem minùs poſſet continénter pietátem erga Deum tuéri, ſervaréve, hanc dénique invénit, doctríce experiéntia, conditióne natúræ fortiórem.

℟. Dilexíſti juſtítiam, & odíſti iniquitátem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. Proptéreà.

Lectio vi.

HÆc porrò nullàm ad rem eárum, quæ intérim dum vívitur, oblectáre nos áſſolent, viſa eſt feſtínè ádeò excúrrere, atque ad deſtinátam ſibi mortem cóncita perréxit, fácie, hábitu, ipſis quæ depromébat verbis, alacritáte ínſuper efflореſcénte, palàm índicans quod in ánimo deliteſcébat, profusíſſimum gáudium. Ex eádem quippe maſſa, qua & viri & ipſç conſtámus, dicébat: Ad imáginē Dei períndе ac iſti, & nos cónditæ ſumus. Eſt ſanè múlier ab opífice creáta, peræquè ac vir, capax virtútis. Quid enim miri eſt? An non conſanguíneæ & ipſæ ſumus viris per ómnia? non enim ad conſtituéndam mulíerem ſola eſt aſſúmpta caro, ſed & os ex óſſibus: quo fit, ut & ipſæ Dómino nihil minùs ac viri redhibére debeámus firmitátem fidei, atque conſtántiam necnon in advérſis patiéntiam. ℟. Fallax grátia, & vana eſt pulchritúdo: * Múlier timens Deū, ipſa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum ſuárum, & laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 94. de Temp.

Lectio iv.

CErtámine universórum mártyrum fulcíri, atque eórum victória, quorum natális victrícis glóriæ celebrátur, quo robúſta fides ſit ad agónem, & paſſiónis congréſſus, roborári debémus: certò ſciéntes, quòd in ómnibus Chriſtus pátitur, & quòd ad regnum cœlórum ſtatim cum exultatióne córporis transferúntur,

tur: & cùm gentes hórreant in ægritúdine mortem, hi in ipſa morte conſequántur perpétuam hæreditátem. Per paſſiónem verò translatiónem magis credunt eſſe, quàm finem. Martyrium eſt ígitur indulgéntia críminum, virtútum caput, occáſio juſtítiæ, Domínicæ paſſiónis imitátio.

℟. Propter veritátem. 331.

Lectio v.

O Inclytæ beatórum ánimæ, & glorióſa victória mártyrum, inter quos devotíſſimæ féminæ ſimul ſæculum ſexúmque vicérunt, præliántes cum diábolo, fortióres viris torquéntibus extitérunt, quæ carníſici grátias agéntes erant ſæviénti. Ab ómnibus enim fidem expéctat Deus omnípotens magis, quàm mortem: ſed diábolus, qui confiténtes odit, corónas præſtat invitus. Facit mártyres, quos occídit, & cùm Dei ſervos víncere conténdit, contémnitur ipſe dum ſævit. ℟. Dilexíſti. 332.

Lectio vi.

LIberálitas ergo tua Deus hactenus nobis martyria propóſuit, ut adverſárius, quo Adam eliſus eſt, à filiis Adæ conſtánter elídi monſtrarétur. Voluíſti enim hóminem non tantùm de diáboli poteſtáte erúere per fidem, ſed inculcatórem ejus interficere per virtútē; ut, qui gaudémus Chriſti ſánguine mórtui, facíliùs liberáti, ducéntes martyria, in Chriſto póſtea triumphémus coronáti, per ipſum Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui vivit & regnat in ſæcula ſæculórum. Amen. ℟. Fallax. 332.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

Serm. 18. de Sanctis.

Lectio iv.

QUàm laxo ſinu de prælio reverténtes cívitas cœléſtis éxcipit, de hoſte proſtráto trophæa feréntibus occúrrit! Cum triumphántibus viris & féminæ véniunt, quæ cum ſæculo ſexum quoque vicérunt, & gemináta glória milítiæ, vírgines cum púeris téneros annos virtútibus tranſeúntes: ſed & cétera fidélium turba aulæ perpétuæ régiam intrábit, qui ſinceritátem fidei inconcúſſis præceptórum cœléſtium diſciplínis unita pace obſervavérunt. ℟. Propter. 331.

Lectio v.

ERgo ágite nunc fratres, aggrediámur iter vitæ, revertámur ad civitátem cœléſtem, in qua ſcripti ſumus, & cives decréti. Non ſumus hóſpites, ſed cives Sanctórum, & doméſtici Dei, étiam illíus hærédes, cohærédes autem Chriſti.

Hu-

Digitized by Google

Hujus nobis urbis jánuas apériet fortitúdo: & fidúcia latum præbébit ingréſſum. Conſiderémus ergo ínclytam urbis illíus felicitátem, in quantum conſideráre poſsibile eſt: ut enim verè eſt, comprehéndere nullus ſermo ſufficiet.

℟. Dilexíſti. 332. Lect. vi.

Dicitur de ea in quodam loco ſic, Quòd aufúgiet ibi dolor, & triſtítia, & gémitus. Quid hac vita beátius, ubi non eſt paupertátis metus, non ægritúdinis imbecíllitas? Nemo lædétur, iraſcétur nemo, nemo ínvidet, cupíditas nulla exardéſcit: nullum ibi deſidérium honóris pulſat, aut poteſtátis ambítio. Nullus ibi diáboli metus, inſídiæ dæmonum nullæ, terror gehénnæ procul: mors neque córporis, neque ánimæ erit, ſed immortalitátis múnere vita jucúnda. ℟. Fallax. 332.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſc.

Serm. 105. de Diverſ. cap. 1

Lectio iv.

Hodiérnus dies anniversária replicatióne nobis in memóriam révocat, & quodámmodo repræséntat diem, quo ſancta fámula Dei coróna martyrii decoráta, perpétua felicitáte flóruit. Exhortatiónes ejus in divínis revelatiónibus, triumphóſque paſſiónis audívimus, mente ſpectávimus, religióne honorávimus, charitáte laudávimus. Debétur étiam à nobis tam devótæ celebritátis ſermo ſolémnis: quem ſi méritis ejus ímparem próſero, ímpigrum tamen afféctum gáudio tantæ feſtivitátis exhíbeo. Quid enim glorióſius hac fémina, quam viri mirántur facíliùs, quàm imitántur? ℟. Propter. 331.

Lectio v.

Sed hoc illíus potiſſimum laudis eſt, in quem credéntes, & in cujus nómine fidéli ſtúdio concurréntes ſecúndùm interiórem hóminem, nec máſculus, nec fémina inveniúntur: ut étiam in his, quæ ſunt féminæ córpore, virtus mentis ſexum carnis abſcóndat, & in membris pigeat cogitáre, quod in factis non pótuit apparére. Calcátus eſt ergo draco pede caſto, & victóre veſtígio, cùm eréctæ demonſtraréntur ſcalæ, per quas beáta N. iret ad Deum. Ita caput ſerpéntis antíqui, quod fuit præcipítium féminæ cadénti, gradus factus eſt aſcendénti.

℟. Dilexíſti. 332. Lectio vi.

Quid hoc ſpectáculo ſuávius, quid hoc certámine fórtius, quid hac victória glorióſius? Tunc fremébant gentes, & pópuli meditabántur inánia: ſed,

Qui

Qui hábitat in cœlis, irridébat eos, & Dóminus ſubſannábat eos. Nunc autem póſteri illórum, quorum voces in carne mártyris ímpiè ſæviébant, mérita mártyris piis vócibus laudant. Neque enim tunc tanto concúrſu hóminum ad eam occidéndam cávea crudelitátis impléta eſt, quanto nunc ad eam honorándam Eccléſia pietátis implétur. Omni anno ſpectat cum religióne cháritas quod uno die cum ſacrilégio commíſit impíetas. ℟. Fallax. 332.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Unde ſuprà. Lectio iv.

SPectavérunt & illi, ſed longè voluntáte diſsímili. Illi vidérunt óculis carnis quod cordis immanitáti refúnderent; nos aſpícimus óculis cordis quod illis eréptum eſt, ne vidérent. Illi mórtuum lætáti ſunt corpus mártyris; nos mentes mórtuas dolémus illórum. Illi ſine lúmine fidei mártyrem putavérunt extínctam; nos fideliſſimo intúitu cérnimus coronátam. Dénique illórum inſultátio, facta eſt noſtra exultátio: & hæc quidem religióſa & ſempitérna, illa verò tunc ímpia, nunc planè jam nulla.

℟. Propter. 331.

Cap. 3. Lectio v.

PRæmia mártyrum, chariſſimi, máxima crédimus, & rectiſſimè crédimus: ſed ſi certámina diligénter intueámur, nequáquam illa tam magna eſſe mirábimur. Vicit in eis qui vixit in eis: ut qui non ſibi, ſed illi vixérunt, ne mórtui moreréntur. Ipſe eis exhibébat ſpirituáles delícias, ne ſentírent corporáles moléſtias: quantum non defectióni, ſed exercitatióni ſufficeret. Nam ubi erat illa fémina, quando ſe pugnáre non ſenſit? quid videns iſta non víderat, quo fruens iſta non ſénſerat? Quo amóre alienáta, quo ſpectáculo avocáta, quo póculo inebriáta? ℟. Dilexíſti. 332.

Cap. 4. Lectio vi.

ET adhuc hærébat néxibus carnis, adhuc moribúnda membra geſtábat, adhuc corruptíbili córpore gravabátur. Quid cùm reſolútæ his vínculis ánimæ mártyrum poſt labóres periculóſi certáminis, triúmphis Angélicis excéptæ, atque reféctæ ſunt, ubi non eis dícitur, Impléte quod juſſi; ſed, Accípite quod promíſi? Qua nunc jucunditáte ſpiritáliter epulántur, quàm ſecúri in Dómino, & quàm ſublími honóre gloriántur, quis terréno docére poſſit exémplo?

℟. Fallax. 332.

SE-

Digitized by Google

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſt. Epiſ.

Unde ſuprà, cap. 5.

Lectio iv.

ALia eſt animárum ſine ullis corpóribus réquies, ália cum corpóribus cœléſtibus cláritas & felícitas Angelórum, quibus æquábitur reſurgéntium multitúdo fidélium: in qua glorioſíſſimi mártyres præcípua ſui honóris luce fulgébunt, ípſaque córpora, in quibus indígna torménta perpéſſi ſunt, eis digna in ornaménta verténtur. Unde ſolemnitátes eórum, ſicut fácimus, devotíſſimè celebrémus: sóbria hilaritáte, caſta congregatióne, fidéli cogitatióne, fidénti prædicatióne. Non parva pars imitatiónis eſt meliórum congaudére virtútibus. Illi magni, nos parvi: ſed benedíxit Dóminus puſíllos cum magnis. Præceſſérunt, præminuérunt. Si eos ſequi non valémus actu, ſequámur afféctu: ſi non glória, certè lætítia: ſi non méritis, votis: ſi non paſſióne, compaſſióne: ſi non excelléntia, connexióne. Non nobis parum videátur, quòd córporis membra ſumus; cujus & illi, æquiparári non póſſumus.

℟. Propter veritátem. 331.

Lectio v.

QUia, ſi unum membrum pátitur, compatiúntur ómnia membra: ita cùm glorificátur unum membrum, congáudent ómnia membra. Glória cápiti, unde consúlitur & ſuperióribus mánibus & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam ſuam pro nobis póſuit, ita & imitáti ſunt mártyres, & ánimas ſuas pro frátribus poſuérunt: atque ut iſta populórum tamquam gérminum copioſíſſima fertílitas súrgeret, terram ſuo sánguine rigavérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos ſumus. Mirámur eos, miſerántur nos. Gratulámur eis, precántur pro nobis. Illi córpora ſua tamquàm veſtiménta proſtravérunt, cùm pullus Dóminum portans in Jerúſalem ducerétur: nos ſaltem velut ramos de arbóribus cædéntes, de ſepúlchris ſanctis hymnos laudéſque decérpimus, quas in commúne gáudium proferámus.

℟. Dilexíſti. 332.

Sermone 104. cap. 1.

Lectio vi.

PRoféctò virílis ánimus in féminam majus áliquid fecit, quando ſub tanto póndere fragílitas feminea non defécit. Benè inhæſerat uni viro, cui virgo caſta única exhibétur Eccléſia. Benè, inquam, inhæſerat illi viro, à quo virtútem tráxerat, qua reſiſteret diábolo: ut fémina proſtér-

Digitized by Google

ſtérneret inimícum, qui per féminam proſtráverat virum. Ille in ea appáruit invíctus, qui pro ea factus eſt infirmus. Ille eam, ut méteret, fortitúdine implévit, qui eam, ut semináret, ſemetípſum exinanívit. Ille eam ad hos honóres laudéſque perdúxit, qui pro ea oppróbria, & crímina audívit. Ille fecit féminam viríliter & fidéliter mori, qui pro ea dignátus eſt de fémina miſericórditer naſci.

℟. Fallax grátia. 332.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 118. de Diverſis, cap. 1.

Lectio iv.

DIe ſolémni ſanctárum mártyrum débitus ſermo reddéndus eſt charitáti veſtræ. Locutúros ergo nos de glória mártyrum ádjuvent oratiónes mártyrum. Nec enim per iſtas ſolemnitátes commemorári débuit sánctitas veſtra, primùm ne arbitrémur nos áliquid conférre martyribus, quia eárum dies ſolemníſſimos celebrámus. Illæ noſtris feſtivitátibus non egent, quia in cœlis cum Angelis gaudent. Ad hoc iſtæ feſtivitátes in Ecclésia conſtitútæ ſunt, ut congregátio membrórum Chriſti admoneátur imitári mártyres Chriſti. Hæc eſt omníno hujus feſtivitátis utílitas, ália non eſt. Si enim nobis proponerétur imitándus Deus, reſpondéret humána fragílitas, multùm eſſe imitári eum, cui non poteſt comparári. ℟. Propter. 331.

Lectio v.

SIc dénique ipsíus Dómini Chriſti ad imitatiónem nobis proponátur exémplum: qui proptéreà, cùm Deus eſſet, mortáli carne veſtítus eſt, ut homínibus mortálem carnem geréntibus inſinuáret præcéptum, & demonſtráret exémplum: de quo étiam ſcriptum légimus: Chriſtus pro nobis paſſus eſt, relínquens nobis exémplum, ut ſequámur veſtígia ejus. Tamen & adhuc reſpóndet hìc humána fragílitas: Quid símile ego, & Chriſtus? Et ſi Verbum caro factum eſt, ut habitáret in nobis; carnem aſsúmpſit Verbum, non pérdidit. Quod non erat, accépit; non quod erat, amíſit. Quid ergo símile ego, & Chriſtus? ℟. Dilexíſti. 332.

Lectio vi.

AD tolléndas ígitur omnes excuſatiónes infidélis infirmitátis, nobis ſtratam conſtruxérunt viam. Lapídibus enim tálibus conſtruénda erat. Ergo, qui hábitant in domo tua, póſſident Jerúſalem cœléſtem ſine angúſtia, ſine preſsúra, ſine diverſitáte, & diviſió-

viſióne límitum. Omnes habent eam, & ſínguli habent totam. Símiles enim ei érimus, quóniam vidébimus eum ſicuti eſt. Jam ſímiles illi, quando deficiémus, quò avertémur? Secúri ergo ſumus, fratres, non nos ſatiábit laus Dei. Si deficies ab amóre, deficies à laude. Si autem amor ſempitérnus erit, quia inſatiábilis illa pulchritúdo erit; noli timére, ne non poſſis ſemper laudáre, quem ſemper póteris amáre. Ergo beáti, qui hábitant in domo tua, in ſæcula ſæculórum laudábunt te.

℟. Fallax grátia. 332.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM non Virginum.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 13. Símile eſt regnum cœlórum theſáuro, &c.

In die Feſto habetur Homilia S. Gregorii. Cœlórum regnum fratres, &c. in Breviario in Communi non Virginum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 11. in Euangelia.

Rurſum cœléſte regnum negotiatóri hómini ſímile dícitur, qui bonas margáritas quærit, ſed unam pretióſam invénit, quam vidélicet invéntam, ómnia vendens emit: quia qui cœléſtis vitæ dulcédinem, in quantum poſſibílitas admíttit, perféctè cognóverit, ea quæ in terrénis amáverat, libénter cuncta derelínquit; in comparatióne ejus viléſcunt ómnia, déſerit hábita, congregáta diſpérgit: inardéſcit in cœléſtibus ánimus, nihil in terrénis libet: defórme conſpícitur, quidquid de terrénæ rei placébat ſpécie, quia ſola pretióſæ margarítæ cláritas fulget in mente.

℟. Os ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus: conſiderávit ſémitas domus ſuæ: * Et panem otióſa non comédit.

℣. Guſtávit, & vidit, quia bona eſt negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et panem.

Sequentes duæ Lectiones dicuntur infra Octav. unius Mart. non Virg. Quòd ſi non fuerit Martyr, vel ſi fuerint plures Martyres, iis omiſſis, legantur aliæ, quæ poſt has ponuntur, & ſunt ejuſdem S. Gregorii. Lectio viii.

De cujus dilectióne rectè per Salomónem dícitur:

Digitized by Google

citur: Fortis eſt, ut mors, diléctio; quia vidélicet ſicut mors corpus intérimit, ſic ab amóre rerum corporálium ætérnæ vitæ cháritas occídit. Nam quem perféctè abſorbúerit, ad terréna foris deſidéria velut inſenſíbilem reddit. Nec enim Sancta hæc, cujus hódie natalítia celebrámus, mori pro Dómino potuíſſet in córpore, ſi priùs à terrénis deſidériis mórtua non fuíſſet in mente: eréctus namque in virtútis cúlmine ánimus torménta deſpéxit, præmia calcávit. Ante armátos reges & præſides invícta ſtetit, feriénte robúſtior, judicánte ſublímior.

℟. Regnum mundi, & omnem ornátum ſæculi contémpſi propter amórem Dómini mei Jeſu Chriſti: * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum, dico ego ópera mea regi. Quem vidi. Glória Patri. Quem vidi.

Lectio ix.

QUid inter hæc nos dícimus, qui ire ad regna cœléſtia puéllas per ferrum vidémus, quos ira ſúperat, ſupérbia inflat, ambítio pertúrbat, luxúria ínquinat? Qui ſi adipíſci regna cœlórum per bella perſecutiónum non póſſumus, hoc ipſum nobis turpe ſit, quòd Deum nólumus ſaltem per pacem ſequi. Ecce nulli noſtrùm hoc témpore dicit Deus, Pro me mórere: ſed illícita tantúmmodò in te deſidéria occíde. Qui ergo in pace ſubígere carnis deſidéria nólumus, quando in bello pro Dómino ipſam carnem darémus? Te Deum laudámus.

Pro nec virgine nec mart. & pro pluribus Martyribus.

Lectio viii.

RUrſus ſímile eſſe regnum cœlórum ſagénæ in mare miſſæ dícitur, ex omni génere píſcium congregánti, quæ impléta ad littus edúcitur, & in vaſis boni piſces eligúntur, mali autem projiciúntur foras. Sancta Eccléſia ſagénæ comparátur, quia & piſcatóribus eſt commíſſa, & per eam quiſque ad ætérnum regnum à præséntis ſæculi flúctibus tráhitur, ne in ætérnæ mortis profúndo mergátur. Quæ ex omni génere píſcium cóngregat: quia ad peccatórum véniam ſapiéntes & fátuos, líberos & ſervos, dívites & páuperes, fortes & infirmos vocat. ℟. Regnum mundi. ut ſuprà. Lectio ix.

QUæ ſagéna, ſcílicet Eccléſia, tunc univerſáliter replétur, cùm in fine ſuo humáni géneris ſumma conclúditur. Quam edúcunt, & ſecus littus ſedent: quia ſicut mare ſæculum, ita ſæculi finem ſígníficat littus maris. In quo boni piſces

Digitized by Google

in vaſis eligúntur, mali autem projiciúntur foras: quia & elécti quique in tabernácula ætérna recipiúntur, & intérni regni luce pérdita, ad exterióres ténebras réprobi pertrahúntur.

Te Deum laudámus.

TERTIA DIE.

In tertio Noctúrno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

De Homilía ſancti Gregórii Papæ. Unde ſupra.

ECce quàm grata eſt nobis hodiérna ſolémnitas, ita ut ſe non módicum addícat, ſi cui ex hoc convéntu noſtro deéſſe contíngat. Quid ergo in die illa actúrus eſt qui à conſpéctu júdicis rápitur, ab electórum ſocietáte ſeparátur, qui tenebréſcit à lúmine, cruciátur ætérna combuſtióne? Sic erit in conſummatióne ſæculi. Exíbunt Angeli, & ſeparábunt malos de médio juſtórum. Hoc jam, fratres chariſſimi, timéndum eſt pótiùs, quàm exponéndum. Apérta étenim voce torménta peccántium dicta ſunt, ne quis ad ignorántiæ ſuæ excuſatiónem recúrreret, ſi quid de ætérno ſupplício obſcúrè diceréturr.

℟. Oſſuum. 338. Lectio viii.

SEd in eo quod Véritas dicit, Omnis ſcriba doctus in regno cœlórum ſímilis eſt patriſamílias; intélligi valet, quia non de iis qui fúerant, ſed de iis qui eſſe in Eccléſia póterant, loquebátur: qui tunc nova & vétera próferant, cùm utriúſque Teſtaménti prædicaménta vócibus & móribus loquúntur. Quod tamen intélligi & áliter poteſt. Vetúſtum quippe humáni géneris fuit, ad inférni clauſtra deſcéndere, pro peccátis ſuis ſupplícia ætérna toleráre: cui per Mediatóris advéntum, novum áliquid accéſſit, ut ſi hìc rectè ſtúdeat vívere, cœlórum regna váleat penetráre.

℟. Regnum mundi. 339.

Lectio ix.

ET vetus ítaque eſt, ut pro culpa humánum genus in ætérna pœna intéreat; & novum, ut convérſus in regno vivat. Quod ergo in conclusióne locutiónis ſuæ Dóminus súbdidit, hoc eſt útique quod præmíſit. Priùs enim de regni ſimilitúdine theſáurum invéntum ac bonam margarítam prótulit: póſtmodùm verò inférni pœnas de malórum combuſtióne narrávit. Audiat de regno quod amet, áudiat de ſupplício unuſquíſque quod tímeat: ut torpéntem ánimum, & terræ vehemén-

ménter inhæréntem, ſi amor ad regnum non trahit, vel timor minet.

Te Deum laudámus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

Homilía ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth cap. 13.

THeſáurus iſte, in quo ſunt omnes theſáuri ſapiéntiæ & ſciéntiæ abſcónditi, aut Deus Verbum eſt, qui in carne Chriſti vidétur abſcónditus; aut ſanctæ Scriptúræ, in quibus repóſita eſt notítia Salvatóris: quem cùm quis in eis invénerit, debet ómnia iſtíus mundi emoluménta contémnere, ut illum poſſit habére quem réperit. Quod autem ſéquitur, Quem cùm invénerit homo, abſcóndit; idcírcò dícitur, non quòd hoc de invídia fáciat, ſed quòd timóre ſervántis, & noléntis pérdere, abſcóndat in corde ſuo, quem priſtinis prætulit facultátibus.

℟. Os ſuum. 338. Lectio viii.

ALiis verbis idípſum, quod ſuprà, dícitur. Bonæ margarítæ, quas quærit ínſtitor; Lex & Prophétæ ſunt. Unum autem eſt pretioſíſſimum margarítum, ſciéntia Salvatóris, & ſacraméntum paſſiónis illíus, & reſurrectiónis arcánū. Quod cùm invénerit homo negotiátor; símilis Pauli Apóſtoli, ómnia Legis Prophetarúmque myſtéria, & obſervatiónes príſtinas, in quibus inculpátè víxerat, quaſi purgaménta contémnit & quiſquílias, ut Chriſtum lucrifáciat. Non quòd invéntio novæ margarítæ condemnátio ſit véterum margaritárum; ſed quòd comparatióne ejus omnis ália gemma vílior ſit.

℟. Regnum. 339. Lectio ix.

INtellexíſtis hæc ómnia? Dicunt ei: Etiam. Ad Apóſtolos próprié ſermo eſt: quos non vult audíre tantùm ut pópulum, ſed intellígere ut magiſtros futúros. Inſtrúcti erant Apóſtoli, ſcribæ & notárii Salvatóris, qui verba illíus & præcépta ſignábant in tábulis cordis carnálibus, regnórum cœléſtium ſacraméntis, & pollébant ópibus patrisfamíliæ, ejiciéntes de theſáuro doctrinárum ſuárum nova & vétera: ut quidquid in Euangélio prædicábant, Legis & Prophetárum vócibus comprobárent. Unde & ſponſa dicit in Cántico canticórum: Nova & vétera, fratruélis meus, ſervávi tibi.

Te Deum laudámus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Ex Homilia 48. in Matth. circa medium.

Perpéndis, quómodo in mundo ábdita atque celáta prædicátio eſt, & in prædicatióne ſumma felícitas recóndita? Niſi ergo cunctas res tuas venúmdabis, non emes: niſi curióſè quæres, non invénies. Duo hæc quippe nobis ad ſalútem neceſsária ſunt, ſæculárium rerum contémptus, & jugis vigilántia. Quærébat enim bonas margarítas: & cùm inveníſſet unam pretioſíſſimam, véndidit quæcúmque habébat, ac emit. Una quippe véritas eſt, nec in multas ſcínditur partes, ac véluti qui margarítam habet, novit ſe dívitem eſſe; ſic & in prædicatióne veritátis, qui ei adhærent, opuléntos ſeſe non ignórant.

℟. Os ſuum. 338.

Lectio viii.

Deinde, ne confidámus plúrimùm, quóniam Euangélium ſuſcépimus, neque opinémur ſufficere ſolùm nobis fidem ad ſalútem: horróris plenam affert parábolam. Símile eſt, inquit, regnum cœlórum ſagénæ miſſę in mare, & cétera. Hanc autem parábolam non interrogátus, ſed ſpontè, atque à ſe ipſo ex parte interpretátur, & formídinem magis amplíficat. Nam ne, cùm advértis pútrida foras ejécta eſſe, nullum aut parvum ejectiónis perículum credas, interpretándo ſubjúnxit: Quia in fornácem immíttent; & ſtridóre déntium, dolóris magnitúdinem expréſſit. Animadvértis, quot perditiónis viæ?

℟. Regnum. 339. Lectio ix.

Vides, quòd álii vépribus, álii venéno, álii lapídibus, álii zizániis conterúntur: álii in ſagéna péreũt? Non ígitur injúria dictum eſt, latam eſſe viam illam quæ in perditiónem addúcit, ac multos eſſe qui per eam ingrediúntur. Hæc enim cùm dixíſſet, & ad horrórem termináſſet ſermónem, atque immorátus amplificáſſet, adjécit: Intellexíſtis hæc ómnia? Dicunt ei: Utique Dómine. Deínde quóniam intellexérunt, laudat, dicens: Proptéreà omnis ſcriba doctus in regno cœlórum ſímilis eſt hómini patrifamílias, qui profert de theſáuro ſuo nova & vétera.

Te Deum laudámus.

SEX-

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

De Homilía ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Unde ſupra.

VIdes quómodo vetus Teſtaméntum non éjicit, ſed láudibus effert, & theſáurum appéllat? Quare qui divinárum Scripturárum imperíti ſunt, non erunt hi certè patresfamílias, qui cùm nec à ſe ipſis habent, quærere indígnum putant, ſed negligénter vivéndo inédia depéreunt. Non autem hi ſolùm, verùm étiam hærétici expértes ſunt hujus beatificatiónis, quia non poſſunt emíttere nova & vétera; nam cùm vétera non téneant, nova crédere non poſſunt: ſicut ecóntrà, qui nova non habent, hi vetéribus pénitus carent.

℟. Os ſuum. 338.

Lectio viii.

HÆc enim inter ſe magno juncta & connéxa vínculo ſunt. Audiámus ígitur, audiámus quicúmque Scripturárum lectiónem neglígimus, quantum damnum, quantam inópiam patiámur. Et opulénti quidem, qui cupiditáte pecuniárum insániunt, aſsíduè veſtes ſuas, ne tíneis corrodántur, excútiunt: tu verò cùm oblívio, ómnibus tíneis pejor, ac major peſtis, ánimam tuam dévoret, non accédes ad libros, non excúties tíneas, non ordinábis ánimam tuam, non aſpícies contínuè imáginem virtútis, nec membra ejus & caput conſiderábis? ℟. Regnum. 339.

Lectio ix.

HAbet enim certè caput & membra omni muliére formóſa multò ac venuſtióra ac pulchrióra. Quod ígitur caput virtútis eſt? humílitas certè: quaprópter ab ipſa íncipit Chriſtus dicens: Beáti páuperes ſpíritu. Hoc caput, etſi nec cæsáriem nec crines hábeat, ſic tamen pulchrum eſt, ut Deum ad ſeipſum áttrahat. Hæc, & ália quoque membra, magnam vim formoſitátis effúndunt: nec, ſi mille commíſceas colóres, talem ſpéciem confícies.

Te Deum laudámus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

Digitized by Google

Homilía S. Auguſtíni Epiſc.

Quæſt. ex Matth. quæſt. 13.

QUæſtio eſt, cur à número plurāli ad ſinguláre m tranſíerit, ut cùm quærat homo bonas margarítas, unam invéniat pretióſam, quam vénditis ómnibus quæ habet, emat. Aut ergo negotiátor iſte bonos hómines quærens, cum quibus utíliter vivat, ínvenit unum præ ómnibus ſine peccáto, mediatórem Dei & hóminum hóminem Chriſtum Jeſum. Aut præcépta juſtítiæ quærens, quibus ſervátis cum homínibus rectè converſétur, ínvenit dilectiónem próximi, in quo uno dicit Apóſtolus ómnia continéri.

℟. Os ſuum. 338. Lectio viii.

AUt bonos intelléctus homo quærit, & ínvenit unum illum quo cuncti continéntur: In princípio erat Verbum. Eſt enim Verbum Dómini lúcidum candóre veritátis, & sólidum firmitáte æternitátis, & úndique ſui símile pulchritúdine divinitátis, qui Deus penetráta carnis teſtúdine intelligéndus eſt. Ille enim ad margarítam ipſam jam pervénerat, quæ in teguméntis mortalitátis quaſi conchárum obſtáculo, inter profúnda hujus ſæculi, atque inter durítias sáxeas Judæórum aliquándo latúerat, qui ait: Et ſi noverámus Chriſtum ſecúndùm carnem, ſed nunc jam non nóvimus. ℟. Regnum. 339.

Lectio ix.

QUódlibet autem horum trium ſit, vel ſi áliquid áliud occúrrere potúerit, quod margarítæ unius & pretióſæ nómine benè ſignificétur, prétium ejus eſt nos ipſi: qui ad eam poſſidéndam non ſumus líberi, niſi ómnibus contémptis quæ temporáliter poſſidéntur. Vénditis enim rebus noſtris, nullum eárum majus accípimus prétium, quàm nos ipſos, quia tálibus implicáti, noſtri non erámus. Ut rurſus nos ipſos pro illa margaríta demus, non quia tanti valeámus, ſed quia plus dare non póſſumus.

Te Deum laudámus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Euangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

De Homilía S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà, quæſt. 16.

IDeò omnis ſcriba doctus in regno cœlórum símilis eſt hómini patrifamílias, qui profert de theſáuro ſuo nova & vétera. Utrùm iſta concluſióne expónere vóluit,

luit,

luit, quem dixerit theſáurum in agro abſcónditum? Quóniam ſanctæ Scriptúræ intelligúntur, quæ nómine duórum Teſtamentórum novi & véteris concludúntur: quemádmodum apud álium Euangelíſtam, gládium bis acútum tali concluſióne vidétur expónere. ℟. Os ſuum. 338. Lectio viii.

AN quia in parábolis iſta locútus eſt, & cùm quæſíſſet ab eis, utrùm intellexíſſent, reſpondérunt, ſe intellexíſſe? Fortáſſe iſta ſimilitúdine última patris-famílias proferéntis de theſáuro ſuo nova & vétera, oſténdere vóluit, eum doctum habéndum eſſe in Eccléſia, qui étiam ſcriptúras véteres parábolis explicátas intelléxit, ab iſtis novis accípiens régulas: quia & iſta Dóminus per parábolas enuntiávit, quamvis ipſe Chriſtus eſſet finis illórum; ideſt, ut in eo illa vétera compleréntur.

℟. Regnum. 339. Lectio ix.

UT ſi ipſe, in quo illa compléntur & maniſeſtántur, per parábolas adhuc lóquitur, donec ejus páſſio velum diſcíndat, ut nihil ſit occúltum quod non revelétur: multò magis illa, quæ ad commendándam tantam ejus ſalútem, tam longè de illo ſcripta ſunt, parábolis opérta eſſe novérimus: quæ cùm Judæi ad lítteram accíperent, noluérunt eſſe docti in regno cœlórum, neque tranſire ad Chriſtum, ut auferrétur velámen quod ſupra cor eórum póſitum eſt. Te Deum laudámus.

INFRA OCTAVAM NEC VIRGINIS nec Martyris.

SECUNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Gregórii Nazianzéni.

In laud. Gorgoniæ, circa medium. Lectio iv.

BEáta N. pudicítiæ quidem laude ádeò præſtitit, adeòque non modò omnes ætátis ſuæ mulíeres, ſed étiam véteres, quæ eo virtútis génere floruíſſe dicúntur, antecélluit; ut, cùm in duo hæc génera vita noſtra omnis divíſa ſit, nimírum in matrimónium & cœlibátum (quorum álterū ut præſtántius & divínius, ita majóris quoque labóris & perículi; álterum humílius quidem & abjéctius, cæterùm minóri perículo obnóxium) vitátis utriúſque ſtatus incómmodis, quidquid in utróque cómmodi erat, delégerit, in unúmqne coégerit, altérius nempe ſublimitátem, altérius ſecuritátem: fuerítque citra ſupercílium pudíca, cœlibátus cómmoda matrimónio témperans, ac re ipſa oſténdens, néutrum horum

Digitized by Google

ſuáptè natúra tale eſſe, ut nos prorsùs vel Deo vel mundo adſtríngat, vel ab his pénitus nos séparet.

℟. Propter. 331. Lectio v.

NOn enim quia carni conjúncta erat, idcírcò à ſpíritu disjúncta eſt: nec quia pro cápite virum habébat, ideò primárium caput ignorávit: ſed mundo naturæque háctenus obſecúta, ut carnis legi, vel ei pótiùs qui hanc carni legem indíxit, ſatisfáceret, totam ſe póſteà Deo conſecrávit. Enimvérò divínus Sálomon in Provérbiis, féminam domi manéntem, virúmque amántem laudat, quæ honéſtè in domo versátur, ac muliébria officia viríli & ſtrénuo ánimo exéquitur, ſempérque ad fuſum & colum manus obfírmat, ceteráque ómnia præſtat, quæ ille de honéſta & indúſtria matróna prædicávit. Ego vero ſi ab his rebus laudándæ N. arguménta péterem, ſímiliter fácerem, ac ſi ab umbra ſtátuam laudárem, aut ab únguibus leónem, relíctis majóribus & excellentióribus.

℟. Dilexiſti. 332. Lectio vi.

QUænam umquam dígnior fuit quæ in públicum ſe inférret? quænam tamen ráriùs viſa eſt, minúſque virórum óculis pátuit? quænam óculos æquè frænávit? quænam riſum ádeò irríſit, ádeò ut vel léviter ſubriſiſſe propémodùm nímium ipſi viderétur? quænam áuribus ſuis jánuas magis impóſuit? quænam rurſus eas divíno ſermóni magis apértas hábuit? imò quænam mentem linguæ moderatrícem magis præfécit ad pronuntiándas Dei juſtificatiónes? quænam modum ordinémque lábiis ſuis magis conſtítuit? Unus illi robur placébat, quem gignit pudor: unus candor, quem parit abſtinéntia. ℟. Fallax. 332.

Lectiones & Reſponſ. tertii Noct. ſumuntur de Communi Octav. Martyrum non virgin. Homilia in Evangel. Símile eſt regnum cœlórum theſáuro. 328.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Gregórii Nazianzéni.

Unde ſuprà, paulò poſt.

Lectio iv.

ECquę domum ſuam piis homínibus excipiéndis magis propóſitam hábuit, diviníſque ópibus magis adáuxit? Et quod eſt præſtántius, quænam pari pudóre, tamque ſanctis & Deo gratis incéſſibus ad eos excipiéndos perréxit? quænam inſuper ánimum in afflictiónibus minùs afflíctum præſtitit? quænam rurſus calamitóſis & ægrotántibus magis condóluit? quænam liberaliórem manum egéntibus porréxit? Equidem in illa

or-

ornánda his Jobi verbis uti non dúbitem: Porta ipsíus cuívis veniénti patébat, nec extrà jacébat peregrínus ; cæcórum óculus erat, pes claudórum, mater orphanórum. ℟. Propter. 334. Lect. v.

QUodque præclaríſſimum, non magis ſtudébat óptima vidéri, quàm revéra eſſe: quin pótiùs in abſcóndito apud eum qui abſcóndita intuétur, pietátem luculénter excolébat. Omnia mundi príncipi erípuit, ómnia in tuta illa hórrea tránſtulit, nihil terræ præter corpus relíquit: ómnia cum altérius vitæ ſpe commutávit: has unas opes móriens relíquit, nempe probitátis inmitatiónem, atque ejúſdem laudis ſtúdium. Ac de ipſa non minùs verè, quàm magníficè prædicári poteſt, quòd virtútes partim imitáta eſt, partim ita geſſit, ut eárum ab ipſa exémpla peteréntur, quòdque eas partim invénit, partim ſuperávit. Sic enim omnes virtútum números abſólvit, ut ne mediócriter quidem unam quiſquam álius: ſic rurſus in unoquóque génere excélluit, ut vel unum ſolum inſtar ómnium abúndè ſufficeret.

℟. Dilexiſti. 332. Lect. vi.

O Squálidum corpus, & induméntum virtúte ſola florens! ò noctes insómnes, & Pſalmórum cantus, & ſtatiónem ex die in diem deſinéntem! ò noctúrnum clamórem nubes penetrántem, ad Deúmque pervadéntem! ò femíneam natúram, quæ propter commúne ſalútis certámen, natúram virilem ſuperáſti, atque oſtendíſti, máris & féminæ nómine non ánimos, ſed córpora ſola diſtíngui! ò acérbe guſtus, & Heva noſtri géneris & peccáti mater, & tu ſerpens impóſtor, ac mors dénique ipſa, continéntia illíus, cibíque parcitáte devícta! ò Chriſti exinanítio, & ſervi forma, & paſſiónes, ipsíus mortificatióne decorátæ! Sed jam óperæ prétium eſt, præmia quoque pietátis adjícere. ℟. Fallax grátia. 332.

QUARTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 45. de Diverſis, cap. 1.

Lectio iv.

PRæſtábit nobis, qui diem iſtum commendávit in Sanctis ſuis, ut infírmitas vocis noſtræ ſufficiat intétióni veſtrę. Et hoc quod geſtámus in mánibus, Scriptúra ſcílicet quam vidétis, comméndat nobis inquiréndam & laudándam mulíerẽ quamdam habéntem magnũ virum, eum qui invénit pérditam, ornávit invéntam. Atténdite cujus membra eſtis, inſpícite cujus filii eſtis.

Mu-

Mulíerem fortem quis invéniet? Difficile eſt inveníre eam; imò difficile eſt neſcíre eam. Nónne ipſa eſt cívitas in monte, quæ abſcóndi non poteſt? quare ergo dictum eſt, Quis invéniet? cùm dici debúerit, Quis non invéniet? Sed tu civitátem in monte pósitam vides: ut autem in monte ponerétur, invénta eſt quæ períerat.

℟. Propter. 331.

Lectio v.

QUando illuſtráta eſt, quis eam non videt? quando latébat, quis eam inveníret? Ipſa enim cívitas eſt una illa ovis, quam pérditam quæsívit ille paſtor, & invéntam gaudens in húmeris reportávit. Ipſe paſtor, mons eſt: ovis autem in húmeris ejus, cívitas in monte. Fácile eſt ut vídeas eam collocátam in monte: quando eam inveníres, cùm latéret in vépribus, in ſpinis útique delictórum ſuórum? ibi enim quæsíſſe magnum eſt, ibi inveníſſe mirábile eſt. Hæc ejus difficilis invéntio commendátur, cùm dicit: Mulíerem fortem quis invéniet? quis enim, quia unus: non quia nec unus. ℟. Dilexíſti. 332.

Cap. 3. Lectio vi.

PRetióſior eſt autem lapídibus pretióſis, quæ ejúſmodi eſt. Quid magnum quia pretióſior eſt múlier hæc lapídibus pretioſíſſimis? Pretióſi lápides ideò dicti ſunt, quia charitáte valent. Jam ille vilis eſt, prétium pérdidit qui non habet charitátem. Doctrínam ſuam jactet licèt, linguam ſuam jactet licèt; áudiat æſtimatórem verórum lápidum matrónæ hujus: áudiat, inquam, quemdam artíficem ornaménti hujus inſpectórem. Si linguis hóminum loquar, inquit, & Angelórum, charitátem autem non hábeam, factus ſum æraméntum ſonans, aut cymbalum tínniens. Jam non fulget, ſed tinnit. Ergo díſcite lápides æſtimáre, negotiatóres regni cœlórum: nullus lapis nobis pláceat, præter hujus mulíeris ornaméntum. ℟. Fallax. 332.

QUINTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Aug. Epíſc. Unde ſuprà, cap. 4.

Lectio iv.

OPerátur viro ſuo bona, & non mala in omni témpore. In omni témpore operátur bonum, & non malum: nec ſibi, ſed viro: ut, quæ vivit, jam ſibi non vivat, ſed ei qui mórtuus eſt pro ómnibus, & reſurréxit. Viro ergo operátur bonum, coram Deo operátur bonum: illi ſervit, illi devóta eſt: illum díligit, illi placére ſemper ſtudet & deſíderat. Non ſe ornat, nec propter

Digitized by Google

pter óculos ſuos, nec propter óculos aliénos. Non eſt de ſibi placéntibus, non eſt de ſua quæréntibus; operátur enim viro ſuo. Qui autem ſibi operántur, omnes ſua quærunt, non quæ Jeſu Chriſti. ℞. Propter. 331.

Cap. 5. Lectio v.

INvéniens lanam & linum, fecit útile mánibus ſuis. Laníficam, & linificam matrónam iſtam ſanctus ſermo deſcríbit. Quæritur autem à nobis, quid ſit lana, quid ſit linum. Lanam carnále áliquid puto, linum ſpiritále: interióra ſunt enim línea veſtiménta, lánea exterióra. Quidquid carne operámur, in promptu eſt: quidquid ſpíritu, in ſecréto. Operári enim carne, & non operári ſpíritu, quamvis bonum videátur, útile non eſt: operári autem ſpíritu, & non operári carne, pigrórum eſt. Invenis hóminem porrigéntem manum, vel eleemóſynam páuperi, nec tamen de Deo cogitántem, ſed homínibus placére cupiéntem: lánea veſtis vidéri poteſt; interiórem líneam non habet. Invenis álium dicéntem: Súfficit mihi in conſciéntia Deum cólere, quid mihi opus eſt viſibíliter miſcéri Chriſtiánis? líneam vult habére ſine túnica: non novit, neque comméndat tália ópera mulíeris.

℞. Dilexiſti. 332.

Cap. 6. Lectio vi.

EXúrgit de nóctibus, & dedit eſcas dómui, & ópera ancíllis. Quid valent noctes? non eam premunt, non eam in ténebris jacére cogunt. Noctes tribulatiónes ſunt. Sed cui hæc? Et de nóctibus conſúrgit, & in tribulatiónibus próficit. Et dedit eſcas dómui, in nóctibus præbuit ſe imitándam: fáciens dócuit quod faciéndum dixit: & tunc dedit eſcas. Quis cómedat de nocte? prorſus & tunc dedit eſcas: quibus enim dedit, ſemper eſúriuntur. Beáti enim qui eſúriunt & ſítiunt juſtítiam, quia ipſi ſaturabúntur. A nocte ſpíritus meus vígilat ad te Deus. Hæc aliménta noctúrna abúndant in domo mulíeris hujus. ℞. Fallax. 332.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Aug. Epíſc.

Unde ſuprà, cap. 7.

Lectio iv.

PRoſpíciens agrum mercáta eſt. Proſpíciens, non in præſénti, ſed in futúro, mercáta eſt agrum iſtum. Proſpíciens fide, ſpe: inde & de nóctibus ſurgit. Si enim quod non vidémus, ſperámus, per patiéntiam expectámus. In ómnibus tribulatiónem pátiens; próſpicit enim agrum quem mercátur. Inde enim múlier fortis dícitur. Quid ſunt noctes

illæ

Digitized by Google

illæ præ ágro illo? Quod enim ad præſens temporále eſt & leve tribulatiónes noſtræ (cùm de nóctibus súrgimus) in incredíbilem modum ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis (cor habéntibus ad ágrum illum) non reſpiciéntibus quæ vidéntur, ſed quæ non vidéntur. Qualis eſt ager ille? quæ pulchritúdo ejus eſt? Inardeſcámus ad eum poſſidéndũ. Putámus, non ipſe eſt, de quo dixit Deus, Et ſpécies agri mecum eſt.

℟. Propter. 331. Lectio v.

UNde mercáta eſt? Ne fortè tu deſpéres, & ſuſpíres, & nihil agas. Ager iſte ſegnem amatórem non amat. Ibi certè, cùm ad eum véneris, fórſitan requiéſces, nec opus erit ut labóres. Non enim eſt talis ager ille, qualis iſte, ubi Adam in ſudóre vultus ſui cómedit panem ſuum. Modò tamen, ut ad illíus agri ſpéciem pervénias, cõpara tibi unde cómpares agrum ibi. Quid? cóllige prétium; hoc enim agit hæc múlier. Vide, ſi tácitum eſt, cui dictum eſt, Proſpíciens agrum mercáta eſt; tamquam díceres; Unde mercáta eſt? De frúctibus mánuum ſuárum plantávit. ſuárum plantávit poſſeſſiónem: illa enim poſſeſſiónem dixit, quæ futúra eſt. Hoc inſínuat verbo quod ait, Proſpíciens. ℟. Dilexíſti. 332.

Cap. 8. Lectio vi.

SUccíncta fórtiter lumbos ſuos firmávit bráchia ſua. Verè fortis, quàm devótè ſervit, quàm parátè! Ne fluitántes ſinus carnálium concupiſcentiárum impédiant operántem, ſuccíngit lumbos, ut nihil ſupérfluum calcet, dùm in ópere feſtínat. Ibi enim cáſtitas mulíeris hujus, zona præcépti conſtricta, & ad omne opus bonum ſemper paráta. Unde hoc? Guſtávit, quia bonum eſt operári. Ubi eſt palátum, quo guſtátur hoc? Fúgiunt hómines labórem, quaſi amárum: timéndo guſtáre, néſciunt quid amáre. Bonum opus facit conſciéntia bona; & quid dúlcius, fratres, conſciéntia bona?

℟. Fallax grátia. 332.

SEPTIMA DIE

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne S. Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà, c. 9. Lect. iv.

BRáchia quoque ſua firmávit in fuſum. Pótuit dícere, in colum: fuſum dixit, fortè non fruſtrà. Quamvis poſſit vidéri, nec abſúrdè intélligi de fuſo lanifícium ſignificátum, de lanifício bonum opus, tamquam caſtæ mulíeris, & matrónæ ímpigræ & diligéntis. Tamen ego, charíſſimi, in iſto fuſo, quod intélligo, non tacébo. Omnis qui vivit in bonis opéribus in ſancta Ec-

Eccléſia, non negléctor, ſed efféctor præceptórum Dei, quid fáciat cras, neſcit; quid fécerit hódie, ſcit. De futúro ópere timet, de prætérito gaudet. In orándo tamen Dómino non habet firmam conſciéntiam de ópere futúro, ſed de prætérito; ex eo quod fecit, non ex eo quod factúrus eſt.

℟. Propter. 331. Lectio v.

Jam ergo, ſi hoc verum eſſe mecum vidétis: atténdite in lanificio duo inſtruménta iſta, colum & fuſum. In colo lana involúta eſt, quæ filo ducénda & nenda tránſeat in fuſum. Quod in colo eſt involútum, eſt futúrum: quod in fuſo colléctum eſt, jam prætéritum eſt. Opus ergo tuum in fuſo eſt, non in colo: in colo enim eſt quod factúrus es, in fuſo quod fecíſti. Vide ergo, ſi áliquid habes in fuſo, ubi firméntur bráchia tua. Ubi erit fortis conſciéntia tua, ibi ſecúrus eris. Quidquid ergo operáris, totus ánimus ad fuſum fit, ut totum colétur ad fuſum, ut hábeat áliquid fuſum quod te conſolétur, quod te confirmet, quod tibi det fidúciam deprecándi, & ſperándi promíſſa.

℟. Dilexíſti. 332. Lect. vi.

Et quid agam? fortè dicis. Quid me jubes habére in fuſo? Audi quid ſéquitur: Manus autem ſuas apéruit páuperi. Eja, non nos púdeat lanificium ſanctum docére. Vos vidéte, ſi quis habet plenum ſacéllum, plenum hórreum, plenam apothécam, ómnia iſta in colo ſunt; tránſeant in fuſum. Manus ſuas apéruit páuperi, fructum autem porréxit ínopi. Manus páuperi, fructus ínopi. Eſt quidam pauper, manus tuas quærit: eſt quidam inops, fructum tuum quærit. Qui verò non vult à te, niſi quod neceſſitáti ſuæ poſcit, pauper eſt, manus tuas quærens. Eſt autem álius inops, qui dicit: Quaſi nihil habéntes, & ómnia poſſidéntes: non quaſi neceſſitáti ſuæ vult ſatisfieri de dato tuo: ſed tamquam in árbore Domínica, quam plantávit & rigávit, fructum quærit. Ipſum audi: Non quia quæro datum, ſed requíro fructum.

℟. Fallax. 332.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermóne ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſupra; cap. 12.

Lectio iv.

Duplícia pállia fecit viro ſuo. Jam acclamátis: credo, quòd agnóſcitis quæ ſunt duplícia pállia: Laudes ſunt, laudes fidei; laudes confeſſiónis, laudes prædicatiónis. Quare duplícia? Chriſtum laudas, Deum laudas, & hóminem.

nem. Dupliciter lauda, ſimpliciter lauda. Dupliciter, quia homo eſt, & Deus: ſimpliciter, ut non ſis fictus. Confitére Deum, confitére hóminem: lauda Deum in hómine, lauda hóminem in Deo. Téxuit pretioſíſſimum illud pállium laudis: In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in princípio apud Deum. Téxuit & áliud pállium, propter converſatiónem inter hómines quotidiánam: Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis.

℟. Propter. 331.

Cap. 16. Lectio v.

Hic ergo iſta laborióſa, vígilans, ſolícita, ſevérè caſtígans domum ſuam, ſurgens de nóctibus, íntuens lucérnam ne extinguátur, in tribulatióne fortis, nondum recéptis promíſſis pavens, bráchia ſua in fuſum confírmans, non pigrum panem mandúcans. Ob labóres iſtos quaſi paupertátis & neceſſitátis ſæculáris, quid erit, quia in diébus noviſſimis lætáta eſt? Quid erit? Audíte: propter quam ſpem árdeat lucérna noſtra tota nocte, nunc audíte: Surrexérunt filii ejus, & ditáti ſunt. Modò in paupertáte vívimus, in paupertáte vigilámus: & cùm mórimur, in paupertáte dormímus: ſed ſurgémus, & ditábimur. Quæ illæ divítiæ ſunt Angelórum? unam veſtem habent lucis: numquam téritur, numquam ſordidátur. Si filius es mulíeris hujus, atténde quando tibi divítiæ promittántur. Surrexérunt filii ejus, & ditáti ſunt, paráti reſurrectiónis divítias accípere. Noli has amáre, ut mereáris ad illas veníre.

℟. Dilexíſti. 332.

Cap. 17. & 18. Lectio vi.

Et vir ejus laudávit eam. Multæ, inquit, filiæ fecérunt poténtiam. Laudes ſunt, quibus eam laudat vir ejus. Quæ filiæ, quibus hæc comparátur? Non comparátur. Tu autem ſuperáſti. Atténdite ergo vos, jam in fine lectiónis ſumus. Multæ filiæ fecérunt poténtias, multæ locútæ ſunt linguis, ſciérunt ómnia ſacraménta, fecérunt virtútes multas, dæmónia excluſérunt, res ſuas paupéribus diſtribuérunt, córpora ſua ígnibus tradidérunt: inflátæ ſunt, quia charitátem non habuérunt. Tu autem ſuperáſti & ſuperpoſuíſti omnes, non ſolùm flore, ſed & fructu grávida abúndans. Date illi de frúctibus mánuum ſuárum. Quid date? Veníte benedícti Patris mei. De quibus frúctibus mánuum ejus? Eſurívi enim, & dedíſtis mihi manducáre. Et quod illi deinde negótium erit, finítis labóribus? & laudé-

détur in portis vir ejus. Ipſe erit portus labórum noſtrórum, vidére Deum, laudáre Deum. ℟. Fallax. 332.

INFRA OCTAVAM NEC VIRGINIS nec Martyris.

Homilia in Euangelium Luc. cap. 7. Ibat Jeſus in civitátem, quæ vocátur Naim, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. b

IN illo témpore: Ibat Jeſus in civitátem, quæ vocátur Naim: & ibant cum eo diſcípuli ejus, & turba copióſa. Et réliqua.

Homilía S. Auguſtini Epiſc.

Sermone 44. de Verbis Domini, circa initium.

DE júvene illo reſuſcitáto gavíſa eſt mater vídua: de homínibus in ſpíritu quotídie ſuſcitátis gaudet mater Eccléſia. Ille quidem mórtuus erat córpore; illi autem mente. Illíus mors viſíbilis viſibíliter plangebátur: illórum mors invisíbilis nec quærebátur, nec videbátur. Quæsívit ille, qui nóverat mórtuos. Ille ſolus nóverat mórtuos, qui póterat fácere vivos. Niſi enim ad mórtuos ſuſcitándos veníſſet, Apóſtolus non díceret: Surge qui dormis, & exúrge à mórtuis, & illuminábit te Chriſtus. ℟. Os ſuum. 338.

Lectio viii.

TRes autem mórtuos invenímus à Dómino reſuſcitátos viſibíliter, míllia inviſibíliter. Quot autem mórtuos viſibíliter ſuſcitáverit quis novit? Non enim ómnia, quæ fecit ſcripta ſunt. Joánnes hoc dixit: Multa ália fecit Jeſus: quæ ſi ſcripta eſſent, árbitror, totum mundum non poſſe libros cápere. Multi ergo ſunt álii ſine dúbio ſuſcitáti, ſed non tres fruſtrà commemoráti. Dóminus enim noſter Jeſus Chriſtus ea quæ faciébat corporáliter, étiam ſpiritáliter volébat intélligi. Neque enim tantùm mirácula propter mirácula faciébat: ſed ut illa quæ faciébat, mira eſſent vidéntibus, vera eſſent intelligéntibus. ℟. Regnum. 339. Lect. ix.

QUemádmodum qui videt lítteras in códice óptimè ſcripto, & non novit légere, laudat quidem antiquárii manum, admírans ápicum pulchritúdinem: ſed quid ſibi velint, quid índicent illi ápices, neſcit; & eſt óculis laudátor, mente non cógnitor. Alius autem & laudat artifícium, & capit intelléctum: ille útique, qui non ſolùm vidére quod commúne eſt ómnibus, poteſt, ſed étiam légere: quod

qui

qui non didicit, non poteſt. Ita qui vidérunt Chriſti mirácula, & non intellexérunt quid ſibi vellent, & quid intelligéntibus quodámmodo innúerent, miráti ſunt tantùm quia facta ſunt: álii verò & facta miráti, & intelléćta aſſecúti. Tales nos in ſchola Chriſti eſſe debémus.

Te Deum laudámus.

Infra Octavam lege Euangelium in Miſſa & Officio. Símile eſt regnum cœlórum theſáuro. cum ſuis Homiliis, ut in Communi Octava Martyr. non Virg. 338.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. b

IN illo témpore: Ibat Jeſus in civitátem, quæ vocátur Naim: & ibant cum eo diſcípuli ejus, & turba copióſa. Et réliqua.

Homilía ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 5. Comment. in Luc. c. 7. poſt initium.

ET hic locus ad utrámque redúndat grátiam: & ut citò flecti divínam miſericórdiam matris víduæ lamentatióne credámus, ejus præcípuè, quæ única filii vel labóre, vel morte frangátur; cui tamen víduæ gravitátis méritum exequiárum turba concíliet: & ut hanc víduam populórum turba ſeptam, plus vidéri eſſe quàm féminam, quæ reſurrectiónem únici & adoleſcéntis filii ſuis lácrymis merúerit impetráre: eò quòd ſancta Eccléſia pópulum juniórem à pompa fúneris, atque à ſuprémis ſepúlchri, ſuárum révocet ad vitam contemplatióne lacrymárum: quæ flere prohibétur eum, cui reſurréctio debebátur. ℟. Os ſuum. 338.

Lectio viii.

QUi quidem mórtuus in lóculo materiálibus quátuor ad ſepúlchrum ferebátur eleméntis: ſed ſpem reſurgéndi habébat, quia ferebátur in ligno. Quod etſi nobis antè non próderat, tamen poſteáquam Jeſus id tétigit, proficere cœpit ad vitam: ut eſſet indício, ſalútem pópulo per crucis patíbulum refundéndam. Audíto ígitur Dei verbo, ſtetérunt acérbi illi fúneris portitóres, qui corpus humánum letháli fluxu natúræ materiális urgébant. Quid enim áliud, niſi quaſi in quodam féretro, hoc eſt, ſuprémi fúneris inſtruménto, jacémus exánimes, cùm vel ignis immódicæ cupiditátis exæſtuat, vel frígidus humor exúndat, vel pigra quadam terréni córporis habitúdine vigor hebetátur animórum; vel concréta noſter ſpíritus labe, puræ lucis vácuus mentem alit? Hi

ſunt

ſunt noſtri fúneris portitóres.

℟. Regnum mundi. 339.

Lectio ix.

SEd quamvis ſupréma mortis ſpem vitæ omnis aboléverint, & túmulo próxima córpora jáceant defunctórum; verbo tamen Dei jam mórtua resúrgunt cadávera: vox redit, rédditur filius matri, revocátur à túmulo, eripitur à ſepúlchro. Quis iſte eſt túmulus tuus, niſi mali mores? Túmulus tuus perfidia eſt: ſepúlchrum tuum guttur eſt. Sepúlchrum enim patens, eſt guttur eórum, unde verba mórtua proferúntur. Ab hoc ſepúlchro te líberat Chriſtus: ab hoc túmulo ſurges, ſi áudias verbum Dei. Et ſi grave peccátum eſt, quod pœniténtiæ lácrymis ipſe laváre non poſſis: fleat pro te mater Eccléſia, quæ pro ſíngulis tamquam pro únicis filiis vídua mater intérvenit. Compátitur enim quodam ſpirituáli dolóre natúræ, cùm ſuos líberos lethálibus vítiis ad mortem cernit urgéri.

Te Deum laudámus.

F I N I S.

MAG 2011694

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google